

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria-Vlada-Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Sumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

DEPARTAMENTI LIGJOR/PRAVNI DEPARTAMENT/ LEGAL DEPARTAMENT

REFERENCË:	10.80/19
DATË/A:	21.05.2019
PËR/ZA/TO:	Dijana ŽIVIC, Ministre e MBPZHR-së
CC:	
PËRMES/PREKO/THROUGH:	Kapllan HALIMI, Sekretari i Përgjithshëm i MBPZHR-së
NGA/OD/FROM:	Shefki ZEQRIRI, Drejtor, Departamenti Ligjor i MBPZHR-së
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Udhëzim Administrativ (MBPZHR) - NR.16/2019 Për Masat dhe Kriteret e Përkrahjes për Zhvillim Rural për Vitin 2019

Znj. Ministre,

Bashkangjitur e keni për shqyrtim dhe aprovim Udhëzimin Administrativ (MBPZHR) - NR.16/2019 Për Masat dhe Kriteret e Përkrahjes për Zhvillim Rural për Vitin 2019

Me respekt,

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Ministri i Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural,

Në mbështetje të Nenit 16, paragrafi 2 dhe Nenit 17, paragrafi 3 të Ligjit Nr.04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligji Nr.03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, Nr.28/16, Tetor 2012), duke u bazuar në Nenin 8 (paragrafi 1.4), Shtojcën 14 të Rregullores Nr. 02/2011 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive (22.03.2011) si dhe Nenin 38, paragrafi 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë, Nr. 09/2011 (Gazeta Zyrtare, Nr.15, 12.09.2011), nxjerr:

**UDHËZIM ADMINISTRATIV (MBPZHR) - NR.16/2019
PËR MASAT DHE KRITERET E PËRKRAHJES PËR ZHVILLIM RURAL PËR VITIN 2019**

KAPITULLI I

DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

**Neni 1
Qëllimi**

Me këtë Udhëzim Administrativ përcaktohen parimet, kushtet, procedurat dhe kriteret e pranueshmerisë dhe kriteret e përzgjedhjes për zbatimin e masave të Programit të Zhvillimit Rural, të miratuara për vitin 2019 në kuadër të Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural të Kosovës (PBZHR) 2014 – 2020.

**Neni 2
Fushëveprimi**

I. Dispozitat e këtij udhëzimi administrativ janë të detyrueshme për Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë, fermerët dhe përfituesit nga Masat e zhvillimit rural.

2. Ky Udhëzim Administrativ përcakton përkrahjen për masat dhe nën masat e Programit për Zhvillim Rural (PZHR) 2019.

Neni 3 **Përkufizimet**

1. Shprehjet e përdorura në këtë Udhëzim Administrativ kanë këto kuptime:

1.1. **“MBPZHR”**, nënkupton Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural;

1.2. **“Autoriteti Menaxhues”**, nënkupton entitetin publik brenda MBPZHR-së, përgjegjës për hartimin dhe monitorimin e PBZHR;

1.3. **“AZHB”**, nënkupton Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë, në kuadër të MBPZHR, përgjegjës për zbatimin e PZHR;

1.4. **“PBZHR 2014 - 2020”** – nënkupton Programin për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020;

1.5. **“PZHR 2019”** – nënkupton Programin për Zhvillimin Rural për vitin 2019;

1.6. **Masa 101**” nënkupton investimet në asetet fizike në ekonomitë bujqësore, sipas PBZHR-së 2014-2020;

1.7. **“Masa 103”**, nënkupton investimet në asetet fizike në përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore, sipas PBZHR 2014-2020;

1.8. **“Masa 302”**, nënkupton diversifikimin e fermave dhe zhvillimin e bizneseve, sipas PBZHR 2014-2020;

1.9. **“Masa 303”**, nënkupton zbatimin e strategjive zhvillimore lokale-Qasja LEADER;

1.10. **“Thirrja për aplikim”**, nënkupton njoftimin publik për pranimin e aplikimeve;

1.11. **“Aplikues”**, nënkupton personin fizik apo juridik i cili aplikon për të përfituar projekt në PZHR 2019;

1.12. **“Aplikim”**, nënkupton formularin e plotësuar për aplikim me të gjitha dokumentet e kërkuara nga AZHB;

1.13. **“Projekt”**, nënkupton dokumentin që parasheh investimin e planifikuar për përkrahje nga PZHR 2019, të dorëzuar nga aplikuesi;

- 1.14. **“Përzgjedhja”**, nënkupton selektimin e projekteve, sipas pikëve të renditura për financim me mjete publike;
- 1.15. **“Kriteret e përzgjedhjes”** nënkupton kushte që Autoriteti Menaxhues duhet ti përcaktoj, për të siguruar prioritetet e financimit të projekteve më të mira që adresojnë nevojat e identifikuara në analizën SWOT dhe objektivat e përcaktuara në PZHR 2019;
- 1.16. **“Përfitues”**, nënkupton personin fizik apo juridik, i cili është përzgjedhur përfitues pas vlerësimit të aplikimit, nënshkrimit të kontratës dhe financimin e projektit nga AZHB/MBPZHR;
- 1.17. **“Shkalla e përkrahjes publike”**, nënkupton kontributin nga buxheti publik për zbatimin e projektit;
- 1.18. **“Kontrata”**, nënkupton kontratën që nënshkruhet në mes të përfituesit dhe AZHB-së për zbatimin e projektit të përfituar;
- 1.19. **“Mashtrim”**, nënkupton çdo vepër e qëllimshme ose mospërfillje sipas përkufizimit të Ligjit Nr. 04/L-090 Për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 Për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës/ nr.28, 16 tetor 2012).
- 1.20. **“Shpenzimet apo investimet e pranueshme”**, nënkupton shpenzimet apo investimet që përkrahen me mjete publike;
- 1.21. **“Pemë drufrutore”**, nënkuptohen: molla, dardha, kumbulla, pjeshka, kajsia, qershia, arra, lajthia, ftoni dhe vishnja;
- 1.22. **“Periudha e zbatimit të projektit”**, nënkupton periudhën për zbatimin e afatit të projektit të përcaktuar në kontratë të nënshkruar mes përfituesit dhe AZHB - ekzekutimi i pagesës është afat shtesë jashtë afatit për zbatimin e projektit;
- 1.23. **“Kërkesa për pagesë”**, nënkupton parashtrimin e kërkesës për pagesë për shpenzimet e pranueshme të dëshmuara me fatura valide për shpenzimet e realizimit të projektit;
- 1.24. **“Ex-post kontrolli”**, nënkupton periudhën kohore prej tre (3) vjetësh pas ekzekutimit të pagesës së fundit, gjatë të cilës përfituesi duhet ta ruajë qëllimin e investimit dhe të gjitha kushtet sipas të cilave ai është përzgjedhur si përfitues;
- 1.25. **“NIF”**, nënkupton Numrin Identifikues të Fermës.

Neni 4 Masat e përkrahura

1. Masat e përkrahura janë:

- 1.1. Masa 101 - Investimet në asetet fizike të ekonomive bujqësore;
- 1.2. Masa 103 - Investimet në asetet fizike në përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore për vitin 2019;
- 1.3. Masa 302 - Diversifikimi i fermave dhe zhvillimi i bizneseve;
- 1.4. Masa 303 - Përgatitja dhe zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal – Qasja LEADER – për Grupet Lokale të Veprimt (GLV)-të e përzgjedhura
- 1.5-. Masa për Ujitjen e tokave bujqësore.

Neni 5 Shtrirja gjeografike

Programi i Zhvillimit Rural 2019 zbatohet në tërë territorin e Republikës së Kosovës.

KAPITULLI II

MASA 101 INVESTIMET NË ASETET FIZIKE NË EKONOMITË BUJQËSORE

Neni 6 Përfituesit

1. Përfituesit përfundimtar:

- 1.1. Përfituesit përfundimtar nën këtë masë janë fermerët, sipas përkufizimit nga neni 1 i Ligjit Nr. 04/L-090 Për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 Për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës/ nr.28, 16 tetor 2012).
- 1.2. Të gjithë aplikuesit e kësaj mase duhet të jenë të regjistruar në Regjistrin e Fermave.
- 1.3. Certifikata e Numrit Identifikues të Fermës (NIF) duhet të jetë në emër të aplikuesit.
- 1.4. Nëse aplikuesi është ndërmarrje, edhe Certifikata e NIF-it duhet të jetë në emër të ndërmarrjes.
- 1.5. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t'i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë tri (3) vjetëve pas datës së ekzekutimit të pagesës, aq sa zgjatë periudha monitoruese.

1.6. Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike.

1.7. Aplikuesi nuk mund të përfitojë një projekt nëse është në kundërshtim me Ligjin Nr.06/L-011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funkcionit Publik dhe Ligjin 03/L-149 për Shërbimin Civil të Republikës së Kosovës.

1.8. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural pas finalizimit të investimeve duhet të kenë projektin funksional sipas plan biznesit, PZHR dhe kritereve të këtij Udhëzimi Administrativ.

1.9. Kërkesa për pagesë do të refuzohet për projekte të cilat nuk kanë finalizuar ndonjë aktivitet për të cilin është poentuar gjatë procesit të vlerësimit.

2. Kriteret e përbashkëta të pranueshmërisë.

2.1 Aplikuesit e pranueshëm:

2.1.1. Nëse aplikuesi është person fizik, ai duhet të jetë së paku 18 vjeç, por që nuk i ka mbushur 61 vjet. Në rastin e ndërmarrjeve ky kriter nuk aplikohet;

2.1.2. Personi fizik duhet ta ketë të përfunduar shkollimin e detyrueshëm elementar (8 ose 9 vjeçar) dhe dy (2) vjet përvojë pune në lëmin në të cilën aplikon. Aplikuesit që nuk kanë përvojë pune dy vjeçare, duhet të ndjekin kurse trajnimi më së paku 20 orë mësimi, në fushën për të cilën aplikojnë, e të cilat do t'i përfundojnë para kërkesës për pagesën e fundit;

2.1.3. Në rastin e ndërmarrjeve, kërkesa nga nënparagrafi 2.1.2 vlen për pronarin, për të punësuarin ose për personin e autorizuar të ndërmarrjes. I punësuarit i ndërmarrjes ose personi i autorizuar duhet të ketë kontratë pune së paku edhe për tri (3) vjet pas momentit të aplikimit.

2.1.4. Aplikuesit duhet t'i kenë të rregulluara detyrimet tatimore dhe atë, personat fizik, tatimin në pronë, kurse ndërmarrjet, tatimin në të ardhura të korporatave;

2.1.5. Nëse toka ose ndonjë pronë tjetër në të cilën do të bëhet investimi është në bashkëpronësi, aplikuesi duhet të sjellë pëlqimin e bashkëpronarëve.

2.1.6. Në rast se toka në certifikatën e pronësisë është mal ose tokë pyjore dhe në teren është tokë bujqësore, aplikuesi duhet paraprakisht ta ndërroj destinimin e tokës në kadastër dhe pastaj të aplikoj. Në rastet e tokave të marra me qira nga Agjencia Pyjore e Kosovës (APK) apo Agjencia Kosovare e Privatizimit (AKP) pranohen edhe tokat pyjore me kusht që në aplikacion të bashkëngjitet një vërtetim nga APK apo AKP se toka në fjalë është tokë bujqësore.

3. Standardet kombëtare

3.1. Standardet kombëtare për shëndetin e kafshëve, mirëqenien e kafshëve dhe mbrojtjen e mjedisit janë të paraqitura në Shtojcën nr. 1 Udhëzuesi për Masën 101 Investimet në Asetet Fizike në Ekonomitë Bujqësore të këtij udhëzimi administrativ. Ato duhet të përmbushen më së voni para kërkesës për pagesën e fundit dhe verifikohen me kontrollin e personit zyrtar në vendin e investimit.

3.2. Në rast të investimeve në pemishte dhe vreshta të reja, para nënshkrimit të kontratës për bashkëfinancim, përfituesi i grantit duhet të sjellë analizat kimike dhe fizike të tokës me rekomandim pozitiv për përshtatshmërinë për investimin e paraparë. Në rast se rekomandimi është negativ refuzohet dhënia e grantit.

4. Qëndrueshmëria ekonomike

4.1. Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të vogla ose baras me (20,000.00€), njëzet mijë euro aplikuesit duhet ta dorëzojnë një projekt-propozim teknik sipas modelit që do të publikohet në ueb faqet e AZHB-së dhe MBPZHR-së.

4.2. Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të mëdha se njëzet mijë (20,000.00€), aplikuesit duhet ta dorëzojnë një plan të biznesit sipas modelit që do të publikohet në ueb faqet e AZHB dhe MBPZHR.

4.3. Investimet e planifikuara duhet të jenë në përputhje me kapacitetin prodhues.

4.4. Gjatë vlerësimit të aplikacioneve, duke u bazuar në planin e biznesit, zyrtarët e AZHB-së janë të obliguar të refuzojnë pjesën e investimeve të cilat janë në kundërshtim me këtë parim.

5. Kriteret e tjera të pranueshmërisë

5.1. Përfituesit e projekteve me vlerë të investimeve të pranueshme në shumën më të madhe se pesëdhjet mijë euro (50,000.00€), para nënshkrimit të kontratës me AZHB, duhet t'i regjistrojnë ndërmarrjet e tyre dhe të gjitha investimet/shpenzimet duhet të faturohen në emër të kësaj ndërmarrjeje.

5.2. Projektet e financuara nga Programi i Zhvillimit Rural 2019 nuk lejohet të jenë të financuara edhe nga Zyra e BE-së në Kosovë apo ndonjë donator tjetër publik vendor ose ndërkombëtar. Në rast se vërtetohet se përfituesi ka përfituar përkrahje për projektin e njëjtë edhe nga ndonjë donator tjetër, atij nuk i jepet përkrahja ose nëse e ka marrë atë, ai do të detyrohet t'i kthejë mjetet e marra, si dhe ndaj tij do të zbatohen ndëshkimet në pajtim me legjislacionin në fuqi.

5.3. Të gjithë përfituesit e masës 101, obligohen që gjatë periudhës monitoruese të mbajnë librin e fermës, në formë fizike apo elektronike, për sektorin përkatës. Në rast se përfituesi i grantit nuk e mban librin gjatë periudhës monitoruese ndëshkohet me mosdhënie të pagesave direkte për investimin përkatës për dy vjetët në vazhdim.

- 5.4. Numri i vendeve të reja të punës do të llogaritet sipas tabelës në Shtojcën nr. 1 Udhëzuesi për Masën 101 Investimet në Asetet Fizike në Ekonomitë Bujqësore të këtij udhëzimi administrativ. Numri i të punësuarve duhet të kalkulohet vetëm për vendet e reja të punës që lindin si rezultat i investimit me para të grantit aktual.
- 5.5. Për shkak të natyrës sezonale të punës në bujqësi, përfituesi nuk është i obliguar që vendet e punës të deklaruar në planin e biznesit ose të llogaritura në bazë të tabelës t'i regjistroj si vende të punës me orar të plotë.
- 5.6. Përfituesi, i cili ka aplikuar në MBPZHR dhe institucione tjera publike apo në zyrën e BE-së, në projektin AGRO të USAID-it apo organizata tjera në Kosovë dhe projekti i tij përzgjidhet për financim nga ndonjëri prej institucioneve, duhet menjëherë të informojë MBPZHR / AZHB apo institucionet tjera përkatëse.
- 5.7. Përfituesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse projektet e mëparshme nuk janë përmbyllur në mënyrë të rregullt.
- 5.8. Të gjitha asetet që kanë të bëjnë me investimin si: toka, stallat, kafshët, pemishtet, duhet të jenë të regjistruara në Regjistrin e Fermës.
- 5.9. Të gjitha kontratat e qiramarrjes duhet të jenë të noterizuara apo të vërtetuara nga gjykata, përveç kontratave të qiramarrjes me Agjencionin e Pyjeve të Kosovës (APK) dhe me Komuna të cilat nuk ka nevojë të jenë të noterizuara.
- 5.10. Në rast të tokave të marra me qira nga Agjencioni i Pyjeve të Kosovës dhe Agjencioni Kosovar i Privatizimit, kontratat mund të jenë edhe për kohë më të shkurtër se sa është e paraparë për aplikuesit e tjerë, me kusht që ata të dorëzojnë një vërtetim nga qiradhënësi se nuk do të ketë vështirësi me vazhdimin e kontratës.
- 5.11. Tokat e privatizuara nga AKP, të cilat në certifikatën e pronës paraqiten si "Tokë e marrë me qira për 99 vjet" trajtohen si tokë në pronësi të privatizuesit. Edhe tokat e blera nga privatizuesi trajtohen si tokë në pronësi të blerësit.
- 5.12. Tokat me komasacion të papërfunduar pranohen me vendime të organit kompetent, pra edhe pa fletë poseduese.
- 5.13. Toka nën hipotekë është e pranueshme për investim, qoftë në pronësi apo e marrë me qira.
- 5.14. Nëse nga një parcelë është dhënë me qira vetëm një pjesë e saj, aplikuesi para aplikimit duhet të bëjë digjitalizimin e pjesës së dhënë me qira dhe një kopje fizike të pjesës së digjitalizuar t'ia bashkoj dosjes së aplikimit.
- 5.15. Në rast se ngastrat janë ngjitur fizikisht me njëra tjetrën pranohen si një ngaster, qoftë edhe në rastet kur njëra është me qira dhe tjetra në pronësi.
- 5.16. Në rastin e projekteve që parashohin ndërtim apo zgjerim, aplikuesit me rastin e aplikimit duhet të dorëzojnë:

5.16.1. Certifikata e pronësisë - Fletën poseduese të parcelës në të cilën do të bëhet investimi;

5.16.2 Në rast se toka ose objekti është marrë me qira, kontratën e noterizuar të qirasë për së paku dhjetë (10) vjet duke llogaritur nga viti i aplikimit;

5.16.3. Kopjen e planit të parcelës ku do të bëhet investimi;

5.16.4. Kopjen e skicave të objektit;

5.16.5. Paralogaria e shpenzimeve të materialit dhe të punëve të parapara; Dokument i përgatitur i veçantë - jo pjesë e planit të biznesit nga aplikuesi vet ose me ndihmën e ndërtuesit;

5.16.6. Pëlqimin e Komunës që dëshmon se në rast të dhënies së grantit, aplikuesi mund të marrë leje ndërtimi;

5.17. Përfituesi, para se të bëjë kërkesën për pagesë në AZHB, duhet të dorëzojë: Lejen për ndërtim nga organi kompetent i Komunës.

5.18. Në rast të ndërtimit, zgjerimit apo renovimit të objekteve, të ngritjes së pemishtës, vreshtit dhe / apo vendosjes së sistemit të ujitjës në toka të marra me qira, kontrata për qiramarrje duhet të jetë për së paku dhjetë (10) vjet duke llogaritur nga viti i aplikimit:

5.18.1 Kontrata duhet të përmbajë edhe pëlqimin e pronarit - qiradhënësit, për investimin që do të bëhet në tokën e tij.

5.19. Kontrata për qiramarrje nuk kërkohet vetëm në rastet kur pronari i tokës dhe aplikuesi janë në marrëdhënie bashkëshortore apo në vijë të drejtë të gjakut pa kufij si: stërgjyshërit, gjyshërit, prindërit, fëmijët, nipërit, mbesat në bazë të ligjit në fuqi, dhe kjo dëshmohet përmes certifikatës së martesës apo certifikatës së lindjes dhe / apo certifikatës së vdekjes. Po ashtu, aplikuesi duhet të plotësojë Deklaratën nën betim, me të cilën dëshmon se toka me të cilën aplikon është trashëguar nga ai.

6. Investimet e pranueshme:

6.1. Shpenzimet e pranueshme janë të kufizuara në ato që janë përfshirë në Listën e Investimeve të Pranueshme për Masën 101, e paraqitur si në Shtojcën nr. 1 Udhëzuesi për Masën 101 Investimet në Asetet Fizike në Ekonomitë Bujqësore të këtij udhëzimi administrativ.

6.2. Vlera minimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është dhjetë mijë (10,000.00€), përveç projekteve të sektorit të rrushit, ku vlera minimale e projektit është tre mijë (3,000.00€).

6.3. Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është njëqind mijë (100.000.00€).

6.4. Shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit apo projekt-propozimit nuk mund ta tejkalojnë vlerën prej 3% të shpenzimeve të pranueshme, por jo me shumë se një mijë e pesëqind euro (1,500.00€).

6.5. Në rast të investimeve që parashohin ndërtim të stallave apo depove për ruajtjen e pemëve dhe perimeve, shpenzimet për arkitekt dhe inxhinier, leje dhe licenca të ndryshme janë të pranueshme deri në vlerën 7% të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se tre mijë euro (3,000.00€).

7. Shkalla e përkrahjes publike

7.1 Vlera minimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është dhjetë mijë euro (10,000.00€), përveç projekteve të sektorit të rrushit, ku vlera minimale e projektit është tre mijë euro (3,000.00€);

7.2 Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është njëqind mijë euro (100,000.00€).

7.3 Përkrahja publike është 60% e shpenzimeve të pranueshme të investimit;

7.4 Përkrahje shtesë prej 5% jepet për investime në zonat malore dhe 5% për fermerë të rinj (40 vjeç ose më të rinj në momentin e aplikimit).

7.5 Përkrahja maksimale publike për periudhën e zbatimit të Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020 për Masën 101 është katërqind mijë euro (400,000.00€) për përfitues.

7.6. Aplikuesi mund të aplikoj me disa projekte gjatë periudhës së zbatimit të Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020, në vite të ndryshme, me kusht që projektet e mëhershme të jenë përfunduar me sukses dhe përkrahja publike të mos tejkalojë shumën nga paragrafi 7 i këtij neni.

8. Afati i zbatimit

8.1. Afati i zbatimit të projekteve të kësaj mase është 90 ditë kalendarike, përveç për projekte që parashohin ndërtim të stallës apo të depos me ç'rast afati i zbatimit është 120 ditë kalendarike nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në dhe për sektorin e rrushit, për projektet e të cilit afati i implementimit është 300 ditë nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, për shkak të periudhës pranverore të mbjelljes së rrushit.

8.2. Pas afatit të zbatimit, përfituesi ka edhe 15 ditë shtesë për përgatitjen e dokumentacionit dhe paraqitjen e kërkesës për pagesë.

8.3. AZHB mund të zgjasë afatin e zbatimit duke lidhur një aneks-kontratë në përputhje me Ligjin Nr.04/L-077 për Marrëdhëniet e Detyrimeve (Gazeta Zyrtare Nr.16/19 Qershor 2012), duke e arsyetuar zgjatjen e afatit me argumente të qëndrueshme, siç janë respektimi i periudhave vegetative

te bimët, moti i papërshtatshëm për kryerjen e punëve ndërtimore, sjellja e ndonjë makinerie specifike prej ndonjë vendi tjetër.

KAPITULLI III

NËNMASAT

III.I. SEKTORI I PEMËVE

Neni 7

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë për Sektorin e pemëve si: molla, dardha, kumbulla, vishnja, arra, lajthia, qershia, kajsia, pjeshka, ftoni:

1.1 Në momentin e aplikimit për investime në sektorin e pemëve, aplikuesit duhet të dëshmojnë se kanë sipërfaqe të tokës bujqësore në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku dhjetë (10) vjet, duke llogaritur nga viti i aplikimit dhe atë së paku një (1) hektar Sipërfaqja minimale e ngastrës duhet të jetë 0.35 hektar;

1.2 Përfituesit për ngritje të pemishteve të reja, para kërkesës për pagesë, nëse blejnë fidanë të prodhuar në Kosovë, duhet të dorëzojnë kopjen e certifikatës fito-sanitare mbi gjendjen shëndetësore të materialit fidanor që përmbush kriterin CAC (Conformitas Agraria Communitatis) dhe kopjen e licencës së prodhuesit, kurse ata që blejnë fidanë të importuar nga vendet e BE-së, duhet të dorëzojnë kopjen e certifikatës fito-sanitare mbi gjendjen shëndetësore të materialit fidanor që përmbush së paku kriterin CAC të lëshuar nga prodhuesi, certifikatën për prejardhjen e origjinës dhe lejen e importit të ndërmarrjes importuese;

1.3 Fidanët e mbjellë të pemëve drufrutore duhet të kenë të ngjitur në trup etiketën e institucionit certifikues.

2. Investimet e pranueshme në sektorin e pemëve janë:

2.1. Investimet në ngritjen e pemishteve të reja me sipërfaqe minimale prej 1 hektar;

2.2. Investimet në vendosjen e sistemeve të ujitjes në fermë, sipas praktikave efikase të ujitjes;

2.3. Investimet në prodhimin e energjisë në fermë nga të gjitha llojet e burimeve të ripërtërishme;

2.4. Investimet në sistemin e rrjetave për mbrojtje nga breshëri;

2.5. Investimet në makineri bujqësore dhe pajisje për pemishte, për mbrojtje të bimëve, për plehërim, për vjelje dhe trajtim pas vjeljes;

2.6. Investimet për blerje të traktorit për pemët dru-frutore;

2.7. Investimet në ndërtimin dhe përmirësimin e objekteve për aktivitetet e pas vjeljes, objekteve për vendosjen e makinave, si dhe depove për produkte për mbrojtje të bimëve dhe për plehra artificiale.

3. Kriteret e përzgjedhjes:

Tabela 1: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e pemëve

Nr.	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1	Kapaciteti prodhues: sipërfaqja që do të ngritet. Në rast të investimit në infrastrukturë të pemishtes, depo, ujitje, mbrojtje kundër breshëri dhe / ose makineri, pikët llogariten varësisht prej sipërfaqes ekzistuese* apo asaj që do të ngritet, cila do qoftë më e madhe.	≥ 3 ha	55
		≥ 1 ha - < 3 ha	50
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000	10
		> 30.000 - ≤ 60.000	8
		> 60.000	5
3	Marrëdhëniet kontraktuese	Kontrata e për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës <i>(nuk u kërkohet aplikuesve për ngritje të pemishteve të reja nëse nuk kanë pemishte ekzistuese, ata i marrin 3 pikë nga ky kriter)</i>	3
4	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi klimatik <i>Ky kriter nuk zbatohet kur investimi bëhet në sipërfaqe të mbuluara nga sistemi i ujitjes dhe aplikuesi i merr pikët</i>	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga burimet e ripërtërishme <i>(min. 5% e investimit të pranueshëm).</i>	2
5	Krijimi i vendeve të reja të punës	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17 të udhëzuesit për aplikim të masës 101	Max. 10
6	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
7	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit	3
8	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi/teknologji të ushqimit në drejtimin perkates	5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**	3
9	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	2
GJITHSEJ			100

* Sipërfaqja ekzistuese të dëshmohet me marrjen e pagesës direkte për këto sipërfaqe në vitin paraprak ose nëse nuk ka marrë pagesa direkte dëshmohet me certifikatën e pronës dhe NIF-in.

III.II. SEKTORI I PERIMEVE DHE SERRAVE, PËRFSHIRË PATATET

Neni 8

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e pranueshmërisë për sektorin e perimeve dhe serrave - përfshirë patatet:

1.1 Në momentin e aplikimit për investime në depo për pemë dhe perime - përfshirë pataten, aplikuesit duhet të dëshmojnë se kanë së paku dy (2) hektarë sipërfaqe të tokës bujqësore në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku dhejtë (10) vjet;

1.2 Në momentin e aplikimit për investime në serra të reja të përhershme, aplikuesi duhet të dëshmojë se ka së paku 0.10 hektar tokë të punueshme të regjistruar në Regjistrin e Fermave;

1.3 Madhësia minimale e një serre e pandarë është 10 ari.

2. Investimet në sektorin e perimeve dhe serrave (përfshirë patatet) dhe për depo:

2.1. Investimet në ndërtimin e serrave të përhershme për perime, pemë manore apo fidanë. Sipërfaqja minimale e një serre është 0.1 hektar;

2.2. Investimet në prodhim të energjisë në fermë nga të gjitha llojet e burimeve të ripërtërishme;

2.3. Blerja dhe instalimi i pajisjeve për arritjen e kushteve të kontrolluara klimatike, përfshirë pajisjet për ngrohje në serra;

2.4. Investimet në vendosjen ose avancimin e sistemeve të ujitjes në serrë sipas praktikave efektive të ujitjes;

2.5. Ndërtimi i objekteve për trajtim pas vjeljes - klasifikim, paketim, etiketim dhe për ruajtje të prodhimit, si dhe depove për produkte për mbrojtje të bimëve dhe për plehra artificiale.

2.6. Blerja e mekanizmit përkatës për kultivimin e perimeve në fushë të hapur apo në serra - makinë për mbjellje të fidanëve, makinë për shtrirje të folisë.

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela 2: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e perimeve dhe serrave (përfshirë patatet)

Nr	Lloji i kriterëve	Kriteri/Kategoria		Pikët
		Për serra	Për depo	
1	Kapaciteti prodhues	mbi 20 ari	Sipërfaqja me pemë dhe/ose perime duke përfshirë ato ekzistuese dhe ato që do të mbillen është më e madhe se 3 ha*	55
		10 deri 20 ari	Sipërfaqja me pemë dhe/ose perime duke përfshirë ato ekzistuese dhe ato që do të mbillen është më e vogël se 3 ha*	50
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000		10
		> 30.000 - ≤ 60.000		8
		> 60.000		5
3	Marrëdhëniet kontraktuese	Kontrata e për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës		3
4	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga		2

	klimatik	burimet e ripërtërishme (min. 5% e investimit të pranueshëm)	
5	Krijim i vendeve të reja të punës	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17 të udhëzuesit për aplikim të masës 101	Max. 10
6	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
7	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit	3
8	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi/teknologji të ushqimit	5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**	3
9	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	2
GJITHSEJ			100

3.1 Sipërfaqja ekzistuese të dëshmohet me marrjen e pagesës direkte për këto sipërfaqe në vitin paraprak ose nëse nuk ka marrë pagesa direkte dëshmohet me certifikaten e pronës dhe NIF-in.

III.III. SEKTORI I MISHIT

Neni 9

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë për sektorin e mishit:

1.1. Për investime në sektorin e mishit - majmëria e viçave dhe derrave, aplikuesit nuk janë të obliguar të kenë viça/derra në momentin e aplikimit, por para kërkesës për pagesën e fundit duhet të kenë së paku 20 krerë viça, ose 40 derra për trashje me matrikuj të Republikës së Kosovës ose të vendeve anëtare të BE-së, dhe këto duhet t'i dëshmojnë me dokumente përkatëse dhe me praninë e tyre në stallë.

1.2. Aplikantët që aplikojnë për ndërtimin e stallës për viça dhe për derra, në projektin e tyre duhet ta përfshijnë edhe depon e plehut me kapacitet të mjaftueshëm për së paku tre (3) muaj.

1.3. Në momentin e aplikimit, aplikuesit për majmëri të viçave duhet të dëshmojnë se kanë së paku 0,20 hektar të tokës bujqësore për kokë viçi, në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku tre (3) vjet. Në rast të investimeve në mekanizëm bujqësor për kultivimin e tokës, kohëzgjatja e qirasë duhet të jetë së paku pesë (5) vjet.

2. Investimet e pranueshme:

2.1. Ndërtimi/rinovimi/zgjerimi i stallave, objekteve përcjellëse - deponitë e plehut, hangarët e ushqimit voluminoz, depot e silazhit dhe infrastrukturës në fermë si: furnizim me ujë në nivel ferme;

2.2. Investimet në prodhim të energjisë e në fermë nga të gjitha llojet burimeve të ripërtërishme;

2.3. Investimet në modernizimin e sistemit të ushqimit dhe furnizimit me ujë;

2.4. Investimet në makineri bujqësore dhe pajisje për kultivim të bimëve foragjere dhe drithërave, mbrojtje të bimëve, plehërim dhe korrje;

2.5. Investimet për blerje të traktorit;

2.6. Investimet për pastrimin/largimin e plehut organik - të lëngët dhe të ngurtë dhe deponimin e tij;

2.7. Investimet për prodhimin e ushqimit të koncentruar, nga kapaciteti total i të cilit, së paku 50% do të përdoret për nevoja të fermës;

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela 3: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e mishit

Nr	Lloji i kriterëve	Kriteri/Kategoria		Pikët
1	Lloji i investimit: Në rast të investimit edhe nga pika a) edhe nga pika b), pikët llogariten nga investimi me pjesën më të madhe të mjeteve (maksimum 30 pikë)	a) Ndërtimi /rinovimi /zgjerimi i stallës		30
		b) Makineri dhe / ose përmirësimi i infrastrukturës së jashtme (depo e plehut, depo e silazhit, depo e sanës)		25
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000		10
		> 30.000 - ≤ 60.000		8
		> 60.000		5
3	Kapaciteti prodhues (numri i kafshëve) pas realizimit të projektit	Viça	Derra	20
		≥ 20 < 70 krerë	≥ 40 < 100 krerë	
		≥ 70 krerë	≥ 100 krerë	
4	Përvoja në prodhimin përkatës: aplikuesi ka gjedhe/derra në prodhim*	Aplikuesi ka së paku 5 krerë	Aplikuesi ka së paku 10 krerë	5
5	Marrëdhënie kontraktuese	Kontrata për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës		3
6	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi klimatik	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga burimet e ripërtërishme (min. 5% e investimit të pranueshëm)		2
7	Punësimi	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17 të udhëzuesit për aplikim të masës 101		Max. 10
8	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit		10
9	Pronësia mbi tokën ku bëhet	Toka në emër të aplikuesit		3

	investimi		
10	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi, veterinari/teknologji të ushqimit	5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**	3
11	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	2
GJITHSEJ			100

3.1 Të dëshmohet përmes vërtetimit nga Regjistri për Regjistrim dhe Identifikim të Kafshëve. Ky fakt verifikohet edhe gjatë kontrollit të parë në teren, para nënshkrimit të kontratës. Nëse në momentin e kontrollit në teren numri i kafshëve është më i vogël se ai i paraqitur në aplikacion i vetmi arsyezim i pranueshëm është therrja në thertore të licencuar ose dëshmia e veterinarit të zonës se kafsha ka ngordhur. Me rastin e kontrollës së parë në teren verifikohen edhe numrat e matrikulës të cilët duhet të përputhen me numrat e deklaruar me rastin e aplikimit.

III.IV. SEKTORI I QUMËSHTIT

Neni 10

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë:

1.1. Aplikuesit për investime në sektorin e prodhimit të qumështit, në momentin e aplikimit nuk janë të obliguar të kenë kafshë, por në fund të investimit duhet të kenë së paku dhjetë (10) lopë qumështore ose 100 dele ose 100 dhi, të regjistruara në Regjistrin e Fermës dhe në Regjistrin për Regjistrim dhe Identifikim të Kafshëve (RRIK) në AUV. Kjo dispozitë nuk vlen për pikat grumbulluese;

1.2. Aplikuesit që në momentin e aplikimit kanë kafshë, duhet të sjellin dëshmi nga Regjistri për Regjistrim dhe Identifikim të Kafshëve për kafshët ekzistuese ashtu që të marrin pikë gjatë vlerësimit;

1.3. Aplikuesit që në momentin e aplikimit nuk kanë asnjë lopë, janë të detyruar që në fund të investimit të kenë së paku dhjetë (10) mështjerra të matrikuluara dhe të regjistruara në RRIK në emër të përfituesit të grantit;

1.4. Pikat grumbulluese duhet të kenë kontrata afatgjate së paku njëvjeçare me së paku pesë (5) fermerë të cilët bashkërisht mbarështojnë së paku 30 lopë qumështore;

1.5. Aplikantët që aplikojnë për ndërtimin e stallës për lopë qumështore, në projektin e tyre duhet të përfshijnë edhe depon e plehut me kapacitet të mjaftueshëm për së paku tre (3) muaj - shiko listën e standardeve minimale kombëtare. Depo e plehut nuk është e obligueshme për mbarështuesit e deleve dhe dhive;

1.6. Në rast të investimeve në mekanizim bujqësor për kultivimin e tokës, aplikuesit duhet të dëshmojnë se kanë të paktën 0.5 hektar të tokës bujqësore për çdo krerë lope, respektivisht 0.05

hektar të tokës bujqësore për kokë deleje/dhie, në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku pesë (5) vjet.

2. Investimet e pranueshme:

2.1 Ndërtimi/rinovimi/zgjerimi i stallave, objekteve përcjellëse si dhe objekteve të qendrave grumbulluese të qumështit - deponitë e plehut, hangarët e ushqimit voluminoz, depot e silazhit, mjeltore, dhe infrastrukturës në fermë si: instalimi i ujit, i rrymës;

2.2 Investimet në modernizimin e mjeljes dhe pajisjeve për ftohje, si pajisjet për mjelje, ruajtje të qumështit, përfshirë dhomat e ruajtjes së qumështit, laktofrizat;

2.3 Investimet në prodhim të energjisë në fermë nga të gjitha llojet e burimeve të ripërtërishme;

2.4 Pajisje dhe makineri për heqjen e plehut;

2.5 Investimet në modernizimin e sistemit të ushqimit dhe furnizimit me ujë;

2.6 Investimet në makineri bujqësore dhe pajisje për kultivim të bimëve foragjere dhe drithërave, mbrojtje të bimëve, plehërim dhe korrje;

2.7 Investimet për blerje të traktorit;

2.8 Investimet për pastrimin/largimin e plehut organik - të lëngët dhe të ngurtë, dhe deponimin e tij;

2.9 Investimet për prodhimin e ushqimit të koncentruar, nga kapaciteti total i të cilit, së paku 50% do të përdoret për nevoja të fermës.

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela 4: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e qumështit

Nr	Lloji i kritereve	Kriteri/Kategoria			Pikët
1	Lloji i investimit: Në rast të investimit edhe nga pika a) edhe nga pika b), pikët llogariten nga investimi me pjesën më të madhe të mjeteve (maksimum 35 pikë)	a) Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i stallës apo pikës grumbulluese të qumështit			35
		b) Makineri dhe / ose përmirësimi i infrastrukturës së brendshme dhe të jashtme (depo e plehut, depo e silazhit, depo e sanës)			30
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000			10
		> 30.000 - ≤ 60.000			8
		> 60.000			5
3	Kapaciteti prodhues: numri i kafshëve në prodhimtari aktive para aplikimit ose numri i fermerëve të kontraktuar për pika grumbulluese	Lopë qumështore	Dele/Dhi qumështore	Pikat grumbulluese	
		≥ 5 < 10 krerë	≥ 50 < 100 krerë	≥ 10 fermerë	5
		≥ 10 krerë	≥ 100 krerë	≥ 10 < 20 fermerë	10

4	Marrëdhënie kontraktuese	Kontrata njëvjeçare* për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës	3
5	Mënyra e mbajtjes pas përfundimit të investimit. Ky kriter vlen vetëm për lopë qumështore. Të tjerët i marrin 10 pikë.	Sistemi i lirë i mbajtjes	10
		Sistemi i lidhur i mbajtjes	5
6	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi klimatik	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga burimet e ripërtërishme (min. 5% e investimit të pranueshëm)	2
7	Punësimi	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17 të udhëzuesit për aplikim të masës 101	Max. 10
8	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
9	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit	3
10	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi/teknologji të ushqimit	5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**	3
11	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	2
GJITHSEJ			100

3.1 Kontrata njëvjeçare - nënkupton kontratën për vitin e aplikimit.

3.2 Gjatë kontrollës së dytë në teren, pas kërkesës për pagesë, përfituesi duhet të ketë në stallë numrin e krerëve që i ka paraqitur në projekt.

III.V. SEKTORI I RRUSHIT

Neni 11

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë:

1.1. Në momentin e aplikimit, aplikuesit për investime në sektorin e rrushit duhet të dëshmojnë se kanë tokë bujqësore në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku dhjetë (10) vjet, dhe atë së paku 0.3 hektar. Sipërfaqja minimale e ngastrës duhet të jetë 0.1 hektar.

1.2. Në rast të investimeve në mekanizim dhe pajisje për kultivim dhe vjelje, si dhe depo për trajtim pas vjeljes, aplikuesit duhet të dëshmojnë se kanë së paku tre (3) hektarë me vreshta, në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku dhjetë (10) vjet, të regjistruar në Regjistrin e Vreshtave dhe në Regjistrin e Fermës.

2. Investimet e pranueshme:

- 2.1. Investimet në ngritjen/modernizimin e plantacioneve të vreshtave - konvertim, zëvendësim për rrush të tryezës dhe rrush të verës me madhësi minimale 0.3 hektar;
- 2.2. Investimet në vendosjen e sistemeve të ujitjes, sipas praktikave efikase të ujitjes;
- 2.3. Investimet në vendosjen e plasmasit për rrush të tryezës;
- 2.4. Investimet në prodhim të energjisë në fermë nga të gjitha llojet e burimeve të ripërtërishme;
- 2.5. Investimet në sistemin e rrjetave për mbrojtje nga breshëri;
- 2.6. Investimet në sisteme mbajtëse të hardhive dhe në rrethoja;
- 2.7. Investimet në makineri bujqësore dhe pajisje për vreshta, makineri për mbrojtje të bimëve, për plehërim, për vjelje dhe trajtim pas vjeljes;
- 2.8. Investimet për blerje të traktorit;
- 2.9. Atyre që kanë mbi tre (3) hektarë sipërfaqe me vreshta u lejohej edhe aplikimi për ndërtimin e objekteve për veprimet pas vjeljes, si depo ftohëse, makineri për klasifikim, pastrim, paketim;

3 Kriteret e përzgjedhjes

Tabela Nr. 5 Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e rrushit

Nr	Lloji i kritereve	Kriteri/Kategoria	Pikët
1.	Kapaciteti prodhues: sipërfaqja që do të ngritet. Në rast të investimit për depo dhe / ose makineri, pikët llogariten varësisht prej sipërfaqes ekzistuese apo asaj që do të ngritet, cilado qoftë më e madhe.	≥ 3 ha	50
		≥ 1 ha - < 3 ha	45
		≥ 0.30 ha - < 1 ha	40
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000	10
		> 30.000 - ≤ 60.000	8
		> 60.000	5
3	Marrëdhënie kontraktuese	Kontrata për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës (nuk u kërkohet aplikuesve për ngritje të vreshtave të reja nëse nuk kanë vreshta ekzistuese, ata i marrin 5 pikë nga ky kriter)	5
4	Punësimi	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17 të udhëzuesit për aplikim të masës 101	Max. 10
5	Vendi i investimit	Komuna: Rahovec, Suharekë, Prizren, Gjakovë, Malishevë, Mamushë, Pejë, Istog dhe Klinë	5

6	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
7	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit	3
7	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi/teknologji të ushqimit	5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**	3
8	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	2
GJITHSEJ			100

III.VI. SEKTORI I VEZËVE

Neni 12

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë:

1.1. Aplikuesit për investime në sektorin e vezëve, duhet të dëshmojnë posedimin e së paku 5,000 pulave vojse në prodhimtari aktive.

1.2. Aplikuesit që aplikojnë për ndërtimin e fermës së pulave, në projektin e tyre duhet të përfshijnë edhe depon e plehut me kapacitet të mjaftueshëm për së paku tre (3) muaj (shiko listën e standardeve minimale kombëtare).

1.3. Aplikuesit në sektorin e vezëve, me rastin e aplikimit duhet të shënojnë në planin e biznesit kur do të bëjnë ndërrimin e turnusit dhe sa do të zgjase pauza pa prodhim. Aplikuesi duhet të dorëzoj edhe faturën e furnizimit të fundit me pula.

1.4. Në rast të sëmundjeve të cilat dëmtojnë numër të madh të pulave, duhet të sigurohet vërtetimi i veterinarit të zonës.

2. Investimet e pranueshme janë:

2.1. Ndërtimi/rinovimi/zgjerimi i stallave dhe dhomave për ruajtjen e vezëve;

2.2. Investimet në infrastrukturë të brendshme - sistemi i të ushqyerit, ujë-pirëset dhe pajisje për rregullimin e mikroklimës, pajisje për largimin e plehut, klasifikim të vezëve;

2.3. Investimet në kafaze, vetëm sipas standardeve të BE-së;

2.4. Ndërtimi dhe renovimi i depove për ruajtjen e ushqimit, përfshirë pajisjet për përgatitje të ushqimit, trajtim, paketim dhe ruajtje të vezëve;

2.5. Investimet në pajisje për energji ose prodhim të energjisë në fermë nga të gjitha llojet e burimeve të ripërtërishme;

2.6. Investimet për pastrimin/largimin e plehut organik dhe deponimin e tij;

2.7. Investimet për prodhimin e ushqimit të koncentruar, nga kapaciteti total i të cilit, së paku 50% do të përdoret për nevoja të fermës;

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela Nr. 6 Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e vezëve

Nr	Lloji i kriterëve	Kriteri/Kategoria	Pikët
1	Lloji i investimit: Në rast të investimit të kombinuar, pikët llogariten nga investimi me pjesën më të madhe të mjeteve (maksimum 25 pikë)	a) Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i stallës	25
		b) Përmirësimi i infrastrukturës së brendshme të fermës; ndërtimi i depove për ushqim; trajtimi i plehut organik; dhomë për ruajtje të vezëve;	20
2	Kapaciteti prodhues: numri i pulave vojse në prodhimtari aktive para aplikimit	Makineri dhe pajisje bujqësore	
		≥ 5,000 - < 25,000 pula vojse	15
		≥ 25,000	10
3	Mënyra e mbajtjes së pulave	Sistemi i lirë, në natyrë	15
		Sistemi i lirë, në dysHEME	10
		Në kafaz, sipas standardeve të BE-së	5
4	Vlera e investimit	≤ 30.000	10
		> 30.000 - ≤ 60.000	8
		> 60.000	5
5	Marrëdhënie kontraktuese	Kontrata për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës	3
6	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi klimatik	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga burimet e ripërtërishme (min. 5% e investimit të pranueshëm)	2
7	Punësimi	do të llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17 të udhezuesit për aplikim të masës 101	Max.10
8	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
9	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit	3
10		Diplomë universitare perkatëse në bujqësi/teknologji të ushqimit	5

	Përgatitja profesionale	Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**	3
11	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	2
GJITHSEJ			100

3.1 Në rastet kur aplikuesit kanë numër të njëjtë të pikëve, përparësi kanë projektet e dorëzuara më herët kjo vlen për të gjitha nën-masat e kësaj mase.

KAPITULLI IV

MASA 103

INVESTIMET NË ASETET FIZIKE NË PËRPUNIMIN DHE TREGTIMIN E PRODUKTEVE BUJQËSORE

Neni 13 Përfituesit

1. Përfituesit përfundimtarë:

1.1 Përfitues mund të jenë ndërmarrjet e përpunimit të qumështit, të mishit, të pemëve dhe të perimeve, si dhe prodhuesit e verës, të regjistruara në Agjencinë për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës, së paku dy vite në nën sektorin përkatës.

1.2 Në sektorin e verës, aplikuesit duhet të jenë të regjistruar edhe në Regjistrin e Prodhuesve të Verës në Kosovë.

1.3 Aplikuesi nuk mund të përfitoj një projekt nëse është në kundërshtim me Ligjin Nr.06/L-011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funkcionit Publik dhe Ligjin 03/L-149 për Shërbimin Civil të Republikës së Kosovës.

1.4 Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t'i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë tri (3) vjetëve pas datës së ekzekutimit të pagesës, aq sa zgjatë periudha monitoruese.

1.5 Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike.

1.6 Aplikuesi nuk mund të përfitoj një projekt nëse është në kundërshtim me Ligjin Nr.06/L-011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funkcionit Publik dhe Ligjin 03/L-149 për Shërbimin Civil të Republikës së Kosovës.

1.7 Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural pas finalizimit të investimeve duhet të kenë projektin funksional sipas plan biznesit, PZHR dhe kriterëve të këtij Udhezimi Administrativ.

1.8 Kërkesa për pagesë do të refuzohet për projekte të cilat nuk kanë finalizuar ndonjë aktivitet për të cilin është poentuar gjatë procesit të vlerësimit.

2. Kriteret e përbashkëta të pranueshmërisë

Të gjithë aplikuesit e kësaj mase duhet të jenë të regjistruar në Regjistrin e Fermës

2.1. Llojet e ndërmarrjeve të përkrahura:

2.1.1. Nga kjo masë perkrahen ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, të përcaktuara në bazë të Ligjit Nr. 04/L-220 për Investime të huaja, (Gazeta Zyrtare nr.1/09 Janar 2014);

2.1.2. Ndërmarrjet e vogla duhet të kenë të punësuar prej 10 deri 49 punëtorë;

2.1.3. Ndërmarrjet e mesme duhet të kenë të punësuar prej 50 deri 249 punëtorë.

2.2. Standardet kombëtare

2.2.1. Të gjithë përfituesit e kësaj mase, të poentuar për investime në HACCP dhe ISO 22000, në fund të investimit duhet të kenë përfunduar ose të jenë në proces të certifikimit me standardin HACCP dhe / ose standardin ISO 22000.

2.2.2. Dëshmia zyrtare e certifikimit të suksesshëm duhet të prezantohet në AZHB jo më vonë se 12 muaj pas përfundimit të projektit.

2.3. Qëndrueshmëria ekonomike e ndërmarrjes

2.3.1. Të gjithë aplikuesit duhet të paraqesin një plan biznesi, në përputhje me modelin e kërkuar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

2.3.2. Aplikuesi duhet të demonstrojë në planin e biznesit qëndrueshmërinë ekonomike të ndërmarrjes në fund të realizimit të projektit.

2.3.3. Ndërmarrja duhet të demonstrojë se ajo mund t'i kryejë detyrimet dhe borxhet rregullisht, pa vënë në rrezik funksionimin normal të ndërmarrjes. Në rast të ndërtimit / rinovimit / zgjerimit, aplikuesit duhet ta dorëzojnë edhe projektin teknik të planit të ndërtimit / rinovimit / zgjerimit.

2.3.4. Modeli për planin e biznesit dhe udhëzimet për përgatitjen e tij do të jenë pjesë e formularit të aplikimit, të publikuar në ueb faqet e AZHB dhe MBPZHR.

3. Kriteret e tjera të pranueshmërisë

3.1 Në rastin e projekteve të ndërtimit / rinovimit / zgjerimit, aplikuesit me rastin e aplikimit duhet t'i dorëzojnë:

3.1.1. Certifikata e pronësisë (Fletën poseduese) të parcelës në të cilën do të bëhet investimi;

3.1.2. Në rast se toka ose objekti është marrë me qira, kontratën e noterizuar të qirasë për së paku dhjetë (10) vjet duke llogaritur nga viti i aplikimit. Kontrata duhet të përmbajë edhe pëlqimin e

pronarit - qeradhënësit për investimin që do të bëhet në tokën ose objektin e tij/saj. Pëlqimi mund të jetë pjesë e kontratës së qeramarrjës ose i ndarë veçmas;

3.1.3. Kopjen e planit të parcelës ku do të bëhet investim;

3.1.4. Kopjen e skicave të objektit;

3.1.5. Paralogaria e shpenzimeve të materialit dhe të punëve të parapara;

3.1.6. Pëlqimin nga organi kompetent - Komuna për leje të ndërtimit, në rastet e projekteve të ndërtimit / zgjerimit, por jo në rastet e projekteve të rinovimit;

3.1.7. Nëse toka ose ndonjë pron tjetër në të cilën do të bëhet investimi është në bashkëpronsi aplikuesi duhet të sjell pëlqimin e bashkëpronarve.

3.2. Ndërsa, para kërkesës për pagesë në Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë, duhet ta dorëzojë:

3.2.1. Lejen për ndërtim nga organi kompetent - Komuna. Leja nuk kërkohet për projektet e rinovimit;

3.2.2. Vlerësimin e ndikimit në mjedis, nëse është paraparë me ligj;

3.2.3. Përfituesit duhet t'i kenë të shlyera detyrimet tatimore, tatimin në të ardhura të korporatave dhe tatimet e tjera të aplikueshme;

3.2.4. Përfituesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse projekti i mëparshëm nuk është përfunduar në përputhje me kontratën e nënshkruar me AZHB;

3.2.5. Projektet e financuara nga Programi i Zhvillimit Rural 2019 nuk bënë të jenë të financuara edhe nga Zyra e BE-së në Kosovë apo ndonjë donator tjetër publik vendor ose ndërkombëtar. Në rast se përfituesi ka përfutuar përkrahje për projektin e njëjtë edhe nga ndonjë donator tjetër, atij nuk i jepet përkrahja ose nëse e ka marrë atë, ai do të detyrohet t'i kthejë mjetet e marra, si dhe ndaj tij do të zbatohen ndëshkimet në përputhje me ligjin;

3.2.6. Përfituesi i cili ka aplikuar në MBPZHR / AZHB dhe institucione tjera publike apo në zyrën e BE-së në Kosovë dhe projekti i tij përzgjidhet për financim nga ndonjëri prej institucioneve, duhet menjëherë të informojë MBPZHR / AZHB apo institucionet tjera përkatëse;

3.2.7. Të gjithë përfituesit, të cilët në planin e tyre të biznesit kanë deklaruar se do të krijojnë vende të reja të punës dhe për këtë kanë fituar pikë gjatë vlerësimit, duhet t'i krijojnë ato dhe të dëshmojnë me pagesën e kontributit pensional dhe tatimit në paga duke filluar së paku nga muaji i fundit para kërkesës për pagesën e fundit. Përfituesit janë të obliguar ti mbajnë këto vende pune të plotësuara me punëtorë me orar të plotë për tri (3) vjet, aq sa zgjat periudha monitoruese;

4. Investimet / shpenzimet e pranueshme për të gjitha nënmasat

4.1. Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i objekteve;

4.2. Blerja e makinerive dhe pajisjeve të reja, duke përfshirë programe kompjuterike të nevojshme për funksionimin e linjave të prodhimit apo funksioneve të tjera primare që ndërlidhen me aktivitetet kryesore të ndërmarrjes;

4.3. Të pranueshme janë investimet në nënsektorët e përpunimit të qumështit, të mishit, të pemëve dhe të perimeve, si dhe prodhimit të verës, përfshirë edhe shpenzimet e marketingut për promovimin e tyre;

4.4. Shpenzimet e pranueshme të marketingut për të gjitha nënmasat e Masës 103 janë: përgatitja dhe shtypja e katalogëve, fletëpalosjeve, broshurave, posterëve, për promovim të produkteve, por jo edhe për shpërndarje të tyre. Po ashtu, shpenzime të pranueshme të marketingut janë edhe prodhimi i audio dhe video-spotëve promovuese, por jo edhe shpërndarja e tyre mediale;

4.5. Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për marketing është e kufizuar në 5% të totalit të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se dhjetë mijë euro (10,000.00€);

4.6. Shpenzimet e tjera të ndërlidhura me projektin, siç janë: shpenzimet për arkitekt, për inxhinier dhe shpenzimet për studime parapake, si dhe nxjertja e dokumenteve dhe lejeve relevante janë të pranueshme deri në 7% të shpenzimeve të pranueshme por jo më shumë se pesëmbëdhjetë mijë euro (15,000.00€), kurse shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit janë të pranueshme deri në 3% të shpenzimeve të pranueshme për projekt, por jo më shumë se pesë mijë euro (5,000.00€);

4.7. Shpenzimet administrative, edhe pse ndodhin para nënshkrimit të kontratës, janë të pranueshme vetëm në qoftë se projekti është përzgjedhur dhe është kontraktuar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

5. Shkalla e përkrahjes publike

5.1. Vlera minimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është tridhjetë mijë euro (30,000.00€);

5.2. Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është katërqind mijë euro (400,000.00€);

5.3. Përkrahja publike është 50% e shpenzimeve të pranueshme të investimit;

5.4. Pagesa për Masën 103 bëhet në dy këste, pjesa e parë e përkrahjes publike në vlerë prej 50% bëhet në formë të paradhënies pas nënshkrimit të kontratës me përfituesin, me kusht të sigurimit të garancionit bankar, ndërsa pjesa tjetër e mbetur prej 50%, paguhet pas verifikimit të përfundimit të investimit të përgjithshëm;

- 5.5. Garancioni bankar duhet te sigurohet vetëm për paradhënien prej 50% e përkrahjes publike;
- 5.6. Garancioni bankar duhet të sigurohet për periudhën kohore aq sa zgjatë periudha e implementimit të projektit;
- 5.7. Ndihma maksimale publike për periudhën e zbatimit të programit për bujqësi dhe zhvillim rural 2014-2020 për Masën 103 është tetëqind mijë euro (800.000.00€ për përfitues;
- 5.8. Aplikuesi mund të aplikojë me disa projekte gjatë periudhës së zbatimit të Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020, në vite të ndryshme, me kusht që projektet e mëhershme të jenë përfunduar me sukses dhe përkrahja publike të mos tejkalojë shumën e lartëpërmendur.

6. Afati i zbatimit

- 6.1. Afati i zbatimit të projekteve të kësaj mase është dhjetë (10) muaj nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në.
- 6.2. Pas kësaj periudhe, përfituesi ka edhe 15 ditë shtesë për përgatitjen e dokumentacionit dhe paraqitjen e kërkesës për pagesë.
- 6.3. AZHB mund të zgjasë afatin e zbatimit për më së shumti dy (2) muaj, nëse ka arsye të qëndrueshme për këtë, siç është sjellja e ndonjë makinerie specifike prej ndonjë vendi tjetër.

KAPITULLI V

NËNMASAT

V.I. SEKTORI I PËRPUNIMIT TË QUMËSHTIT DHE MISHIT

Neni 14

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë:

1.1. Aplikuesit duhet të jenë të regjistruar në Agjencinë e Regjistrimit të Bizneseve të Kosovës (ARBK) me aktivitetin përkatës së paku dy (2) vite para datës së aplikimit, dhe i aprovuar nga AUV së paku dy (2) vite para datës së aplikimit.

1.2. Ndërmarrjet duhet të janë të kategorizuara si në vijim:

1.2.1. Kategoria “A”= shkallë e ultë e rrezikut;

1.2.2. Kategoria “B” = shkallë e mesme e rrezikut;

1.2.3. Kategoria "C" = shkallë e lartë e rrezikut;

1.2.4. Kategoria "D" = shkallë shumë e lartë e rrezikut

1.3. Aplikuesit e kategorisë "A" dhe "B" nuk janë të pranueshëm në rast të ndërtimit të objektit të ri. Janë të pranueshëm në rast të rinovimit dhe zgjerimit të objektit ekzistues dhe investimet në pajisje.

1.4. Aplikuesit e kategorisë "C" janë të pranueshëm për ndërtim të ri me kusht të mbylljes së objektit ekzistues ose rinovimit, zgjerimit të objektit ekzistues.

1.5. Aplikuesit e Kategorisë "D" janë të pranueshëm vetëm në rast të ndërtimit të objektit të ri dhe mbylljes së objektit ekzistues. Këta aplikuesë mund të aplikojnë edhe në pajisje dhe në investime të tjera.

2. Investimet e pranueshme

2.1. Investimet e pranueshme për nënmasën e përpunimit të qumështit:

2.1.1 Investimet në rinovim / zgjerim të qumështoreve;

2.1.2 Investimet në ndërtim të qumështoreve të reja të cilat në kohën e aplikimit janë në kategorinë "C" ose "D";

2.1.3 Investimet në pajisje për përmirësimin e higjienës, si dhe cilësisë dhe sigurisë së prodhimeve - sidomos për të arritur standardet HACCP dhe / ose ISO 22000);

2.1.4 Investimet në pajisje për përmirësimin e mbrojtjes së mjedisit, sidomos për menaxhimin e mbetjeve dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara;

2.1.5 Investimet në mjete transportuese të specializuara;

2.1.6 Investimet në pajisje për prodhime të reja dhe paketime moderne;

2.1.7 Pajisje të IT-së, harduer dhe softuer për monitorim, kontroll dhe menaxhim;

2.1.8 Investimet në teknologji për prodhimin e energjisë së ripërtërishme;

2.1.9 Investimet në pajisje për ftohje;

2.2. Investimet e pranueshme për nënmasën e përpunimit të mishit:

2.2.1. Investimet në rinovim / zgjerim të objekteve ekzistuese, përfshirë depot ftohëse bashkë me pajisje;

2.2.2. Investimet në ndërtim të objekteve të reja për përpunim për ndërmarrjet të cilat në kohën e aplikimit janë në kategorinë “C” ose “D”;

2.2.3. Investimet në pajisje për përpunim të mishit;

2.2.4. Investimet në pajisje për përmirësimin e higjienës, si dhe cilësisë dhe sigurisë së prodhimeve - sidomos për të arritur standardet HACCP dhe / ose ISO 22000);

2.2.5. Investimet në pajisje për përmirësimin e mbrojtjes së mjedisit, sidomos për menaxhimin e mbetjeve dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara;

2.2.6. Investimet për pajisje për kontroll të cilësisë, përfshirë laboratorët përkatës;

2.2.7. Investimet për pajisje për ftohje dhe ngrirje për ruajtjen e prodhimeve të gatshme;

2.2.8. Automjete të specializuara për bartjen e lëndës së parë dhe prodhimeve të gatshme;

2.2.9. Investimet në teknologji për prodhimin e energjisë së ripërtërishme;

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela Nr. 7 Nënmasa e përpunimit të qumështit

Nr.	Kriteret e përzgjedhjes	Pikët
1.	Ndërmarrjet që aplikojnë për certifikim me HACCP dhe / ose ISO 22000, të cilat specifikojnë investimet e nevojshme për certifikimin me këto standarde	35
	Ndërmarrjet që janë plotësisht të certifikuara me HACCP dhe / ose ISO 22000	40
2.	Investime që mundësojnë diversifikimin e prodhimit me së paku dy produkte të reja	10
3.	Shtjetet e aplikuesit gjatë vitit 2018 si më poshtë: ≥ 200,000 € - < 2,000,000 € - 10 pikë ≥ 2,000,000 € - < 5,000,000 € - 7 pikë ≥ 5,000,000 € - 5 pikë	Max. 10
4.	Aplikuesi nuk ka përfituar grante nga MBPZHR në dy vitet e fundit	10
5.	Së paku 10% nga investimet e pranueshme i destinohen mbrojtjes së mjedisit: investime për menaxhimin e mbeturinave dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara	10
6.	Së paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohet prodhimin të energjisë së ripërtërishme	5
7.	Krijimi i vendeve të reja të punës: për çdo punëtor të ri të punësuar nga 1 pikë, por jo më shumë se 10 pikë në total	Max. 10

8.	Aplikuesit kanë pasur afarizëm pozitiv gjatë 2 viteve të fundit (shih dokumentin: Gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transaksioneve tjera nga ATK)	5
GJITHSEJ		100

Tabela Nr. 8 Nënmasa e përpunimit të mishit

Nr.	Kriteret e përzgjedhjes	Pikët
1.	Ndërmarrjet që aplikojnë për certifikim me HACCP dhe / ose ISO 22000, të cilat specifikojnë investimet e nevojshme për certifikimin me këto standarde	35
	Ndërmarrjet që janë plotësisht të certifikuara me HACCP dhe / ose ISO 22000	40
2.	Për përpunuesit e Investime që mundësojnë diversifikimin e prodhimit me së paku dy produkte të reja	10
3.	Së paku 30% e lëndës së parë (mish) të përdorur është nga prodhimi vendor. Kjo duhet të dëshmohet përmes kontratave me thertore. .	10
4.	Aplikuesi nuk ka përfituar grante nga MBPZHR në dy vitet e fundit	10
5.	Së paku 10% nga investimet e pranueshme i destinohen mbrojtjes së mjedisit: investime për menaxhimin e mbeturinave dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara.	10
6.	Së paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohet prodhimit të energjisë së ripertëritshme	5
7.	Krijimi i vendeve të reja të punës: për çdo punëtor të ri të punësuar nga 1 pikë, por jo më shumë se 10 pikë në total	Max. 10
8.	Aplikuesit kanë pasur afarizëm pozitiv gjatë 2 viteve të fundit (shih dokumentin: Gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transaksioneve tjera nga ATK)	5
GJITHSEJ		100

V.II. SEKTORI I PËRPUNIMIT TË PEMËVE DHE PERIMEVE

Neni 15

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë:

1.1. Të gjithë aplikuesit duhet të jenë të regjistruar në Agjencinë e Regjistrimit të Bizneseve të Kosovës (ARBK) me aktivitetin përkatës së paku dy (2) vjet para datës së aplikimit, dhe i regjistruar nga AUV se paku dy (2) vite para datës së aplikimit.

1.2. Në rast të investimit në qendra të reja grumbulluese dhe paketuese, kapaciteti minimal i ruajtjes duhet të jetë së paku 1000 m³ të prodhimit. Në rast të zgjerimit të objektit ekzistues ky objekt duhet të ketë kapacitet minimal prej 500 m³, ndërsa objekti i zgjeruar duhet të arrijë kapacitetin minimal 1000 m³.

2. Investimet e pranueshme:

2.1. Investimet në ndërtim, zgjerim, rinovim të objekteve për përpunim;

- 2.2. Investimet në linja për konservim / pasterizim të pemëve dhe perimeve;
- 2.3. Investimet në pajisje për përmirësimin e higjienës, si dhe cilësisë dhe sigurisë së prodhimeve - sidomos për të arritur standardet HACCP dhe / ose ISO 22000);
- 2.4. Investimet në objekte dhe pajisje për trajtim pas vjeljes, për tharje, për klasifikim dhe për deponim;
- 2.5. Investimet në pajisje për paketim, për etiketim, përfshirë linjat e mbushjes, mbështjellësit dhe pajisje të tjera të specializuara;
- 2.6. Investimet në pajisje për zinxhirin ftohës, duke përfshirë depo për ftohje dhe ngrirje, tunele të ngrirjes, mjete transportuese me frigorifer dhe pajisje të tjera të nevojshme për të siguruar vazhdimësinë në zinxhirin e ftohjes;
- 2.7. Investimet në pajisje për përmirësimin e mbrojtjes së mjedisit, sidomos për menaxhimin e mbetjeve dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara;
- 2.8. Investimet për pajisje për kontrollë të cilësisë, përfshirë laboratorët përkatës;
- 2.9. Automjete të specializuara për bartjen e lëndës së parë dhe prodhimeve të gatshme, me ftohje dhe pa ftohje;
- 2.10. Pajisje të IT-së, harduer dhe softuer për monitorim, kontrollë dhe menaxhim;
- 2.11. Investimet në teknologji për prodhimin e energjisë së ripërtërishme;

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela Nr.9 Nënmasa e përpunimit të pemëve dhe të perimeve

Nr.	Kriteret e përzgjedhjes	Pikët
1.		45
	1.a) Investimi në ndërtim të objektit të ri (fabrik për përpunim dhe/ ose depo për ruajtje)	
	1.b) Investimet në renovim dhe /ose zgjerim të objekteve eksistuese	40
	1.c) Makina dhe pajisje	35
2.	Investime që mundësojnë diversifikimin e prodhimit me së paku dy produkte të reja	10
3.	Së paku 80% e lëndës së parë që përpunohet është nga prodhimi vendor. Kjo duhet të dëshmohet përmes kontratave me fermerët, sasinë e pranuar	5

4.	Aplikuesi nuk ka përfituar grante nga MBPZHR-ja në dy vitet e fundit	15
5.	Së paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohen mbrojtjes së mjedisit: investime për menaxhimin e mbeturinave dhe trajtimin e ujrave të shkarkuara	5
6.	Se paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohet prodhimit të energjisë së ripërtëritshme	5
7.	Krijimi i vendeve të reja të punës: për çdo punëtor të ri të punësuar nga 1 pikë, por jo më shumë se 10 pikë në total	Max. 10
8.	Aplikuesit kanë pasur afarizëm pozitiv gjatë 2 viteve të fundit (shih dokumentin: Gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transakcioneve tjera nga ATK.	5
GJITHSEJ		100

Në raste të investimeve edhe nën pikën 1a, 1b dhe 1c, pikët llogariten nga investimi në pjesën më të madhe të mjeteve –investimit.

V.III. SEKTORI I PRODHIMIT TË VERËS

Neni 16

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë për prodhim të verës:

1.1. Të drejtë aplikimi kanë ndërmarrjet e regjistruara në Regjistrin e Prodhuesve të Verës dhe Agjensin për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës (ARBK) si dhe të ketë përvoja së paku dy (2) vite para datës së aplikimit, prodhuesit e verës duhet që së paku 50% të lëndës së parë - rrushit të sigurojnë nga prodhuesit e tjerë - jo prodhim vetanak.

1.2. Ky kriter nuk vlen për prodhuesit e verës që kanë në pronësi mbi 50 ha me vreshta.

1.3. Aplikuesit duhet të dëshmojnë se e kanë deklaruar prodhimin vjetor të verës dhe të stoqeve të ngelura.

2. Investimet e pranueshme për prodhimin e verës

2.1. Ndërtimi / renovimi / zgjerimi i objekteve për prodhimin dhe përpunimin e verës;

2.2. Investimet në pajisje për përpunimin e verës;

2.3. Investimet në pajisje për përmirësimin e higjienës, si dhe cilësisë dhe sigurisë së prodhimeve - sidomos për të arritur standardet HACCP dhe / ose ISO 22000);

2.4. Investimet në pajisje për paketim, për etiketim, përfshirë linjat e mbushjes, ambalazhës dhe pajisje të tjera të specializuara;

2.5. Investimet në teknologji për prodhimin e energjisë së ripërtërishme;

2.6. Investimet për pajisje dhe aparatura për kontrollë të cilësisë së verës, përfshirë laboratorët përkatës;

2.7. Pajisje të TI-së, harduer dhe softuer për monitorim, kontrollë dhe menaxhim të prodhimit të verës;

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela Nr.10 Nënmasa e prodhimit të verës

Nr	Kriteret e përzgjedhjes	Pikët
1.	a. Investimet në linja të prodhimit për verën në shishe, përfshirë për verën e shkumëzuar	60
	b. Investimet në objekte dhe / apo pajisje të ruajtjes. Kujdes: Pikët nga ky kriter do të llogariten me kusht që së paku 25% e investimit të përgjithshëm i është dedikuar investimit sipas këtij kriteri	50
2.	Së paku 80% e rrushit që përpunohet është nga prodhimi vendor. Kjo duhet të dëshmohet përmes sasisë së rrushit prodhuar nga vet aplikuesi dhe / apo kontratave me fermerët, dhe sasinë e pranuar	10
3.	Aplikuesi nuk ka përfituar grante nga MBPZHR në dy vitet e fundit	10
4.	Së paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohet prodhimit të energjisë së ripërtërishme	5
5.	Krijimi i vendeve të reja të punës: për çdo punëtor të ri të punësuar nga 3 pikë, por jo më shumë se 10 pikë në total	Max. 10
6.	Aplikuesit kanë pasur afarizëm pozitiv gjatë 2 viteve të fundit (shih dokumentin: Gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transaksioneve tjera nga ATK)	5
GJITHSEJ		100

3.1 Në rastet kur aplikuesit kanë numër të njëjtë të pikëve, përparësi kanë projektet e dorëzuara më herët kjo vlen për të gjitha nën-masat e kësaj mase.

KAPITULLI VI

MASA 302

DIVERSIFIKIMI I FERMAVE DHE ZHVILLIMI I BIZNESEVE

Neni 17

Përfituesit

1. Përfituesit përfundimtarë:

1.1. Përfituesit përfundimtar në këtë masë janë fermerët, sipas përkufizimit nga Ligji Nr. 04/L- 090 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 03/L- 098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, ndërmarrjet e tjera bujqësore të regjistruara në Regjistrin e Fermës, mikrondërmarrja dhe ndërmarrja e vogël sipas Ligjit Nr. 04/L-220 Për Investime të Huaja, (Gazeta Zyrtare Nr.1/09 Janar 2014);

1.2. Mikrondërmarrja duhet të ketë të punësuar deri nëntë (9) punëtorë;

1.3. Ndërmarrja e vogël duhet të ketë të punësuar prej dhjetë (10) deri dyzet nëntë (49) punëtorë;

1.4. GLV – si përfitues - të akredituara nga Ministria;

1.5. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t'i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë tri (3) vjetëve pas datës së ekzekutimit të pagesës, aq sa zgjatë periudha monitoruese;

1.6. Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike;

1.7. Aplikuesi nuk mund të përfitoj një projekt nëse është në kundërshtim me Ligjin Nr.06/L-011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funkcionit Publik dhe Ligjin 03/L-149 për Sherbimin Civil të Republikës së Kosovës;

1.8. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural pas finalizimit të investimeve duhet të kenë projektin funksional sipas plan biznesit, PZHR dhe kritereve të këtij Udhëzimi Administrativ;

1.9. Kërkesa për pagesë do të refuzohet për projekte të cilat nuk kanë finalizuar ndonjë aktivitet për të cilin është poentuar gjatë procesit të vlerësimit.

2. Kriteret e përbashkëta të pranueshmërisë:

2.1. Duhet të jenë të regjistruar në Regjistrin e Fermës;

2.2. Nëse aplikuesi është person fizik, ai duhet të jetë mbi 18 vjeç, por jo më i vjetër se 65 vjeç;

2.3. Aplikuesit duhet ta dorëzojnë aplikacionin me të gjitha dokumentet e kërkuara në listën e dokumenteve të kërkuara dhe të paraqitura në Shtojcën Nr. 3 Udhëzuesi për Masën 302 Diversifikimi i Fermave dhe Zhvillimi i Bizneseve të këtij udhëzimi administrativ.

- 2.4. Investimi duhet të kryhet në zona rurale apo zona malore - sipas përkufizimit të MBPZHR-së;
- 2.5. Personat fizik duhet ta kenë të përfunduar shkollimin e detyrueshëm elementar (8 ose 9 vjeçar), në rast të personit juridik kjo vlen për pronarin / personin e autorizuar;
- 2.6. Fleta poseduese dhe kopia e planit është obligative për të gjithë aplikuesit;
- 2.7. Aplikuesit duhet t'i kenë të shlyera detyrimet tatimore dhe atë, personat fizik tatimin në pronë, kurse ndërmarrjet tatimin në të ardhura të korporatave dhe tatimet e tjera të aplikueshme;
- 2.8. Aplikuesit nuk duhet të kenë obligime financiare ndaj MBPZHR-së;
- 2.9. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t'i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë tri (3) vjetëve pas realizimit të projektit. Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike;
- 2.10. Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të vogla ose baras me njëzet mijë euro (20,000.00€), aplikuesit duhet ta dorëzojnë një projekt-propozim sipas modelit të AZHB-së. Projekt-propozimi për nën masën e turizmit rural është i veçantë;
- 2.11. Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të mëdha se njëzet mijë euro (20,000.00€), aplikuesit duhet ta dorëzojnë një plan të biznesit sipas modelit të AZHB-së. Plani i biznesit për nën masën e turizmit rural është i veçantë;
- 2.12. Modelet për projekt-propozim për planin e biznesit do të publikohet në uebfaqen e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë (AZHB) dhe MBPZHR dhe do të jenë në dispozicion për të gjithë aplikuesit;
- 2.13. Të gjithë përfituesit, të cilët në planin e tyre të biznesit kanë deklaruar se do të krijojnë vende të reja të punës dhe për këtë kanë fituar pikë gjatë vlerësimit, duhet t'i krijojnë ato dhe të dëshmojnë me pagesën e kontributit pensional dhe tatimit në paga duke filluar së paku nga muaji i fundit para kërkesës për pagesën e fundit. Përfituesit janë të obliguar ti mbajnë këto vende pune të plotësuara me punëtorë me orar të plotë për tre (3) vjet, aq sa zgjat periudha monitoruese;
- 2.14. Projektet e financuara nga Programi i Zhvillimit Rural 2019 nuk bën të jenë të financuara edhe nga Zyra e BE-së në Kosovë apo ndonjë donator tjetër publik vendor ose ndërkombëtar. Në rast se vërtetohet se përfituesi ka përfituar përkrahje për projektin e njëjtë edhe nga ndonjë donator tjetër, atij nuk i jepet përkrahja ose nëse e ka marrë atë, ai do të detyrohet t'i kthejë mjetet e marra, si dhe ndaj tij do të zbatohen ndëshkimet në përputhje me ligjin;

2.15. Përfituesi i cili ka aplikuar në MBPZHR / AZHB dhe institucione tjera publike apo në zyrën e BE-së në Kosovë dhe projekti i tij përzgjidhet për financim nga ndonjëri prej institucioneve, duhet menjëherë të informojë MBPZHR / AZHB apo institucionet tjera përkatëse;

2.16. Përfituesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse projekti i mëparshme nuk është përfunduar në përputhje me kontratën e nënshkruar me AZHB-ën;

2.17. Aplikuesi mund të aplikojë vetëm me një projekt brenda vitit;

2.18. Ndihma maksimale publike për periudhën e zbatimit të programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020 për Masën 302 është njëqind e pesëdhjetë mijë euro (150,000.00€) për përfitues;

2.19. Nëse toka ose ndonjë pronë tjetër ku do të bëhet investimi është në bashkëpronësi, aplikuesi duhet të sjellë pëlqimin e bashkëpronarëve;

2.20. Kontrata për qiramarrje nuk kërkohet vetëm në rastet kur pronari i tokës dhe aplikuesi janë në marrëdhënie bashkëshortore apo në vijë të drejtë të gjakut pa kufij si: stërgjyshërit, gjyshërit, prindërit, fëmijët, nipërit, mbesat, e kështu me radhe, dhe kjo dëshmohet përmes certifikatës së martesës apo certifikatës së lindjes dhe / apo certifikatës së vdekjes. Po ashtu, aplikuesi duhet të plotësojë Deklaratën nën betim, me të cilën dëshmon se toka me të cilën aplikon është trashëguar nga ai.

2.21. Në rast të projekteve të ndërtimit /zgjerimit/renovimit me rastin e aplikimit duhet të dorëzojnë:

2.21.1. Kopjen e skicave;

2.21.2. Parallogarinë e shpenzimeve për materiale dhe për punë;

2.21.3. Fleta poseduese dhe kopia e planit obligative për të gjithë aplikues;

2.21.4. Nëse toka mirret me qira - kontratën e noterizuar të qirasë për së paku 10 vjet për parcelën ose objektin ku do të bëhet ndërtim / zgjerim/renovim kurse për projektet që nuk parashohin ndërtim /zgjerim/renovim në pronë të huaj, mjafton kontrata e noterizuar e qiramarrjes për 5 vjet, duke e llogaritur nga viti i aplikimit;

2.22. Në rast të projekteve të ndërtimit / rindërtimit, para kërkesës për pagesë në AZHB, përfituesit potencial duhet të dorëzojnë:

2.22.1. Lejen ndërtimore nga komuna, në rast të ndërtimeve/rindërtimeve që janë mbi 10 m²;

2.22.2. Vlerësimin e ndikimit në mjedis, nëse parashihet me Ligj;

2.22.3. Në rast të ndërtimit/ rindërtimit në hapësirat e parqeve nacionale kërkohet edhe pëlqimi nga MMPH.

2.22. Për nën masën 302.4. para nënshkrimit të kontratës me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë përfituesit potencial të cilët planifikojnë të investojnë në objekte që janë në Listën e Trashëgimisë Kulturore, duhet ta marrin pëlqimin nga Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit / Departamenti i Trashëgimisë Kulturore.

2.23. Për nën –masën 302.5. Akuakultura/kultivimi i peshkut, para kërkesës për pagesë duhet të dorëzohet Licenca për aktivitetet e akuakulturës/ kultivimi i peshkut.

3. Investimet e pranueshme për të gjitha nënmasat:

3.1. Shpenzimet e pranueshme janë të kufizuara në ato që janë përfshirë në Listën e Investimeve të Pranueshme në Shtojcën nr 3. Udhëzuesi për Masën 302 Diversifikimi i Fermave dhe Zhvillimi i Bizneseve të këtij udhëzimi administrativ

3.2. Shpenzimet maksimale të pranueshme për promovim nuk mund të kalojnë 10% të vlerës së gjithmbarshme të investimeve të pranueshme. Investimet për promovimin e produkteve të prodhuara dhe të përpunuara janë: materialet promovuese, pagesat për pjesëmarrje në panaiet lokale / kombëtare, ueb faqja,.

3.3. Shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit apo projekt - propozimit nuk mund ta tejkalojnë vlerën prej 3% të shpenzimeve të pranueshme;

3.4. Në rast të investimeve që parashohin ndërtim apo zgjerim të objekteve, shpenzimet për arkitekt, inxhinier, leje dhe licenca janë të pranueshme deri në vlerën 7% të shpenzimeve të pranueshme.

4. Shkalla e përkrahjes publike

4.1. Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt për nën-masa:

4.1.1 Nën-masa 302.1- Prodhimi i mjaltit është njëzet mijë euro (20,000.00€);

4.1.2 Nën-masa 302.2 - Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare njëzet mijë euro (20,000.00€);

4.1.3 Nën-masa 302.3 - Zhvillimi i aktiviteteve artizanale është tridhjetë mijë euro (30,000.00€);

4.1.4 Nën-masa 302.4 - Zhvillimi dhe promovimi i turizmit rural është pesëdhjetë mijë euro (50,000.00€);

4.1.5 Nën-masa 302.5 - Akuakultura/ Kultivimi i peshkut është pesëdhjetë mijë euro (50,000.00€);

4.1.6 Nën-masa 302.6 - Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish është njëzetmijë euro (20,000.00€);

4.2. Vlera minimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt për nën-masa është pesë mijë euro (5,000.00€);

4.3. Përkrahja publike është 65 % e shpenzimeve të pranueshme të investimit;

4.4. Përkrahje shtesë prej 5% jepet për investime në zonat malore.

5. Afati i zbatimit

5.1. Afati i zbatimit të projekteve të kësaj mase është 90 ditë nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, përveç për nën-masën 302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut – në të cilën afati i zbatimit të projektit është dhjetë (10) muaj (300 ditë) me mundësi vazhdimi në përputhje me legjislacionin në fuqi.

5.2. Pas periudhës prej 90 ditëve, respektivisht 300 ditë, përfituesi ka edhe 15 ditë shtesë për përgatitjen e dokumentacionit dhe paraqitjen e kërkesës për pagesë.

5.3. AZHB mund të zgjas afatin e zbatimit për më së shumti 30 ditë, nëse ka arsye të qëndrueshme për këtë, siç është sjellja e ndonjë makinerie specifike prej ndonjë vendi tjetër.

KAPITULLI VII

NËNMASAT

VII.I. PRODHIMI I MJALTIT

Neni 18

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë

Aplikuesi duhet të kenë së paku 50 shoqëri - koshere bletësh.

2. Investimet e pranueshme:

2.1. Blerja e koshereve pa bletë;

- 2.2. Blerja e makinerisë dhe pajisjeve për prodhimin dhe përpunimin e mjaltit;
- 2.3. Rimorkio të specializuara për bartjen e koshereve, vetëm për aplikuesit me mbi 100 koshere;
- 2.4. Investimet në pajisje për nxjerrjen e produkteve të bletës;
- 2.5. Investimet në pajisje për kultivimin e mëmave;
- 2.6. Ndërtimi / riparim / rindërtim i dhomës së mjaltit;
- 2.7. Blerja e pajisjeve laboratorike për analizim të produkteve të bletëve;
- 2.8. Blerja e linjave teknologjike për mbushje dhe paketim të mjaltit;
- 2.9. Blerja e pajisjeve për energji të ripërtërishme;

3. Kriteret e përzgjedhje

Tabela Nr. 11 Prodhimi i mjaltit

Nr.	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1.	Madhësia e fermës në momentin e aplikimit	50 - 100	50
		101 - 300	45
		> 300	40
2.	Regjistrimi i biznesit	Aplikuesi është i regjistruar në Regjistrin e Bizneseve (me kodin 01.49 Rritja e kafshëve tjera)	5
3.	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës POP (POP= punë me orar të plotë = 220 ditë pune në vit)	5
4.	Adresa / vendbanimi i aplikuesit**	Ndodhet në zonë malore	10
		Ndodhet në zonë rurale	5
5.	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia e tij familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së në tri vitet e fundit	10
6.	Gjinia	Aplikuesi femër	2
7.	Mosha	Aplikuesi është 40 vjeç ose më i ri	5
8.	Arsimimi	Diplomë universitare në bujqësi, veterinar / teknologji të ushqimit	5
9.	Bujqësia organike	I certifikuar për prodhim organik	8
GJITHSEJ			100

3.1. Madhësia e fermës në momentin e aplikimit-Dëshmi individuale të vërtetuar nga Drejtoria Komonale për Bujqësi – Komuna, për numrin e shoqërive të bletëve dhe vendodhjen e shoqërive të bletëve sipas Ligjit Nr.02/L-111 për Bletari (Gazeta Zyrtare Nr.35/15.08.2008).

3.2. Adresa / vendbanimi i aplikuesit -Adresa e aplikuesit nënkupton vendbanimin e ekonomisë familjare, respektivisht të pronarit të biznesit aplikues. Në rastet kur aplikuesi pretendon se vendbanimi i tij/saj është në lartësi mbidetare mbi 700 m por nuk është në listën e zonave malore, ai e shkruan në planin e biznesit/projekt propozim faktin se vendbanimi i tij sipas matjeve vetanake është mbi këtë lartësi. Me rastin e vlerësimit të projektit, ky pretendim pranohet nga zyrtari vlerësues, por ky fakt vërtetohet gjatë kontrollës së parë në teren nga zyrtari i AZHB-se.

VII.II. PËRPUNIMI I PRODHIMEVE BUJQËSORE NË EKONOMITË FAMILJARE

Neni 19

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë:

1.1. Në rast të prodhimit të verës dhe rakisë, aplikuesit duhet të posedojnë më pak së tre (3) hektarë vreshta / pemishte;

1.2. Në rast të përpunimit të qumështit, kapaciteti përpunues i aplikuesve nuk duhet të tejkalojë pesëqind (500) litra në ditë;

2. Investimet e pranueshme:

2.1. Ndërtimi, renovimi/ zgjerimi i objekteve për prodhim, ruajtje dhe përpunim të prodhimeve;

2.2. Ndërtimi, renovimi/ zgjerimi i objekteve me pamje të përshtatur stilit të zonës rurale për përdorim si pika shitëse për prodhimet lokale - të përshkruhet në projekt-propozim;

2.3. Investimet në makina dhe pajisje për përpunimin e qumështit - përfshirë njësitë mobile për përpunimin e qumështit, përpunimin e pemëve dhe perimeve, për pastrim, klasifikim, tharje, grumbullim, pasterizim, ruajtje, frigorifer me ftohje, me ngrirje, furra për pjekje të brumërave, përzierëse të ndryshme të brumërave, pajisje për prodhimin e rakisë, pajisje për mbushje për raki dhe verëra, prodhime të verës;

2.4. Investimet në blerjen e pajisjeve për matje, paketim dhe etiketim;

2.5. Investimet në blerjen e pajisjeve për energji të ripërtërishme;

2.6. Investimet në pajisje specifike, me qëllim të përmirësimit të sigurisë dhe cilësisë së ushqimit;

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela Nr.12 Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare

Nr.	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët
-----	-------------------	---------------------	-------

1	Prejardhja e lëndës së parë (të përshkruhet në projekt -propozim ose në plan të biznesit)	Më shumë se 50% të lëndës së parë për përpunim, aplikuesi e prodhon në fermën e vet	50
		Më shumë se 50% të lëndës së parë për përpunim, aplikuesi e siguron nga prodhuesit e tjerë lokal	45
2	Përvoja e aplikuesit në aktivitetet e përpunimit (për personat fizik (me NIF) të përshkruhet në projekt - propozim ose në plan të biznesit; për ndërmarrje të dëshmohet me çertifikatën e biznesit)	Ka përvojë së paku një - vjeçare në aktivitetet për të cilat aplikon	20
		Nuk ka përvojë në aktivitetet për të cilat aplikon	15
3	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës (POP)	8
4	Vendi i investimit	Investimi në zonë malore	10
		Investimi në zonë rurale	5
5	Gjinia	Aplikuesi femër	2
6	Mosha	Aplikuesi është 40 vjeç ose më i ri	10
GJITHSEJ			100

VII. III. ZHVILLIMI I AKTIVITETEVE ARTIZANALE

Neni 20

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë

Nuk ka kritere të veçanta

2. Investimet e pranueshme:

2.1. Ndërtimi / renovimi/ zgjerimi i objekteve për zhvillimin e aktiviteteve artizanale si dhe për ruajtjen e prodhimeve;

2.2. Ndërtimi / renovimi/ zgjerimi i objekteve me pamje të përshatatur stilit të zonës rurale për përdorim si pika shitëse për prodhimet lokale - të përshkruhet në projekt-propozim;

2.3. Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për thurje dhe për endje të pëlhurave;

2.4. Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për punimin e qilimave dhe sixhadeve;

2.5. Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për përpunimin e lëkurës;

2.6. Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për përpunimin e metaleve;

2.7. Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për përpunimin e drurit;

2.8. Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve të nevojshme për zhvillimin e aktiviteteve të tjera artizanale.

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela Nr.13 Zhvillimi i aktiviteteve artizanale

Nr.	Lloji i kritereve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1	Gjinia e aplikuesit	Investimi udhëhiqet nga aplikuesi femër	55
		Investimi udhëhiqet nga aplikuesi mashkull	45
2	Përvoja e aplikuesit në aktivitetet artizanale (për personat fizik (me NIF), të përshkruhet në projekt - propozim ose në plan tbiznesit; për ndërmarrje , të dëshmohet me certifikatën e biznesit)	Ka përvojë së paku një vjeçare në ndonjërin nga aktivitetet artizanale për të cilat aplikon	15
		Nuk ka përvojë në ndonjërin nga aktivitetet artizanale për të cilat aplikon	10
3	Mosha	Aplikuesi është 40 vjeç ose më i ri	10
4	Vendi i investimit	Investimi në zonë malore	10
		Investimi në zonë rurale	5
5	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës POP	10
GJITHSEJ			100

VII.IV. ZHVILLIMI I TURIZMIT RURAL

Neni 21

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë

1.1. Aplikuesit duhet:

1.1.1. Të dëshmojnë se objekti që do të riparohet /rindërtohet duhet t'i përshtatet stilit " të zonës rurale".

1.1.2. Të mbështetet me fotografi për ekzistimin e atij objekti me pamje shtëpisë së zonës rurale - në kohën e aplikimit;

1.1.3. Përfituesit të cilët planifikojnë të investojnë në objekte që janë në Listën e Trashëgimisë Kulturore, para nënshkrimit të kontratës me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë përfituesit potencial, duhet ta marrin pëlqimin nga Ministria përkatëse e Kulturës / Departamenti i Trashëgimisë Kulturore;

1.1.4. Aplikuesi në momentin e aplikimit duhet ta dorëzoj projektin ideor të përgatitur nga arkitekti i diplomuar - vërtetohet me diplomë të fakultetit, të përshtatur pamjes së objektit siç është paraqitur në fotografi;

1.1.5. Në rast të projekteve me bujtinë, në fund të investimit objekti duhet të ketë jo më pak se 5 shtretër dhe jo më shumë se 20 shtretër;

1.1.6. Numri i ulëseve për ofrimin e shërbimeve të ushqimit jo më shumë se 50 ulëse;

1.1.7. Në rast të investimeve në ndërtimin e shtigjeve për këmbësorë dhe biçiklistë përreth objekteve të turizmit rural dhe kur këto shtigje kalojnë nëpër prona private, me rastin e aplikimit duhet të silltet pëlqimi i noterizuar i pronarëve të pronave nëpër të cilat kalon ky shteg;

2. Investimet e pranueshme:

2.1. Rinovimi / zgjerimi i objekteve "për t'i përdorur si bujtina dhe për ofrimin e shërbimeve gastronomike - me jo më pak se 5 dhe jo më shumë se 20 shtretër;

2.2. Rinovimi / zgjerimi i objekteve me pamje si: mulli, kulla, shtëpi për përdorim si pika shitëse për prodhimet lokale, për ofrimin e shërbimeve gastronomike tradicionale, për ofrimin e informatave turistike për zonën;

2.3. Investimet në ndërtimin e shtigjeve për këmbësorë dhe biçiklist përreth objekteve të turizmit rural;

2.4. Blerja e orendive që nevojiten për rregullimin e dhomave, banjove, kuzhinës, sallës së ushqimit - shtretër, ulëse, tavolina, karrige;

2.5. Blerja e pajisjeve për prodhimin e energjisë së ripërtërishme;

2.6. Blerja e pajisjeve që ofrojnë aktivitete për argëtim të fëmijëve - topogan, luhatëse, tavolinë ping-pongu;

2.7. Investimet në krijimin e ueb faqes;

3. Kriteret e përzgjedhjes:

Tabela Nr.14 Zhvillimi i turizmit rural

	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1.	Përvoja e aplikuesit në turizëm rural (për personat fizik, të përshkruhet në projekt (me NIF) - propozim ose në plan të biznesit; për ndërmarrje , të dëshmohet me çertifikatën e biznesit)	Ka përvojë së paku një - vjeçare në ofrimin e shërbimeve të turizmit	35
		Nuk ka përvojë në ofrimin e shërbimeve të turizmit	25
2.	Vendi i investimit	Investimi në zonë malore	10
		Investimi në zonë rurale	5
3.	Lloji i investimeve: Në rast të investimit edhe nga pika a) edhe nga pika b), pikët llogariten nga investimi me pjesën më të madhe të mjeteve (maksimum 20 pikë)	Investimet në bujtina (së paku 5 shtretër të rinj)	15
		Investimet në ofrimin e shërbimeve gastronomike	10
		Investimet në shtigje për ecje dhe / apo biçikleta	5
4.	Mosha	Ndërmarrësi është i moshës 40 vjeç ose me i ri	5
5.	Gjinia	Investimi udhëhiqet nga aplikuesi femër	2
6.	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës POP	10
7	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia e tij familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së në tri vitet e fundit	10
8	Trashëgimia kulturore	Objekti / ndërtesa që do të renovohet është në Listën e Trashëgimisë Kulturore	8
9	Arsimimi	Diplomë të shkollës së mesme/fakulteti në hoteleri / turizëm	3
10	Përkrahja nga GLV	Projekti është rekomanduar nga GLV me strategji të miratuar	2
GJITHSEJ			100

VII.V. AKUAKULTURA/KULTIVIMI I PESHKUT

Neni 22

Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e pranueshmërisë Për nën –masën 302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut

1.1. Për ndërtim/renovim/ zgjerim/ të inkubatorit për prodhimin e rasantit të peshkut mund të aplikojnë vetëm ata të cilët në vitin paraprak kanë shitur më shumë se 30 ton peshk të freskët. - kjo dëshmohet me pagesat direkte për sasinë e shitur të peshkut në vitin paraprak ose me dëshminë nga ATK për sasinë e shitur të peshkut;

1.2. Për nën – masën 302.6 Akuakultura/kultivimi i peshkut, para kërkesës për pagesë duhet të dorëzohet Licenca për aktivitetet e akuakulturës/ kultivimi i peshkut nga MBPZHR.

2. Investimet e pranueshme Për nën –masën 302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut

2.1. Pajisje për feramat e akuakulturës për peshqit e ujërave të ëmbla:

2.1.1. Ndërtim/zgjerim / rindërtim të baseneve për kultivimin e peshkut;

2.1.2. Ndërtimi/ zgjerim /rindërtim të inkubatorit për riprodhimin e peshkut;

2.1.3. Pajisjet për impiantet teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet e ngrohjes / ftohjes, gjenerimi dhe furnizimi me energji elektrike dhe instalimet e energjisë, kullimi, rrjetet e kanalizimeve / ujërat e zeza, trajtimi i ujërave të zeza / uji, pastrimi i ujit) dhe kushtet e kontrolluara (kushtet mikro- kontrollin e cilësisë së ujit, lagështia), duke përfshirë praktikat e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme;

2.1.4. Pajisjet për kërkesat higjienike dhe sanitare (duke përfshirë magazinimin e produkteve higjienike dhe sanitare dhe zonën e punëtorëve), pajisjet e pastrimit dhe dezinfektimit, si dhe hapësirë për magazinimin dhe ruajtjen e medikamenteve;

2.1.5. Pajisje për ajrimin e ujit, oksigjenimin e ujit, pajisje për monitorimin dhe oksigjenit (injektuesit e ajrit), temperaturës, pH, pompat e kanalit kryesor, pompat e kanalit anësor;

2.1.6. Pajisje për inkubatorë për mbarështim/riprodhimin e peshqve (përfshirë vaskat apo rezervuarët e larvave dhe rasateve);

2.1.7. Pajisje për klasifikimin e peshkut, dhe pompave transportuese brenda fermës;

2.1.8. Pajisje për të ushqyerit e peshkut;

2.1.9. Objekte për depozitimin e ushqimit;

2.1.10. Pajisje për transportin e peshkut të gjallë - fuqi/rezervarë, bombola të oksigjenit dhe pajisjeve shtesë për transport;

2.1.11. Pajisjet për dezinfektimin e ujit, filtrimin, pastrimin e ujit, pompat e ujit, skremimin e proteinave ose fraksionimin e shkumës - duke përfshirë valvulat, tubat dhe pajisjet;

2.1.12. Pajisjet për ruajtjen e peshkut të freskët, pajisje për prodhimin e akullit, rezervuarët e ftohjes - kontejnerët, paletat, rimorkiot, rimorkiot ftohëse, duke përfshirë pajisjet ndihmëse për ruajtjen e ushqimit, aditivëve dhe për manipulim, ngarkim dhe shkarkim, pirunier, paletat, sistemet e rripave të transportuesit, pajisjet e peshimit;

2.1.13. Pajisjet për therjen dhe pastrimin e peshkut, paketimin dhe etiketimin - duke përfshirë trajtimin, hedhjen, ruajtjen dhe trajtimin e mbeturinave;

2.1.14. Pajisjet për sistemet e monitorimit të cilësisë, kontrollit dhe gjurmimit, rritjes, magazinimit dhe shpërndarjes dhe pajisjet kompjuterike dhe softuerët përfshirë sensorë - të ndërlydhura vetëm me pajisjet e pranueshme.

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela 5. Akuakultura /Kultivim i peshkut

Nr	Lloji i kritereve	Kriteri/Kategoria	Pikët
1.	Kapaciteti prodhues Për fillestar kapaciteti pas investimit. (në biznes plan)	≥ 3 t/vit - < 10 t/vit	45
		≥ 10 t/vit - < 30 t/vit	40
		≥ 30 t/vit	35
2	Përvoja e aplikuesit në akuakulturë	Aplikuesi është i licencuar me shumë se 3 vite nga MBPZHR	20
		Aplikuesi është i licencuar me shumë se 2 vite nga MBPZHR.	15
		Aplikuesi është fillestar/nuk ka licence	10
3	Punësimi	Aplikuesi do të krijoj së paku një vend të ri të punës	10
4	Vendi i investimit	Zonë malore	5
5	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
6	Mosha e aplikuesit	Aplikuesi është 40 vjet ose më i ri në momentin e aplikimit	5
7	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	5
GJITHSEJ			100

VII.VI. RITJA E SHPEZËVE PËR VEZË DHE PËR MISH

Neni 23
Kriteret e pranueshmërisë

1. Kriteret e pranueshmërisë Për nën –masën 302.6 Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish

1.1. Aplikuesit, në momentin e aplikimit duhet të dëshmojnë se kanë së paku 5 m² tokë/kokë pule ose rose ose 15 m² tokë/kokë bibe ose pate.

1.2. Pas përfundimit të investimit aplikuesit duhet të kenë së paku:

1.2.1. 300 pula, por jo me shumë se 3000 krerë ose;

1.2.2. 300 rosa, por jo me shumë se 3000 krerë ose;

1.2.3. 100 pata, por jo me shumë se 1000 krerë ose;

1.2.4. 100 biba, por jo me shumë se 1000 krerë ose

1.3. Në rast të mbajtjes së kombinuar një patë ose një bibë është e barabartë me 3 pula ose tri rosa dhe duhet të arrihet numri ekuivalent me vlerat e lartpërmendura.

2. Investimet e pranueshme Për nën –masën 302.6 Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish

2.1. Ndërtimi i stallës me infrastrukturë të brendshme (rryma, uji, foletë, purtekat etj.);

2.2. Dhoma për ruajtjen e ushqimit, mbajtjen e inkubatorit etj.

2.3. Rrethoja e kullosës;

2.4. Ujë pirëset;

2.5. Enët e ushqimit;

2.6. Inkubator të vegjël në përputhje me kapacitetin prodhues

3. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela Nr.16. Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish

Nr.	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1	Përvoja e aplikuesit para aplikimit	Aplikuesi ka së paku 30 pula ose ekuivalentin e tyre në certifikatën e fermerit të vitit para aplikimit	20
2.	Marrëdhënia kontraktuale	Aplikuesi ka kontratë për shitjen e së paku 70% të vlerës së prodhimit të tij (vlera sipas deklaramit në	20

		planin e biznesit)	
4	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës POP (POP= punë me orar të plotë = 220 ditë pune në vit)	10
5	Adresa / vendbanimi i aplikuesit	Ndodhet në zonë malore	20
		Ndodhet në zonë rurale	10
6	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia e tij familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së në tri vitet e fundit	20
7	Gjinia	Aplikuesi femër	5
8	Mosha	Aplikuesi është 40 vjeç ose me i ri	5
GJITHSEJ			100

3.1 Në rastet kur aplikuesit kanë numër të njëjtë të pikëve, përparësi kanë projektet e dorëzuara më herët kjo vlen për të gjitha nën-masat e kësaj mase.

KAPITULLI VIII

MASA 303 "PËRGATITJA DHE ZBATIMI I STRATEGJIVE TË ZHVILLIMIT LOKAL – QASJA LEADER" – PËR GRUPET LOKALE TË VEPRIMIT (GLV)-TË E PËRZGJEDHURA

Neni 24 Përfituesi

1. Përfituesit përfundimtar:

1.1. Përfituesit përfundimtar të Masës 303 ” janë të gjitha GLV-të e përzgjedhura dhe RrZhR për GLV;

1.2. Aplikuesi nuk mund të perfitoj nje projekt nëse është në kundërshtim me Ligjin Nr.06/L-011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funkcionit Publik dhe Ligjin 03/L-149 për Sherbimin Civil të Republikës së Kosovës;

1.3. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t’i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë tri (3) vjetëve pas datës së ekzekutimit të pagesës, aq sa zgjatë periudha monitoruese;

1.4. Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike;

1.5. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural pas finalizimit të investimeve duhet të kenë projektin funksional sipas plan biznesit, PZHR dhe kritereve të këtij Udhezimi Administrativ.

1.6. Kërkesa për pagesë do të refuzohet për projekte të cilat nuk kanë finalizuar ndonjë aktivitet për të cilin është poentuar gjatë procesit të vlerësimit.

2. Aktivitetet e pranueshme për Aktivitetin 1. Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve në territoret e GLV-ve

2.1. Përgatitja e studimit për zonën si: studime socio-ekonomike, regjionale, të marketingut;

2.2. Trajnimi dhe shkollimi /edukimi i punonjësve dhe anëtarëve të GLV-ve në bazë të temave të ndryshme;

2.3. Temat e ndërlidhura me qasjen LEADER, si: koncepti LEADER, qeverisja lokale, SZhL, menaxhimi i rrjeteve, avancimi i pjesëmarrjes së palëve me interes;

2.4. Temat e ndërlidhura me menaxhimin, si: përgatitja e planeve të biznesit, përgatitja e aplikacioneve për projekte, kontabiliteti dhe raportimi;

2.5. Tërheqja e interesimit, organizimi i publicitetit dhe materialet e ngjarjet promovuese për anëtarët e GLV-ve dhe banorët e zonës, siç janë: seminarët, punëtoritë, mbledhjet;

2.6. Pjesëmarrja e anëtarëve të GLV-ve në seminare, punëtoritë, mbledhje, vizita studimore, duke përfshirë ngjarjet e organizuara nga Rrjeti për Zhvillim Rural.

3. Lista indikative e shpenzimeve të pranueshme për Aktivitetin 1. Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve në territoret e GLV-ve

3.1. Shërbimet e ekspertëve me CV-i të verifikuara të fushave të zhvillimit ekonomik, rural, regjional, mjedisit, marketingut;

3.2. Shpenzimet e përkthimit me shkrim dhe me gojë;

3.3. Shpenzimet e udhëtimit të anëtarëve të GLV-ve të përzgjedhura brenda Kosovës dhe jashtë duke përfshirë akomodimin dhe mëditjet;

3.4. Aktivitetet e nxitjes së interesimit, siç janë trajnimet, pjesëmarrja në seminare, punëtori dhe panairë, parapagimi për publikime dhe blerja e tyre, aktivitete të tjera të zgjimit të interesimit;

3.5. Punëtoritë dhe ngjarjet informative për nxitjen e pjesëmarrjes aktive të popullatës rurale në proceset e zhvillimit lokal;

3.6. Marrja me qira e objekteve dhe pajisjeve për organizime të ndryshme, si dhe shërbimet hoteliere;

3.7. Prodhimi dhe publikimi i materialeve siç janë: fletëpalosje, broshura;

3.8. Shpenzimet e mirëmbajtjes së xhirollogarisë së GLV-s (dokumentohet me pasqyrën bankare vjetore të GLV-s).

4. Aktiviteti 2 “Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal” Ka dy nën-aktivitete:

4.1 Aktiviteti 2 a) Funkcionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre. Shpenzimet operative të GLV-ve lidhen me menaxhimin dhe funksionalizimin e GLV-ve sipas qasjes LEADER dhe fillimin e zbatimit të SZhL-ve.

4.1.1. Aktivitetet e pranueshme:

4.1.1.1. Hapja e zyrës së GLV-së, duke përfshirë pajisjet dhe mobilet e zyrës;

4.1.1.2. Punësimi i punonjësve - menaxherit me orar të plotë ose gjysmë orari;

4.1.1.3. Qiraja e zyrës dhe shpenzimet vjetore rrjedhëse, si: materiali për zyrë, rryma, telefoni, interneti;

4.1.1.4. Caktimi i buxhetit për shërbimet e tjera të jashtme, si TI, kontabilitet;

4.1.1.5. Shpenzimet e aktiviteteve për menaxherin dhe anëtarët e bordit, si udhëtimet për takime jashtë zyrës, si me GLV tjera;

4.1.1.6. Identifikimi dhe caktimi i buxhetit për projektet e vogla që do të zbatohen drejtpërdrejtë.

4.1.2. Lista indikative e shpenzimeve të pranueshme

4.1.2.1. Pagat e menaxherit të GLV-së dhe/ose të punonjësve të tjerë të GLV-ve;

4.1.2.2. Qiraja e zyrës dhe shpenzimet operative;

4.1.2.3. Materiali për zyrë;

4.1.2.4. Blerja e pajisjeve, duke përfshirë pajisjet e TI-së, mobilet;

4.1.2.5. Shërbimet për specialistët e TI-së, kontabilistët;

4.1.2.6. Shpenzimet e paparashikueshme;

4.1.2.7. Shpenzimet e mirëmbajtjes së xhirollogarisë së GLV-s (dokumentohet me pasqyrën bankare vjetore të GLV-s.

4.2. Aktiviteti 2b) Përkrahja për zbatimin e SZhL-ve të GLV-ve

4.2.1. GLV-të zbatojnë projekte të vogla në përputhje me SZhL-të. Aktivitet e tilla duhet të mbështesin ngjarje kulturore - panaire, festivale ekspozita etj., promovim i produkteve vendore - etiketim, marketing, fletëpalosje, broshura etj., infrastrukturë të shkallës së vogël - gardhiqe, fontanta, parqe, ura të vogla, rrugë fushore, shënjimi i rrugëve malore, rinovim të trashëgimisë kulturore dhe natyrore.

4.2.2. Shpenzimet e mirëmbajtjes së xhirollogarisë së GLV-s -dokumentohet me pasqyrën bankare vjetore të GLV-së.

5. Shkalla e përkrahjes publike

5.1. Për Aktivitetin 1. “Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territorit të GLV-ve për GLV-të e përzgjedhura”. Shkalla e përkrahjes publike do të jetë 100%.

5.2. Aktiviteti 2. “Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal - qasja LEADER” 2a) “Funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura” duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre. Shkalla e përkrahjes publike do të jetë 100%.

5.3. Për aktivitetin 2b) “Zbatimi i SZhL të GLV-ve të përzgjedhura” ku promovojnë dhe zbatojnë projekte të vogla në përputhje me SZHL-të. Shkalla e përkrahjes publike do të jetë 80% nga MBPZHR dhe 20 % nga donatorët tjerë apo nga anëtarët e GLV-ve të përzgjedhura.

5.4. Përzgjedhja e projekteve bëhet nga GLV-të

5.5. GLV-të e përzgjedhura zbatojnë programin sipas qasjes prej poshtë-lartë. Vendimet lidhur me elaborimin dhe zbatimin e strategjive zhvillimore lokale duhet të merren nga bordi kryesues i GLV-së përmes shumicës së thjeshtë të votave.

6. Ndarja e buxhetit sipas aktiviteteve:

6.1. Buxheti i planifikuar për Aktiviteti 1. “Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territorit për GLV-të e përzgjedhura” dhe Aktiviteti 2 303.2. “Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal” në total për vitin 2019 është treqind mijë euro (300.000.00€).

Tabela Nr.17 Buxheti

Masa 303 "përgatitja dhe zbatimi i strategjive të zhvillit lokal – qasja leader" – për grupet lokale të veprimt (glv)-të e përzgjedhura	Buxheti %	Buxheti në €
Aktiviteti 1 “Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve në territoret e GLV-ve”	30%	Për komuna prej 10,000-50,000 banor deri në 5,000euro; Për komuna prej 50,000 –90,000 banor deri në 7,000 euro; Për komuna prej 90,000-150,000 banor deri ne 9,000 euro Për Rrjetin e Zhvillimit Rural 7,000 euro
Totali		89,000 euro
Aktiviteti 2 “Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal ”		
<i>Aktiviteti 2 a): “Funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura “duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre.</i>	26%	78,480 euro
<i>Aktiviteti 2 b: Aktiviteti i dytë është “Përkrahja për zbatimin e SZhL të GLV-ve”</i>	44%	132,520 euro
Totali Buxhetit për GLV dhe RrZhR		300,000 euro

7. Aktiviteti 1 “Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territorit të GLV-ve për GLV-të e përzgjedhura”

7.1. Nën-masa do të ketë tri pragje të shpenzimeve maksimale të pranueshme varësisht nga numri i banorëve të territorit që përfshinë GLV-ja e përzgjedhur.

7.2. Në bazë të raportit të Agjencisë të Statistikave të Kosovës, Vlerësimi i Popullsisë së Kosovës, 2013 nëpër komuna ku GLV-të janë përzgjedhur është si vijon:

7.2.1. Për komuna prej 10,000 deri në 50,000 banorë, maksimumi i shpenzimeve të pranueshme për nën-masën 303.1. “Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territorit të GLV-ve për GLV të përzgjedhura shpenzimet e pranueshme janë deri në pesë mijë euro (5,000.00€): Deçan, Obiliq, Viti, Shtime;

7.2.2. Për komuna me mbi 50,000 deri në 90,000 banorë, maksimumi i shpenzimeve deri në shtatë mijë euro (7,000.00€): Mitrovica, Skenderaj, Rahovec, Lipjan, Malishevë;

7.2.3. Për komuna me mbi 90,000 deri në 150,000 banorë, maksimumi i shpenzimeve deri nëntë mijë euro (9,000.00€): Prizren, Ferizaj dhe Peja;

7.2.4. Dhe për RrZhr deri në shtatë mijë euro (7,000.00€).

8. Nën-masa 303.2. “Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal”

8.1 Aktiviteti i parë është “Funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura” duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre.

Tabela 18. Shpenzimet e pranueshme për funksionalizimin e GLV-ve dhe RrZhr-së

Shpenzimet e pranueshme per funksionalizimin e GLV-ve dhe RrZHR-së 2019	Euro	Muaj	Total
Pagat e menaxherit të GLV-së dhe/ose të punonjësve të tjerë të GLV-ve; (rroga bruto)	220	12	2,640
Qiraja e zyrës dhe shpenzimet operative;	150	12	1,800
Materiali për zyrë;	10	12	120
Shërbimet (specialistët e TI-së, kontabilistët, etj.);	50	10	500
Rryma, uji dhe shërbimet e komunaleve	30	12	360
Shpenzimet e transporti	20	12	240
Shpenzimet e paparashikuara	300	1	300
Totali për funksionimin e një GLV			5,960
Totali për funksionimin e 12 GLV-ve			71,520
Shpenzimet për funksionimin e RrZhr-së			5,960
Totali për funksionimin e GLV-ve dhe RrZhr			77,480 €

8.2 Aktivitetin e dytë që është “Zbatimi i SZHL të GLV-e të përzgjedhura” ku promovojnë dhe zbatojnë projekte të vogla në përputhje me SZHL.

9. Administrimi i shpenzimeve të pranueshme

9.1 Aktiviteti 1 “Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territorit të GLV-ve për GLV të përzgjedhura” dhe GLV-të e përzgjedhura pas nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, 80% e të gjitha shpenzimeve të pranueshme i marrin si paradhënie.

9.2 Ndërsa pas përfundimit të projektit, GLV-ja përfituese duhet të sjell dëshmitë e nevojshme, si: faturat, formularin e ditëve të punës të menaxherit dhe të ekspertëve, si dhe CV-në e menaxherit, CV-në e ekspertit si dhe procedurën e përzgjedhjes së menaxherit apo ekspertit, si për mjetet e marra në paradhënie ashtu edhe për 20% të mjeteve të cilat paguhen pas përfundimit të projektit. Në rast të mos përmbushjes së këtij kushti, GLV-ja përfituese obligohet të kthej mjetet e marra.

9.3 Ndihma publike nga MBPZHR jepet në dy këste: 80% si paradhënie dhe 20 % pas përfundimit të projektit.

9.4 Aktivitetin 2 “Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal- qasja LEADER” 2a) “Funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura” duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre. GLV-të e përzgjedhura pas nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, 80% e të gjitha shpenzimeve të pranueshme i marrin si paradhënie.

9.5 Ndërsa pas përfundimit të projektit, GLV-ja përfituese duhet të sjell dëshmitë e nevojshme, si: faturat, formularin e ditëve të punës të menaxherit dhe të ekspertëve, si dhe CV-në e menaxherit, CV-në e ekspertit si dhe procedurën e përzgjedhjes së menaxherit apo ekspertit, si për mjetet e marra në paradhënie ashtu edhe për 20% të mjeteve të cilat paguhen pas përfundimit të projektit. Në rast të mos përmbushjes së këtij kushti, GLV-ja përfituese obligohet të kthej mjetet e marra. Shkalla e përkrahjes publike do të jetë 100%.

9.6 Ndihma publike nga MBPZHR jepet në dy këste: 80% si paradhënie dhe 20 % pas përfundimit të projektit.

9.7 2b) “Zbatimi i SZHL të GLV-ve të përzgjedhura” ku promovojnë dhe zbatojnë projekte të vogla në përputhje me SZHL-të. Shkalla e përkrahjes publike do të jetë 80% nga MBPZHR dhe 20 % nga donatorët tjerë apo nga anëtarët e GLV-ve të përzgjedhura. Përzgjedhja e projektit bëhet nga GLV-ja .

9.8 GLV-të duhet të bëjnë kërkesën për pagese edhe për paradhënie.

10. Shtrirja gjeografike e masës

10.1. GLV-të e përzgjedhura mbulojnë 12 komunat përkatëse të Kosovës, në të cilat ato veprojnë.

10.2. Një GLV përfaqëson një zonë rurale me popullatë prej më shumë se 10.000 banorë dhe më pak se 150.000, duke përfshirë qytezat dhe qytetet me më pak se 30.000 banorë.

10.3. Territori i përfaqësuar nga GLV-ja duhet të jetë integral nga pikëpamja ekonomike, shoqërore dhe fizike - gjeografike dhe nuk duhet t'i përket territorit të GLV-së tjetër.

10.4. Vendi i njëjtë nuk duhet t'i përket më shumë se një GLV-je, d.m.th. një partneriteti, një strategjie dhe një territori.

11. Afati i zbatimit të projekteve

Zbatimi i projekteve zgjatë 12 muaj me mundësi vazhdimi edhe për dy (2) muaj nga dita e nënshkrimit të kontratës.

KAPITULLI IX MASA UJITJA E TOKAVE BUJQËSORE

Neni 25 Përfituesi

1. Përfituesit përfundimtarë janë:

1.1. Fermerët, sipas definicionit nga Ligji Nr. 04/L-090 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural;

1.2. Shoqatat e përdorueseve të ujit për ujitje;

1.3. Kompanit Rajonale të Ujitjes;

1.4. Aplikuesi nuk mund të përfitoj një projekt nëse është në kundërshtim me Ligjin Nr.06/L-011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funkcionit Publik dhe Ligjin 03/L-149 për Sherbimin Civil të Republikës së Kosovës;

1.5. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t'i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë tri vjetëve pas datës së ekzekutimit të pagesës, aq sa zgjatë periudha monitoruese;

1.6. Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike;

1.7. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural pas finalizimit të investimeve duhet të kenë projektin funksional sipas plan biznesit, PZHR dhe kritereve të këtij Udhezimi Administrativ;

1.8. Kërkesa për pagesë do të refuzohet për projekte të cilat nuk kanë finalizuar ndonjë aktivitet për të cilin është poentuar gjatë procesit të vlerësimit.

2. Kriteret e përbashkëta të pranueshmërisë

2.1. Pëlqimi nga kompania publike e ujitjes, në rast se aplikuesi në projektin e tij e parasheh shfrytëzimin e sistemit të ujitjes të kompanive publike;

2.2. Dëshmia që fermerë përfitues nga Masa101 “Investimet në asetet fizike në ekonomitë bujqësore”, janë përfshirë në projekt, nëse ka të tillë;

2.3. Projekte të pranueshme për financim me mjetet publike janë vetëm projektet që pas përfundimit të investimeve janë në funksion të qëllimit për të cilin është bërë investimi (janë në gjendje për të ujitur tokat bujqësore) dhe kjo duhet të dëshmohet me rastin e kontrollës së fundit në terren;

2.4. Nëse projektet pas përfundimit të investimit nuk janë funksionale, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike të marrë si paradhënie;

2.5. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t’i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë 3 viteve pas realizimit të projektit, aq sa zgjat periudha monitoruese;

2.6. Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike gjatë periudhes monitoruese;

2.7. Përfituesit nuk mund t’i jepet një projekt i ri nëse projekti i mëparshëm nuk është përfunduar në përputhje me kontratën e nënshkruar me AZHB;

2.8. Në rast se në projekt parashihet ndërtim, zgjerimi, rehabilitimi, aplikanti duhet të paraqes edhe Projektin ideor (teknik) me paramasë dhe parallogari të investimeve;

2.9. Në rast të përzgjedhjes së projektit, para nënshkrimit të kontratës, përfituesi duhet të dorëzojë:

2.9.1. Lejen për ndërtim nga organi kompetent i Komunës; -

2.9.2. Projektin e detajuar, me paramasë dhe parallogari;

2.9.3. Vlerësimin e ndikimit në mjedis, nëse parashihet me ligj;

3. Kriteret e veçanta të pranueshmërisë:

3.1. Projekti ideor teknik i dorëzuar duhet të demonstrojë zvogëlimin e humbjeve të ujit në minimum 20%, në rastet e modernizimit të sistemeve ekzistuese të ujitjes;

3.2. Përfituesi duhet të kontrakttojë kompani ndërtimi me përvojë të mëhershme në tri vitet e fundit në ndërtimet e sistemeve të ujitjes dhe ujrave që kërkohen në projekt dhe e cila do të garantojë për punët e ndërtimit për së paku tri (3) vjet pas finalizimit të punës;

3.3. Kompania e kontraktuar duhet të respektoj kriteret e këtij Udhëzimi Administrativ dhe legjislacionin e Prokurimit Publik në fuqi;

3.4. Përfituesi duhet të dorëzojë deklaratë me shkrim përmes së cilës garanton se do të participoj me 20% të shumës totale të miratuar për realizimin e projektit;

3.5. Sipërfaqja minimale e projektit nën ujitje duhet të jetë 10 ha;

3.6. Aplikuesit duhet të dëshmojnë të drejtat pronësore të tokës së tyre dhe të gjitha tokave të fermerëve të tjerë ku do të bëhet investimi i propozuar që nënkupton tërë sipërfaqen nëpër të cilën kalon sistemi i ujitjes dhe tokat që do të ujiten si dhe pëlqimin me shkrim - deklaratë e nënshkruar e cila përmban edhe numrin e parcelës për të cilën jepet pëlqimi dhe të dhënat personale - kopja e letërnjoftimit nga pronarët e tokave për investimin që do të bëhet.

3.7. E drejta pronësore dëshmohet përmes certifikatës së pronës - fleta poseduese.

3.8. E drejta pronësore pranohet edhe kur pronari i tokës dhe shfrytëzuesi i tokës që do të përfshihet në investim/ujitje janë në marrëdhënie bashkëshortore apo në vijë të drejtë të gjakut pa kufij si: stërgjyshërit, gjyshërit, prindërit, fëmijët, nipërit, mbesat e kështu me radhë dhe kjo dëshmohet përmes certifikatës së martesës, certifikatës së lindjes dhe / apo certifikatës së vdekjes. Po ashtu, shfrytëzuesi i tokës që do të përfshihet në investim/ujitje duhet të plotësojë Deklaratën nën betim, me të cilën dëshmon se toka me të cilën aplikon është në trashëgimi të tij/saj.

3.9. Tokat e marrura me qera së paku 10 vite e noterizuar.

4. Investimet e pranueshme

4.1. Shpenzimet e pranueshme janë të kufizuara në ato që janë listuar në Listën e Investimeve të pranueshme të paraqitura në Shtojcën Nr.5 Udhëzuesi për Masën Ujitja e Tokave Bujqësore, të këtij udhëzimi administrativ.

4.2. Shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit apo projekt-propozimit pranohen deri në vlerën prej 3% të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se një mijë uro (1.000.00€).

4.3. Në rast të investimeve që parashohin skica, dizajn të hollësishëm inxhinierik, vlerësim të ndikimit në mjedis, shpenzimet për arkitekt dhe inxhinier, leje dhe licenca të ndryshme janë të pranueshme deri në vlerën 7% të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se tre mijë euro (3.000.€€).

5. Kriteret e përzgjedhjes

Tabela Nr.19. Kriteret e përzgjedhjes për masën e ujitjes së tokave bujqësore

Kriteri	Parametri	Nr. i pikëve
Kostot-efektive për zgjerimin e sipërfaqeve të ujitura dhe rehabilitimin e rrjeteve ekzistuese të ujitjes	Metoda e kalkulimit: Pasi të jenë vlerësuar të gjitha projektet, nga projektet e pranueshme do të krijohet një hierarki e kostove për ha, duke filluar nga më e ulëta deri tek më e larta. Projekti me koston më të ulët do të marrë numrin maksimal të pikëve, ndërsa projekti me koston më të lartë për ha do të marrë 0 (zero) pikë. Pjesa tjetër e projekteve të pranueshme do të marrë pikët (me 2 decimale) sipas këtij kriteri bazë të koston së tyre për ha, ndërsa rezultatet do të shpërndahen në mënyrë të barabartë. Kalkulimi për poentim: $15 * (C_p - \max C) / (\min C - \max C)$ C_p – kosto për 1 ha shtesë të ujitur ose 1 ha të modernizuar për ujitje e projektit që vlerësohet. $\min C$ – vlera e shpenzime për 1 ha shtesë të ujitur ose 1 ha të modernizuar të ujitjes e projektit me vlerën më të vogël për hektar. $\max C$ - vlera e shpenzime për 1 ha shtesë të ujitur ose 1 ha të modernizuar të ujitjes e projektit me vlerën më të madhe për hektar.	Max. 15
Sipërfaqja e ujitur (ha)	$\geq 10 - < 30$ ha	20
	$\geq 30 - < 50$ ha	25
	$\geq 50 - < 75$ ha	35
	≥ 75 ha	40
Aplikuesi është anëtar i shoqatës së përdoruesve të ujit për ujitje të tokave bujqësore ose Kompani Rajonale të Ujitjes		10
Numri i fermerëve të regjistruar në Regjistrin e Fermës që përfitojnë nga projekti	1 – 10	10
	11 – 20	15
	më shumë se 20	20
Realizimi i projektit përfshinë përfitues të Masës 101 "Investimet në asetet fizike të ekonomive bujqësore" në tri vitet e fundit	1 – 5	5
	më shumë se 5	10
Totali		100

5.1 Në rastet kur aplikuesit kanë numër të njëjtë të pikëve, përparësi kanë projektet e dorëzuara më herët.

6. Shkalla e përkrahjes publike

6.1. Vlera minimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është dhjetë mijë euro (10,000.00€), kurse vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt është dyqind mijë euro (200,000.00€);

6.2. Përkrahja publike është 80% e shpenzimeve të pranueshme të investimit;

6.3. Në rast se vlera e shpenzimeve të pranueshme është më e madhe se njëqind mijë euro (100,000.00€), pagesa bëhet në dy këste, pjesa e parë e përkrahjes publike në vlerë prej 50% bëhet në formë të paradhënies pas nënshkrimit të kontratës me përfituesin, me kusht të sigurimit të garancionit bankar, ndërsa pjesa tjetër e mbetur prej 50%, paguhet pas verifikimit të përfundimit të investimit të përgjithshëm. Ndihma maksimale publike për periudhën e zbatimit të programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020 për masën Ujitjes së tokave Bujqësore është gjashtëqind mijë euro (600,000.00€) për përfitues;

6.4. Aplikuesi mund të aplikojë me disa projekte gjatë periudhës së zbatimit të Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020, në vite të ndryshme, me kusht që projektet e mëhershme të jenë përfunduar me sukses dhe përkrahja publike të mos tejkalojë shumën e lartëpërmendur.

7. Afati i zbatimit

Afati i zbatimit të projekteve të kësaj mase është 180 ditë nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në. Pas periudhës prej 180 ditëve, përfituesi ka edhe 15 ditë shtesë për përgatitjen e dokumentacionit dhe paraqitjen e kërkesës për pagesë, në rast se përfituesi nuk arrin të përfundojë projektin në afat prej 180 ditëve të parapar me kontratë përshkak të kushteve atmosferike AZHB mund të zgjas afatin me aneks kontratë për një afat të caktuar.

KAPITULLI XI

PROCEDURAT PËR ZBATIMIN E PROJEKTEVE

Neni 26 Zbatimi

1. Procedura për zbatimin e PZHR 2019 bëhet sipas Ligjit Nr.03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr.56/27.07.2009), Ligji Nr. 04/L-090 Për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr.28/16 Tetor 2012), Ligjit Nr. 05/L -031 për Procedurën e Përgjithshme Administrative (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr.20/21/qershor 2016), sipas këtij udhëzimi administrativ dhe legjislacionit në fuqi.

2. Masat 101, 103, 302, 303 dhe Masa për Ujitjen e Tokave Bujqësore zbatohen nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Neni 27 **Thirrja për Aplikim**

Thirrjen për Aplikim dhe udhëzuesit për aplikues i publikon Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë, në pajtim me kriteret dhe procedurat e përcaktuara në këtë Udhëzim Administrativ.

Neni 28 **Procedura e dorëzimit dhe shqyrtimit të aplikacioneve**

1. Procedurat e dorëzimit dhe shqyrtimit të aplikacioneve janë:
  - 1.1. Dorëzimi i aplikacionit nga aplikanti në Zyret Regjionale të AZHB-së;
  - 1.2. Dorëzim pranimit të aplikacioneve nga Zyret Regjionale të AZHB-së në AZHB;
  - 1.3. Shqyrtimi administrativ i aplikacioneve;
  - 1.4. Procesi i vlerësimit të aplikacioneve;
  - 1.5. Shpallja publike e rezultateve preliminare të vlerësimit të projekteve;
  - 1.6. Periudha e ankimit / E drejta e ankesës;
  - 1.7. Kontrolla e parë në terren;
  - 1.8. Miratimi i projekteve;
  - 1.9. Njoftimi i fermerit me rezultatin e vlerësimit të projektit;
  - 1.10. Vendimi;
  - 1.11. Nënshkrimi i kontratës në mes të përfituesit dhe AZHB-së;
  - 1.12. Koha e kryerjes së investimeve;
  - 1.13. Dorëzimi i kërkesës për pagesë nga përfituesi në Zyret Regjionale të AZHB-së;
  - 1.14. Dorëzimi i kërkesës për pagesë nga Zyret Regjionale të AZHB-së në AZHB;
  - 1.15. Kontrolla e dytë në terren;
  - 1.16. Masat ndëshkimore në rast të parregullsive gjatë zbatimit të projekteve;

1.17. Autorizimi dhe Ekzekutimi i pagesës;

1.18. Kontrolla pas zbatimit të projektit.

2. Procedimi administrativ përfundon brenda një periudhe prej 45 ditëve nga dorëzimi i aplikacionit e deri tek Letra informuese mbi përkrahjen, në pajtim me nenin 98 Ligjin Nr. 05/L -031 për Procedurën e Përgjithshme Administrative.

3. Në rastet e kompleksitetit të çështjes administrative, afati mund të shtyhet bazuar në nenin 99 të Ligjin Nr. 05/L -031 për Procedurën e Përgjithshme Administrative.

Neni 29

Dorëzimi i aplikacioneve

1. Formulari i aplikimit merret në Zyret Regjionale të AZHB-së ose shkarkohet në uebfaqen e MBPZHR-së dhe të AZHB-së.

2. Formularit për aplikim duhet t'i bashkangjiten të gjitha dokumentet e kërkuara dhe të njejtat duhet të dorëzohen brenda afatit për aplikim.

3. Në aplikacion duhet të përfshihen aktivitetet dhe shpenzimet e pranueshme lidhur me projektin për të cilin aplikohet.

4. Aplikanti mund të aplikoj vetëm një herë brenda programit vjetor për zhvillim rural.

5. Aplikuesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse projekti i mëparshëm nuk është përfunduar në përputhje me kontratën e nënshkruar me AZHB.

6. Dosja e plotë e aplikimit dorëzohet brenda afatit të shpalljes publike në dy (2) kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e dosjes duhet të skanohen dhe të ruhen në CD, e cila dorëzohet bashkë me kopjet fizike.

7. Dosja e aplikimit dorëzohet personalisht nga aplikuesi ose nga i autorizuari i tij.

8. Aplikuesi ose i Autorizuari me nënshkrimin e tij siguron që të gjitha informatat dhe dokumentet e dhëna janë të qarta dhe të sakta.

9. Aplikuesi ose i autorizuari pranon një vërtetim për dorëzimin e aplikacionit në të cilin përfshihet data, numri i regjistrimit, qëllimi i kërkesës dhe lista e dokumenteve të bashkëngjitura.

10. Në prani të aplikuesit zyrtari regjional i vendos aplikacionet e kompletuara në zarfën dhe e mbyllë në prani të tij.

11. Zyret Regjionale të AZHB-së pas pranimit të aplikacioneve të kompletuara i dërgojnë ato në AZHB për shqyrtim, pas mbylljes së afatit të aplikimit.

Neni 30

Pranimi/kontrollimi i aplikacioneve në Zyret Regjionale të AZHB-së

1. Dosja për aplikim regjistrohet në Regjistrin për aplikim dhe librin e pranimit, duke shënuar datën dhe kohën e dorëzimit.

2. Zyrtarët Regjional të AZHB-së e verifikojnë **dosjen për aplikim** nëse është e kompletuar.

3. Dosja e aplikimit duhet të jetë e kompletuar me të gjitha dokumentet e kërkuara, të cilat duhet të radhiten siç kërkohet dhe çdo faqe duhet të ketë të shkruar numrin me dorë.

4. Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti të kërkuar, zyrtari regjional i AZHB-së nuk e pranon dosjen për aplikim, por e regjistron aplikuesin dhe e udhëzon atë t'ia bashkëngjies dosjes së aplikimit dokumentet që i mungojnë.

5. Aplikuesi ka të drejtë deri në përfundim të afatit për aplikim që ta kompletojë dosjen e aplikimit.

6. Në rast të pranimit të dojsës për aplikim të pa kompletuar para ditës së fundit të aplikimit përgjegjesinë e mbanë zyrtari përgjegjës për pranimin e dosjeve për aplikim.

7. Në rast të gabimit/lëshimit të ndonjë dosje të pa kompletuar nga zyrtari regjional, atëhere zyra qendrore e AZHB-së i kërkon aplikuesit të sjell dokumentet e munguara brenda pesë (5) ditëve.

8. Në rast të mos kompletimit brenda afatit sipas paragrafit 7, refuzohet aplikacioni si i pa kompletuar,

9. Paragrafi 4 dhe 5 i këtij Neni nuk vlenë për aplikuesit që aplikojnë në ditën e fundit të afatit për aplikim. Të njejtit mbajnë përgjegjësi për moskompletimin e dosjës së tyre.

10. Zyret regjionale të AZHB-së duhet t'i dorzojnë aplikacionet - në AZHB jo më vonë se dy (2) ditë pas përmbylljes së afatit të aplikimit.

Neni 31

Vlerësimi dhe miratimi i aplikacioneve në AZHB

1. Vlerësimi i aplikacioneve duhet të filloj brenda shtatë (7) ditë pas mbylljes së afatit për aplikim.

2. Aplikacionet e kompletuara i nënshtrohen vlerësimit të mëtutjeshëm të shpenzimeve të pranueshme dhe vlerësimit të qëndrueshmërisë ekonomike dhe financiare.
3. Nëse projekti apo kërkesa është vlerësuar nga ekspertet e fushës përkatëse, shqyrtimi i projektit apo i kërkesës shtyhet deri sa ekspertet e fushës përkatëse të ofrojnë rekomandim.
4. Pranueshmëria e shpenzimeve kontrollohet dhe miratohet, duke krahasuar me çmimet referente / Cmimore të aprovuara nga AZHB.
5. Një projekt/aplikacion mund të përzgjidhet për mbështetje vetëm nëse arrin pragun minimal 50 pikë deri pragun maksimal 100 pikë. Pragu minimal vendoset për të siguruar që projektet e përkrahura sjellin vlerë të shtuar të mjaftueshme për sektorin.
6. Pas vlerësimit dhe poentimit të projekteve, bëhet shpallja publike e Listës preliminare të përfituesëve të mundshëm të projekteve të zhvillimit rural.
7. Njoftimi për publikimin e Listës duhet të bëhet edhe përmes komunikimit publik.
8. AZHB, përmes postës elektronike dhe mesazheve SMS duhet t'i njoftojë të gjithë aplikuesit për publikimin e Listës së vlerësimeve preliminare të projekteve të zhvillimit rural po atë ditë.
9. Aplikantët që konsiderohen përfitues të mundshëm kanë të drejtë që brenda tetë (8) dite kalendarike, nga dita e marrjes së njoftimit të paraqiten në AZHB për të marrë Letrën informuese dhe vlerësimin e projektit të tyre.
10. Afati i ankimimit fillon në ditën e publikimit të Listës preliminare të përfituesëve të mundshëm të projekteve të zhvillimit rural.
11. Në të njëjtën ditë Lista me përfituesit e mundshëm / projektet e përzgjedhura dërgohet tek Divizioni i Kontrollës në AZHB për kontrollën e parë në terren, e cila duhet të fillojë menjëherë.
12. Në bazë të raportit të kontrollës së parë në terren dhe raportit të procesit të ankimimit, bëhet miratimi i projekteve të zhvillimit rural për financim dhe aprovohet Lista përfundimtare e përfituesëve të projekteve të zhvillimit rural, e cila duhet të publikohet në uebfaqen e MBPZHR-së dhe të AZHB-së.
13. Të gjithë aplikuesit duhet të informohen për përzgjedhjen ose refuzimin e projektit të tyre.
14. Për vlerësimin e projekteve për Masen 101 dhe 103, AZHB duhet të përdorë Listën Kontrolluese për Kriteret e pranueshmërisë dhe poentimit.

15. Pas miratimit të projekteve, hartimit të Listës përfundimtare të përfituesëve të projekteve të zhvillimit rural dhe njoftimit të aplikuesëve përfitues, bëhet nënshkrimi i kontratës ndërmjet përfituesit dhe AZHB-së.

16. Aplikanti ftohet të nënshkruaj kontratën për bashkë – financim të projektit brenda pesë (5) ditëve pas pranimit të letër imfotmimit per miratimin e projekteve,

17. Pas nënshkrimit të kontratës, përfituesi është i obliguar që të fillojë zbatimin e projektit sipas kontratës.

Neni 32 **Refuzimi i projekteve**

1. Aplikuesi refuzohet nëse:

1.1. Ka dokumentacionin e pa kompletuar;

1.2. Dështon t'i plotëson kriteret e pranueshmërisë;

1.3. Shpenzimet nuk mund të verifikohen si të pranueshme;

1.4. Projekti nuk është i qëndrueshëm ekonomikisht;

1.5. Në rast të mashtrimit në qdo fazë të procedurës;

1.6. Nëse projekti i financuar nga përkrahja publike nuk është funksional sipas projektit/planbiznesit dhe kontratës;

1.7. Në rast të mos respektimit të kushteve të kontratës për financim të projektit.

2. Aplikuesi i cili aplikon për investime publike gjithashtu do të refuzohen nëse ata dështojnë të kryejnë procesin e prokurimit sipas rregullave të aplikueshme të prokurimit.

3. Aplikuesi njoftohet për projektin që është refuzuar me anë të vendimit për refuzim të nxjerr nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

4. Vendimi për refuzim përmban arsyet e refuzimit në mënyrë të detajuar.

Neni 33 **Shpenzimet e papranueshme për masat**

1. Shpenzimet e papranueshme për masat janë:

- 1.1. Taksat, përfshirë TVSH-në, me përjashtim të TVSH-së së pa – kthyeshme për personat fizik dhe ndërmarrjet jo-raportuese të TVSH-së.
- 1.2. Taksat doganore dhe akcizat;
- 1.3. Blerja dhe qiraja e tokës dhe ndërtesave ekzistuese;
- 1.4. Gjobat, ndëshkimet financiare dhe shpenzimet e proceseve gjyqësore;
- 1.5. Shpenzimet operative;
- 1.6. Makineri e dorës së dytë dhe pajisje;
- 1.7. Makinerite dhe paisjet pa numer serik dhe të dhëna teknike me përjashtim të paisjeve artizanale;
- 1.8. Detyrimet bankare, kamatat, shpenzimet e garantuesit dhe detyrimet e ngjashme;
- 1.9. Kostot e këmbimit, detyrimet dhe humbjet e këmbimit, si dhe shpenzime tjera financiare;
- 1.10. Kontributet në natyrë;
- 1.11. Blerja e inputeve bujqësore, kafshëve, bimëve një vjeçare dhe mbjellja e tyre;
- 1.12. Shpenzimet e mirëmbajtjes dhe amortizimit;
- 1.13. Shpenzimet për pagat e stafit të punësuar për aktivitetet e menaxhimit, implementimit, monitorimit dhe kontrollimit;
- 1.14. Përveq shpenzimet nga nën paragrafi 1.3 dhe nën paragrafi 1.5 të këtij neni të cilat janë të pranueshme vetëm në kuadër të masës “Implementimi i Strategjive të Zhvillimit Lokal – Qasja LEADER” Përmirësimi i Trajnimit” dhe “ Mbështetja për krijimin e grupeve të prodhuesve”.

Neni 34

Kërkesa për pagesë

1. Përfituesit që kanë përfunduar investimin sipas kontratës e dorëzojnë kërkesën për pagesë në Zyret Regjionale të AZHB-së.
2. Formulari i kërkesës për pagesë i sigurohet përfituesit nga Zyra Regjionale e AZHB-së.
3. Kërkesa për pagesë me dokumentacionin e kompletuar dorëzohet kopje fizike, personalisht nga përfituesi ose nga personi i autorizuar, siç është përcaktuar në Kontratën për financimin e projekteve.

4. Nëse kërkesa për pagesë nuk është e kompletuar me të gjitha dokumentet sipas kontratës, zyrtari i AZHB-së nuk e pranon Kërkesën për pagesë, por e regjistron atë duke i dhënë përfituesit një kopje dhe i kërkon plotësimin e dokumentacionit përkatës brenda afatit prej pesë (5) ditëve.
5. Nëse përfituesi brenda afatit të përcaktuar sipas paragrafit 3 dhe 4 të këtij Neni, nuk e dorëzon dokumentacionin e kompletuar, kërkesa për pagesë refuzohet.
6. Pas kontrolles administrative të kërkesës për pagesë, Drejtoria e Kontrollit në AZHB bën kontrollën e dytë në terren për tu siguruar se investimi është bërë sipas projekt propozimit / biznesit planit të aprovuar.
7. Në rast të gabimeve teknike në pakon e kërkesës për pagesë aplikuesi duhet të njoftohet për korigjimin e gabimeve teknike, në afat prej pesë (5) ditëve. Nëse përfituesi brenda afatit të përcaktuar sipas paragrafit 7 të këtij Neni, nuk e korigjon dokumentacionin e me gabime teknike, ky dokument refuzohet,
8. Në bazë të Vlerësimit të Raportit të Kontrollit dhe faturave të dorëzuara, me kërkesën për pagesë, AZHB nxjerr Vendim për pagesë brenda afatit 20 ditësh dhe e njofton përfituesin përmes një Letre Informuese.
9. Asnjë pagesë nuk bëhet për përfituesit për të cilën konstatohet se kanë krijuar kushte artificiale për marrjen e pagesave.
10. Nëse kërkesa për pagesë nuk është pranuar apo mbështetja publike është zvogëluar, përfituesi duhet të informohet përmes Letrës informuese.
11. Prej ditës së dorëzimit të kërkesës për pagesë deri te ekzekutimi i pagesës nuk duhet të kalojnë më shumë se (40) ditë, përveç nëse një tejkallim i afatit bëhet për arsye objektive.
12. Para kërkesës për pagesë përfituesi duhet të vendos në vend investim tabelen me logo të MBPZHR/AZHB me madhësi 100cmx50cm * të përcaktuar sipas Shtojcave 1, 2, 3, 4, dhe 5 të këtij udhëzimi administrativ.
13. Pagesa duhet të bëhet në afat prej (20) ditësh nga dita e Vendimit për pagesë.
14. Në rast të kontestimit të vendimit për pagesë, përfituesi ka të drejtë ankese dhe të kërkojë rishqyrtimin e vendimit përkatës.
15. AZHB krijon një Komision të veçantë për ankesa që ndërlidhen me vendimet për pagesë.
16. Kundër vendimit të Komisionit pala ka të drejtë të ushtroj padi për konflikt administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditësh.

Neni 35
Shkalla e kontrolleve në teren

1. AZHB obligohet të kontrollojë në teren në shkallën prej 100 % të gjitha projektet, të cilat janë përzgjedhur si përfituese nga PZHR 2019 dhe të verifikojë përmbushjen e kriterëve për financim.
2. Pas parashtrimit të Kërkesës për pagesë, Drejtoria e Kontrollit e AZHB-së është i obliguar të verifikojë zbatimin e investimeve me anë të kontrollit në teren.
3. Rikontrolli në terren bëhet në raste të caktuara dhe me kërkesë të Drejtorive përkatëse të AZHB-së.
4. Në bazë të raportit të kontrollit për verifikimin, kërkesës për pagesë me dokumentacionin e bashkangjitur për kryerjen e investimeve, bëhet autorizimi i pagesës.
5. AZHB kryen Ex-post kontroll për verifikimin e të gjitha projekteve të përzgjedhura për financim tre (3) vjet, nga dita e ekzekutimit të pagesës së fundit.
6. AZHB me vendim të veçantë e cakton komisionin për superkontroll të projekteve.

Neni 36
Kontrolla e veçantë

Për kontrollën e veçantë në terren, në rastet e projekteve të ujitjes, të investimeve në ndërtimtari dhe investimeve që kërkojnë ekspertizë të veçantë, AZHB mund të angazhojë ekspertë të fushave përkatëse për të dhënë vlerësim profesional.

Neni 37
Dokumentacioni i kërkuar për pagesë

1. Kërkesa për pagesë duhet të përmbajë origjinalin e dokumenteve të kërkuara sipas kërkesës për pagesë.
2. Pagesat mbi shumën pesëqind euro (500.00€), bëhen përmes transferit bankar dhe duhet të vërtetohen me pasqyrat bankare të llogarise rrjedhëse.
3. Për pagesat me vlerë nën pesëqind euro (500.00€) nëse pagesa është bërë me para në dorë, duhet të sigurohet fatura dhe kuponi fiskal, kurse nëse pagesa është bërë përmes bankës duhet të dorezohet fletepagesa e transferit bankar.

Neni 38
Procedura e ankesave per aplikues

1. Aplikuesit e pakënaqur me rezultatin e vlerësimit kanë të drejtën e ankesës ndaj vendimeve të AZHB-së.
2. Ankesa duhet t'i drejtohet Komisionit për Shqyrtimin e Ankesave.
3. Aplikuesi mund të paraqesë ankesë me shkrim në afat prej 30 ditësh nga dita e publikimit të Listës preliminare të përfituesëve të mundshëm të projekteve të zhvillimit rural.
4. Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave në afat prej 30 ditësh nga dita e dorëzimit të ankesës, duhet të jep përgjigje me shkrim, me arsyetim të plotë, drejtuar parashtruesit të ankesës.
5. Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave merr vendim me shumicën e votave të anëtarëve të tij, me të cilin:
  - 5.1. vërteton vendimin e AZHB-së në lidhje me vlerësimin e projektit përkatës.
  - 5.2. anulon vendimin e AZHB-së në lidhje me vlerësimin e projektit përkatës dhe merr vendim meritor në lidhje me projektin përkatës.
6. Gjatë procesit të shqyrtimit të ankesave, Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave mund të kërkoj informacione të nevojshme nga AZHB, të realizojë vizita në terren dhe të kërkoj informata edhe drejtpërdrejt nga pala në lidhje me projektet përkatëse.
7. Kundër vendimit përfundimtar në procedurë të rregullt administrative nuk lejohet ankesë por me padi mund të iniciohet konflikt administrativ në Gjykatën kompetente.

Neni 39
Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave

1. Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave është një trup profesional për shqyrtimin, vlerësimin dhe vendosjen për ankesa, i cili përbëhet nga zyrtarë të AZHB-së dhe MBPZHR-së dhe themelohet me vendim të MBPZHR-së.
2. Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave përbëhet nga pesë (5) anëtarë, tre (3) prej të cilëve janë zyrtarë në AZHB, ndërsa dy (2) prej të cilëve janë zyrtarë në MBPZHR. Së paku njëri nga anëtarët e MBPZHR duhet të jetë zyrtar nga Departamenti i Politikave të Zhvillimit Rural /Autoriteti Menaxhues.

3. Anëtarët e Komisionit për Shqyrtimin e Ankesave janë të pavarur në punën e tyre dhe vendimet i marrin në pajtim me faktet dhe gjendjen e verifikuar.

4. Anëtari i Komisionit për Shqyrtimin e Ankesave obligohet që:

4.1. të zbatojë kriteret dhe procedurat e përcaktuara në këtë Udhëzim Administrativ;

4.2. të jetë i paanshëm;

4.3. të ushtrojë të drejtën e votës së lirë dhe të pandikuar;

4.4. të marrë pjesë në takimet e Komisionit dhe të nënshkruaj raportet punuese dhe vendimet përkatëse.

5. Komisioni për ankesa nga paragrafi 2 i këtij neni obligohet që vendimet e marra ti hartoi në pajtim me arsyetimin e aktit administrativ të përcaktuar në nenin 48 dhe 49 të Ligjit Nr.05/L-031 për Procedurën e Përgjithshme Administrative (Gazeta Zyrtare Nr.20/21 Qershor 2016).

6. Komisioni për Shqyrtimin e Ankesave obligohet që për punën e vet dhe për veprimet e marra të hartojë raport me shkrim dhe të informojë zyrtarët më të lartë të MBPZHR-së dhe AZHB-së, si dhe palët e interesit, më së largu 30 ditë nga dita e përfundimit të afatit të ankimimit.

Neni 40

Kushtet për mirëmbajtjen e investimit

1. Investimi për të cilin përfituesi ka marrë mbështetje nuk duhet të pësoj ndryshim thelbësor brenda tri (3) viteve nga data kur pagesa përfundimtare është pranuar.

2. Ndryshime thelbësore të një investimi janë ato të cilat rezultojnë në:

2.1. ndërprerjen ose zhvendosjen e aktivitetit prodhues në një fushë që nuk është e mbuluar me Program;

2.2. ndryshimi i pronësisë në një pjesë të infrastrukturës e cila i jep një ndërmarrjeje ose institucioni publik një përparësi të pamërituar;

2.3. ndryshim përmbajtjesor që ndikon në natyrën, objektivat ose kushtet e zbatimit të cilat rezultojnë me ndryshimin e objektivave fillestare.

3. Në rast të situatave të jashtëzakonshme që mund të ndikojnë në investim nga fatkeqësitë e natyrore, përfituesi duhet të informojë AZHB-në brenda afateve, sipas kontratës së nënshkruar nga dy palët.

4. Përfituesit janë të detyruar të mbajnë të gjitha të dhënat e kontabilitetit të paktën tri (3) vjet pas zbatimit të projektit, si dhe të bashkëpunojnë me zyrtarët e MBPZHR-së për të siguruar çdo informacion të kërkuar nga AZHB ose MBPZHR si dhe zyrtarë tjerë të autorizuar nga të dy palët, për të kontrolluar dhe audituar zbatimin e projekteve. Kushtet e financimit do të përcaktohen më detajisht në kontratë në mes të përfituesit dhe AZHB-së .

Neni 41 **Zbatimi**

Obligohet Departamenti i Politikave të Zhvillimit Rural /Autoriteti Menaxhues dhe Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë për zbatimin e këtij Udhëzimi Administrativ.

Neni 42 **Dispozitat ndëshkimore**

1. Moszbatimi i këtij Udhëzimi Administrativ, sanksionohet me ndëshkimet e përcaktuara në Nenin 38 të Ligjit Nr.03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr.56/27.07.2009), Nenin 38.A të Ligjit Nr. 04/L-090 Për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimit Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr.28, datë 16 Tetor 2012) dhe legjisllacionin në fuqi.

2. Në rast të shkeljes së dispozitave të lartpërmendura, AZHB duhet menjëherë të informoj palën për shkelje të kontratës, ndërsa AZHB-së duhet të filloj procedurat ligjore sipas Kodit Nr.04/L-123 i Procedurës Penale (Gazeta Zyrtare Nr.37/28 Dhjetor 2012).

KAPITULLI XI

DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Neni 43 **Toka nën komasacion**

Përrjashtimisht dispozitave të përcaktuara në këtë Udhëzim Administrativ, aplikuesit të cilët e kanë sipërfaqen e tokës bujqësore nën komasacion por nuk e posedojnë kopjen e planit dhe fletën poseduese, por kanë aktvendime të ligjshme të komasacionit nga kadastri, ju lejohet aplikimi për përkrahje në kuadër të PZHR 2019.

Neni 44 **Dokumentacioni për komunat: Mitrovicë e Veriut, Zveçan, Leposaviç dhe Zubin Potok**

1. Aplikuesit e komunave: Mitrovicë e Veriut, Zveçan, Leposaviç dhe Zubin Potok, të cilët nuk mund të sigurojnë fletat poseduese dhe kopjen e planit nga komuna e tyre perkatëse, këto dokumente duhet ti marrin nga Agjencioni Kadastral i Kosovës.

2. Aplikuesit e komunave: Mitrovicë e Veriut, Zveçan, Leposaviç dhe Zubin Potok, ju lejohe të aplikojne për përkrahje në kuadër të PZHR 2019 pa vërtetim për tatimin në pronë.

Neni 45
Shtojcat

Pjesë përbërëse e këtij Udhëzimi Administrativ janë Udhëzuesit për Aplikues: Shtojca Nr. 1 Udhëzuesi për Masën 101 Investimet në Asetet Fizike në Ekonomitë Bujqësore, Shtojca Nr. 2 Udhëzuesi për Masën 103 Investimet në Asetet Fizike në Përpunimin dhe Tregtimin e Produkteve Bujqësore, Shtojcën Nr. 3 Udhëzuesi për Masën 302 Diversifikimi i Fermave dhe Zhvillimi i Bizneseve, Shtojca Nr.4 Udhëzuesi për Masën 303 "Përgatitja dhe Zbatimi i Strategjive të Zhvillimit Lokal – Qasja Leader" – për Grupet Lokale të Veprimit (GLV)-të e Përzgjedhura, dhe Shtojca Nr. 5 Udhëzuesi për Masën Ujitja e Tokave Bujqësore.

Neni 46
Hyrja në fuqi

Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga ana e Ministrës.

Ministre e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë, dhe Zhvillimit Rural

Dijana ŽIVIĆ
Data : 21 / 05 / 2019

PROGRAMI PËR ZHVILLIM RURAL 2019

MASA 101: INVESTIMET NË ASETET FIZIKE TË EKONOMIVE
BUJQËSORE

UDHËZUES PËR APLIKUES

Afati i aplikimit: 22 Maj-01 Korrik 2019

PËRMBAJTJA

OBJEKTIVAT, PRIORITETET DHE MJETET FINANCIARE PËR KËTË MASË	4
1.1. Hyrje	4
1.2. Objektivat e masës	5
1.3. Buxheti.....	5
1.4. Përkufizimet kryesore	5
1.5. Përfituesit përfundimtar	7
2. KRITERET E PËRBASHKËTA TË PRANUESHMËRISË	7
2.1. Aplikuesit e pranueshëm	8
2.2. Standardet kombëtare.....	8
2.3. Qëndrueshmëria ekonomike	8
2.4. Kriterët tjera të pranueshmërisë	8
3. KRITERET E VEÇANTA TË PRANUESHMËRISË	10
3.1. Sektori i pemëve (molla, dardha, kumbulla, vishnja, arra, lajthia, qershia, kajsia, pjeshka, ftoni)	10
3.2. Sektori i perimeve dhe serrave (përfshirë patatet).....	10
3.3. Sektori i mishit	10
3.4. Sektori i qumështit.....	11
3.5. Sektori i rrushit	11
3.6. Sektori i vezëve	12
4. INVESTIMET E PRANUESHME	12
4.1. INVESTIMET E PRANUESHME PËR SEKTORË.....	12
5. KRITERET E PËRZGJEDHJES PËR NËNSEKTORË	14
Tabela 1: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e pemëve	14
Tabela 2: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e perimeve dhe serrave (përfshirë patatet)	15
Tabela 3: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e mishit	16
Tabela 4: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e qumështit	17
Tabela 5: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e rrushit	17
Tabela 6: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e vezëve	18
6. SHKALLA E PËRKRAHJES PUBLIKE	19
7. INDIKATORËT E PROGRAMIT	19
Tabela 7: Treguesit e monitorimit.....	19
8. PROCEDURA ADMINISTRATIVE	20
9. AFATI I ZBATIMIT	20
10. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE E MASËS	21
10.1. Rregullat për shpenzimet e pranueshme.....	21
10.2. Shpenzimet e papranueshme	21
11. PROCEDURAT E APLIKIMIT	22
11.1. Përmbajta e aplikacionit	22

11.2. Dorëzimi i aplikacioneve dhe afati i fundit.....	23
11.3. Vlerësimi, përzgjedhja, kontraktimi dhe implementimi.....	23
11.4. Vlerësimi i planit të biznesit ose i projekt-propozimit	23
11.5. Kontrollat në terren	24
11.6. Radhitja në listë	26
11.7. Procedurat e dhënies së grantit dhe njoftimi i aplikuesit	26
11.8. Kontrata mes përfituesit dhe AZHB-së, bashkë me procedurat e prokurimit.....	26
11.9. Monitorimi Ex-post	27
12. LISTA E SHTOJCAVE	28
Shtojca nr. 1 Formulari i aplikimit për masën 101	28
Shtojca nr. 2 Lista e dokumenteve të dorëzuara	30
Shtojca nr. 3 Model për përgatitjen e projekt-propozimit.....	33
Shtojca nr. 4 Model për përgatitjen e planit të biznesit	37
Shtojca nr. 5 Kontrata për financimin e projekteve investuese të zhvillimit rural	46
Shtojca nr. 6 Standardet minimale kombëtare për PBZHR- 2019	55
Shtojca nr. 7 Lista e investimeve të pranueshme	58
Shtojca nr. 8 Lista e vendbanimeve (zonat kadastrale) në zonat malore (“lloji A”)	67
Shtojca nr. 8/2 Lista e vendbanimeve (zonat kadastrale) në zonat malore (“lloji B”).....	73
Shtojca nr. 9 Kërkesa për pagesë	74
Shtojca nr. 10 Raporti i Vlerësimit	79
Shtojca nr. 11 Forma e ankesës për fermerë	79
Shtojca nr. 12 Kontaktet dhe vendet informuese për aplikim	81
Shtojca nr. 13 Formulari për mbledhjen e treguesve të monitorimit	81
Shtojca nr. 14 Plani i biznesit - Pjesa financiare	88
Shtojca nr. 15 Promovimi.....	89
Shtojca nr. 16 Kodi i Etikës për kompanitë këshilluese.....	89
Shtojca nr. 17 Numri i vendeve të reja të punës.....	90
Shtojca nr. 18 Kushtet specifike për ndërtimin e serrave	91
Shtojca nr. 19 Deklarata nën betim	91

1.1 Hyrje

Udhëzuesi ka për qëllim t'u ndihmojë aplikuesve në përgatitjen e aplikacioneve të tyre, të qartësojë kushtet e pranueshmërisë që duhet të respektohen, sistemin e pikëve, cilat janë investimet e pranueshme, cilat janë dokumentet e nevojshme për aplikim, si do të bëhet vlerësimi i projekteve, si do të njoftohen aplikuesit për rezultatet e vlerësimit, cilat janë procedurat e prokurimit, cilat janë ndëshkimet në rast të parregullsive apo tentimeve për mashtrim etj.

Roli i Udhëzuesit është të sqaroj në detaje dispozitat e paraqitura në masë dhe jo të përsërisë atë, prandaj ky nuk e zëvendëson masën por duhet lexuar (bashkë me shtojcat), me qëllim të shmangies së gabimeve gjatë aplikimit.

Kjo masë përfshinë 6 sektorë: pemët, perimet, mishin, qumështin, rrushin dhe vezët. Masa është përgatitur nga personeli i Autoritetit Menaxhues duke u bazuar në studime të pavarura për sektorë, këshillime me palët e interesit.

1.2 Buxheti

Ndarja e planifikuar buxhetore ndërmjet sektorëve për vitin 2019

Sektorët		Vlera në €	% e buxhetit
101.1	Për pemë drufrutore	3,000,000	24.00
Pemët			
101.2	Serra	3,000,000	24.00
Perimet	Depo për ruajtje të perimeve dhe pemëve	500,000	4.00
101.3	Trashja (majmëria) e viçave	2,000,000	16.00
Mishi	Trashja e derrave	300,000	2.40
101.4	Prodhimi i qumështit nga lopët,	2,000,000	16.00
Qumështi	Prodhimi i qumështit nga delet dhe nga dhitë	700,000	5.60
	Investimi në pikat grumbulluese të qumështit	200,000	1.60
101.5	Sektori i rrushit	500,000	4.00
101.6	Sektori i vezëve	300,000	2.40
Gjithsej:		12,500,000	100%

1.3 Përkufizimet kryesore

Shkalla e përkrahjes publike - është pjesëmarrja (e shprehur në përqindje) e mjeteve publike në shpenzimet e pranueshme;

Aplikues - janë personat fizik apo juridik që i plotësojnë kriteret e pranueshmërisë të paraqitura në këtë dokument dhe të cilët paraqesin kërkesë për të përfituar nga grantet e zhvillimit rural;

Aplikacion - dorëzimi i të gjitha dokumenteve të kërkuara në Agjencia e Zhvillimit të Bujqësisë;

Përfitues - personi fizik apo juridik i cili është deklaruar përfitues pas vlerësimit të aplikacionit dhe që ka nënshkruar kontratë me Agjencinë e Zhvillimit të Bujqësisë;

Thirrja për aplikim - njoftimi publik për pranimin e aplikacioneve;

Kontrata - nënkupton kontratën që nënshkruhet në mes të aplikuesit të përzgjedhur dhe Agjencisë së Zhvillimit të Bujqësisë, sipas modelit të parapërgatitur, shih shtojcën nr. 4;

Kontrata për dorëzim të së paku 50% të prodhimit duhet të përmbajë së paku këto elemente:

- Të dhënat e palëve kontraktuese;
- Llojet dhe sasinë e prodhimeve (në kg ose litra dhe ne %) që do të dorëzohen;
- Datën e lidhjes së kontratës;
- Vula dhe nënshkrimi i blerësit të prodhimeve dhe nënshkrimi i prodhuesit.

Sasia prej 50% apo më shumë duhet të përputhet me sasinë e paraparë në planin e biznesit.

Kontrata për mbikqyrje profesionale - lidhet në mes të përfituesit të grantit dhe këshilltarit të certifikuar apo kompanisë së licensuar nga MBPZHR-ja. Listat e këshilltarëve të certifikuar dhe kompanive të licensuara do të publikohen në www.azhb-ks.net dhe www.mbpzhr-ks.net.

Shpenzimet apo investimet e pranueshme - janë shpenzimet apo investimet që përkrahen me mjete publike, shih shtojcën nr. 6;

Pemë drufrutore - në kuadër të këtij programi nënkuptohen: molla, dardha, kumbulla, pjeshka, kajsia, qershia, ftoni, vishnja, arra dhe lajthija.

Periudha e monitorimit Ex-post - periudha kohore prej 3 vjetësh pas përfundimit të investimit, gjatë të cilës përfituesi duhet ta ruajë qëllimin e investimit dhe të gjitha kushtet sipas të cilave ai është përzgjedhur dhe ka marrë pikë;

Grant - ndihma financiare publike e pakthyeshme e dhënë nga Agjencia e Zhvillimit të Bujqësisë për shpenzimet e pranueshme;

Autoriteti Menaxhues - entitet publik brenda MBPZHR-së i organizuar si Departament me përgjegjësi kryesore në hartimin dhe monitorimin e programit;

Masa - dokument teknik që paraqet njësinë bazë të programit dhe pjesët kryesore të saj janë kriteret e pranueshmërisë dhe kriteret e përzgjedhjes së aplikuesve. Masa ka buxhetin e saj

përmes të cilit synohet të arrihet ndikim i caktuar.

Masa zbatohet përmes thirrjes për aplikim dhe procesit të vlerësimit të projekteve.

Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë- është Agjenci e Pagesave (www.azhb-ks.net) me përgjegjësi kryesore në vlerësimin dhe kontraktimin e projekteve, si dhe pagesën e shpenzimeve sipas procedurave të parapara;

Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020 – është dokument teknik i cili përcakton masat e zhvillimit rural, logjikën e intervenimit dhe ndikimin e pritur të granteve;

Projekt – investimi i planifikuar i dorëzuar nga aplikuesi;

Periudha e implementimit të projektit – koha prej nënshkrimit të kontratës nga të dyja palët (AZHB dhe përfituesi), deri tek ekzekutimi i pagesës së fundit nga AZHB-ja;

Përzgjedhja – përcaktimi i numrit të pikëve për aplikuesit e pranueshëm, radhitja e tyre në listë sipas pikëve dhe deklarimi i tyre “i përzgjedhur për financim” dhe shpërndarja e mjeteve financiare duke filluar nga ata në krye të listës.

Ekonomi familjare – për nevoja të programit, termi ekonomi familjare nënkupton: të gjithë anëtarët të cilët shfrytëzojnë asete të njëjta bujqësore (toka, mekanizimi, depo, kafshët, shtalla dhe objektet përcjellëse). Ekonomia familjare duhet të ketë vetëm një NIF. Në rast se haset më shumë se një NIF në një ekonomi familjare, aplikacioni refuzohet.

PËRVOJA E APLIKUESIT mund të dëshmohet me mundësitë vijuese:

- 1.3.1 Aplikuesi është person juridik i regjistruar në ARBK para 2 vite ose më shumë, me aktivitet primar prodhimin bujqësor;
- 1.3.2 Aplikuesi është i regjistruar në Regjistrin e fermës së paku dy vjet para aplikimit;
- 1.3.3 Aplikuesi ka punuar së paku dy vjet në një ndërmarrje bujqësore ose
- 1.3.4 Aplikuesi ka të kryer shkollën e mesme bujqësore apo fakultetin e bujqësisë.

Në të katër rastet duhet të dëshmohet me dokumentin përkatës. Këta aplikues nuk kanë nevojë për trajnime.

Zgjerim: për nevoja të këtij Programi, termi “zgjerim” nënkupton ndërtim në vazhdim të objektit ekzistues ose aneks i bashkuar fizikisht me objektin i cili zgjerohet. Ndërtimi i një objekti të ri pranë ose larg objektit ekzistues nuk trajtohet si zgjerim. Për çdo zgjerim me sipërfaqe mbi 10 m² kërkohet leje e ndërtimit.

Sqarime shtesë:

Kriteri i përzgjedhjes: **“Përvoja në prodhimin përkatës: aplikuesi ka lopë qumështore/viça/dele/dhi/derra/ në prodhim”** dëshmohet përmes vërtetimit nga Regjistri për Regjistrim dhe Identifikim të Kafshëve. Ky fakt verifikohet edhe gjatë kontrollit të parë në teren, para nënshkrimit të kontratës. Nëse në momentin e kontrollit në teren numri i kafshëve është më i vogël se ai i paraqitur në aplikacion, i vetmi arsyezim i pranueshëm është therrja në thertore të licencuar ose dëshmia e veterinarit të zonës se kafsha ka ngordhur.

Certifikata e Fermerit (NIF) duhet të jetë në emër të aplikuesit. Në rast kur aplikuesi është ndërmarrje, edhe NIF-i duhet të jetë në emër të ndërmarrjes.

1.4 Përfituesit përfundimtar

Përfituesit përfundimtar në këtë masë janë fermerët, sipas definicionit nga Ligji Nr. 04/L-090 - Për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 - Për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, Të gjithë aplikuesit e kësaj mase duhet të jenë të regjistruar në Regjistrin e Fermave. Certifikata e Numrit Identifikues të Fermës (NIF) duhet të jetë në emër të aplikuesit. Nëse aplikuesi është ndërmarrje, edhe Certifikata e NIF-it duhet të jetë në emër të ndërmarrjes. Të gjithë përfituesit e projekteve të Zhvillimit Rural obligohen t'i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë tri viteve pas realizimit të projektit, aq sa zgjatë periudha monitoruese. Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike.

2.3. Qëndrueshmëria ekonomike

- Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të vogla ose baraz me 20,000 €, aplikuesit duhet ta dorëzojnë një projekt-propozim teknik sipas modelit që do të publikohet në ueb faqet e AZHB dhe MBPZHR.
- Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të mëdha se 20,000 €, aplikuesit duhet ta dorëzojnë një plan të biznesit sipas modelit që do të publikohet në ueb faqet e AZHB dhe MBPZHR. Investimet e planifikuara duhet të jenë në përputhje me kapacitetin prodhues. Gjatë vlerësimit të aplikacioneve, duke u bazuar në planin e biznesit, zyrtarët e AZHB- së janë të obliguar të refuzojnë pjesën e investimeve të cilat janë në kundërshtim me këtë parim.

2.4. Kriterët tjerë të pranueshmërisë

Përfituesit e projekteve me vlerë të investimeve të pranueshme në shumën më të madhe se 50,000 €, para nënshkrimit të kontratës me AZHB, duhet t'i regjistrojnë ndërmarrjet e tyre dhe të gjitha investimet/shpenzimet duhet të faturohen në emër të kësaj ndërmarrjeje.

Projektet e financuara nga Programi i Zhvillimit Rural 2019 nuk lejohet të jenë të financuara edhe nga Zyra e BE-së në Kosovë apo ndonjë donator tjetër publik vendor ose ndërkombëtar. Në rast se vërtetohet se përfituesi ka përfitur përkrahje për projektin e njëjtë edhe nga ndonjë donator tjetër, atij nuk i jepet përkrahja ose nëse e ka marrë atë, ai do të detyrohet t'i kthejë mjetet e marra, si dhe ndaj tij do të zbatohen ndëshkimet në përputhje me ligjin.

Të gjithë përfituesit e masës 101, obligohen që gjatë periudhës monitoruese të mbajnë librin e fermës, në formë fizike apo elektronike, për sektorin përkatës. Në rast se përfituesi i grantit nuk e mban librin gjatë periudhës monitoruese ndëshkohet me mosdhënie të pagesave direkte për investimin përkatës për dy vitet në vazhdim.

Numri i vendeve të reja të punës do të llogaritet sipas tabelës në shtojcën nr. 17. e udhëzuesit për aplikues. Numri i të punësuarve duhet të kalkulohet vetëm për vendet e reja të punës që lindin si rezultat i investimit me para të grantit aktual.

Për shkak të natyrës sezonale të punës në bujqësi, përfituesi nuk është i obliguar që vendet e punës të deklaruar në planin e biznesit ose të llogaritura në bazë të tabelës t'i regjistroj si vende të punës me orar të plotë.

Përfituesi, i cili ka aplikuar në MBPZHR dhe institucione tjera publike apo në zyrën e BE-së, në projektin AGRO të USAID-it, apo organizata tjera në Kosovë dhe projekti i tij përzgjidhet për financim nga ndonjëri prej institucioneve, duhet menjëherë të informojë MBPZHR / AZHB apo institucionet tjera përkatëse.

Përfituesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse projektet e mëparshme nuk janë përmbyllur në mënyrë të rregullt.

- Të gjitha asetet që kanë të bëjnë me investimin (toka, stallat, kafshët, pemishtet etj.) duhet të jenë të regjistruara në Regjistrin e Fermës.
- Të gjitha kontratat e qiramarrjes duhet të jenë të noterizuara apo të vërtetuara nga gjykata, përveç kontratave të qiramarrjes me Agjencionin e Pyjeve të Kosovës (APK) dhe me Komuna të cilat nuk ka nevojë të jenë të noterizuara.

Ne rast të tokave të marra me qira nga Agjencioni i Pyjeve të Kosovës dhe Agjencioni Kosovar i Privatizimit, kontratat mund të jenë edhe për kohë më të shkurtër se sa është e paraparë për aplikuesit e tjerë, me kusht që ata të dorëzojnë një vërtetim nga qiradhënësi se nuk do të ketë vështirësi me vazhdimin e kontratës.

Tokat e privatizuara nga AKP, të cilat në certifikatën e pronës paraqiten si "tokë e marrë me qira për 99 vjet" trajtohen si tokë në pronësi privatizuesit. Edhe tokat e blera nga privatizuesit trajtohen si tokë në pronësi të blerësit.

Tokat me komasacion të papërfunduar pranohen me vendime të organit kompetent, pra edhe pa fletë poseduese.

Toka nën hipotekë është e pranueshme për investim, qoftë në pronësi apo e marrë me qira.

Nëse nga një parcelë është dhënë me qira vetëm një pjesë e saj, aplikuesi para aplikimit duhet të bëjë digjitalizimin e pjesës së dhënë me qira dhe një kopje fizike të pjesës së digjitalizuar t'ia bashkoj dosjes së aplikimit.

Ne rast se ngastrat janë ngjitur fizikisht me njëra tjetrën pranohen si një ngaster, qoftë edhe në rastet kur njëra është me qira dhe tjetra në pronësi.

Në rastin e projekteve që parashohin ndërtim apo zgjerim, aplikuesit me rastin e aplikimit duhet të dorëzojnë:

- Certifikata e pronësisë (Fletën poseduese) të parcelës në të cilën do të bëhet investimi;
- Në rast se toka ose objekti është marrë me qira, kontratën e noterizuar të qirasë për së paku;
- 10 vjet duke llogaritur nga viti i aplikimit;
- Kopjen e planit të parcelës ku do të bëhet investimi;
- Kopjen e skicave të objektit;
- Paralogaria e shpenzimeve të materialit dhe të punëve të parapara;
- Dokument i përgatitur i vecantë (jo pjesë e planit të biznesit) nga aplikuesi vet ose me ndihmën e ndërtuesit;
- Pëlqimin e Komunës që dëshmon se në rast të dhënies së grantit, aplikuesi mund të marrë leje ndërtimi.

Përfituesi, para se të bëjë kërkesën për pagesë në AZHB, duhet të dorëzojë:

- Lejen për ndërtim nga organi kompetent i Komunës.

Në rast të ndërtimit, zgjerimit apo renovimit të objekteve, të ngritjes së pemishtes, vreshtit dhe / apo vendosjes së sistemit të ujitjes në toka të marra me qira, kontrata për qiramarrje duhet të jetë për së paku 10 vjet duke llogaritur nga viti i aplikimit.

- Kontrata duhet të përmbajë edhe pëlqimin e pronarit (qiradhënësit), për investimin që do të bëhet në tokën e tij.

Kontrata për qiramarrje nuk kërkohet vetëm në rastet kur pronari i tokës dhe aplikuesi janë në marrëdhënie bashkëshortore apo në vijë të drejtë të gjakut pa kufij (p.sh.: stërgjyshërit, gjyshërit, prindërit, fëmijët, nipërit, mbesat në bazë të ligjit në fuqi.) dhe kjo dëshmohet përmes certifikatës së martesës apo certifikatës së lindjes dhe / apo certifikatës së vdekjes. Po ashtu, aplikuesi duhet të plotësojë Deklaratën nën betim, me të cilën dëshmon se toka me të cilën aplikon është trashëguar nga ai.

3. KRITERET E VEÇANTA TË PRANUESHMËRISË

3.1. Sektori i pemëve (molla, dardha, kumbulla, vishnja, arra, lajthia, qershia, kajsia, pjeshka, ftoni)

- Në momentin e aplikimit për investime në sektorin e pemëve, aplikuesit duhet të dëshmojnë se kanë sipërfaqe të tokës bujqësore në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku 10 vjet të llogaritur nga viti i aplikimit dhe atë së paku 1 hektar. Sipërfaqja minimale e ngastrës duhet të jetë 0.35 hektar;
- Përfituesit për ngritje të pemishteve të reja, para kërkesës për pagesë, nëse blejnë fidanë të prodhuar në Kosovë, duhet të dorëzojnë kopjen e certifikatës fito-sanitare mbi gjendjen shëndetësore të materialit fidanor që përmbush kriterin CAC (Conformitas Agraria Communitatis) dhe kopjen e licencës së prodhuesit, kurse ata që blejnë fidanë të importuar nga vendet e BE-së, duhet të dorëzojnë kopjen e certifikatës fito-sanitare mbi gjendjen shëndetësore të materialit fidanor që përmbush së paku kriterin CAC të lëshuar nga prodhuesi, certifikatën për prejardhjen e origjinës dhe lejen e importit të ndërmarrjes importuese.
- Fidanët e mbjellë të pemëve drufrutore duhet të kenë të ngjitur në trup etiketën e institucionit certifikues.

Sqarim 1. Për depo të reja për ruajtje janë të pranueshme vetëm ndërtimet me panele izoluese.

3.2. Sektori i perimeve dhe serrave (përfshirë patatet)

- Në momentin e aplikimit për investime në depo për pemë dhe perime (përfshirë patatet), aplikuesit duhet të dëshmojnë se kanë së paku 2 hektarë sipërfaqe të tokës bujqësore në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku 10 vjet.
- Në momentin e aplikimit për investime në serra të reja të përhershme, aplikuesi duhet të dëshmojë se ka së paku 0.10 hektar tokë të punueshme, të dëshmuar me çertifikatë të pronës, kopje të planit dhe të regjistruar në Regjistrin e Fermave. Madhësia minimale e një serre e pandarë është 10 ari.
- Serrat duhet të ndërtohen sipas kushteve të parapara në shtojcën nr.18.

Sqarim 1. Për depo të reja për ruajtje janë të pranueshme vetëm ndërtimet me panele izoluese.
Sqarim 2: Në sektorin e perimeve në fushë të hapur, investimi kryesor është depoja për ruajtjen e perimeve, prandaj investimi është i pranueshem vetëm nëse aplikuesi ndërton depo të re ose ka depo ekzistuese dhe kërkon investime tjera të cilat janë në listën e investimeve të pranueshme.

3.3. Sektori i mishit

- Për investime në sektorin e mishit (majmëria e viçave dhe derrave), aplikuesit nuk janë të obliguar të kenë viça/derra në momentin e aplikimit, por para kërkesës për pagesën e fundit duhet të kenë së paku 20 krerë viça, ose 40 derra për trashje me matrikuj të Republikës së Kosovës ose të vendeve të BE-së, dhe këto duhet t'i dëshmojnë me dokumente përkatëse* dhe me praninë e tyre në stallë. Aplikantët që aplikojnë për ndërtimin e stallës për viça dhe për derra, në projektin e tyre duhet ta përfshijnë edhe depon e plehut me kapacitet të mjaftueshëm për së paku 3 muaj (shiko listën e standardeve minimale kombëtare).
- Në momentin e aplikimit, aplikuesit për majmëri të viçave duhet të dëshmojnë se kanë së paku 0,20 hektarë të tokës bujqësore për kokë viçi, në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku 3 vjet. Në rast të investimeve në mekanizëm bujqësor për kultivimin e tokës, kohëzgjatja e qirasë duhet të jetë së paku 5 vjet.

*Sqarim- Dokumente përkatëse: Të dëshmohet përmes vërtetimit nga Regjistri për Regjistrim dhe Identifikim të Kafshëve. Ky fakt verifikohet edhe gjatë kontrollit të parë në teren, para nënshkrimit të kontratës. Nëse në momentin e kontrollit në teren, numri i kafshëve është më i vogël se ai i paraqitur në aplikacion, i vetmi arsyezim i pranueshëm është therrja në thertore të licencuar ose dëshmia e veterinarit të zonës se kafsha ka ngordhur.

3.4. Sektori i qumështit

- Aplikuesit për investime në sektorin e prodhimit të qumështit, në momentin e aplikimit nuk janë të obliguar të kenë kafshë, por në fund të investimit duhet të kenë së paku 10 mështjerra ose lopë qumështore ose 100 dele ose 100 dhi, të regjistruara në Regjistrin e Fermës dhe në Regjistrin për Regjistrim dhe Identifikim të Kafshëve (RRIK) në AUV. Kjo dispozitë nuk vlen për pikat grumbulluese.
- Aplikuesit që në momentin e aplikimit kanë kafshë, duhet të sjellin dëshmi nga Regjistri për Regjistrim dhe Identifikim të Kafshëve për kafshët ekzistuese ashtu që të marrin pikë gjatë vlerësimit.
- Aplikuesit që në momentin e aplikimit nuk kanë asnjë lopë, janë të detyruar që në fund të investimit të kenë së paku 10 mështjerra të matrikuara dhe të regjistruara në RRIK në emër të përfituesit të grantit.
- Pikat grumbulluese duhet të kenë kontrata afatgjate (së paku njëvjeçare) më së paku 5 fermerë të cilët bashkërisht mbarështojnë së paku 30 lopë qumështore.
- Aplikantët që aplikojnë për ndërtimin e stallës, në projektin e tyre duhet të përfshijnë edhe depon e plehut me kapacitet të mjaftueshëm për së paku 3 muaj (shiko listën e standardeve minimale kombëtare).

Në rast të investimeve në mekanizim bujqësor për kultivimin e tokës, aplikuesit duhet të dëshmojnë se kanë të paktën 0.5 hektar të tokës bujqësore për çdo krerë lope, respektivisht 0.05 hektar të tokës bujqësore për kokë deleje/dhie, në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku 5 vjet.

3.5. Sektori i rrushit

- Në momentin e aplikimit, aplikuesit për investime në sektorin e rrushit duhet të dëshmojnë se kanë tokë bujqësore në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku 10 vjet, dhe atë së paku 0.3 hektar. Sipërfaqja minimale e ngastrës duhet të jetë 0.1 hektar.
- Në rast të investimeve në mekanizim dhe pajisje për kultivim dhe vjelje, si dhe depo për trajtim pas vjeljes, aplikuesit duhet të dëshmojnë se kanë së paku 3 hektarë me vreshta, në pronësi, të trashëguar apo të marrë me qira për së paku 10 vjet, të regjistruar në Regjistrin e Vreshtave dhe në Regjistrin e Fermës.

Sqarim 1. Për depo të reja për ruajtje janë të pranueshme vetëm ndërtimet me panele izoluese.

3.6. Sektori i vezëve

Aplikuesit për investime në sektorin e vezëve, duhet të dëshmojnë posedimin e së paku 5,000 pulave vojse në prodhimtari aktive.

Aplikuesit që aplikojnë për ndërtimin e fermës së pulave, në projektin e tyre duhet të përfshijnë edhe depon e plehut me kapacitet të mjaftueshëm për së paku 3 muaj (shiko listën e standardeve minimale kombëtare).

Aplikuesit në sektorin e vezëve, me rastin e aplikimit duhet të shënojnë në planin e biznesit kur do të bëjnë ndërrimin e turnusit dhe sa do të zgjasë pauza pa prodhim. Aplikuesi duhet të dorëzojë edhe faturën e furnizimit të fundit me pula. Në rast të sëmundjeve të cilat dëmtojnë numër të madh të pulave, duhet të sigurohet vërtetimi i veterinarit të zonës.

4. INVESTIMET E PRANUESHME

Shpenzimet e pranueshme janë të kufizuara në ato që janë përfshirë në Listën e Investimeve të Pranueshme për Masën 101, e paraqitur si Shtojcë nr. 6 e Udhëzuesit për Aplikues.

Vlera minimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është 10,000 €, përveç projekteve të sektorit të rrushit, ku vlera minimale e projektit është 3,000 €.

Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është 100.000 €.

Shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit apo projekt-propozimit nuk mund ta tejkalojnë vlerën prej 3% të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se 1500 euro. Në rast të investimeve që parashohin ndërtim të stallave apo depove për ruajtjen e pemëve dhe perimeve, shpenzimet për arkitekt dhe inxhinier, leje dhe licenca të ndryshme janë të pranueshme deri në vlerën 7% të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se 3000 €.

4.1. INVESTIMET E PRANUESHME PËR SEKTORË

4.1.1. Investimet në sektorin e pemëve

- Investimet në ngritjen e pemishteve të reja me sipërfaqe minimale prej 1 hektar;
- Investimet në vendosjen e sistemeve të ujitjes në fermë, sipas praktikave efikase të ujitjes;
- Investimet në prodhimin e energjisë në fermë nga të gjitha llojet e burimeve të ripërtërishme;
- Investimet në sistemin e rrjetave për mbrojtje nga breshëri;
- Investimet në makineri bujqësore dhe pajisje për pemishte, për mbrojtje të bimëve, për plehërim, për vjelje dhe trajtim pas vjeljes;
- Investimet për blerje të traktorit për pemët dru-frutore;
- Investimet në ndërtimin dhe përmirësimin e objekteve për aktivitetet e pas vjeljes, objekteve për vendosjen e makinave, si dhe depove për produkte për mbrojtje të bimëve dhe për plehra artificiale.

4.1.2. Investimet në sektorin e perimeve dhe serrave (përfshirë patatet) dhe për depo

- Investimet në ndërtimin e serrave të përhershme për perime, pemë manore apo fidanë. Sipërfaqja minimale e një serre është 0.1 hektar;
- Investimet në prodhim të energjisë në fermë nga të gjitha llojet burimeve të ripërtërishme;
- Blerja dhe instalimi i pajisjeve për arritjen e kushteve të kontrolluara klimatike, përfshirë pajisjet për ngrohje në serra;
- Investimet në vendosjen ose avancimin e sistemeve të ujitjes në serrë sipas praktikave efikase të ujitjes;
- Ndërtimi i objekteve për trajtim pas vjeljes (klasifikim, paketim, etiketim) dhe për ruajtje të prodhimit, si dhe depove për produkte për mbrojtje të bimëve dhe për plehra artificiale;
- Blerja e mekanizmit përkatës për kultivimin e perimeve në fushë të hapur apo në serra (makinë për mbjellje të fidanëve, makinë për shtrirje të folisë).

4.1.3. Investimet në sektorin e mishit

- Ndërtimi/rinovimi/zgjerimi i stallave, objekteve përcjellëse (deponitë e plehut, hangarët e ushqimit voluminoz, depot e silazhit) dhe infrastrukturës në fermë (p.sh. furnizim me ujë në nivel ferme);
- Investimet në prodhim të energjisë e në fermë nga të gjitha llojet burimeve të ripërtërishme;
- Investimet në modernizimin e sistemit të ushqimit dhe furnizimit me ujë;
- Investimet në makineri bujqësore dhe pajisje për kultivim të bimëve foragjere dhe drithërave, mbrojtje të bimëve, plehërim dhe korrje;
- Investimet për blerje të traktorit;
- Investimet për pastrimin/largimin e plehut organik (të lëngët dhe të ngurtë) dhe deponimin e tij;
- Investimet për prodhimin e ushqimit të koncentruar, nga kapaciteti total i të cilit, së paku 50% do të përdoret për nevoja të fermës.

4.1.4. Investimet në sektorin e qumështit

- Ndërtimi/rinovimi/zgjerimi i stallave, objekteve përcjellëse si dhe objekteve të qendrave grumbulluese të qumështit (deponitë e plehut, hangarët e ushqimit voluminoz, depot e silazhit, mjeltore) dhe infrastrukturës në fermë (p.sh.. instalimi i ujit, i rrymës);
- Investimet në modernizimin e mjeljes dhe pajisjeve për ftohje, si pajisjet për mjelje, ruajtje të qumështit, përfshirë dhomat e ruajtjes së qumështit, laktofrizat;
- Investimet në prodhim të energjisë në fermë nga të gjitha llojet e burimeve të ripërtërishme;
- Pajisje dhe makineri për heqjen e plehut;
- Investimet në modernizimin e sistemit të ushqimit dhe furnizimit me ujë;

- Investimet në makineri bujqësore dhe pajisje për kultivim të bimëve foragjere dhe drithërave, mbrojtje të bimëve, plehërim dhe korrje;
- Investimet për blerje të traktorit;
- Investimet për pastrimin/largimin e plehut organik (të lëngët dhe të ngurtë) dhe deponimin e tij;
- Investimet për prodhimin e ushqimit të koncentruar, nga kapaciteti total i të cilit, së paku 50% do të përdoret për nevoja të fermës.

4.1.5. Investimet në sektorin e rrushit

- Investimet në ngritjen/modernizimin e plantacioneve të vreshtave (konvertim, zëvendësim) për rrush të tryezës dhe rrush të verës me madhësi minimale 0.3 hektar;
- Investimet në vendosjen e sistemeve të ujitjes, sipas praktikave efikase të ujitjes;
- Investimet në vendosjen e plasmasit për rrush të tryezës;
- Investimet në prodhim të energjisë në fermë nga të gjitha llojet e burimeve të ripërtërishme;
- Investimet në sistemin e rrjetave për mbrojtje nga breshëri;
- Investimet në sisteme mbajtëse të hardhive dhe në rrethoja;
- Investimet në makineri bujqësore dhe pajisje për vreshta, makineri për mbrojtje të bimëve, për plehërim, për vjelje dhe trajtim pas vjeljes;
- Investimet për blerje të traktorit;

Atyre që kanë mbi 3 hektarë sipërfaqe me vreshta u lejohej edhe aplikimi për ndërtimin e objekteve për veprimet pas vjeljes, si depo ftohëse, makineri për klasifikim, pastrim, paketim.

4.1.6. Investimet në sektorin e vezëve

- Ndërtimi/rinovimi/zgjerimi i stallave dhe dhomave për ruajtjen e vezëve;
- Investimet në infrastrukturë të brendshme (sistemi i të ushqyerit, ujë-pirëset dhe pajisje për rregullimin e mikroklimës, pajisje për largimin e plehut, klasifikim të vezëve);
- Investimet në kafaze, vetëm sipas standardeve të BE-së;
- Ndërtimi dhe renovimi i depove për ruajtjen e ushqimit, përfshirë pajisjet për përgatitje të ushqimit, trajtim, paketim dhe ruajtje të vezëve;
- Investimet në pajisje për energji ose prodhim të energjisë në fermë nga të gjitha llojet e burimeve të ripërtërishme;
- Investimet për pastrimin/largimin e plehut organik dhe deponimin e tij;
- Investimet për prodhimin e ushqimit të koncentruar, nga kapaciteti total i të cilit, së paku 50% do të përdoret për nevoja të fermës;

5. KRITERET E PËRZGJEDHJES PËR NËNSEKTORË

Tabela 1: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e pemëve

Nr.	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1	Kapaciteti prodhues: sipërfaqja që do të ngritet. Në rast të investimit në infrastrukturë të pemishtes, depo, ujitje, mbrojtje kundër breshëri dhe / ose makineri, pikët llogariten varësisht prej sipërfaqes ekzistuese* apo asaj që do të ngritet, cila do qoftë më e madhe.	≥ 3 ha	55
		≥ 1 ha - < 3 ha	50
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000	10
		> 30.000 - ≤ 60.000	8
		> 60.000	5
3	Marrëdhëniet kontraktuese	Kontrata e për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës (nuk u kërkohet aplikuesve për ngritje të pemishteve të reja nëse nuk kanë pemishte ekzistuese, ata i marrin 3 pikë nga ky kriter)	3
4	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi klimatik <i>Ky kriter nuk zbatohet kur investimi bëhet në sipërfaqe të mbuluara nga sistemi i ujitjes dhe aplikuesi i merr pikët</i>	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga burimet e ripërtërishme (min. 5% e investimit të pranueshëm).	2
5	Krijimi i vendeve të reja të punës	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17	Max. 10
6	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
7	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit	3
8	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi/ teknologji të ushqimit ne drejtimin perkates	5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**	3
9	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	2
GJITHSEJ			100

* Sipërfaqja ekzistuese të dëshmohet me marrjen e pagesës direkte për këto sipërfaqe në vitin paraprak ose nëse nuk ka marrë pagesa direkte dëshmohet me certifikatën e pronës dhe NIF-in.

** Shih në Udhëzuesin për aplikues kapitullin "Përkufizimet kryesore"

Tabela 2: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e perimeve dhe serrave (përfshirë patatet)

Nr	Lloji i kriterëve	Kriteri/Kategoria		Pikët
		Për serra	Për depo	
1	Kapaciteti prodhues	mbi 20 ari	Sipërfaqja me pemë dhe/ose perime duke përfshirë ato ekzistuese dhe ato që do të mbillen është më e madhe se 3 ha*	55
		10 deri 20 ari	Sipërfaqja me pemë dhe/ose perime duke përfshirë ato ekzistuese dhe ato që do të mbillen është më e vogël se 3 ha*	50
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000		10
		> 30.000 - ≤ 60.000		8
		> 60.000		5
3	Marrëdhëniet kontraktuese	Kontrata e për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës		3
4	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi klimatik	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga burimet e ripërtërishme (min. 5% e investimit të pranueshëm)		2
5	Krijim i vendeve të reja të punës	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17		Max. 10
6	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit		10
7	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit		3
7	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi/teknologji të ushqimit		5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**		3
8	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër		2
GJITHSEJ				100

* Sipërfaqja ekzistuese të dëshmohet me marrjen e pagesës direkte për këto sipërfaqe në vitin paraprak ose nëse nuk ka marrë pagesa direkte dëshmohet me certifikatën e pronës dhe NIF-in.

Tabela 3: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e mishit

Nr	Lloji i kriterëve	Kriteri/Kategoria		Pikët
1	Lloji i investimit: Në rast të investimit edhe nga pika a) edhe nga pika b), pikët llogariten nga investimi me pjesën më të madhe të mjeteve (maksimum 30 pikë)	a) Ndërtimi /rinovimi /zgjerimi i stallës		30
		b) Makineri dhe / ose përmirësimi i infrastrukturës së jashtme (depo e plehut, depo e silazhit, depo e sanës)		25
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000		10
		> 30.000 - ≤ 60.000		8
		> 60.000		5
3	Kapaciteti prodhues (numri i kafshëve) pas realizimit të projektit	Viça	Derra	20
		≥ 20 < 70 krerë	≥ 40 < 100 krerë	
		≥ 70 krerë	≥ 100 krerë	15
4	Përvoja në prodhimin përkatës: aplikuesi ka gjedhe/derra në prodhim*	Aplikuesi ka së paku 5 krerë	Aplikuesi ka së paku 10 krerë	5
5	Marrëdhënie kontraktuese	Kontrata për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës		3
6	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi klimatik	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga burimet e ripërtërishme (min. 5% e investimit të pranueshëm)		2
7	Punësimi	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17		Max. 10
8	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit		10
9	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit		3
10	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi, veterinar/teknologji të ushqimit		5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**		3
11	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër		2
GJITHSEJ				100

* Të dëshmohet përmes vërtetimit nga Regjistri për Regjistrim dhe Identifikim të Kafshëve. Ky fakt verifikohet edhe gjatë kontrollit të parë në teren, para nënshkrimit të kontratës. Nëse në momentin e kontrollit në teren numri i kafshëve është më i vogël se ai i paraqitur në aplikacion i vetmi arsye i pranueshëm është therrja në thertore të licencuar ose dëshmia e veterinarit të zonës se kafsha ka ngordhur. Me rastin e kontrollës së parë në teren verifikohen edhe numrat e matriculës të cilët duhet të përputhen me numrat e deklaruar me rastin e aplikimit.

Tabela 4: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e qumështit

Nr	Lloji i kriterëve	Kriteri/Kategoria			Pikët
1	Lloji i investimit: Në rast të investimit edhe nga pika a) edhe nga pika b), pikët llogariten nga investimi me pjesën më të madhe të mjeteve (maksimum 35 pikë)	a) Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i stallës apo pikës grumbulluese të qumështit			35
		b) Makineri dhe / ose përmirësimi i infrastrukturës së brendshme dhe të jashtme (depo e plehut, depo e silazhit, depo e sanës)			30
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000			10
		> 30.000 - ≤ 60.000			8
		> 60.000			5
3	Kapaciteti prodhues: numri i kafshëve në prodhimtari aktive para aplikimit ose numri i fermerëve të kontraktuar për pika grumbulluese	Lopë qumështore	Dele/Dhi qumështore	Pikat grumbulluese	
		≥ 5 < 10 krerë	≥ 50 < 100 krerë	≥ 10 fermerë	5
		≥ 10 krerë	≥ 100 krerë	≥ 10 < 20 fermerë	10
4	Marrëdhënie kontraktuese	Kontrata njëvjeçare* për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës			3
5	Mënyra e mbajtjes pas përfundimit të investimit. Ky kriter vlen vetëm për lopë qumështore. Të tjerët i marrin 10 pikë.	Sistemi i lirë i mbajtjes			10
		Sistemi i lidhur i mbajtjes			5
6	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi klimatik	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga burimet e ripërtërishme (min. 5% e investimit të pranueshëm)			2
7	Punësimi	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17			Max. 10
8	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit			10
9	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit			3
9	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi/teknologji të ushqimit			5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**			3
10	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër			2
GJITHSEJ					100

* Kontrata njëvjeçare nënkupton kontratën për vitin e aplikimit.

** Gjatë kontrollës së dytë në terren (pas kërkesës për pagesë) përfituesi duhet të ketë në stallë numrin e krerëve që i ka paraqitur në projekt.

Tabela 5: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e rrushit

Nr	Lloji i kriterëve	Kriteri/Kategoria	Pikët
1.	Kapaciteti prodhues: sipërfaqja që do të ngritet. Në rast të investimit për depo dhe / ose makineri, pikët llogariten varësisht prej sipërfaqes ekzistuese apo asaj që do të ngritet, cilado qoftë më e madhe.	≥ 3 ha	50
		≥ 1 ha - < 3 ha	45
		≥ 0.30 ha - < 1 ha	40
2	Vlera e investimeve të pranueshme	≤ 30.000	10
		$> 30.000 - \leq 60.000$	8
		> 60.000	5
3	Marrëdhënie kontraktuese	Kontrata për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës (nuk u kërkohet aplikuesve për ngritje të vreshtave të reja nëse nuk kanë vreshta ekzistuese, ata i marrin 5 pikë nga ky kriter)	5
4	Punësimi	Llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17	Max. 10
5	Vendi i investimit	Komuna: Rahovec, Suharekë, Prizren, Gjakovë, Malishevë, Mamushë, Pejë, Istog dhe Klinë	5
6	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
7	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit	3
7	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare në bujqësi/teknologji të ushqimit	5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**	3
8	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	2
GJITHSEJ			100

Tabela 6: Kriteret e përzgjedhjes për sektorin e vezëve

Nr	Lloji i kriterëve	Kriteri/Kategoria	Pikët
1	Lloji i investimit: Në rast të investimit të kombinuar, pikët llogariten nga investimi me pjesën më të madhe të mjeteve (maksimum 25 pikë)	a) Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i stallës	25
		b) Përmirësimi i infrastrukturës së brendshme të fermës; ndërtimi i depove për ushqim; trajtimi i plehut organik; dhomë për ruajtje të vezëve; Makineri dhe pajisje bujqësore	20
2	Kapaciteti prodhues: numri i pulave vojse në prodhimtari aktive para aplikimit	≥ 5,000 - < 25,000 pula vojse	15
		≥ 25,000	10
3	Mënyra e mbajtjes së pulave	Sistemi i lirë, në natyrë	15
		Sistemi i lirë, në dysheme	10
		Në kafaz, sipas standardeve të BE-së	5
4	Vlera e investimit	≤ 30.000	10
		> 30.000 - ≤ 60.000	8
		> 60.000	5
5	Marrëdhënie kontraktuese	Kontrata për dorëzim të së paku 50% të prodhimit të fermës	3
6	Mbrojtja e mjedisit dhe ndryshimi klimatik	Investimi në prodhimin e energjisë në fermë nga burimet e ripërtërishme (min. 5% e investimit të pranueshëm)	2
7	Punësimi	do të llogaritet në bazë të tabelës në shtojcën nr. 17	Max.10
8	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
9	Pronësia mbi tokën ku bëhet investimi	Toka në emër të aplikuesit	3
10	Përgatitja profesionale	Diplomë universitare perkatese në bujqësi/teknologji të ushqimit	5
		Shkolla e mesme bujqësore ose mbi dy vjet përvojë pune në bujqësi**	3
11	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	2
GJITHSEJ			100

Për të gjitha nënmasat: Në rastet kur aplikuesit kanë numër të njëjtë të pikëve, përparësi kanë projektet e dorëzuara më herët.

6. SHKALLA E PËRKRAHJES PUBLIKE

- Vlera minimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është 10,000 €, përveç projekteve të sektorit të rrushit, ku vlera minimale e projektit është 3,000 €.
- Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është 100.000 €.
- Përkrahja publike është 60% e shpenzimeve të pranueshme të investimit
- Përkrahje shtesë prej 5% jepet për investime në zonat maľore dhe 5% për fermerë të rinj (40 vjeç ose më të rinj në momentin e aplikimit).
- Përkrahja maksimale publike për periudhën e zbatimit të Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020 për Masën 101 është 400,000 € për përfitues.
- Aplikuesi mund të aplikoj me disa projekte gjatë periudhës së zbatimit të Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020, në vite të ndryshme, me kusht që projektet e mëhershme të jenë përfunduar me sukses dhe përkrahja publike të mos tejkalojë shumën e lartëpërmendur.

7. PROCEDURA ADMINISTRATIVE

Kjo masë do të zbatohet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë (AZHB). Procedurat administrative të detajuara do të paraqiten në Udhëzimin Administrativ, i cili miratohet nga Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural.

8. AFATI I ZBATIMIT

Afati i zbatimit të projekteve të kësaj mase është 90 ditë kalendarike, përveç për projekte që parashohin ndërtim të stallës apo të depos me ç'rast afati i zbatimit është 120 ditë kalendarike nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në dhe për sektorin e rrushit, për projektet e të cilit afati i implementimit është 300 ditë nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, për shkak të periudhës pranverore të mbjelljes së rrushit. Pas afatit të zbatimit, përfituesi ka edhe 15 ditë shtesë për përgatitjen e dokumentacionit dhe paraqitjen e kërkesës për pagesë.

AZHB mund të zgjasë afatin e zbatimit duke lidhur një aneks-kontratë në përputhje me Ligjin për Procedurën e Përgjithshme Administrative dhe Ligjin për Marrëdhëniet e Detyrimeve, duke e arsyetuar zgjatjen e afatit me argumente të qëndrueshme, siç janë respektimi i periudhave vegjetative tek bimët, moti i papërshtatshëm për kryerjen e punëve ndërtimore, sjellja e ndonjë makinerie specifike prej ndonjë vendi tjetër, etj.

9. SHTRIRJA GJEOGRAFIKE E MASËS

Kjo masë aplikohet në tërë territorin e Republikës së Kosovës.

9.1. Rregullat për shpenzimet e pranueshme

Paratë e grantit mund të merren vetëm pasi përfituesi ka realizuar investimin dhe ka paguar faturat në përputhje me aplikacionin e tij dhe kontratën të cilën e ka nënshkruar me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë (shih shtojca nr. 6, listën e investimeve të pranueshme). Shpenzimet janë të pranueshme vetëm nëse ato ndodhin pas nënshkrimit të Kontratës në mes të aplikuesit dhe Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë me përjashtim të shpenzimeve administrative, të cilat mund të ndodhin para nënshkrimit të kontratës, por ato u pranohen vetëm aplikuesve të përzgjedhur.

Shpenzimet administrative siç janë: pagesat për arkitekt, inxhinierë, si dhe pagesat për konsultime, për studime fizibiliteti, përvetësim i të drejtave patentore dhe licencave. Shuma maksimale e pranueshme për këto shpenzime nuk duhet të tejkalojë 10% të shpenzimeve të pranueshme, prej të cilave shpenzimet për përgatitjen e projekt-propozimeve dhe planeve të biznesit nuk duhet të tejkalojnë 3% të shpenzimeve të pranueshme.

Këto shpenzime janë të pranueshme në mënyrë retroaktive vetëm për përfituesit përfundimtarë.

Projekt-propozimi dhe plani i biznesit mund të përgatiten edhe nga vetë aplikuesi. Kur ato përgatiten nga një kompani konsulente, kostoja e tyre duhet të futet në tabelën e shpenzimeve të pranueshme.

9.2. Shpenzimet e papranueshme

Të papranueshme janë shpenzimet e paraqitura më poshtë:

- Shpenzimet e bëra para nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, përveç shpenzimeve administrative;
- Tatimet, përfshirë TVSH-në, përpos për persona fizik dhe ndërmarrje joraportuese të TVSH-së;
- Taksat doganore dhe të importit ose ndalesat tjera;
- Blerja, marrja me qira e tokës dhe ndërtesave ekzistuese;
- Gjjobat, ndëshkimet financiare dhe shpenzimet e gjyqit;
- Shpenzimet operative (shpenzimet për zhvillimin e aktivitetit);
- Pajisjet e përdorura;
- Makineritë dhe pajisjet pa numër serik dhe të dhëna teknike;
- Ndalesat bankare, shpenzimet e garantimit dhe ndalesat e ngjashme;

- Shpenzimet e konvertimit, ndalesat dhe humbjet nga ndërrimi i valutës;
- Kontributet në natyrë;
- Blerja e të drejtave për prodhimtari bujqësore, kafshëve, bimëve njëvjeçare dhe mbjellja e tyre;
- Çfarëdo shpenzimi për mirëmbajtje, zhvlerësim apo qira;
- Çfarëdo shpenzimi nga administrata publike në menaxhimin dhe zbatimin e asistencës;
- Shpenzimet e sigurimit.

Shpenzimet e papranueshme janë çështje e përfituesit, prandaj ato nuk duhet të përfshihen në kërkesën për pagesë, kështu që përfituesi duhet të ketë mjete financiare vetanake për mbulimin e tyre. Për shpenzimet e papranueshme nuk është e nevojshme të respektohen procedurat e prokurimit.

TVSH është shpenzim i pranueshëm vetëm për persona fizik dhe ndërmarrje joraportuese të TVSH-së. Për ndërmarrjet raportuese të TVSH-së, ky është shpenzim i papranueshëm! Në këtë adresë të internetit: <http://apps.atk-ks.org/BizPasiveApp/VatRegist/SearchVat> mund të shkarkohen raportet me të cilat mund të vërtetohet nëse biznesi është raportues apo jo i TVSH-së.

Çdo tentim për mashtrim (psh. falsifikimi i faturave, manipulimi i procedurave të prokurimit, blerja e makinave apo pajisjeve të përdorura, etj.) do të ndëshkohet me mospagesë të asaj pjese që është subjekt i mashtrimit dhe ndëshkime shtesë deri në përjashtim total nga pagesa, siç parashihet me sistemin ndëshkimor që është pjesë e kontratës.

10. PROCEDURAT E APLIKIMIT

10.1. Përmbajta e aplikacionit

Aplikacioni duhet të përmbajë të gjitha dokumentet, të radhitura sipas Listës së dokumenteve të paraqitur në Shtojcën nr. 1. dhe të dorëzohet në afatin për aplikim. Dosja e aplikacionit dorëzohet në dy kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e kopjes fizike skanohen dhe ruhen në një CD e cila dorëzohet bashkë me kopjet fizike. Këshillohen aplikuesit që një kopje të dosjes ta ruajnë për nevoja personale.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti të detyrueshëm, zyrtari i AZHB-së në Zyre Regjionale nuk e pranon aplikacionin. Aplikuesi ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që t'i komplotoj dokumentet. Këshillohen aplikuesit që të aplikojnë së paku 5 ditë para përfundimit të afatit për aplikim, ashtu që të kenë mundësi të komplotojnë dokumentacionin e tyre në rast të mungesës së ndonjë dokumenti.

10.2. Dorëzimi i aplikacioneve dhe afati i fundit

Thirrja për Aplikim bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë dhe njoftimi do të publikohet në faqen e internetit të MBPZHR: www.mbpzhr-ks.net, në faqen e internetit të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë dhe në gazetën ditore të Republikës së Kosovës.

Ftohen të interesuarit që ta vizitojnë uebfaqen e AZHB-së.

Aplikacionet duhet të dorëzohen në Zyret Rajonale të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, (shih shtojcën nr. 11, me adresat e tyre)

10.3. Vlerësimi, përzgjedhja, kontraktimi dhe implementimi

AZHB përdor listën e kontrollimit të aplikuesve dhe projekteve dhe mund të verifikon të dhënat me sistemet zyrtare (Regjistrin e fermës dhe Regjistrin për identifikim të kafshëve).

Aplikacionet duhet të refuzohen nëse nuk janë të kompletuara, nëse nuk e plotësojnë kriterin e pranueshmërisë ose/edhe kur e plotësojnë kriterin e pranueshmërisë mund të mos përfitojnë për shkak të numrit të vogël të pikëve në krahasim me aplikuesit e tjerë dhe buxhetit të paraparë.

Aplikacionet e pakompletuara refuzohen në momentin e verifikimit nga zyrtari i Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, me rastin e dorëzimit të tyre. Në rast se konstatohet më vonë se aplikacioni nuk është i kompletuar, ai po ashtu refuzohet.

Aplikacionet e papranueshme - deklarohen të papranueshme gjatë procesit të vlerësimit të cilin e bëjnë zyrtarët e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë në Prishtinë. Projektet mund të deklarohen si të papranueshme gjatë kontrollit administrativ (psh. mospërputhje me të dhënat nga Regjistri i Fermës apo Regjistri për Identifikimin e Kafshëve), gjatë vlerësimit të dokumenteve (psh. vlerësimi i Planit të Biznesit) ose gjatë kontrollit në terren (psh. pemishtja ose serra ka qenë e ngritur më herët). Projektet e papranueshme nuk i nënshtrohen procesit të dhënies së pikëve.

10.4. Vlerësimi i planit të biznesit ose i projekt-propozimit

Aplikacionet me vlerë të investimeve të pranueshme mbi 20,000 € duhet të përmbajnë një plan të biznesit, sipas modelit të paraqitur në shtojcën nr. 3.

Aplikacionet me vlerë të investimeve të pranueshme deri në 20,000 € duhet të përmbajnë një projekt-propozim sipas modelit të paraqitur në shtojcën nr. 2.

Nëse aplikacioni parasheh plan biznes, atëherë nuk ka nevojë të ketë projekt-propozim.

Disa informata që përfshihen në planin e biznesit ose në projekt-propozim, duhet të merren parasysh për poentimin e aplikacioneve. Gjithashtu, këto dokumente paraqesin burimin e të dhënave për plotësimin e formularit për indikator.

Të dhënat/informatat e paraqitura brenda këtyre dokumenteve mund të kontrollohen në të gjitha bazat e të dhënave ekzistuese (Regjistrin e fermës, regjistrin për identifikimin e kafshëve, regjistrin kadastral të vreshtave, sLPIS etj.), duhet të mbështeten me dokumentet shtesë - shih shtojcën nr. 1, dhe duhet të jetë subjekt kontrollimi në terren para se kontrata të nënshkruhet, para pagesës së mjeteve financiare dhe pasi që projekti është përfunduar, gjatë periudhës së monitorimeve ex-post.

Plani i biznesit ose projekt-propozimi duhet ta respektojë plotësisht modelin e përgatitur nga MBPZHR. Të gjithë kapitujt duhet të trajtohen; mostrajtimi i ndonjë kapitulli është arsye e mjaftueshme për refuzimin të aplikacionit. Paraqitja e kapitujve shtesë do të injorohet gjatë vlerësimit të projektit.

Përmbajtjet e mëposhtme janë pjesë e vlerësimit të planit të biznesit:

1. Të gjithë kapitujt dhe nënkapitujt janë trajtuar; nëse nuk është relevante për aplikuesin atëherë duhet sqaruar arsyeja;
2. Është përmbushur së paku 1 (një) objektive specifike e masës;
3. Projekti është në përputhje me potencialin e zonës;
4. Kthimi i investimeve dëshmon që fitimi shtesë (të hyra shtesë – kosto shtesë) mbulon kostot e investimeve (të llogaritet vetëm bashkëfinancimi privat) për më pak se 10 vjet;
5. Vlerësohet se aplikuesi ka mjaft staf (të punësuar) për të funksionuar biznesi;
6. Blerjet/ndërtimet e propozuara janë në pajtim me nevojat aplikuesit (psh. jo më shumë traktorë, rimorkio, apo makina sesa ka nevojë; nuk lejohen ndërtesa nëse aplikuesi ka mjaft);
7. Blerjet/ndërtimet e propozuara janë në përputhje me procesin e aplikuar teknologjik;
8. Çmimet për blerjet/ndërtimet janë të arsyeshme;
9. Orari për blerjet/ndërtimet është real dhe jep mundësinë që investimi të përfundojë në afatin e implementimit të paraparë me këtë udhëzues.
10. Është paraqitur kapaciteti i prodhimit para dhe pas investimit;
11. Rritja e paraparë e kapacitetit prodhues është plotësisht e dëshmuar bazuar në investimin e propozuar;
12. Është përshkruar procesi teknologjik dhe teknologjia e zbatuar;
13. Procesit teknologjik është në përputhje me asetet ekzistuese + investimet e parapara dhe shërbimet e ofruara;
14. Furnizuesit potencial dhe klientët potencial janë identifikuar (e dëshmuar përmes kontratave dhe parakontratave);
15. Strategjia e tregut është reale;
16. Për të gjitha investimet e pranueshme dhe të papranueshme janë paraqitur saktë vlerat e ndihmës publike dhe financimit privat;
17. Bilanci i rrjedhjes së parasë, në fund të çdo muaji, duhet të jetë pozitiv në 3 vitet e

ardhshme pas përfundimit të investimit;

18. Shpenzimet e parapara përfshijnë: koston shtesë nga fuqia punëtore shtesë (pagat dhe kontributet), energji e konsumuar shtesë, pagesat për furnizuesit e rinj, ofruesit e shërbimeve, kthimi i huas, etj;
19. Të hyrat e parapara shtesë janë në përputhje me kapacitetin prodhues;
20. Të hyrat e parapara shtesë janë në përputhje me strategjinë e marketingut (psh. është e pamundur që një sasi e madhe e perimeve të shpërndahet direkt nga përfituesi në tregun e gjelbër);
21. Të hyrat shtesë në llogaritjen e kthimit të investimit janë në përputhje me prodhimin shtesë të paraqitur në indikatorët e ndikimit;
22. Aplikuesi nuk ka krijuar kushte artificiale për të përfituar përparësi.

- Për projekt-propozimet janë të zbatueshme kontrollet nr: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16 dhe 22.

10.5. Kontrollat në terren

Do të kryhen së paku 3 kontrolle në terren:

1. Kontrolli i Parë (kontrolli para miratimit),
2. Kontrolli i Dytë (kontrolli pas investimit e para pagesës),
3. Ex-post Kontrolli (Monitorimi) dhe Superkontrolli,
4. Rikontrolli.

Kontrolli i Parë (kontrolli para miratimit), realizohet pas procesit të vlersimit dhe përfshinë:

- kontrollin e aseteve të deklaruar në Planin e Biznesit nga aplikues,
- verifikimin e parcelave katastrale,
- verifikimin e numrit të kafshëve, shpezëve etj. dhe
- verifikimin e pikave kyçe për të cilat është poentuar aplikacioni.

Çdo mospërputhje do të regjistrohet në Raportin e Kontrollit dhe do të ndikoj në procesin e Miratimit të aplikacionit.

Kontrolli i Dytë (kontrolli pas investimit e para pagesës), realizohet pas kryerjes së investimeve sipas kontratës dhe paraqitjes së pakos së kërkesës për pagesë nga përfituesi dhe përfshinë:

- kontrollin e secilit pozicion investues sipas tabelës për investimet e parapara, Letrës së Informimit dhe kontratës së nënshkruar,
- verifikimin e cilësisë së investimit,
- verifikimin e numrit të kafshëve, shpezëve etj. dhe
- verifikimin e realizimit të standardeve minimale nacionale.

Çdo mospërputhje do të regjistrohet në Raportin e Kontrollit të Dytë dhe do të ndikoj në procesin e Autorizimit të pagesave.

Ex-post Kontrolli (Monitorimi), është proces i monitorimit të projektit të bashkfinancuar nga MBPZHR-AZHB dhe përfituesit, sipas obligimeve të marrura me kontratë, për periudhën 3 vjeçare dhe përfshinë:

- verifikimin e të gjitha pozicioneve investuese, dhe
- verifikimin e funksionalitetit të projektit dhe mirmbajtja e investimeve.

Çdo mospërputhje do të regjistrohet në Raportin e Ex-post kontrollit dhe do t'i drejtohet Zyrës Ligjore për procedim të metutjeshëm.

Superkontrolli, është kontroll i veçant që organizohet me vendim të zyrtarëve eprorë dhe ka për qëllim:

- verifikimin e investimeve të kryera në teren,
- pengimin e manipulimeve dhe mashtrimit, dhe
- vlerësimin e punës së inspektoratit.

Rikontrolli, është kontroll që organizohet vetëm në raste të caktuara dhe me kërkesë të drejtorive përkatëse (Drejtorisë së Miratimit të Projekteve dhe Drejtorisë së Autorizimit të Pagesave).

KUJDES: Kur kërkohet të kontrollohet, përfituesit janë të obliguar të lejojnë qasje të lirë dhe të menjëhershme në ndërmarrje, në pajisjet e ndërmarrjes dhe ndonjë dokument të kërkuar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë. Nëse ndodhë mosrespektimi i këtij kushti, duhet të bëhet kthimi i menjëhershëm i përkrahjes publike dhe do të aplikohet ndëshkimi i përfituesit.

10.6. Radhitja në listë

Të gjitha projektet që kanë kaluar kriteret e pranueshmërisë, pas vlerësimit, duhet të radhiten në listë në bazë të pikëve të fituara dhe eventualisht kohës së aplikimit. Përzgjedhja e përfituesve bëhet duke filluar nga aplikuesi me numrin më të madh të pikëve dhe vazhdon deri sa të shpenzohet buxheti i paraparë.

10.7. Procedurat e dhënies së grantit dhe njoftimi i aplikuesit

Pas vlerësimit, AZHB përgatit raportin e vlerësimit. Projektet klasifikohen në këtë raport në:

- 1) projekte të papranueshme (që nuk e kanë kaluar kriterin e pranueshmërisë) dhe
- 2) projekte të pranueshme dhe të vlerësuara me pikë.

Ky raport nënshkruhet nga Kryeshefi i AZHB-së.

Pas kontrollës administrative dhe vlerësimit, AZHB përgatit Raportin preliminar të publikimit i cili krahas publikimit në uebfaqe të AZHB-së, aplikuesit i dërgohet informatë me sms dhe email. Aplikuesit të cilët nuk e pranojnë informatën përmes sms-it dhe email-it mund të vijnë në AZHB për informata lidhur me aplikacionin e tyre. Raporti përfshinë: 1) projekte të pranueshme, të vlerësuara dhe të shpallura si përfitues potencial, 2) projekte të pranueshme dhe të vlerësuara në pritje dhe 3) projekte të papranueshme (që nuk e kanë kaluar kriterin e pranueshmërisë - refuzuara). Raporti preliminar, nënshkruhet nga Kryeshefi i AZHB-së dhe publikohet në ueb faqe të AZHB-së dhe ueb faqe të MBPZHR-së. Prej ditës së publikimit të raportit preliminar në ueb faqe të AZHB-së, aplikuesi ka afat 15 ditë (kalendarike) të ushtroj ankesë në Komisionin për Shqyrtimin e Ankesave në AZHB.

10.8. Kontrata mes përfituesit dhe AZHB-së, bashkë me procedurat e prokurimit

Të gjithë përfituesit do të nënshkruajnë një kontratë standarde - shih shtojcën nr.4. Lista e përfituesve që nënshkruajnë kontratë do të publikohet nga AZHB-ja.

Plani i biznesit ose projekt - propozimi së bashku me të gjitha dokumentet e paraqitura bëhet pjesë e kontratës. Kontrata mbetet në fuqi nga momenti i nënshkrimit nga të dyja palët (AZHB dhe përfituesi) deri në përfundim të periudhës monitoruese, që është 3 vjet pas implementimit të projektit.

Nëse përfituesi potencial ka qenë paraprakisht përfitues i ndonjë projekti nga MBPZHR-ja në 3 vitet e fundit dhe ndodhet në periudhën monitoruese, para nënshkrimit të kontratës së re me AZHB-në duhet të bëhet një kontroll në mënyrë që të bëhet verifikimi i projektit të mëparshëm nëse është mirëmbajtur dhe nëse është funksional. Jetëgjatësia e kontratës mbetet në fuqi nga momenti i nënshkrimit nga të dyja Palët (Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë dhe përfituesit) deri në përfundimin e periudhës monitoruese që është 3 vjet pas zbatimit të projektit.

Periudha e përfundimit të projektit nënkupton përfundimin e investimit. Kontrata e mbulon edhe periudhën e monitorimit.

Kujdes: Në rast se përfituesi tërhiqet nga implementimi i projektit pas nënshkrimit të kontratës, duke e njoftuar AZHB-në, ai e humb të drejtën e aplikimit për vitin vijues.

Përfituesit që pas nënshkrimit të kontratës nuk e implementojnë projektin dhe nuk lajmërohen në AZHB për tu tërhequr, humbin të drejtën e aplikimit për tri vitet e ardhshme.

Pas nënshkrimit të kontratës dhe realizimit të investimit, përfituesi duhet të kërkojë pagesën e shpenzimeve të pranueshme, në përputhje me intensitetin e ndihmës publike, duke plotësuar formularin e ofruar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë, shih shtojcën nr. 8. të kërkesës për pagesë. Përfituesi duhet t'ia bashkëngjies dëshmitë e pagesës (faturat dhe kuponin fiskal ose transferin bankar për pagesat nën 500 euro kurse për pagesat me vlerë 500 e më shumë euro, faturat dhe transferin bankar), si dhe provat e kryerjes së procedurave të prokurimit nëse një gjë e tillë është e paraparë me kontratë. Aprovimi i pagesës do të realizohet pas kontrollimit të dokumenteve dhe pas kontrollit në terren të kryer nga zyrtarët e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë. E tërë dosja e kërkesës për pagesë duhet të skanohet në CD dhe të dorëzohet bashkë me kërkesën për pagesë në AZHB.

Në rastet kur vërehen gabime në fatura, transfere bankare apo procedura të prokurimit, përfituesit i ipet mundësia për përmirësimin e tyre brenda 5 ditëve kalendarike.

Kujdes: në rast se përfituesi është person juridik, llogaria në të cilën do të kryhet pagesa nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë duhet të jetë e personit juridik dhe jo në emër të pronarit. Gjithashtu, në rast se përfituesi është femër, llogaria bankare duhet t'i përket asaj, e jo anëtarëve tjerë të familjes së tyre dhe anasjelltas.

10.9. Monitorimi Ex-post

Të gjitha projektet do të monitorohen 3 vjet pas implementimit të projektit. Kontrollimi do të bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë. Qëllimi i investimit duhet të ruhet edhe 3 vjet pas investimit. Gjithashtu, përfituesit duhet të vazhdojnë t'i respektojnë të gjitha kushtet e pranueshmërisë dhe kriteret e përzgjedhjes për të cilat aplikuesit janë poentuar. Nëse ndodh shkelja e këtyre rregullave, atëherë do të kthehet granti dhe përfituesi do të ndëshkohet me pagesë.

11. LISTA E SHTOJCAVE

1. Shtojca nr. 1: Formulari i aplikimit për Masën 101
2. Shtojca nr. 2: Lista e dokumenteve të dorëzuara
3. Shtojca nr. 3: Modeli për Përgatitjen e Projekt-Propozimit

4. Shtojca nr. 4: Modeli për përgatitjen e planit të biznesit
5. Shtojca nr. 5: Procedurat e prokurimit
6. Shtojca nr. 6: Standardet minimale kombëtare
7. Shtojca nr. 7: Lista e investimeve të pranueshme për Masën 101
8. Shtojca nr. 8: Zonat malore
9. Shtojca nr. 9: Kërkesa për pagesë
10. Shtojca nr. 10: Raporti i Vlerësimit
11. Shtojca nr. 11: Forma e ankesës për fermerë
12. Shtojca nr. 12: Kontaktet dhe vendet informuese për aplikim
13. Shtojca nr. 13: Formularët për mbledhjen e indikatorëve për M-101
14. Shtojca nr. 14: Pjesa financiare e planit të biznesit
15. Shtojca nr. 15: Promovimi
16. Shtojca nr. 16: Kodi i etikës për kompanitë këshilluese
17. Shtojca nr. 17: Numri i vendeve të punës
18. Shtojca nr. 18: Kushtet specifike për ndërtimin e serrave
19. Shtojca nr. 19: Deklarata nën betim

Shtojca nr. 1 Formulari i aplikimit për masën 101

FORMULARI PËR APLIKIM-2019																																									
MASA 101, INVESTIMET NË ASETET FIZIKE NË EKONOMITË BUJQËSORE, SEKTORI I PEMËVE, PERIMEVE (PËRFSHIRË PATATET) SEKTORI I RRUSHIT, SEKTORI I QUMËSHIT, SEKTORI I MISHIT DHE SEKTORI I VEZËVE																																									
I. Emri i Aplikuesit	<p>.....</p> <p>(Emri, emri i babës, mbiemri ose subjekti juridik)</p>																																								
	<table border="1"> <tr> <td style="width: 150px;">Numri Personal</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td>Nr. Letërnjoftimit</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>	Numri Personal																				Nr. Letërnjoftimit																			
	Numri Personal																																								
	Nr. Letërnjoftimit																																								
	Komuna:																																								
	Vendbanimi:																																								
	Adresa:																																								
	Telefoni:																																								
E-mail:																																									
Ueb faqja:																																									

		Statusi juridik: Person fizik ☐ Ndermarrje ☐
		_____
II. Emri i Projektit		_____
<i>Vetëm për përdorim zyrtar (të plotësohet nga zyrtari regjional AZHB-së):</i>		
Numri unik regjistruar i projektit (NUR): _____		
III. Data	(dd/mm/vvvv)	
IV. Koha	(ora dhe minuta, të plotësohet vetëm kur aplikacioni të	
V. Aplikacioni është kompletuar	☐ PO	☐ JO

Nënshkrimi i aplikuesit.....

VI. Numri (NIF) nga Regjistri i Fermës:		<input type="text"/>
VII. Për ndermarrje Numri Regjistruar i Biznesit:		<input type="text"/>
VIII. Për të gjithë Aplikuesit:		
Banka	Emri i bankës:	_____
	IBAN:	_____
	Nr. Llogarisë rrjedhëse:	<input type="text"/>
	Adresa:	_____
Në rast se aplikimi bëhet përmes një personi të autorizuar:		
Emri _____ Emri i Babës Mbiemri _____	Numri Personal	<input type="text"/>
	Nr. i letërnjoftimit	<input type="text"/>
	Email: _____	_____
VIII. Deklaratat		

<p>Unë deklaroj se ☐ unë apo ndonje anëtar i ekonomisë time familjare nuk kemi pranuar grant nga MPBRZH në 3 vitet e fundit unë apo ndonje anëtar i ekonomisë time familjare kemi pranuar grant nga MPBRZH në tri vitet e fundit.</p>
<p>Unë deklaroj se para kërkeses për pagesë do të ndjeke se paku 20 ore trajnime perkatëse Po ☐ Jo, nuk do të ndjeke trajnime</p>
<p>Po, unë kam arsimim formal bujqësor dhe më shumë se 2 vjet përvojë relevante - siç dëshmojnë dokumentet nr. _____ dhe nr. _____ të bashkangjitura Jo, unë nuk kam arsimim formal bujqësor dhe më shumë se 2 vjet përvojë relevante</p>
<p>X. Zotimet</p>
<p>Unë zotohem se do të siguroj shpenzimet e bashkë-financimit dhe ato të papranueshme të projektit.</p>
<p>Unë zotohem se dotë siguroj burime ujë-në rastin e projekteve të cilat parashohin investime në sistemet e ujitjes</p>
<p>Unë zotohem se do të vazhdoj veprimtarinë në fermë dhe do të ruaj qëllimin e investimeve të mbështetura për të paktën 3 vjet pas implementimit të projektit</p>
<p>Të gjitha të dhënat, informatat dhe dokumentacioni, të cilin unë e kam paraqitur në këtë formular për aplikim janë të vërteta. Jam i vetëdijshëm se paraqitja e të dhënave të pavërteta ndëshkohet me ligjet e vendit. Nënshkrimi i aplikuesit _____</p>

XI. Kalkulimi dhe përqindja e përkrahjes. Përqindja e përkrahjes është 60% Përkrahje shtesë:

+ 5% nëse aplikuesi është fermer i ri (deri në moshën 40 vjeçare) në momentin e aplikimit
Jo, Po, nëse Po,
+ 5 % nëse investimi është vendosur në Zonat Malore
Jo, Po, emri i vendbanimit _____

Në rast se vendi i investimit nuk është në listen e zonave malore, por aplikuesi pretendon se ngastra në të cilën bëhet investimi është në lartësi mbidetare mbi 700m, ai e shënon lartësinë mbidetare në hapsirën e mëposhtme dhe këtë fakt e verifikon AZHB me rastin e kontrollës së parë në teren.

Lartësia e ngastres së investimit tim është: _____

XII. Tabela financiare e projektit (siç është paraqitur në planin e biznesit ose në projekt-propozim)

Totali I investimeve te pranueshme (€)	% e përkrahjes publike	Vlera e përkrahjes publike (€)	Financimi privat (€)

_____
(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi i aplikuesit)

_____
(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi i zyrtarit regional)

Data: _____

Shtojca Nr. 2 Lista e dokumenteve të dorëzuara

Dokumentet e kompletuara (dosja) duhet t'i ketë dokumentet e radhitura si në listën e mëposhtme dhe çdo faqe duhet ta ketë të shkruar numrin (me dorë). Ky numër duhet të paraqitet në listë pranë emrit të dokumentit. Dosja e aplikacionit dorëzohet në dy kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e dosjes fizike skanohen dhe ruhen në një CD e cila dorëzohet bashkë me kopjet fizike. Këshillohen aplikuesit që të një kopje të dosjes ta ruajnë për nevoja të veta.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti të detyrueshëm, zyrtari i AZHB-së nuk e pranon aplikacionin, por e regjistron aplikuesin dhe i jep atij një kopje të kësaj shtojce, duke ia rrumbullakuar dokumentet që i mungojnë aplikuesit. Aplikuesi ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që t'i kompletojë dokumentet. Në rastet kur kërkohet vetëm kopje e dokumentit për të cilat nuk kerkohet noterizim, aplikuesi e shkruan me dorë në kopje "sikur në origjinal" dhe ia sjell origjinalin në shikim zyrtarit rajonal i cili verifikon përputhshmërinë e kopjes dhe ia kthen origjinalin aplikuesit.

Këshillohen aplikuesit që të aplikojnë së paku 5 ditë para përfundimit të afatit për aplikim, ashtu që të kenë mundësi të kompletojnë dokumentacionin e tyre në rast të mungesës së ndonjë dokumenti. Në rast të aplikimit në ditën e fundit të afatit për aplikim, aplikuesit nuk i ipet mundësia për kompletim të dokumentacionit dhe nuk thirret në telefon në rast të mungesës së ndonjë dokumenti. AZHB nuk është përgjegjës për përmbajtjen e dokumenteve të dorëzuara. Nëse aplikacioni vije i pakompletuar në zyret qendrore të AZHB-së (nëse si rezultat i ndonjë gabimi teknik në zyrën regjionale), zyrtari i AZHB-së e thërret aplikuesin në telefon ose e njofton përmes email-it dhe i jep 5 ditë kalendarike për të sjell dokumentin e munguar.

Dokumentet që duhet të kërkohen gjatë kontrollit administrativ, në rast se mungojnë:

1. Kopje e leternjoftimit
2. Certifikata ose Ekstrakti i Lindjes
3. Llogaria rrjedhëse
4. Deklarata nën betim për vijën e drejtë të gjakut (t'i bashkangjiten si dëshmi edhe certifikata e lindjes dhe/apo certifikata e vdekjes apo certifikata e martesës)
5. Pelqimi i Bashkëpronarve (Deklaratë e nënshkruar, të cilës i bashkangjitet/en kopja e leternjoftimit/eve) në rast të investimeve në pronat me më shumë pronarë.

Nr.	Dokumenti	obligativ	Opcional
1.	FORMULARI PËR APLIKIM Të plotësohet me makinë ose me kompjuter. Kontrolli nëse dokumentet janë të mbushura si duhet do të bëhet në momentin e dorëzimit në prani të aplikuesit	f. _ ☐	
2.	KOPJE E LETËRNJOFTIMIT Zyrtari verifikon në prani të aplikuesit a është letërnjoftimi i lëshuar nga Republika e Kosovës dhe a është i vlefshëm në momentin e aplikimit.	f. _ ☐	
3.	CERTIFIKATA ose EKSTRAKTI I LINDJES, kopje	f. ☐	
4.	CERTIFIKATA E REGJISTRIMIT NË REGJISTRIN E FERMËS (NIF) ME ANEKS	f. _ ☐	
5.	FORMULARI PËR INDIKATOR i plotësuar (në origjinal) Në prani të aplikuesit, zyrtari verifikon a është plotësuar si duhet formulari për indikatorët.	f. ☐	
6.	LLOGARIA RRJEDHËSE, dokument i lëshuar nga një bankë që operon në Kosovë	f. ☐	
7.	Në rastin e personave juridik: CERTIFIKATA E REGJISTRIMIT TË BIZNESIT ME ANEKS (kopje) dhe CERTIFIKATA E NUMRIT FISKAL- kopje	f. _ ☐	
8.	Në rastin e projekteve të ndërtimit/zgjerimit: <ul style="list-style-type: none"> o Certifikata e pronësisë (Fletën poseduese) të parcelës në të cilën do të bëhet investimi; o Në rast se toka ose objekti është marrë me qira, kontratën e noterizuar të qirasë për së paku 10 vjet duke llogaritur nga viti i aplikimit (Për tokat e marra me qira nga komunat dhe APK-ja kontratat nuk kanë nevojë të noterizohen; o Kopjen e planit të parcelës ku do të bëhet investimi; o Kopjen e skicave të objektit; o Paralogaria e shpenzimeve të materialit dhe të punëve të parapara; o Pëlqimin e Komunës që dëshmon se në rast të dhënies së grantit, aplikuesi mund të marrë leje ndërtimi; Në rastin e projekteve që parashohin renovim, aplikuesit, me rastin e aplikimit duhet të dorëzojnë: Parallogarinë e shpenzimeve të materialit dhe të punëve të parapara;	f. _ ☐ f. _ ☐ f. _ ☐ f. _ ☐ f. _ ☐	
9.	- Pëlqimi i Bashkëpronarve (Deklaratë e nënshkruar, të cilës i bashkangjitet/en kopja e letërnjoftimit/eve) në rast të investimeve në pronat me më shumë pronarë. - Deklarata nën betim për vijën e drejtë të gjakut (ti bashkangjiten si dëshmi edhe certifikata e lindjes dhe/apo certifikata e vdekjes apo certifikata e martesës).	f. _ ☐	
10.	Kopje fizike e pjesës së digitalizuar: Nëse nga një parcelë është dhënë me qira vetëm një pjesë e saj, aplikuesi para aplikimit duhet të bëjë digjitalizimin e pjesës së marrë me qira dhe një kopje fizike të pjesës së digitalizuar t'ia bashkoj dosjes së aplikimit.	f. _ ☐	

11.	PLANI I BIZNESIT - Në rastin e projekteve në vlerë mbi 20,000 € ose PROJEKT-PROPOZIMI - Në rast të projekteve me vlerë deri në 20,000 €. Zyrtari verifikon nëse këto dy dokumente janë në përputhje me modelin e AZHB-së.	f. _ ☐	
12.	Jo të gjitha dokumentet nën pikën 9 janë të obligueshme (për të dëshmuar përvojën dy vjeçare në sektor) CERTIFIKATA E REGJISTRIMIT NË REGJISTRIN E FERMËS për të dëshmuar përvojën mbi dyvjeçare në bujqësi – kopje ose VËRTETIM NGA PUNËDHËNËSI se aplikuesi ka më shumë se dy vjet përvojë pune në bujqësi ose DIPLOMA ose CERTIFIKATA E SHKOLLËS SË MESME BUJQËSORE-kopje e noterizuar DIPLOMA E FAKULTETIT TË BUJQËSISË , Veterinarisë apo Teknologjisë së Ushqimit – kopje e noterizuar CERTIFIKATA E REGJISTRIMIT TE BIZNESIT , nëse ndermarrja ka aktivitet primar bujqësinë dhe është regjistruar së paku 2 vjet para aplikimit	☐ f. _ ☐ f. _ ☐ f. _ ☐	f. _ ☐
13.	Për personat juridik: VËRTETIM nga Administrata Tatimore e Kosovës që dëshmon se aplikuesi e ka të shlyer tatimin në fitim (në origjinal) Për personat fizik: VËRTETIM nga komuna që ka të shlyer tatimin në pronë*	f. _ ☐	
14.	AUTORIZIMI PER APLIKIM - Në rast se aplikuesi është person fizik, aplikimi mund të bëhet përmes një personi të autorizuar, ai pranohet vetëm përmes autorizimit të vërtetuar nga noteri - në origjinal. Në rast se aplikuesi është ndërrmarje, i autorizuari për aplikim duhet të jetë punëtorë i ndërmarrjes. AUTORIZIMI PËR MENAXHIM TË PROJEKTIT -Në rast se aplikuesi është person fizik, autorizimi për menaxhim bëhet përmes një personi të autorizuar, ai pranohet vetëm përmes autorizimit të vërtetuar nga noteri - në origjinal. Në rast se aplikuesi është ndërrmarje, i autorizuari për menaxhim duhet të jetë punëtorë i ndërmarrjes me kontratë punë jo më të shkurtër se 5 vjet.	f. _ ☐	
15.	CERTIFIKATA E PRONËSISË (FLETA POSEDUESE) QË DËSHMON PRONËSINË MBI TOKËN DHE KOPJA E PLANIT ose KONTRATA E QIRAMARRJES SË TOKËS për së paku 10 vjet (e noterizuar) me kopjen e fletës poseduese të pronarit dhe kopjen e planit të bashkangjitur, përveç në rast të majmërisë së viçave kur dëshkohet toka si bazë ushqimore, toka e marrë më qira, duhet të jetë për së paku 3 vjet dhe nëse ka investime në makineri bujqësore, kontrata e tokës duhet të jetë për 5 vjet. Kontrata duhet të përmbaj edhe pëlqimin e qiradhënënsit për investimin që do të bëhet në pronën e tij.	f. _ ☐	
16.	Në rast të kontratave për qiramarrje nga APK-ja, të cilat janë për kohë më të shkurtër se sa është paraparë në masë, aplikuesi duhet të sjell një vërtetim nga qiradhënësi me të cilin vërteton se nuk do të ketë problem për vazhdimin e kontratës së qirasë.		f. _ ☐
17.	LISTA E KONTRATAVE me përpunuesit ose blerësit dhe kopjet e kontratave – nëse aplikuesi i posedon ato (nuk janë të obligueshme, por janë kriter i përzgjedhjes)		f. _ ☐
18.	Dëshmi që vërteton se aplikuesi ka përfunduar se paku SHKOLLËN FILLORE-kopje e noterizuar**.	f. _ ☐	

Dokumente tjera specifike sipas nënmasës				
101. 1 Pemët		Nuk kërkohen dokumente shtesë		
101. 2 Perimet		Nuk kërkohen dokumente shtesë		
19.	101.3 Mishi	CERTIFIKATA E REGJISTRIMIT NË REGJISTRIN PËR IDENTIFIKIMIN E KAFSHËVE me numër të viçave apo derrave		f. _ ☐
20.	101.4 Qumështi	CERTIFIKATA E REGJISTRIMIT NË REGJISTRIN PËR IDENTIFIKIMIN E KAFSHËVE me numër të lopëve qumështore / deleve / dhive		f. _ ☐
21.	101.5 Rrushi	Nuk kërkohen dokumente shtesë	f. ☐	
22.	101.6 Vezët	FATURA E BLERJES SË FUNDIT TË PULAVE (si dëshmi se aplikuesi ka pula në prodhimtari aktive)	f. ☐	

*Nëse aplikuesi nuk ka pronë të tatueshme në emrin e tij, ai duhet të sjellë një vërtetim nga komuna që vërteton këtë fakt ose vërtetimin në emër të ndonjërit nga anëtarët e ekonomisë familjare duke e përshirë edhe emrin e aplikuesit

**Dëshmi për përfundimin e së paku shkollës fillore është edhe dëshmia e përfundimit të shkollës së mesme apo të shkollimit të lartë.

Shtojca nr. 3 Model për përgatitjen e projekt-propozimit

MODEL PËR PËRGATITJEN E PROJEKT-PROPOZIMIT

SHËNIM! Ky dokument duhet të respektohet në tërësi. Ky dokument nuk është për t'u plotësuar, por është një model si të shkruhet një projekt-propozim. Në rast se ekziston ndonjë kapitull që nuk ndërlidhet me projektin tuaj, ju duhet që një gjë të tillë ta cekni brenda kapitullit përkatës.

1 Informata të përgjithshme

1.1 Emri i aplikuesit (me të dhënat e tij specifike të identifikimit)

1.2 Asetet kryesore në pronësi të aplikuesit: tokë (me specifikim të llojit të pronësisë), pajisje dhe makineri, kafshë, etj. – sikur në Regjistrin e fermës

Tabela 1. Asetet e aplikuesit

Asetet	Data e blerjes / ndërtimi	Vlera e blerjes për persona fizikë ose gjendja e fundit e bilancit për persona juridik	Sasia (me copë)
1. Objektet - gjithsej			
1. 1 detaje.....			
1. n detaje.....			
2. Pajisje - gjithsej			
2. 1 detaje.....			
2. n detaje.....			
3. KAFSHË			
3. 1 detaje.....			
3. n detaje.....			
4. Të tjera - detaje			
GJITHSEJ			

Tabela 2. Toka

Nr.	Rajoni/Komuna/Fshati	Sipërfaqja (m ²) / lloji i shfrytëzimit	Statusi juridik (toka në emër të aplikuesit apo e marrë me qira)
1			
n			

2 Përshkrimi i projektit

2.1. Emërtimi i investimit

2.2. Vendi i projektit (rajoni, komuna dhe fshati)

2.3. Qëllimi, me përshkrimin e objektivave, arsytimit të nevojës dhe mundësisë së investimit

3 Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit

Emri, numri, vlera, karakteristikat teknike dhe funksionale të makinerisë/pajisjeve/teknologjive/mjeteve të transportit/pajisjeve që do të blihen përmes projektit dhe, nëse është e nevojshme, prezantimi teknik i objekteve ku do të vendosen pajisjet dhe mjetet. Prokurimet duhet të bazohen në kapacitetet aktuale dhe /ose të parashikuara të prodhimit.

Tabela 5. Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit

Nr.	Emri / lloji i pajisjeve / makinerisë	Njësitë (copë, m ² , kg, etj.)	Vlera pa TVSh	TVSh	Gjithsej vlera me TVSh	Përqindja e përkrahjes publike
GJITHSEJ						

Shënim! Duhet të cekën emrat e prodhuesve, markat tregtare dhe karakteristikat teknike të mekanizmit dhe pajisjeve për të cilat aplikon

4 Kalendari i zbatimit (muajt) dhe fazat kryesore

Orari i investimit i shprehur me vlera, muaj dhe aktivitete.

Tabela 6. Shembull/Orari i realizimit të investimeve

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti 2019		
	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3
p.sh. Themelet e stallës	5000		
p.sh. muret e stallës		5000	
p.sh. kulmi i stallës			5000
p.sh. Blerja e paneleve solare			

5 Kapaciteti prodhues

Kapacitetet prodhuese që rezultojnë nga investimi (në njësi fizike). Duhet të paraqiten specifikimet e kapacitetit para dhe pas finalizimit të investimit. **Duhet të jepet përshkrimi i procesit të prodhimit që aplikohet në investimin e planifikuar.**

Nëse nuk përshkruhet kapaciteti prodhues dhe procesi i prodhimit, aplikacioni mund të refuzohet.

6 Furnizimi i tregut/shitja

Tabela 8. Furnizuesit potencial të aplikuesit

Furnizuesit potencial të aplikuesit				
Emri i furnizuesit me lëndët e para/materialet ndihmëse/produktet/shërbimet	Adresa	Produkti furnizues dhe shuma e përafërt	Vlera e llogaritur	% nga shpërndarja totale
1				
2				
N				

Tabela 8. Klientët potencial të aplikuesit

Klientët potencial të aplikuesit			
Nr.	Klienti (Emri dhe adresa)	Vlera	% e shitjes
1			
2			
N			

Tabela 9. Detaje financiare të investimit

Shpenzime të detajuara të pranueshme dhe të papranueshme

Shpenzimet e pranueshme	Përkrahja publike	Bashkëfinancimi privat (euro)	Totali
Investimet e pranueshme			
...			
Shpenzimet administrative (për shembull: planin e biznesit)			
Investimet e papranueshme			
TOTALI			

Shtojca nr. 4 Model për përgatitjen e planit të biznesit

Ministria e Bujqësisë,
Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural

MODEL PËR PËRGADITJEN E PLANIT TË BIZNESIT për projektet e përkrahura nga Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural

SHËNIM!

Ky dokument duhet të respektohet në tërësi. Ky dokument nuk është për t'u plotësuar por është një model si të shkruhet plani i biznesit. Në rast se ekziston ndonjë kapitull që nuk ndërlidhet me projektin tuaj, ju duhet që një gjë të tillë ta cekni brenda kapitullit përkatës.

1 Informata të përgjithshme

1.1 Emri i përfituesit (me të dhënat e tij specifike të identifikimit)

Për personat fizik:

Emri dhe Mbiemri

Adresa e plotë

NIF:

Numri i telefonit

Për personat juridik:

Emri i ndërmarrjes

Adresa e ndërmarrjes

Numri fiskal

Pronarët e ndërmarrjes

Personi i autorizuar për menaxhim të projektit

Numri kontaktues i telefonit

1.2 Asetet kryesore në pronësi të aplikuesit: tokë (me specifikim të llojit të pronësisë), pajisje, makineri, kafshë, etj. – sikur në Regjistrin e fermës

Tabela 1. Asetet e aplikuesit

Asetet	Data e blerjes / ndërtimit	Vlera e blerjes per persona fizik ose gjendja e fundit e bilancit per persona juridik	Sasia (me copë)
1. Objektet - gjithsej			
1.1 detaje.....			
1. n detaje.....			
2.Pajisje - gjithsej			
2.1 detaje.....			
2. n detaje.....			
3. KAFSHË			
3.1 detaje.....			
3. n detaje.....			
4. Të tjera - detaje			
GJITHSEJ			

Tabela 2. Toka

Nr.	Rajoni/Komuna/Fshati	Sipërfaqja (m ²) / lloji i shfrytëzimit	Statusi juridik (pronë e aplikuesit, pronë familjare apo e marrë me qira)
1			
n			

Shto rreshta tjerë nëse ka nevojë!

2 Të dhëna për personat e ekonomisë familjare/ndërmarrjes

2.1 Për persona fizik:

Tabela nr. 3. Të dhëna për anëtarët e ekonomisë familjare

Nr.	Emri dhe mbiemri	Viti i lindjes	Gjinia (M/F)	Profesioni/ vendi i punës	Të ardhurat (€)
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

Shto rreshta tjerë nëse ka nevojë!

Tabela nr. 4. Pasqyra e prodhimeve kryesore të dy viteve paraprake

Nr	Produkti/ shërbimi	Njësia	Viti					
			2017			2018		
			Sasia	Çmimi	Vlera	Sasia	Çmimi	Vlera
1								
2								
3								
4								
5								
Gjithsej								

Shto rreshta tjerë nëse ka nevojë!

1.2 Për persona juridik

Tabela nr. 5. Të dhëna për ndërmarrjen

Nr.	Pronarët (emri & mbiemri)	% e akcioneve	Aktivitetet e ndërmarrjes	Qarkullimi në vitin 2018	Qarkullimi në vitin 2017
1					
2					
3					

Tabela nr. 6. Pasqyra e prodhimeve kryesore të dy viteve paraprake

Nr	Produkti/ shërbimi	Njësia	Viti					
			2017			2018		
1			Sasia	Çmimi	Vlera	Sasia	Çmimi	Vlera
2								
3								
4								
5								
6								
Gjithsej								

Shto rreshta tjerë nëse ka nevojë!

2 Përshkrimi projektit

2.1 Emërtimi i investimit

2.2 Vendi i projektit (rajoni, komuna dhe fshati)

2.3 Objektivat,

2.4 Arsytimi i nevojës dhe mundësia e investimit

2.5 Duhet të ceket përputhshmëria mes objektivave të masës dhe objektivave të projektit. Sqarime për objektivat e përgjithshme dhe së paku për njëren prej objektivave të projektit duhet të bëhet paraqitja sipas tabelës në vijim:

Tabela 7. Harmonizimi i objektivave të programit me ato të projektit

Objektivat e përgjithshme dhe specifike	Objektivat e projektit (Shkruaj „x” në katrorin pranë objektivit të arritur)	Përshkrimi se si projekti synon që të arrijë objektivat (shkruaj brenda katrorëve të kësaj kolone paralel me objektivin e nën/masës
<i>Aftësia konkurruese</i>	☐	
Së paku një prej objektivave specifike në vijim:		
Objektiva specifike të masës dhe nënmasës Hartuesi i projektit i merr objektivat e masës dhe nënmasës nga Programi dhe i paraqet në këtë kolonë	☐ ☐ ☐	

<p>shtesë (si p.sh. traktor, apo ndonjë mjet për mjetje por jo shtallë apo depo e plehut etj.);</p> <p>**Ne rast të pemishteve të reja, vreshtave të rrushit ose pemëve të buta vlera shtesë e shitjes duhet të llogaritet për atë vit kurbimët fillojnë të japin rendimente maksimale;</p> <p>*** paraqitja duhet të mbeshtetet në të ardhurat dhe shpenzimet dhe të paraqiten në tabelën 11.</p>	☐	
--	--------------------------	--

3 Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit

Emri, numri, vlera, karakteristikat teknike dhe funksionale të makinerisë / pajisjeve / teknologjive / mjeteve të transportit / pajisjeve që do të blihen përmes projektit dhe, nëse është e nevojshme, prezantimi teknik i objekteve ku do të vendosen pajisjet dhe mjetet. Blerjet duhet të bazohen në kapacitetet aktuale dhe /ose të parashikuara të prodhimit.

Tabela 9. Përshkrimi i blerjeve/investimeve të kryera përmes projektit

Nr.	Emri / lloji i pajisjeve / makinerisë /shërbimeve etj.	Njësitë (m ² , ditë pune, kg, etj.)	Vlera pa TVSh	TVSh	Gjithsej vlera me TVSh	Përqindia e përkrahjes publike
GJITHSEJ						

Shënim! Duhet të cekën emrat e prodhuesve, markat tregtare dhe karakteristikat teknike të mekanizmit dhe pajisjeve për të cilat aplikon.

4 Kalendar i zbatimit (muajt) dhe fazat kryesore

Orari i investimit i shprehur me vlera, muaj dhe aktivitete.

Tabela 10. Planifikimi kohor i realizimit të investimeve

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti (p.sh.: 2019)		
	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3
p.sh. përgatitja e tokës	5,000		
p.sh. mbjellja e fidaneve		15,000	
p.sh. sistemi mbajtës			8,000
P.sh. Panele solare			

5 Kapaciteti prodhues

Kapacitetet prodhuese që rezultojnë nga investimi (në njësi fizike). Duhet të paraqiten specifikimet e kapacitetit para dhe pas finalizimit të investimit. **Duhet të jepet përshkrimi i procesit të prodhimit që aplikohet në investimin e planifikuar.**

Nëse nuk përshkruhet kapaciteti prodhues dhe procesi i prodhimit, aplikacioni mund të refuzohet.

Duhet të jepet përshkrimi i rrjedhës teknologjike të punës që aplikohet në teknonlogjinë e projektit.

6 Furnizimi i tregut / shitja

Tabela 12 Furnizuesit potencial të aplikuesit

Furnizuesit potencial të aplikuesit				
Emri i furnizuesit me lëndet e para/produktet / shërbimet (kur furnitori është vendor të vendoset shenja „V” pas emrit)	Adresa	Produkti furnizues dhe shuma e përafërt	Vlera e llogaritur	% nga shpërndarja totale
1				
2				
N				

Tabela 13. Klientet potencial të aplikuesit

Klientet potencial të aplikuesit			
Nr.	Klienti (Emri dhe adresa) kur blerësi është vendor të vendoset shenja „V” pas emrit	Vlera	% e shitjes
1			
2			
n			

8 Konkurrenca dhe strategjia e tregut

Përshkrimi i konkurrencës lokale dhe ndërkombëtare. Përshkrimi i strategjisë së tregut.

9 Detaje financiare të investimit

Tabela 14. Shpenzime të detajuara të pranueshme dhe të papranueshme

Shpenzimet e pranueshme	Ndihma publike	Bashkë-financimi privat (euro)	Totali
Investimet e pranueshme			
...			
Shpenzimet administrative (për shembull: planin e biznesit)			
Investimet e papranueshme			
TOTALI			

10 Rrjedhja e parasë (hyrje-daljet)

Parashikimi i hyrjeve dhe daljeve për 3 vjet pas finalizimit të investimit. Aplikuesi duhet të demonstrojë se ekonomia e tij do të jetë fitimprurëse dhe se paratë e gatshme asnjë muaj nuk do të ketë vlerë negative. Nëse aplikuesi planifikon të marrë kredi, atëherë shuma e parave e marrë nga kredia regjistrohet si e hyrë, kurse kështu mujore për kthimin e kredisë regjistrohen si shpenzim.

Personat juridik me përvojë duhet të dorëzojnë pasqyrat e të ardhurave për tre vitet e fundit që i kanë dorëzuar në Administratën Tatimore.

Tabela 15. Rrjedhja e parasë (Ju lutemi, shfrytëzoheni tabelën në excel publikuar në webfaqe e AZHB)

Shtojca 5

PROCEDURAT E PROKURIMIT

(t'i bashkëngjiten kontratës së Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, për përfituesit)

1. Dispozitat e përgjithshme të zbatueshme për të gjitha llojet e blerjeve

- Asnjë nënkontraktues i kontraktuar nga përfituesi nuk mund të kontraktojë ndonjë nënkontraktues tjetër për realizimin e kontratës;
- Blerjet duhet t'i respektojnë investimet që përmbushin kriteret e përshtatshmërisë të përcaktuara në kuadër të masave dhe udhëzimeve të planit të biznesit psh. për sa i përket kthimit të investimeve, rrjedhës së parasë, etj.;
- Procedurat e prokurimit vlejné vetëm për investimet e pranueshme. Për investime të papranueshme nuk janë të obligueshme procedurat e prokurimit;
- Ka 3 lloje të procedurave: blerjet e drejtpërdrejta, blerjet me së paku 3 oferta dhe përzgjedhje të bazuar në prokurim me shpallje publike (tender i hapur);
- Procedura për blerjet që do të aplikohen është në varësi të vlerës së blerjeve; Është e ndaluar ndarja e blerjeve për llojin e njëjtë të mallrave, punimeve apo shërbimeve me qëllim të shmangies së rregullave procedurale të aplikueshme për një prag më të lartë;
- Ofertuesit nuk duhet të jetë në konflikt të interesit;
- Ofertuesit do të përjashtohen nga dhënia e kontratave; në rastin e shtrembërimit të informacionit të kërkuar nga përfituesi ose nëse dështojnë për të dhënë këtë informacion. Respektimi i rregullave të prokurimit është kusht i detyrueshëm për t'u pranuar shpenzimet. Prandaj, dosja e kërkesës duhet të përmbajë dokumentet e pagesave për të dëshmuar plotësimin e procedurave të prokurimit, shih shtojcën 5.

2. Kriteret e dhënies së kontratës

Kontratata duhet të jepen duke u bazuar në këto kritere:

A. Në rast të furnizimit me mallra - të bazuar në çmimin më të ulët;

B. Në rastin e ndërtimit (nënkupton rezultatin e ndërtimit ose projektit të inxhinierisë civile që vetvetiu është e mjaftueshme të plotësojë një funksion ekonomik ose teknik dhe mbulon të dyja dizajnimin dhe ekzekutimin) - bazuar në çmimin më të ulët;

C. Në rast të shërbimeve (studime ose për ndihmë teknike) - bazuar në çmimin më të ulët;

Përkufizimi i konfliktit të interesit

- Ekzistimi i lidhjeve ndërmjet përfituesit dhe furnizuesit (të afërm, apo aksionarë të përbashkët në kompanitë ofertuese) ose në mes të anëtarëve të Komitetit Vlerësues.
- Pronësia e përbashkët (si individë ose si aksionarë) në mesin e furnizuesve

të cilët dorëzojnë oferta.

3. Procedurat e blerjes:

3.1 Blerjet direkte deri në 10,000.00

euro. Rregullat:

- Përfituesi mund të blejë drejtpërdrejt nga tregu;
- Kostoja e blerjes duhet t'i respektojë pragjet e vendosura në masë;
- Nuk ka nevojë për një kontratë të nënshkruar në mes të shfrytëzuesit dhe furnizuesit, përveç në rast të shpenzimeve të konsulencës;
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit dhe kopjen e certifikatës së numrit fiskal të ofertuesve.

3.2 Përzgjedhja bazuar në të paktën 3 oferta për blerjet në vlerë prej 10,000.01 euro deri në 60,000.00 euro.

Rregullat:

- Blerjet mund të bëhet vetëm me së paku 3 oferta (kuotim i çmimit);
- Shpenzimet brenda ofertës duhet t'i respektojnë edhe pragjet e vendosura brenda masave;
- Në të gjitha rastet, duhet të nënshkruhet kontrata mes përfituesit dhe furnizuesit;
- Ftesat për oferta, ofertat dhe kontrata duhet të respektojnë dispozitat/detajet e të cilave janë paraqitur në kuadër të projektit teknik dhe brenda planit të biznesit;
- Përfituesi duhet të dërgojë një ftesë për oferta, duke respektuar një format standard-shih shtojcën nr. 1 të kontratës;
- Furnizuesit duhet të regjistrojnë ofertën e tyre në regjistrin e hyrje/daljeve;
- Përfituesi duhet të nënshkruajë deklaratën për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit-shih shtojcën nr. 2 të kontratës;
- Ofertuesit duhet të nënshkruajnë deklaratën e tenderuesit të besueshëm-shih shtojcën 3;
- Përfituesi vendos për dhënien e kontratës ofertuesit dhe argumenton arsyen e përzgjedhjes;
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit dhe kopjen e certifikatës së numrit fiskal të ofertuesve.

3.3 Prokurimi me shpallje publike (tender i hapur) –për blerjet në vlerë mbi 60,000.00 euro

Rregullat:

- Të gjitha dispozitat nga pika 3.2. duhet të respektohen;
- Përfituesi duhet ta publikojë interesin e tij për blerjen përmes shpalljes në së paku 1

gazetë të përditshme kombëtare, por në qoftë se vlera është më e lartë se 150,000 €, tenderi duhet të paraqitet edhe në mediet ndërkombëtare. Përveç kësaj, përfituesi ka të drejtë të dërgoj direkt ftesat për furnizuesit e mundshëm për të siguruar një konkurrencë më të mirë në mesin e ofertave, por vetëm në të njëjtën ditë kur është shpallur tenderi;

- Përmbajtja e ftesës publike duhet të përfshijë të gjithë informacionin e paraqitur në Shtojcën1;
- Afati kohor për marrjen e ofertave duhet të jetë të paktën 10 ditë; Përfituesi do të krijojë një komision vlerësimi. Ky komision duhet të ketë një numërtek të anëtarëve, të paktën tre, me të gjitha kapacitetet teknike dhe administrative të nevojshme për të dhënë një opinion të vlefshëm mbi tenderët;
- Komisioni i vlerësimit duhet të lëshojë një vendim të argumentuar për dhënien e tenderit; Anëtarët e komisionit të vlerësimit duhet të nënshkruajnë një deklaratë të konfidencialitetit dhe neutralitetit. Shih Shtojcën 4;
- Të gjitha kërkesat për pjesëmarrje dhe tenderët që i plotësojnë kërkesat, duhet të vlerësohen dhe renditen nga komisioni i vlerësimit në bazë të kritereve të përzgjedhjes dhe dhënies së kontratës të shpallura paraprakisht;
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit dhe kopjen e certifikatës së numrit fiskal të ofertuesve.

Shtojca 1. e Procedurave të Prokurimit Ftesë për dorëzimin e një ofertë

Emri i përfituesit privat.....
Numri i regjistrimit të Biznesit ose numri personal i identifikimit.....
Numrit fiskal.....
Adresa.....
Fiks. tel. /faks/e-mail.....Nr.....Data.....

Për: Emri i kompanisë ..... E pranuar sot:.....
Nr.....Data.....
Emri dhe Mbiemri:.....

Nr. i regjistrimit të biznesit.....
Numri fiskal.....
Nënshkrimi.....

**Ftesë për dorëzimin e një oferte
(Formular)**

Të nderuar Zonja/Zotëri,

(Emri i Përfituesit) ju fton që ta paraqitni ofertën tuaj për (lloji i blerjes).....për zbatimin e një projekti të bashkë-financuar nga MBPZHR nënmasën/nënmasën kodin<masa/nën-masa dhe emri>me titullin e mëposhtëm titulli i projektit, i cili do të zbatohet në komunën<Emri komuna>.

Përzgjedhja përdhënien e kriterit është..... (duhet përmendur sipas llojittëkontratës, siç paraqitet në pikën2 të këtij dokumenti-Kriteret për dhënien e çmimit);

Kontrata do të konsistojë në blerjen/përvetësimin e.....
.....për implementimin e projektit tëlartpërmendur;

Lloji i kontratës: blerja e <shërbimeve/mallrave/punë ndërtuese>;

Afati i fundit për dorëzimin e ofertës: <data>, <ora>.

Adresa ku do të dorëzohen ofertat.....

Data dhe ora kur do të fillojë vlerësimi.....

Vlera maksimale e blerjes.....

Bashkangjitur i gjeni sasisë, specifikimet teknike/termat e referencës për ofertën e kërkuar (të jetë e bashkangjitur siç është paraqitur në kuadër të projektit teknik dhe, nëse është e zbatueshme, në kuadër të planit të biznesit).

Ne presim ofertën tuaj deri në afatin e përcaktuar dhe në adresën e përmendur më lart.

<Emri dhe mbiemri i përfaqësuesit ligjor të përfituesit>

Nënshkrimi, Vendi dhe data

Deklaratë

për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit

Unë, i nënshkruari....., si përfaqësues ligjor i projektit, deklaroj nën sanksionin e Ligjeve të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, se i respektoj të gjitha rregullat e përcaktuara si më poshtë:

1. Nuk ekzistojnë lidhje (të afërmit, apo aksionarë të përbashkët për çdo kompani) ndërmjet përfituesit (apo partnerë të përfituesve) dhe tenderuesve (ose partnerët e tenderuesit), të cilët dorëzojnë oferta;
2. Nuk ka pronësi të përbashkët (si individë ose si një aksionar) në mesin e ofertuesve nga i cili kam marrë oferta.

<Emri dhe mbiemri i përfaqësuesit ligjor tëpërfituesit>

Nënshkrimi

Data

Deklarata për seriozitetin e ofertuesit

Unë, i nënshkruari, si përfaqësues ligjor i projektit, vërtetoj nën sanksionin e ligjeve të agjencisë së pagesave se nuk jam në njërën prej situatave të listuara më poshtë:

Në falimentim ose duke u likuiduar, në afera të administruara nga gjykatat, kam hyrë në një marrëveshje me kreditorët, aktivitetet të suspenduara të biznesit, u nënshtrohem procedurave ligjore lidhur me ato çështje, ose në ndonjë situatë analoge që shkaktohet nga ndonjë procedurë e ngjashme e paraparë në legjislacionin apo në rregulloret nacionale;

Kam qenë i dënuar për ndonjë shkelje lidhur me sjelljen profesionale përmes një gjykimi të plotfuqishëm (res judicata); kam qenë fajtor për shkelje të rëndë profesionale të dëshmuar me çfarëdo mjeti të cilin mund të justifikojëpërfituesi;

Nuk kam përmbushur detyrimet lidhur me pagimin e kontributeve të sigurimeve shoqërore ose për pagesën e tatimeve, në përputhje me dispozitat ligjore të vendit në të cilin unë jam përcaktuar dhe në vendin e përfituesit;

Kam qenë objekt i një gjykimi të plotfuqishëm (res judicata) për mashtrim, korrupsion, përfshirje në ndonjë organizatë kriminale ose ndonjë aktivitet tjetër ilegal që i dëmton interesat financiare të Kosovës;

Aktualisht i nënshtrohem një ndëshkimi administrativ financiar të lëshuar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë e cila është përgjegjëse për subvencione dhe grante për bujqësi dhe zhvillim rural në Kosovë.

Jam deklaruar si i papranueshëm për Bankën Botërore, Danidën ose Komisionin Evropian.

<Emri dhe Mbiemri i përfaqësuesit ligjor të përfituesit>

Vendi dhe data

Nënshkrimi

Shtojca 4 e Procedurave të Prokurimit

Deklaratë

e konfidencialitetit dhe neutralitetit

Unë, i nënshkruari, anëtar i komisionit të vlerësimit për blerjen e....., nën procedurën e aplikuar <përzgjedhja bazohet në të paktën 3 oferta ose përzgjedhje në bazë të prokurimit të reklamuar organizuar nga <emri i Përfituesit>,

Unë deklaroj nën sanksionin e Ligjeve të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, më poshtë:

- a) Unë nuk kam asnjë të afërm apo aksione ose partnerë të biznesit në mes të ofertuesve dhe komisionit vlerësues;
- b) Unë nuk jam anëtar i ndonjë Bordi, trupi vendimmarrës ose mbikëqyrës për ndonjë nga tenderuesit;
- c) Unë nuk kam asnjë interes që mund të ndikojnë në neutralitetin tim gjatë vlerësimit të ofertave.

Gjithashtu, unë do të angazhohem plotësisht në ruajtjen e konfidencialitetit të përmbajtjes së ofertave edhe të veprimtarisë së komisionit të vlerësimit në rast se informacioni mund të ndikojë në të drejtat ligjore pronë e tenderuesit, ose sekretet e tyre tregtare.

<Emri dhe mbiemri i përfaqësuesit ligjor të përfituesit>

Vendi dhe data

Nënshkrimi

Dokumentet që duhet të dorëzohen bashkë me kërkesën për pagesë, varësisht nga procedura e prokurimit

Numri i dokumentit	*Vlera e tenderit		
	Deri në 10,000 euro ☐	10,000,01 - 60,000 euro ☐	Më shumë se 60,000,01 eur ☐
Lloji i blerjes	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐
1.	Deklarata	-	Kopja e shpalljes e publikuar në shtyp/gazetë
2.		Së paku tri ftesa me shkrim të plotësuar, të nënshkruara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit) (nga Shtojca 1)	Ftesa me shkrim të plotësuar, të nënshkruara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit) (nga Shtojca 1) - nuk është e obligueshme - nëse ky është rasti/vendosur nga përfituesi i grantit
3.		Kopjet e certifikates për regjistrimin e biznesit të secilit nga tenderuesit (për së paku 3 tenderues)	Kopjet e certifikates për regjistrimin e biznesit të secilit nga tenderuesit (për së paku 3 tenderues)
4.		Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (për së paku 3 tenderues)	Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (për së paku 3 tenderues)
5.		Ofertat e pranuar (së paku 3)	Ofertat e pranuar (së paku 3)
6.		-	Vendimi për krijimin e komisionit për vlerësim
7.		Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga shtojca 2)	Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga shtojca 2)
8.		Deklarata përbesueshmërinë e tenderuesit (nga shtojca 3)	Deklarata përbesueshmërinë e tenderuesit (nga Shtojca 3)
9.		-	Deklarata për konfidencialitetin dhe neutralitetin (nga shtojca 4)
10.		Raporti për dhënien e tenderit	Raporti për dhënien e tenderit
11.		Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues	Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues

*Vlera dhe tërësia e dokumenteve i referohet njëose më shumë blerjeve- varësisht nga lloji i blerjes (të veçanta janë ato për shërbime, mallra ose ndërtim); secila blerje mund t'i referohet një ose më shumë fatura vet- paguara.

Shtojca nr. 6 Standardet minimale kombëtare për PBZHR- 2019

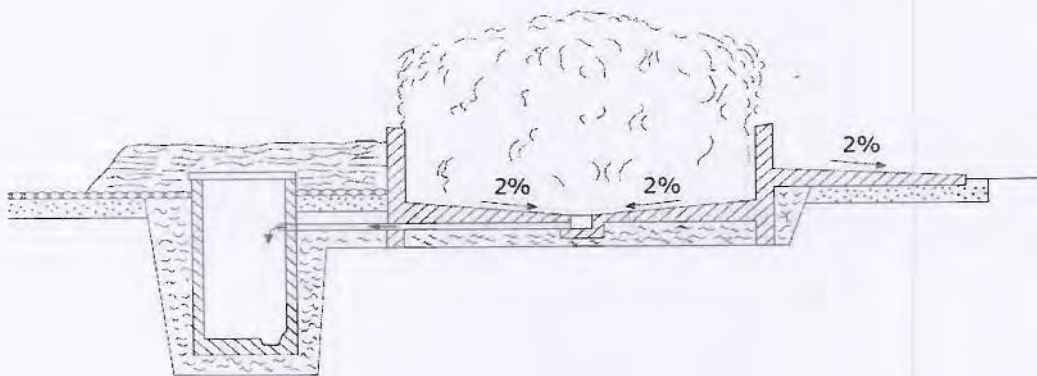
Tabela 1. Llogaritja e hapësirës së nevojshme për deponinë e plehut për 3 muaj/kafshë

Lloji i kafshëve	Pleh i lëngët (m ³)	Pleh i ngurtë (m ²)
Viçat/demat	2.75	0.75
Lopët qumështore	5	1.5
Pula vojse (për 1000 pula)		5
Derra	0,375	

Depoja e plehut nuk është e detyrueshme për dele dhe për dhi.

Varësisht prej tipit të mbajtjes dhe mënyrës së largimit të plehut, depoja e plehut duhet t'i plotësojë këto kushte:

- Platforma e depos së plehut të ngurtë është e rrethuar me mur të betonit në tri anë me lartësi 1m.
- Është llogaritur që lartësia e plehut të hedhur/grumbulluar të jetë 2m
- Për çdo 20 m² sipërfaqe të plehut të ngurtë duhet të sigurohet 1m³ rezervuar për lëngun e plehut (shih skicën).
- Përfituesi duhet të sigurohet që lëngu i plehut të mos depërtojë në tokë.
- Depoja e plehut të lëngët duhet të jetë e mbuluar.
- Depo e plehut të lëngët duhet të jetë së paku 10m larg burimit të ujit.

- Të dy tipat e depove të plehut duhet ndërtuar nga materiali që nuk e lëshon ujin (psh. betoni i ngjeshur, plastika etj.).

- Varësisht prej tipit të mbajtjes dhe mënyrës së largimit të plehut, përfituesi duhet të ndërtojë njëri nga depot ose të dyja dhe këtë duhet ta sqarojë në planin e biznesit.

Skicë orientuese për ndërtimin e depos së plehut të ngurtë

Hapësira minimale për kafshë

Për lopë qumështore:

Shtrati/boksi (vendpushimi):

Gjerësia = 120 cm, gjatësia = 170 cm me kusht që lartësia e grazhdit krahasuar me nivelin e shtratit të mos jetë më shumë se 30 cm

Grazhdi: gjerësia = 60 cm,

Korridori në mes = 240 cm (në gjerësinë e korridorit nuk llogariten grazhdet)

Korridori pas shtretërve = 150 cm

Vendqëndrimi për viça së paku 1m²/kokë

Fermeri/investitori ka të drejtë të zbatojë hapësira më të mëdha, por jo më të vogla.

Tabela 2. Për viça dhe dema për majmëri:

Mosha e kafshës	Deri në 2 javë	2-8 javë	Mbi 8 javë
Gjatësia e shtratit		160 cm	170 cm
Gjerësia e shtratit		100 cm	120 cm
Gjerësia e grazhdit	35 cm	45 cm	50 cm

Nëse lopët mbahen në sistem të lirë: për çdo lopë duhet siguruar nga një shtrat me madhësi si më lartë dhe stalla duhet të ketë madhësi që siguron së paku 10 m²/lopë.

Nëse stalla ka padok (hapësirë për shëtitje të kafshëve), madhësia e tij duhet të jetë e tillë që siguron së paku 4,5 m²/lopë.

Të gjithë përfituesit e prodhimit të qumështit të lopëve duhet të kenë laktofriz ose nëse nuk kanë duhet të aplikojnë për laktofriz me madhësi të përshtatshme për kapacitetin e tyre prodhues.

Standardet për pula vojse në kafaz:

Kushtet minimale teknike të kafazeve të përmirësuar (sipas standardeve të BE-së) për pula vojse:

- Sipërfaqja minimale e kafazit së paku 2000 cm²,
- 750cm²/pulë vojse nga e cila 600 cm me lartësi 45 cm, me fole/strofull, me pjesën e shtruar për shpurdhje dhe çukitje dhe 15 cm shkop (purtekë) /pulë për qëndrim, e vendosur mbi pjesën e shtruar,
- qasja në ushqim së paku 12 cm për pulë,
- korridori në mes të baterive minimum 90 cm,
- në mes të dyshemesë dhe fundit të kafazeve duhet të mbetet një hapësirë prej 35 cm

Për pula vojse të mbajtur në dysheme:

Dendësia maksimale për pula vojse: nëntë (9) pula/m²

si dhe të plotësohen kushtet vijuese:

- Pajisjet lineare për ushqim të sigurojnë të paktën 10 cm për pulë, kurse ato rrethore të paktën 4 cm për pulë;

- govatat lineare të ujit të pijshëm duhet të sigurojnë së paku 2,5 cm për pulë ose govatat rrethore 1 cm për pulë. Kur furnizimi me ujë është me pikatore, për çdo 10 pula = 1 pikatore.

Vetëm për pula vojse:

- të paktën një fole për çdo shtatë pula.
- Nëse përdoren fole grupore, për 120 pula duhet siguruar së paku 1,2 m²
- 15 cm shkopinj (purteka)/pulë, pa tehe të mprehta, të ngritur mbi shtrojë dhe distanca horizontale mes tyre duhet të jetë së paku 30 cm, ndërsa distanca në mes të shkopinjve dhe murit duhet të jetë së paku 20 cm;
- të paktën 250 cm²shtrojë për pulë, shtroja zë të paktën një të tretën e sipërfaqes së dyshemesë*.

Ndriçimi

- ✓ Për lopë qumështore dhe viça, madhësia e dritareve të stallës duhet të jetë së paku sa 5% e sipërfaqes së dyshemesë.
- ✓ Pula vojse të mbajtura në dysheme, madhësia e dritareve të stallës duhet të jetë së paku sa 3% e sipërfaqes së dyshemesë.

*Për detaje shtesë shih rregulloren 1999/74/EC

Standardet minimale për shëndet dhe mirëqenie të derrave

Sipërfaqja minimale e dyshemesë varësisht prej masës së kafshës:

Masa e kafshës (kg)	Sipërfaqja (m ²)
Deri në 10	0,15
> 10 deri 20	0,2
> 20 deri 30	0,3
>30 deri 50	0,4
>50 deri 85	0,55
>85 deri 110	0,65
>110	1,0

- Mbajtja lidhur e dosave është e ndaluar.
- Derrave duhet t'u sigurohet ndriçim me intensitet prej së paku 40 lux, për së paku 8 orë në ditë.

Për detaje shtesë shih Rregulloren 2008/120/EC

Për pemishte dhe për vreshta

Në rast të investimeve në pemishte dhe vreshta të reja, vetëm perfituesit e grantit, para nënshkrimit të kontratës, duhet të sjellin analizat kimike dhe fizike të tokës me rekomandim për përshtatshmërinë për investimin e paraparë.

Shtojca nr. 7 Lista e investimeve të pranueshme

Tabela 1 LISTA E SHPENZIMEVE TË PRANUESHME PËR MASËN 101	
101.1	SEKTORI I PEMËVE
101.1.1	<i>Investimet në ngritjen e pemishteve të reja dhe/ose rehabilitimi i pemishteve ekzistuese</i>
101.1.1.1	Punimet e kryera për mbjelljen e fidaneve dhe përgatitjen e tokës. Blerja e fidaneve të çertifikuara, sistemit mbajtës për fidane me shtylla të betonit ose të metalta (nuk pranohen shtylla nga druri apo materiale tjera) Blerja e materialit për rrethojë me shtylla të betonit ose të metalta Punimet e kryera për vendosjen e sistemit mbajtës dhe rrethojës Infrastruktura (shtyllat, teli, rrethoja, ujitja, mbrojtja kundër breshërit) për pemishtet ekzistuese
101.1.2	<i>Investimet në vendosjen e sistemit të ujitjes në pemishte.</i>
101.1.2.1	Punimet e kryera nga një palë e tretë për hapjen e puseve Blerja e gypave për ujitje Blerja e pajisjeve për hedhjen e ujit (spërkatje, vesim) Blerja e pompave Blerja e pajisjeve të TI duke përfshirë edhe programet (software) Punimet e kryera nga një palë e tretë për vendosjen e sistemit të ujitjes
101.1.2.2	Pajisje për furnizim me energji të ripërtitëshme dhe jo të ripërtitëshme, për funksionim të sistemit të ujitjes dhe pajisjeve kontrollim dhe monitorim
101.1.2.3	Blerja e rrjetave kundër breshërit, mbrojtjen ndaj zogjëve dhe pajisje për mbrojtje nga drita Blerja e sistemit mbajtës për rrjetë kundër breshërit Punimet e kryera nga një palë e tretë për vendosjen e rrjetave kundër breshërit dhe sistemit të tyre mbajtës
101.1.2.4	Ndërtimi ose renovimi i objekteve për makineri bujqësore dhe pajisje, magazinimin e karburantëve/lubrifikantëve, objektet e magazinimit për mbrojtjen e produkteve të bimëve, plehrave dhe pajisjeve për mbrojtje personale
101.1.3	<i>Investimet në makina dhe pajisje bujqësore për kultivimin e pemishteve, për mbrojtjen e bimëve, për shpërndarjen e plehut, për vjelje dhe trajtim pas vjeljes.</i>
101.1.3.1	Traktorë special dhe kultivatorë për pemishte Makina për prodhimin e kompostit Automjete dhe rimorkio speciale për vjelje Blerja e pajisjeve dhe makinave speciale për hortikulturë (spërkatës, atomizerë), pajisje për shpërndarje të plehut, për mbjellje, për mulqerim, për vjelje, trajtim të kompostit etj.
101.1.3.2	Pajisje kompjuterike dhe software përfshirë sensorë që kanë lidhshmëri vetëm me pajisjet e pranueshme për njësitë prodhuese të vreshtave)

101.1.4	<i>Investimet në ndërtimin dhe përmirësimin e objekteve të trajtimit pasvjeljes, objektet për strehimin e makinave dhe pajisjeve bujqësore, depove për produkte për mbrojtje të bimëve dhe për plehëra artificiale</i>
101.1.4.1	<p>Ndërtimi i depove të reja vetëm me panel izolues apo renovimi i objekteve ekzistuese ose blerja dhe vendosja e paneleve për depo të përhershme apo të përkohshme, depo me ajr të kondicionuar, hapësira për pastrim, klasifikim dhe paketim</p> <p>Blerja e makinave dhe pajisjeve për paraftohje, njësitë për ftohje dhe depo ftohëse. Blerja e makinave dhe pajisjeve për larje, pastrim, selektim, klasifikim, prerje, tharje, paketim dhe etiketim të frutave të freskëta,</p> <p>Blerja e pajisjeve për transport për përdorim brenda objektit: pirunier, rimorkio, kontejner, vinç, pirunier të dorës, karrocë apo pajisje tjera transportuese apo punuese.</p> <p>Pajisje për trajtimin e mbetjeve dhe deponimin e mbeturinave (përfshirë kompostimin)</p> <p>Materiale ndërtimi/komponente për instalimin e sherbimeve teknike për furnizim me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ftohje, kushtet mikroklimatike, prodhimin e energjisë dhe furnizimi i energjisë dhe instalimet, kullimi, rrjetet e kanalizimeve/rezervuarëve, të trajtimit të ujërave të zeza</p> <p>sigurimin e kërkesave plotësuese higjienike dhe sanitare (përfshirë ruajtjen e produkteve higjienike dhe sanitare, si dhe zonë punëtorëve), hapësirën administrative (zyre) dhe përintalimin e pajisjeve</p> <p>Blerja e kompjuterëve, programeve speciale dhe pajisjeve speciale teknologjike për inspektim, për monitorim, për regjistrim, kontrollim të ftohjes etj.</p>
101.2	SEKTORI I PERIMEVE
101.2.1	Investimet në ndërtimin dhe modernizimin e serrave permanente
101.2.1.1	Ndërtimi i serrave nga plasmasi, polikarbon (plexi-glas) ose qelqi Materiale ndërtimi/ komponentë për ndërtim/renovimin e serrave
101.2.1.2	<p>Pajisjeve speciale për serra, duke përfshirë makina për vendosje në vazo dhe mbushje, makina për vjelje, sistem ventilimi, sistem i ujitjes,</p> <p>Blerja e mekanizmit përkatës për kultivimin e perimeve në fushë të hapur apo në serra (makinë për mbjellje të fidanëve, makinë për shtrirje të folisë, etj.)</p> <p>Makina për prodhimin e kompostit</p> <p>Inkubatorë për rritje të fidanëve</p> <p>Blerja e kompjuterëve, programeve speciale dhe pajisjeve speciale teknologjike për inspektim, monitorim dhe regjistrim, pastaj sisteme për kontrollimin e ftohjes në automjetet frigorifer etj.</p>
101.2.1.3	<p>Pajisje për furnizim me energji të ripërtritëshme dhe jo të ripërtritëshme, për funksionim të sistemit të ujitjes dhe pajisjeve kontrollim dhe monitorim</p> <p>Pajisje për ngrohje të serrës me kusht që ajo të arsyetohet ekonomikisht</p>
101.2.1.4	Blerja dhe instalimi i pajisjeve për sigurimin e kushteve klimatike të kontrolluara dhe kultivimin pa dhé (soil-less)
101.2.1.5	Investime në vendosjen apo modernizimin e sistemit të ujitjes në serrë

	<p>Punimet e kryera nga një palë e tretë për hapjen e puseve,</p> <p>Pajisje për hedhjen e ujit (spërkatje, vesim), pompat e ujit</p> <p>Pajisje të TI duke përfshirë edhe programe (software)</p>
101.2.2	<i>Depo për ruajtjen e pemëve dhe perimeve</i>
101.2.2.1	<p>Ndërtimi i depove të reja vetëm me panel izolues dhe renovimi i objekteve për trajtim të perimeve dhe patateve pas vjeljes, Ndërtimi apo renovimi i objekteve ekzistuese ose blerja dhe vendosja e paneleve për depo të përhershme apo të përkohëshme, depove për patate, hapësira për pastrim, klasifikim dhe paketim.</p> <p>Blerja e makinave dhe pajisjeve për paraftohje, njësi për ftohje dhe depo ftohëse.</p> <p>Blerja e makinave dhe pajisjeve për larje, pastrim, selektim, klasifikim, prerje, tharje, paketim dhe etiketim.</p> <p>Blerja e pajisjeve për transport për përdorim brenda objektit: pirunier, rimorkio, kontejner, furgona, vinç, pirunier i vogël, karrocë apo pajisje tjera transportuese apo punuese.</p> <p>Ndërtimi i objekteve për strehimin e makinave dhe pajisjeve bujqësore, depove për pesticide dhe për plehëra</p>
101.2.2.2	<p>Materiale ndërtimi/komponente për instalimin e shërbimeve teknike për furnizim me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet përngrohje/ftohje, kushtet mikro-klimatike, furnizimi me energji dhe instalimet, kullimi, rrjetet e kanalizimeve/rezervuarëve, të trajtimit të ujërave të zeza/të ujit, pastrimit të ujit,</p> <p>Blerja e kompjuterëve, programeve speciale dhe pajisjeve speciale teknologjike për inspektim, për monitorim, për regjistrim, kontrollim të ftohjes, etj.</p>
101.2.2.3	<p>Pajisje për shërbimet teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ftohje, kushtet mikro-klimatike, instalimet e rrymës elektrike, kullimi, rrjetet e kanalizimeve/rezervuarëve, të trajtimit të ujërave të zeza,</p> <p>Pajisje për furnizim me energji të ripërtritëshme dhe jo të ripërtritëshme, për funksionim të deposë dhe pajisjeve kontrollim dhe monitorim</p> <p>Pajisje për t'i plotësuar kërkesat higjienike dhe sanitare duke përfshirë pajisjet higjienike dhe sanitare edhe për punëtorët, si dhe për pastrimin e makinerive dhe pajisjeve</p>
101.2.2.4	<p>Makineri bujqësore (traktorë, kultivatorë, multi-kultivatorë) dhe pajisje për kultivimin e tokës, krasitje, mulqerim, kositje, pajisje për mbrojtjen e kulturave (spërkatës, atomizerë, pajisje për shpërndarjen e plehrave dhe makineri për vjelje/korrje)</p>
101.2.3	<i>Pajisjet për trajtim pas vjeljes</i>
101.2.3.1	<p>Pajisje për trajtim pas vjeljes, për kalibrim, klasifikim, pastrim, larje, tharje, dezinfektimin, zbulimin e metalit, qelqit apo materialeve të tjeratë ngurta.</p> <p>Pajisje për prerje te frutave, paketim dhe etiketim.</p> <p>Pajisje për para-ftohje, ftohje dhe frigorifer</p>
101.2.3.2	<p>Pajisje për manipulim, ngarkim-shkarkim, pajisje-pirunj, rimorkio transporti, mjet transportues me sistem rripi, pajisje për peshim</p>
101.2.3.3	<p>Pajisje dhe objekte për trajtimin e mbetjeve dhe depozitimin e mbeturinave (përfshirë kompostimin)</p>

101.2.3.4	Pajisjet për monitorimin e cilësisë, sistemet e kontrollit, gjurmueshmërisë, ruajtjen dhe shpërndarjen, pajisje kompjuterike dhe softwarëve përfshirë sensorët
101.3	SEKTORI I PRODHIMIT TË QUMËSHTIT
101.3.1	<i>Ndërtimi/renovimi i stallave për lopë, dele dhe dhi të qumështit</i>
101.3.1.1	Ndërtimi ose renovimi i stallave dhe objekteve përcjellëse, mjeltoreve dhe infrastrukturës përkatëse. Ndërtimi apo renovimi i stallave të tipit të mbyllur, gjysëm të hapur apo të hapur. Ndërtimi apo renovimi i mjeltoreve, dhomës për ruajtjen e qumështit dhe laktofrizat.
101.3.1.2	Investime në modernizimin e pajisjeve për mjelje dhe ftohje dhe ruajtje të qumështit duke përfshirë dhomën e qumështit dhe laktofrizat. Pajisjet për mjelje, mjeltore, sistemi i mbyllur i mjeljes, pompat vakum dhe sistemet e kontrollit, sistemet për matjen e qumështit. Pajisje për pastrimin e sistemit të mjeljes
101.3.1.3	Ndërtimi apo renovimi i objekteve përcjellëse siç janë depot e ushqimit të koncentruar dhe voluminoz, depo për sillazh, silosëve duke përfshirë hapësirat për përgatitjen e ushqimit, për trajtim dhe paketim të tij. Ndërtimi i objekteve ose dhomave për deponimin e medikamenteve, materialit për higjienë, për veteriner, për qëndrim të punëtorëve etj. Investime në largimin, trajtimin dhe deponimin e plehut, Ndërtimi apo renovimi i depove për grumbullimin dhe deponimin e plehut Tank/gropë për plehun e lëngshëm Pajisje për përzierjen dhe nxjerrjen/pompimin e plehut të lëngët Pajisje automatike për largimin e plehut Pompa dhe sisteme të ajrosjes për plehë të lëngshëm Pajisje për shpërndarjen e plehut të lëngshëm (p.sh. cisterna) dhe atij të ngurtë.
101.3.1.4	Investime për instalimin e shterimeve teknike për furnizim me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ftohje, kushtet mikro-klimatike, prodhimin e energjisë dhe furnizimi me rrymë elektrike, kullimi, rrjetet e kanalizimeve/rezervuarëve, të trajtimit të ujërave të zeza/të ujit, brushat, pajisje të peshimit
101.3.1.5	Investime për rrethimin e fermave blegtorale, zonat e mbarështimit, kontrollin e lëvizjes në natyrë, barrierat dezinfektuese, qasje rrugore dhe rrugë në-ferme për kryerjen e aktiviteteve të nevojshme të fermës
101.3.1.6	Pajisje për shënjimimin e kafshëve dhe regjistrimin e të dhënave dhe të pajisjeve kompjuterike dhe software përfshirë sensorë (që kanë të bëjnë vetëm me pajisjet e pranueshme për aktivitetet e fermave të qumështit)
101.3.1.6	Investime për pikat grumbulluese të qumështit: Ndërtimi, riparimi ose zgjerimi i objekteve për pranimin e qumështit

	<p>Laktofrizë, frigoriferë, bojler, ventilatorë, Cisternë të izoluar nga inoksi për transportim të qumështit deri në qumështore Pajisje për matjen e cilësisë së qumështit si pajisje për matjen e yndyrës, pH-së, mbetjeve të antibiotikëve, qelizave somatike, mikroorganizmave etj. Peshore, pompë për nxjerrjen e qumështit, bidona inox, kulluese Gjeneratorë për prodhimin e energjisë elektrike, stabilizatorë të rrymës el., pajisje për prodhimin e energjisë së ripërtritëshme</p>
101.3.2	<i>Mekanizimi dhe pajisjet bujqësore</i>
101.3.2.1	<p>Makineri bujqësore: përzierse (mikserë), TMR (total mix ratio), makina kositëse, presa, grabujë tedders, makina për grimcim të sillazhit, pajisje dhe makina për përgatitjen e sillazhit në fermë, makina për kultivim të tokës (traktorë, kultivatorë, multi-kultivatorë), makina për mbjellje, mbrojtjen e kulturave (spërkatës, atomizerë), për shpërndarje të plehut, për kositje dhe për kultivimin e livadheve (përfshirë rotoballat)</p>
101.4	GRUPI I INVESTIMEVE PËR PRODHIM TË MISHIT
101.4.1	<i>Ndërtimi/renovimi i objekteve të fermave për mbarështim</i>
101.4.1.1	Ndërtimi/ renovimi i stallave të tipit të mbyllur, gjysëm të hapur apo të hapur dhe objekteve përcjellëse dhe infrastrukturës përkatëse për gjedhë për trashje
101.4.1.2	<p>Ndërtimi apo renovimi i objekteve përcjellëse siq janë depot e ushqimit të koncentruar dhe voluminoz, depo për sillazh, silosëve duke përfshirë hapësirat për përgatitjen e ushqimit, për trajtim dhe paketim të tij.</p> <p>Ndërtimi i objekteve ose dhomave për deponimin e medikamenteve, materialit për higjienë, për veteriner, për qëndrim të punëtorëve etj. Investime në largimin, trajtimin dhe deponimin e plehut,</p> <p>Ndërtimi apo renovimi i depove për grumbullimin dhe deponimin e plehut Tank/gropë përplehunelëngshëm Pajisje për përzierjen dhe nxjerrjen/pompimin e plehut të lëngët Pajisje automatike për largimin e plehut Pompa dhe sisteme të ajrosjes për plehë të lëngshëm Pajisje për shpërndarjen e plehut të lëngshëm (p.sh. cisterna) dhe atij të ngurtë.</p>
101.4.1.3	Investime për instalimin e shërbimeve teknike për furnizim me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ftohje, kushtet mikro-klimatike, prodhimin e energjisë dhe furnizimi me rrymë elektrike, kullimi, rrjetet ekanalizimeve/rezervuarëve, të trajtimit të ujërave të zeza/të ujit, brushat, pajisje tëpeshimit
101.4.1.4	Investime për rrethimin e fermave blegtorale, zonat e mbarështimit, kontrollin e lëvizjes në natyrë, barrierat dezinfektuese, qasje rrugore dhe rrugë në-ferme për kryerjen e aktiviteteve vetë nevojshme të fermës

101.4.1.5	Pajisje për shënjimim e kafshëve dhe regjistrimin e të dhënave dhe të pajisjeve kompjuterike dhe software përfshirë sensorë (që kanë të bëjnë vetëm me pajisjet e pranueshme për aktivitetet e fermave të qumështit)
101.4.2	<i>Mekanizimi dhe pajisjet bujqësore</i>
101.4.2.1	Makineri bujqësore: përzierse (mikserë), TMR (total mix ratio), makina kositëse, presa, grabujë tedders, makina për grimcim të sillazhit, pajisje dhe makina për përgatitjen e sillazhit në fermë, makina për kultivim të tokës (traktorë, kultivatorë, multi-kultivatorë), makina për mbjellje, mbrojtjen e kulturave (spërkatës, atomizerë), për shpërndarje të plehut, për kositje dhe për kultivimin e livadheve (përfshirë rotoballat), Pajisje për transportimin e brojlerëve në theritore (romorkio, kafazë)
101.5	GRUPI I INVESTIMEVE PËR PRODHIMIN E RRUSHIT
101.5.1	<i>Investime në ngritjen/rehabilitimin e vreshtave</i>
101.5.1.1	Investime në ngritjen/rehabilitimin e vreshtave (mbjellja, konvertimi, zëvendësimi) Punimet nga një palë e tretë përmbjelljen, përgatitjen e tokës me përjashtim të plehërimit të tokës Blerja e fidaneve të çertifikuara Blerja e materialit për sistemin mbajtës të hardhive Blerja e materialit për rrethojë Blerja e plasmasit për mbulimin e hardhive, vetëm për rrush të tryezës. Punimet nga një palë e tretë për vendosjen e sistemit mbajtës dhe rrethojës
101.5.1.2	<i>Investime në vendosjen ose modernizimin e sistemit të ujitjes</i>
101.5.1.2.1	Investime në vendosjen ose modernizimin e sistemit të ujitjes sipas praktikave të shfrytëzimit eficient të ujit dhe energjisë Punimet e kryera nga një palë e tretë për hapjen e puseve Blerja e gypave për ujitje Blerja e pajisjeve për hedhjen e ujit (spërkatje, vesim) Blerja e pompave Blerja e pajisjeve të TI duke përfshirë edhe programet (software) Punimet e kryera nga një palë e tretë për vendosjen e sistemit të ujitjes
101.5.2	<i>Investime në vendosjen e rrjetave kundër breshërit</i>
101.5.2.1	Blerja e rrjetave kundër breshërit, Punimet e kryera nga një palë e tretë për vendosjen e rrjetave kundër breshërit dhe sistemit të tyre mbajtës, rrethojës dhe vendosjen e sistemit të mbulimit të hardhive me plasmas
101.5.3	<i>Investimet në makineri dhe pajisje bujqësore për kultivim të vreshtave, për mbrojtje të bimëve, për plehërim, për vjelje dhe trajtim pas vjeljes</i>
101.5.3.1	Traktorë special dhe kultivatorë Automjete dhe rimorkio speciale për vjelje Blerja e pajisjeve dhe makinave speciale për vreshtari, për shpërndarje, për mbjellje, për mulqerim, trajtim të kompostit etj.

101.5.4	<i>Ndërtimi dhe përmirësimi i objekteve, për strehimin e makinave dhe pajisjeve bujqësore, depove për produkte, për pesticide dhe për plehëra artificiale</i>
101.5.4.1	Ndërtimi depove të reja, vetm me panel izolues, apo renovimi i objekteve ekzistuese ose blerja dhe vendosja e paneleve për depo të përhershme apo të përkohshme, hapësira për pastrim, klasifikim dhe paketim Blerja e makinave dhe pajisjeve për paraftohje, ftohje dhe depo me ftohje Blerja e makinave dhe pajisjeve për larje, pastrim, selektim, klasifikim, prerje, tharje, paketim dhe etiketim Blerja e pajisjeve për transport për përdorim brenda objektit: pirunier, rimorkio, kontejner, furgona, vinç, pirunier i dorës, karrocë apo pajisje tjera transportuese apo punuese Blerja e kompjuterëve, programeve speciale dhe pajisjeve speciale teknologjike për inspektim, për monitorim, për regjistrim, kontrollim të ftohjes etj.
101.5	GRUPI I INVESTIMEVE PËR PRODHIMIN E VEZËVE
101.6.1	Ndërtimi/renovimi i stallave për pula vojse dhe objekteve përcjellëse, si dhe infrastruktures përkatëse të fermës Objekte për ruajtje të vezëve, dhoma ftohëse, pajisje për ftohje
101.6.2	Investimet në kafazë, vetëm në rast të përmbushjes së standardeve të BE-së
101.6.3	Ndërtimi ose renovimi i objekteve përcjellëse siç janë depot e ushqimit duke përfshirë pajisjet për përgatitjen e ushqimit, përdorimin dhe paketimin e tij
101.6.4	Investime në pajisje për prodhim të energjisë nga burime të ripërtitëshme
101.6.5	Investime për prodhimin e koncentratit, 50% e të cilit duhet të jetë për nevoja të fermës
101.6.7	Investime në makineri dhe pajisje për trajtim të vezëve, makine për vulosje/shenjezim, shirita transportues për bartjen e vezëve, për klasifikim të vezëve, vetëm për fermat me më shumë se 15,000 pula vojse
101.6.8	Investime në sisteme për largimin, trajtimin dhe deponimin e plehut
	SHPENZIMET E PËRGJITHSHME PËR MASËN 101
101.A1	<i>Lista e shpenzimeve të përgjithshme për përgatitjen e planit të biznesit</i>
101.A1.1	Pagesat e konsulencës për përgatitjen e planit të biznesit, projekt propozimit, analiza të tokës, analiza të ujit dhe analiza tjera të nevojshme.
101.A1.2	Pagesat për arkitektët dhe inxhinierët e shërbimeve 'në çdo fazë të planifikimit: përgatitjen e dizajnit fillestar, studimeve të fizibilitetit, projektin teknik, projektet mbështetëse etj.
101.A1.3	Shpenzime të tjera për mbledhjen e dokumenteve mbështetëse siç janë leja e ndërtimit, vlerësimi i ndikimit në mjedis dhe leje apo licenca tjera të nevojshme
101.A2	<i>Shpenzimet e përgjithshme për zbatimin e projektit</i>

101.A2.1	Pagesat e konsulencës për ofrimin e asistencës teknike për menaxhimin e projektit gjatë zbatimit të projektit
101.A2.2	Pagesat për arkitektët dhe shërbimet e inxhinierëve për mbikëqyrjen e ndërtimit
101.A2.3	Pagesat për ofrimin e shërbimeve të ndërtuesve
101.A4	<i>Shpenzimet e publicitetit dhe informimit në nivel të projektit</i>
101.A3.1	Dizajnimi i materialit publicitar dhe informues
101.A3.2	Shtypja e materialit publicitar dhe atij informues
101.A3.3	Elementet e ndërtimit për pllakata/billborde
LISTA E PUNËVE TË PRANUESHME PËR MASËN 101	
101.B1	Aktivitetet që kanë të bëjnë me demolimin <ul style="list-style-type: none"> - demolimi i ndërtimeve ekzistuese - transporti i materialeve në deponinë më të afërt aktivitetet ndihmëse
101.B1.1	Punët e tokës <ul style="list-style-type: none"> - gërmimi i sipërfaqes humusore - gërmimi i tokës - gërmimi i themeleve - ndërtimi i argjinaturës - ngritjen dhe përforcimin e bazës - transporti i materialit të germuar - aktivitetet ndihmëse
101.B1.2	Punët me beton <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i bazës nga betoni - vendosja e konstruksioneve të nevojshme - vendosja e armaturës - ndërtimi i dyshemesë së betonit dhe argjinaturat e çimentos - puna e betonimit, rregullimi i terrenit, qasjes në rrugë /lidhjen rrugore - vendosjen e elementeve të duhura të parafabrikuara - hapja e sistemit të kanaleve - aktivitetet ndihmëse
101.B1.3	Punimet me blloka/tulla <ul style="list-style-type: none"> - murimi - izolimi horizontal dhe vertikal i objektit - suvatim i tavanit dhe mureve në objektit - ndërtimi i rrethojës, rregullimi i terrenit, rrugët / lidhjeve rrugore - vendosjen e elementeve të parafabrikuara - ndërtimi i elementeve të vogla brenda objektit (oxhakut, sistemit të ventilimit etj) - aktivitetet ndihmëse

101.B1.4	<p>Punimet nga druri</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i të gjitha elementeve që lidhen me objektin e ri apo adaptimin e objektit të vjetër - vendosja e konstruksioneve të drurit (bazës, trareve dhe ndërtimet e kulmeve) - punë ndërtuese nga druri siç janë dyshemeja, rregullimi i hapësirës, rrethojat e rrugës - vendosja e konstruksioneve të vogla nga druri - aktivitetet ndihmëse
101.B2	<p>Punimet e izolimit dhe fasadës</p> <ul style="list-style-type: none"> - izolimi - fasada - vendosjen e elementeve të parafabrikuara - aktivitetet ndihmëse
101.B2.1	<p>Punimet e ndërtimit të kulmit</p> <ul style="list-style-type: none"> - vendosja e konstruksioneve të kulmit - mbulimi i kulmit/vendosja e tjegullave/llamarinës e materiale tjera. - aktivitetet ndihmëse
101.B2.2	<p>Punimet nga llamarina</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i ulluqeve - ndërtimi i sistemit për kanalizim atmosferik - prerësit e borës - aktivitetet ndihmëse
101.B2.3	<p>Punimet nga qeramika</p> <ul style="list-style-type: none"> - përgatitja e bazës për vendosjen e pllakave të qeramikës - vendosja e pllakave të qeramikës - aktivitetet përfundimtare pas vendosjes së pllakave të qeramikës - aktivitetet ndihmëse
101.B3	<p>Punimet nga druri</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i dritareve, dyerve, rrethojës së drurit, shkallëve etj - ndërtimi i elementeve të brendshme dhe të jashtme të drurit - aktivitetet ndihmëse
101.B3.1	<p>Punimet për vendosjen e katit</p> <ul style="list-style-type: none"> - krijimin e bazës për ndërtimin e katit - ndërtimi i katit - aktivitetet përfundimtare - aktivitetet ndihmëse
101.B3.2	<p>Punët e lyerjes/ngjyrosjes</p> <ul style="list-style-type: none"> - lyerja e tavaneve dhe mureve - lyerja e sipërfaqeve të drurit dhe metalit - aktivitetet ndihmëse
101.B3.3	<p>Punimet me metal</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i elementeve metalike

	<ul style="list-style-type: none"> - vendosja e konstruksioneve metalike - vendosja e rrethojës (së ballkonit, së shkallëve etj) dhe rrethimi i objektit - vendosja e elementeve të nevojshme metalike të parafabrikuara - aktivitetet ndihmëse
101.B3.4	<p>Punimet nga guri</p> <ul style="list-style-type: none"> - murimi me gurë - mveshja me gurë/ shtresa të gurëve - murime i rrethojës, rregullimi i ambientit, nga guri, qasja në rrugë / lidhjeve rrugore - vendosjen e elementeve të parafabrikuara - aktivitetet ndihmëse
101.B3.5	<p>Instalimet teknike</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalimi i furnizimit me energji elektrike - instalimi i furnizimit me gaz - vendosjen e instalimeve të jashtme dhe të brendshme të energjisë elektrike - vendosjen e sistemit te drenazhës - instalimi i sistemit të furnizimit me ujë, vendosja e rezervuarëve të ujit, hidroforit, etj. - vendosjen e sistemit të brendshëm dhe të jashtëm të kanalizimit që lidhen me sistemin sekondar të kanalizimit apo kanalizimin e gropës septike/ rezervuar - ndërtimi i gropës septike/ rezervuar - instalimin e pajisjeve të brendshme sanitare - instalimin e sistemeve për ngrohje, ventilim, ajër të kondicionuar dhe sistemeve të ajrit/ pastrimit të ujit (sistemet për ngrohje dhe ftohje), - instalimin e pajisjeve për trajtim të ujit dhe stacioneve te pastrimit te ujit, - aktivitetet ndihmëse
101.B3.6	<p>Aktivitetet e tjera</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndertimi i parkingut dhe vendparkimeve - punimi i rrjetit rrugor - rregullimi i ambientit (duke përjashtuar bime dekorative) - aktivitetet tjera ndihmëse
101.C	- <i>Lista e shpenzimeve të pranueshme për instalimin e pajisjeve</i>
101.C.1	Instalimi i pajisjeve dhe makinerisë së pranueshme
101.C.2	Instalimin e pajisjeve për prodhimin e energjisë së ripërtritëshme (era, dielli, gjeotermale, bio-gazit etj)
101.C.3	Instalimi i pajisjeve kompjuterike dhe programeve kompjuterike duke përfshirë sensorët

Shtojca nr. 8 Lista e vendbanimeve (zonat kadastrale) në zonat malore (“Iloji A”)

Lista (e grupuar sipas komunave (në kllapa) me radhitje alfabetike sipas vendbanimeve) përmban emrat e vendbanimeve që ndodhen në zonat kadastrale me lartësi mesatare mbidetare mbi 700m. Pasi që ka zona

kadastrale pa vendbanime por të cilat kanë përfitues potencial, atëherë këto paraqiten me font italic (me komunën përkatëse në kllapa).

Belle (Deçan)	Zgatar (Dragash)	Vërtomicë (Hani i Elezit)
Deçan (Deçan)	Zlipotok (Dragash)	Cercë (Istog)
Hulaj (Deçan)	Zym (Dragash)	Cërkolez (Istog)
Isniq (Deçan)	Burrnik (Ferizaj)	Istog i Poshtëm (Istog)
Lëbushë (Deçan)	Jezerc (Ferizaj)	Istog (Istog)
Lloqan (Deçan)	Manastiricë (Ferizaj)	Kaliqan (Istog)
Pobërxhë (Deçan)	Nerodime e Epërme (Ferizaj)	Lubozhdë (Istog)
Strellc i Epërm (Deçan)	Pleshinë (Ferizaj)	Mojstir (Istog)
Voksh (Deçan)	Gërçinë (Gjakovë)	Shushicë (Istog)
Baçkë (Dragash)	Goden (Gjakovë)	Sinajë (Istog)
Bellobradë (Dragash)	Koshajë (Gjakovë)	Studenicë (Istog)
Blaç (Dragash)	Qerret (Gjakovë)	Suhogërlë (Istog)
Brezne (Dragash)	Bresalc (Gjilan)	Uçë (Istog)
Brod (Dragash)	Burincë (Gjilan)	Vrellë (Istog)
Brodosanë (Dragash)	<i>Burinicë (Gjilan)</i>	Zhakovë (Istog)
Brrut (Dragash)	Çelik (Gjilan)	Gjocaj (Junik)
Buçë (Dragash)	Dunav (Gjilan)	Jasiq (Junik)
Buzez (Dragash)	Gadish (Gjilan)	Junik (Junik)
Dikancë (Dragash)	Goden (Gjilan)	Biçec (Kaçanik)
Dragash (Dragash)	Kishnapolë (Gjilan)	Drenogllavë (Kaçanik)
Glloboqicë (Dragash)	Lipovicë (Gjilan)	Gjurgjedell (Kaçanik)
<i>Gllobošicë II (Dragash)</i>	Muçibabë (Gjilan)	Glloboqicë (Kaçanik)
Kapre (Dragash)	Ponesh (Gjilan)	Ivajë (Kaçanik)
Kërstec (Dragash)	Shurdhan (Gjilan)	Korbliq (Kaçanik)
Kosavë (Dragash)	Sllakoc i Epërm (Gjilan)	Kotlinë (Kaçanik)
Krushevë (Dragash)	Sllakoc i Poshtëm (Gjilan)	Kovaçec (Kaçanik)
Kuk (Dragash)	Sllubicë (Gjilan)	Nikoc (Kaçanik)
Kukjan (Dragash)	Stançiq (Gjilan)	Runjevë (Kaçanik)
Kuklibeg (Dragash)	Vërbicë e Zhegocit (Gjilan)	Semajë (Kaçanik)
Leshtan (Dragash)	Zhegoc (Gjilan)	Sllatinë (Kaçanik)
Lubovishtë (Dragash)	Arllat (Glllogoc)	Vatë (Kaçanik)
Mlikë (Dragash)	Fushicë e Epërme (Drenas)	Bratilloç (Kamenicë)
Orqushë (Dragash)	Gradicë (Drenas)	Busovatë (Kamenicë)
Plavë (Dragash)	Kërzharekë (Drenas)	Dazhnicë (Kamenicë)
Pllajnik (Dragash)	Negroc (Drenas)	Desivojçë (Kamenicë)
<i>Pllavë I (Dragash)</i>	Nekoc (Drenas)	Feriqevë (Kamenicë)
Radesh (Dragash)	Sankoc (Drenas)	Gjyrishec (Kamenicë)
Rapqë (Dragash)	Vuçak (Drenas)	Gmicë (Kamenicë)
Restelicë (Dragash)	Badoc (Graçanicë)	Gragjenik (Kamenicë)
Rrenc (Dragash)	Dromjak (Hani i Elezit)	Karaçevë e Epërme (Kamenicë)
<i>Sainovac II (Dragash)</i>	Kërvenik (Hani i Elezit)	Kostadincë (Kamenicë)
Shajinë (Dragash)	Neçavc (Hani i Elezit)	Kranidell (Kamenicë)
Vranishtë (Dragash)		Kremenatë I (Kamenicë)
Xërxë (Dragash)		Kremenatë II (Kamenicë)
Zaplluzhë (Dragash)		

Krilevë (Kamenicë)
 Lajçiqi (Kamenicë)
 Lisockë (Kamenicë)
 Marocë (Kamenicë)
 Meshinë (Kamenicë)
 Poliçkë (Kamenicë)
 Rahovicë (Kamenicë)
 Sedllar (Kamenicë)
 Shahiq (Kamenicë)
 Svircë (Kamenicë)
 Tërstenë (Kamenicë)
 Tugjec (Kamenicë)
 Vaganesh (Kamenicë)
 Velegllavë e Epërme
 (Kamenicë)
 Velegllavë e Poshtme
 (Kamenicë)
 Vriçec (Kamenicë)
 Zajçec (Kamenicë)
 Zhujë (Kamenicë)
 Barë (Leposaviq)
 Bellobradë (Leposaviq)
 Berberishtë (Leposaviq)
 Bërzancë (Leposaviq)
 Bistricë e Shalës
 (Leposaviq)
 Borçan (Leposaviq)
 Cerajë (Leposaviq)
 Cërmotavë (Leposaviq)
 Crven (Leposaviq)
 Drenovë (Leposaviq)
 Dubokë (Leposaviq)
 Gërkajë (Leposaviq)
 Gnezhdanë (Leposaviq)
 Graniçan (Leposaviq)
 Guli (Leposaviq)
 Guvnishtë (Leposaviq)
 Isevë e Ulët (Leposaviq)
 Jellakcë (Leposaviq)
 Kijevçiq (Leposaviq)
 Koporiq (Leposaviq)
 Kostin Potok (Leposaviq)
 Krushçicë (Leposaviq)

Lloznë (Leposaviq)
 Majdevë (Leposaviq)
 Miokoviq (Leposaviq)
 Moshnicë (Leposaviq)

Ostraq (Leposaviq)
 Pllakanicë (Leposaviq)
 Pllanicë (Leposaviq)
 Potomilë (Leposaviq)
 Qirkoviq (Leposaviq)
 Rikovë (Leposaviq)
 Rodel (Leposaviq)
 Rucmanc (Leposaviq)
 Simiçishte (Leposaviq)
 Soçanicë (Leposaviq)
 Trebiqe (Leposaviq)
 Vraqevë (Leposaviq)
 Zabërxhë (Leposaviq)
 Zavratë (Leposaviq)
 Zemanicë (Leposaviq)
 Zërnosek (Leposaviq)
 Akllap (Lipjan)
 Baicë (Lipjan)
 Brus (Lipjan)
 Bukovicë (Lipjan)
 Çellopek (Lipjan)
 Divlakë (Lipjan)
 Gadime e Epërme
 (Lipjan)
 Hanroc (Lipjan)
 Janjevë (Lipjan)
 Kleçkë (Lipjan)
 Krojmir (Lipjan)
 Lipovicë (Lipjan)
 Mirenë (Lipjan)
 Okosnicë (Lipjan)
 Plitkoviq (Lipjan)
 Resinoc (Lipjan)
 Shalë (Lipjan)
 Shashkoc (Lipjan)
 Shisharkë (Lipjan)
 Sllovi (Lipjan)
 Teçe (Lipjan)
 Tërbufc (Lipjan)
 Vogoçicë (Lipjan)
 Vrellë (Lipjan)
 Berishë (Malishevë)
 Lladroc (Malishevë)

Lladrovicë (Malishevë)
 Millanoviq (Malishevë)
 Ngucat (Malishevë)

Senik (Malishevë)
 Tërpezë e Poshtme
 (Malishevë)
 Tërpezë (Malishevë)
 Bajgorë (Mitrovicë)
 Bare (Mitrovicë)
 Batahir (Mitrovicë)
 Broboniq (Mitrovicë)
 Dedi (Mitrovicë)
 Kaçandoll (Mitrovicë)
 Koprivë (Mitrovicë)
 Kovaçicë (Mitrovicë)
 Kutllac (Mitrovicë)
 Lisicë (Mitrovicë)
 Maxherë (Mitrovicë)
 Mazhiq (Mitrovicë)
 Melenicë (Mitrovicë)
 Ovçar (Mitrovicë)
 Rahovë (Mitrovicë)
 Rashan (Mitrovicë)
 Rekë (Mitrovicë)
 Rrezhanë (Mitrovicë)
 Selac (Mitrovicë)
 Stantërg (Mitrovicë)
 Stranë (Mitrovicë)
 Tërstenë (Mitrovicë)
 Tunel i Parë (Mitrovicë)
 Vidishiq (Mitrovicë)
 Vidomiriq (Mitrovicë)
 Vllahi (Mitrovicë)
 Zabërxhë (Mitrovicë)
 Zijaqë (Mitrovicë)
 Bolec (Novobërdë)
 Bostan (Novobërdë)
 Bushincë (Novobërdë)
 Carevc (Novobërdë)
 Dragancë (Novobërdë)
 Irznik II (Novobërdë)
 Izvor (Novobërdë)
 Jasenovik (Novobërdë)
 Kllobukar (Novobërdë)
 Kosaç (Novobërdë)
 Kufcë e Epërme
 (Novobërdë)
 Llabjan (Novobërdë)
 Makresh i
 Epërm (Novobërdë)

Makresh i Ulët
(Novobërdë)
Manishincë (Novobërdë)
Miganoc (Novobërdë)
Mozgovë (Novobërdë)
Novobërdë (Novobërdë)
Parallovë (Novobërdë)
Prekoc (Novobërdë)
Strazhë (Novobërdë)
Tërniqec (Novobërdë)
Tirincë (Novobërdë)
Zebincë (Novobërdë)
Bellopaq (Pejë)
Bellopojë (Pejë)
Bogë (Pejë)
Breg i Zi (Pejë)
Drelaj (Pejë)
Dugaivë (Pejë)
Haxhaj (Pejë)
Jabllanicë e Madhë (Pejë)
Jabllanicë e vogël (Pejë)
Koshutan (Pejë)
Kuqishtë (Pejë)
Lëvoshë (Pejë)
Lipë (Pejë)
Llaz-Bellopaq (Pejë)
Lubeniç (Pejë)
Malaj (Pejë)
Novosellë (Pejë)
Pejë (Pejë)
Pepiq (Pejë)
Rekë e Allagës (Pejë)
Shkrel (Pejë)
Shtupeq i Madh (Pejë)
Shtupeq i Vogël (Pejë)
Stankaj (Pejë)
Ballocë (Podujevë)
Barainë (Podujevë)
Bërvenik (Podujevë)
Bllatë (Podujevë)
Bradash (Podujevë)
Brainë (Podujevë)
Brecë (Podujevë)
Dobërdol (Podujevë)
Dobratin (Podujevë)

Dumnicë e Epërm
(Podujevë)
Dvorishtë (Podujevë)
Dyz (Podujevë)
Hërticë (Podujevë)
Kalaticë (Podujevë)
Kërpimeh (Podujevë)
Kushevicë (Podujevë)
Lladoc (Podujevë)
Lupç i Epërm (Podujevë)
Metehi (Podujevë)
Mergoc (Podujevë)
Muhazob (Podujevë)
Murgull (Podujevë)
Orllan (Podujevë)
Pakashticë e Epërm
(Podujevë)
Pakashticë e Poshtme
(Podujevë)
Përpellac (Podujevë)
Pollatë (Podujevë)
Popovë (Podujevë)
Potok (Podujevë)
Rakinicë (Podujevë)
Reçicë (Podujevë)
Repë (Podujevë)
Revuq (Podujevë)
Shajkoc (Podujevë)
Sllatinë (Podujevë)
Surdull (Podujevë)
Sylevicë (Podujevë)
Turuçicë (Podujevë)
Velikarekë (Podujevë)
Zhiti (Podujevë)
Novosellë (Prishtinë)
Ballaban (Prishtinë)
Busi (Prishtinë)
Dabishec (Prishtinë)
Dragoc (Prishtinë)
Gllgovicë (Prishtinë)
Grashticë (Prishtinë)
Hajkobillë (Prishtinë)
Keçekollë (Prishtinë)
Koliq (Prishtinë)
Kolovicë (Prishtinë)
Kukavicë (Prishtinë)

Llukar (Prishtinë)
Makoc (Prishtinë)
Marec (Prishtinë)
Mramor (Prishtinë)
Nishec (Prishtinë)
Prapashticë (Prishtinë)
Radashec (Prishtinë)
Rimanishtë (Prishtinë)
Sharban (Prishtinë)
Siqevë (Prishtinë)
Slivovë (Prishtinë)
Sofali (Prishtinë)
Zllash (Prishtinë)
Zllatar (Prishtinë)
Dojnicë (Prizren)
Drajçiq (Prizren)
Gërçar (Prizren)
Gornjasellë (Prizren)
Gorozhup (Prizren)
Jabllanicë (Prizren)
Jeshkovë (Prizren)
Kabash (Prizren)
Karashëngjergj (Prizren)
Kushnin (Prizren)
Kushtendill (Prizren)
Leskovec (Prizren)
Lez (Prizren)
Llokvicë (Prizren)
Lubinjë e Epërme
(Prizren)
Lubinjë e Poshtme
Lubiqevë (Prizren)
Lubizhdë e Hasit
(Prizren)
Manastiricë (Prizren)
Milaj (Prizren)
Muradem (Prizren)
Mushnikovë (Prizren)
Nebregoshtë (Prizren)
Novosellë (Prizren)
Pllanejë (Prizren)
Pllanjan (Prizren)
Pouskë (Prizren)
Reçan (Prizren)
Skrobishtë (Prizren)
Sredskë (Prizren)

Struzhë (Prizren)
 Vërbiqan (Prizren)
 Zhivinjan (Prizren)
 Zhur (Prizren)
 Zatriq (Rahovec)
 Bozhec (Ranillug)
 Rajnoc (Ranillug)
 Beroc (Shtërpcë)
Berofc II (Shtërpcë)
 Biti e Epërme (Shtërpcë)
 Biti e Poshtme (Shtërpcë)
 Brezovicë (Shtërpcë)
 Brod (Shtërpcë)
 Drekoc (Shtërpcë)
 Firajë (Shtërpcë)
 Gotovushë (Shtërpcë)
 Izhancë (Shtërpcë)
 Jazhincë (Shtërpcë)
 Kashtanevë (Shtërpcë)
 Sevcë (Shtërpcë)
 Shtërpcë (Shtërpcë)
 Sushicë (Shtërpcë)
 Vërbeshicë (Shtërpcë)
 Viqë (Shtërpcë)
 Belincë (Shtime)
 Caralevë (Shtime)
 Devetak (Shtime)
 Dugë (Shtime)
 Karaqicë (Shtime)
 Llanishtë (Shtime)
 Mollopolc (Shtime)
 Petrovë (Shtime)
 Pjetershticë (Shtime)
 Rancë (Shtime)
 Reqak (Shtime)
 Topillë (Shtime)
 Zborc (Shtime)
Krajicë (Skenderaj)
 Bajë (Skenderaj)
 Bllacë (Suharekë)
 Budakovë (Suharekë)
Bukoshi II (Suharekë)
 Çadrak (Suharekë)
 Çubrel (Skenderaj)
 Delloc (Suharekë)
 Greiçec (Suharekë)

Javor (Suharekë)
 Kotorr (Skenderaj)
 Kozhicë (Skenderaj)
 Krasaliq (Skenderaj)
 Krasmiroc (Skenderaj)
 Krushicë e Epërme
 (Suharekë)
Krushicë e Epërme
 (Suharekë)
 Kuçicë (Skenderaj)
 Lluzhnicë (Suharekë)
 Lubavec (Skenderaj)
 Maqitevë (Suharekë)
 Mushtisht (Suharekë)
 Papaz (Suharekë)
 Popolan (Suharekë)
 Prelloc (Skenderaj)
 Radishevë (Skenderaj)
 Runik (Skenderaj)
 Syriganë (Skenderaj)
 Tërnavc (Skenderaj)
 Vërshec (Suharekë)
 Vitak (Skenderaj)
 Vraniq (Suharekë)
 Ballancë (Viti)
 Buzovik (Viti)
 Debelldeh (Viti)
 Goden i Madhë (Viti)
 Letnicë (Viti)
 Lubishtë (Viti)
 Mjak (Viti)
 Shashare (Viti)
 Stubëll e Epërme (Viti)
 Stubëll e Poshtme (Viti)
 Vërnakollë (Viti)
 Vërnez (Viti)
 Beçuk (Vushtrri)
 Boshlan (Vushtrri)
 Ceceli (Vushtrri)
 Duboc (Vushtrri)
 Dumnicë e Epërme
 (Vushtrri)
 Gracë (Vushtrri)
 Gumnishtë (Vushtrri)
 Karaçë (Vushtrri)
 Kollë (Vushtrri)
 Kunovik (Vushtrri)

Kurillovë (Vushtrri)
 Pasomë (Vushtrri)
 Shalë (Vushtrri)
 Shlivovicë (Vushtrri)
 Skoçan (Vushtrri)
 Skromë (Vushtrri)
 Sllakoc (Vushtrri)
 Strofc (Vushtrri)
 Vesekoc (Vushtrri)
 Zagorë (Vushtrri)
 Zhilivodë (Vushtrri)
 Babiq (Zubin Potok)
 Babudovicë (Zubin
 Potok)
 Banjë (Zubin Potok)
 Bërnjak (Zubin Potok)
 Bojnovicë (Zubin Potok)
 Breg i Madh (Zubin
 Potok)
 Bube (Zubin Potok)
 Burllatë (Zubin Potok)
 Çabër (Zubin Potok)
 Çeçevë (Zubin Potok)
 Çeshanovicë (Zubin
 Potok)
 Çitlluk (Zubin Potok)
 Crepulë (Zubin Potok)
 Dobroshevinë (Zubin
 Potok)
 Dragalicë (Zubin Potok)
 Drainovicë (Zubin Potok)
 Dren (Zubin Potok)
 Gazivodë (Zubin Potok)
 Jabukë (Zubin Potok)
 Jagnjenicë (Zubin Potok)
 Jasenovik i Epërm (Zubin
 Potok)
 Jasenovik i Poshtëm
 (Zubin Potok)
 Junakë (Zubin Potok)
 Kalludër e Madhë (Zubin
 Potok)
 Kalludër e Vogël (Zubin
 Potok)
 Kërligatë (Zubin Potok)
 Kijevc (Zubin Potok)
 Kleçkë (Zubin Potok)

Kobillogllavë (Zubin Potok)
Kopilloviq (Zubin Potok)
Kovaçë (Zubin Potok)
Kozarevë (Zubin Potok)
Lluçkarekë (Zubin Potok)
Megjipotok (Zubin Potok)
Okllac (Zubin Potok)
Padinë (Zubin Potok)
Paruc (Zubin Potok)
Prelez (Zubin Potok)
Presekë (Zubin Potok)
Prevllak (Zubin Potok)
Pridvoricë (Zubin Potok)
Rançiq (Zubin Potok)
Rezallë (Zubin Potok)
Rujishtë (Zubin Potok)
Shipovë (Zubin Potok)
Shtuoc (Zubin Potok)
Stërmac i Epërm (Zubin Potok)
Tushiqë (Zubin Potok)
Uglar (Zubin Potok)
Varragë e Epërm (Zubin Potok)
Varragë e Poshtme (Zubin Potok)
Vërbë (Zubin Potok)
Vitakovë (Zubin Potok)
Vojmislq (Zubin Potok)
Vukojeviq (Zubin Potok)
Zagragjë (Zubin Potok)
Zagul (Zubin Potok)
Zeqeviç (Zubin Potok)
Zharevë (Zubin Potok)
Zubin Potok (Zubin Potok)
Banovdoll (Zveçan)
Grizhan (Zveçan)
Izvor (Zveçan)
Kamenicë (Zveçan)
Kullë (Zveçan)
Lipovicë (Zveçan)
Llokvë (Zveçan)
Llovac (Zveçan)
Mekidoll (Zveçan)

Potok i Jankut (Zveçan)
Rahovicë (Zveçan)
Rudinë (Zveçan)
Vilishtë (Zveçan)
Zhazhë (Zveçan)

Shtojca nr. 8/2 Lista e vendbanimeve (zonat kadastrale) në zonat malore (“Iloji B”)

Lista (e grupuar sipas komunave (në kllapa) me radhitje alfabetike sipas vendbanimeve) përmban emrat në shqip të vendbanimeve që ndodhen në zonat kadastrale me lartësi mesatare mbidetare mbi 600m. ku së paku 20% e sipërfaqes ka pjerrësi prej së paku 10%.

Batushë (Gjakovë)	Kajkovë (Leposaviq)	Vuçë (Leposaviq)
Ponoshec (Gjakovë)	Kalin (Leposaviq)	Billushë (Prizren)
Popoc (Gjakovë)	Kërnin i Epërm (Leposaviq)	Korishë (Prizren)
Inatoc (Gjilan)	Krushevë (Leposaviq)	Kabash (Viti)
Pidiq (Gjilan)	Kutnje (Leposaviq)	Novosellë (Viti)
Pustenik (Hani i Elezit)	Leposaviq (Leposaviq)	Bajnjskë (Zveçan)
Bob (Kaçanik)	Leshak (Leposaviq)	Boletin (Zveçan)
Gajre (Kaçanik)	Mekiniqe (Leposaviq)	Bresnicë (Zveçan)
Kaçanik (Kaçanik)	Mihaliq (Leposaviq)	Joshevik (Zveçan)
Llanishtë (Kaçanik)	Popoc (Leposaviq)	Lipë (Zveçan)
Hajnoc (Kamenicë)	Rëvatskë (Leposaviq)	Rekë e Banjskës (Zveçan)
Strezoc (Kamenicë)	Seoc (Leposaviq)	Rudar i Madh (Zveçan)
Bistricë (Leposaviq)	Sllatinë (Leposaviq)	Rudar i Vogël (Zveçan)
Borovë (Leposaviq)	Trikosë (Leposaviq)	Sërboc (Zveçan)
Desetak (Leposaviq)	Tvergjan (Leposaviq)	Suhadoll i Banjës (Zveçan)
Dren (Leposaviq)	Ulinje (Leposaviq)	
Jarinje (Leposaviq)	Vitanoviq (Leposaviq)	
Jashanicë (Leposaviq)		

Shtojca nr. 9 Kërkesa për pagesë

KËRKESA PËR PAGESË MASA 101, Nënmasa 101.	
I. Të dhëna për aplikuesin	<hr/> (Emri dhe mbiemri ose ndërmarrja)
	Rajoni:
	Komuna:
	Vendbanimi:
	Adresa:
	Telefoni:
	E-maili:
Faqja e internetit:	
II. Titulli i projektit	....
III. Numriunik i regjistrimit(NUR) të projektit	....
<i>Vetëm për përdorim zyrtar (kjo pjesë plotësohet nga zyrtari rajonal):</i>	
Numri unik i regjistrimit (NUR) i kërkesës për pagesë:	
<i>Vetëm për përdorim zyrtar (kjo pjesë plotësohet nga zyrtari rajonal):</i>	
IV. Data e dorëzimit:	(dd/mm/vvvv)
IV. Data e dorëzimit:	(dd/mm/vvvv)
V. Koha e dorëzimit	(ora dhe minuta, të plotësohet vetëm në rast se kërkesa për pagesë është e plotë)

VI. Kërkesa për pagesë është e plotë	☐ PO	☐ JO
--------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

VII. Numri (NIF) nga Regjistri i Fermës:																				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

VIII. Për ndërmarrje numri regjistruar i biznesit:																				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IX. Për të gjithë aplikuesit:	
-------------------------------	--

Banka	Emri i bankës:	
	IBAN:	
	Nr. llogarisë rrjedhëse:	
	Adresa:	

Emri, mbiemri dhe nënshkrimi i përfituesit	(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi i zyrtarit)

X. Deklaratat

Me nënshkrimin e kësaj kërkesë për pagesë

Unë deklaroj se:

- 1) Të gjitha të dhënat dhe dokumentet të cilat unë i kam paraqitur me këtë kërkesë për pagesë janë të vërteta.
- 2) Investimet e përfshira në kërkesën për pagesë janë kryer me të vërtetë.
- 3) Shpenzimet për të cilat kërkoj të paguhem janë të paraqitura në tabelën e shpenzimeve të kësaj kërkesë.
- 4) Unë nuk kam marrë përkrahje tjetër financiare publike për të njëjtat investime.
- 5) Unë nuk kam borxhe të prapambetura në institucionet publike.
- 6) Unë jam dakord që Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural ta publikojë këtë informacion për projektin tim - emrin e përfituesit, vendndodhjen e investimeve, shumën e përkrahjes dhe shumën totale të shpenzimeve.
- 7) Të gjitha faturat janë paguar dhe çmimet nuk janë të fryra.
- 8) I kam respektuar në tërësi procedurat e prokurimit siç janë të përshkruara në shtojcën e kontratës të cilën e kam nënshkruar me AZHB-në.
- 9) Jam i vetëdijshëm se paraqitja e të dhënave të pavërteta ndëshkohet me ligjet e vendit.

XII. Data / Nënshkrimi

(Vula e ndërmarrjes)

Dita – muaji – viti	(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi)
---------------------	--------------------------------

Shënim: Përfituesi plotëson vetëm hapësirat me ngjyrë të bardhë

DOKUMENTET E BASHKËNGJITURA

Ju lutem shënori me “*” dhe radhitini ato sipas kësaj renditjeje në fund të kërkesës për pagesë

1. Dokumentet e përgjithshme

1. Autorizimi i vërtetuar nga noteri (në rastin kur kërkesa dorëzohet nga i autorizuari)	☐
2. Kopja e letërnjoftimit valid të personit të autorizuar (në rastin kur kërkesa dorëzohet nga i autorizuari)	☐
3. Faturat origjinale që vërtetojnë shpenzimet e kryera	☐
4. Transferi bankar/ Urdhër pagesa (në rastet kur pagesa është kryer në bankë në vlerë mbi 500 €) / kuponi fiskal (në rastet kur pagesa është kryer me para të gatshme nën 500 €) e cila i bashkëngjitet faturës dhe tregon se përfituesi e ka kryer pagesën	☐
5. Pasqyra e llogarisë bankare që përfshin periudhën e pagesave që tregon se përfituesi e ka kryer pagesat (në rastet kur pagesat janë bërë me transfer në bankë)	☐
6. Vërtetim se përfituesi ka ndjekur trajnimet (për përfituesit që nuk kanë përvojë)	☐
7. Kontrata e noterizuar për mbikqyrje profesionale	☐
8. Vërtetim për kafshet (lope, vica, derra, dele ose dhi) në fund të investimit me numër të matkulave nga Regjistri i Identifikimit të Kafsheve,	☐
2. Vetëm në rast të projekteve të ndërtimit	
8. Lejen e ndërtimit lëshuar nga organi kompetent i Komunës;	☐
9. Dëshminë e vlerësimit të ndikimit mjedisor, vetëm nëse parashihet me ligj	☐

3. Dokumente lidhur me procedurat e prokurimit (dokumentet e ndara dhe të kompletuara për secilën procedurë të prokurimit)				☐
Numri i dokumentit	*Vlera e tenderit			
	Deri në 10,000 euro ☐	10,000 - 60,000 euro ☐	Më shumë se 60,000 euro ☐	
Lloji i blerjes	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	
1.	Deklarata	-	Kopja e shpalljes e publikuar në shtyp/gazetë	
2.		Së paku tri ftesa me shkrim të plotësuar, të nënshkruara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit) (nga Shtojca 1 e Kontratës)	Ftesa me shkrim të plotësuar, të nënshkruara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit) (nga Shtojca 1 e Kontratës) - nuk është e obligueshme - nëse ky është rasti/ vendosur nga përfituesi i grantit	
3.		Kopjet e certifikatës për regjistrimin e biznesit të secilit ngatenderuesit (përsë paku 3 tenderues)	Kopjet e certifikatës për regjistrimin e biznesit të secilit ngatenderuesit (përsë paku 3 tenderues)	
4.		Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (përsë paku 3 tenderues)	Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (përsë paku 3 tenderues)	
5.		Ofertat e pranuar (së paku 3)	Ofertat e pranuar (së paku 3)	
6.		-	Vendimi për krijimin e komisionit për vlerësim	
7.		Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga Shtojca 2 e Kontratës)	Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga Shtojca 2 e Kontratës)	
8.		Deklarata për besueshmërinë e tenderuesit (nga Shtojca 3 e Kontratës)	Deklarata për besueshmërinë e tenderuesit (nga Shtojca 3 e Kontratës)	
9.		-	Deklarata për konfidencialitetin dhe neutralitetin (nga Shtojca 4 e Kontratës)	
10.		Raporti për dhënien e tenderit	Raporti për dhënien e tenderit	
11.		Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues	Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues	

2. Dokumentet specifike

<u>NËNMASA: 101. 1 Pemët</u>	
1. Dëshminë se fermeri është furnizuar me material fidanor nga kompania (subjekti), që është i licencuar si prodhues ose importues i materialit fidanor të pemëve nga MBPZHR.	☐
2. Dëshmi me të cilën vërtetohet importi i fidaneve nga një vend i BE-së. (nëse përfituesi është deklaruar se do të mbjellë fidane të BE-së.)	☐
3. Dëshminë mbi gjendjen shëndetësore të materialit fidanor (certifikatën fitosanitare);	☐
<u>NËNMASA: 101. 6 Rrushi</u>	
1. Dëshminë se fermeri është furnizuar me material fidanor nga kompania (subjekti), që është i licencuar nga MBPZHR si prodhues ose importues i materialit fidanor të rrushit.	☐
2. Dëshminë mbi gjendjen shëndetësore të materialit fidanor (certifikatën fitosanitare) të prodhuar dhe të certifikuar në shtetet e Bashkimit Evropian.	☐

Shtojca nr. 10 Raporti i Vlerësimit

Dergohet raporti i vlerësimit të fermeri/aplikuesi

Shtojca nr. 11 Forma e ankesës për fermerë

Emri Mbiemri _____ Vendbanimi _____ Komuna _____

Ankohem ndaj vendimit nr. : _____ i datës. _____

Projektet e Zhvillimit Rural: *Spektori:*

Pemë

Perime/Serra

Qumë

Mish (viça/derra)

Vreshta

Vezë

Nr. i aplikacionit _____

Arsyet e ankesës

Vërejtje: Bashkëngjit dokumentet që i konteston

Nënshkrimi _____

Shtojca nr. 12 Kontaktet dhe vendet informuese për aplikim

Kontaktet dhe pikat (vendet) informuese lidhur me aplikimin

AZHB /MBPZHR Adresa: Rr. Migjeni 10000, Prishtinë (ndërtesa e ish-banka e Ljubljanes) Nga e hëna deri të premten: nga 10:00h-12:00dhe 13:00-15:00
--

Qendrat Rajonale të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë

Çdo ditë pune nga ora 08:00-16:00

Nr.	Rajoni	Adresat	Telefoni
1	Prishtinë	Zona Industriale - Fushë Kosovë, (përballë Maxi-Marketit)	038 601 169
2	Mitrovicë	"Mbretëresha Teutë" pa nr.	028 522 501
3	Pejë	Instituti Bujqësor "Fidanishtja"	039 431 276
4	Gjakovë	Rr. "Marin Barleti" nr. 2, kati III.	0390 320 992
5	Prizren	Rr. "Avni Rrustemi" 159	029244793
6	Ferizaj	"Dëshmorët e Kombit" pa nr.	0290 324 661
7	Gjilan	Bulevardi i Pavarësisë (Rr. e Ferizajt, Soliteri / kati I)	0280 326 106

Shtojca nr. 13 Formulari për mbledhjen e treguesve të monitorimit

Masa 101, Nënmasa - 101.1 Pemët viti 2019

Komuna _____

Mbledhja e treguesve për projektin _____

Aplikuesi _____

Numri identifikues i fermës

--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Te dhënat të ofruara nga aplikuesi		Kontrolli nga Zyrtari Rajonal
				☐
Inputi Output	Vlera totale e ndihmës publike (euro)			☐
	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro), siç vijon:			☐
	1. Ngritja e pemishteve të reja			☐
	2. Mbështetje në infrastrukturën e pemishteve			☐
	Ndërmarrje e re	Po	Jo	☐
	Fermer i ri (nën 40 vjet)	Po	Jo	☐
Rezultati	Femër	Po	Jo	☐
	Ferma do të rrisë kapacitetin prodhues	Po	Jo	☐
	Do të zbatohen prodhime dhe/ose teknologji të reja	Po	Jo	☐
	Në fermë do të prodhohet energji e ripërtërishme	Po	Jo	☐
	Investime në aktivitetet e pasvjeljes	Po	Jo	☐
	Sipërfaqe me pemishte të re me pemë drunore (ha)			☐
Përmirësimi i infrastrukturës në pemishte ekzistuese (ha)			☐	
¹ Ndikimi	Investime në depo ruajtëse (tonë/vit)			☐
	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e fundit para zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Vlera totale e të hyrave shtesë nga shitja e prodhimit në vitin e parë pas zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Numri i të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e fundit para zbatimit të projektit (FTE)			☐
	**Numri i të punësuarve shtesë me orar të plotë të punës, si rezultat i investimit, në vitin e parë pas zbatimit të projektit,			☐

*Vëllimi i përgjithshëm i investimit përfshin shpenzimet e pranueshme (mjetet financiare publike dhe bashkëfinancimin privat të shpenzimeve të pranueshme) dhe shpenzimet e papranueshme

** Orar i plotë (Full Time Equivalent-FTE) = 225 ditë pune në vit

¹Në rastin e pemishteve të hyrat dhe vendet e reja të punës duhet të llogariten prej vitit kur pemishtja arrin prodhimin e paraparë.

Masa 101, Nënmasa - 101. 2 - Serra, depo për pemë, perime dhe patate - viti 2019

Komuna _____

Mbledhja e treguesve për projektin _____

Aplikuesi _____

Numri identifikues i fermës

--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Të dhënat e ofruara nga aplikuesi		Kontrolli nga zyrtari rajonal
Inputi	Vlera totale e ndihmës publike (euro)			☐
Output	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro), siç vijon:			☐
	1. për ndërtimin e serrës së re			☐
	2. depo për pemë, perime dhe patate			☐
	Ndërmarrje e re	Po	Jo	☐
	Fermer i ri	Po	Jo	☐
	Femër	Po	Jo	☐
Rezultati	Ferma do të rrisë kapacitetin prodhues	Po	Jo	☐
	Do të zbatohen prodhime dhe/ose teknologji të reja	Po	Jo	☐
	Në fermë do të prodhohet energji e ripërtërishme	Po	Jo	☐
	Investime në aktivitetet e pas vjeljes	Po	Jo	☐
	Madhësia e serrës (m ²)			☐
	Sipërfaqja me infrastrukturë të rreme perime dhe patate në fushë të hapur (ha)			☐
Ndikimi	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e fundit para zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Vlera totale e të hyrave shtesë nga shitja e prodhimit në vitin e parë pas zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Numri i të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e fundit para zbatimit të projektit (FTE)			☐
	**Numri i të punësuarve shtesë me orar të plotë të punës, si rezultat i investimit, në vitin e parë pas zbatimit të projektit, (FTE)			☐

*Vëllimi i përgjithshëm i investimit përfshin shpenzimet e pranueshme (mjetet financiare publike dhe bashkëfinancimin privat të shpenzimeve të pranueshme) dhe shpenzimet e papranueshme

** Orar i plotë (Full Time Equivalent-FTE) = 225 ditë pune në vit

Masa 101, Nënmasa - 101.3 - Prodhimi i mishit, viti 2019

Komuna _____

Mbledhja e treguesve për projektin _____

Aplikuesi _____

Numri identifikues i fermës

--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Të dhënat e ofruara nga aplikuesi		Kontrolli nga zyrtari rajonal
Inputi	Vlera totale e ndihmës publike (euro)			☐
Output	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro), siç vijon:			☐
	2. Derra			
	3. Gjedhe			☐
	Ndërmarrje e re	Po	Jo	☐
	Fermer i ri	Po	Jo	☐
	Femër	Po	Jo	☐
Rezultati	Ferma do të rrisë kapacitetin prodhues	Po	Jo	☐
	Do të zbatohen prodhime dhe/ose teknologji të reja	Po	Jo	☐
	Në fermë do të prodhohet energji e ripërtërishme	Po	Jo	☐
	Ferma për trashjen e viçave do të ndërtoj depo plehu	Po	Jo	☐
	Ferma do të rrisë numrin e shtazëve	Gjedhe		☐
		Derra		☐
Ndikimi	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e fundit para zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Vlera totale e të hyrave shtesë nga shitja e prodhimit në vitin e parë pas zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Numri i të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e fundit para zbatimit të projektit (FTE)			☐
	**Numri i të punësuarve shtesë me orar të plotë të punës, si rezultat i investimit, në vitin e parë pas zbatimit të projektit, (FTE)			☐

*Vëllimi i përgjithshëm i investimit përfshin shpenzimet e pranueshme (mjetet financiare publike dhe bashkëfinancimin privat të shpenzimeve të pranueshme) dhe shpenzimet e papranueshme

** Orar i plotë (Full Time Equivalent-FTE) = 225 ditë pune në vit

Masa 101, Nënmasa - 101.4- Prodhimi i qumështit, viti 2019

Komuna _____

Mbledhja e treguesve për projektin _____

Aplikuesi _____

Numri identifikues i fermës

--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Të dhënat e ofruara nga aplikuesi		Kontrolli nga zyrtari rajonal
		Po	Jo	
Inputi	Vlera totale e ndihmës publike (euro)			☐
Output	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro), siç vijon:	☐		
	Ndërmarrje e re	Po	Jo	☐
	Fermer i ri	Po	Jo	☐
	Femër	Po	Jo	☐
Rezultati	Ferma do të rrisë kapacitetin prodhues	Po	Jo	☐
	Do të zbatohen prodhime dhe/ose teknologji të reja	Po	Jo	☐
	Në fermë do të prodhohet energji e ripërtërishme	Po	Jo	☐
	Parashihet ndërtimi i depos së plehut	Po	Jo	☐
	Numri i lopëve që do të shtohet pas investimit			☐
	Numri i deleve/dhive që do të shtohet pas investimit			☐
	Pikat grumbulluese: Sasia shtesë e qumështit të grumbulluar pas investimit			☐
Ndikimi	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e fundit para zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Vlera totale e të hyrave shtesë nga shitja e prodhimit në vitin e parë pas zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Numri i të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e fundit para zbatimit të projektit (FTE)			☐
	**Numri i të punësuarve shtesë me orar të plotë të punës, si rezultat i investimit, në vitin e parë pas zbatimit të projektit, (FTE)			☐

*- Vëllimi i përgjithshëm i investimit përfshin shpenzimet e pranueshme (mjetet financiare publike dhe bashkëfinancimin privat të shpenzimeve të pranueshme) dhe shpenzimet e papranueshme

** Orar i plotë (Full Time Equivalent-FTE) = 225 ditë pune në vit

Masa 101, Nënmasa 101.5- Rrushi, viti 2019

Komuna _____

Mbledhja e treguesve për projektin _____

Aplikuesi _____

Numri identifikues i fermës

--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Të dhënat e ofruara nga aplikuesi		Kontrolli nga zyrtari rajonal
Inputi	Vlera totale e ndihmës publike (euro)			☐
Output	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro), siç vijon:	☐		
	Ndërmarrje e re	Po	Jo	☐
	Fermer i ri	Po	Jo	☐
	Femër	Po	Jo	☐
Rezultati	Ferma do të rrisë kapacitetin prodhues	Po	Jo	☐
	Do të zbatohen prodhime dhe/ose teknologji të reja	Po	Jo	☐
	Në fermë do të prodhohet energji e ripërtërishme	Po	Jo	☐
	Sipërfaqja ekzistuese me rrush (ha)			☐
	Sipërfaqja e re me rrush (ha)			☐
Ndikimi	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e fundit para zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Vlera totale e të hyrave shtesë nga shitja e prodhimit në vitin e parë pas zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Numri i të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e fundit para zbatimit të projektit (FTE)			☐
	**Numri i të punësuarve shtesë me orar të plotë të punës, si rezultat i investimit, në vitin e parë pas zbatimit të projektit, (FTE)			☐

*Vëllimi i përgjithshëm i investimit përfshin shpenzimet e pranueshme (mjetet financiare publike dhe bashkëfinancimin privat të shpenzimeve të pranueshme) dhe shpenzimet e papranueshme

** Orar i plotë (Full Time Equivalent-FTE) = 225 ditë pune në vit

Të hyrat dhe vendet e reja të punës duhet të llogariten prej vitit kur vreshti arrin prodhimin e paraparë.

Masa 101, Nënmasa 101.6- Vezët, viti 2019

Komuna _____

Mbledhja e treguesve për projektin _____

Aplikuesi _____

Numri identifikues i fermës

--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Të dhënat e ofruara nga aplikuesi		Kontrolli nga zyrtari rajonal
Inputi	Vlera totale e ndihmës publike (euro)			☐
Outputi	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro), siç vijon:			☐
	Ndërmarrje e re	Po	Jo	☐
	Fermer i ri	Po	Jo	☐
	Femër	Po	Jo	☐
Rezultati	Ferma do të rrisë kapacitetin prodhues	Po	Jo	☐
	Do të zbatohen prodhime dhe/ose teknologji të reja	Po	Jo	☐
	Në fermë do të prodhohet energji e ripërtërishme	Po	Jo	☐
	Në fermë do të ndërtohet depo e plehut	Po	Jo	☐
	Numri i pulave do të rritet për:			☐
Ndikimi	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e fundit para zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Vlera totale e të hyrave shtesë nga shitja e prodhimit në vitin e parë pas zbatimit të projektit (€/vit)			☐
	Numri i të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e fundit para zbatimit të projektit (FTE)			☐
	**Numri i të punësuarve shtesë me orar të plotë të punës, si rezultat i investimit, në vitin e parë pas zbatimit të projektit, (FTE)			☐

*Vëllimi i përgjithshëm i investimit përfshin shpenzimet e pranueshme (mjetet financiare publike dhe bashkëfinancimin privat të shpenzimeve të pranueshme) dhe shpenzimet e papranueshme

** Orar i plotë (Full Time Equivalent-FTE) = 225 ditë pune në vit

Shtojca nr. 14 Plani i biznesit - Pjesa financiare

Kthimi i investimeve - KI/ për grantet e zhvillimit rural

Vitet	Parashikimi i shpenzimeve dhe të hyrave pa implementimin e projektit (euro)			Parashikimi i shpenzimeve dhe të hyrave nëse implementohet projekti (euro)			Dallimi si rezultat i implementimit të projektit (euro)				Vlera e bashkë-	Kthimi i
	Vlera totale e			Vlera totale e			Profiti shtesë				financimit privat të	investimit KI (nëse të gjitha
	shpenzime të prodhimit	Vlerat totale të hyrave	Profiti	shpenzime të prodhimit	Vlerat totale të hyrave	Profiti	Dallimi në të hyra	Dallimi në shpenzime	Profiti shtesë (pasqyrë kumulative)	(euro)	rubrikat kanë vlerë pozitive	
Viti 1		0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
2		0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
3		0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
4		0.00				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
5		0.00				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
6		0.00				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
7		0.00				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
8		0.00				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
9		0.00				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
10		0.00				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00

Skjarim:

Vetëm në rubrikat e bardha mund dhe duhet të shkruhet

Nëse në këtë kolonë paraqitet një vlerë negative, projekti duhet të refuzohet si i papranueshëm

Shtojca nr. 15 Promovimi

Të gjithë përfituesit duhet t'i respektojnë rregullat e promovimit të përcaktuara nga institucioni financues. Të gjithë përfituesit e granteve nga Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, para kërkesës për pagesën e fundit, në vendin e investimit, duhet të vendosin një tabelë siç është paraqitur në Shtojcën nr. 15. Kjo tabelë duhet të vendoset në vend të dukshëm, me madhësi: 100 cm x 50 cm, e punuar nga plastikë e fortë, e shkruar me ngjyrë të qëndrueshme ndaj ndikimeve atmosferike.

Shtojca nr. 16 Kodi i Etikës për kompanitë këshilluese

Rekomandime për aplikues: Kodi i Etikës për kompanitë këshilluese

MBPZHR ose AZHB nuk mund të ndërhyjë në marrëdhëniet kontraktuese në mes të dy palëve private. Megjithatë, e konsiderojmë të rëndësishme të bëjmë disa rekomandime:

- Për përgatitjen e aplikacionit, aplikuesi nuk është i obliguar të angazhojë kompani këshilluese;
  - Aplikuesi vendos vetë nëse do të marrë këshillues dhe cilin këshillues do ta angazhojë;
  - Në rast të projekteve më të komplikuar (psh. me plan të biznesit dhe ndërtim), këshillojmë aplikuesin të marrë këshilltarë të specializuar;
- Zyrtarët e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë e kanë të ndaluar të rekomandojnë këshilltarë të caktuar. Në rast se dëshkohet konflikti i interesit në mes të këshilltarit dhe Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, aplikacioni refuzohet si tentim mashtrimi dhe zyrtari ndëshkohet me ligjet e vendit dhe me rregullat e brendshme të AZHB-së;
- Aplikuesi nënshkruan kontratë me këshilluesin para aplikimit. Nuk mjafton marrëveshja gojore!;
  - Shpenzimet e këshillimit pranohen nëse projekti përzgjidhet dhe financohet nga AZHB. Për këtë këshilluesi duhet të lëshojë faturë të rregullt dhe aplikuesi duhet ta paguaj atë;
  - Në rast se projekti deklarohet i papranueshëm për fajin e këshilluesit, aplikuesi nuk duhet të paguajë sepse është detyrë e këshilluesit të përgatisë vetëm projekte të pranueshme;
  - Nëse aplikacioni është i pranueshëm por nuk ka pikë të mjaftueshme, këshilluesi duhet të paguhet, sepse ai nuk ka ndikim në përcaktimin e pikëve;
  - Aplikuesi duhet të kujdeset që t'i siguroj të gjitha dokumentet e nevojshme me kohë dhe t'ia bashkëngjitë ato aplikacionit të tij. Këshilluesi duhet të kontrollojë kompletimin e aplikacionit. Aplikuesi mund të kërkojë ndihmë nga këshilluesi edhe në implementimin e projektit nëse këtë e kanë paraparë në kontratë;
  - Aplikuesi nuk lejohet të ndërrojë kompaninë këshilluese pas përzgjedhjes së projektit, sepse pranimi i shpenzimeve të përgatitjes së projektit është i lidhur me kompaninë që ka përgatitur projektin.

Shtojca nr. 17 Numri i vendeve të reja të punës

Numri i vendeve të reja të punës varësisht nga kapaciteti prodhues i cili do të realizohet me projektin e paraparë me aplikacion
(kapacitetet ekzistuese nuk merren parasysh sepse ato nuk krijojnë vende të reja të punës)

Nënmasa	Spektori	Njësia	sipërfaqja në ha ose nr. i krerëve	Vende pune me orar të plotë	sipërfaqja ose nr. i krerëve të aplikuesit	Nr. i vendeve të punës sipas projektit
101.1	pemë drufrutore	ha	1	0.8	3	2.40
101.2a	serra	m ²	1000	0.42	5000	2.1
101.2b	depo për ruajtje	m ²	100	0.55	500	1.35
101.5	rrush	ha	0.3	0.11	1	0.37
101.4a	lopë qumshstore	krerë	10	0.55	0	0
101.4b	dele	krerë	100	0.8	100	0.8
101.4b	dhi	krerë	100	0.8	100	0.8
101.4c	Pikat grumbulluese të qu...	krerë	30	0.41	30	0.41
101.3a	viça për trashje	krerë	20	0.59	20	0.59
101.3b	derra	krerë	40	0.59	40	0.59
101.6	pula vojse në kafaz	krerë	5000	0.75	5000	0.75
101.6	pula në dysheme	krerë	5000	0.85	5000	0.85
101.6	pula me sistem të lirë	krerë	5000	1	5000	1

Numri i pikëve gjatë vlerësimit të projektit, i paraqitur me dy shifra pas presjes dhjetore, është i barabartë me numrin e vendeve të punës, por nuk mund ta kaloj vlerën 10.

Pikët për vende të reja të punës jepen sipas kësaj tablele pavarësisht asaj që deklaron aplikuesi në planin e biznesit

Krijimin dhe mirëmbajtjen e vendeve të punës në praktikë nuk e mbikqyrë MBPZHR.

Shtojca nr. 18 Kushtet specifike për ndërtimin e serrave

Kushtet specifike minimale për ndërtimin e serrave të reja.

Serrat nuk duhet të jenë të sallduar

Materiali për ndërtimin e serrave duhet të jetë i zinguar.

- Bazamenti duhet të jetë bërë nga shputa betoni me dim Ø 450mm dhe thellësi 500mm dhe me një gyp me diametër Ø 63 mm dhe trashësia e murit të gypit duhet të jetë së paku 2 mm.

- Shtyllat dhe harqet të jenë nga gypa të zinguar me dimensione Ø 48 mm dhe trashësia e murit të gypit të jetë së paku 2mm
- Mbushja e kapriateve (harku me përforcues) duhet të jetë me gypa me diametër Ø 26 x 2mm
- Pjesa e poshtme e kapriateve duhet të jetë me gypa me diametër Ø33 mm x2mm.
- Brinaket duhet të jenë me gypa me diametër Ø 26 mm x 2mm)
- Shtangimet e ndërtimit dhe X –sat si perforcues duhet të jenë me gypa me diameter Ø 33 mmx2mm.
- Dyert duhet të jenë të vendosura në pjesën ballore me najllon ose polikarbon.
- Sistemi i ajrosjes në mënyrë mekanike, hapja e dritareve bëhet mekanikisht përmes gypave të zinkuar (të diametrit Ø 21.3) dhe të sforcuar me kapëse PVC ½.
- Folia plastike duhet të jetë 160 µ (me garanci 3-5 vjet).

Serrat që do të ndërtohen me materiale edhe ma cilësore pranohen si investime.

Shtojca nr. 19 Deklarata nën betim

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria -Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural - Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i

Ruralnog Razvoja - Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë/Agencije za Ruralni Razvoj/ The Agriculture Development Agency

DEKLARATË NËN BETIM

Për të drejtën e shfrytëzimit të tokës së trashëguar

Unë _____ më numër personal _____

Adresa: _____, me përgjegjësi të plotë morale dhe penale nën betim deklaroj se personi emri i të cilit është në fletën poseduese të tokës, më të cilën aplikoj për Projekt të zhvillimit rural për programin 2019, në AZHB-MBPZHR është:

_____ (p.sh.: stërgjyshërit, gjyshërit, prindërit, fëmijët, nipërit, bashkëshortit etj.), këtë e dëshmoj përmes çertifikatës së : _____, si shfrytëzues i ligjshëm i tokës.

Nënshkrimi i Deklaruesit

Data ___/___/_____

_____

Ky dokument është përgatitur nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë në bashkëpunim me Autoritetin Menaxhues dhe shpërndahet falas.

UDHËZUES PËR APLIKUES 2019

Masa 103. – “Investimet në asetet fizike në përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore,,

Afati i aplikimit: 22 Maj - 01 Korrik 2019

Përmbajtja

1. OBJEKTIVAT, PRIORITETET DHE MJETET FINACIARE PËR MASËN 103	5
1.1 Hyrje.....	5
1.2 Objektivat e përgjithshme të masës	5
1.3 Mjetet financiare për këtë masë	6
1.4 Përkufizimet kryesore	6
1.5 Objektivat e veçanta dhe investimet e pranueshme përpunimi i qumështit	8
2. SHKALLA E PËRKRAHJES PUBLIKE	10
3. APLIKUESIT E PRANUESHËM PËR TË GJITHA NËNMASAT.....	10
4. PRANUESHMËRIA E APLIKUESËVE DHE APLIKACIONEVE TË TYRE	11
5. KRITERET TJERA TË PRANUESHME PËR PËRFITUESIT	11
6. INVESTIMET E PRANUESHME	12
7. KRITERET E VEÇANTA TË PRANUESHMËRISË	13
8. SHPENZIMET MINIMALE DHE MAKSIMALE PËR PROJEKTE	14
9. KRITERET E PËRZGJEDHJES.....	15
10. RREGULLAT PËR SHPENZIMET E PAPANUESHME.....	19
11. PROCEDURAT E APLIKIMIT	20
11.1 Përmbajtja e aplikacionit.....	20
12. PËRZGJEDHJA, KONTRAKTIMI DHE ZBATIMI.....	20
13. ORARI INDIKATIV I SHPALLJES	24
14. DISPOZITAT E RËNDËSISHME QË MUND TË JENË SHKAKTAR I REFUZIMIT TË APLIKACIONIT	25
15. LISTA E SHTOJCAVE.....	27
SHTOJCA NR.1 A- FORMULARI PËR APLIKIM.....	28
SHTOJCA NR.1 B - LISTA E DOKUMENTEVE TË DORËZUARA.....	31
SHTOJCA NR.2 MODEL PËR PËRGATITJEN E PLANIT TË BIZNESIT	34
SHTOJCA NR.3 KONTRATA E AZHB-SË ME PËRFITUES DHE PROCEDURAT E PROKURIMIT	44
SHTOJCA NR.4 LISTA E SHPENZIMEVE TË PRANUESHME.....	55
SHTOJCA NR.5 STANDARDET MINIMALE KOMBËTARE	64
SHTOJCA NR.6 KËRKESA PËR PAGESË	71
SHTOJCA NR.7 RAPORTI I VLERSIMIT I DERGOHET APLIKUESIT.	78
SHTOJCA NR. 8 FORMA E ANKESËS	78
SHTOJCA NR.9 KONTAKTET DHE PIKAT INFORMUESE.....	79
SHTOJCA NR.10 INDIKATORËT	80
SHTOJCA NR.11 PLANI I BIZNESIT- PJESA FINACIARE	84
SHTOJCA NR.12 KODI I ETIKËS PËR KOMPANITË KËSHILLUESE.....	85
SHTOJCA NR.13 PROMOVIMI	86

1. OBJEKTIVAT, PRIORITETET DHE MJETET FINACIARE PËR MASËN 103

1.1 Hyrje

Udhëzuesi për aplikues ka për qëllim t'u ndihmoj aplikuesëve në përgatitjen e aplikacioneve të tyre, t'i qartësoj kushtet e pranueshmërisë, kriteret e përgjithshme, kriteret e veçanta, kriteret tjera të pranueshmërisë, sistemin e poentimit, investimet e pranueshme, dokumentet e nevojshme për aplikim, vlerësimin e projekteve, njoftimin e aplikuesit për rezultatet e vlerësimit, procedurat e prokurimit, ndëshkimet në rast të parregullësive apo tentimeve për mashtrim, si dhe çështjet tjera me rëndësi për implementimin e Masës 103.

Roli i Udhëzuesit për aplikues (më tutje Udhëzuesi) është të sqarojë në detaje dispozitat e paraqitura në Masën 103 dhe jo të përsërisë atë, prandaj ky nuk e zëvendëson masën por duhet lexuar (bashkë me shtojcat) me qëllim të shmangies së gabimeve gjatë aplikimit.

Masa është dokument që paraqet objektivat e përkrahjes publike në investimet private, përmes granteve, dhe këtë e bën me një gjuhë teknike. Masa 103 synon t'i përkrahë investimet në industrinë e përpunimit të ushqimit në katër nën sektorë: përpunim të qumështit, përpunim të mishit, përpunim të pemëve dhe perimeve dhe prodhim të verës. Masa është përgatitur nga personeli i Autoritetit Menaxhues, duke u bazuar në studime të pavarura për sektorë dhe këshillime me palët e interesit.

1.2 Objektivat e përgjithshme të masës

- Rritja e aftësisë konkurruese të bujqësisë kosovare dhe zëvendësimi i importit, përmes rritjes së produktivitetit dhe futjes së teknologjive dhe produkteve të reja;
- Rritja e sigurisë dhe cilësisë së produkteve;
- Përkrahja e ndërmarrjeve në sektorët e përzgjedhur, me qëllim të përafrimit me rregullat, standardet, politikat dhe praktikatat e BE-së dhe përmirësimet në mbrojtjen e mjedisit, sigurinë ushqimore dhe cilësinë e produkteve, mirëqenien e kafshëve dhe gjurmueshmërinë e zinxhirit të ushqimit dhe menaxhimin e mbeturinave;
- Përkrahja e zhvillimit ekonomik dhe shoqëror duke synuar rritje të qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse, nëpërmjet zhvillimit të fermave;
- Forcimi i lidhjeve me prodhimin primar;
- Adresimi i sfidave të ndryshimit klimatik përmes shfrytëzimit të energjisë së ripërtërishme.

1.3 Mjetet financiare për këtë masë

Nr	Nën masa	Vlera në €	% e buxhetit
1	103.1 Qumështi	1,000,000 €	25
2	103.2 Mishi	1,000,000 €	25
3	103.3 Pemët dhe perimet	1,200,000 €	30
4	103.4 Vera	800,000 €	20
	Totali	4,000,000 €	100%

1.4 Përkufizimet kryesore

Shkalla e përkrahje publike - është pjesëmarrja (e shprehur në përqindje) e mjeteve publike në shpenzimet e pranueshme.

Aplikues - janë ndërmarrjet që i plotësojnë kriteret e pranueshme, të prezantuara në këtë dokument dhe të cilët paraqesin kërkesë për të përfituar nga fondet e zhvillimit rural.

Aplikacion - dorëzimi i të gjitha dokumenteve të kërkuara në Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë.

Përfitues - janë ndërmarrjet e përpunimit të qumështit, të mishit, të pemëve dhe të perimeve, si dhe prodhuesit e verës të përzgjedhur si përfitues pas vlerësimit të aplikacionit dhe që ka nënshkruar kontratë me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë (AZHB).

Thirrja për aplikim - njoftimi publik për aplikimin për projektet e zhvillimit rural.

Kontrata - nënkupton kontratën që nënshkruhet në mes të përfituesit të përzgjedhur dhe AZHB, sipas modelit të paraqitur në Shtojcën Nr. 3 të këtij Udhëzuesi.

Investimet e pranueshme - janë investimet që përkrahen sipas Shtojcës Nr. 4.

Periudha e monitorimit Ex-post - nënkupton periudhën kohore prej 3 vjetësh pas përfundimit të investimit, gjatë së cilës përfituesi duhet ta ruajë qëllimin e investimit dhe të gjitha kushtet sipas të cilave ai është përzgjedhur për financim.

Përkrahja publike - nënkupton ndihmën financiare për implementimin e projekteve të zhvillimit rural sipas investimeve të pranueshme, të dhëna nga Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural (MBPZHR).

Autoriteti Menaxhues – nënkupton entitetin publik brenda MBPZHR-së, i organizuar si departament, me përgjegjësi kryesore në hartimin dhe monitorimin e Programit të Zhvillimit Rural (PZHR).

Masa – nënkupton dokumentin teknik që paraqet njësinë bazë të PZHR dhe pjesët kryesore të saj ku janë të paraqitura kriteret e pranueshmërisë dhe kriteret e përzgjedhje së aplikuesve. Masa ka buxhetin për realizimin e objektivave dhe zbatohet përmes thirrjes për aplikim dhe procesit të vlerësimit të projekteve.

Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë - është organi kompetent për zbatimin e PZHR (<http://ëëë.azhb-ks.net/>) me përgjegjësi kryesore në vlerësimin dhe kontraktimin e projekteve, si dhe pagesën e shpenzimeve sipas procedurave të parapara.

Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-20 – është dokument teknik, i cili përcakton masat e zhvillimit rural, logjikën e intervenimit dhe ndikimin e pritur të projekteve të zhvillimit rural.

Projekt – investimi i planifikuar i dorëzuar nga aplikuesi.

Periudha e implementimit të projektit – nënkupton kohën prej nënshkrimit të kontratës nga të dyja palët (AZHB dhe përfituesi) deri tek ekzekutimi i pagesës së fundit nga AZHB-ja.

Përzgjedhja – nënkupton përcaktimin e numrit të pikëve për aplikuesit e pranueshëm, radhitjen e tyre në listë sipas pikëve dhe deklarimi i tyre “i përzgjedhur për financim” dhe shpërndarje të mjeteve financiare duke filluar nga ata në krye të listës.

Zgjerimi - për qëllime të këtij programi, fjala zgjerim nënkupton zgjerimin e objektit ekzistues.

Renovimi - Kthimi i objektit ekzistues në kushte të pranueshme duke bërë ripërtëritjen, zavendësimin, apo rregullimin e pjesëve të dëmtuara ose të degraduara.

1.5 Objektivat e veçanta dhe investimet e pranueshme përpunimi i qumështit

Objektivat e veçanta për sektorin e përpunimit të qumështit janë:

- Zbatimi i standardeve kombëtare dhe atyre të BE-së për prodhimet e qumështit (higjiena, siguria ushqimore, mirëqenia e kafshëve, ruajtja e mjedisit, etj.);
- Modernizimi i linjave të përpunimit të qumështit dhe objekteve të tjera përcjellëse;
- Futja e prodhimeve të reja ose diversifikimi i prodhimeve në industrinë e qumështit;
- Përmirësimi i marketingut të qumështit dhe prodhimeve të tij;
- Përmirësimi i menaxhimit të mbetjeve.

INVESTIMET E PRANUESHME PËR PËRPUNIMIN E QUMËSHITIT

- Investimet në rinovim / zgjerim të qumështoreve;
- Investimet në ndërtim të qumështoreve të reja të cilat në kohën e aplikimit janë në kategorinë "C" ose "D";
- Investimet në pajisje për përmirësimin e higjienës, si dhe cilësisë dhe sigurisë së prodhimeve (sidomos për të arritur standardet HACCP dhe/ose ISO 22000);
- Investimet në pajisje për përmirësimin e mbrojtjes së mjedisit, sidomos për menaxhimin e mbetjeve dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara;
- Investimet në mjete transportuese të specializuara;
- Investimet në pajisje për prodhime të reja dhe paketime moderne;
- Pajisje të IT-së, harduer dhe softuer për monitorim, kontroll dhe menaxhim;
- Investimet në teknologji për prodhimin e energjisë së ripërtërishme;
- Investimet në pajisje për ftohje.

PËRPUNIMI I MISHIT

Objektivat e veçanta për sektorin e përpunimit të mishit janë:

- Zbatimi i standardeve kombëtare dhe atyre të BE-së për prodhimet e mishit (higjiena, siguria ushqimore, mirëqenia e kafshëve, ruajtja e mjedisit, etj.);
- Futja e linjave të reja të përpunimit të mishit;
- Futja e prodhimeve të reja ose diversifikimi i prodhimeve në industrinë e mishit;
- Përmirësimi i marketingut të mishit dhe produkteve të mishit;
- Përmirësimi i menaxhimit të mbetjeve.

INVESTIMET E PRANUESHME PËR PËRPUNIMIN E MISHIT

- Investimet në rinovim / zgjerim të objekteve ekzistuese, përfshirë depot ftohëse bashkë me pajisje;
- Investimet në ndërtim të objekteve të reja për përpunim për ndërmarrjet të cilat në kohën e aplikimit janë në kategorinë "C" ose "D";

- Investimet në pajisje për përpunim të mishit;
- Investimet në pajisje për përmirësimin e higjienës, si dhe cilësisë dhe sigurisë së prodhimeve (sidomos për të arritur standardet HACCP dhe / ose ISO 22000);
- Investimet në pajisje për përmirësimin e mbrojtjes së mjedisit, sidomos për menaxhimin e mbetjeve dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara;
- Investimet për pajisje për kontroll të cilësisë, përfshirë laboratorët përkatës;
- Investimet për pajisje për ftohje dhe ngrirje për ruajtjen e prodhimeve të gatshme;
- Automjete të specializuara për bartjen e lëndës së parë dhe prodhimeve të gatshme;
- Investimet në teknologji për prodhimin e energjisë së ripërtërishme.

PËRPUNIMI I PEMËVE, PERIMEVE DHE PRODHIMI I VERËS

Objektivat e veçanta për sektorin e pemëve, perimeve dhe prodhimin e verës janë:

- Zbatimi i standardeve kombëtare dhe atyre të BE-së (higjiena, siguria ushqimore, cilësia, etj.);
- Përmirësimi i teknologjisë së përpunimit, si dhe modernizimi i objekteve të tjera përcjellëse (depot ruajtëse / ftohëse) duke futur pajisje / teknologji të reja;
- Diversifikimi i prodhimeve;
- Përmirësimi i marketingut;
- Përmirësimi i menaxhimit të mbetjeve.

INVESTIMET E PRANUESHME PËR NËNMASËN E PËRPUNIMIT TË PEMËVE DHE PERIMEVE

- Investimet në ndërtim, zgjerim, rinovim të objekteve për përpunim;
- Investimet në linja për konservim / pasterizim të pemëve dhe perimeve;
- Investimet në pajisje për përmirësimin e higjienës, si dhe cilësisë dhe sigurisë së prodhimeve (sidomos për të arritur standardet HACCP dhe / ose ISO 22000);
- Investimet në objekte dhe pajisje për trajtim pas vjeljes, për tharje, për klasifikim dhe për deponim;
- Investimet në pajisje për paketim, për etiketim, përfshirë linjat e mbushjes, mbështjellësit dhe pajisje të tjera të specializuara;
- Investimet në pajisje për zinxhirin ftohës, duke përfshirë depo për ftohje dhe ngrirje, tunele të ngrirjes, mjete transportuese me frigorifer dhe pajisje të tjera të nevojshme për të siguruar vazhdimësinë në zinxhirin e ftohjes;
- Investimet në pajisje për përmirësimin e mbrojtjes së mjedisit, sidomos për menaxhimin e mbetjeve dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara;
- Investimet për pajisje për kontrollë të cilësisë, përfshirë laboratorët përkatës;
- Automjete të specializuara për bartjen e lëndës së parë dhe prodhimeve të gatshme, me ftohje dhe pa ftohje;
- Pajisje të IT-së, harduer dhe softuer për monitorim, kontrollë dhe menaxhim;
- Investimet në teknologji për prodhimin e energjisë së ripërtërishme.

INVESTIMET E PRANUESHME PËR PRODHIMIN E VERËS

- Ndërtimi / renovimi / zgjerimi i objekteve për prodhimin dhe përpunimin e verës;
- Investimet në pajisje për përpunimin e verës;
- Investimet në pajisje për përmirësimin e higjienës, si dhe cilësisë dhe sigurisë së prodhimeve (sidomos për të arritur standardet HACCP dhe/ose ISO 22000);
- Investimet në pajisje për paketim, për etiketim, përfshirë linjat e mbushjes, ambalazhës dhe pajisje të tjera të specializuara;
- Investimet në teknologji për prodhimin e energjisë së ripërtërishme;
- Investimet për pajisje dhe aparatura për kontrollë të cilësisë së verës, përfshirë laboratorët përkatës;
- Pajisje të TI-së, harduer dhe softuer për monitorim, kontrollë dhe menaxhim të prodhimit të verës.

2. SHKALLA E PËRKRAHJES PUBLIKE

- Përkrahja publike është 50% e shpenzimeve të pranueshme të investimit;
- Pagesa për Masën 103 bëhet në dy këste, pjesa e parë e përkrahjes publike në vlerë prej 50% bëhet në formë të paradhënies pas nënshkrimit të kontratës me përfituesin, me kusht të sigurimit të garancionit bankar nga bankat komerciale apo nga kompanitë e sigurimeve, ndërsa pjesa tjetër e mbetur prej 50%, paguhet pas verifikimit të përfundimit të investimit të përgjithshëm;
- Garancioni bankar duhet të sigurohet vetëm për paradhënien prej 50% e përkrahjes publike.
- Garancioni bankar duhet të sigurohet për periudhën kohore aq sa zgjatë periudha e implementimit të projektit.
- Ndihma maksimale publike për periudhën e zbatimit të programit për bujqësi dhe zhvillim rural 2014-2020 për Masën 103 është 800.000 € për përfitues.
- Aplikuesi mund të aplikojë me disa projekte gjatë periudhës së zbatimit të Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020, në vite të ndryshme, me kusht që projektet e mëhershme të jenë përfunduar me sukses dhe përkrahja publike të mos tejkaloj shumën e lartëpërmendur.

3. APLIKUESIT E PRANUESHËM PËR TË GJITHA NËNMASAT

- Aplikuesit duhet të jenë banorë të përhershëm të Republikës së Kosovës;
- Aplikuesit duhet të jenë ndërmarrje të regjistruar në Regjistrin e Fermës;
- Aplikuesit duhet të jenë pagues të rregullt të taksave mbi bizneset;
- Ndërmarrjet e përpunimit të qumështit, mishit, përpunimit të pemëve dhe perimeve, si dhe të prodhimit të verës duhet të jenë të regjistruara në Agjencinë për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës.

Një ndërmarrje mund të përbëhet nga një ose më shumë objekte (njësi lokale të prodhimit).

KUJDES: TVSH është shpenzim i papranueshëm dhe atë e paguan përfituesi! Edhe shpenzimet tjera të papranueshme do të paguhen nga përfituesi.

Çdo tentim për mashtrim, si: falsifikimi i faturave, manipulimi i procedurave të prokurimit, blerja e makinave apo pajisjeve të përdorura apo pa numër serik dhe të dhëna teknike do të ndëshkohet me mospagesë të asaj pjese që është subjekt i mashtrimit dhe mund të ketë ndëshkime shtesë deri në përjashtim total nga pagesa.

4. PRANUESHMËRIA E APLIKUESVE DHE APLIKACIONEVE TË TYRE

Të gjithë aplikuesit i nënshtrohen kontrollit të pranueshmërisë. Nëse konstatohet se aplikuesi është i papranueshëm, aplikacioni refuzohet. Pranueshmëria e aplikuesit kontrollohet në bazë të kriterëve të pranueshmërisë, dokumenteve të kërkuara dhe atyre të dorëzuara. Aplikacionet e cilësuara si të papranueshme nuk i nënshtrohen vlerësimit.

KUJDES: Të gjitha investimet e pranueshmërisë duhet të ruhen për së paku 3 vjet pas implementimit të projektit, aq sa zgjatë periudha monitoruese nga AZHB. Mosrespektimi i këtij kriteri nënkupton kthimin e mjeteve të financuara publike dhe ndëshkim shtesë sipas legjislacionit në fuqi. Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë do të bëjë ex-post kontrollë me qëllim të verifikimit të gjendjes faktike.

Një aplikant mund të dorëzojë vetëm një projekt në vit në kuadër të këtij programi.

Aplikacioni konsiderohet i plotë vetëm nëse shoqërohet me të gjitha dokumentet e kërkuara në Shtojcën nr. 1.) - Lista e dokumenteve të dorëzuara.

Aplikuesi duhet të nënshkruaj një deklaratë me të cilën zotohet se nuk do ta ndërroj qëllimin e investimit edhe pesë vjet pas implementimit të investimit. Përfituesi duhet ta mbaj investimin në kushte të mira. Aplikuesi nuk guxon të ketë obligime fiskale ndaj shtetit (obligime ndaj ATK-së) dhe nuk guxon të ketë obligime financiare ndaj MBPZHR.

Aplikuesi duhet të dorëzojë një plan të biznesit sipas modelit të paraqitur në Shtojcën nr.2 të këtij Udhëzuesi.

5. KRITERET TJERA TË PRANUESHME PËR PËRFITUESIT

Në rastin e projekteve të ndërtimit / renovimit / zgjerimit, aplikuesit me rastin e aplikimit duhet t'i dorëzojnë:

- Certifikata e pronësisë (Fletën poseduese) të parcelës në të cilën do të bëhet investimi;
- Në rast se toka ose objekti është marrë me qira, kontratën e noterizuar të qirasë për së paku 10 vjet duke llogaritur nga viti i aplikimit. Kontrata duhet të përmbaj edhe pëlqimin e pronarit (qiradhënësit për investimin që do të bëhet në tokën ose objektin e tij). Pëlqimi mund të jetë

- pjesë e kontratës së qiramarrjes ose i ndarë veçmas;
- Kopjen e planit të parcelës ku do të bëhet investimi;
- Kopjen e skicave të objektit,
- Paralogaria e shpenzimeve të materialit dhe të punëve të parapara;
- Pëlqimin nga organi kompetent (Komuna) për leje të ndërtimit, në rastet e projekteve të ndërtimit / zgjerimit, por jo në rastet e projekteve të rinovimit;
- Nëse toka ose ndonjë pronë tjetër në të cilën do të bëhet investimi është në bashkëpronësi, aplikuesi duhet të sjell pëlqimin e bashkëpronarëve.

Ndërsa, para kërkesës për pagesë në Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë, duhet ta dorëzojë:

- Lejen për ndërtim nga organi kompetent (Komuna). Leja nuk kërkohet për projektet e rinovimit;
- Projektin ideor dhe teknik (kopje);
- Vlerësimin e ndikimit në mjedis, nëse është paraparë me ligj;
- Përfituesit duhet t'i kenë të shlyera detyrimet tatimore ose të ketë marrëveshje me ATK-në për shlyerjen e borxheve, tatimin në të ardhura të korporatave dhe tatimet e tjera të aplikueshme;
- Përfituesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse projektet e mëparshme nuk janë përfunduar në përputhje me kontratën e nënshkruar me AZHB-në;
- Projektet e financuara nga Programi i Zhvillimit Rural 2019 nuk bën të jenë të financuara edhe nga Zyra e BE-së në Kosovë apo ndonjë donator tjetër publik vendor ose ndërkombëtar. Në rast se përfituesi ka përfunduar përkrahje për projektin e njëjtë edhe nga ndonjë donator tjetër, atij nuk i jepet përkrahja ose nëse e ka marrë atë, ai do të detyrohet t'i kthejë mjetet e marra, si dhe ndaj tij do të zbatohen ndëshkimet në përputhje me ligjin;
- Përfituesi i cili ka aplikuar në MBPZHR / AZHB dhe institucione tjera publike apo në zyrën e BE-së në Kosovë dhe projekti i tij përzgjidhet për financim nga ndonjëri prej institucioneve, duhet menjëherë të informojë MBPZHR / AZHB apo institucionet tjera përkatëse;
- Të gjithë përfituesit, të cilët në planin e tyre të biznesit kanë deklaruar se do të krijojnë vende të reja të punës dhe për këtë kanë fituar pikë gjatë vlerësimit, duhet t'i krijojnë ato dhe të dëshmojnë me pagesën e kontributit pensional dhe tatimit në paga duke filluar së paku nga muaji i fundit para kërkesës për pagesën e fundit. Përfituesit janë të obliguar t'i mbajnë këto vende pune të plotësuara me punëtorë me orar të plotë për 3 vjet, aq sa zgjat periudha monitoruese.

Kujdes: Aplikuesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse nuk e ka përfunduar investimin paraprak. Nëse përfituesi potencial ka qenë paraprakisht përfitues i ndonjë projekti nga MBPZHR-ja në 3 vitet e fundit dhe ndodhet në periudhën monitoruese, para nënshkrimit të kontratës së re me AZHB-në duhet të bëhet një kontroll në mënyrë që të bëhet verifikimi i projektit të mëparshëm. Nëse projekti nuk është mirëmbajtur dhe/ose nuk është funksional, nuk mund të nënshkruhet kontrata e re.

6. INVESTIMET E PRANUESHME

- Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i objekteve;
- Blerja e makinerive dhe pajisjeve të reja, duke përfshirë programe kompjuterike të nevojshme për funksionimin e linjave të prodhimit apo funksioneve të tjera primare që ndërlidhen me aktivitetet kryesore të ndërmarrjes;
- Të pranueshme janë investimet në nënsektorët e përpunimit të qumështit, të mishit, të pemëve

dhe të perimeve, si dhe prodhimit të verës, përfshirë edhe shpenzimet e marketingut për promovimin e tyre;

- Shpenzimet e pranueshme të marketingut për të gjitha nënmasat e Masës 103 janë: përgatitja dhe shtypja e katalogëve, fletëpalosjeve, broshurave, posterëve, etj., për promovim të produkteve, por jo edhe për shpërndarje të tyre. Po ashtu, shpenzime të pranueshme të marketingut janë edhe prodhimi i audio dhe video-spotëve promovuese, por jo edhe shpërndarja e tyre mediale;
- Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për marketing është e kufizuar në 5% të totalit të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se 10,000 €;
- Shpenzimet e tjera të ndërlidhura me projektin, siç janë: shpenzimet për arkitekt, për inxhinier dhe shpenzimet për studime parapake, si dhe nxjerrja e dokumenteve dhe lejeve relevante janë të pranueshme deri në 7% të shpenzimeve të pranueshme por jo më shumë se 15,000 €, kurse shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit janë të pranueshme deri në 3% të shpenzimeve të pranueshme për projekt, por jo më shumë se 5,000 €;
- Shpenzimet administrative, edhe pse ndodhin para nënshkrimit të kontratës, janë të pranueshme vetëm në qoftë se projekti është përzgjedhur dhe është kontraktuar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

KUJDES: Të gjithë përfituesit, të cilët në planin e tyre të biznesit kanë deklaruar se do të krijojnë vende të reja të punës dhe për këtë kanë fituar pikë gjatë vlerësimit, duhet t'i krijojnë ato dhe t'i dëshmojnë me pagesën e kontributit pensional dhe tatimit në paga për së paku muajin e fundit para kërkesës për pagesën e fundit. Përfituesit janë të obliguar t'i mbajnë këto vende pune të plotësuara me punëtorë me orar të plotë për 3 vjet, aq sa zgjat periudha monitoruese.

7. KRITERET E VEÇANTA TË PRANUESHMËRISË

NËNSEKTORËT E PËRPUNIMIT TË QUMËSHTIT DHE TË MISHIT

Të gjithë aplikuesit duhet të jenë të regjistruara në Agjencinë e Regjistrimit të Bizneseve të Kosovës (ARBK) me aktivitetin përkatës së paku dy vite para datës së aplikimit, dhe i aprovuar nga AUV-së paku dy vite para datës së aplikimit.

Ndërmarrjet duhet të janë të kategorizuara si më poshtë:

- **Kategoria "A"** = shkallë e ultë e rrezikut
- **Kategoria "B"** = shkallë e mesme e rrezikut
- **Kategoria "C"** = shkalla e lartë e rrezikut
- **Kategoria "D"** = shkallë shumë e lartë e rrezikut

Aplikusit e kategorisë "A" dhe "B" nuk janë të pranueshëm në rast të ndërtimit të objektit të ri. Janë të pranueshëm në rast të rinovimit dhe zgjerimit të objektit ekzistues dhe investimet në pajisje.

Aplikuesit e kategorisë "C" janë të pranueshëm për ndërtim të ri me kusht të mbylljes së objektit ekzistues ose rinovimit, zgjerimit të objektit ekzistues.

Aplikuesit e Kategorisë "D" janë të pranueshëm vetëm në rast të ndërtimit të objektit të ri dhe mbylljes së objektit ekzistues. Këta aplikues mund të aplikojnë edhe në pajisje dhe në investime të tjera.

NËNSEKTORËT E PËRPUNIMIT TË PEMËVE DHE PERIMEVE

Aplikuesit duhet të jenë të regjistruar në Agjencinë e Regjistrimit të Bizneseve të Kosovës (ARBK) me aktivitetin përkatës së paku dy vjet para datës së aplikimit, dhe i regjistruar nga AUV së paku 2 vite para datës së aplikimit.

Në rast të investimit në qendra të reja grumbulluese dhe paketuese, kapaciteti minimal i ruajtjes duhet të jetë së paku 1000 m³ të prodhimit. Në rast të zgjerimit të objektit ekzistues, ky objekt duhet të ketë kapacitet minimal prej 500 m³, ndërsa objekti i zgjeruar duhet të arrijë kapacitetin minimal 1000 m³.

NËNSEKTORI I PRODHIMIT TË VERËS

Të drejtë aplikimi kanë ndërmarrjet e regjistruara në Regjistrin e Prodhuesve të Verës dhe Agjencinë për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës, si dhe të ketë përvoja së paku 2 vite para datës së aplikimit, prodhuesit e verës duhet që së paku 50% të lëndës së parë (rrushit) të sigurojnë nga prodhuesit e tjerë (jo prodhim vetanak). Ky kriter nuk vlen për prodhuesit e verës që kanë në pronësi mbi 50 ha me vreshta. Aplikuesit duhet të dëshmojnë se e kanë deklaruar prodhimin vjetor të verës dhe të stoqeve të ngelura.

Pagesa për Masën 103 bëhet në dy këste, pjesa e parë e përkrahjes publike në vlerë prej 50% bëhet në formë të paradhënies pas nënshkrimit të kontratës me përfituesin duke siguruar garancionin nga bankat komerciale apo kompanitë e sigurimeve, ndërsa pjesa tjetër e mbetur prej 50%, paguhet pas verifikimit të përfundimit të investimit të përgjithshëm.

Të gjitha investimet duhet të jenë pjesë e listës së shpenzimeve të pranueshme, si në Shtojcën nr. 4.

8. SHPENZIMET MINIMALE DHE MAKSIMALE PËR PROJEKTE

- Vlera minimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është 30,000 €;
- Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt brenda kësaj mase është 400,000 €;
- Përkrahja publike është 50% e shpenzimeve të pranueshme të investimit.

9. KRITERET E PËRZGJEDHJES

Tabela 1: Nënmasa e përpunimit të qumështit

Nr.	Kriteret e përzgjedhjes	Pikët
1.	Ndërmarrjet që aplikojnë për certifikim me HACCP dhe / ose ISO 22000, të cilat specifikojnë investimet e nevojshme për certifikimin me këto standarde	35
	Ndërmarrjet që janë plotësisht të certifikuara me HACCP dhe / ose ISO 22000	40
2.	Investime që mundësojnë diversifikimin e prodhimit me së paku dy produkte të reja	10
3.	Shitjet e aplikuesit gjatë vitit 2017 si më poshtë: ≥ 200,000 € - < 2,000,000 € - 10 pikë ≥ 2,000,000 € - < 5,000,000 € - 7 pikë ≥ 5,000,000 € - 5 pikë	Max. 10
4	Aplikuesi nuk ka përfituar grante nga MBPZHR në dy vitet e fundit	10
5.	Së paku 10% nga investimet e pranueshme i destinohen mbrojtjes së mjedisit: investime për menaxhimin e mbeturinave dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara	10
6.	Se paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohet prodhimit të energjisë së ripërtëritshme	5
7.	Krijimi i vendeve të reja të punës: për çdo punëtor të ri të punësuar nga 1 pikë, por jo më shumë se 10 pikë në total	Max. 10
8.	Aplikuesit kanë pasur afarizëm pozitiv gjatë 2 viteve të fundit (shih dokumentin: Gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transaksioneve tjera nga ATK)	5
GJITHSEJ		100

Tabela 2: Nënmasa e përpunimit të mishit

Nr.	Kriteret e përzgjedhjes	Pikët
1.	Ndërmarrjet që aplikojnë për certifikim me HACCP dhe / ose ISO 22000, të cilat specifikojnë investimet e nevojshme për certifikimin me këto standarde	35
	Ndërmarrjet që janë plotësisht të certifikuara me HACCP dhe / ose ISO 22000	40
2	Për përpunuesit e mishit Investime që mundësojnë diversifikimin e prodhimit me së paku dy produkte të reja	10
3.	Së paku 30% e lëndës së parë (mish) të përdorur është nga prodhimi vendor. Kjo duhet të dëshmohet përmes kontratave me thertore.	10
4.	Aplikuesi nuk ka përfituar grante nga MBPZHR në dy vitet e fundit	10
5.	Së paku 10% nga investimet e pranueshme i destinohen mbrojtjes së mjedisit: investime për menaxhimin e mbeturinave dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara.	10
6.	Së paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohet prodhimit të energjisë së ripërtëritshme	5
7.	Krijimi i vendeve të reja të punës: për çdo punëtor të ri të punësuar nga 1 pikë, por jo më shumë se 10 pikë në total	Max. 10
8.	Aplikuesit kanë pasur afarizëm pozitiv gjatë 2 viteve të fundit (shih dokumentin: Gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transaksioneve tjera nga ATK)	5
GJITHSEJ		100

Tabela 3: Nënmasa e përpunimit të pemëve dhe të perimeve

Nr.	Kriteret e përzgjedhjes	Pikët
1*	1.a) Investimi në ndërtim të objektit të ri (fabrikë për përpunim dhe/ose depo për ruajtje)	45
	1.b) Investimet në renovim dhe /ose zgjerim të objekteve ekzistuese	40
	1.c) Makina dhe pajisje	35
2.	Investime që mundësojnë diversifikimin e prodhimit e më së paku dy produkte të reja	10
4.	Së paku 80% e lëndës së parë që përpunohet është nga prodhimi vendor. Kjo duhet të dëshmohet përmes kontratave me fermerët, sasinë e pranuar	5
5.	Aplikuesi nuk ka përfituar grante nga MBPZHR-ja në dy vitet e fundit	15
6.	Së paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohen mbrojtjes së mjedisit: investime për menaxhimin e mbeturinave dhe trajtimin e ujërave të shkarkuara	5
7.	Së paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohet prodhimit të energjisë së ripërtëritshme	5
8.	Krijimi i vendeve të reja të punës: për çdo punëtor të ri të punësuar nga 1 pikë, por jo më shumë se 10 pikë në total	Max. 10
9.	Aplikuesit kanë pasur afarizëm pozitiv gjatë 2 viteve të fundit (shih dokumentin: Gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transaksioneve tjera nga ATK.	5
GJITHSEJ		100

Tabela 4: Nënmasa e prodhimit të verës

Nr.	Kriteret e përzgjedhjes	Pikët
1.	a. Investimet në linja të prodhimit për verën në shishe, përfshirë për verën e shkumëzuar	60
	b. Investimet në objekte dhe / apo pajisje të ruajtjes Kujdes: Pikët nga ky kriter do të llogariten me kusht që së paku 25% e investimit të përgjithshëm i është dedikuar investimit sipas këtij kriteri	
2.	Së paku 80% e rrushit që përpunohet është nga prodhimi vendor. Kjo duhet të dëshmohet përmes sasisë së rrushit prodhuar nga vet aplikuesi dhe / apo kontratave me fermerët, dhe sasinë e pranuar	10
3.	Aplikuesi nuk ka përfituar grante nga MBPZHR në dy vitet e fundit	10
4.	Së paku 5% nga investimet e pranueshme i destinohet prodhimit të energjisë së ripërtëritshme	5
5.	Krijimi i vendeve të reja të punës: për çdo punëtor të ri të punësuar nga 3 pikë, por jo më shumë se 10 pikë në total	Max. 10
6.	Aplikuesit kanë pasur afarizëm pozitiv gjatë 2 viteve të fundit (shih dokumentin: Gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transaksioneve tjera nga ATK)	5
GJITHSEJ		100

Vërejtje për të gjitha nënmasat: Në rastet kur aplikuesit kanë numër të njëjtë të pikëve, përparësi kanë projektet e dorëzuara më herët.

Projektet e Masës 103 duhet të realizohen brenda dy viteve buxhetore.

Afati i implementimit të projekteve të kësaj mase është 10 muaj nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në. Pas kësaj periudhe, përfituesi ka edhe 15 ditë shtesë për përgatitjen e dokumentacionit dhe paraqitjen e kërkesës për pagesë. AZHB mund të zgjasë afatin e implementimit për më së shumti 2 muaj, nëse ka arsye të forta për këtë, siç është sjellja e ndonjë makinerie specifike prej ndonjë vendi të huaj, etj.

10. RREGULLAT PËR SHPENZIMET E PAPRANUESHME

Shpenzimet e papranueshme janë çështje e përfituesit dhe nuk duhet të përfshihen në kërkesën për pagesë. Përfituesi duhet të ketë mjete financiare vetanake për mbulimin e tyre.

Për shpenzimet e papranueshme nuk është e nevojshme të respektohen procedurat e prokurimit.

Shpenzimet e mëposhtme nuk janë shpenzime të pranueshme:

- Shpenzimet e krijuara para nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, përveç shpenzimeve administrative;
- Tatimet, përfshirë TVSH-në;
- Taksat doganore dhe të importit ose ndalesat tjera;
- Blerja, marrja me qira e tokës dhe ndërtesave ekzistuese;
- Gjobat, ndëshkimet financiare dhe shpenzimet e gjyqit;
- Shpenzimet operative;
- Pajisjet e dorës së dytë;
- Paisje pa numër serik dhe të dhëna teknike;
- Ndalesat bankare, shpenzimet e garantimit dhe ndalesat e ngjashme;
- Shpenzimet e konvertimit, ndalesat dhe humbjet nga ndërrimi i valutës;
- Kontributet në natyrë;
- Blerja e të drejtave për prodhimtari bujqësore, kafshëve, bimëve njëvjeçare dhe mbjellja e tyre;
- Çfarëdo shpenzimi për mirëmbajtje, zhvlerësim apo qira;
- Çfarëdo shpenzimi nga administrata publike në menaxhimin dhe zbatimin e asistencës;
- Shpenzimet lidhur me blerjen me lizing si marzha e dhënësit të lizingut, shpenzimet e rifinancimit të kamatës, shpenzimet e përgjithshme (overheads) dhe ato të sigurimit.

11. PROCEDURAT E APLIKIMIT

11.1 Përmbajta e aplikacionit

KUJDES: Një aplikacion konsiderohet i pranueshëm, nëse përmban të gjitha dokumentet e radhitura sipas listës së paraqitur në Shtojcën Nr. 1 të formularit të aplikimit.

Në rastet kur kërkohen kopje të dokumenteve, dokumentet në origjinal duhet t'u prezantohen zyrtarëve të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë. Aplikuesi duhet ta shkruajë në kopje këtë tekst: *"si në origjinal"*, dhe ta nënshkruaj.

Dosja e aplikacionit dorëzohet në dy kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e kopjes fizike skanohen dhe ruhen në një CD e cila dorëzohet bashkë me kopjet fizike. Këshillohen aplikuesit që një kopje të dosjes ta ruaj për nevoja personale.

Këshillohen aplikuesit që të aplikojnë së paku 5 ditë para përfundimit të afatit për aplikim që të kenë mundësi të kompletojnë dokumentacionin e tyre në rast të mungesës së ndonjë dokumenti.

Aplikacionet duhet të dorëzohen në zyrat rajonale të AZHB-së, në adresat dhe kontaktet e paraqitura në Shtojcën Nr. 10.

13.2. Dorëzimi i aplikacioneve dhe afati i fundit

Thirrja për Aplikim bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë dhe njoftimi publikohet në ueb faqen e internetit të MBPZHR-së: <http://www.mbpzhr-ks.net/> dhe në ueb faqen e internetit të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë <http://www.azhb-ks.net/>.

Aplikacionet së bashku me të gjitha dokumentet e kërkuara si në Shtojcën Nr. 1, duhet të dorëzohen brenda periudhës së përcaktuar në shpallje.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti obligativ, zyrtari i AZHB-së nuk e pranon aplikacionin dhe e udhëzon aplikuesin për përmbushjen e dokumentave që i mungojnë. Aplikuesi ka afat 7 i kompletimit të dokumenteve deri në përfundim të thirrjes për aplikim.

12. PËRZGJEDHJA, KONTRAKTIMI DHE ZBATIMI

Aplikacionet me vlerë të investimeve të pranueshme duhet të përmbajnë një Plan të Biznesit, sipas modelit të paraqitur në Shtojcën 2.

Plani i Biznesit është pjesë e dokumentacionit të pakos së aplikimit. Disa informacione që përfshihen në plan të biznesit duhet të merren parasysh për poentimin e aplikacioneve.

Gjithashtu, këto informacione që janë në planin e biznesit paraqesin burimin e të dhënave të përdorura për plotësimin e formularit për indikator.

Të dhënat /informatat e paraqitura brenda planit të biznesit dhe këtyre dokumenteve duhet të kontrollohen në të gjitha bazat e të dhënave ekzistuese (Regjistrin Kadastral të Vreshtave, Listën e kategorizimit të objekteve për përpunimin e ushqimit sipas kategorisë A, B, C, D i ndërmarrjeve (AUV), duhet të mbështeten me dokumente shtesë – si në Shtojcën Nr. 1, dhe duhet të jenë subjekt kontrollimi në terren para se kontrata të nënshkruhet, para pagesës së mjeteve financiare dhe pasi që projekti është përfunduar, gjatë periudhës së monitorimeve ex-post.

KUJDES: Aplikacionet me të dhëna të pasakta ose të pavërteta refuzohen. Nëse vërtetohet se përfituesit i është bërë ndonjë pagesë duke u bazuar në të dhëna të pasakta ose të pavërteta të parashtruara nga i njejti, përfituesi obligohet ta kthej shumën e pranuar. Çdo përpjekje për mashtrim duhet të raportohet dhe të trajtohet si mashtrim me fondet publike!

Plani i Biznesit duhet të respektoj plotësisht modelin e përgatitur nga AZHB/MBPZHR-ja për vitin 2019. Këto nuk janë vetëm dokumente “për t'u plotësuar”, por përfshijnë rekomandimet se si këto dokumente duhet të përgatiten. Të gjithë kapitujt duhet të trajtohen.

Mostrajtimi i ndonjë kapitulli është arsye e mjaftueshme për refuzim të aplikacionit. Paraqitja e kapitujve shtesë nuk do të merret parasysh gjatë vlerësimit të projektit.

Pikat e mëposhtme janë pjesë e vlerësimit të Planit të Biznesit:

1. Të gjithë kapitujt dhe nënkaptujt janë trajtuar, nëse nuk është relevante për aplikuesin atëherë duhet sqaruar arsyeja;
2. Është përmbushur së paku 1 (një) objektivi specifike e masës;
3. Projekti është në përputhje me potencialin e zonës;
4. Kthimi i investimeve dëshmon që fitimi shtesë (të hyra shtesë – kosto shtesë) mbulon kostot e investimeve (të llogaritet vetëm bashkëfinancimi privat) për më pak se 10 vjet;
5. Numër të mjaftueshëm të stafit (të punësuar) për të funksionuar biznesi;
6. Blerjet / ndërtimet e propozuara janë në bazë të nevojave të aplikuesit (psh. jo më shumë pajisje sesa ka nevojë, nuk lejohen ndërtimet nëse aplikuesi ka hapësira të mjaftueshme);
7. Blerjet / ndërtimet e propozuara janë në përputhje me procesin e aplikuar teknologjik;
8. Kostot për t'i vlerësuar blerjet/ndërtimet duhet të jenë të arsyeshme;
9. Orari për blerjet/ndërtimet është real dhe jep mundësinë që investimi të përfundojë në kohën optimale, ashtu siç është paraparë në përshkrimin e masës;

10. Duhet të prezantohet kapaciteti i prodhimit para dhe pas investimit;
11. Rritja e paraparë në kapacitetin prodhues është plotësisht e dëshmuar bazuar në investimin e propozuar;
12. Është përshkruar procesi teknologjik dhe teknologjia e zbatuar;
13. Procesi teknologjik është në përputhje me asetet ekzistuese si dhe investimet e parapara (të mundshme) të ofruesit të shërbimeve;
14. Furnizuesit potencial dhe klientët potencialë janë identifikuar (duke dëshmuar përmes kontratave dhe parakontratave);
15. Strategjia e tregut është reale;
16. Për të gjitha investimet e pranueshme dhe të papranueshme janë paraqitur saktë kushtet e nivelit të ndihmës publike dhe niveli i ndihmës private;
17. Për 2 vitet e fundit duhet të paraqitet nëse aplikuesi ka pasur fitim apo humbje. Ndërmarrjet duhet ta dorëzojnë pasqyrën e të ardhurave dhe bilancin e gjendjes;
18. Për 3 vitet e ardhshme pasi që investimi është përfunduar, në fund të çdo muaji, bilanci i rrjedhjes së parasë duhet të jetë pozitiv;
19. Shpenzimet e parapara përfshijnë: kosto shtesë të mbështetura me fuqi punëtore shtesë (pagat dhe kontributet), energjinë e konsumuar shtesë, pagesat për furnizuesit e rinj, ofruesit e shërbimeve, kthimin e huasë etj.;
20. Të gjitha kostot shtesë janë të njëjta gjersa e kalkulojmë kthimin e investimit;
21. Të hyrat e parapara shtesë janë në përputhje me kapacitetin prodhues;
22. Të hyrat e parapara shtesë janë në përputhje me strategjinë e marketingut (psh. është e pamundur që një sasi e madhe e perimeve të shpërndahet direkt nga përfituesi në tregun e gjelbër);
23. Të hyrat shtesë në llogaritjen e kthimit të investimit janë në përputhje me prodhimin shtesë të paraqitur në indikatorët e ndikimit.
24. Aplikuesi nuk ka krijuar kushte artificiale për të përfituar përparësi.

Kontrollet në terren

Janë të parapara së paku 4 kontrolla në terren.

- 1) Kontrolli i Parë (para miratimit),
- 2) Kontrolli i Dytë (pas investimit dhe para pagesë),
- 3) Ex-pos kontrolli,
- 4) Super kotrolli.

Kontrolla e Parë - realizohet pas procesit të vleresimit dhe përfshin:

- Kontrollin e asetëve të deklaruara në planin e biznesit nga vet aplikuesi,
  - Verifikimin e parcelave katastrale dhe kopjen e planit,
  - Verifikimi i pikave kyçe për të cilat është poentuar aplikacioni.
- Çdo mos përputhje do të regjistrohet në raportin e kontrollit dhe do të ndikojë në procesin e miratimit.

Kontrolli i Dytë - (kontrolli pas investimit të parapagesës) realizohet pas kryerjes së investimeve sipas kontratës dhe paraqitjes së kërkesës për pagesë dhe përfshin:

- Kontrollin e secilit pozicion investues sipas Letrës së Informimit dhe Kontratës, verifikimin e cilësësisë së investimit, verifikimin e realizimit të standardeve minimale nacionale, çdo mospërputhje do të regjistrohet në raportin e kontrollit të dytë dhe do të ndikojë në procesin e autorizimit të pagesave.

Ex-post Kontroll (monitorimi) - është proces i monitorimit të projektit të bashkëfinancuar nga AZHB/MBPZHR-ja dhe përfituesit, sipas obligimeve të marra me nënshkrimin e kontratës për periudhën 3 vjeçare dhe përfshin:

- Verifikimi i të gjitha pozicioneve investuese,
  - Verifikimin e funksionalitetit të projektit dhe mirëmbajtjen e investimit.
- Çdo mospërputhje do të regjistrohet në raportin e Ex-post kontrollit dhe do t'i drejtohet zyrës ligjore për procedim të mëtejshëm.

Super Kontrolla është kontroll i veçantë që organizohet me vendim të zyrtarëve siperiore dhe ka për qëllim:

- Pengimin e tentimit të mashtrimit,
- Verifikimin e investimeve të kryera në terren,
- Vlerësimin e punës së inspektoratit në terren.

Rikontrolla kryhen në raste të veçanta, sipas kërkesës së drejtorive përkatëse (pas miratimit të projektit dhe pas kërkesës për pagesë).

KUJDES: Kur kërkohet të kontrollohet, përfituesit janë të obliguar të lejojnë qasje të lirë dhe të menjëhershme në ndërmarrje, në pajisjet e ndërmarrjes dhe ndonjë dokument të kërkuar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë. Nëse ndodh mosrespektimi i këtij kushti, duhet të bëhet kthimi i menjëhershëm i përkrahjes publike dhe do të aplikohet ndëshkimi i përfituesit.

Radhitja në listë

Të gjitha projektet që kanë kaluar kriteret e pranueshmërisë, pas vlerësimit, duhet të radhiten në bazë të pikëve të fituara dhe do të përfitojnë përkrahjen me mjetet financiare publike, duke filluar prej aplikacioneve me më shumë pikë.

Procedurat e përkrahjes me fondet publike dhe njoftimi i aplikuesit

Pas vlerësimit, AZHB përgatitë raportin e vlerësimit. Projektet klasifikohen në këtë raport në:

- 1) Projekte të papranueshme (që nuk e kanë kaluar kriterin e pranueshmërisë) dhe
- 2) Projekte të pranueshme dhe të vlerësuara me pikë.

Ky raport nënshkruhet nga Kryeshefi i AZHB-së.

Pas kontrollës administrative dhe vlerësimit, AZHB-ja përgatit raportin preliminar të publikimit i cili publikohet në ueb të AZHB-së. Gjithashtu, aplikuesit i dërgohet informatat me sms dhe email. Aplikuesit të cilët nuk e pranojnë informatën përmes sms dhe emailit, mund të vijnë në zyret e AZHB-së për informata lidhur me aplikacionin e tyre.

Raporti përfshinë: 1) projekte të pranueshme dhe të vlerësuara, 2) projektet e pranueshme në pritje dhe të vlerësuara me pikë dhe 3) projekte të papranueshme (që nuk e kanë kaluar kriterin e pranueshmërisë - refuzuara). Raporti preliminar nënshkruhet nga Kryeshefi i AZHB-së dhe publikohet në ueb faqe të AZHB-së dhe ueb faqe të MBPZHR-së. Prej ditës së publikimit në ueb faqe, pranimi të Letrës Informuese, raportit të vlerësimit, si dhe vendimit për refuzim aplikuesi ka afat 15 ditë (kalendarike) të ushtroj ankesë në Komisionin për Shqyrtimin e Ankesave. Komisioni i Ankesave merr vendim brenda 30 ditësh.

13. ORARI INDIKATIV I SHPALLJES

AZHB-ja shpallë thirrje për aplikim.

Kontrata mes përfituesit dhe AZHB-së, si dhe procedurat e prokurimit.

Të gjithë përfituesit do të nënshkruajnë një kontratë standard, sipas modelit të përcaktuar në Shtojcën Nr.3. Plani i Biznesit, së bashku me të gjitha dokumentet e paraqitura bëhet pjesë e kontratës. Kontrata mbetet në fuqi nga momenti i nënshkrimit nga të dyja palët (AZHB dhe përfituesi) deri në përfundim të periudhës monitoruese, që është 3 vjet pas implementimit të

projektit.

Pagesa e mjeteve publike për projektet e zhvillimit rural

Pas nënshkrimit të kontratës, përfituesi mund të paraqesë kërkesën për paradhënie deri në 50% të ndihmës publike, duke plotësuar formularin e ofruar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë, si në Shtojcën Nr. 6, me kusht të sigurimit të garancionit bankar.

Ndërkaq, pjesa e mbetur e investimeve publike do të realizohet deri në kërkesën e aplikuesit pasi të ketë përfunduar i tërë investimi.

Kërkesës për Pagesë përfundimtare, përfituesi duhet t'ia bashkëngjese dëshmitë e pagesës (faturat dhe kuponin fiskal ose transferin bankar për pagesat nën vlerën 500 euro, kurse për pagesat me vlerë 500 e më shumë euro faturat dhe transferin bankar), si dhe provat e kryerjes së procedurave të prokurimit, nëse një gjë e tillë është e paraparë me kontratë. Aprovimi i pagesës do të realizohet pas kontrollimit të dokumenteve dhe pas kontrollit në terren të kryer nga zyrtarët e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë.

Në rastet kur vërehen gabime në fatura, transfere bankare apo procedura të prokurimit përfituesi i jepet mundësia për përmirësimin e tyre prej 5 ditëve kalendarike.

KUJDES: Llogaria në të cilën do të kryhet pagesa nga AZHB duhet të jetë në emër të ndërmarrjes dhe **JO** në emër të pronarit.

14. DISPOZITAT E RËNDËSISHME QË MUND TË JENË SHKAKTAR I REFUZIMIT TË APLIKACIONIT

Aplikacionet mund të refuzohen nëse:

1. Nuk janë të kompletuara,
2. Nuk e plotësojnë kriterin e pranueshmërisë,
3. Për shkak të numrit të vogël të pikëve (pragu minimal i pikëve në këtë masë duhet të jetë 50 pikë).

KUJDES: Arsyet e refuzimit duhet të paraqiten dhe sqarohen në Letrën Informuese, të cilën AZHB i dërgon aplikuesit.

Aplikacionet e pakompletuara refuzohen në momentin e verifikimit nga zyrtari i AZHB-së me rastin e dorëzimit të tyre. Në rast se konstatohet më vonë se aplikacioni nuk është i kompletuar, ai po ashtu refuzohet.

Aplikacionet e papranueshme – deklarohen të papranueshme gjatë procesit të vlerësimit të cilin e bëjnë zyrtarët e AZHB. Projektet mund të deklarohen si të papranueshme gjatë kontrollit administrativ (psh. mospërputhje me të dhënat nga Regjistri i Fermës), gjatë vlerësimit të dokumenteve (psh. vlerësimi i Planit të Biznesit). Projektet e papranueshme nuk i nënshtrohen

procesit të dhënies së pikëve (selektimit).

Kujdes: Për aplikacionet e pakompletuara, aplikuesi njoftohet me rastin e publikimit të rezultateve preliminare në ueb faqe të AZHB-së.

15. LISTA E SHTOJCAVE

Shtojca Nr. 1 A	Formulari i aplikimit për Masën 103
Shtojca Nr. 1 B	Lista e dokumenteve të dorëzuara
Shtojca Nr. 2	Modeli për përgatitjen e Planit të Biznesit
Shtojca Nr. 3	Kontrata e AZHB-së me përfitues dhe Procedurat e Prokurimit
Shtojca Nr. 4	Lista e shpenzimeve të pranueshme
Shtojca Nr. 5	Standardet Minimale Kombëtare
Shtojca Nr. 6	Kërkesa për Pagesë
Shtojca Nr. 7	Letra Informuese
Shtojca Nr. 8	Forma e Ankesës për agropërpunues
Shtojca Nr. 9	Zyrat Rajonale të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë
Shtojca Nr. 10	Indikatorët e ndikimit, Pjesa financiare e planit të biznesit (në Excel)
Shtojca Nr. 11	Pjesa financiare e planit të biznesit (në Excel)
Shtojca Nr. 12	Kodi i etikës për kompanitë këshilluese
Shtojca Nr. 13	Promovimi

SHTOJCA NR.1 A- FORMULARI PËR APLIKIM

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Developmen

FORMULARI PËR APLIKIM-2019	
MASA 103, NËNMASA: 103...	
I. Emri i Aplikuesit	.... (Emri i Ndermarrjes)
	Numri personal
	Komuna:
	Vendbanimi:
	Adresa:
	Telefoni:
	E - mail:
	Ueb faqja:
II. Emri i Projektit	_____ _____ _____

<p>- Unë jam një ndërmarrje e vogël apo e mesme (NVM), që i përgjigjet kushteve të mëposhtme: - Unë kam të punësuar 10 e më shumë dhe më pak se 250 persona.</p>	
<p>Unë kam të paktën 2 vite eksperiencë në sektorin përkatës siç dëshmon dokumenti nr. 4 (në Shtojcën e këtij formulari) - Certifikata e Regjistrimit të Biznesit dhe të aprovuar ose regjistruar së paku para dy vite në AUV.</p>	
<p>Në rastin e aplikuesve në sektorin e përpunimit të qumështit dhe mishit: Unë jam i aprovuar në Agjencinë e Ushqimit dhe Veterinës, siç dëshmohet nga dokumenti i bashkangjitur, dhe unë jam në kategori A, B, C ose D (ky dokument shkarkohet nga uebfaqja e AUV-së).</p>	
<p>Në rastin e aplikuesve për sektorin e prodhimit të verës: Unë deklaroj se gjatë vitit 2018 i kam prodhuar ..... Litra verë, siç dëshmohet me dokumentin e lëshuar nga Departamenti i Verave dhe Vreshtave, Nr. 9, i bashkangjitur.</p>	
<p>Deklaratat e mëposhtme janë për qëllime të poentimit të aplikacionit (aplikuesi duhet të shënoj PO ose JO)</p>	
<p>Të paktën 80% e lëndës së parë për përpunim e verës, pemëve, perimeve ose 30% e lëndës së parë (mish), është nga prodhimi vendor, që vërtetohet me Listat e Kontratave, dokumenti Nr. 16 i bashkangjitur dhe siç është paraqitur në Planin e Biznesit.</p>	<p>Po Jo</p>
<p>Plani i biznesit përfshinë investimet në pastrimin dhe trajtimin e mbeturinave / trajtimin e ujit, dhe janë së paku 10% nga investimet e përgjithshme të pranueshme</p>	<p>Po Jo</p>
<p>Aplikuesit kanë pasur afarizëm pozitiv gjatë 2 viteve të fundit (shih nga gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transaksioneve tjera) sipas dokumentit nr.12.</p>	<p>Po Jo</p>
<p>Plani i Biznesit përfshinë vendet e reja të punës të krijuara siç është prezantuar në Planin e Biznesit dhe në Listën e stafit të Kompanisë, në momentin kur dorëzohet Formulari për Aplikim dhe vërtetohet nga dokumentit Nr. 13 - i bashkangjitur.</p>	<p>Po Jo</p>
<p>Për sektorin e qumështit, unë deklaroj se:</p>	<p>Investimet e propozuara do të shpiejnë në certifikimin HACCP.</p>
	<p>Plani i Biznesit përfshinë investimet në diversifikimin e produkteve, duke shtuar të paktën 2 produkte të reja.</p>
	<p>Po Jo</p>

	Gjendja e përgjithshme e deklarimeve dhe transaksioneve të tjera dokumenti nr.12.	Po Jo
Për sektorin e përpunimit të mishit, unë deklaroj se:	Investimet e propozuara do të ndikojnë në certifikimin HACCP, që vërtetohet nga dokumenti Nr. 21 - i bashkangjitur.	Po Jo
	Plani i Biznesit përfshinë investime që shpijnë në diversifikimin e prodhimit për së paku dy produkte të reja.	Po Jo
Për sektorin e pemëve dhe perimeve, unë deklaroj se:	Investimet për qendrat e deponimit ose qendrat për përpunim: ndërtimi i qendrave të reja apo rinovimi / zgjerimi i qendrave ekzistuese, duke përfshirë pajisje të ftohjes dhe të ngrirjes, pajisje për klasifikim / paketim / etiketim. Kujdes: Në rast të qendrave të deponimit, investimet janë të pranueshme vetëm në objekte me kapacitet së paku 1000m ³ . Në rast të investimeve edhe nën pikën 1a, 1b, dhe 1c, pikët llogariten nga investimi në pjesën më të madhe të mjeteve (investimit). (shih Tabelën nr. 3- Kriteret e Përzgjedhjes- Nënmasa Pemë dhe Perimeve)	Po Jo
	Plani i biznesit përfshinë investimet për futjen e linjave për përpunim të produkteve të reja në nivelin e ndërmarrjeve.	Po Jo
Për sektorin e verës, unë deklaroj se:	Plani i biznesit përfshinë investime në linjat e prodhimit për verë në shishe, përfshirë për verën e shkumëzuar.	Po Jo
	Plani i biznesit përfshinë së paku 25% të mbështetjes publike për investime në depo ose pajisje për ruajtjen e verës. (Në rast të investimeve edhe në pikën a) dhe b), pikët maksimale llogariten nga investimi me vlerën më të madhe. Shih Tabelën nr. 4).	Po Jo
Nënshkrimi i aplikuesit _____		
X. Zotimet		
Unë zotohem se do të sigurojë shpenzimet e bashkëfinancimit dhe ato të papranueshme të projektit.		
Para se të dorëzojnë kërkesën për pagesën e fundit në Agjencinë e Zhvillimit të Bujqësisë, e gjithë ndërmarrja do të jetë në përputhje me standardet përkatëse minimale kombëtare në fuqi.		
Investimet e përfshira në kuadër të Planit të Biznesit janë në përputhje me standardet minimale kombëtare.		
Unë zotohem se do të vazhdoj aktivitetet e ndërmarrjes dhe do të ruajë qëllimin e investimeve të mbështetura për të paktën 3 vite pas implementimit të projektit.		

Unë zotohem për krijimin e _____ vendeve të reja të punës si rezultat i zbatimit të projektit, ashtu siç është prezantuar në planin e biznesit.

Të gjitha të dhënat, informatat dhe dokumentacioni, të cilin unë e kam paraqitur në këtë formular për aplikim janë të vërteta. Jam i vetëdijshëm se paraqitja e të dhënave të pavërteta ndëshkohet me ligjet

XI. Kalkulimi dhe përqindja e përkrahjes.

Përkrahja me mjete publike është 50% e shpenzimeve të pranueshme.

Tabela financiare e projektit - siç paraqitet në Planin e biznesit

	Investimet e pranueshme (pa TVSH)	Përqindja e përkrahjes	Ndihma publike, pa TVSH (€)	Financimi nga ana e përfituesit (pa TVSH)
Totali i shpenzimeve të pranueshme		50%		
Totali				

_____
(Emri, mbiemri dhe
nënshkrimi i aplikuesit)

_____
(Emri, mbiemri dhe
nënshkrimi i zyrtarit rajonal)

Data: _____

SHTOJCA NR.1 B - LISTA E DOKUMENTEVE TË DORËZUARA

Aplikacioni duhet t'i ketë dokumentet e radhitura si në listën e mëposhtme dhe çdo faqe duhet të ketë të shkruar numrin (me dorë). Ky numër duhet të paraqitet në listë pranë emrit të dokumentit.

Dosja e aplikacionit dorëzohet në dy kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e dosjes fizike skanohen dhe ruhen në një CD e cila dorëzohet bashkë me kopjet fizike. Këshillohen aplikuesit që një kopje të dosjes ta ruajnë për nevoja të veta.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti obligativ, zyrtari i AZHB-së nuk e pranon aplikacionin, por e regjistron aplikuesin dhe i jep atij një kopje të kësaj shtojce duke ia shenjëzuar dokumentet që i mungojnë aplikuesit. Aplikuesi ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që t'i kompletojë dokumentet.

Në rastet kur kërkohet vetëm kopje e dokumentit, aplikuesi e shkruan me dorë në kopje "sikur në original" dhe ia sjell origjinalin në shikim zyrtarit rajonal, i cili verifikon përputhshmërinë e kopjes dhe ia kthen origjinalin aplikuesit.

Nr.	Dokumenti	Obligativ	Opcional
1.	FORMULARI PËR APLIKIM Sipas modelit të AZHB-së i plotësuar me kompjuter (nuk lejohet dorëshkrimi).	☐	
2.	Letërnjoftimi i perfaqësuesit të ndërmarrjes (Kopje)	☐	
3.	LLOGARIA RRJEDHËSE , dokument i lëshuar nga banka (në original). Llogaria rrjedhëse duhet të jetë nga një bankë që operon në Kosovë.	☐	
4.	CERTIFIKATA E REGJISTRIMIT NË REGJISTRIN E FERMËS - Të jetë në emër të subjektit juridik dhe të ketë të regjistruara të gjitha asetet. (Kopje)	☐	
5.	CERTIFIKATA E REGJISTRIMIT TË BIZNESIT (Kopje) dhe CERTIFIKATA E NUMRIT FISKAL (Kopje)	☐	
6.	PLANI I BIZNESIT	☐	

19.	Pëlqim nga organi kompetent (Komuna) për leje të ndërtimit, në rastet e projekteve të ndërtimit / zgjerimit, por jo në rastet e projekteve të rinovimit		
20.	Bizneset joraportuese të TVSH-së: dokumenti i shtypur nga uebfaqja e ATK-së: http://apps.atkks.org/BizPasiveApp/VatRegist/SearchVat		☐
21.	Raporti / Paravlerësimi pozitiv për implementimin e standardeve të sigurisë HACCP ose ISO 22 000 , me specifikim të investimeve të nevojshme për certifikim me këto standard, i përgatitur në bazë të kërkesës standarde, nga teknologu i ndërmarrjes apo eksperti i jashtëm		☐
22.	Certifikata për HACCP/ISO 22000 – kopje, nëse aplikuesi është i certifikuar		
23.	FORMULARI PËR INDIKATOR i plotësuar në prani të aplikuesit, zyrtari verifikon a është plotësuar si duhet formulari për indikatorët	☐	
24.	PELQIMI I BASHKEPRONARIT-VE , (Deklaratë e nënshkruar, të cilës i bashkangjitet/en kopja/et e letërnjoftimit/eve) në rast të investimeve në asete me më shumë pronarë	☐	

AZHB nuk është përgjegjës për përmbajtjen e dokumenteve të dorëzuara. Nëse aplikacioni vie i pakompletuar në zyrat qendrore të AZHB-së (nëse si rezultat i ndonjë gabimi teknik në zyrën regjionale), atëherë zyrtari i AZHB-së e thërret aplikuesin në telefon ose e njofton përmes email-it dhe i jep 5 ditë kalendarike për të sjellë dokumentin e munguar.

Dokumentet për të cilat mund të thirret aplikuesi janë:

1. Letërnjoftimi i përfaqësuesit të ndërmarrjes (kopje);
2. Llogaria rrjedhëse (konfirmimi bankar);
3. Kontrata e punës për përfaqësuesin e ndërmarrjes me kohëzgjatje për së paku 3 vjet nga data e aplikimit;
4. Bizneset joraportuese të TVSH-së: dokumenti i shtypur nga uebfaqja e ATK-së;
5. PELQIMI I BASHKEPRONARIT-VE, (Deklaratë e nënshkruar, të cilës i bashkangjitet/en kopja/et e letërnjoftimit/eve) në rast të investimeve në asete me më shumë pronarë.

SHTOJCA NR.2 MODEL PËR PËRGATITJEN E PLANIT TË BIZNESIT

**Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government**

**Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development**

MODEL PËR PËRGATITJEN E PLANIT TË BIZNESIT
për projektet e përkrahura nga Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe
Zhvillimit Rural

SHËNIM!

Ky dokument është një model si të shkruhet plani i biznesit dhe duhet të respektohet në tërësi. Në rast se ekziston ndonjë kapitull që nuk ndërlidhet me projektin tuaj, ju duhet të njoftoni me një fjali brenda kapitullit përkatës.

Plani i biznesit duhet të dorëzohet në kopje fizike.

Pjesa financiare e planit të biznesit duhet të bëhet në Excel, ashtu që vlerësimi të jetë më i lehtë dhe më i shpejtë.

1 Informata të përgjithshme

1.1 Emri i aplikuesit (me të dhënat e tij specifike të identifikimit)

1.2 Asetet kryesore në pronësi të aplikuesit: tokë (me specifikim të llojit të pronësisë), objekte, pajisje dhe makineri, kafshë etj. – sikur në Regjistrin e Fermës.

Tabela 1. Asetet e aplikuesit

Asetet	Data e blerjes/ndërtimit	Gjendja e fundit e bilancit	Sasia (me copë)
1. Objektet - gjithsej			
1.1 detaje.....			
1.2 detaje.....			
2. Pajisje - gjithsej			

2.1 detaje.....			
2.2 detaje.....			
3. KAFSHË			
3.1 detaje.....			
3.2 detaje.....			
4. Të tjera - detaje			
GJITHSEJ			

Tabela 2. Toka

Nr.	Rajoni/Komuna/Fshati	Sipërfaqja (m ²) / lloji i shfrytëzimit	Ndermarrja
1			
n			

2 Përshkrimi projektit

2.1 Emërtimi i investimit.

2.2 Vendi i projektit (rajoni, komuna dhe fshati).

2.3 Qëllimi, me përshkrimin e objektivave, arsytimit të nevojës dhe mundësisë së investimit.

2.4 Duhet të ceket konsistenca mes objektivave të Masës dhe objektivave të projektit. Sqarimet për objektivat e përgjithshme dhe së paku për një të një prej objektivave të projektit duhet të bëhet prezantimi sipas tabelës në vijim:

Tabela 3. Harmonizimi i objektivave të programit me ato të projektit

Objektivat e përgjithshme dhe specifike	Objektivat e projektit	Përshkrimi si do të arrihen objektivat
Për të rritur aftësinë konkurruese të pikave dhe qendrave grumbulluese për frutat pyjore, nëpërmjet shfrytëzimit të qëndrueshëm të pasurive natyrore dhe përdorimit më të mirë të faktorëve të prodhimit, duke u fokusuar në vlerën e shtuar të prodhimit. (domosdoshme)		
Së paku një prej objektivave specifike në vijim:		

Objektiva specifike të masës dhe nënmasës		
Objektiva specifike të masës dhe nënmasës		

Tabela 4. Informata teknike dhe financiare

	Objektivat e projektit	Përshkrimi se si projekti synon t'i arrije objektivat
Projekti është në linjë me potencialin e zonës (obligative)	-	
<p>Objektivat teknike (së paku një prej të poshtë shënuarave janë të obligueshme):</p> <p>Shpërndarja e mjeteve dhe pajisjeve që mund të ndikojnë në rritjen e prodhimit të punës, përmirësimin e kualitetit të produkteve bujqësore, njoftimit me përdorimin e teknologjive të reja dhe përmirësimin e kushteve të punës;</p> <p>Ndërtimi dhe modernizimi i objekteve vepruese të cilat sigurojnë standarde më të mira;</p> <p>Llojlojshmëria në prodhime sipas kërkesave të tregut, arritje në prodhimtari dhe njoftimi me teknologjitë e reja.</p> <p>Indikatori financiar (obligativ):</p> <p>Kthimi i investimeve është koha e domosdoshme për fitimin neto extra (**ekstra vlera nga shitja-ekstra shpenzimet operacionale të lidhura me investimin) që të mbulojë shpenzimin e investimit). Duhet të jetë së paku 3 vjet për frutat e malit dhe 10 vjet për nën-masat e tjera të Masës 101 dhe Masën 103.</p>	-	

<p>***Duhet të bëhet një prezantim ku theksohet saktësisht se për sa kohë duhet të përfundojë kthimi i investimit. Kthimi i investimit duhet të kalkulohet vetëm për pjesën e investimit që mbulohet me bashkëfinancim privat (shiko tab. 10).</p>	-	
<p>Duhet të merren parasysh vetëm investimet që në mënyre direkte gjenerojnë ekstra vlerë të prodhimit (si psh. traktor, apo ndonjë mjet për mjelje por jo stallë apo depo e plehut etj.);</p>	-	
<p>**Në rast të pemishteve të reja, vreshtave të rrushit ose pemëve të buta ekstra vlera e shitjes duhet të llogaritet për atë vit që bimët do të gjenerojnë rendimente maksimale;</p>	-	
<p>***Prezantimi duhet të mbështetet në të ardhurat dhe shpenzimet dhe të paraqiten në tabelën 11.</p>	-	

3. Të dhëna lidhur me fuqinë punëtore dhe menaxhimin e projektit

3.1. Menaxheri (emir, mbiemri, pozita Brenda organizatës, studimet relevante dhe përvoja profesionale .....

3.2. Numri i përgjithshëm i punonjësve aktual ....., prej të cilëve ..... me detyra ekzekutive.

3.3 Vlerësimet rreth fuqisë punëtore që do të punësohen pas zbatimit të projektit .....
prej të cilave ..... vende të reja pune për zbatimin e projektit.

4. Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit

Emri, numri, vlera, karakteristikat teknike dhe funksionale të makinerisë / pajisjeve / teknologjive / mjeteve të transportit / pajisjeve që do të blihen përmes projektit dhe , nëse është e nevojshme, prezantimi teknin i objekteve ku do të vendosen pajisjet dhe mjetet. Prokurimet duhet të bazohen në kapacitetet aktuale parashikuara të prodhimit.

Tabela 5. Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit

Nr	Emri / lloji i pajisjeve / makinerisë	Njësitë	Vlera pa TVSh	TVSh	Gjithsej vlera me TVSh	Përqindja e përkrahjes publike
GJITHSEJ						

*KUJDES Të specifikohet funksioni i pajisjeve dhe makinërive që përbëjnë një linjë prodhuese. Shënim! Nuk duhet të cekën emrat e prodhuesve, markat tregtare, emrat e ofertuesve, etj.

5. Kalendari i zbatimit (muajt) dhe fazat kryesore

Orari i investimit i shprehur me vlera, muaj dhe aktivitete.

Tabela 6. Shembull / Orari për shpërndarje

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti (p.sh. 2019)		
	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3
Psh. tavolina për pastrim	5 000		
Psh. makineria për klasifikim		15 000	
Psh. makineria për tharje			8 000

Tabela 7. Shembull/Orari për ndërtimin e objekteve të reja

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti (psh. 2019)		
	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3
psh. përbërësitë e ndërtimit	5 000		
psh. Ndërtimi i katit të 1-rë pa dritare dhe kulm		10 000	
psh. kati i 1-rë, dritaret dhe kulmi			5 000

6. Kapaciteti prodhues

Kapacitetet prodhuese që rezultojnë nga investimi (në njësi fizike). Duhet të sillen specifikat lidhur me kapacitetin ekzistues para dhe pas finalizimit të investimit. **Duhet të paraqitet përshkrimi i rrjedhës teknologjike të punës që aplikohet në teknologjinë e projektit.**

7. Furnizimi i tregut / shitja

Tabela 8. Furnizuesit potencialë të ndermarjes

Furnizuesit potencialë të aplikuesit				
Emri i furnizuesit me lëndët e para / materialet ndihmëse / produktet / shërbimet	Adresa	Produkti furnizues dhe shuma e përafërt	Vlera e llogaritur	% nga shpërndarja totale
1				
2				
N				

Tabela 9. Klientët potencialë të aplikuesit

Klientët potencialë të aplikuesit			
Nr.	Klienti (Emri dhe adresa)	Vlera	% e shitjes
1			
2			
3			

8. Konkurrenca dhe strategjia e tregut që duhet të aplikohet

Përshkrimi i konkurrencës lokale dhe ndërkombëtare. Përshkrimi i strategjisë së tregut.

9. Detaje financiare të investimit

Tabela 10. Shpenzime të detajuara të pranueshme dhe të papranueshme

Shpenzimet e pranueshme	Ndihma publike	Bashkëfinancimi privat (euro)	Totali
Investimet e pranueshme			
...			
Shpenzimet administrative (psh. hartimi i planit të biznesit)			
Investimet e papranueshme			
TOTALI			

10. Rrjedhja e parasë së gatshme (të ardhurat / pagesat)

Parashikimi i të ardhurave dhe pagesave për 3 vjet pas finalizimit të investimit. Aplikuesi duhet të demonstrojë profitabilitetin e fermës së tij për çdo vit si dhe disponueshmërinë mujore të parave të gatshme. Shuma e parave të marrë nga kredia regjistrohet si e hyrë kurse këstet mujore për kthimin e kredisë regjistrohen si shpenzim.

Në rastin e personave juridikë llogaritet pasqyra e të ardhurave për tri vitet e fundit që është dorëzuar në Administratën Tatimore.

Tabela 11. Rrjedhja e parasë dhe kthimi i investimit (shfrytëzoheni tabelën në excel)

	Të hyrat		Shpenzimet		Para të gatshme në dispozicion (euro)
	Artikulli	Vlera (euro)	Artikulli	Vlera (euro)	
Të hollat fillestare 2019, Muajt					
Janar					Të hollat fillestare + Të ardhurat - Shpenzimet = Duhettë jenë Positive
Shkurt					.....
.....					.....

Shënim: Supozimet duhet të shpalosen duke pasur parasysh gjendjen financiare të vitit të kaluar për projektin e dorëzuar. Për më tepër duhet të merren parasysh lidhja midis shitjes, parashikimit, përdorimit të kapacitetit të prodhimit dhe para kontratave të shitjes.

Po ashtu, duhet të detajohen të ardhurat prej aktivitetit më shumë sesa prej referimit të projektit.

SHTOJCA NR.3 KONTRATA E AZHB-SË ME PËRFITUES DHE PROCEDURAT E PROKURIMIT

Masa / Nënmasa .....

Kontrata për financimin e projekteve investuese të zhvillimit rural
Nr.....

Në mes të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë (AZHB), adresa .....,
përfaqësuar nga ....., Kryeshef i AZHB-së, në njërën anë,

Dhe

Zt. / Znj. ...., me numër personal ....., Numri
Identifikues i Fermës (NIF) ....., si përfaqësues i personit juridik
....., me numër fiskal ....., adresa
....., nr kontaktues ....., si përfitues në anën
tjetër, më tutje Palët,

pajtohen të nënshkruajnë kontratën sipas formularit për aplikim, bazuar në kushtet e mëposhtme:

Neni 1

Dispozita të përgjithshme

- 1.1 Kjo kontratë krijon kornizë juridike dhe operacionale për AZHB-në për financimin e projektit të përfituesit;
- 1.2 Përfituesi do të financohet sipas kushteve të parapara në kontratë, për të cilat përfituesi deklaron se është i njoftuar dhe i pranor;
- 1.3 Pjesë obligative të kontratës janë:
  - a) Formulari i aplikimit dhe shtojcat e saj,
  - b) Projekti (plani i biznesit) dhe shtojcat e projektit të paraqitura nga përfituesi, pas vlerësimit.

- 1.4 Përfituesi pranon ndihmën publike dhe do të angazhohet për zbatimin e projektit në përgjegjësinë e vet duke respektuar dispozitat e kësaj kontrate dhe legjislacionin kombëtar në fuqi;
- 1.5 Përfituesi është i obliguar t'i respektojë tërësisht kushtet e kontratës gjatë implementimit të projektit (derisa të bëhet pagesa e fundit) dhe 3 vjet pasi që të bëhet pagesa e fundit, gjatë periudhës së monitorimit.

Neni 2

Implementimi dhe vlefshmëria e kontratës

- 2.1 Implementimi i kontratës fillon prej ditës që kontrata është nënshkruar nga të dyja palët.
- 2.2 Vlefshmëria e kontratës përfshinë periudhën kohore prej momentit të nënshkrimit të kontratës deri tek ekzekutimi i pagesës së fundit dhe 3 vjet të periudhës monitoruese, e cila llogaritet nga data e ekzekutimit të pagesës së fundit.

Neni 3

Vlera e Kontratës

- 3.1 Vlera totale e përkrahjes publike të projektit të financuar është <në nr> dhe (<në shkronja>).
- 3.2 Vlera totale e pranueshme e projektit është <në nr> dhe (<në shkronja>).
- 3.3 Vlera totale e projektit (përkrahja publike + bashkëfinancimi privat + shpenzimet e papranueshme) është <në nr> dhe (<në shkronja>).

Neni 4

Pagesa

- 4.1 Pagesa për Masën 103 bëhet në dy këste, pjesa e parë e përkrahjes publike në shumë prej 50% bëhet në formë të paradhënies pas nënshkrimit të kontratës me përfituesin dhe pjesa tjetër e mbetur prej 50%, paguhet me të përfunduar të investimit të përgjithshëm.
- 4.2 Shpenzimet e pranueshme administrative (që kanë lidhje me përpunimin teknik të projektit, planin e biznesit, inxhinieret, arkitektet etj.), mund të kërkohen si rimbursim në përputhje me përqindjen e kështit.
- 4.3 Pagesa duhet të ekzekutohet duke u bazuar në kërkesën e pagesës së paraqitur nga përfituesi tek AZHB. Autorizimet e pagesës do të bëhen në bazë të dokumentacionit të paraqitur nga përfituesi dhe rezultatet e kontrollit sipas udhëzimeve administrative të AZHB-së. Çdo autorizim i pagesës mund të bëhet i pavlefshëm në rast të ndonjë parregullsie të vërejtur, gjatë validitetit të kontratës.

Neni 5

Kontrollimi dhe monitorimi i projektit gjatë validitetit të kontratës

- 5.1 Përfituesi është i obliguar t'i japë qasje të plotë çfarëdo kontrole të bërë nga AZHB-ja që ka lidhje me investimin e bërë, duke përfshirë të dhënat mbi punëtorët, kontabilitetin dhe taksat e paguara.
- 5.2 Në qoftë se AZHB vëren se investimi publik i financuar nuk është përdorur sipas qëllimit të tyre, planit teknik të projektit dhe planit të biznesit, ose është shitur ose dhënë me qira, AZHB ka të drejtë dhe obligim që të kërkojë kthimin e shpenzimeve të bëra.
- 5.3 Përfituesi është përgjegjës që ta ruajë qëndrueshmërinë ekonomike të investimit dhe të demonstrojë dobishmërinë e tij publike.

Neni 6

Plotësime të Kontratës

- 6.1 Përfituesi mund të kërkojë që të bëhen modifikime në kontratë vetëm në qoftë se ato nuk ndryshojnë pranueshmërinë dhe rezultatin e projektit dhe vetëm gjatë periudhës implementuese. Sidoqoftë këto modifikime nuk mund të kenë efekt retroaktiv. Modifikimet mund të ndikojnë në aspektin financiar dhe teknik vetëm nëse janë në përputhshmëri me masën, nëse nuk ndryshojnë qëllimin kryesor të projektit dhe nëse janë të limituara në maksimum 10% të totalit të shpenzimeve të pranueshme.
- 6.2 Mbështetja totale publike që është aprovuar fillimisht nuk mund të rritet në asnjë rrethanë.
- 6.3 AZHB mund të miratojë ndryshime /plotësime të Kontratës sipas kërkesës së përfituesit, duke u bërë ato pjesë të kontratës.
- 6.4 Të drejtat dhe obligimet e kontratës nuk mund të jepen nga përfituesi palës së tretë pa ndonjë marrëveshje specifike nga AZHB. Në këso raste AZHB ka për detyrë që të mbikëqyrë në vazhdimësi mirëmbajtjen e pranueshmërisë dhe kritereve përzgjedhëse.

Neni 7

Ndërprerja e Kontratës

- 7.1 Vetëm në rrethana të jashtëzakonshme dhe të justifikuar drejt, duke përfshirë ndikimin e "forcave madhore", pasi të diskutohet në mes të palëve, AZHB mund të vendosë që ta ndërpresë kontratën pa miratimin e përfituesit dhe ta kthejë mbështetjen e dhënë publike.
- 7.2 Palët mund të vendosin në ndërprerjen e Kontratës sipas një marrëveshjeje të përbashkët, në këtë rast përfituesi duhet ta kthejë të gjithë mbështetjen e marrë publike.
- 7.3 Në rast të vërejtjes së ndonjë parregullsie në ekzekutimin e kontratës, duke përfshirë rastet kur përfituesi nuk është në gjendje të bëjë pagesën apo ka falimentuar, ose nëse është vërejtur se dokumentet e ofruara janë të rreme/skaduara/jo të plota/nuk pasqyrojnë realitetin, atëherë AZHB duhet ta ndërpresë kontratën në kuptimin e njoftimit me shkrim adresuar përfituesit, pa asnjë vonesë dhe pa asnjë formalitet tjetër. Në rast të tillë përfituesi duhet të kthejë tërë mbështetjen e marrë.
- 7.4 Në çdo kohë në rast të ndonjë dyshimi AZHB mund ta pezullojë përkohësisht kontratën dhe pagesat si masë paraprake deri në përfundim të hetimeve, pa ndonjë njoftim.

Neni 8

Forca Madhore

- 8.1 Sipas "forcës madhore", pala është e përjashtuar nga përgjegjësitë që parashihen me këtë kontratë.
- 8.2 Forca madhore është përcaktuar si një ngjarje e cila është e paparashikueshme dhe e pamundur për t'u shmangur nga palët, dhe që pengon kontratën për t'u ekzekutuar.
- 8.3 Si forcë madhore mund të konsiderohen rastet siç janë: tërmetet, vërshimet, embargot etj.
- 8.4 Çdo rast që dëshmohet të jetë forcë madhore, duhet të faktohet dhe pranohet nga AZHB.

Neni 9
Komunikimi mes Palëve

9.1 Çdo këmbim i informatës në lidhje me këtë kontratë duhet të jetë në formë të shkruar: direkt, me e - mail ose faks.

9.2 Njoftimet verbale nuk do të merren parasysh nëse nuk janë përcjellë edhe me njoftime në formë të shkruar, siç është cekur në nenin 9.1.

Nënshkruar nga përfaqësuesi i AZHB-së

Emri dhe Mbiemri

.....

Nënshkrimi

Data /_/_/____

**Nënshkruar nga Përfituesi
ose përfaqësuesi i tij ligjor**

Emri dhe Mbiemri

.....

Nënshkrimi

Data /_/_/____

Pjesë e kontratës

PROCEDURAT E PROKURIMIT

(të jenë të bashkangjitura me kontratën e Agjencisë për Zhvillim Bujqësor për përfituesit)

1. Dispozitat e përgjithshme të zbatueshme për të gjitha llojet e blerjeve

- Të gjithë ofertuesit /tenderuesit duhet të plotësojnë Rregullën e origjinës - për detaje shih dispozitat dhe shtojcat e tjera relevante në Udhëzuesin e Aplikuesit;
- Asnjë nënkontraktues nuk mund të krijojë marrëdhënie kontraktuese në mes të ndonjë nënkontraktuesi tjetër dhe përfituesit;
- Blerjet duhet të respektojnë investimet që përmbushin kriteret e përshtatshmërisë të përcaktuara në kuadër të masave dhe udhëzimeve të planit të biznesit psh. për sa i përket kthimit të investimeve, rrjedhës së parasë etj.
- Procedurat e prokurimit vlejné vetëm për investimet e pranueshme, për investimet e papranueshme nuk janë të obligueshme procedurat e prokurimit;
- Ka 3 lloje të procedurave: blerjet e drejtpërdrejta, blerjet me më së paku 3 oferta dhe përzgjedhje bazuar në prokurimin me shpallje publike (tender i hapur);
- Procedura për blerjet që do të aplikohen është në varësi të vlerës së blerjeve; është e ndaluar ndarja e blerjeve për llojin e njëjtë të mallrave, punimeve apo shërbimeve me qëllim të shmangies së rregullave procedurale të aplikueshme për një prag më të lartë;
- Ofertuesit nuk duhet të jetë në konflikt të interesit;
- Në rastin e shtrembërimit të informacionit të kërkuar nga përfituesi ose dështojné për të dhënë këtë informacion, ofertuesit do të përjashtohen nga dhënia e kontratave;
- Respektimi i rregullave të prokurimit është një kusht i detyrueshëm për t'u pranuar shpenzimet. Prandaj, dosja e kërkesës duhet të përmbajë dokumentet e pagesave për të provuar plotësimin e procedurave të prokurimit, si në Shtojcën 5 të kontrates.

2. Kriteret e dhënies / shpërblyese:

Kontratata duhet të jepet si më poshtë:

A. Në rast të furnizimit / mallrave - të bazuar në çmimin më të ulët;

B. Në rastin e Ndërtimit (nënkupton rezultatin e ndërtimit ose projektit të inxhinierisë civile që vetvetiu është e mjaftueshme të plotësojë një funksion ekonomik ose teknik dhe mbulon të dyja edhe ekzekutimin dhe dizajnimin) - bazuar në çmimin më të ulët;

C. Në rast të shërbimeve (studime ose për ndihmë teknike) - bazuar në çmimin më të ulët;

3. Përkufizimi i konfliktit të interesit

- Ekzistimi i lidhjeve ndërmjet përfituesit dhe furnizuesit (të afërmit, apo aksionarë të përbashkët në kompanitë ofertuese) ose në mes të anëtarëve të komitetit vlerësues.
- Pronësia e përbashkët (si individë ose si aksionarë) në mesin e furnizuesve të cilët dorëzojnë oferta.

4. Procedurat e blerjes:

4.1 Blerjet direkte deri në 10 000.00 euro.

Rregullat:

- Përfituesi mund të blejë drejtpërdrejt nga tregu,
- Kostoja e blerjes duhet t'i respektojë pragjet e vendosura në masë,
- Nuk ka nevojë për një kontratë të nënshkruar mes shfrytëzuesit dhe furnizuesit, përveç në rast të shpenzimeve të konsulencës,
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit dhe kopjen e certifikatës së numrit fiskal të ofertuesve.

4.2 Përzgjedhja e bazuar në të paktën 3 oferta duke filluar nga vlera 10 000.01 euro deri në 60 000.00 euro.

Rregullat:

- Blerjet mund të bëhet vetëm më së paku 3 oferta (kuotim i çmimit);
- Shpenzimet brenda ofertës duhet t'i respektojnë edhe pragjet e vendosura brenda masave;
- Në të gjitha rastet, duhet të nënshkruhet kontrata mes përfituesit dhe furnizuesit,
- Ftesat për oferta, ofertat dhe kontrata duhet të respektojnë dispozitat / detajet e të cilave janë paraqitur në kuadër të projektit teknik dhe brenda planit të biznesit.
- Përfituesi duhet të dërgojë një ftesë për ofertë, duke respektuar një format standard, si në Shtojcën 1;
- Furnizuesit duhet ta regjistrojnë ofertën e tyre në regjistrin e hyrje / daljeve.
- Përfituesi duhet ta nënshkruajë deklaratën për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interes, si në Shtojcën 2.
- Ofertuesit duhet të nënshkruajnë deklaratën e tenderuesit të besueshëm, si në Shtojcën 3.
- Përfituesi do të vendosë për dhënien e kontratës ofertuesit me argumente;
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit dhe kopjen e certifikatës së numrit fiskal të ofertuesve.

4.3 Prokurimi me shpallje publike (tender i hapur) - duke filluar nga 60 000.01 euro

Rregullat:

- Të gjitha dispozitat nga pika 4.2. duhet të respektohen;
- Përfituesi duhet të publikojë interesin e tij për blerjen përmes së paku 1 (një) gazete të përditshme kombëtare, por në qoftë se vlera është më e lartë se 150 000 € tenderi duhet të paraqitet edhe në mediat ndërkombëtare. Përveç kësaj, përfituesi ka të drejtë të dërgojë direkt ftesat për furnizuesit e mundshëm për të siguruar një konkurrencë më të mirë në mesin e ofertave, por vetëm në të njëjtën ditë kur është shpallur tenderi;
- Përmbajtja e ftesës publike duhet ta përfshijë të gjithë informacionin e paraqitur në Shtojcën 1;
- Afati kohor për marrjen e ofertave duhet të jetë të paktën 10 ditë; Përfituesi do të krijojë një komision vlerësimi; Ky komision duhet të ketë një numër tek të anëtarëve, të paktën

tre, me të gjitha kapacitetet teknike dhe administrative të nevojshme për të dhënë një opinion të vlefshëm mbi tenderët;

- Komisioni i vlerësimit duhet të lëshojë një vendim të argumentuar për dhënien e tenderit;
- Anëtarët e komisionit të vlerësimit duhet të nënshkruajnë një deklaratë të konfidencialitetit dhe neutralitetit, si në Shtojcën 4;
- Të gjitha kërkesat për pjesëmarrje dhe tenderët që i plotësojnë kërkesat, duhet të vlerësohen dhe renditen nga komisioni i vlerësimit në bazë të kriterëve të përzgjedhjes dhe dhënies së kontratës të shpallura paraprakisht;
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së Regjistrimit të Biznesit dhe kopjen e certifikatës së numrit fiskal të ofertuesve.

Shtojca 1

Emri i përfituesit privat.....

Numri i regjistrimit të biznesit ose numri personal i identifikimit .....

Numri fiskal.....

Adresa.....

Tel. / faks / e-mail .....

Nr ..... Data .....

Për: Emri i kompanisë.....

E pranuar sot:

Nr ..... Data ____/____/_____

Emri dhe mbiemri: ..... Nr. i regjistrimit të biznesit .....

Numri fiskal ..... Nënshkrimi.....

Ftesë për dorëzimin e një oferte

(Formular)

Të nderuar zonja/zotërinj,

(Emri i përfituesit) ju fton që të paraqitni ofertën tuaj për (lloji i blerjes).....
..... për zbatimin e një projekti të bashkëfinancuar nga MBPZHR nën
masën /nënmasën kodin <masa /nënmasa dhe emri> me titullin e mëposhtëm titulli i projektit,
i cili do të zbatohet në komunën <Emri komuna>.

Përzgjedhja për dhënien e kriterit është ..... (duhet përmendur sipas llojit të
kontratës, siç paraqitet në pikën 2 të këtij dokumenti - Kriteret për dhënien e çmimit);

Kontrata do të konsistojë në blerjen/përvetësimin e .....për
implementimin e projektit të lartpërmendur;

Lloji i kontratës: blerja e <shërbimeve/mallrave/punë ndërtuese>;

Afati i fundit për dorëzimin e ofertës: <data>, <ora>.

Adresa ku do të dorëzohen ofertat .....

Data dhe ora kur do të fillojë vlerësimi ..... Vlera
maksimale e blerjes ..... Bashkëngjitur i gjeni

sasitë, specifikimet teknike /termat e referencës për ofertën e
kërkuar (të jetë e bashkëngjitur siç është paraqitur në kuadër të projektit teknik dhe, nëse
është e zbatueshme, në kuadër të planit të biznesit).

Ne presim ofertën tuaj deri në afatin e përcaktuar dhe në adresën e përmendur më lart.

<Emri dhe mbiemri i përfaqësuesit ligjor të përfituesit>

Nënshkrimi, vendi dhe data

Shtojca 2

Deklaratë për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit

Unë, i nënshkruari ....., si përfaqësues ligjor i projektit, deklaroj nën sanksionin e ligjeve në fuqi, se:

1. Nuk ekzistojnë lidhjet (të afërmit, apo aksionarë të përbashkët për çdo kompani) ndërmjet përfituesit (apo partnerë të përfituesve) dhe tenderuesve (ose partnerët e tenderuesit), të cilët dorëzojnë oferta;
2. Nuk ka pronësi të përbashkët (si individë ose si një aksionar) në mesin e ofertuesve nga i cili kam marrë oferta.

Emri dhe mbiemri i përfaqësuesit ligjor të përfituesit

Nënshkrimi _____

Data ___/___/_____

Shtojca 3

Deklarata për seriozitetin e ofertuesit

Unë, i nënshkruari, si përfaqësues ligjor i projektit, deklaroj me përgjegjësi të plotë nën sanksionin e legjislacionit dhe rregullativës në fuqi se nuk jam në njërën prej situatave të listuara më poshtë:

- Në falimentim ose duke u likuiduar, në afera të administruara nga gjykatat, kam hyrë në një marrëveshje me kreditorët, aktivitetet të pezulluara të biznesit, u nënshtrohem procedurave ligjore lidhur me ato çështje, ose në ndonjë situatë analoge që shkaktohet nga ndonjë procedurë e ngjashme e paraparë në legjislacionin apo në rregulloret nacional;
- Kam qenë i dënuar për ndonjë shkelje lidhur me sjelljen profesionale përmes një gjykimi të plotfuqishëm (res judicata), kam qenë fajtor për shkelje të rëndë profesionale të dëshmuar me çfarëdo mjeti të cilin mund të justifikojë përfituesi;
- Nuk i kam përmbushur detyrimet lidhur me pagimin e kontributeve të sigurimeve shoqërore ose për pagimin e tatimeve, në përputhje me dispozitat ligjore të vendit në të cilin unë jam përcaktuar dhe në vendin e përfituesit;
- Kam qenë objekt i një gjykimi të plotfuqishëm (res judicata) për mashtrim, korrupsion, përfshirje në ndonjë organizatë kriminale ose ndonjë aktivitet tjetër ilegal që i dëmton interesat financiare të Kosovës;
- Aktualisht i nënshtrohem një ndëshkimi administrativ financiar të lëshuar nga AZHB e cila është përgjegjëse për subvencione dhe grante për bujqësi dhe zhvillim rural në Kosovë.
  - Jam deklaruar si i papranueshëm për Komisionin Evropian.

Emri dhe mbiemri i përfaqësuesit ligjor të përfituesit

Vendi dhe data

Nënshkrimi

Shtojca 4
Deklarata e konfidencialitetit

Deklaratë e konfidencialitetit dhe neutralitetit

Unë, i nënshkruari, anëtar i komisionit të vlerësimit për blerjen e.....,
nën procedurën e aplikuar <përzgjedhja bazohet në të paktën
3 oferta ose përzgjedhje në bazë të prokurimit të reklamuar, organizuar nga <emri i përfituesit>,

Unë deklaroj me përgjegjësi të plotë nën sanksionin e legjislacionit dhe rregullativës në fuqi, si më poshtë:

- a) Unë nuk kam asnjë të afërm apo aksione ose partnerë të biznesit në mes të ofertuesve dhe komisionit vlerësues;
- b) Unë nuk jam anëtar i ndonjë Bordi, trupit vendimmarrës ose mbikëqyrës për ndonjë nga tenderuesit;
- c) Unë nuk kam asnjë interes që mund të ndikojë në neutralitetin tim gjatë vlerësimit të ofertave.

Gjithashtu, unë do të angazhohem plotësisht në ruajtjen e konfidencialitetit të përmbajtjes së ofertave edhe të veprimtarisë së komisionit të vlerësimit në rast se informacioni mund të ndikojë në të drejtat ligjore, pronë e tenderuesit, ose sekretet e tyre tregtare.

Emri dhe mbiemri i përfaqësuesit ligjor të përfituesit

Vendi dhe data

Nënshkrimi

_____

_____

Shtojca 5 e Kontratës

Dokumentet që duhet të dorëzohen bashkë me Kërkesën për pagesë, varësisht nga procedura e prokurimit.

Numri i dokumentit	Vlera e tenderit		
	Deri në 10 000 euro ☐	10 000 - 60 000 euro ☐	Më shumë se 60 000 eur ☐
Lloji i blerjes	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐
1	Deklarata		Kopja e shpalljes e publikuar në shtyp/gazetë
2		Së paku tri ftesa me shkrim të plotësuara, të nënshkuara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit), nga Shtojca 1	Ftesa me shkrim të plotësuara, të nënshkuara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit), nga Shtojca 1 - nuk është e obligueshme - nëse ky është rasti/ vendosur nga përfituesi I grantit
3		Kopjet e certifikatës për regjistrimin e biznesit të secilit nga tenderuesit (për së paku 3 tenderues)	Kopjet e certifikatës për regjistrimin e biznesit të secilit nga tenderuesit (për së paku 3 tenderues)
4		Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (për së paku 3 tenderues)	Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (për së paku 3 tenderues)
5		Ofertat e pranuar (së paku 3)	Ofertat e pranuar (së paku 3)
6			Vendimi për krijimin e komisionit për vlerësim
7		Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga Shtojca 2)	Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga Shtojca 2)
8		Deklarata për besueshmërinë e tenderuesit (nga Shtojca 3)	Deklarata për besueshmërinë e tenderuesit (nga shtojca 3)

9			Deklarata për konfidencialitetin dhe neutralitetin (Shtojca 4)
10		Raporti për dhënien e tenderit	Raporti për dhënien e tenderit
11		Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues	Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues

*Vlera dhe tërësia e dokumenteve i referohet një ose më shumë blerjeve - varësisht nga lloji i blerjes (të veçanta janë ato për shërbime, mallra ose ndërtim), secila blerje mund t'i referohet një ose më shumë faturave të paguara.

SHTOJCA NR.4 LISTA E SHPENZIMEVE TË PRANUESHME

<i>LISTA E SHPENZIMEVE TË PRANUESHME PËR MASËN 103</i>	
<i>Investimet në përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore</i>	
Kodi i shpenzimeve	Emri i shpenzimeve të pranueshme
	Hardueri dhe softueri (të nevojshëm për menaxhimin e proceseve prodhuese) janë të pranueshme në të gjitha shpenzimet e paraqitura në Listën e Shpenzimeve të Pranueshme
(103.1)	SEKTORI I QUMËSHTIT
(103.1.1)	NDËRTIMI
103.1.1.1	<p>Ndërtimi, renovimi dhe zgjerimi i objekteve për përpunimin e qumështit dhe produkteve të qumështit, hapësirat percjellëse për pranimin e lëndëve të para, përpunimi termik, ftohje dhe ruajtje të produkteve finale, paketim dhe magazinim të materialit paketues dhe shtesave (aditiveve)</p> <p>Laboratori dhe nyjet sanitare, rrjeti rrugor i brendshëm,</p> <p>Hapësirat për instalimin e sistemeve për ventilim, ftohje dhe ngrohje, objekte të energjisë, ndërtimi dhe / apo rindërtimi i sistemeve me furnizim të ujit (përfshirë puset), gaz, energji elektrike (përfshirë gjenerator) dhe kanalizim, përfshirë pajisjet për trajtimin e ujërave të zeza.</p>
103.1.1.2	<p>Investime në pajisjet për shfrytëzimin e energjisë së ripërtitshme për nevojat e ndërmarrjes.</p> <p>-impiantet diellore fotovoltaike,</p> <p>- hidro impiantet, impiantet me erë, -</p> <p>-impiantet e biomasës etj. duke përfshirë lidhjen nga impianti për shfrytëzimin e burimeve të ripërtitshme të energjisë në rrjetin shpërndarës, ndërtimi i rrethojave, rrugëve dhe parkingut brenda ekonomisë.</p>
(103.1.2)	<i>Pajisje</i>
103.1.2.1	Pajisje për grumbullimin dhe magazinimin e qumështit në pikat grumbulluese, si dhe aparate të duhura matëse.

103.1.2.2	<p>Automjete të specializuara për transportin e lëndës së parë së bashku me pajisje përkatëse (marrja e mostrave dhe pajisje për kontrollin e cilësisë)</p> <p>Automjete të specializuara për transportimin e produkteve finale</p>
103.1.2.3	Pajisje për marrjen e mostrave, pranimin, përpunimin, mbushjen dhe paketimin e qumështit dhe produkteve të qumështit
103.1.2.4	<p>Pajisje për pastrim, larje dhe dezinfektim të</p> <p>Pajisje higjienike, instalimi i CIP (Clean in Place) sistemeve</p>
103.1.2.5	Pajisje për manipulimin dhe magazinimin e produkteve të qumështit
103.1.2.6	Pajisje për vëzhgimin, matjen dhe trajtimin e proceseve prodhuese dhe magazinuese (me montazh).
103.1.2.7	Pajisje për përmirësimin dhe kontrollin e cilësisë së produkteve (HACCP, ISO 22000), shërbimet për ngritjen e sigurisë ushqimore (HACCP, ISO22000). Shërbimet këshilluese për implementimin e sistemit të sigurisë HACCP.
103.1.2.8	Pajisje për trajtimin, dhe transportin e mbetjeve dhe materialit paketues brenda objektit
103.1.2.9	Pajisje për pastrimin dhe filtrimin e ujit hyrës.
103.1.2.10	<p>Pajisje për sigurinë e kushteve mikroklimatike të veçanta në sipërfaqet prodhuese dhe magazinuese duke përfshirë pajisje për ajër të kondicionuar</p> <p>- rregullimi i : ngrohjes/ftohjes, tharjes/lagështisë së ajrit)</p>
103.1.2.11	Pajisje higjienike për larjen dhe tharjen e duarve në objekt dhe tualete (përfshirë dushet), pajisje për dhomë garderobash dhe pajisje për pastrimin, larjen dhe dezinfektimin e veshjeve dhe mbathjeve
103.1.2.12	Pajisje laboratorike
103.1.2.13	Ndërtimi i rrethojave, rrugëve dhe parkingut brenda ekonomisë
(103.2)	SEKTORI I MISHIT
(103.2.1)	<i>Ndërtimi</i>
103.2.1.1	<p>Përpunimi i mishit</p> <p>Ndërtimi, renovimi dhe zgjerimi i objekteve për prodhimin e mishit. Hapësira për përpunimin e mishit të grirë, përgatitjen , hapësira për pranimin dhe magazinimin e mishit, hapësira prodhuese, duke përfshirë dhomat me kushte mikroklimatike të veçanta për prodhim, hapësira për paketim, hapësira për magazinim të produkteve finale, hapësira për magazinim të erëzave, aditivëve dhe mjeteve tjera që kërkohen për prodhim, hapësira për magazinimin e materialit paketues; hapësira ndarëse për magazinimin dhe ruajtjen e -reagjentëve për pastrim, larje dhe dezinfektim; hapësira për grumbullim të nën produkteve shtazore që nuk janë për konsumim njerëzor. Hapësira për instalimin e sistemeve për ventilim, ftohje dhe</p>

	ngrohje, ndërtimi dhe / apo renovimi i sistemeve për furnizim me ujë (përfshirë puset), gaz, energji elektrike (përfshirë gjenerator) dhe kanalizim, përfshirë edhe objektet për trajtimin e mbetjeve dhe ujërave të zeza. Hapësirë laboratorike, nyje sanitare etj.
103.2.1.2	Ndërtimi i një zone apo hapësire të mbuluar për shkarkimin e kafshëve
103.2.1.3	Ndërtimi i objektit për pastrim, larje dhe dezinfektim të automjeteve për kafshët e gjalla
103.2.1.4	Ndërtimi i impianteve për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë (impiantet diellore, hidro impiantet, impiantet me erë, impiantet e biomasës etj., duke përfshirë lidhjen nga impanti për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë në rrejtin shpërndarës.
(103.2.2)	<i>Pajisje</i>
103.2.2.1	Pajisje për shkarkimin e kafshëve rampa - laura
103.2.2.2	Pajisje për pranimin e lëndës së pare
103.2.2.3	Sistemi për transportimin e pjesëve(mishit) të therur
103.2.2.4	Pajisje për përpunimin e mishit
103.2.2.5	Aparati për përcaktimin e indeve muskulore të mishit të therur
103.2.2.6	Pajisje për grumbullimin, pranimin, magazinimin (depo për ftohje), largimin dhe përpunimin e nënprodukteve shtazore jo të parapara për konsum njerëzor dhe përpunimin e mbetjeve nga thertorja.
103.2.2.7	Pajisje për grumbullimin e mbeturinave me prejardhje shtazore
103.2.2.8	Pajisje për përpunimin dhe paketimin e nënprodukteve të ngrënshme
103.2.2.9	Pajisje për zbrazjen dhe pastrimin e stomakut, fshikëzës dhe zorrëve
103.2.2.10	Pajisje për prerje (copëtim), përpunim, paketim dhe etiketim
103.2.2.11	Pajisje për përpunimin dhe magazinimin e yndyrës
103.2.2.12	Pajisje për ftohjen dhe / apo ngrirjen e lëndëve të para dhe produkteve finale, përfshirë aparatet matëse
103.2.2.13	Pajisje për prodhimin e mishit të grirë, përgatitjet e mishit, mishi mekanikisht i ndarë dhe produktet e mishit.
103.2.2.14	Pajisje për pranimin, trajtimin, ruajtjen dhe transportimin e produkteve finale në qendrat e shitjes me aparate të duhura matëse
103.2.2.15	Pajisje për pastrimin, larjen dhe dezinfektimin e automjeteve
103.2.2.16	Pajisje për kontrole të brendshëm veterinarë.

103.2.2.17	Pajisje laboratorike me përjashtim të pajisjeve prej qelqi.
103.2.2.18	Pajisje për vezhgimin, matjen dhe trajtimin e proceseve prodhuese dhe magazinuese (me montazh)
103.2.2.19	Pajisje për pastrimin, larjen dhe dezinfektimin.
103.2.2.20	Pajisje për detektimin metalik dhe / apo rreziqeve tjera fizike
103.2.2.21	Pajisje për sigurimin e kushteve mikroklimatike të veçanta në prodhim dhe / apo hapësira për magazinim (përfshirë pajisje për ajër të kondicionuar, ngrohje / ftohje, tharje / lagështi ajri)
103.2.2.22	Pajisje higjienike për larjen dhe tharjen e duarve në objekt dhe tualete (përfshirë dushet), pajisje për dhomë gardërobash dhe pajisje për pastrimin, larjen dhe dezinfektimin e veshjes dhe mbathjes
103.2.2.23	Pajisje për trajtimin fizik, kimik dhe biologjik të ujërave të zeza, parandalimi i ndotjes së ajrit dhe tretësve
103.2.2.24	Pajisje për impiante për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë
103.2.2.25	Pajisje për përmirësimin dhe kontrollin e cilësisë së produkteve (HACCP, ISO 22000), shërbimet për ngritjen e sigurisë ushqimore (HACCP, ISO22000). Shërbimet këshilluese për implementimin e sistemit të sigurisë HACCP.
(103.3)	SEKTORI PËR PËRPUNIMIN E PEMËVE DHE PERIMEVE
(103.3.1)	<i>Ndërtimi</i>
103.3.1.1	Ndërtimi, renovimi dhe zgjerim i objekteve për përpunim dhe grumbullim. Hapësirë për pranimin e lëndëve të para, larje / pastrim, klasifikim, trajtim, ruajtje, tharje, pemë të ngrira, analiza të produkteve finale, me rrjetin e brendshëm rrugor brenda objektit, magazinimi i materialeve paketuuese, aditivëve dhe produkteve finale, hapësira për sistem të ventilimit, ftohje dhe ngrohje, objekte të energjisë; ndërtimi dhe/apo rindërtimi i sistemeve për furnizim me ujë (përfshirë puset), gaz, energji elektrike (përfshirë gjenerator) dhe kanalizim, përfshirë objektet për trajtimin e ujërave të zeza.
103.3.1.2	Ndërtimi i impianteve për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë (impiantet diellore, hidro impiantet, impiantet me erë, impiantet e biomasës etj., përfshirë lidhjen nga impiantja për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë në rrjetin shpërndarës nga impianti për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë të objektit).
103.3.1.3	Ndërtimi i rrethojave, rrugëve dhe parkingut brenda ekonomisë.
(103.3.2)	<i>Pajisje</i>
103.3.2.1	Pajisje për larje / apo tharje, pastrim dhe klasifikim
103.3.2.2	Pajisje dhe makineri për përpunimin, paketimin, etiketimin dhe magazinimin e përkohshëm

103.3.2.3	Pajisje për pasterizim / sterilizim
103.4.2.4	Pajise për ftohje dhe ngrirje
103.3.2.5	Pajisje për ventilim artificial, ajër të kondicionuar, sisteme ftohëse dhe ngrohëse të objekteve për përpunim dhe magazinim
103.3.2.6	Pajisje dhe makineri për trajtimin e mbetjeve dhe ujërave të zeza
103.3.2.7	Pajisje dhe makineri për sistemet ngrohëse
103.3.2.8	Pajisje për transportin e pemëve dhe perimeve (kontejnerë, arka plastike apo druri të madhësive së caktuar)
103.3.2.9	Makineri për transportimin e pemëve dhe perimeve brenda objektit
103.3.2.10	Pajisje për trajtim fizik, kimik dhe biologjik të ujërave të zeza, parandalimi i ndotjes së ajrit
103.3.2.11	Pajisje higjienike për larjen dhe tharjen e duarve në objekt dhe tualete (përfshirë dushet), pajisje për dhomë gardërobash dhe pajisje për pastrimin, larjen dhe dezinfektimin e veshjeve dhe mbathjeve
103.3.2.12	Linja mbushese, pajisje per etiketim mbeshjtjelles dhe pajisje tjera te specializuara.
103.3.2.13	Pajisje laboratorike
103.3.2.14	Pajisje për detektim të qelqit dhe metalit dhe / apo rreziqe tjera fizike
103.3.2.15	Pajisje për ruajtjen e lëndës së parë dhe produktet finale
103.3.2.16	Pajisje për impiante për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë
103.3.2.17	Investimet per implementimin e standardeve te menaxhimit te cilesise(HACCP, ISO 22000)
103.3.2.18	Pajisje per pastrimin dhe filtrimin e ujit hyres.
(103.4)	SEKTORI I VERËS
(103.4.1)	<i>Ndërtimi</i>
103.4.1.1	Ndertimi, renovimi dhe zgjerimi i objekteve per prodhimin e verës, hapsira percjellese ne procesin e prodhimit. Ndërtimi i impianteve për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë (impiantet diellore, hidro impiantet, impiantet me erë, impiantet e biomasës etj., përfshirë lidhjen nga impanti për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë në rrjetin shpërndarës.
103.4.1.2	Ndërtimi dhe / apo renovimi i objekteve për menaxhimin e mbetjeve
103.4.1.3	Ndërtimi i rrethojave, rrugeve dhe parkingut brenda ekonomisë.
(103.4.2)	<i>Pajisje</i>

103.4.2.1	Pajisje dhe makineri për përpunimin e rrushit
103.4.2.2	Pajisje dhe makineri për mushtin dhe verën
103.4.2.3	Pajisje për mbajtjen e verës, duke përfshirë pompat dhe tanqet e nevojshme
103.4.2.4	Linjë prodhimi për mbushjen e verës me pajisje adekuate përfshirë pajisje dhe makineri për larjen dhe dezinfektimin e shisheve.
103.4.2.5	Tanqe dhe tubacione nga inoxi
103.4.2.6	Pajisje për transportim brenda verarisë sipas kërkesave të produktit (paleta për shishe, kontainer...)
103.4.2.7	Pajisje higjienike për larjen dhe tharjen e duarve në objekt dhe tualete (përfshirë dushet), pajisje për dhomë gardërobash dhe pajisje për pastrimin, larjen dhe dezinfektimin e objekteve dhe pajisjeve
103.4.2.8	Pajisje për trajtimin fizik, kimik dhe biologjik të ujërave të zeza.
103.4.2.9	Pajisje për ventilim artificial, ftohje dhe ngrohje të objekteve për përpunim dhe magazinim.
103.4.2.10	Pajisje për analiza fiziko kimike në verë dhe pije të forta alkoholike
103.4.2.11	Investimet për implementimin e standardeve të menaxhimit të cilësisë (HACCP, ISO 22000)
103.4.2.12	Pajisje për impiante për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë
103.4.2.13	Pajisje për shfrytëzimin e bërsisë së rrushit
103.4.2.14	CIP sistem i pastrimit

LISTA E PUNËVE TË PRANUESHME PËR MASËN 103

103.A1	Aktivitetet që kanë të bëjnë me demolimin <ul style="list-style-type: none"> - demolimi i ndërtimeve ekzistuese - transporti i materialeve në deponinë më të afërt aktivitetet ndihmëse
103.A1.1	Punët e tokës <ul style="list-style-type: none"> - gjermimi i sipërfaqes humusore - gjermimi i tokës - gjermimi i themeleve - ndërtimi i argjinaturës - ngritjen dhe përforcimin e bazës - transporti i materialit të gjermuar - aktivitetet ndihmëse
103.A1.2	Punët me beton <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i bazës nga betoni - vendosja e konstruksioneve të nevojshme - vendosja e armaturës

	<ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i dyshemesë së betonit dhe argjinaturat e çimentos - puna e betonimit, rregullimi i terenit, qasjes në rrugë / lidhjen rrugore - vendosjen e elementeve të duhura të parafabrikuara - hapja e sistemit të kanaleve - aktivitetet ndihmëse
103.A1.3	<p>Punimet me blloka/tulla</p> <ul style="list-style-type: none"> - murimi - izolimi horizontal dhe vertikal i objektit - suvatim i tavanit dhe mureve në objektit - ndërtimi i rrethojës, rregullimi i terenit, rrugët / lidhjeve rrugore - vendosjen e elementeve të parafabrikuara - ndërtimi i elementeve te vogla brenda objektit (oxhakut, sistemit te ventilimit etj) - aktivitetet ndihmëse
103.A1.4	<p>Punimet nga druri</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i të gjitha elementeve që lidhen me objektin e ri apo adaptimin e objektit të vjetër - vendosja e konstruksioneve të drurit (bazës, trareve dhe ndërtimet e kulmeve) - punë ndërtuese nga druri siç janë dyshemeja, rregullimi i hapesires, rrethojat e rrugës - vendosja e konstruksioneve të vogla nga druri - aktivitetet ndihmëse
103.A1.5	<p>Punimet e izolimit dhe fasadës</p> <ul style="list-style-type: none"> - izolimi - fasada - vendosjen e elementeve të parafabrikuara - aktivitetet ndihmëse
103.A1.6	<p>Punimet e ndërtimit të kulmit</p> <ul style="list-style-type: none"> - vendosja e konstruksioneve të kulmit - mbulimi i kulmit / vendosja e tjegullave / llamarinës e materiale tjera. - aktivitetet ndihmëse
103.A1.7	<p>Punimet nga llamarina</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i ulluqeve - ndërtimi i sistemit për kanalizim atmosferik - prerësit e borës - aktivitetet ndihmëse
103.A1.8	<p>Punimet nga qeramika</p> <ul style="list-style-type: none"> - përgatitja e bazës për vendosjen e pllakave të qeramikës - vendosja e pllakave të qeramikës - aktivitetet përfundimtare pas vendosjes së pllakave të qeramikës - aktivitetet ndihmëse
103.A1.9	<p>Punimet nga druri</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i dritareve, dyerve, rrethojës se drurit, shkallëve etj - ndërtimi i elementeve të brendshme dhe të jashtme të drurit - aktivitetet ndihmëse
103.A1.10	<p>Punimet për vendosjen e katit</p> <ul style="list-style-type: none"> - krijimin e bazës për ndërtimin e katit - ndërtimi i katit - aktivitetet përfundimtare - aktivitetet ndihmëse
103.A1.11	<p>Punët e lyerjes / ngjyrosjes</p> <ul style="list-style-type: none"> - lyerja e tavaneve dhe mureve - lyerja e sipërfaqeve të drurit dhe metalit

	- aktivitetet ndihmëse
103.A1.12	<p>Punimet me metal</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i elementeve metalike - vendosja e konstruksioneve metalike - vendosja e rrethojës (së ballkonit, së shkallëve etj) dhe rrethimi i objektit - vendosja e elementeve të nevojshme metalike të parafabrikuara - aktivitetet ndihmëse
103.A1.13	<p>Punimet nga guri</p> <ul style="list-style-type: none"> - murimi me gurë - mveshja me gurë / shtresa të gurëve - murime i rrethojës, rregullimi i ambientit, nga guri, qasja ne rruge / lidhjeve rrugore - vendosjen e elementeve të parafabrikuara - aktivitetet ndihmëse
103.A1.14	<p>Instalimet teknike</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalimi i furnizimit me energji elektrike - instalimi i furnizimit me gaz - vendosjen e instalimeve të jashtme dhe të brendshme të energjisë elektrike - vendosjen e sistemit te drenazhës - instalimi i sistemit të furnizimit me ujë, vendosja e rezervuarëve të ujit, hidroforit etj - vendosjen e sistemit të brendshëm dhe të jashtëm të kanalizimit që lidhen me sistemin sekondar të kanalizimit apo kanalizimin e gropës septike/ rezervuar, - ndërtimi i gropës septike / rezervuar - instalimin e pajisjeve të brendshme sanitare - instalimin e sistemeve për ngrohje, ventilim, ajër të kondicionuar dhe sistemeve të ajrit/ pastrimit të ujit (sistemet për ngrohje dhe ftohje), - instalimin e pajisjeve për trajtim të ujit dhe stacioneve te pastrimit te ujit, - aktivitetet ndihmëse
103.A1.15	<p>Aktivitetet e tjera</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i parkingut dhe vendparkimeve - punimi i rrjetit rrugor - rregullimi i ambientit (duke përjashtuar bime dekorative) - aktivitetet tjera ndihmëse
103.A2	- <i>Lista e shpenzimeve të pranueshme për instalimin e pajisjeve</i>
103.A2.1	Instalimi i pajisjeve dhe makinerisë së pranueshme
103.A2.2	Instalimin e pajisjeve për prodhimin e energjisë së ripërtitëshme (era, dielli, gjeotermale, biogazit etj)
103.A2.3	Instalimi i pajisjeve kompjuterike dhe programeve kompjuterike duke përfshirë sensorët
103.B	SHPENZIMET E PËRGJITHSHME PËR MASËN 103
103.B1	<i>Lista e shpenzimeve të përgjithshme për përgaditjen e planit të biznesit</i>
103.B.1.1	Shpenzimet administrative, edhe pse ndodhin para nënshkrimit të kontratës, janë të pranueshme vetëm në qoftë se projekti është përzgjedhur dhe është kontraktuar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.
103.B1.2	Shpenzimet e tjera të nderlidhura me projektin, siç janë: shpenzimet për arkitekt, për inxhinier dhe shpenzimet për studime parapake, si dhe nxjerrja e dokumenteve dhe lejeve relevante janë të pranueshme deri në 7% te shpenzimeve te pranueshme por jo më shumë

	se 15,000 €, kurse shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit janë të pranueshme deri në 3% të shpenzimeve të pranueshme për projekt, por jo më shumë se 5,000 €;
103.B2	<i>Shpenzimet e përgjithshme për shërbime (punë mjeshtrie)</i>
103.B2.1	Pagesat për ofrimin e shërbimeve të ndërtuesve (mjeshtrisë) referoju te lista e çmimit të tregut.
103.B3	<i>Shpenzimet e publicitetit dhe informimit në nivel të projektit</i>
103.B3.1	<p>Shpenzimet e pranueshme të marketingut për të gjitha nënmasat e Masës 103 janë: përgatitja dhe shtypja e katalogëve, fletëpalosjeve, broshurave, posterëve, etj., për promovim të produkteve, por jo edhe për shpërndarje të tyre. Po ashtu, shpenzime të pranueshme të marketingut janë edhe prodhimi i audio dhe video-spotëve promovuese, por jo edhe shpërndarja e tyre mediale;</p> <p>Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për marketing është e kufizuar në 5% të totalit të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se 10,000 €;</p>

SHTOJCA NR.5 STANDARDET MINIMALE KOMBËTARE

Aneksi i mëposhtëm paraqet listën e standardeve minimale kombëtare për masat që është pjesë përbërëse e PZHBR-së në Kosovë.

Siguria dhe cilësia e ushqimit

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standardet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjës për zbatim)
Sektori i qumështit	Ligji Nr. 03/L-016 për ushqimin	Operatorët e Bizneseve Ushqimore që merren me ushqime që kanë prejardhje joshkazoze dhe operatorët e vegjël që furnizojnë konsumatorët drejtpërdrejt, janë të obliguar që të regjistrohen te Autoriteti Kompetent (Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës). Operatorët e Bizneseve Ushqimore që merren me ushqime që kanë prejardhje shkazoze si thertoret, fabrikat për përpunimin e mishit, qumështorët dhe depot ftohëse duhet t'i nënshtrohen procedurave të miratimit.	Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës
	Rregullorja Nr. 10/2011 për kontrollin zyrtar të kryera për të siguruar verifikimin e përputhshmërisë me ligjin për ushqimin dhe ushqimin për kafshë dhe rregullat për shëndet dhe mirëqenie të kafshëve Rregullorja Nr. 11/2011 mbi higjienën e maltrave ushqimore		

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standartet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjës për zbatim)
Siguria e ushqimit, higjiena dhe të ushqyerit e kafshëve	<p>Rregullorja Nr. 11/2011 <i>per higjienën e mallrave ushqimore</i></p> <p>Rregullorja Nr. 12/2011 <i>per përcaktimin e rregullave specifike mbi higjienën e ushqimit me prejardhje shtazore</i></p> <p>Rregullorja Nr. 27/2012 <i>per kriteret mikrobiologjike të mallrave ushqimore</i></p>	<p>Operatorët e Bizneseve për Ushqim (OBU) të Njerëzve dhe Kafshëve, përveç Ligjit mbi Ushqimin, duhet të respektojnë rregullat e përcaktuara në rregulloret e cekura. Ka dispozita të përkohshme që ju japin operatorëve kohë për të avancuar strukturat e tyre dhe funksionalitetin (p.sh. përputhjen me parimet HACCP deri në fund të vitit 2013).</p> <p>Kontrolli zyrtar vjetor dhe plani i marrjes së mostrave është plan i bazuar në rrezik që operatorët duhet të respektojnë kriteret mikrobiologjike të prodhimeve që vendosen në treg dhe kriteret e sigurisë së ushqimit gjatë fazave të prodhimit.</p>	<p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p>
Gjurmimi (<i>Traceability</i>)	<p>Ligji Nr. 03/L-016 mbi ushqimin</p>	<p>Bazuar në ligjin e ushqimit, OBU janë të obliguar të zbatojnë parimin e gjurmimit në të gjitha fazat e prodhimit.</p>	<p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p>
Etiketimi i ushqimit të njerëzve dhe ushqimit të kafshëve	<p>Ligji Nr. 04/L-121 mbi mbrojtjen e konsumatorëve</p> <p>U.A. 12/2005 për etiketimin e mallrave ushqimore</p>	<p>Kërkesat për etiketim janë përcaktuar në Udhëzimin Administrativ 12/2005 për etiketimin e mallrave ushqimore që bazohet në Direktivën 2000/13/EC. Të gjitha prodhimet duhet etiketuar sipas këtij U.A. që përmban informata të rëndësishme për konsumatorin.</p>	<p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës Ministria e Industrisë dhe Tregtisë</p>
Mbrojta e mjedisit			

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standartet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjës për zbatim)
<p>Prodhimtari e sigurt e qumështit dhe mishit në fermë</p> <p>Përpunuesit e qumështit dhe grumbulluesit e qumështit</p>	<p>U.A. MA 20/2006 mbi kriteret e higjienës së qumështit të freskët Ligji për veterinarinë 21/2004</p> <p>Rregullorja Nr. 11/2011 mbi higjienën e mallrave ushqimore</p> <p>Rregullorja Nr. 12/2011 mbi përcaktimin e rregullave specifike mbi higjienën e ushqimit me prejardhje shtazore</p> <p>Rregullorja Nr. 27/2012 mbi kriteret mikrobiologjike të mallrave ushqimore</p> <p>U.A. MA 20/2006 mbi kriteret e higjienës së qumështit të freskët</p>	<p>Përveç kriterëve për qumësht të freskët që përcaktojnë parametrat që duhet përmbledhur nga bujqit, Ligji për Veterinarinë përcakton rregullat për prodhuesit parësor sa i përket sigurisë së prodhimeve në aspektin e sëmundjeve shtazore në fermat blegtorale.</p> <p>Qumështoret duhet të respektojnë rregulloren në fuqi për higjienën e prodhimeve të tyre, objekteve dhe praktikave të prodhimit të sigurt të qumështit dhe prodhimeve të qumështit.</p> <p>Rregullorja e parasheh që OBU duhet të respektojnë parimet HACCP deri në fund të vitit 2013.</p> <p>Ekziston udhëzimi administrativ që përcakton kriteret për qumështin e freskët që duhet përbushur para se qumështi i freskët të mund të përpunohet më tutje nga përpunuesit.</p>	<p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p> <p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p>
Sektori i			Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjisllacioni relevant)	Standardet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjës për zbatim)
Miratimi si përpunues mishi	<p>Ligji Nr. 03/L-016 mbi ushqimin</p> <p>Rregullorja Nr. 10/2011 për kontrollin zyrtar të ndërmarrja për të siguruar verifikimin e përputhshmërisë me ligjin për ushqimin dhe ushqimin për kafshë dhe rregullat për shëndet dhe mirëqenie të kafshëve</p> <p>Rregullorja Nr. 11/2011 mbi higjienën e maltrave ushqimore</p> <p>U.A. MA 01/2006 mbi miratimin e thertoreve dhe objekteve për përpunimin e mishit dhe inspektimin e tyre</p>	<p>Bazuar në aktet e deklaruara, thertoret dhe objektet për përpunimin e mishit duhet miratuar për operim. Ato duhet të përmbushin kërkesat për higjienën në objektet e tyre, aktivitetet dhe kërkesat lidhur me lëndën e parë.</p>	<p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p>

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standartet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjës për zbatim)
Cilësia dhe siguria e ushqimit	<p>Rregullorja Nr. 11/2011 <i>mbi higjienën e mallrave ushqimore</i></p> <p>Rregullorja Nr. 12/2011 <i>mbi përcaktimin e rregullave specifike mbi higjienën e ushqimit me prejardhje shtazore</i></p> <p>Rregullorja Nr. 13/2011 <i>për përcaktimin e rregullave specifike mbi organizimin e kontroleve zyrtare të prodhimeve me prejardhje shtazore për konsum nga njerëzit</i></p> <p>Rregullorja Nr. 11/2011 <i>mbi higjienën e mallrave ushqimore</i></p>	<p>Kjo rregullore specifikon kërkesat minimale që prodhuesit e mishit duhet të përmbushin për të vendosur prodhimet e tyre në treg.</p> <p>Nuk ka dispozita të përgjithshme dhe specifike për proceset e prodhimit dhe vetë-kontrollet, kontrollet zyrtare që duhet të verifikojnë përputhshmërinë janë përcaktuar në Rregulloren 13/2011.</p>	
Prezantimi dhe përdorimi i HACCP	<p>Rregullorja Nr. 11/2011 <i>mbi higjienën e mallrave ushqimore</i></p>	<p>Kjo rregullore përcakton; OBU-të duhet të punojnë sipas parimeve HACCP deri në fund të vitit 2013.</p>	<p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p>

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standardet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjës për zbatim)
Kontrolla sanitare	<p>Rregullorja Nr. 12/2011 mbi përcaktimin e rregullave specifike mbi higjienën e ushqimit me prejardhje shtazore</p> <p>U.A. MA 01/2006 mbi miratimin e thertoreve dhe objekteve për përpunimin e mishit dhe inspektimin e tyre</p> <p>Rregullorja Nr. 13/2011 mbi përcaktimin e rregullave specifike mbi organizimin e kontroleve zyrtare të prodhimeve me prejardhje shtazore për konsum nga njerëzit</p>	<p>Kriteret minimale për sanitetin e objekteve janë përcaktuar në disa rregullore. Kërkesat për sanitet dhe kushte higjienike janë të obligueshme për OBU-të gjatë miratimit të tyre dhe procesit të regjistrimit në fillim, gjithashtu edhe në gjitha fazat tjera të prodhimit. Verifikimi i përputhshmërisë është përgjegjësi e inspektorëve të Agjencisë së Ushqimit dhe Veterinës.</p>	
Menaxhimi i mbeturinave dhe nenprodukteve	<p>Ligji Nr. 04/L-060 mbi Mbetjet</p> <p>Draft rregullorja për mesproduktet</p>	<p>Rregullat e përgjithshme për mbetjet janë përcaktuar brenda këtij ligji.</p> <p>Rregullat specifike për mesprodukte blegtorale do të përcaktohen në bazë të <i>Rregullores (EC) Nr. 1069/2009</i> e cila është në procedurat e hartimit.</p>	<p>Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p>
Pajisjet për therje, përpunim ushqimi dhe mirëmbajtje	<p>Rregullorja Nr. 11/2011 mbi higjienën e mallrave ushqimore</p>	<p>Rregullorja Nr. 12/2011 përcakton kërkesat specifike për OBU-të për therje të llojeve të ndryshme, procedurat e therjes, pajisjet dhe tërë zinxhirin e sigurisë së ushqimit</p>	<p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p>

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standartet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjës për zbatim)
	<p>Rregullorja Nr. 12/2011 <i>mbi përcaktimin e rregullave specifike mbi higjienën e ushqimit me prejardhje shtazore</i></p> <p>Rregullorja Nr. 13/2011 <i>mbi përcaktimin e rregullave specifike mbi organizimin e kontrolleve zyrtare të prodhimeve me prejardhje shtazore për konsum nga tjerëzitet</i></p>	<p>sa i përket prodhimeve me prejardhje shtazore. Përcakton detyrat e OBU-ve dhe përgjegjësitë për informimin dhe gjurmimin e zinxhirit ushqimor.</p>	
Prezentimi dhe përdorimi i HACCP	<p>Rregullorja Nr. 11/2011 <i>mbi higjienën e mallrave ushqimore</i></p>	<p>Kjo rregullore përcakton; OBU-të duhet të punojnë sipas parimeve HACCP deri në fund të vitit 2013.</p>	<p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p>

Shëndeti dhe mirëqenia e kafshëve

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standartet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjëse për zbatim)
<p>Identifikimi dhe regjistrimi i kafshëve</p>	<p>Ligji Nr. 21/2004 Ligji për veterinën</p>		

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standardet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjëse për zbatim)
(gjedhet, delet, dhitë)	Udhëzimi administrativ Nr. 12/2012 Identifikimi dhe Regjistrimi i Kafshëve Ligji Nr. 21/2004 Ligji për Veterinën dhe Ligji Nr. 02/L-10 për Mirëqenien e Kafshëve.	Qëllimi i këtij udhëzimi administrativ është që të përcaktojë vendin e duhur të prodhimeve me prejardhje shtazore si dhe lëvizjen e tyre brenda dhe jashtë Republikës së Kosovës, kushtet dhe kriteret për gjedhet, delet, dhitë, derrat dhe kuajt.	Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës
Mbrojtja e kafshëve gjatë transportit dhe therjes	Udhëzimi administrativ Nr. 17/2005 për bartjen e kafshëve brenda Republikës së Kosovës. Udhëzimi administrativ 24/2006 për therjen e kafshëve nga njerëzit.	Udhëzimi administrativ aktual përcakton qarkullimin e të gjitha kategorive të kafshëve të gjalla brenda territorit të Kosovës. Përmes këtij udhëzimi administrativ përcaktohen kërkesat për therje humane të kafshëve të synuara për therje, dhe gjatë shtrirjes, lidhjes (<i>pening</i>), trulllosjes, vrasjes dhe therjes, objektet për therje, mbikëqyrjen e tyre dhe inspektimin e kafshëve dhe objekteve, si dhe metodat e therjes.	Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës
Kushtet për mbrojtjen e kafshëve të mbajtura për qëllime	Ligji Nr. 02/L-10 Ligji për Mirëqenien e Kafshëve.		

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standartet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjëse për zbatim)
të fermës	Udhëzimet Administrative 19/2006 për vendosjen e kafshëve në karantinë.	Qëllimi i këtij udhëzimi administrativ është që të rregulloj çështjet lidhur me karantinën e kafshëve të gjalla që importohen në Republikën e Kosovës.	Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standardet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjëse për zbatim)
Sëmundjet e kafshëve	<p>Ligji Nr. 21/2004 Për Veterinarinë, Udhëzimet administrative për parandalimin, luftimin dhe çrrënjosjen e sëmundjeve ngjithëse: Tërbimi Nr: 10/2005; Shapi 14/2005; Gripi i shpezëve 24/2005; FMD 27/2006; <i>Bluetongue</i> 28/2006; CFS 33/2006; TSE 34/2006; TB, bruceloza leukoza të gjedhet 26/2007 ; B. melitensis (dele, dhi dhe derra) 07/2008; Antraksi 06/2008; Sëmundja e bletëve 15/2008; Sallmonella të shpezët 32/2008;</p>	<p>Të gjitha këto udhëzime administrative janë në pajtim për parandalim, luftim dhe çrrënjosje të sëmundjeve ngjithëse në Republikën e Kosovës.</p>	<p>Agjencia e Ushqimit dhe Veterinës</p>

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standardet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjëse për zbatim)
Shëndeti i punëtorëve, higjiena dhe mirëqenia	Ligji Nr. 04/L-161 Për sigurinë dhe shëndetin në punë	Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i masave për përmirësimin e shkalles së sigurisë dhe shëndetit të të punësuarve gjithashtu përmban parimet e përgjithshme për parandalimin e rreziqeve profesionale, eliminimin e faktorëve të rrezikut dhe aksidenteve, informimit, konsultimit, pjesëmarrjes së balancuar në përmirësimin e nivelit të sigurisë dhe shëndetit në punë.	Inspektorati I punes- MPMS
Mbrojtja e mjedisit			

Mbrojtja e mjedisit

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standardet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjëse për zbatim)
Mbrojtja e ujit sipërfaqësor	Ligji Nr. 04/L-147 për ujërat e Kosovës	Ndalohet kryerja e të gjitha punëve të cilat shkaktojnë ndryshimin në gjendjen ujqor. Intervenimet me qëllim të përmirësimit, rehabilitimit dhe mirëmbajtjes së gjendjes së mirë të ujërave, kryhen në pajtim me planet për menaxhim të pëllgjeve lumore.	Inspeksioni i ujërave- MMPH

Tema (fusha e standardeve)	Korniza ligjore e Kosovës (legjislacioni relevant)	Standardet minimale kombëtare (përshkrim i shkurtër i kërkesave dhe standardeve)	Organet teknike (përgjegjës për zbatim)
Mbrojtja e tokës (dheut)	Ligji Nr. 02/L-26 për tokën bujqësore	Pronari apo shfrytëzuesi i tokës bujqësore është i detyruar që tokën bujqësore ta shfrytëzojë në mënyrën e cila i përshkruhet vetive natyrore të tokës, duke mos e zvogëluar vlerën e saj dhe duke përdorur masat agroteknike përkatëse.	Inspeksioni për bujqësi- MBPZHR
Mbrojtja e ajrit	Ligji Nr. 2004/30 për mbrojtjen e ajrit nga ndotja	Çdo ndërmarje, duhet ta ruaj cilësinë e ajrit, ta mbrojë atë nga ndotjet e shkaktuara gjatë veprimtarisë që ushtrohen në territorin e Republikës së Kosovës.	Agjencia Kosovare për Mbrojtjen e Mjedisit- MMPH
Ruajtja e habitateve natyrore	LIGJI Nr. 03/L-233 Për mbrojtjen e natyrës	Pronarët dhe përdoruesit e ligjëshëm të përbërësve të natyrës janë të detyruar t'ju lejojnë përfaqësuesve të organeve për kryerjen e punëve administrative dhe/ose profesionale në mbrojtjen e natyrës - këtu e tutje: organet kompetente - dhe personave të autorizuar nga ata të vizitojnë dhe të shikojnë ato me qëllim të hulumtimit, mbledhjes të dhënave profesionale si dhe të mbikëqyrin zbatimin e masave dhe kushteve të përcaktuara për mbrojtjen e natyrës, si edhe për vlerat e mbrojtura të natyrës.	MMPH

SHTOJCA NR.6 KËRKESA PËR PAGESË

Republika e Kosovës Republika Kosovo -
Republic of Kosovo Qeveria - Vlada -
Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

KËRKESA PËR PAGESË- 2019	
MASA 103 Nën masa 103. _____	
I. Të dhëna për aplikuesin	_____
	_____
	(Emri i Ndermarrjes)
	Rajoni:
	Komuna:
	Vendbanimi:
	Adresa:
	Telefoni:
E-maili:	
Faqja e internetit:	
II. Titulli i projektit	....

X. Deklaratat	
<p>Me nënshkrimin e kësaj kërkesë për pagesë</p> <p>Unë deklaroj se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Të gjitha të dhënat dhe dokumentet, të cilat unë i kam paraqitur me këtë kërkesë për pagesë janë të vërteta. 2) Investimet e përfshira në kërkesën për pagesë janë kryer me të vërtetë. 3) Shpenzimet për të cilat kërkoj të paguhem janë të paraqitura në Tabelën e Kostove të kësaj kërkesë. 4) Unë nuk kam marrë përkrahje tjetër financiare publike për të njëjtat investime. 5) Unë nuk kam borxhe të prapambetura në institucionet publike. 6) Unë jam dakord që Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural ta publikojë këtë informacion për projektin tim – emrin e përfituesit, vendndodhjen e investimeve, shumën e përkrahjes dhe shumën totale të kostove. 7) Të gjitha faturat janë paguar dhe çmimet nuk janë të fryra. 8) I kam respektuar në tërësi procedurat e prokurimit siç janë të përshkruara në shtojcën e kontratës të cilën e kam nënshkruar me AZHB-në. 9) Jam i vetëdijshëm se paraqitja e të dhënave të pavërteta ndëshkohet me ligjet në fuqi. 	
XI. Data / Nënshkrimi	
<p>Dita – muaji – viti</p> <p>...../...../.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi)</p> <p>(Vula për subjektet juridike)</p>

Shënim: Përfituesi plotëson vetëm hapësirat me ngjyrë të bardhë

DOKUMENTET E BASHKËNGJITURA

Ju lutem shënoni me " " dhe radhitini ato sipas kësaj renditjeje në fund të kërkesës për pagesë

1. Dokumentet e përgjithshme

1. Kopja e letërnjoftimit valid të Republikës së Kosovës dhe kopja e regjistrimit të Biznesit, dokumenti që tregon se kush e ka të drejtën e nënshkrimit në emër të kompanisë	-
2. Autorizimi i vërtetuar nga noteri (në rastin kur kërkesa dorëzohet nga i autorizuari)	-
3. Kopja e letërnjoftimit valid të personit të autorizuar (në rastin kur kërkesa dorëzohet nga i autorizuari)	-
4. Faturat origjinale që vërtetojnë shpenzimet e kryera	-
5. Listen e të punsuareve dhe pagesën e kontributeve	
6. Urdhër pagesa (në rastet kur pagesa është kryer në bankë në vlerë mbi 500€) / kuponi fiskal (në rastet kur pagesa është kryer me para të gatshme nën 500 €) e cila i bashkëngjitet faturës dhe tregon se përfituesi e ka kryer pagesën	-
7. Pasqyra e llogarisë bankare që përfshinë periudhën e pagesave që tregon se përfituesi e ka kryer pagesat (në rastet kur pagesat janë bërë me transfer në bankë)	-
Vetëm në rast të projekteve të ndërtimit	
8. Lejen e ndërtimit lëshuar nga organi kompetent i Komunës;	-
9. Vlerësimin e ndikimit në mjedis nëse është paraparë me ligj	-
9. Projektin ideor dhe Planin teknik	

Dokumente lidhur me procedurat e prokurimit (dokumentet e ndara dhe të kompletuara për secilën procedurë të prokurimit)

Numri i dokum entit	Vlera e tenderit		
	Deri në 10 000 euro ☐	10 000 - 60 000 euro ☐	Më shumë se 60 000 euro ☐
Lloji i blerjes	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐
1	Deklarata	-	Kopja e shpalljes e publikuar në shtyp/gazetë
2		Së paku tri ftesa me shkrim të plotësuar, të nënshkruara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit), nga Shtojca 1	Ftesa me shkrim të plotësuar, të nënshkruara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit), nga Shtojca 1 - nuk është e obligueshme - nëse ky është rasti/ -vendosur nga përfituesi i grantit
3		Kopjet e certifikatës për regjistrimin e biznesit të secilit nga tenderuesit (për së paku 3 tenderues)	Kopjet e certifikatës për regjistrimin e biznesit të secilit nga tenderuesit (për së paku 3 tenderues)
4		Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (për së paku 3 tenderues)	Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (për së paku 3 tenderues)
5		Ofertat e pranuar (së paku 3)	Ofertat e pranuar (së paku 3)
6			Vendimi për krijimin e komisionit për vlerësim
7		Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga Shtojca 2)	Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga Shtojca 2)
8		Deklarata për besueshmërinë e tenderuesit (nga Shtojca 3)	Deklarata për besueshmërinë e tenderuesit (nga shtojca 3)
9		-	Deklarata për konfidencialitetin dhe neutralitetin (Shtojca 4)
10		Raporti për dhënien e tenderit	Raporti për dhënien e tenderit
11		Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues	Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues

Tabela e kostove sipas kërkesës për pagesë Numri unik i regjistrimit (NUR) të kërkesës për pagesë:

.....

№	Lloji i shpenzimeve	Sasia		Çmimi për njësi pa TVSH /Euro/	Çmimi për njësi me TVSH /Euro/	Shuma totale pa TVSH /Euro/	Shuma totale me TVSH /Euro/	Numri i faturës	Data e faturës	Përkrahja e autorizuar /Euro/
		Njësia matëse	Sasia							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
Shuma totale:										

Shënim: hapësirat e hijezuara në tabelën e mësipërme duhet të plotësohen vetëm nga zyrtarët e Agjencisë së Pagesave

SHTOJCA NR.7 RAPORTI I VLERËSIMIT I DËRGOHET APLIKUESIT.

SHTOJCA NR. 8 FORMA E ANKESËS

Ankesë

Emri Mbiemri _____, Fshati _____
Komuna _____

Ankohem ndaj vendimit nr: _____ i dt. _____, si aplikues i

Projektet e Zhvillimit Rural:

Spektori:

përpunim i qumështit

përpunim i mishit

përpunimi pemëve dhe perimeve

prodhimi i verës

Nr. i aplikacionit _____

Shkaqet e ankimit:

Vërejtje: Bashkëngjit dokumentet që i konteston

SHTOJCA NR.9 KONTAKTET DHE PIKAT INFORMUESE

Kontaktet dhe pikat (vendet) informuese lidhur me aplikimin

MBPZHR / AZHB MBPZHR / AZHB
Adresa: Rr:Migjeni 10,000 Prishtine ish ndërtesa
e Bankës së Lublanës nga e Hëna deri të Premten: nga 10.00h-
12.00h dhe 13.00-15.00. Tel; 03820038878.

Zyrat Rajonale te AZHB-së

Nr.	Rajoni	Adresat	Telefoni
1	Prishtine	Zona Industriale-Fushë Kosovë, (përballë Maxi-Marketit)	038601169
2	Mitrovice	Mbretëresha Teutë pa nr.	028522501
3	Peje	Instituti Bujqësor, fidanishtja Pejë	039431-276
4	Gjakove	Rr.Marin Brleti nr.2,kati III.	0390 320-992
5	Prizren	Rr.Avni Rrustemi 159	029244-793
6	Ferizaj	Dëshmorët e Kombit pa nr.	0290324661
7	Gjilan	Bulevardi i Pavarësisë (Rr.eFerizaj-it;.Soliteri katiI)	0280326106

SHTOJCA NR.10 INDIKATORËT

Masa 103, Nënmasa - 103.1 Përpunimi i qumështit - Viti 2019

Komuna.....

Mbledhja e treguesve për projektin.....

Aplikuesi..... Numri

identifikues i fermës

--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Te dhënat të ofruara nga aplikuesi		Kontrolli nga zyrtari rajonal
		PO	JO	
Input	Vlera totale e ndihmës publike (euro)			☐
Output	Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro)			☐
Rezultati	Ndërmarrjet do të përmirësojnë standardet e tyre drejt përputhjes me standardet kombëtare të BE-së për siguri të ushqimit /shëndetit të kafshëve / dhe mjedisit	PO	JO	☐
	Produktet e reja do të sigurohen dhe / ose do të fusin/aplikojnë teknikat e reja	PO	JO	☐
	Trajtimi i mbeturinave / menaxhimit duhet të futet / të përmirësohet	PO	JO	☐
				☐
	Marketingu duhet të përmirësohet	PO	JO	☐
	Marrëdhënie kontraktuese me fermerët duhet të zgjerohet / konsolidohen	PO	JO	☐
	Teknikat për ruajtjen e energjisë duhet të përshtaten	PO	JO	☐
Ndikimi	Energjia e ripërtëritëse duhet të prodhohet nga ndërmarrja	PO	JO	☐
	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e kaluar para zbatimit të projektit			☐
	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e ardhshëm si rezultat i zbatimit të projektit Konsumi i ndërmjetësuar = Kosto totale në vitin e kaluar para zbatimit të projektit me: lëndë të parë + mirëmbajtjen e ndërtesave dhe makinerive + energji, ujë, lëndë djegëse / transportin, por pa shpenzimet e punës, me qira, kthimit të kredive dhe interesin bankar			☐
	Konsumi i ndërmjetësuar = Kosto totale në vitin e ardhshëm si rezultat i zbatimit të projektit me: lëndë të parë + mirëmbajtjen e ndërtesave dhe makinerive + energji, ujë, lëndë djegëse / transportin, por pa shpenzimet e punës, me qira, kthimit të kredive dhe interesin bankar			☐

	Numri i përgjithshëm i**të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e fundit para zbatimit të projektit (FTE)		
	Numri i të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e ardhshëm si rezultat i investimit (FTE)		

* - shpenzimet e pranueshme (mbështetja publike + private bashkëfinancimi i shpenzimeve të pranueshme) + shpenzimet jo të pranueshme

** - numri i përgjithshëm i vendeve të reja të punës me orar të plotë (FTE) Numri i përgjithshëm i vendeve të punës (FTE) do të llogaritet si punë shtesë në një 1 vit pas implementimit të projektit, si rezultat i drejtpërdrejtë i investimeve të bëra përmes këtij projekti

1 FTE = 225 ditë pune për vit.

Masa 103, Nënmasa - 103.2 Përpunimi i mishit,
Viti 2019

Komuna.....

Mbledhja e treguesve për projektin.....

Aplikuesi..... Numri
identifikues i fermës

--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Të dhënat të ofruara nga aplikuesi		Kontrolli nga zyrtari rajonal
		PO	JO	
Input	Vlera totale e ndihmës publike (euro)			☐
Output Rezultat i	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro)			☐
	Ndërmarrjet do t'i përmirësojnë standardet e tyre drejt përputhjes me standardet kombëtare të BE-së për siguri të ushqimit / shëndetit të kafshëve / dhe mjedisit	PO	JO	☐
	Produktet e reja do të sigurohen dhe / ose do të fusin/aplikojnë teknikat e reja	PO	JO	☐
	Trajtimi i mbeturinave / menaxhimit duhet të futet / të përmirësohet	PO	JO	☐
	Marketingu duhet të përmirësohet	PO	JO	☐
	Marrëdhëniet kontraktuese me fermerët duhet të	PO	JO	☐

	zgjerohen / konsolidohen			☐
	Teknikat për ruajtjen e energjisë duhet të përshtaten	PO	JO	☐
	Energjia e ripërtërirë duhet të prodhohet nga Ndërmarrja	PO	JO	☐
Ndikimi	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e kaluar para zbatimit të projektit			☐
	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e ardhshëm si rezultat i zbatimit të projektit			☐
	Konsumi i ndërmjetësuar = Kosto totale në vitin e kaluar para zbatimit të projektit me: lëndë të parë + mirëmbajtjen e ndërtesave dhe makinerive + energji, ujë, lëndë djegëse / transportin, por pa shpenzimet e punës, me qira, kthimit të kredive dhe interesin bankar			☐
	Konsumi i ndërmjetësuar = Kosto totale në vitin e ardhshëm si rezultat i zbatimit të projektit me: lëndë të parë + mirëmbajtjen e ndërtesave dhe makinerive + energji, ujë, lëndë djegëse / transportin, por pa shpenzimet e punës, me qira, kthimit të kredive dhe interesin bankar			☐
	Numri i përgjithshëm i**të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e fundit para zbatimit të projektit (FTE)			☐
	Numri i të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e ardhshëm si rezultat i implementimit të projektit (FTE)			☐

* - shpenzimet e pranueshme (mbështetja publike + private bashkë-financimi i shpenzimeve të pranueshme) + shpenzimet jo të pranueshme

** - numri i përgjithshëm i vendeve të reja të punës me orar të plotë (FTE) Numri i përgjithshëm i vendeve të punës (FTE) do të llogaritet si punë shtesë në një 1 vit pas implementimit të projektit, si rezultat i drejtpërdrejtë i investimeve të bëra përmes këtij projekti;

1 FTE = 225 ditë pune për vit.

Masa 103, Nënmasa - 103.3 Përpunimi i frutave dhe perimeve - Viti 2019

Komuna.....

Mbledhja e treguesve për projektin.....

Aplikuesi..... Numri

identifikues i fermës

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Të dhënat të ofruara nga aplikuesi	Kontrolli nga zyrtari rajonal
Input	Vlera totale e ndihmës publike (euro)		☐
Output	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro) nga i cili		☐
	103.3.1 Përpunimi i frutave dhe perimeve		☐

	103.3.2 Veraritë			☐
Rezultat i	Ndërmarrjet do t'i përmirësojnë standardet e tyre drejt përputhjes me standardet kombëtare të BE-së për siguri të ushqimit / shëndetit të kafshëve / dhe mjedisit	PO	JO	☐
	Produktet e reja do të sigurohen dhe / ose do të fusin/aplikojnë teknikat e reja	PO	JO	☐
	Trajtimi i mbeturinave / menaxhimit duhet të futet / të Përmirësohet	PO	JO	☐
				☐
	Marketingu duhet të përmirësohet	PO	JO	☐
	Marrëdhënie kontraktuese me fermerët duhet të zgjerohet / konsolidohen	PO	JO	☐
	Teknikat për ruajtjen e energjisë duhet të përshtaten	PO	JO	☐
Ndikimi	Energjia e ripërtërre duhet të prodhohen nga Ndërmarrja	PO	JO	☐
	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e kaluar para zbatimit të projektit			☐
	Vlera totale e të hyrave nga shitja e prodhimit në vitin e ardhshëm si rezultat i zbatimit të projektit			☐
	Konsumi i ndërmjetësuar = Kosto totale në vitin e kaluar para zbatimit të projektit me: lëndë të parë + mirëmbajtjen e ndërtesave dhe makinerive + energji, ujë, lëndë djegëse / transportin, por pa shpenzimet e punës, me qira, kthimit të kredive dhe interesin banker			☐
	Konsumi i ndërmjetësuar = Kosto totale në vitin e ardhshëm si rezultat i zbatimit të projektit me: lëndë të parë + mirëmbajtjen e ndërtesave dhe makinerive + energji, ujë, lëndë djegëse / transportin, por pa shpenzimet e punës, me qira, kthimit të kredive dhe interesin banker			☐
	Numri i përgjithshëm i**te punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e fundit para zbatimit të projektit (FTE)			☐

Numri i të punësuarve me orar të plotë të punës në vitin e ardhshëm si rezultat i implementimit të projektit (FTE)

* - shpenzimet e pranueshme (mbështetja publike + private bashkëfinancimi i shpenzimeve të pranueshme) + shpenzimet jo të pranueshme

** - numri i përgjithshëm i vendeve të reja të punës me orar të plotë (FTE) Numri i përgjithshëm i vendeve të punës (FTE) do të llogaritet si punë shtesë në një 1 vit pas implementimit të projektit, si rezultat i drejtpërdrejtë i investimeve të bëra përmes këtij projekti;

1 FTE = 225 ditë pune për vit.

SHTOJCA NR.11 PLANI I BIZNESIT- PJESA FINANCIARE

Kthimi i Investimeve - KI / për grantet e zhvillimit rural

Vitet	Parashikimi i shpenzimeve dhe të hyrave pa implementimin e projektit (euro)			Parashikimi i shpenzimeve dhe të hyrave nëse implementohet projekti (euro)			Dallimi si rezultat i implementimit të projektit (euro)				Vlera e bashkë-financimit privat të shpenzimeve të pranueshme (euro)	Kthimi i investimit KI (nëse të gjitha rubrikat kanë vlerë pozitive KI)
	Vlera totale e shpenzimeve të prodhimit	Vlera totale e të hyrave	Profiti	Vlera totale e shpenzimeve të prodhimit	Vlera totale e të hyrave	Profiti	Dallimi në të hyra	Dallimi në shpenzime	Profiti shtesë	Profiti shtesë (pasqyrë kumulative)		
Viti 1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
10			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Skjarim:

Vetëm në rubrikat e bardha mund dhe duhet të shkruhet

Së paku numrinë fund të kësaj kolone duhet të jetë pozitiv, përndryshe projekti duhet të refuzohet si i papranueshëm sepse profiti shtesë nuk e mbulon investimin as pas 10 vitesh

SHTOJCA NR.12 KODI I ETIKËS PËR KOMPANITË KËSHILLUESE

Rekomandime për aplikues: Kodi i Etikës për kompanitë këshilluese

MBPZHR ose AZHB nuk mund të ndërhyjë në marrëdhëniet kontraktuese në mes të dy palëve private.

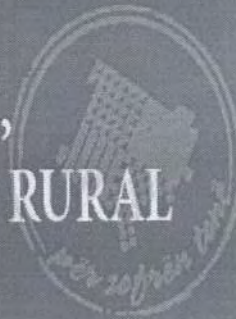
Megjithëkëtë, e konsiderojmë të rëndësishme të bëjmë disa rekomandime:

- Për përgatitjen e aplikacionit, aplikuesi nuk është i obliguar të angazhojë kompani këshilluese.
- Aplikuesi vendos vetë nëse do të marrë këshillues dhe cilin këshillues do të angazhojë.
- Në rast të projekteve më të komplikuar (psh. me plan të biznesit dhe ndërtim), këshillojmë aplikuesin të marrë këshilltarë të specializuar.
- Zyrtarët e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë e kanë të ndaluar të rekomandojnë këshilltarë të caktuar. Në rast se dëshmohet konflikti i interesit në mes të këshilltarit dhe Agjencisë të Pagesave, aplikacioni refuzohet si tentim mashtrimi dhe zyrtari ndëshkohet me ligjet e vendit dhe me rregullat e brendshme të AZHB- së.
- Aplikuesi nënshkruan kontratë me këshilluesin para aplikimit. Nuk mjafton marrëveshja gojore!
- Shpenzimet e këshillimit pranohen nëse projekti përzgjidhet dhe financohet nga AZHB. Për këtë këshilluesi duhet të lëshojë faturë të rregullt dhe aplikuesi duhet ta paguajë atë.
- Në rast se projekti deklarohet i papranueshëm për fajin e këshilluesit, aplikuesi nuk duhet të paguajë sepse është detyrë e këshilluesit të përgatisë vetëm projekte të pranueshme.
- Nëse aplikacioni është i pranueshëm por nuk ka pikë të mjaftueshme, këshilluesi duhet të paguhet sepse ai nuk ka ndikim në përcaktimin e pikëve.
- Aplikuesi duhet të kujdeset që t'i sigurojë të gjitha dokumentet e nevojshme me kohë dhe t'ia bashkëngjitë ato aplikacionit të tij. Këshilluesi duhet të kontrollojë kompletimin e aplikacionit.
- Aplikuesi mund të kërkojë ndihmë nga këshilluesi edhe në implementimin e projektit nëse këtë e kanë paraparë në kontratë.
- Aplikuesi nuk lejohet të ndërrojë kompaninë këshilluese pas përzgjedhjes së projektit sepse pranimi i shpenzimeve të përgatitjes së projektit është i lidhur me kompaninë që ka përgatitur projektin.

SHTOJCA NR.13 PROMOVIMI

Mbështetur nga
**MINISTRIA E BUJQËSISË,
PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL**

*Ky dokument është përgatitur nga Agjencia për
Zhvillimin e Bujqësisë në bashkëpunim me Autoritetin
Menaxhues*

dhe shpërndahet falas

PROGRAMI PËR ZHVILLIM RURAL 2019

MASA 302: DIVERSIFIKIMI I FERMAVE DHE ZHVILLIMI I BIZNESEVE

UDHËZUES PËR APLIKUES

Afati i aplikimit: 22 Maj-01 Korrik 2019

1	Përmbajtja	
1.	OBJEKTIVAT, PRIORITETET DHE MJETET FINANCIARE TË MASËS 302	5
1.1	Hyrja	5
2	OBJEKTIVAT E MASËS 302	6
2.1	Objektiva e përgjithshme dhe objektivat specifike	6
2.1.1	Objektiva e përgjithshme	6
2.1.2	Objektivat e Veçanta	6
2.	Mjetet financiare	6
2.2	Përkufizimet kryesore	7
3	PËRFITUESIT PËRFUNDIMTAR	9
3.1	Shkalla e përkrahjes publike	9
3.2	Kriteret e përbashkëta të pranueshmërisë për masën	9
4	KRITERET E VEÇANTA TË PRANUESHMËRISË	12
4.1	Prodhimi i mjaltit	12
4.2	Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare	12
4.3	Zhvillimi i aktiviteteve artizanale	12
4.4	Zhvillimi i turizmit rural	13
4.5	Akuakultura/kultivimi i peshkut	13
4.6	Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish	13
5	KRITERET E PËRZGJEDHJES	14
5.1	Tabla 2 Prodhimi i mjaltit	14
5.2	Tabla 3 Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare	15
5.3	Tabla 4 Zhvillimi i aktiviteteve artizanale	16
5.4	Tabla 5 Zhvillimi i turizmit rural	17
5.5	Tabla 6 Akuakultura /Kultivim i peshkut	18
5.6	Tabla 7 Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish	19
6	AFATI I ZBATIMIT	20
7	Rregullat e shpenzimeve të pranueshme	20
7.1	Shpenzimet e pranueshme indikative për këtë masë	20
7.2	Niveli i përkrahjes	21
7.3	Lista e shpenzimeve indikative për nënmasa është si në vijim	21
7.3.1	Prodhimi i mjaltit	21
7.3.2	Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare	22
7.3.3	Zhvillimi aktiviteteve artizanale	22
7.3.4	Zhvillimi turizmit rural	22
7.3.5	Akuakultura/kultivimi i peshkut	23
7.3.6	Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish	24
8	PROMOVIMI I PËRKRAHJES	24
9	SHPENZIMET E PAPRANUESHME	24
9.1	Shpenzimet e mëposhtme nuk janë të pranueshme:	24
10	PROCEDURAT E APLIKIMIT	25
10.1	Përmbajtja e aplikacionit	25
11	DORËZIMI I APLIKACIONEVE DHE AFATI I FUNDIT	26
12	PROCEDURA E PËRZGJEDHJES, VLERËSIMI DHE PËRZGJEDHJA E APLIKACIONEVE	26
12.1	Vlerësimi i projekt-propozimit/plan biznesi	26
12.2	Kontrollet në terren	27
13	RADHITJA NË LISTË E APLIKUESVE	30

14	ANKESAT	30
15	PROCEDURAT E PROKURIMIT.....	30
16	PAGESA E GRANTIT.....	31
17	MONITORIMI EX-POST.....	32
18	DISPOZITA TË RËNDËSISHME QË MUND TË JENË SHKAKTAR TË REFUZIMIT TË APLIKACIONIT	32
19	Shtojcat.....	33
19.1	Shtojca 1: Lista e dokumenteve të dorëzuara	34
19.2	Shtojca 2 Formulari për aplikim.....	39
19.3	Shtojca 3: Projekt-propozim – modeli.....	42
19.4	Shtojca 4: Model për përgatitjen e projekt-propozimit për nënmasën 302.4 Zhvillimi i turizmit rural.....	46
19.5	Shtojca 5: Model për përgatitjen e planit të biznesit.....	53
20	PROCEDURAT E PROKURIMIT	60
20.1.2	Shtojca 1. e kontratës	65
20.1.3	Shtojca 2 e Kontratës	67
20.1.4	Shtojca 3 e Kontratës	67
20.1.5	Shtojca 4 e Kontratës	68
20.1.6	Shtojca 5 e Kontratës	69
20.1.7	Shtojca 6 e Kontratës	71
20.1.8	Shtojca 7: Lista e aktiviteteve tradicionale artizanale të pranueshme për mbështetjen në Masën 302	72
20.1.9	Shtojca 8: Lisat e investimeve të pranueshme/ shpenzimet e pranueshme.....	73
20.1.10	Shtojca nr. 8 Lista e vendbanimeve (zonat kadastrale) në zonat malore (“Iloji A”)....	91
20.1.11	Shtojca 10: Lista B - Lista e vendbanimeve në zonat malore (“Iloji B”)	72
20.1.12	Shtojca 11: Kërkesa për Pagesë për Masën 302.....	74
20.1.13	Shtojca 12: Raport i vlerësimit	78
20.1.14	Shtojca 13: Forma e Ankesës.....	79
20.1.15	Shtojca 14: Formulari i indikatorëve.....	80
20.1.16	Shtojca 15: Lista me adresa të zyrave rajonale të bujqësisë	82
20.1.17	Shtojca 16: Promovimi	83
20.1.18	Shtojca 17: Lista e trashëgimisë kulturore për mbrojtje të përkohshme.....	83
20.1.19	Shtojca 18: Kodi i Etikës për kompanitë këshilluese.....	83
20.1.20	Shtojca 19: Shërbimet këshillimore	84

1. OBJEKTIVAT, PRIORITETET DHE MJETET FINANCIARE TË MASËS 302

1.1 Hyrja

Udhëzuesi ka për qëllim t'u ndihmoj aplikuesve në përgatitjen e aplikacioneve të tyre, të qartësoj kushtet e pranueshmërisë që duhet të respektohen, sistemin e pikëve, cilat janë investimet e pranueshme, cilat janë dokumentet e nevojshme për aplikim, si do të bëhet vlerësimi i projekteve, si do të njoftohen aplikuesit për rezultatet e vlerësimit, çka janë procedurat e prokurimit, cilat janë ndëshkimet në rast të parregullsive apo tentimeve për mashtrim etj.

Roli i Udhëzuesit është të sqaroj në detaje dispozitat e paraqitura në masë, dhe jo të përsëris atë. Prandaj ky nuk e zëvendëson masën por duhet lexuar (bashkë me shtojcat) me qëllim të shmangies së gabimeve gjatë aplikimit.

Udhëzuesi i referohet Masës 302 -"DIVERSIFIKIMI I FERMAVE DHE ZHVILLIMI I BIZNESEVE", pjesë e Programit për Zhvillim Rural 2019.

Kjo masë përbëhet nga këto nën masa:

1. 302.1. - Prodhimi i mjaltit
2. 302.2. - Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare¹
3. 302.3. - Zhvillimi i aktiviteteve artizanale²
4. 302.4. - Zhvillimi i turizmit rural
5. 302.5. - Akuakultura/kultivimi i peshkut
6. 302.6. - Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish

Secila nënmasë ka ndarje të ndryshme financiare, kriteret specifike për pranueshmëri dhe kriteret e veta të përzgjedhjes.

Masa është përgatitur nga Autoriteti Menaxhues duke u bazuar në studime të pavarura për sektorë, këshillime me palët e interesit dhe përkrahje nga ekspertë ndërkombëtarë.

---

¹perimet, frutat, erëzat, , qumështi, mushti, vera, rakia nga rrushi dhe nga fruta të tjerë, prodhimi i uthullës, përpunimi i brumërave;

² përpunimi i tekstilit, i lëkurës, i leshit; përpunimi i metaleve; përpunimi i drurit; punët e dorës, si përgatitja e kostumeve tradicionale; thurja e veshmbathjeve tradicionale; prodhimi i pëlhurave të thurura dhe të endura; qëndisja / thurja e qilimave dhe sixhadeve; përgatitja e bizhuterive të ndryshme dhe aktivitetet e tjera që janë punë artizanale;

2 OBJEKTIVAT E MASËS 302

2.1 Objektiva e përgjithshme dhe objektivat specifike

2.1.1 Objektiva e përgjithshme

- Krijimi i vendeve të reja të punës dhe ruajtja e tyre nëpërmjet diversifikimit;
- Zhvillimi i aktiviteteve të biznesit në viset rurale me qëllim të pengimit të shpërnguljes së popullatës drejt zonave urbane dhe
- Zhvillim të qëndrueshëm të viseve rurale.

2.1.2 Objektivat Veçanta

- Rritja e të ardhurave të popullatës në zona rurale;
- Zhvillimi i ndërmarrjeve të vogla, duke u bazuar në burimet lokale;
- Ruajtja dhe zhvillimi i aktiviteteve artizanale tradicionale;
- Zhvillimi dhe promovimi i turizmit rural.

Masa 302 "DIVERSIFIKIMI I FERMAVE DHE ZHVILLIMI I BIZNESEVE" synon që të mbështes nënsektorë të veçantë si: bletarinë, përpunimin e pemëve, perimeve, qumështit, aktiviteteve tradicionale artizanale, zhvillimin dhe promovimin e aktiviteteve, shërbimeve të turizmit rural, Akuakultura/kultivimi i peshkut dhe Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish.

2. Mjetet financiare

Tabla 1 Ndarja indikative buxhetore ndërmjet nënmasave është siç vijon

Nën masa	Vlera në €	% e buxhetit
302.1. - Prodhimi, promovimi i mjaltit	800,000	29,62
302.2. - Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare	300,000	11,11
302.3. - Zhvillimi dhe promovimi i aktiviteteve artizanale	300,000	11,11
302.4. - Zhvillimi i turizmit rural	700,000	25,92
302.5.- Akuakultura/ Kultivimi i peshkut	300,000	11,11
302.6.- Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish	300,000	11,11
Totali	2,700,000	100,00

2.2 Përkufizimet kryesore

- Intensiteti i ndihmës – është pjesëmarrja (e shprehur në përqindje) e mjeteve publike në shpenzimet e pranueshme;
- Aplikues – janë personat fizik apo juridik që i plotësojnë kriteret e pranueshmërisë të prezantuara në këtë dokument dhe të cilët paraqesin kërkesë për të përfituar nga grantet e zhvillimit rural;
- Aplikacion – dorëzimi i të gjitha dokumenteve të kërkuara në Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë;
- Përfitues – personi fizik apo juridik është ai i cili deklarohet si përfitues pas vlerësimit të aplikacionit dhe që ka nënshkruar kontratë me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë;
- Thirrja për aplikim – njoftimi publik për pranimin e aplikacioneve;
- Kontrata – nënkupton kontratën që nënshkruhet mes aplikuesit të përzgjedhur dhe Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, sipas modelit të parapërgatitur;
- Shpenzimet apo investimet e pranueshme – janë shpenzimet apo investimet që përkrahen me mjete publike;
- Periudha e monitorimit Ex-post – periudha kohore prej 3 vjetësh pas përfundimit të investimit, gjatë të cilës përfituesi duhet ta ruajë qëllimin e investimit dhe të gjitha kushtet sipas të cilave ai është përzgjedhur dhe ka marrë pikë;
- Grant – ndihma financiare e pakthyeshme e dhënë nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë për shpenzimet e pranueshme;
- Autoriteti Menaxhues – entitet publik brenda MBPZHR-së i organizuar si Departament me përgjegjësi kryesore në hartimin dhe monitorimin e Programit;
- Masa – dokument teknik që paraqet njësinë bazë të Programit dhe pjesët kryesore të saj janë kriteret e pranueshmërisë dhe kriteret e përzgjedhjes së aplikuesve. Masa ka buxhetin e saj përmes të cilit synohet të arrihet ndikim i caktuar. Masa zbatohet përmes thirrjes për aplikim dhe procesit të vlerësimit të projekteve;
- Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë është Agjenci e Pagesave (<http://azhb-ks.net/>) me përgjegjësi kryesore në vlerësimin dhe kontraktimin e projekteve, si dhe pagesën e shpenzimeve sipas procedurave të parapara;
- Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2019 – është dokument teknik i përbërë i cili përcakton masat e zhvillimit rural, logjikën e intervenimit dhe ndikimin e pritur të granteve;
- Projekt – investimi i planifikuar i dorëzuar nga aplikuesi;
- Periudha e implementimit të projektit – koha prej nënshkrimit të kontratës nga të dyja palët (AZHB dhe përfituesi) deri tek ekzekutimi i pagesës së fundit nga AZHB;
- Përzgjedhja – përcaktimi i numrit të pikëve për aplikuesit e pranueshëm, radhitja e tyre në listë sipas pikëve dhe deklarimi i tyre “i përzgjedhur për financim” dhe shpërndarja e mjeteve financiare duke filluar nga ata në krye të listës.

- Ndërmarrje mikro është ndërmarrja që ka të punësuar deri në 9 punëtorë.
- Ndërmarrje e vogël është ndërmarrja që ka të punësuar 10 deri në 49 punëtorë.

NIF: NIF duhet të jetë në emër të aplikuesit. Në rast se aplikuesi është person juridik edhe NIFI duhet të jetë në emër të personit juridik.

Zonë rurale: për nevoja të këtij programi zona rurale janë të gjitha vendbanimet me më pak se 30.000 banorë.

Zona malore: janë ato zona rurale që janë të paraqitura në shtojcën nr. 9 dhe 10. Sigurimi i punësimit në viset rurale” - nënkupton se pas zbatimit të projektit do ta punësojë veten ose do të krijojë një vend të ri pune.

Ekonomi familjare – për nevoja të programit, termi ekonomi familjare nënkupton: të gjithë anëtarët të cilët shfrytëzojnë asete të njejta bujqësore (toka, mekanizimi, depo, kafshët, shtalla dhe objektet përcjellëse). Ekonomia familjare duhet të ketë vetëm një NIF. Në rast se haset më shumë se një NIF në një ekonomi familjare, aplikacioni refuzohet.

Stilit ”të zonës rurale”

- a) Materiali ndërtimor dominues i pranueshem për muret e objektit: druri, guri dhe tulla e argjiles/baltës e papjekur ose e pjekur.

Dominues - nënkupton më shumë se gjysma e mureve.

Fasadat e suvatuara me llaq ose baltë, në masën dominuese të sipërfaqes, janë të pranueshme vetëm në rastë se objekti ekzistues (shih foton) ka qenë i suvatuar.

Sipërfaqja e brendshme e mureve të dhomave lejohet të jetë e suvatuar me llaq ose me baltë, kurse nëse është e pa suvatuar duhet të jenë nga druri, guri ose tulla.

- b) Objektet e ndërtuara nga materialet tjera (blloka, beton, hekur apo metale tjera) janë të pranueshme vetëm nëse ato janë të kamufluara në masën dominuese, me materialet e pranueshme nga pika a.
- c) Kulmi duhet të jetë i mbuluar me tjegulla të argjilës, me rrasa të gurit, me dërrasa ose me kashtë.
- d) Kulmet e mbuluara me materjale të tjera janë të pranueshme vetëm nëse ato janë të kamufluara në masën dominuese, me materiale të pranueshme nga pika c.
- e) Dyert dhe dritaret duhet të jenë nga druri.
- f) Dyert dhe dritaret e punuara nga materiale të tjera janë të pranueshme vetëm nëse ato janë të kamufluara në masën dominuese, me materiale të pranueshme nga pika e.
- g) Nëse objekti ka shkallë të brendshme ose të jashtme, së paku shkallëset duhet të jenë prej druri, ndërsa konstruksioni tjetër mund të jetë prej dururi apo metali.
- h) DysHEMEJA nuk do të merret për bazë gjatë vlerësimit, sepse ajo mund të mbulohet me qilim, rogoz, janë apo shtrroja tjera tradicionale.

3 PËRFITUESIT PËRFUNDIMTAR

Përfituesit përfundimtar në këtë masë janë fermerët, sipas definicionit nga Ligji Nr. 04/L- 090 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 03L- 098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural dhe ndërmarrjet e tjera bujqësore të regjistruara në Regjistrin e Fermës. Ligji Nr. 04/L-220 Për Investime të Huaja, (Gazeta Zyrtare Nr.1/09 Janar 2014).

Mikrondërmarrja duhet të ketë të punësuar deri nëntë (9) punëtorë;
Ndërmarrja e vogël duhet të ketë të punësuar prej dhjetë (10) deri dyzetenëntë (49) punëtorë;
GLV – si përfitues (të akredituara nga Ministria)

Intensiteti dhe lartësia e ndihmës financiare, si dhe aplikuesit e pranueshëm

3.1 Shkalla e përkrahjes publike

Përkrahja publike është 65% e shpenzimeve të pranueshme të investimit.

Përkrahje shtesë prej 5% jepet për investime në zonat malore.

Kujdes: TVSH është shpenzim i pranueshëm vetëm për persona fizik dhe ndërmarrje joraportuese të TVSH-së. Për ndërmarrjet raportuese të TVSH-së, ky është shpenzim i papranueshëm.

Në këtë adresë të internetit mund të shkarkohen raportet për bizneset me të cilat mund të vërtetohet nëse biznesi është raportues apo jo i TVSH-së:
<http://apps.atk-ks.org/BizPasiveApp/VatRegist/SearchVat>

3.2 Kriteret e përbashkëta të pranueshmërisë për masën

Kjo masë synon t'i mbështes ekonomitë e vogla familjare të cilat duhet t'i plotësojnë kushtet në vijim:

- Duhet të jenë të regjistruar në Regjistrin e Fermës;
- Të gjitha asetet që kanë të bëjnë me investimin (toka, kafshët, pëmishtet etj.) duhet të jenë të regjistruara në regjistrin e fermës.
- Nëse aplikuesi është person fizik, ai duhet të jetë mbi 18 vjeç, por jo më i vjetër se 65 vjeç;
- Aplikuesit duhet ta dorëzojnë aplikacionin me të gjitha dokumentet e kërkuara në listën e dokumenteve të kërkuara dhe të paraqitura në Udhëzuesin për Aplikues;
- Investimi duhet të kryhet në zona rurale apo zona malore (sipas përkufizimit të MBPZHR-së);
- Personi fizik duhet ta ketë të përfunduar shkollimin e detyrueshëm elementar (8 ose 9 vjeçar) (në rast të personit juridik kjo vlen për pronarin / personin e autorizuar);
- Fleta poseduese dhe kopia e planit obligative për të gjithë aplikues (për vendin e investimit);
- Aplikuesit duhet t'i kenë të rregulluara detyrimet tatimore dhe atë, personat fizik tatimin në pronë, kurse ndërmarrjet tatimin në të ardhura të korporatave dhe

- tatimet e tjera të aplikueshme;
- Aplikuesit nuk duhet të kenë obligime financiare ndaj MBPZHR;
  - Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t'i mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë tri viteve pas realizimit të projektit, aq sa zgjatë periudha monitoruese. Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthej shumën e financuar të përkrahjes publike;
  - Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të vogla ose baras me 20,000 €, aplikuesit duhet ta dorëzojnë një projekt-propozim sipas modelit të AZHB-së. Projekt-propozimi për nënmasën e turizmit rural është i veçantë;
  - Për projektet investuese në të cilat investimet e pranueshme janë më të mëdha se 20,000 €, aplikuesit duhet ta dorëzojnë një plan të biznesit sipas modelit të AZHB-së. Plani i biznesit për nën masën e turizmit rural është i veçantë;
  - Modelet për projekt-propozim për planin e biznesit do të publikohet në uebfaqen e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë (AZHB) dhe MBPZHR dhe do të jenë në dispozicion për të gjithë aplikuesit;
  - Të gjithë përfituesit, të cilët në planin e tyre të biznesit kanë deklaruar se do të krijojnë vende të reja të punës dhe për këtë kanë fituar pikë gjatë vlerësimit, duhet t'i krijojnë ato dhe të dëshmojnë me pagesën e kontributit pensional dhe tatimit në paga duke filluar së paku nga muaji i fundit para kërkesës për pagesën e fundit. Përfituesit janë të obliguar t'i mbajnë këto vende pune të plotësuara me punëtorë me orar të plotë për 3 vjet, aq sa zgjat periudha monitoruese;
  - Projektet e financuara nga Programi i Zhvillimit Rural 2019 nuk bën të jenë të financuara edhe nga Zyra e BE-së në Kosovë apo ndonjë donator tjetër publik vendor ose ndërkombëtar. Në rast se vërtetohet se përfituesi ka përfituar përkrahje për projektin e njëjtë edhe nga ndonjë donator tjetër, atij nuk i jepet përkrahja ose nëse e ka marrë atë, ai do të detyrohet t'i kthejë mjetet e marra, si dhe ndaj tij do të zbatohen ndëshkimet në përputhje me ligjin;
  - Përfituesi i cili ka aplikuar në MBPZHR / AZHB dhe institucione tjera publike apo në zyrën e BE-së në Kosovë dhe projekti i tij përzgjidhet për financim nga ndonjëri prej institucioneve, duhet menjëherë të informojë MBPZHR / AZHB apo institucionet tjera përkatëse;
  - Përfituesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse projektet e mëparshme nuk janë përfunduar në përputhje me kontratën e nënshkruar me AZHB-ën.
  - Aplikuesi mund të aplikojë vetëm me një projekt brenda vitit.
  - Ndihma maksimale publike për periudhën e zbatimit të programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020 për Masën 302 është 150,000€ për përfitues.
  - Nëse toka ose ndonjë prona tjetër ku do të bëhet investimi është në bashkëpronësi, aplikuesi duhet të sjellë pëlqimin e bashkëpronarëve. Pëlqimi jepet nga bashkëpronari me një deklaratë të nënshkruar të cilës i bashkëngjitet kopja e tij e letërnjoftimit.
  - Kontrata për qiramarrje nuk kërkohet vetëm në rastet kur pronari i tokës dhe aplikuesi janë në marrëdhënie bashkëshortore apo në vijë të drejtë të gjakut pa kufij (p.sh.: stërgjyshërit, gjyshërit, prindërit, fëmijët, nipërit, mbesat, e kështu me radhë) dhe kjo dëshmohet përmes certifikatës së martesës apo certifikatës së lindjes dhe / apo certifikatës së vdekjes. Po ashtu, aplikuesi duhet të plotësojë

Deklaratën nën betim, me të cilën dëshmon se toka me të cilën aplikon është trashëguar nga ai.

Në rast të projekteve të ndërtimit / zgjerimit/renovim me rastin e aplikimit duhet të dorëzojnë:

- Kopjen e skicave;
- Paralogarin e shpenzimeve për materiale dhe për punë;
- Fleta poseduese dhe kopia e planit obligative për të gjithë aplikues;
- Nëse toka mirret me qira - kontratën e noterizuar të qirasë për së paku 10 vjet për parcelën ose objektin ku do të bëhet ndërtim / zgjerim/renovim, kurse për projektet që nuk parashohin ndërtim /zgjerim/renovim në pronë të huaj, mjafton kontrata e noterizuar e qiramarrjes për 5 vjet (duke e llogaritur nga viti i aplikimit).

Në rast të projekteve të ndërtimit / zgjerimit para kërkesës për pagesë në AZHB, përfituesit potencial duhet të dorëzojnë:

- Lejen ndërtimore nga komuna, në rast të ndërtimeve/zgjerimi që janë mbi 10 m²;
- Vlerësimin e ndikimit në mjedis, nëse parashihet me Ligj;
- Në rast të ndërtimit/zgjerimit në hapësirat e parqeve nacionale kërkohet edhe pëlqimi nga MMPH.

Për nën masën 302.4, para nënshkrimit të kontratës me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë përfituesit potencial të cilët planifikojnë të investojnë në objekte që janë në Listën e Trashëgimisë Kulturore, duhet ta marrin pëlqimin nga Ministria e Kulturës / Departamenti i Trashëgimisë Kulturore.

Për nënmasën 302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut, para kërkesës për pagesë duhet të dorëzohet Licenca për aktivitetet e akuakulturës/ kultivimi i peshkut.

Aplikuesit duhet t'i plotësojnë edhe këto kushte të pranueshmërisë:

- Aplikuesit duhet të jenë fermer sipas Ligjit (Nr. 04/L-090) për Ndryshim plotësim të Ligjit 03/L 098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural dhe ndërmarrjet tjera bujqësore të regjistruara në Regjistrin e Fermës;
- Aplikuesit janë të obliguar të kenë të rifreskuar të dhënat në Regjistrin e Fermës me regjistrim të plotë të të gjitha kapaciteteve prodhuese;
- Të gjithë përfituesit pavarësisht vlerës së projektit të tyre nëse në planin e biznesit/projekt propozimit kanë deklaruar se do të punësojnë punëtorë duhet të regjistrojnë ndërmarrjen në momentin e punësimit të puntorëve.
- Përfituesit përfundimtarë, para kërkesës për pagesën e fundit janë të obliguar të deklarojnë çdo ndryshim të kapaciteteve të tyre prodhuese si rezultat i

- investimit në Regjistrin e Fermës;
- Është e rëndësishme që të dhënat/informacionet e paraqitura në Regjistrin e Fermës të jenë të ndërlidhura me të dhënat/informacionet e dhëna në projekt-propozim. Çdo mospërputhje mund të çojë në vonesa në vlerësim për shkak të kërkesës për sqarime, ose përjashtim të aplikacionit;
  - Kujdes: në rast se aplikuesi është femër, ajo duhet të jetë e regjistruar në Regjistrin e Fermës - jo ndonjë anëtar tjetër i familjes;
  - Kujdes: është e rëndësishme që të paguhen tatimet gjatë zbatimit të projektit si dhe gjatë periudhës së monitorimit (3 vjet pas zbatimit të projektit). Përfituesit për të cilët vërtetohet se kanë tatime të papaguara gjatë afatit të përmendur, do të jenë të obliguar që të kthejnë shumën financiare të përkrahjes publike si dhe do të ndëshkohen sipas ligjit;
  - Aplikuesi duhet të paraqes një projekt-propozim/plan biznesi ose projekt-propozim për nënmasën 302.4 sipas modelit të kërkuar- shih shtojca 3, 4 dhe 5.
  - Formulari i treguesve duhet të plotësohet me përgjegjësi – shih shtojcën 14.

Kujdes:

Të gjithë përfituesit të cilët në planin e tyre të biznesit kanë deklaruar se do të krijojnë vende të reja të punës dhe për këtë kanë fituar pikë gjatë vlerësimit, duhet t'i krijojnë ato dhe t'i dëshmojnë me pagesën e kontributit pensional dhe tatimit në paga për së paku muajin e fundit para kërkesës për pagesën e fundit. Përfituesit janë të detyruar t'i mbajnë këto vende pune të plotësuara me punëtorë me orar të plotë për 3 vjet, aq sa zgjatë periudha monitoruese.

4 KRITERET E VEÇANTA TË PRANUESHMËRISË

4.1 Prodhimi i mjaltit

Aplikuesit duhet:

- Të kenë së paku 50 shoqëri (koshere) bletësh;

4.2 Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare

- Në rast të prodhimit të verës dhe rakisë, aplikuesit duhet të posedojnë më pak së 3 hektarë vreshta / pemishte; të bëhet verifikimi me sipërfaqet e aplikuarra për pagesat direkte.
- Në rast të përpunimit të qumështit, kapaciteti përpunues i aplikuesve nuk duhet të tejkaloj 500 litra në ditë.

4.3 Zhvillimi i aktiviteteve artizanale

- Nuk ka kritere të veçanta.

4.4 Zhvillimi i turizmit rural

Aplikuesit duhet:

- Të dëshmojnë se objekti që do të rinovohet /zgjerohet duhet t'i përshtatet stilit " të zonës rurale";
- Të mbështetet me fotografi për ekzistimin e atij objekti me pamje shtëpisë së stilit të zonës rurale (në kohën e aplikimit);
- Përfituesit të cilët planifikojnë të investojnë në objekte që janë në Listën e Trashëgimisë Kulturore, para nënshkrimit të kontratës me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë përfituesit potencial, duhet t'a marrin pëlqimin nga Ministria e Kulturës / Departamenti i Trashëgimisë Kulturore;
- Aplikuesi në momentin e aplikimit duhet ta dorëzojë projektin ideor të përgatitur nga arkitekti, të përshtatur pamjes së objektit siç është paraqitur në fotografi;
- Në rast të projekteve me bujtinë, në fund të investimit objekti duhet të ketë jo më pak se 5 shtretër dhe jo më shumë se 20 shtretër;
- Numri i ulëseve për ofrimin e shërbimeve të ushqimit jo më shumë se 50 ulëse. Në rast të investimeve në ndërtimin e shtigjeve për këmbësorë dhe biçiklistë përreth objekteve të turizmit rural dhe kur këto shtigje kalojnë nëpër pronë private, me rastin e aplikimit duhet të sillen pëlqimi i noterizuar i pronarëve të pronave nëpër të cilat kalon ky shteg.

4.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut

- Për ndërtimin/renovim/zgjerim/ të inkubatorit për riprodhimin e peshkut mund të aplikojnë vetëm ata të cilët në vitin paraprak kanë shitur më shumë se 30 ton peshk të freskët (kjo dëshmohet me pagesat direkte për sasinë e shitur të peshkut në vitin paraprak të subvencionet ose me dëshminë nga ATK për sasinë e shitur të peshkut);
- Për nën -masën 302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut, para kërkesës për pagesë duhet të dorëzohet Licenca për aktivitetet e akuakulturës/ kultivimi i peshkut nga MBPZHR.

4.6 Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish

- Aplikuesit, në momentin e aplikimit duhet të dëshmojnë se kanë së paku 5 m² tokë për kokë pule ose rose ose 15 m² tokë për kokë bibe ose pate;
- Pas përfundimit të investimit aplikuesit duhet të kenë së paku:
  - 300 pula, por jo më shumë se 3000 krerë ose
  - 300 rosa, por jo më shumë se 3000 krerë ose
  - 100 pata, por jo më shumë se 1000 krerë ose
  - 100 biba, por jo më shumë se 1000 krerë ose
- Në rast të mbajtjes së kombinuar një patë ose një bibë është e barabartë me 3 pula ose tri rosa dhe duhet të arrihet numri ekuivalent me vlerat e lartpërmendura.

5 KRITERET E PËRZGJEDHJES

5.1 Tabla 2 Prodhimi i mjaltit

Nr.	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët	
1.	Madhësia e fermës në momentin e aplikimit*	Numri i koshereve	50 - 100	50
			101 - 300	45
			> 300	40
2.	Regjistrimi i biznesit	Aplikuesi është i regjistruar në Regjistrin e Bizneseve (me kodin 01.49 Rritja e kafshëve tjera)	5	
3.	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës POP ³	5	
4.	Adresa / vendbanimi i aplikuesit**	Ndodhet në zonë malore	10	
		Ndodhet në zonë rurale	5	
5.	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia e tij familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së në tri vitet e fundit	10	
6.	Gjinia	Aplikuesi femër	2	
7.	Mosha	Aplikuesi është 40 vjeç ose më i ri	5	
8.	Arsimimi	Diplomë universitare në bujqësi, veterinar / teknologji të ushqimit	5	
9.	Bujqësia organike	I certifikuar për prodhim organik	8	
GJITHSEJ			100	

*Dëshmi individuale të vërtetuar nga Drejtoria Komunale për Bujqësi – Komuna, për numrin e shoqërive të bletëve dhe vendodhjen e shoqërive të bletëve (02/L-111);

**Adresa e aplikuesit nënkupton vendbanimin e ekonomisë familjare, respektivisht të pronarit të biznesit aplikues. Në rastet kur aplikuesi pretendon se vendbanimi i tij është në lartësi mbidetare mbi 700 m por nuk është në listën e zonave malore, ai e shkruan në planin e biznesit/projekt=propozim faktin se vendbanimi i tij sipas matjeve vetanake është mbi këtë lartësi. Me rastin e vleresimit të projektit, ky pretendim pranohet nga zyrtari vlerësues, por ky fakt vërtetohet gjatë kontrollës së parë në terren nga zyrtari i AZHB-së.

³ (POP= punë me orar të plotë = 220 ditë pune në vit)

5.2 Tabla 3 Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare

Nr.	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1	Prejardhja e lëndës së parë (të përshkruhet në projekt - propozim ose në plan të biznesit)	Më shumë se 50% të lëndës së parë për përpunim, aplikuesi e prodhon në fermën e vet	50
		Më shumë se 50% të lëndës së parë për përpunim, aplikuesi e siguron nga prodhuesit e tjerë lokal	45
2	Përvoja e aplikuesit në aktivitetet e përpunimit (për personat fizik (me NIF) të përshkruhet në projekt - propozim ose në plan të biznesit; për ndërmarrje të dëshmohet me çertifikatën e biznesit)	Ka përvojë së paku një - vjeçare në aktivitetet për të cilat aplikon	20
		Nuk ka përvojë në aktivitetet për të cilat aplikon	15
3	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës (POP)	8
4	Vendi i investimit	Investimi në zonë malore	10
		Investimi në zonë rurale	5
5	Gjinia	Aplikuesi femër	2
6	Mosha	Aplikuesi është 40 vjeç ose me i ri	10
GJITHSEJ			100

5.3 Tabla 4 Zhvillimi i aktiviteteve artizanale

Nr.	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1	Gjinia e aplikuesit	Investimi udhëhiqet nga aplikuesi femër	55
		Investimi udhëhiqet nga aplikuesi mashkull	45
2	Përvoja e aplikuesit në aktivitetet artizanale (për personat fizik (me NIF), të përshkruhet në projekt - propozim ose në plan tbiznesit; për ndërmarrje, të dëshmohet me çertifikatën e biznesit)	Ka përvojë së paku një vjeçare në ndonjërin nga aktivitetet artizanale për të cilat aplikon	15
		Nuk ka përvojë në ndonjërin nga aktivitetet artizanale për të cilat aplikon	10
3	Mosha	Aplikuesi është 40 vjeç ose më i ri	10
4	Vendi i investimit	Investimi në zonë malore	10
		Investimi në zonë rurale	5
5	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës POP	10
GJITHSEJ			100

5.4 Tabla 5 Zhvillimi i turizmit rural

Nr.	Lloji i kriterëve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1.	Përvoja e aplikuesit në turizëm rural (për personat fizik, të përshkruhet në projekt (me NIF) - propozim ose në plan të biznesit; për ndërmarrje, të dëshmohet me certifikatën e biznesit)	Ka përvojë së paku një - vjeçare në ofrimin e shërbimeve të turizmit	35
		Nuk ka përvojë në ofrimin e shërbimeve të turizmit	25
2.	Vendi i investimit	Investimi në zonë malore	10
		Investimi në zonë rurale	5
3.	Lloji i investimeve: Në rast të investimit edhe nga pika a) edhe nga pika b), pikët llogariten nga investimi me pjesën më të madhe të mjeteve (maksimum 20 pikë)	Investimet në bujtina (së paku 5 shtretër të rinj)	15
		Investimet në ofrimin e shërbimeve gastronomike	10
		Investimet në shtigje për ecje dhe / apo biçikleta	5
4.	Mosha	Ndërmarrësi është i moshës 40 vjeç ose më i ri	5
5.	Gjinia	Investimi udhëhiqet nga aplikuesi femër	2
6.	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës POP	10
7.	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia e tij familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së në tri vitet e fundit	10
8.	Trashëgimia kulturore	Objekti / ndërtesa që do të renovohet është në Listën e Trashëgimisë Kulturore	8
9.	Arsimimi	Diplomë të shkollës së mesme/fakulteti në hoteleri / turizëm	3
10.	Përkrahja nga GLV	Projekti është rekomanduar nga GLV me strategji të miratuar	2
GJITHSEJ			100

5.5 Tabela 6 Akuakultura/Kultivim i peshkut

Nr	Lloji i kritereve	Kriteri/Kategoria	Pikët
1.	Kapaciteti prodhues Për fillestar kapaciteti pas investimit (në biznes plan)	≥ 3 t/vit - < 10 t/vit	45
		≥ 10 t/vit - < 30 t/vit	40
		≥ 30 t/vit	35
2	Përvoja e aplikuesit në akuakulturë	Aplikuesi është i licencuar më shumë se 3 vite nga MBPZHR	20
		Aplikuesi është i licencuar më shumë se 2 vite nga MBPZHR.	15
		Aplikuesi është fillestar/nuk ka licence	10
3	Punësimi	Aplikuesi do të krijoj së paku një vend të ri të punës	10
4	Vendi i investimit	Zonë malore	5
5	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së, në tri vitet e fundit	10
6	Mosha e aplikuesit	Aplikuesi është 40 vjet ose më i ri në momentin e aplikimit	5
7	Gjinia e fermerit	Aplikuesi femër	5
GJITHSEJ			100

Vërejtje

1. Për nën -masën 302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut - Afati i zbatimit të projektit është 10 muaj (300 ditë) me mundësi vazhdimi në përputhje me legjislacionin në fuqi.
2. Për nën -masën 302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut, para kërkesës për pagesë duhet të dorëzohet Licenca për aktivitetet e akuakulturës/ kultivimi i peshkut.

5.6 Tabla 7 Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish

Nr.	Lloji i kritereve	Kriteri / Kategoria	Pikët
1	Përvoja e aplikuesit para aplikimit	Aplikuesi ka së paku 30 pula ose ekuivalentin e tyre në certifikatën e fermerit të vitit para aplikimit	20
2.	Marrëdhënia kontraktuale	Aplikuesi ka kontratë për shitjen e së paku 70% të vlerës së prodhimit të tij (vlera sipas deklaramit në planin e biznesit)	20
4	Punësimi	Krijimi i një vendi të ri të punës POP ⁴	10
5	Adresa / vendbanimi i aplikuesit	Ndodhet në zonë malore	20
		Ndodhet në zonë rurale	10
6	Përkrahje për herë të parë	Aplikuesi apo ekonomia e tij familjare nuk ka qenë përfitues i granteve të MBPZHR-së në tri vitet e fundit	20
7	Gjinia	Aplikuesi femër	5
8	Mosha	Aplikuesi është 40 vjeç ose më i ri	5
GJITHSEJ			100

VËREJTJE PËR TË GJITHA NËNMASAT: NË RASTET KUR APLIKUESIT KANË NUMËR TË NJËTË TË PIKËVE, PËRPARËSI KANË PROJEKTET E DORËZUARA MË HERËT!

⁴ (POP= punë me orar të plotë = 220 ditë pune në vit)

Sqarim për kritere të përzgjedhjes:

Kriteri “i moshës” në rastet kur aplikuesi është personi juridik, për dhënien e pikave për fermerë të rinj, do të merret në konsideratë mosha e pronarit të ndërmarrjes, kurse në rast kur personi juridik ka ma shumë pronarë, atëherë merret për bazë mosha mesatare e të gjithë bashkëpronarëve.

Kriteri: “Vendi i investimit” pikët për këtë kriter të përzgjedhjes i marrin ata aplikues të cilët e bëjnë investimin në Zona Malore të cilat janë të paraqitura në Shtojcën nr. 9 dhe 10. Në rastet kur aplikuesi pretendon se vendbanimi i tij është në lartësi mbidetare mbi 700 m, por nuk është në listën e zonave malore, ai e shkruan në planin e biznesit/projekt=propozim faktin se vendbanimi i tij sipas matjeve vetanake është mbi këtë lartësi. Me rastin e vlerësimit të projektit, ky pretendim pranohet nga zyrtari vlerësues, por ky fakt vërtetohet gjatë kontrollës së parë në terren nga zyrtari i AZHB-së.

6 AFATI I ZBATIMIT

Afati i zbatimit të projekteve të kësaj mase është 90 ditë nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, përveç për nën-masën 302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut - në të cilën afati i zbatimit të projektit është 10 muaj (300 ditë) me mundësi vazhdimi në përputhje me legjislacionin në fuqi. Pas periudhës prej 90 ditëve, respektivisht 300 ditë, përfituesi ka edhe 15 ditë shtesë për përgatitjen e dokumentacionit dhe paraqitjen e kërkesës për pagesë. AZHB mund të zgjas afatin e zbatimit për më së shumti 30 ditë, nëse ka arsye të qëndrueshme për këtë, siç është sjellja e ndonjë makinerie specifike prej ndonjë vendi tjetër, etj

7 Rregullat e shpenzimeve të pranueshme

7.1 Shpenzimet e pranueshme indikative për këtë masë:

Paratë e grantit mund të merren vetëm pasi përfituesi ka realizuar investimin dhe ka paguar faturat në përputhje me aplikacionin e tij dhe kontratën të cilën e ka nënshkruar me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë (shih shtojcën nr. 6).

Shpenzimet janë të pranueshme vetëm nëse ato ndodhin pas nënshkrimit të kontratës mes përfituesit dhe Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë me përjashtim të shpenzimeve administrative për përgatitjen e projektit të cilat mund të ndodhin para nënshkrimit të kontratës, por ato u pranohen vetëm përfituesve të përzgjedhur. Të gjitha mallrat e blera duhet të jenë pjesë e listës së shpenzimeve të pranueshme (shih shtojcën nr. 8)

Shpenzimet e pranueshme duhet të përkufizohen në:

- Ndërtim/renovim/zgjerim të pronës së palujatshme (po jo edhe blerja e pronës);

- Blerja e makinave, pajisjeve sipas vlerës së tregut;
- Shpenzimet maksimale të pranueshme për promovim nuk mund të kalojnë 10% të vlerës së gjithëmbarshme të investimeve të pranueshme. Investimet për promovimin e produkteve të prodhuara dhe të përpunuara janë: materialet promovuese, pagesat për pjesëmarrje në panairët lokale/kombëtare, etj;
- Shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit apo projekt - propozimit nuk mund ta tejkalojnë vlerën prej 3% të shpenzimeve të pranueshme;
- Në rast të investimeve që parashohin ndërtim / renovim / zgjerim/ të objekteve, shpenzimet për arkitekt dhe inxhinier janë të pranueshme deri në vlerën 7% të shpenzimeve të pranueshme.

7.2 Niveli i përkrahjes

- Vlera maksimale e shpenzimeve të pranueshme për projekt për nën-masën:
  - 302.1- Prodhimi i mjaltit është 20,000 euro;
  - 302.2 - Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare 20,000 euro;
  - 302.3 - Zhvillimi i aktiviteteve artizanale është 30,000 euro;
  - 302.4 - Zhvillimi dhe promovimi i turizmit rural është 50,000 euro;
  - 302.5 - Akuakultura/ Kultivimi i peshkut është 50,000 euro;
  - 302.6 - Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish është 20,000 euro;
 Vlera minimale e projektit është 5,000 euro për të gjitha nënmasat.
- Përkrahja publike është 65 % e shpenzimeve të pranueshme të investimit.
- Përkrahje shtesë prej 5% jepet për investime në zonat malore.

7.3 Lista e shpenzimeve indikative për nënmasa është si në vijim

7.3.1 Prodhimi, i mjaltit

- Blerja e koshereve pa bletë;
- Blerja e makinerisë dhe pajisjeve për prodhimin dhe përpunimin e mjaltit;
- Rimorkio të specializuara për bartjen e koshereve, vetëm për aplikuesit me mbi 100 koshere;
- Investimet në pajisje për nxjerrjen e produkteve të bletës;
- Investimet në pajisje për kultivimin e mëmave;
- Ndërtimi / renovimi / zgjerimi i dhomës së mjaltit vlera maksimale 5,000 €;
- Blerja e pajisjeve laboratorike për analizim të produkteve të bletëve;
- Blerja e linjave teknologjike për mbushje dhe paketim të mjaltit;
- Blerja e pajisjeve për energji të ripërtërishme.

7.3.2 Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare

Ndërtimi / renovimi / zgjerimi i objekteve për prodhim, ruajtje dhe përpunim të prodhimeve;

- Ndërtimi / renovimi / zgjerimi i objekteve me pamje tradicionale për përdorim si pika shitëse për prodhimet lokale (të përshkruhet në projekt-propozim);
- Investimet në makina dhe pajisje për përpunimin e qumështit (përfshirë njësitë mobile për prodhimin e djathërave tradicionale), përpunimin e pemëve dhe perimeve, për pastrim, klasifikim, tharje, grumbullim, pasterizim, ruajtje, frigorifer me ftohje, me ngrirje, furra për pjekje të brumërave, përzierëse të ndryshme të brumërave, pajisje për prodhimin e rakisë, pajisje për mbushje për raki dhe verëra, etj;
- Investimet në blerjen e pajisjeve për matje, paketim dhe etiketim;
- Investimet në blerjen e pajisjeve për energji të ripërtërishme;
- Investimet në pajisje specifike, me qëllim të përmirësimit të sigurisë dhe cilësisë së ushqimit.

7.3.3 Zhvillimi aktiviteteve artizanale

- Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i objekteve për zhvillimin e aktiviteteve artizanale, si dhe për ruajtjen e prodhimeve;
- Ndërtimi / rinovimi / zgjerimi i objekteve me pamje tradicionale për përdorim si pika shitëse për prodhimet lokale (të përshkruhet në projekt-propozim);
- Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për thurje dhe për endje të pëlhurave;
- Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për punimin e qilimave dhe sixhadeve;
- Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për përpunimin e lëkurës;
- Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për përpunimin e metaleve;
- Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve për përpunimin e drurit;
- Investimet në blerjen e makinave dhe pajisjeve të nevojshme për zhvillimin e aktiviteteve të tjera artizanale;

7.3.4 Zhvillimi turizmit rural

- Renovimi/zgjerimi i objekteve stil rural për t'i përdorur si bujtina dhe për ofrimin e shërbimeve gastronomike (me jo më pak se 5 dhe jo më shumë se 20 shtretër);
- Renovimi zgjerimi i objekteve me pamje stil rural (p.sh. mulli, kulla, shtëpi stil rural etj.) për përdorim si pika shitëse për prodhimet lokale, për ofrimin e shërbimeve gastronomike tradicionale, për ofrimin e informatave turistike për

- zonën, etj;
- Investimet në ndërtimin e shtigjeve për këmbësorë dhe biçiklist përreth objekteve të turizmit rural;
- Blerja e orendive që nevojiten për rregullimin e dhomave, banjove, kuzhinës, sallës së ushqimit (shtretër, ulëse, tavolina, karrige, etj);
- Blerja e pajisjeve për energji të ripërtërishme;
- Blerja e pajisjeve që ofrojnë aktivitete për argëtim të fëmijëve (tobogan, luhatëse, tavolinë ping-pongu, etj.); Investimet në krijimin e uebfaqes.

7.3.5 Akuakultura/ kultivimi i peshkut

Pajisje për fermat e akuakulturës për peshqit e ujërave të ëmbla

- Ndërtim/zgjerim/ renovim të baseneve për kultivimin e peshkut;
- Ndërtimi/zgjerim/renovim të inkubatorit për riprodhimin e peshku;
- Pajisjet për impiantet teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet e ngrohjes / ftohjes, gjenerimi dhe furnizimi me energji elektrike dhe instalimet e energjisë, kullimi, rrjetet e kanalizimeve / ujërat e zeza, trajtimi i ujërave të zeza / uji, pastrimi i ujit) dhe kushtet e kontrolluara (kushtet mikro- kontrollin e cilësisë së ujit, lagështia, etj.), duke përfshirë praktikatat e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme;
- Pajisjet për kërkesat higjienike dhe sanitare (duke përfshirë magazinimin e produkteve higjienike dhe sanitare dhe zonën e punëtorëve), pajisjet e pastrimit dhe dezinfektimit, si dhe hapësirë për magazinimin dhe ruajtjen e medikamenteve);
- Pajisje për ajrimin e ujit, oksigjenimin e ujit, pajisje për monitorimin dhe oksigjenit (injektuesit e ajrit), temperaturës, pH, pompat e kanalit kryesor, pompat e kanalit anësor;
- Pajisje për inkubatorë për mbarështim/riprodhimin e peshqve (përfshirë vaskat apo rezervuarët e larvave dhe rasadeve);
- Pajisje për klasifikimin e peshkut, dhe pompave transportuese brenda fermës;
- Pajisje për të ushqyerit e peshkut;
- Objekte për depozitimin e ushqimit;
- Pajisje për transportin e peshkut të gjallë (fuqi/rezervarë, bombola të oksigjenit dhe pajisjeve shtesë për transport);
- Pajisjet për dezinfektimin e ujit, filtrimin, pastrimin e ujit, pompat e ujit, skremimin e proteinave ose fraksionimin e shkumës (duke përfshirë valvulat, tubat dhe pajisjet etj);
- Pajisjet për ruajtjen e peshkut të freskët, pajisje për prodhimin e akullit, rezervuarët e ftohjes (kontejnerët, paletat, rimorkiot, rimorkiot ftohëse) duke përfshirë pajisjet ndihmëse për ruajtjen e ushqimit, aditivëve dhe për manipulim, ngarkim dhe shkarkim, pirunier , paletat, sistemet e rripave të transportuesit, pajisjet e peshimit
- Pajisjet për therjen dhe pastrimin e peshkut, paketimin dhe etiketimin (duke

përfshirë trajtimin, hedhjen, ruajtjen dhe trajtimin e mbeturinave);

- Pajisjet për sistemet e monitorimit të cilësisë, kontrollit dhe gjurmimit, rritjes, magazinimit dhe shpërndarjes dhe pajisjet kompjuterike dhe softuerët përfshirë sensorë (të ndërlidhura vetëm me pajisjet e pranueshme.

7.3.6 Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish

- Ndërtimi i stallës⁵ me infrastrukturë të brendshme (rryma, uji, foletë, purtekat etj.)
- Dhoma për ruajtjen e ushqimit, mbajtjen e inkubatorit etj.
- Rrethoja e kullosës;
- Ujë pirëset;
- Enët e ushqimit;
- Inkubator të vegjël në përputhje me kapacitetin prodhues.

8 PROMOVIMI I PËRKRAHJES

Të gjithë përfituesit duhet t'i respektojnë rregullat e promovimit të përcaktuara nga institucioni financues. Të gjithë përfituesit e granteve nga Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, para kërkesës për pagesën e fundit, në vendin e investimit, duhet të vendosin një tabelë siç është paraqitur në shtojcën nr. 16. Kjo tabelë duhet të vendoset në vend të dukshëm, me madhësi: 100 cm x 50 cm, e punuar nga plastikë e fortë, e shkruar me ngjyrë të qëndrueshme ndaj ndikimeve atmosferike.

9 SHPENZIMET E PAPANUESHME

Shpenzimet e papranueshme janë obligim i përfituesit, dhe nuk duhet të përfshihen në kërkesën për pagesë. Përfituesi duhet të ketë burimet e veta financiare për t'i mbuluar plotësisht këto kosto! Për shpenzimet e papranueshme nuk ka nevojë që të respektohen procedurat e prokurimit.

9.1 Shpenzimet e mëposhtme nuk janë të pranueshme:

1. Shpenzimet e bëra para nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, përveç shpenzimeve administrative;
2. Tatimet, përfshirë TVSH-në, përpos për persona fizik dhe ndërmarrje joraportuese të TVSH-së. Taksat doganore dhe të importit dhe ndalesat e tjera;
3. Blerja, marrja me qira ose lizingu i tokës dhe ndërtesave ekzistuese;
4. Gjjobat, ndëshkimet financiare dhe shpenzimet e gjyqit;

⁵ Dendësia maksimale në stallë: 6 pula/rosa/m² ose 2 biba/pata/m², pa e llogaritur sipërfaqen që e zënë foletë. Për çdo 7 kafshë së paku një fole në stallë.

5. Shpenzimet operative (shpenzimet për zhvillimin e aktivitetit);
6. Pajisjet e përdorura (të dorës së dytë);
7. Paisje pa numër serik dhe të dhëna teknike me përjashtim të paisjeve të prodhuara në mënyrë artizanale;
8. Ndalesat e bankës, shpenzimet e garantimit dhe ndalesat e ngjashme;
9. Shpenzimet e konvertimit, taksat dhe humbjet nga këmbimi shoqëruar me cilëndo llogari specifike në euro për komponent, si dhe shpenzimet tjera të pastra financiare;
10. Kontributet në natyrë;
11. Blerja e të drejtave për prodhim bujqësor, kafshëve, bimë njëvjeçare dhe mbjellja e tyre;
12. Çfarëdo shpenzimi i mirëmbajtjes, zhvlerësimit dhe qirasë;
13. Çfarëdo shpenzimi i bërë nga administrata publike për menaxhimin dhe zbatimin e asistencës;
14. Shpenzimet e sigurimit.

10 PROCEDURAT E APLIKIMIT

10.1 Përmbajtja e aplikacionit

Aplikacioni duhet të përmbajë të gjitha dokumentet, të radhitura sipas Listës së dokumenteve të paraqitur në Shtojcën nr. 1. dhe të dorëzohet në afatin për aplikim. Dosja e aplikacionit dorëzohet në dy kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e kopjes fizike skanohen dhe ruhen në një CD e cila dorëzohet bashke me kopjet fizike. Këshillohen aplikuesit që një kopje të dosjes ta ruajnë për nevoja personale.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti të detyrueshëm, zyrtari i AZHB-së në zyre regjionale nuk e pranon aplikacionin. Aplikuesi ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që t'i komplettoj dokumentet. Këshillohen aplikuesit që të aplikojnë së paku 5 ditë para përfundimit të afatit për aplikim ashtu që të kenë mundësi të kompletjnë dokumentacionin e tyre në rast të mungesës së ndonjë dokumenti.

Në rastet kur kërkohen kopje të dokumenteve, dokumentet në origjinal duhet t'u prezantohen zyrtarëve të Agjencisë së Pagesave. Zyrtari i AZHB-së duhet të shkruajë në kopje këtë tekst: "*si në origjinal*", dhe të nënshkruaj.

11 DORËZIMI I APLIKACIONEVE DHE AFATI I FUNDIT

Kur?

Thirrja për Aplikim bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë dhe njoftimi do të publikohet në faqen e internetit të MBPZHR-së:
<http://www.mbpzhr-ks.net/> dhe në faqen e internetit të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë <http://azhb-ks.net/>.

Aplikacionet së bashku me të gjitha dokumentet e kërkuara - (shih Shtojca nr. 1) duhet të dorëzohen vetëm brenda periudhës së përmendur në kuadër të shpalljes. Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti obligativ, zyrtari i AZHB-së nuk e pranon aplikacionin. Aplikuesi ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që t'i kompletojë dokumentet.

12 PROCEDURA E PËRZGJEDHJES, VLERËSIMI DHE PËRZGJEDHJA E APLIKACIONEVE

12.1 Vlerësimi i projekt-propozimit/ plan biznesi

Plani i Biznesit ose Projekt-Propozimi janë pjesë e verifikueshmërisë së pranueshmërisë.

Kujdes: Të dhëna të rreme/false do të çojnë në refuzimin e aplikacionit ose kthimin e çdo pagese të bërë për përfituesit! Çdo përpjekje për mashtrim, do të raportohet dhe do të trajtohet si mashtrim në dëm të fondeve publike!

Aplikacionet me vlerë të investimeve të pranueshme mbi 20,000 Euro duhet të përmbajnë një Plan të Biznesit - shtojca 5.

Për nënmasën 302.4 Zhvillimi i turizmit rural - projekt propozim /plan i biznesit behet sipas modelit të paraqitur në shtojcën nr. 4.

Aplikacionet me vlerë të investimeve të pranueshme deri 20,000 Euro duhet të përmbajnë një Projekt-Propozim sipas modelit të paraqitur shih në shtojcën nr. 3.

Plani i Biznesit/Projekt-propozimi, si dhe modeli i tyre për nënmasën 302.4 janë pjesë të verifikimit dhe kontrollit.

Të dhënat/informacioni i paraqitur në këto dokumente do të kontrollohen me të gjitha bazat e të dhënave të tjera ekzistuese (Regjistrin e Fermës, Regjistrin për Identifikimin e Kafshëve, sLPIS etj.), duhet të mbështetet nga dokumentet e kërkuara - shih shtojcën 1 dhe t'i nënshtrohet kontrollit në vend para se të nënshkruhet kontrata, para pagesës së mjeteve financiare dhe pasi që projekti është përfunduar, gjatë periudhës së monitorimit x-post.

Plani i Biznesit/Projekt-Propozimi, Modelin për nënmasën 302.4 duhet të respektojnë plotësisht modelin e përgatitur nga MBPZHR-ja. Ai nuk është dokument që duhet "plotësuar", por përmban në vete rekomandime se si duhet të përgatiten projektet. Të gjithë kapitujt e tij duhet të trajtohen plotësisht, prandaj përjashtimi i një kapitulli do të çojë në refuzimin e aplikimit. Për më tepër, ekstra-kapitujt nuk do të merren parasysh gjatë vlerësimit të projektit.

Kontrollet e mëposhtme janë pjesë e vlerësimit të plan bizneseve / projekte propozimeve të të gjitha nënmasave:

15. Të gjithë kapitujt dhe nënkapitujt duhet të plotësohen në mënyrë të detajuar, nëse ndonjë kapitull nuk është i aplikueshëm për projekt-propozimin, ajo duhet të shpjegoj;
16. Së paku 1 (një) objektiv specifik i kësaj mase duhet të plotësohet;
17. Projekti është në përputhje me potencialin e zonës;
18. Kthimi i investimeve dëshmon që fitimi shtesë (të hyrat shtesë - kosto shtesë) mbulon kostot e investimeve (të llogaritet vetëm bashkëfinancimi privat) për së paku 10 vjet;
19. Vlerësimi se ka kapacitete të ketë mjaftueshëm (njerëzore) për drejtimin e fermës/biznesit;
20. Blerjet e propozuara të jenë në përputhje me nevojat aplikuesit (psh.: jo pajisje me kapacitete që nuk u përputhen nevojave të aplikuesit);
21. Ndërtimet/renovimet të propozuara janë në përputhje me kapacitetet e aplikuesit;
22. Kostot e vlerësuara për blerjet/ndërtimet/renovimet të jenë arsyeshme; Aplikuesi duhet të kontrolloj nëse shpenzimet e parashikuara të shpenzimeve të tij janë në përputhje me çmimet e tregut.
23. Orari për blerjet/ndërtimet/renovimet duhet të jetë real dhe t'i jap mundësinë e investimit. Të përfundoj më së largu deri në fund të nëntorit;
24. Kapaciteti i prodhimit para dhe pas investimit të paraqitura, si dhe kapacitetet e ofrimit të shërbimeve;
25. Rritja e parashikuar në kapacitetin e prodhimit është paraqitur dhe është plotësisht në përputhje me shpenzimet e propozuara;
26. Pajisjet/teknologjia janë përshkruar;
27. Procesi teknologjik duhet të përputhet me asetet ekzistues dhe të parapara;
28. Furnizuesit e mundshëm dhe klientët potencial janë identifikuar (të paraqiten me kontrata apo parakontrata);
29. Strategjia e tregut është realiste;
30. Për të gjitha investimet e pranueshme dhe të papranueshme janë paraqitur saktë vlerat e ndihmës publike dhe financimeve private;
31. Për 3 vite të fundit duhet të paraqiten nëse aplikuesi ka pasur fitim apo humbje, personat juridik duhet t'i dorëzojnë pasqyrat e të ardhurave dhe bilancin e gjendjes;
32. Bilanci i rrjedhës së parasë, në fund të çdo muaji, duhet të jetë pozitiv në 3 vite të ardhshme pas përfundimit të investimit; Shpenzimet e parapara përfshijnë: koston shtesë nga fuqia punëtore shtesë (pagat dhe kontributet), energji e konsumuar shtesë, pagesat për furnizuesit e rinj, ofruesit e shërbimeve, kthimi i huas, etj;
33. Të gjitha kostot shtesë janë të njëjta gjersa e kalkulojmë Kthimin e Investimit;
34. Të hyrat e parapara shtesë janë në përputhje me kapacitetin prodhues;
35. Të hyrat e parapara shtesë janë në përputhje me strategjinë e marketingut (psh. është e pamundur që një sasi e madhe e perimeve të shpërndahet direkt nga përfituesi në tregun e gjelbër);
36. Të hyrat shtesë në llogaritjen e Kthimit të Investimit janë në përputhje me prodhimin shtesë të paraqitur në indikatorët e ndikimit;
37. Aplikuesi nuk ka krijuar kushte artificiale për të përfituar përparësi;
38. Parashtruesi i kërkesës nuk ka krijuar kushte artificiale për marrjen e një avantazhi që është kundër objektivave të masës.

Për Projekt Propozim janë të zbatueshme kontrollet nr: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, dhe 24.

12.2 Kontrollet në terren

Do të kryhen së paku 3 kontrolle në terren:

1. Kontrolli i Parë (kontrolli para miratimit),
2. Kontrolli i Dytë (kontrolli pas investimit e para pagesës),
3. Ex-post Kontrolli (Monitorimi) dhe Superkontrolli,
4. Rikontrolli.

Kontrolli i Parë (kontrolli para miratimit), realizohet pas procesit të vlerësimit dhe përfshinë:

- kontrollin e aseteve të deklaruara në Planin e Biznesit nga aplikues,
- verifikimin e parcellave katastrale,
- verifikimin e numrit të kafshëve, shpezëve etj. dhe
- verifikimin e pikave kyçe për të cilat është poentuar aplikacioni.

Çdo mospërputhje do të regjistrohet në Raportin e Kontrollit dhe do të ndikoj në procesin e Miratimit të aplikacionit.

Kontrolli i Dytë (kontrolli pas investimit e para pagesës) realizohet pas kryerjes së investimeve sipas kontratës dhe paraqitjes së pakos së kërkesës për pagesë nga përfituesi dhe përfshinë:

- kontrollin e secilit pozicion investues sipas tabës për investimet e parapara, Letrës së Informimit dhe kontratës së nënshkruar,
- verifikimin e cilësisë së investimit,
- verifikimin e numrit të kafshëve, shpezëve etj. dhe
- verifikimin e realizimit të standardeve minimale nacionale.

Ç' do mospërputhje do të regjistrohet në Raportin e Kontrollit të Dytë dhe do të ndikoj në procesin e Autorizimit të pagesave.

Ex-post Kontrolli (Monitorimi) është proces i monitorimit të projektit të bashkfinancuar nga MBPZHR-AZHB dhe përfituesit, sipas obligimeve të marrura me kontratë, për periudhën 5 vjeçare dhe përfshinë:

- verifikimin e të gjitha pozicioneve investuese, dhe
- verifikimin e funksionalitetit të projektit dhe mirmbajtja e investimeve.

Çdo mospërputhje do të regjistrohet në Raportin e Ex-post kontrollit dhe do t'i drejtohet zyrës ligjore për procedim të mëtutjeshëm.

Superkontrolli është kontroll i veçant që organizohet me vendim të zyrtarëve siprorë ka

ka për qëllim:

- verifikimin e investimeve të kryera në terren,
- pengimin e manipulimeve dhe mashtrimit, dhe
- vlerësimin e punës së inspektoratit.

Rikontroli është kontroll që organizohet vetëm në raste të caktuara dhe me kërkesë të drejtorive përkatëse (Drejtorisë së Miratimit të Projekteve dhe Drejtorisë së Autorizimit të Pagesave).

Kujdes: Kur ka kërkesë për kontroll, përfituesit janë të obliguar të lejojnë qasje të lirë dhe të menjëhershme në investimet e bëra, kjo vlenë po ashtu edhe nëse kërkohet ndonjë dokument shtesë nga Agjensioni për Zhvillimin e Bujqësisë. Nëse ndodh mos rrespektimi i këtij kushti duhet të bëhet kthimi i menjëhershëm i grantit dhe ndëshkimi i aplikuesit!

13 RADHITJA NË LISTË E APLIKUESVE

Të gjitha projektet që kanë kaluar kriteret e pranueshmërisë, pas vlerësimit, duhet të radhiten në listë në bazë të pikëve të fituara dhe eventualisht kohës së aplikimit.

Përzgjedhja e përfituesve bëhet duke filluar nga aplikuesi me numrin më të madh të pikëve dhe vazhdon deri sa të shpenzohet buxheti i paraparë. Procedurat e dhënies së grantit dhe njoftimi i aplikuesit.

Pas vlerësimit, AZHB përgatitë Raportin e Vlerësimit. Projektet klasifikohen në këtë raport në: 1) projekte të pranueshme dhe të vlerësuara me pikë dhe 2) projekte të papranueshme (që nuk e kanë kaluar kriterin e pranueshmërisë). Raporti preliminar nënshkruhet nga kryeshefi i AZHB-së dhe publikohet në ueb faqe të Azhb-së dhe ueb faqe të MBPZHR-së.

14 ANKESAT

Pas kontrollës administrative dhe vlerësimit, AZHB përgatit Raportin preliminar. Raporti publikohet në ueb faqe të AZHB-së, kurse aplikuesit i dërgohet informata me sms dhe email. Aplikuesit të cilët nuk e pranojnë informatën përmes sms-it dhe emailit, mund të vijnë në AZHB për informata lidhur me aplikacionin e tyre:

Raporti përfshin:

- 1) Projekte të pranueshme dhe të vlerësuara me pikë;
- 2) Projekte të pranueshme në pritje të vlerësuar me pikë dhe
- 3) Projekte të papranueshme (që nuk e kanë kaluar kriterin e pranueshmërisë - të refuzuara).

Raporti preliminar nënshkruhet nga Kryeshefi i AZHB-së dhe publikohet në ueb faqe të AZHB-së dhe ueb faqe të MBPZHR-së.

Prej ditës së publikimit në ueb faqe të AZHB/MBPZHR-së dhe pranimit të Letrës Informuese, Raportit të Vlerësimit dhe Vendimit për Refuzim, aplikuesi ka afat 15 ditë (kalendarike) të ushtrorë ankesë në Komisionin për Shqyrtimin e Ankesave. Komisioni i Ankesave merr vendim brenda 30 ditësh.

15 PROCEDURAT E PROKURIMIT

Të gjithë përfituesit do të nënshkruajnë një kontratë standarde - shih shtojcën nr. 6. Projekt- propozimi ose plani i biznesit së bashku me të gjitha dokumentet e paraqitura bëhet pjesë e kontratës. Jetëgjatësia e kontratës mbetet në fuqi nga momenti i nënshkrimit nga të dyja Palët (Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë dhe përfituesi) deri në përfundimin e periudhës monitoruese që është 3 vjet pas zbatimit të projektit.

(Nëse brenda periudhës së paraparë me kontratë përfituesi potencial ka qenë paraprakisht përfitues i ndonjë projekti nga MBPZHR, duhet të bëhet një kontrollë para

nënshkrimit të kontratës së re me AZHB-në mënyrë që të bëhet verifikimi i projektit të mëparshëm a është funksional, kjo vjen si rrjedhojë e (Jetëgjatësia e kontratës mbetet në fuqi nga momenti i nënshkrimit nga të dyja Palët (Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë dhe përfituesi) deri në përfundimin e periudhës monitoruese që është 3 vjet pas zbatimit të projektit);

Periudha e përfundimit të projektit nënkupton përfundimin e investimit. Kontrata e mbulon edhe periudhën e monitorimit.

Aplikuesit nuk mund ti ipet një projekt i ri nëse ka qenë përfitues i vitit paraprak dhe nuk e ka përdunuar investimin.

Kujdes: Në rast se përfituesi tërhiqet nga implementimi i projektit pas nënshkrimit të kontratës, ai e humb të drejtën për aplikim në vitin vijues.

Përfituesit që pas nënshkrimit të kontratës nuk e implementojnë projektin dhe nuk lajmërohen në AZHB për t'u tërhequr, humbin të drejtën e aplikimit për tri vitet e ardhme.

16 PAGESA E GRANTIT

Pas nënshkrimit të kontratës, përfituesi do të kërkojë që të i bëhet pagesa e mjeteve të shpenzimeve të pranueshme, në përputhje me intensitetin e ndihmës publike, duke plotësuar formularin e ofruar nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë. Shih shtojcën nr. 11. Ekonomi familjare - për nevoja të programit, termi ekonomi familjare nënkupton: të gjithë anetarët të cilët shfrytëzojnë asete të njëjta bujqësore (toka, mekanizimi, depo, kafshët, shtalla dhe objektet përcjellëse). Ekonomia familjare duhet të ketë vetëm një NIF. Në rast se haset më shumë se një NIF në një ekonomi familjare, aplikacioni refuzohet.

Përfituesi do të bashkëngjisë provat e kryerjes së procedurave të prokurimit në kërkesën për pagesë - ashtu si kërkohen këto procedura (përfshihet si aneks i kontratës standarde) dhe provat e pagesës (së bashku me faturat dhe provat e ekzekutimit të pagesave, p.sh. transferi bankar i cili është i miratuar/vulosur nga banka për pagesa me vlerë mbi 500 euro, ndërsa për ato nën 500 euro, faturat dhe kuponin fiskal).

Aprovimi i pagesës do të ndodhë pas kontrollit të caktuar të dokumentit të paraqitur dhe pas kontrollit të dytë në terren të kryer nga zyrtarët e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë. E tërë dosja e kërkesës për pagesë duhet të skanohet në CD dhe të dorëzohet bashkë me kërkesën për pagesë në AZHB.

Kujdes: Në rast se përfitues janë personat juridik, llogaria në të cilën do të kryhet pagesa nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë duhet të jetë e personit juridik dhe Jo në emër të pronarit. Gjithashtu, nëse përfituesi është femër, llogaria bankare duhet t'i përket asaj, e jo burrit të saj dhe anasjelltas.

17 MONITORIMI EX-POST

Të gjitha projektet do të monitorohen 3 vjet pas implementimit të projektit dhe kontrollimi do të bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë. Qëllimi i investimit duhet të ruhet edhe 3 vjet pas investimit. Gjithashtu, përfituesi duhet të vazhdoj t'i respektoj të gjitha kushtet e pranueshmërisë dhe kriteret e përzgjedhjes për të cilat aplikuesit janë poentuar. Nëse ndodhë shkelja e këtyre rregullave, atëherë do të kthehet granti dhe përfituesi do të ndëshkohet sipas ligjit.

18 DISPOZITA TË RËNDËSISHME QË MUND TË JENË SHKAKTAR TË REFUZIMIT TË APLIKACIONIT

Aplikacionet mund të refuzohen nëse nuk janë të kompletuara, nëse nuk e plotësojnë kriterin e pranueshmërisë ose edhe kur e plotësojnë kriterin e pranueshmërisë mund të mos përfitojnë për shkak të numrit të vogël të pikëve.

Kujdes: arsyet e refuzimit duhet të paraqiten dhe sqarohen në letrën informuese të cilën Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë ia dërgonë aplikuesit.

1. Aplikacionet e pakompletuara refuzohen në momentin e verifikimit nga zyrtari i Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, me rastin e dorëzimit të tyre. Në rast se konstatohet më vonë se aplikacioni nuk është i kompletuar, ai poashtu refuzohet.

2. Aplikacionet e papranueshme - deklarohen të papranueshme gjatë procesit të vlerësimit të cilin e bëjnë zyrtarët e Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë në Prishtinë. Projektet mund të deklarohen si të papranueshme gjatë kontrollit administrativ (psh. mospërputhje me të dhënat nga Regjistri i Fermës apo Regjistri për Identifikimin e Kafshëve), gjatë vlerësimit të dokumenteve (psh. vlerësimi i Projekt-Propozimit) ose gjatë kontrollit në terren (psh. investimi është kryer më herët). Projektet e papranueshme nuk i nënshtrohen procesit të dhënies së pikëve.

Kujdes: për aplikacionet e pakompletuara aplikuesi njoftohet menjëherë. Aplikacionet e papranueshme dhe ato të pranueshme por me numër të vogël të pikëve janë pjesë e Raportit të Vlerësimit.

19 Shtojcat

Shtojca 1: Lista e dokumenteve të dorëzuara;

Shtojca 2: Formulari për aplikim;

Shtojca 3: Modeli i përgatitjes së Projekt-Propozimit;

Shtojca 4: Modeli për përgatitjen e projekt-propozimit për nënmasën

302.4; Shtojca 5: Modeli për përgatitjen e planit të biznesit;

Shtojca 6: Procedurat e Prokurimit;

Shtojca 7: Lista e Aktiviteteve tradicionale artizanale të pranueshme për mbështetjen në Masën 302.3;

Shtojca 8: Lisat e investimeve të pranueshme/Shpenzimet të pranueshme;

Shtojca 9: Lista A - Lista e vendbanimeve në zonat malore ("lloji A");

Shtojca 10: Lista B - Lista e vendbanimeve në zonat malore ("lloji B");

Shtojca 11: Kërkesa për Pagesë për Masën 302;

Shtojca 12: Raporti i vlerësimit;

Shtojca 13: Forma e Ankesës;

Shtojca 14: Formulari i ndikatorëve;

Shtojca 15: Lista me Adresa të Zyrave Rajonale të Bujqësisë;

Shtojca 16: Logo - Promovimi;

Shtojca 17: Lista e trashëgimisë kulturore për mbrojtje të përkohshme;

Shtojca 18: Kodi i Etikës për kompanitë këshilluese.

19.1 Shtojca 1: Lista e dokumenteve të dorëzuara

Dokumentet e kompletuara (dosja) duhet t'i ketë dokumentet e radhitura si në listën e mëposhtme dhe çdo faqe duhet ta ketë të shkruar numrin (me dorë). Ky numër duhet të paraqitet në listë pranë emrit të dokumentit. Dosja e aplikacionit dorëzohet në dy kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e dosjes fizike skanohen dhe ruhen në një CD e cila dorëzohet bashkë me kopjet fizike. Këshillohen aplikuesit që një kopje të dosjes ta ruajnë për nevoja të veta.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti të obliguar, zyrtari i AZHB-së nuk e pranon aplikacionin, por e regjistron aplikuesin dhe i jep atij një kopje të kësaj shtojce, duke ia rrumbullakuar dokumentet që i mungojnë aplikuesit. Aplikuesi ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që t'i kompletojë dokumentet. Në rastet kur kërkohet vetëm kopje e dokumentit për të cilat nuk kërkohet noterizim aplikuesi e shkruan me dorë në kopje "sikur në origjinal" dhe ia sjell origjinalin në shikim zyrtarit rajonal i cili verifikon përputhshmërinë e kopjes dhe ia kthen origjinalin aplikuesit. Këshillohen aplikuesit që të aplikojnë së paku 5 ditë para përfundimit të afatit për aplikim, ashtu që të kenë mundësi të kompletojë dokumentacionin e tyre.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti të aplikimit në ditën e fundit për aplikim, aplikuesi nuk i jepet mundësia për kompletim të dokumentacionit dhe nuk thirret në telefon.

AZHB nuk është përgjegjës për përmbajtjen e dokumenteve të dorëzuara. Nëse aplikacioni vije i pakompletuar në zyret qendrore të AZHB-së (nëse si rezultat i ndonjë gabimi teknik në zyrën regjionale), atëherë zyrtari i AZHB-së e thërret aplikuesin në telefon ose e njofton përmes email-it dhe i jep 5 ditë kalendarike për të sjell dokumentin e munguar.

Dokumentet për të cilat mund të thirret aplikuesi janë:

Kjo rregull nuk vlen për dokumente që shërbejnë për poentim.

Dokumentet që mund të kërkohen gjatë vlerësimit.

1. Letërnjoftimi (Kopje);
2. Llogaria rrjedhëse (konfirmimi banker);
3. Certifikata e lindjes/ Ekstrati i lindjes;
4. Deklarta për vijë të drejt të gjakut;
5. Pëlqimi i Bashkëpronarëve (Deklaratë e nënshkruar, të cilës i bashkangjitet/en kopja e letërnjoftimit/eve) në rast të investimeve në pronat me më shumë pronarë.

Nr	DOKUMENTI	Obligativ e	Opcional
1.	FORMULARI PËR APLIKIM Duhet të jetë sipas modelit të AZHB-së, preferohet të jetë i plotësuar në mënyrë elektronike.	f. ---- ☐	
2.	KOPJA E LETËRNJOFTIMIT Zyrtari verifikon në prani të aplikuesit nëse është letërnjoftimi i lëshuar nga Republika e Kosovës dhe nëse është i vlefshëm në momentin e aplikimit.	f. ---- ☐	
3.	CERTIFIKATA OSE EKSTARKTI I LINDJES, kopje	f. --- ☐	
4.	FORMULARI PËR INDIKATOR i plotësuar (në origjinal) Në prani të aplikuesit zyrtari verifikon nëse është plotësuar si duhet formulari për indikatorët	f. ☐	
5.	LLOGARIA RRJEDHËSE, dokument i lëshuar dhe vulosur nga banka (në origjinal) nga një bankë që operon në Kosovë	f. ☐	
6.	Në rastin e personave juridik: CERTIFIKATA E NUMRIT FISKAL - kopje dhe CERTIFIKATA E REGJISTRIT TË BIZNESIT-kopje	f. ☐ ☐	
7.	a) PROJEKT-PROPOZIMI - Në rast të projekteve në vlerë deri 20,000 €; b) PLANI I BIZNESIT - Në rast të projekteve në vlerë mbi 20,000 €; c) PROJEKT-PROPOZIMI PËR MASËN 302.4 (Shih shtojca 4) Duhet të jetë sipas modelit të AZHB-së	f. --- ☐	
8.	CERTIFIKATA E REGJISTRIMIT NË REGJISTRIN E FERMËS (NIF) me aneks	f. ☐	
9.	-Dëshminë për përfundimin e shkollimit të detyrueshëm (8 ose 9 vjeçar) (në rast të personit juridik kjo vlen për pronarin / personin e autorizuar) të noterizuar.	f. ☐	

10	DEKLARATË NËN BETIM Për të drejtën e shfrytëzimit të tokës së trashëguar		f.	☐
11	Pëlqimi urbanistik në rast të ndërtimit/zgjerimit për objekte mbi 10m2.		f. ☐	
12.	- Fleta poseduese dhe kopja e planit obligative për të gjithë aplikues;		F_ ☐	
13.	Në rast të projekteve të ndërtimit /zgjerimit/renovim me rastin e aplikimit duhet të dorëzojnë: - Kopjen e skicave; - Paralogarin e shpenzimeve për materiale dhe për punë; - Fleta poseduese dhe kopja e planit obligative për të gjithë aplikues; - Nëse toka mirret me qira - kontratën e noterizuar të qirasë për së paku 10 vjet për parcelën ose objektin ku do të bëhet ndërtim /zgjerim/renovim kurse për projektet që nuk parashohin ndërtim /zgjerim/renovim në pronë të huaj, mjafton kontrata e noterizuar e qiramarrjes për 5 vjet;		F. ☐	
14.	Për personat fizik dhe juridik: a) VËRTETIM nga Administrata Tatimore e Kosovës që dëshmon se aplikanti nuk ka obligime të papaguara, ose të rregulluara me ATK.		f. --- ☐	
15.	AUTORIZIMI - Në rast se aplikimi bëhet përmes një personi të autorizuar, ai pranohet vetëm përmes autorizimi të vërtetuar nga noteri. a) Autorizim vetëm për procesin e aplikimit b) Autorizim për implementimin e projektit		f. --- ☐	
16.	302.1 Prodhimi i mjaltit	1. Çertifikatë për prodhim organik	f. ---	
		2. Çertifikatë e regjistrimit të biznesit Aplikuesi është i regjistruar e si prodhues /përpunues i mjaltit/ Dëshmi individuale të vërtetuar nga Drejtoria Komunale për Bujqësi - Komuna, për numrin e shoqërive të bletëve dhe vendodhjen e shoqërive të bletëve; (02/L-111)	f. --- ☐	
17.	302.2 : Përpunimi i prodhimeve bujqësore në ekonomi familjare	1. Përvoja e ekonomisë familjare a) Persona fizik - deklaratë me shkrim dhe NIF b) Persona juridik - Çertifikatë e regjistrimit të biznesit	f. --- ☐	

		<p>2. Në rast të prodhimit të verës:</p> <p>a) Certifikatën nga Regjistri Kadastral i Vreshtave; më pak se 3 hektarë vreshta/pemishte; të bëhet verifikimi me sipërfaqet e aplikuara për pagesat direkte.</p>		f. --- ☐
		<p>3. Në rast të qumështit:</p> <p>b) Deklaratë me shkrim - se kapacitetet përpunuese nuk do të jenë më shumë se 500 l qumësht në ditë;</p>		f. --- ☐
18.	302.3 Zhvillimi i aktiviteteve artizanale	<p>1. Përvoja e ekonomisë familjare</p> <p>a) Persona fizik - NIF ose deklaratë me shkrim;</p> <p>b) Persona juridik - Çertifikatë e regjistrimit të biznesit</p>		f. --- ☐
19.	302.4 Zhvillimi i turizmit rural	<p>Përvoja e ekonomisë familjare në aktivitetet e ofrimit të shërbimeve të turizmit rural:</p> <p>a) Persona fizik - NIF ose deklaratë me shkrim;</p> <p>b) Persona juridik - Çertifikatë e regjistrimit të biznesit</p>	☐ ☐	f.- ☐
		1. Dëshmi se objekti / ndërtesa që do të renovohet është në Listën e Trashëgimisë Kulturore	☐	f.- ☐
		2. Projekti ideor i përshtatur pamjes se objektit, e përgatitur nga arkitekti. (kopjen e diplomës së arkitektit)	f.- ☐	
		3. Fotografitë për objektin ekzistues;	f.- ☐	
		3. Pëlqimi i noterizuar i pronarëve të pronave respektivisht pëlqimi zyrtar nga autoriteti publik në rast të investimeve në ndërtimin e shtigjeve për këmbësorë dhe biçiklist përreth objekteve të turizmit rural.	f.- ☐	
		5. Letër rekomandimi nga GLV-të e përzgjedhura me strategjitë e aprovuara.		f.- ☐

20.	302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut	<p>Për ndërtimin/renovim/ zgjerim/ të inkubatorit për riprodhimin e peshkut mund të aplikojnë vetëm ata të cilët në vitin paraprak kanë shitur më shumë se 30 ton peshk të freskët. (kjo dëshmohet me pagesat direkte për sasinë e shitur të peshkut në vitin paraprak te subvencionet ose me dëshminë nga ATK për sasinë e shitur të peshkut)</p> <p>Lienca për Akuakulturë/kultivim peshku</p>	f.- ☐	f.- ☐
		<p>Për nën -masën 302.5 Akuakultura/kultivimi i peshkut, para kërkesës për pagesë duhet të dorëzohet Licenca për aktivitetet e akuakulturës/ kultivimi i peshkut nga MBPZHR</p>	f.- ☐	
21.	302.6 Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish	<p>- Aplikuesit, në momentin e aplikimit duhet të dëshmojnë se kanë së paku 5 m² tokë/kokë pule ose rose ose 15 m² tokë/kokë bibe ose pate</p>	f.- ☐	

19.2 Shtojca 2 Formulari për aplikim

FORMULARI PËR APLIKIM -2019	
MASA 302 Nenmasa 302....	
I. Emri i Aplikuesit	.... (Emri, Emri i babës, Mbiemri ose Subjekti juridik)
	Numri Personal Nr. i kartës <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	Komuna: <input type="text"/>
	Vendbanimi: <input type="text"/>
	Adresa: <input type="text"/>
	Telefoni: <input type="text"/>
	E-mail: <input type="text"/>
	Ueb faqja: <input type="text"/>
	Statusi Juridik: Person fizik ☐ ☐ Subjekt juridik
	II. Emri i Projektit
<i>Vetëm për përdorim zyrtar (të plotësohet nga shërbyesi zyrtari regional):</i>	
(NUR):	Numri unik regjistruar i projektit _____
III. Data:	(dd/mm/vvvv)
IV. Koha:	(ora dhe minuta, të plotësohet vetëm kur aplikacioni të jetë kompletuar)
V. Aplikacioni është kompletuar	☐ ☐ PO ☐ ☐ JO

VIII. Për të gjithë Aplikuesit:	
Banka	Emri i bankës:
	IBAN:
	Nr. i Llogarisë rrjedhëse: <input type="text"/>
	Adresa:
IX. Në rast se aplikimi bëhet përmes një personi të autorizuar, ai pranohet vetëm përmes autorizimit të vërtetuar nga noteri i cili dorëzohet në origjinal, dhe të autorizuarit i merren të dhënat e mëposhtme	
Emri _____	Numri Përsional Nr. i kartës së Identifikimit <input type="text"/>
Emri i Babës _____	Email: _____
Mbiemri _____	
X Deklarata	
Të gjitha të dhënat, informatat dhe dokumentacionin, të cilin unë kam paraqitur në këtë formular për aplikim janë të vërteta.	
☐ Unë apo ndonjë anëtarë i ekonomisë familjare nuk kam pranuar grant nga MBPZHR në 3 vitet e fundit, ☐ kam pranuar grant nga MBPZHR në 3 vitet e fundit	
Unë do të krijoj vende të reja të punës si rezultat direkt i zbatimit të projektit – siç është paraqitur brenda Projekt - Propozimit ose Planit të Biznesit Po, unë do të krijoj _____ VENDE të reja të punës siç dëshmon dokument _____ Jo, nuk do të krijoj vende të reja të punës	
Po, unë kam arsim formal për fusha të caktuara – siç dëshmon dokument nr. _____ dhe nr. _____ të bashkangjitur. Jo, nuk kam arsim formal në fushat e caktuara.	
XI. Zotimet	
Unë zotohem se do të siguroj pjesën e bashkëfinancimit dhe shpenzimet e papranueshme të projektit.	
Unë zotohem se do të vazhdoj aktivitetet dhe mirëmbajtjen e investimit të mbështetur edhe së paku 3 vjet të ardhshme pas zbatimit të projektit.	
Të gjitha të dhënat, informatat dhe dokumentacionet, të cilat unë i kam paraqitur në këtë formular për aplikim janë të vërteta. Jam i vetëdijshëm se paraqitja e të dhënave të pavërteta ndëshkohet me ligjat e vendit.	
Nshkrimi i aplikuesit: _____	

XII. Data / Nënshkrimi

Dita – muaji – viti ...../...../.....	..... /..... (Emri, mbiemri dhe ënshkrimi) (Vula për subjektet juridike)
--	---

XII. Kalkulimi për Masën 302

Përkrahja publike është 65 % e shpenzimeve të pranueshme të investimit.

- Përkrahje shtesë prej 5% jepet për investime në zonat malore.

Shpenzimet e pranueshme	Përqindja e përkrahjes 65%	Përkrahje shtesë prej 5% jepet për investime në zonat malore.	Përkrahja publike (të llogaritet për qindja e përkrahjes nga shpenzimet e pranueshme	Bashkë-financimi

_____
(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi i aplikuesit)

_____
(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi i zyrtarit regional)

Data: _____

19.3 Shtojca 3: Projekt-propozim - modeli

19.3.1 Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë

MODEL PËR PROJEKT-PROPOZIM

Emri kompanisë konsulente - nëse projekt-propozimi është përgatitur nga një kompani konsulente.

SHËNIM! Ky dokument duhet të respektohet në tërësi. Ky dokument nuk është për t'u plotësuar por është një model si të shkruhet projekt-propozim. Në rast se ekziston ndonjë kapitull që nuk ndërlidhet me projektin tuaj, ju duhet që një gjë të tillë ta cekni brenda kapitullit përkatës.

1. Informata të përgjithshme

1.1 Emri i aplikuesit (me të dhënat e tij specifike të identifikimit)

1.2 Asetet kryesore në pronësi të përfituesit: tokë (me specifikim të llojit të pronësisë), objekte, pajisje dhe makineri, kafshë etj.

Tabela 1. Asetet e aplikuesit

Asetet	Data e blerjes / ndërtimi	Vlera e blerjes për persona fizikë ose gjendja e fundit e bilancit për persona juridikë	Sasia (m e copë)
1. Objektet - gjithsej			
1.1 detaje.....			
1. n detaje.....			
2. Pajisje - gjithsej			
2.1 detaje.....			
2. n detaje.....			
3. KAFSHË			

3.1 detaje.....			
3. n detaje.....			
4. Të tjera - detaje			
GJITHSEJ			

19.3.2 Tabela 2. Toka

Nr.	Rajoni / Komuna / Fshati	Sipërfaqja (m ²) / lloji i shfrytëzimit	Statusi juridik
1			
n			

2. Përshkrimi projektit

2.1 Emërtimi i investimit

2.2 Vendi i projektit (rajoni, komuna dhe fshati)

2.3 Qëllimi, me përshkrimin e objektivave, arsytimit të nevojës dhe mundësisë së investimit

3. Të dhëna lidhur me fuqinë punëtore dhe menaxhimin e projektit

3.1 Menaxheri teknik juridik (emri, mbiemri, pozita brenda organizatës, studimet relevante dhe përvoja profesionale).....

.....

3.2 Numri i përgjithshëm i punonjësve aktualë

.....

prej të cilëve..... me detyra ekzekutive

2.1 Vlerësimet rreth fuqisë punëtore që do të angazhohet për zbatimin e projektit

.....

prej të cilave vende të reja pune për zbatimin e projektit.....

4. Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit

Emri, numri, vlera, karakteristikat teknike dhe funksionale të makinerisë /pajisjeve/teknologjive/ mjeteve të transportit/pajisjeve që do të blihen përmes projektit dhe, nëse është e nevojshme, prezantimi teknik i objekteve ku do të vendosen pajisjet dhe mjetet. Prokurimet duhet të bazohen në kapacitetet aktuale dhe /ose të parashikuara të prodhimit.

19.3.3 Tabela 3. Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit

Nr.	Emri / lloji i pajisjeve / makinerisë	Njësitë	Vlera pa TVSh	TVSh	Gjithsej vlera me TVSh	Përqindja e përkrahjes publike
GJITHSEJ						

19.3.4 Shënim! Nuk është e lejuar që të ceken emrat e prodhuesve, markat tregtare, emrat e ofertuesve etj

5. Kalendar i zbatimit (muajt) dhe fazat kryesore

Orari i investimit i shprehur me vlera, muaj dhe aktivitete.

Tabela 4. Shembull / Orari për shpërndarje

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti (psh. 2019)		
	Muajt 1	Muajt 2	Muajt 3
Psh. tavolina për pastrim	5 000		
Psh. makineria për klasifikim		5 000	
Psh. makineria për tharje			5 000

Tabela 5. Shembull / Orari për ndërtimin e objekteve të reja

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti (ex. 2019)		
	Muajt 1	Muajt 2	Muajt 3
Psh. përbërësit e ndërtimit	5 000		
Psh. ndërtimi i katit të 1-rë pa dritare dhe kulm		5 000	
Psh. kati i 1-rë dritaret dhe kulmi			5 000

6. Kapaciteti prodhues

Kapaciteti prodhues që rezulton nga investimi (në njësi fizike kg/tonë).

Duhet të sillen specifikat lidhur me kapacitetin ekzistues para dhe pas finalizimit të investimit. Duhet të bëhet përshkrimi i procesit teknologjik të përpunimit që aplikohet në projekt

Të paraqitet pjesëmarrja (në%) e lëndës së parë të prodhuar në fermën e aplikuesit në procesin e përpunimit.

7. Furnizimi i tregut / shitja

Tabela 6. Furnizuesit potencialë të aplikuesit

Furnizuesit potencialë të aplikuesit				
Emri i furnizuesit me lëndët e para/ materialet ndihmëse/produktet / shërbimet	Adresa	Produkti furnizues dhe shuma e përafërt	Vlera e llogarituar	% nga shpërndarja totale
1.				
2.				
3.				

19.3.5 Tabela 7. Klientët potencialë të aplikuesit

Klientët potencialë të aplikuesit			
Nr.	Klienti (Emri dhe adresa)	Vlera	% e shitjes
1.			
2.			
3.			

8. Detaje financiare të investimit

Tabela 8. Shpenzime të detajuara të pranueshme dhe të papranueshme

Shpenzime e pranueshme	Përqindja e ndihmës publike	Ndihma publike (% e ndihmës publike nga vlera e pranueshme	Bashkëfinancimi privat	Totali
(Investimet e ndara në pjesë)	...%			
.....				
Kosto administrative				
Investimet e papranueshme				
Total				

19.4 Shtojca 4: Model për përgatitjen e projekt-propozimit për nënmasën 302.4 Zhvillimi i turizmit rural

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit
Rural Agjencia për Zhvillimin e
Bujqësisë

1. **SHËNIM!** Ky dokument duhet të respektohet në tërësi. Ky dokument nuk është për t'u plotësuar por është një model si të shkruhet projekt-propozimi. Në rast se ekziston ndonjë kapitull që nuk ndërlidhet me projektin tuaj, ju duhet që një gjë të tillë ta cekni brenda kapitullit përkatës. Informata të përgjithshme

1.1 Emri i përfituesit (me të dhënat e tij specifike të identifikimit)

1.2 Asetet kryesore në pronësi të përfituesit: tokë (me specifikim të llojit të

pronësisë), objekte, pajisje dhe makineri, kafshë etj. – sikur në regjistrin e fermës

Tabela 1. Asetet e aplikuesit. Në rast se asetet i takojnë anëtarëve tjerë të familjes, ato duhet të përfshihen si biznes familjar dhe po ashtu brenda tabelës së mëposhtme, por duhet të theksohet në kolonën e parë se kush është pronari.

Asetet	Data e blerjes / ndërtimi	Vlera e blerjes për persona fizikë ose gjendja e fundit e bilancit për persona juridikë	Sasia (me copë)
1. Objektet – gjithsej			
1.1 detaje....., adresa:.....			

1. n detaje....., adresa:.....			
2. Pajisje – gjithsej			
2.1 detaje.....			
2. n detaje.....			
3. KAFSHË			
3.1 detaje.....			
3. n detaje.....			
4. Të tjera - detaje			
GJITHSEJ			

Tabela 2. Toka

Nr.	Rajoni / Komuna / Fshati (dhe pronari nëse nuk i takojnë aplikuesit)	Sipërfaqja (m ²) / lloji i shfrytëzimit	Statusi juridik (toka në emër të aplikuesit apo e marrë me qira)
1			
n			

2. Përshkrimi projektit

2.1 Emërtimi i investimit

2.2 Vendi i projektit (rajoni, komuna dhe fshati)

2.3 Qëllimi, me përshkrimin e objektivave, arsyetimit të nevojës dhe mundësisë së investimit.

3. Të dhëna lidhur me fuqinë punëtore

Tabela 3. Personat aktivë në ekonominë familjare:

Nr.	Emri e mbiemri	Mosha (në vite)	Afërsia familjare me aplikuesin	Përgatitja profesionale	Përvoja në ekonomi familjare

19.4.1 Tabela 4. Personat e punësuar jashtë ekonomisë familjare (nëse në ekonominë familjare janë të angazhuar personat që nuk janë anëtarë të familjes)

NR.	Emri e mbiemri	Mosha (në vite)	Përgatitja profesionale	Sa janë aktiv në punësim (orë pune për ditë)

3. Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit / karakteristikat e objekteve

tradicionale / Diversifikimi i aktivitetit në fermë - nëse ky është rasti.

19.4.2 Emri, numri, vlera, karakteristikat teknike dhe funksionale të makinerisë / pajisjeve / teknologjive / mjeteve të transportit / pajisjeve që do të blihen përmes projektit dhe, nëse është e nevojshme, prezantimi teknik i objekteve ku do të vendosen pajisjet dhe mjetet.

Blerjet dhe ndërtimi duhet të bazohen në kapacitetet aktuale dhe /ose të parashikuara të prodhimit. Në rast të ndërtimit, ju lutemi përdorni shtojcën e këtij dokumenti.

19.4.3 Tabela 5. Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit

Nr.	Emri / lloji i pajisjeve / makinerisë / ndërtimi /	Njësitë / m ² për ndërtesa / ditë pune për shërbime	Vlera pa TVSh	TVSh	Gjithsej vlera me TVSh	Përqindja e përkrahjes publike
GJITHSEJ						

19.4.4 Shënim! Nuk është e lejuar që të ceken emrat e prodhuesve, markat tregtare, emrat e ofertuesve etj.

Kalendari i zbatimit (muajt) dhe fazat kryesore

19.4.5 Orari i investimit i shprehur me vlera, muaj dhe aktivitete. Tabela 6. Shembull / Orari për shpërndarje

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti (p.sh.: 2019)		
	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3
Psh. pajisje për mobilimin e dhomave	5 000		

Psh. pajisje për mobilimin e kuzhinës etj.		5 000	
			5 000

Tabela 7. Shembull / Orari për rinovim / zgjerim të objekteve

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti (ex.: 2019)		
	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3
psh. përbërësit e ndërtimit	5 000		
psh. Ndërtimi i katit të 1-rë pa dritare dhe kulm		5 000	
psh. kati i 1-rë dritaret dhe kulmi			5 000

Kapaciteti prodhues

Kapacitetet prodhuese që rezultojnë nga investimi (në njësi fizike). Duhet të sillen specifikat lidhur me kapacitetin ekzistues para dhe pas finalizimit të investimit. Do të jepet përshkrimi i rrjedhës teknologjike të punës që aplikohet në teknologjinë e projektit. Duhet të shpjegohet lloji i prodhimet - nëse është tradicional. Në rast të turizmit, në projekt duhet të paraqitet lloji i turizmit, veçanërisht për agroturizmin.

19.4.6 Në rast të agroturizmit, duhet të paraqitet përgatitja e ushqimit nga

prodhimet fermë Tabela 8. Lloji dhe kapaciteti i objektit

Kapaciteti i objektit	Para investimit	Pas investimit
Numri i shtretërve për fjetje		
Numri i ulëseve		
Numri i tavolinave		
Numri i banjove		
Numri i kateve		
Vëllimi i përgjithshëm i ndërtimit		
Sipërfaqja e përgjithshme m ² e ndërtimit		
Tjera detaje - nëse shihen si të nevojshme nga aplikuesit		

(Këtë e plotësojnë ata që dëshirojnë që investimin ta bëjnë për rinovim/adaptim/zgjerim të objektit)

7. Furnizimi i tregut / shitja

Tabela 9. Furnizuesit potencial të aplikuesit

Furnizuesit potencial të aplikuesit				
Emri i furnizuesit me lëndët e para/ materialet ndihmëse/produktet / shërbimet	Adresa	Produkti furnizues dhe shuma e përafërt	Vlera e llogaritur	% nga shpërndarja totale
1				
2				
N				

Tabela 10. Klientët potencialë të aplikuesit

Klientët potencialë të aplikuesit			
Nr.	Klienti (Emri dhe adresa)	Vlera	% e shitjes
1			
2			
n			

Detaje financiare të investimit

Tabela 11. Shpenzime të detajuara të pranueshme dhe të papranueshme

Shpenzimet e pranueshme	Përkrahja publike	Bashkëfinancimi privat (euro)	Totali
Investimet e pranueshme			
...			
Shpenzimet administrative (psh. për projekt- propozim)			
Investimet e papranueshme			
TOTALI			

Informata minimale duhet të ofrohen në qoftë se projektet përfshijnë punë ndërtuese
 Karakteristikat kryesore të ndërtimit:

Pozita e ndërtesës brenda tokës në pronësi, skica e tokës; sipërfaqja në tokë - përfshirë skicën;

Sipërfaqja totale bashkë me bodrum; numri i kateve – të skicuara për çdo kat;

lartësia – duke përfshirë skicat e fasadës të parapara me dritare ose

dyer vëllimi i ndërtesës; materialet që duhet të përdoren,

Të gjitha skicat duhet të kenë titull dhe shkallë.
Ndikimi i rolit të secilës ndarje të ndërtesës është obligative.

19.5 Shtojca 5: Model për përgatitjen e planit të biznesit

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural

Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë

MODEL PËR PËRGATITJEN E PLANIT TË BIZNESIT

Për projektet e përkrahura nga Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural

SHËNIM! Ky dokument duhet të respektohet në tërësi. Ky dokument nuk është për t'u plotësuar por është një model si të shkruhet plani i biznesit. Në rast se ekziston ndonjë kapitull që nuk ndërlidhet me projektin tuaj, ju duhet që një gjë të tillë ta cekni brenda kapitullit përkatës.

1. Informata të përgjithshme

1.1 Emri i përfituesit (me të dhënat e tij specifike të identifikimit)

1.2 Asetet kryesore në pronësi të përfituesit: tokë (me specifikim të llojit të pronësisë), objekte, pajisje dhe makineri, kafshë etj. – sikur në Regjistrin e fermës.

19.5.1 Tabela 1. Asetet e aplikuesit

Asetet	Data e blerjes / ndërtimit	Vlera e blerjes për persona fizikë ose gjendja e fundit e bilancit për persona juridikë	Sasia (me copë)
1. Objektet – gjithsej			
1.1 detaje.....			

1. n detaje.....			
2. Pajisje - gjithsej			

2.1 detaje.....			
2. n detaje.....			
3. KAFSHË			
3.1 detaje.....			
3. n detaje.....			
4. Të tjera - detaje			
GJITHSEJ			

19.5.2 Tabela 2. Toka

Nr.	Rajoni / Komuna / Fshati	Sipërfaqja (m ²) / lloji i shfrytëzimit	Statusi juridik (pronë e aplikuesit, pronë familjare apo e marrë me qira)
1			
n			

2. Përshkrimi projektit

2.1 Emërtimi i investimit

2.2 Vendi i projektit (rajoni, komuna dhe fshati)

2.3 Qëllimi, me përshkrimin e objektivave, arsyetimit të nevojës dhe mundësisë së investimit

2.4 Duhet të ceket përputhshmëria mes objektivave të masës dhe objektivave të projektit. Sqarime për objektivat e përgjithshme dhe së paku për një të prej objektivave të projektit duhet të bëhet paraqitja sipas tabelës në vijim:

19.5.3 Tabela 3. Harmonizimi i objektivave të programit me ato të projektit

Objektivat e përgjithshme dhe specifike	Objektivat e projektit (Shkruaj "x" në katrorin pranë objektivit të arritur)	Përshkrimi se si projekti synon që të arrijë objektivat (shkruaj brenda katrorëve të kësaj kolone paralel me objektivin e nënmasës
---	--	--

<i>Aftësia konkurruese</i>	☐	
Së paku një prej objektivave specifike në vijim:		
Objektiva specifike të masës dhe nënmasës	☐	
Hartuesi i projektit i merr objektivat e masës dhe nënmasës nga programi dhe i paraqet në këtë kolonë	☐ ☐ ☐	

19.5.4 Tabela 4. Informata teknike dhe financiare

	Objektivat e projektit Shkruaj "x" në katrorin pranë objektivit të arritur)	Përshkrimi se si projekti synon të arrijë objektivat (shkruaj brenda katrorëve të kësaj kolone paralel me
Projekti është në linjë me potencialin e zonës (obligative)	☐	

<p>Objektivat teknike (<u>së paku një prej të poshtëshënuarave janë të obligueshme</u>): Shpërndarja e mjeteve dhe pajisjeve që mund të ndikojnë në rritjen e prodhimit të punës, përmirësimin e kualitetit të produkteve bujqësore, futja në përdorim e teknologjive të reja dhe përmirësimi i kushteve të punës; Ndërtimi dhe modernizimi i objekteve prodhuese të cilat sigurojnë standarde</p>	☐	
<p>Kthimi i investimeve është koha e nevojshme që fitimi neto shtesë t'i mbulojë shpenzimet e investimit (**shitja shtesë - shpenzimet shtesë të lidhura me investimin).</p> <p>***Duhet të bëhet një paraqitje ku theksohet saktësisht se për sa kohë duhet të përfundojë kthimi i investimit. Kthimi i investimit duhet të kalkulohet vetëm për pjesën e investimit që mbulohet me bashkëfinancim privat (shiko tabelën 10). Duhet të merren parasysh vetëm investimet që në mënyre direkte gjenerojnë të hyra shtesë (si psh. traktor, apo ndonjë mjet për mjelje por jo stallë apo depo e plehut etj.);</p> <p>**Ne rast të pemishteve të reja, vreshtave të rrushit ose pemëve të buta, vlera shtesë e shitjes duhet të llogaritet për atë vit që bimët do të japin rendimente maksimale;</p> <p>*** paraqitja duhet të mbështetet në të ardhurat dhe shpenzimet dhe të paraqiten në tabelën 11.</p>	☐ ☐ ☐	

3. Të dhëna lidhur me fuqinë punëtore dhe menaxhimin e projektit

1.1 Menaxheri teknik juridik (emri, mbiemri, pozita brenda organizatës, studimet relevante dhe përvoja profesionale).....

1.2 Numri i përgjithshëm i punonjësve aktualë .....

prej të cilëve..... punëtorë

1.3 Vlerësimet rreth fuqisë punëtore që do të angazhohet pas zbatimit të projektit

.....

Numri i vendeve të reja të punës të krijuara si rezultat i investimit:.....

4. Përshkrimi i blerjeve të kryera përmes projektit

Emri, numri, vlera, karakteristikat teknike dhe funksionale të makinerisë / pajisjeve / teknologjive / mjeteve të transportit / pajisjeve që do të blihen përmes projektit dhe, nëse është e nevojshme, prezantimi teknik i objekteve ku do të vendosen pajisjet dhe mjetet. Blerjet duhet të bazohen në kapacitetet aktuale dhe / ose të parashikuara të prodhimit.

19.5.5 Tabela 5. Përshkrimi i blerjeve / investimeve të kryera përmes projektit

Nr.	Emri / lloji i pajisjeve / makinerisë	Njësitë (m ² , ditë pune, kg, etj.)	Vlera pa TVSh	TVSh	Gjithsej vlera me TVSh	Përqindja e përkrahjes publike
GJITHSEJ						

19.5.6 Shënim! Nuk është e lejuar që të cekën emrat e prodhuesve, markat tregtare, emrat e ofertuesve etj.

5. Kalendari i zbatimit (muajt) dhe fazat

kryesore Orari i investimit i shprehur me vlera, muaj dhe aktivitete. Tabela 6. Planifikimi kohor i realizimit të investimeve

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti (p.sh: 2019)		
	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3
Psh. përgatitja e tokës	5 000		

Psh. mbjellja e fidanëve		15 000	
Psh. sistemi mbajtës			8 000

19.5.7 Tabela 7. Planifikimi kohor për ndërtimin e objekteve të reja

Lloji i investimit dhe kostoja totale (euro)	Viti (ex.: 2019)		
	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3
Psh. përbërësit e ndërtimit	5,000		
Psh. ndërtimi i katit të 1-rë		10,000	
Psh. kati i 1-rë dritaret dhe kulmi			5,000

8. Kapaciteti prodhues

Kapacitetet prodhuese që rezultojnë nga investimi (në njësi matëse). Duhet të paraqiten specifikimet lidhur me kapacitetin para dhe pas finalizimit të investimit. Duhet të jepet përshkrimi i rrjedhës teknologjike të punës që aplikohet në teknologjinë e projektit.

19.5.8 Furnizimi i tregut / shitja

19.5.9 Tabela 8. Furnizuesit potencialë të

aplikuesit

Furnizuesit potencialë të aplikuesit				
Emri i furnizuesit me lëndët e para/produktet / shërbimet (kur furnitori është vendor të vendoset shenja "V" pas emrit)	Adresa	Produkti furnizues dhe shuma e përafërt	Vlera e llogarituar	% nga shpërndarja totale
1				

2				
n				

Tabela 9. Klientët potencialë të aplikuesit

Klientët potencialë të aplikuesit			
Nr.	Klienti (Emri dhe adresa) kur blerësi është vendor të vendoset shenja "V" pas emrit	Vlera	% e shitjes
1			
2			
n			

9. Konkurrenca dhe strategjia e tregut

Përshkrimi i konkurrencës lokale dhe ndërkombëtare. Përshkrimi i strategjisë së tregut.

10. Detaje financiare të investimit

Tabela 10. Shpenzime të detajuara, të pranueshme dhe të papranueshme

Shpenzimet e pranueshme	Ndihma publike	Bashkëfinancimi privat (euro)	Totali
Investimet e pranueshme			
...			
Shpenzimet administrative (për shembull: planin e investimit)			
Investimet e papranueshme			
TOTALI			

Rrjedhja e parasë (hyrje-daljet)

Parashikimi i hyrjeve dhe daljeve për 3 vjet pas finalizimit të investimit. Aplikuesi duhet të demonstrojë se ekonomia e tij do të jetë fitimprurëse dhe se paratë e gatshme asnjë muaj nuk do të kenë vlerë negative. Nëse aplikuesi planifikon të marrë kredi, atëherë shuma e parave e marrë nga kredia regjistrohet si e hyrë, kurse këstet mujore për kthimin e kredisë regjistrohen si shpenzim.

Personat juridik me përvojë duhet t'i dorëzojnë pasqyrat e të ardhurave për tri vitet e fundit që i kanë dorëzuar në Administratën Tatimore.

19.5.10 Tabela 11. Rrjedhja e parasë (Ju lutemi, shfrytëzojeni tabelën në excel publikuar në uebfaqe e AZHB)

	Të hyrat		Shpenzimet		Para të gatshme në dispozicion (euro)
	Artikulli	Vlera (euro)	Artikulli	Vlera (euro)	
Të hollat fillestare 2019,					
Janar					Të hollat fillestare + Të ardhurat - Shpenzimet =
Shkurt					.....
.....					.....

19.5.11 Shënim: Parashikimet për projektin e dorëzuar duhet të bazohen në gjendjen financiare të vitit të kaluar. Duhet të merren parasysh lidhja midis shitjes, parashikimit, kapacitetit të prodhimit dhe paraqontrave të shitjes.

20 PROCEDURAT E PROKURIMIT

(t'i bashkëngjiten kontratës së Agjencisë së Pagesave, për përfituesit)

1. Dispozitat e përgjithshme të zbatueshme për të gjitha llojet e blerjeve

- Asnjë nënkontraktues i kontraktuar nga përfituesi nuk mund të kontraktojë ndonjë nënkontraktues tjetër për realizimin e kontratës;
- Blerjet duhet t'i respektojnë investimet që përmbushin kriteret e përshtatshmërisë të përcaktuara në kuadër të masave dhe udhëzimeve të planit të biznesit psh. për sa i përket kthimit të investimeve, rrjedhës së parasë etj.
- Procedurat e prokurimit vlejné vetëm për investimet e pranueshme. Për investimet e papranueshme nuk janë të obligueshme procedurat e prokurimit;
- Ka 3 lloje të procedurave: blerjet e drejtpërdrejta, blerjet me së paku 3 oferta dhe përzgjedhja bazuar në prokurimin me shpallje publike (tender i hapur);
- Procedura për blerjet që do të aplikohen është në varësi të vlerës së blerjeve; është e ndaluar ndarja e blerjeve për llojin e njëjtë të mallrave, punimeve apo shërbimeve me qëllim të shmangies së rregullave procedurale të aplikueshme për një prag më të lartë;
- Ofertuesi nuk duhet të jetë në konflikt të interesit;
- Ofertuesit do të përjashtohen nga dhënia e kontratave; në rastin e shtrembërimit të informacionit të kërkuar nga përfituesi ose nëse dështojné për të dhënë këtë informacion. Respektimi i rregullave të prokurimit është kusht i detyrueshëm për t'u pranuar shpenzimet. Prandaj, dosja e kërkesës duhet të përmbajë dokumentet e pagesave për të dëshmuar plotësimin e procedurave të prokurimit, shih shtojcën 5.

2. Kriteret e dhënies së kontratës:

- Kontratat duhet të jepen duke u bazuar në këto kriteret:

- A. Në rast të furnizimit me mallra - të bazuar në çmimin më të ulët;
- B. Në rastin e ndërtimit (nënkupton rezultatin e ndërtimit ose projektin të inxhinierisë civile që vetvetiu është e mjaftueshme të plotësojë një funksion ekonomik ose teknik dhe mbulon të dyja edhe ekzekutimin dhe dizajnimin) - bazuar në çmimin më të ulët;

- C. Në rast të shërbimeve (studime ose për ndihmë teknike) - bazuar në çmimin më të ulët;

20.1.1 Përkufizimi i konfliktit të interesit

- Ekzistimi i lidhjeve ndërmjet përfituesit dhe furnizuesit (të afërm, apo aksionarë të përbashkët në kompanitë ofertuese) ose në mes të anëtarëve të Komitetit Vlerësues.
- Pronësia e përbashkët (si individë ose si aksionarë) në mesin e furnizuesve të cilët dorëzojnë oferta.

3. Procedurat e blerjes:

3.1 Blerjet direkte deri në 10 000.00 euro

Rregullat:

- Përfituesi mund të blejë drejtpërdrejt nga tregu,
- Kostoja e blerjes duhet të respektoj pragjet e vendosura në masë,
- Nuk ka nevojë për një kontratë të nënshkruar në mes të shfrytëzuesit dhe furnizuesit, përveç në rast të shpenzimeve të konsulencës.
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit dhe kopjen e certifikatës së numrit fiskal të ofertuesve.

3.2 Përzgjedhja bazuar në të paktën 3 oferta duke filluar prej 10 000.01 euro deri në 60,000.00 euro.

Rregullat:

- Blerjet mund të bëhet vetëm me së paku 3 oferta (kuotim i çmimit),
- Shpenzimet brenda ofertës duhet t'i respektojnë edhe pragjet e vendosura brenda masave;
- Në të gjitha rastet, duhet të nënshkruhet kontrata në mes të përfituesit dhe furnizuesit;
- Ftesat për oferta, ofertat dhe kontrata duhet t'i respektojnë dispozitat/detajet e të cilave janë paraqitur në kuadër të projektit teknik dhe brenda planit të biznesit;
- Përfituesi duhet të dërgojë një ftesë për oferta, duke respektuar një format

standard.

Shih shtojcën nr. 1 të kontratës;

- Furnizuesit duhet ta regjistrojnë ofertën e tyre në regjistrin e hyrje/daljeve;
- Përfituesi duhet të nënshkruajë deklaratën për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit - shih shtojcën nr. 2 të kontratës;
- Ofertuesit duhet të nënshkruajnë deklaratën e tenderuesit të besueshëm - shih shtojcën nr. 3;

- Përfituesi do të vendosë për dhënien e kontratës ofertuesit me argumente;
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së Regjistrimit të Biznesit dhe kopjen e certifikatës së numrit fiskal të ofertuesve.

3.3 Prokurimi me shpallje publike (tender i hapur) - duke filluar mbi 60 000.01 euro

Rregullat:

- Të gjitha dispozitat nga pika 4.2. duhet të respektohen;
- Përfituesi duhet ta publikojë interesin e tij për blerjen përmes së paku 1 gazete të përditshme kombëtare, por në qoftë se vlera është më e lartë se 150 000 €, tenderi duhet të paraqitet edhe në mediet ndërkombëtare. Përveç kësaj, përfituesi ka të drejtë të dërgojë direkt ftesat për furnizuesit e mundshëm për të siguruar një konkurrencë më të mirë në mesin e ofertave, por vetëm në të njëjtën ditë kur është shpallur tenderi;
- Përmbajtja e ftesës publike duhet të përfshijë të gjithë informacionin e paraqitur në shtojcën 1;
- Afati kohor për marrjen e ofertave duhet të jetë të paktën 10 ditë;
- Përfituesi do të krijojë një komision vlerësimi; Ky komision duhet të ketë një numër tek të anëtarëve, të paktën tre, me të gjitha kapacitetet teknike dhe administrative të nevojshme për të dhënë një opinion të vlefshëm mbi tenderët;
- Komisioni i vlerësimit duhet ta lëshojë një vendim të argumentuar për dhënien e tenderit;
- Anëtarët e komisionit të vlerësimit duhet të nënshkruajnë një deklaratë të konfidencialitetit dhe neutralitetit - shih shtojcën 4.
- Të gjitha kërkesat për pjesëmarrje dhe tenderët që i plotësojnë kërkesat, duhet të vlerësohen dhe renditen nga komisioni i vlerësimit në bazë të kriterëve të përzgjedhjes dhe dhënies së kontratës të shpallura paraprakisht.
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit dhe kopjen e certifikatës së numrit fiskal të ofertuesve.

20.1.2 Shtojca 1. e kontratës
Ftesë për dorëzimin e një oferte

- Emri i përfituesit
privat.....
.....
- Numri i regjistrimit të biznesit ose numri
personal i
identifikimit.....
....
- Numrit
fiskal.....
.....
-
Adresa.....
.....
.....
- Fix. tel./fax/e-mail.....
Nr.....Data.....

Për: Emri i
kompanisë.....
.....E
pranuar sot:

Nr.....Data.....
Emri dhe
Mbiemri:..... Nr i
Regjistrimit të Biznesit.....
Numri Fiskal.....
Nënshkrimi.....

Ftesë për dorëzimin e një
ofertë (Formular)

Të nderuar Zonja/Zotërinj,

(Emri i përfituesit) ju fton që të paraqitni ofertën tuaj për (lloji i blerjes)
..... për zbatimin e një projekti të bashkëfinancuar nga
MBPZHR nën masën/nënmasën kodin <masa/nënmasa dhe emri> me titullin e
mposhtëm titulli i projektit, i cili do të zbatohet në komunën <Emri komuna>.

Përzgjedhja për dhënien e kriterit është.....(duhet përmendur sipas llojit të

kontratës, siç paraqitet në pikën 2 të këtij dokumenti - Kriteret për dhënien e çmimit);

Kontrata do të konsistojë në blerjen/përvetësimin

e.....

.....

..... për implementimin e projektit të lartpërmendur;

- Lloji i kontratës: blerja e <shërbimeve/mallrave/punë ndërtuese>;

- Afati i fundit për dorëzimin e ofertës: <data>, <ora>.

- Adresa ku do të dorëzohen

ofertat.....

.....

- Data dhe ora kur do të fillojë

vlerësimi.....

.....

- Vlera maksimale e

blerjes.....

.....

Bashkangjitur i gjeni sasi të, specifikimet teknike/termat e referencës për ofertën e kërkuar (të jetë e bashkangjitur siç është paraqitur në kuadër të projektit teknik dhe, nëse është e zbatueshme, në kuadër të planit të biznesit).

Ne presim ofertën tuaj deri në afatin e përcaktuar dhe në adresën e përmendur më lart.

<Emri dhe mbiemri i përfaqësuesit ligjor të

përfituesit> Nënshkrimi Vendi dhe data

20.1.3 Shtojca 2 e Kontratës

Deklaratë
për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit

Unë, i nënshkruari....., si përfaqësues ligjor i projektit, deklaroj nën sanksionin e ligjeve të Agjencisë së Pagesave, se i respektoj si më poshtë:

1. Nuk ekzistojnë lidhjet (të afërmit, apo aksionarë të përbashkët për çdo kompani ndërmjet përfituesit (apo partnerë të përfituesve) dhe tenderuesve (ose partnerët e tenderuesit), të cilët dorëzojnë oferta;
2. Nuk kam pronësi të përbashkët (si individ ose si një aksionar) në mesin e ofertuesve nga i cili kam marrë oferta.

<Emri dhe Mbiemri i përfaqësuesit ligjor të

Përfituesit> Nënshkrimi

Data

20.1.4 Shtojca 3 e Kontratës

Deklarata për seriozitetin e ofertuesit

Unë, i nënshkruari, si përfaqësues ligjor i projektit, vërtetoj nën sanksionin e Ligjeve të Agjencisë së Pagesave se nuk jam në njërin prej situatave të listuara më poshtë:

1. Në falimentim ose duke u likuiduar, në afera të administruara nga gjykatat, kam hyrë në një marrëveshje me kreditorët, aktivitete të pezulluara të biznesit, nënshtrhem procedurave ligjore lidhur me ato çështje, ose në ndonjë situatë analoge që shkaktohet nga ndonjë procedurë e ngjashme e paraparë në legjislacionin apo në rregulloret nacionale;
2. Kam qenë i dënuar për ndonjë shkelje lidhur me sjelljen profesionale përmes një gjykimi të plotfuqishëm (res judicata); kam qenë fajtor për shkelje të rëndë profesionale të dëshmuar me çfarëdo mjeti të cilin mund të justifikojë përfituesi;
3. Nuk i kam përmbushur detyrimet lidhur me pagimin e kontributeve të sigurimeve shoqërore ose për pagimin e tatimeve, në përputhje me dispozitat ligjore të vendit në të cilin unë jam përcaktuar dhe në vendin e përfituesit;
4. Kam qenë objekt i një gjykimi të plotfuqishëm (res judicata) për mashtrim, korrupsion, përfshirje në ndonjë organizatë kriminale ose ndonjë aktivitet tjetër ilegal që i dëmton interesat financiare të Kosovës;
5. Aktualisht i nënshtrhem një ndëshkimi administrativ financiar të lëshuar nga Agjencia e Pagesës e cila është përgjegjëse për subvencione dhe grante për bujqësi dhe zhvillim rural në Kosovë.
6. Jam deklaruar si i papranueshëm për Bankën Botërore, Danidën ose Komisionin Evropian.

<Emri dhe Mbiemri i përfaqësuesit ligjor të përfituesit>

Vendi dhe data

Nënshkrim

20.1.5 Shtojca 4 e Kontratës

Deklaratë e konfidencialitetit dhe neutralitetit

Unë, i nënshkruari, anëtar i komisionit të vlerësimit për blerjen e....., nën procedurën e aplikuar <përzgjedhja bazohet në të paktën 3 oferta ose përzgjedhje në bazë të prokurimit të reklamuar organizuar nga <emri i përfituesit>,

Unë deklaroj nën sanksionin e Ligjeve të Agjencisë së Pagesës, më poshtë:

- a) Unë nuk kam asnjë të afërm apo aksionet ose partnerë të biznesit mes ofertuesve dhe komisionit vlerësues;
- b) Unë nuk jam anëtar i ndonjë Bordi, trupi vendimmarrës ose mbikëqyrës për ndonjë nga tenderuesit;
- c) Unë nuk kam asnjë interes që mund të ndikojnë në neutralitetin tim gjatë vlerësimit të ofertave.

Gjithashtu, unë do të angazhohem plotësisht në ruajtjen e konfidencialitetin e përmbajtjes së ofertave edhe të veprimtarisë së komisionit të vlerësimit në rast se informacioni mund të ndikojë në të drejtat ligjore, pronë e tenderuesit, ose sekretet e tyre tregtare.

<Emri dhe Mbiemri i përfaqësuesit ligjor të përfituesit>

Vendi dhe data

Nënshkrimi

20.1.6 Shtojca 5 e Kontratës

Dokumentet që duhet të dorëzohen bashkë me kërkesën për pagesë, varësisht nga procedura e prokurimit

	*Vlera e tenderit		
Numri i dokument	Deri në 10 000 euro ☐	10 000 – 60 000 euro ☐	Më shumë se 60 000 euro ☐
Lloji i blerjes	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐	a. Mallra ☐ b. Ndërtime ☐ c. Shërbime ☐
1.	Deklarata	-	Kopja e shpalljes e publikuar në shtyp/gazetë

2.	Së paku tri ftesa me shkrim të plotësuara, të nënshkruara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit) (nga shtojca 1)	Ftesa me shkrim të plotësuara, të nënshkruara nga pranuesi i ofertës (tenderuesit) (nga shtojca 1) - nuk është e obligueshme - nëse ky është rasti /
3.	Kopjet e certifikatës për Regjistrimin e Biznesit të secilit nga tenderuesit (për së paku 3 tenderues)	Kopjet e certifikatës për regjistrimin e biznesit të secilit nga tenderuesit (për së paku 3 tenderues)
4.	Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (për së paku 3 tenderues)	Kopjet e numrit fiskal të tenderuesve (për së paku 3 tenderues)
5.	Ofertat e pranuar (së paku 3)	Ofertat e pranuar (së paku 3)
6.	-	Vendimi për krijimin e komisionit për vlerësim
7.	Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga shtojca 2)	Deklarata për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit (nga shtojca 2)
8.	Deklarata për besueshmërinë e tenderuesit (nga shtojca 3)	Deklarata për besueshmërinë e tenderuesit (nga shtojca 3)
9.	-	Deklarata për konfidencialitetin dhe neutralitetin (nga shtojca 4)
10.	Raporti për dhënien e tenderit	Raporti për dhënien e tenderit
11.	Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues	Kontrata e nënshkruar me ofertuesin e përcaktuar fitues

*Vlera dhe tërësia e dokumenteve i referohet një ose më shumë blerjeve - varësisht nga lloji i blerjes (të veçanta janë ato për shërbime, mallra ose ndërtim); secila blerje mund t'i

referohet një ose më shumë faturave të paguara.

20.1.7 Shtojca 6 e Kontratës

Sistemi ndëshkues për parregullsitë me rastin e implementimit të granteve investive

Sistemi i ndëshkimeve zbatohet në rast se përfituesi i grantit investiv paraqet kërkesë për pagesë për shpenzime të papranueshme në Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë.

Kërkesat për pagesë të shpenzimeve të papranueshme përveç që nuk paguhen, ato edhe ndëshkohen në bazë të vlerës së shpenzimeve të papranueshme për të cilat bëhet kërkesë për pagesë dhe atë sipas kësaj llogaritjeje.

Nëse vlera e shpenzimeve të papranueshme për të cilat bëhet kërkesë për pagesë është:

- 0-4% e vlerës së grantit, mospranim i shpenzimit pa ndëshkim shtesë,
- 5 deri 20% e vlerës së grantit, mospranim i shpenzimit dhe ndëshkim në lartësi të vlerës së shpenzimeve të papranueshme,
- 21-50% e vlerës së grantit, ndëshkimi është i barabartë me përqindjen e shpenzimeve të papranueshme, ndëshkim në para prej 1,000 deri në 5,000 Euro, padi për mashtrim në gjykatën përkatëse dhe futje në listën e zezë të AZHB-së për 36 muaj, që nënkupton humbjen e të drejtës për të aplikuar për tri vjet.
- më shumë se 50% i vlerës së grantit, përfituesit i refuzohet granti dhe nuk i paguhet asgjë, padi për mashtrim në gjykatën përkatëse dhe humbjen përgjithmonë e të drejtës për të aplikuar për grante në MBPZHR.

Vlera e ndëshkimit zbatohet duke e zbritur atë nga vlera e pagesës që AZHB do t'ia bënte përfituesit.

20.1.8 Shtojca 7: Lista e aktiviteteve tradicionale artizanale të pranueshme për mbështetjen në Masën 302

Nënmasën 302.3 - Zhvillimi i aktiviteteve artizanale (përpunimi i tekstilit, lëkurës, leshit, përpunimi i drurit dhe aktivitetet tjera të artit që janë punë artizanale)

Përpunimi i drurit:

Drugdhendës -

Prodhimi i paketimeve të drurit, (vozga, gajbe, paleta)

Prodhime të ndryshme të drurit/zbukurime - suvenireve,

Prodhim i pajisjes tradicionale të kuzhinës,

Prodhimi i produkteve tjera nga druri (tapa, korniza nga druri etj.),

Prodhimi i lodrave nga druri, prodhimi i kukullave me veshje

tradicionale, Prodhimi i instrumenteve të ndryshme të muzikës -

tradicionale Përpunimi tekstil, lëkurës, leshit:

Krerja e leshit, thurja e qilimave dhe endja e pëlhurave -

Përgatitja dhe tjerrja e leshit

Endja e tekstili;

Prodhimi i qilimave i sixhadeve

Thurja

Prodhimi i produkteve the thurura - prodhimin e rrobave të punuar me shtiza (çorapë, shalle, kapela etj.)

Prodhimi i produkteve tjera të thurura të punuara me shtiza

Qëndisja

Prodhimi i produkteve të qëndisura

Robaqepëse

Prodhimi i veshmbathjeve - tradicionale kostumeve, veshmbathjeve të tjer

Përpunimi i lëkurës

Prodhimi i valixheve, çantave të dorës, prodhimi i shalës, prodhimi i produkteve tjera të lëkurës (bizhuteri)

Poçarët

Prodhimi i produkteve të poçarisë (vegsha, ibrikë, tava, saksi, bizhuteri, etj.)

20.1.9 Shtojca 8: Lisat e investimeve të pranueshme/ shpenzimet e pranueshme

Tabela LISTA E SHPENZIMEVE TË PRANUESHME PËR MASËN 302	
kodi	Përshkrimi i shpenzimeve të pranueshme
302.1	Nënmasë 302.1 – Prodhimi, i mjaltit
302.1/A	<i>Ndërtim dhe renovim i objekteve për aktivitet e trajtimi të mjaltës</i>
302.1/1	Material ndërtimi/ materiale për instalime / elemente tjera të nevojshme për objektin që ndërtohet ose renovohen (dyer, dritare, etj.)
302.1/2	Material ndërtimi/ material për objekte për krijimin e kushteve për plotësimin e kërkesave higjieno-sanitare dhe për sigurimin e kushteve fizike për të arritur standardet e sigurisë së ushqimit dhe si dhe instalimi i tyre.
302.1/3	Material ndërtimi/ material për objekte për të arritur standardet mjedisore për menaxhimin e mbetjeve dhe për instalimin e tyre.
302.1/4	Materiale ndërtimi / material për instalimin e shërbimeve teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ ftohje, prodhimin e energjisë dhe furnizimit të energjisë dhe instalimet, kullimi, kanalizimi i rrjeteve/ rezervuarëve, ujërave të zeza / trajtimin e ujit) kushtet e kontrolluara (mikro-klimatike, kontrollimi i cilësisë së ajrit/ ujit, lagështia, pastrimi i ujit/ ajrit, etj) duke përfshirë praktikën e kursimit të energjisë dhe përdorimin e
302.1/5	Material ndërtimi/ material për sigurimin e rrugëve hyrëse dhe rrjetit rrugor për kryerjen e operacioneve dhe kufizimin e zonës përreth objekteve të pranueshme
302.1/B	<i>Pajisjet për aktivitete të pranueshme</i>
302.1/1	Investimet në koshere, prodhimin e mjaltit (Koshere me dysHEME antivaro)

302.1/2	Vija e vjeljes së mjaltit (materiali INOX- e qëndrueshëm ndaj thartirave) - Centrifuga elektrike kasetore; - Vaskë (koritë) për kornizat e zhvulosura; - Vaskë (tepsi) për zhvulosje për korniza; - Zhvulosëse elektrike për korniza; - Shkrirëse e dyllit për hoje (elektrike ose me gas);
302.1/3	Rrethoja e bletnajës (5 € për koshere), por jo më shumë se 500 €
302.1/4	Investime për pajisje për mjaltë dhe laboratorëve për analizim të produkteve të bletëve; (refraktometer dhe spektrofotometer)
302.1/4	Pajisje për nxjerrjen e qumështit të bletës dhe pajisje për kultivimin e mëmave (komplet gjilpëra për transplantim, komplet shpatulla për nxjerrjen e qumështit të bletës, aparat për matje të temperaturës, aparat për matjen e lagështisë, aparat për kultivimin e larvave, kafaze për transportin e mëmave, bebi mbarësues jo më shumë se 100 copë, koshere speciale për mbarsim jo më shumë se 100 copë, frigorifer special për transport, frigorifer me ngrirje të thellë,
302.1/5	Lloje të ndryshme të pajisjeve për paketimin e mjaltit për paketim
302.1/6	Rimorkio e specializuar për të bartur kosheret e bletëve, jo më pak se 50 koshere
302.1/7	Investimet në blerjen e pajisjeve për energji të ripërtitëshme
302.1/8	Investimet në marketingun e produkteve të prodhuara ose të përpunuara, duke përfshirë: - Përgatitjen dhe shtypjen e katalogëve, fletëpalosje, broshura, fletushka, posterë etj., për promovimin e prodhimit, pagesat për pjesëmarrje në panairët lokale/kombëtare - Krijimi i uebfaqes <i>Shpenzimet maksimale të pranueshme të marketingut janë të kufizuara në 10% të vlerës së përgjithshme të projektit</i>
	Nënmasa 302.2
(302.2)	Përpunimi i prodhimeve bujqësore të kultivuara
302.2/A	<i>Ndërtim, renovimi dhe zgjërimit i objekteve për aktivitetet e pasvjeljes dhe ndërtim dhe renovim të objekteve tradicionale përdorim si pika shitëse</i>
302.2/1	Material ndërtimi/ materiale për instalime / elemente tjera të nevojshme për objektin që ndërtohet ose renovohen (dyer, dritare, etj.)

302.2/2	Material ndërtimi/ material për objekte për krijimin e kushteve për plotësimin e kërkesave higjieno-sanitare dhe për sigurimin e kushteve fizike për të arritur standardet e sigurisë së ushqimit, si dhe instalimi i tyre.
302.3/3	Materiale ndërtimi/ material për objekte për të arritur standardet mjedisore për menaxhimin e mbetjeve dhe për instalimin e tyre.
302.2/4	Materiale ndërtimi / material për instalimin e shërbimeve teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ ftohje, prodhimin e energjisë dhe furnizimit të energjisë dhe instalimet, kullimi, kanalizimi i rrjeteve/ rezervuarëve, ujërave të zeza / trajtimin e ujit) kushtet e kontrolluara (mikro-klimatike, kontrollimi i cilësisë së ajrit/ ujit, lagështia, pastrimi i ujit/ ajrit, etj) duke përfshirë praktikën e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme.
302.2/5	Materiale ndërtimi/ material për sigurimin e rrugëve hyrëse dhe rrjetit rrugor për kryerjen e operacioneve dhe kufizimin e zonës përreth objekteve të pranueshme.
302.2/B	<i>Pajisjet për aktivitetet e pranueshme</i>
302.2/1	Pajisje për shërbimet teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ ftohje, prodhimin e energjisë dhe furnizimi i energjisë dhe instalimet, kullimi, rrjetet e kanalizimeve / rezervuarëve, të trajtimit të ujërave të zeza / të ujit, pastrimit të ujit) dhe kushtet e kontrolluara (kushtet mikro-klimatike, ajrit / kontrollimi i cilësisë së ajrit/ ujit, lagështia, etj) duke përfshirë praktikën e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme.
302.2/2	Pajisje për të plotësuar kërkesat higjienike dhe sanitare duke përfshirë pajisjet higjienike dhe sanitare edhe për punëtorët, si dhe për pastrimin e makinerive dhe pajisjeve me (CIP sistem/ stacion)*
302.2/3	Pajisje për pranimin e lëndëve të para (peshimin, inspektimin, sortimin, etj.) dhe ruajtjen
302.2/4	Pajisje për përgatitjen e lëndëve të para për prodhim (prerje, tharje, bluarje, imtësim, etj.)
302.2/5	Pajisje për ruajtjen e produkteve (frigorifer, frigorifer për ngrirje të thellë)
302.2/6	Rafte për tharje dhe për vendosjen e produkteve
302.2/7	Pajisje për përpunimin e frutave dhe perimeve
302.2/8	Pajisje për përpunimin e kërpudhave

302.2/9	Pajisje për përpunimin dhe prodhimin e qumështit dhe produkteve të qumështit
302.2/10	Blerja e njësisë mobile (lëvizëse) e përpunimit të qumështit

302.2/11	Blerja e mini rimorkios e cila tërhiqet nga traktori ose nga një kamion i vogël (ku vendoset njësia mobile e përpunimit të qumështit)
302.2/12	Pajisje për brumëra, bukë, prodhimin e pastave, etj.
302.2/13	Pajisje për përzierjen e çajit, prodhimin e ekstrakteve dhe preparateve të bazuara në çaj, paketim i çajit përfshirë këtu paketimin e çajit në qese, prodhimin e qeseve me barishte (nenexhik, vervain, kamomil, etj.)
302.2/14	Pajisje për prodhimin e erëzave
302.2/15	Pajisje për prodhimin e uthullës
302.2/16	Pajisje për prodhimin e verës
302.2/17	Pajisje për prodhimin e pijeve alkoolike nga rrushi dhe frutat
302.2/18	Pajisje për pasterizim, sterilizues, mbushje në kanaqe, mbushje, mbushje në shishe dhe paketime tjera të produkteve, si dhe magazinim
302.2/19	Pajisje për pasterizim dhe sterilizim
302.2/20	Pajisje për paketim dhe etiketimi
302.2/21	Pajisje për energji të ripërtritëshme
302.2/22	Pajisje për monitorimin e cilësisë, sistemet e kontrollit dhe gjurmueshmërinë e pranimit, magazinimit, përpunimit, paketimit dhe shpërndarjes, duke përfshirë edhe pajisje laboratorike dhe aparatet për analiza të produktit (duke përjashtuar furnizimin dhe veglat e qelqit)
302.2/23	Pajisje për hedhjen e mbeturinave, ruajtjen dhe trajtimin (duke përfshirë edhe ato për kompostim dhe prodhimin nga nën-produktet)
302.2/24	Pajisje kompjuterike dhe softëare përfshirë sensorë (që kanë lidhshmëri vetëm me pajisjet e pranueshme)

302.2/25	<p>Investimet në marketingun.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përgatitjen dhe shtypjen e katalogëve, fletëpalosje, broshura, fletushka, posterë etj., për promovimin e prodhimit, pagesat për pjesëmarrje në panairët lokale/kombëtare; - Krijimi i uebfaqes; - Shpenzimet maksimale të pranueshme të marketingut janë të kufizuara në 10% të vlerës së përgjithshme të projektit
(302.3)	Nënmasa 302.3 - Zhvillimi i aktiviteteve artizanale

302.3.A	<i>Ndërtim, renovimi dhe zgjërimit të objekteve</i>
302.3/1	Material ndërtimi/ materiale për instalime / elemente tjera të nevojshme për objektin që ndërtohet ose renovohet (dyer, dritare, etj.)
302.3/2	Material ndërtimi/ material për objekte për krijimin e kushteve për plotësimin e kërkesave higjieno-sanitare dhe për sigurimin e kushteve fizike për të arritur standardet e sigurisë së ushqimit dhe si dhe instalimi i tyre.
302.3/3	Materiale ndërtimi/ pajisje për objekte për të arritur standardet mjedisore për menaxhimin e mbetjeve dhe për instalimin e tyre.
302.3/4	Materiale ndërtimi / material për instalimin e shërbimeve teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ ftohje, prodhimin e energjisë dhe furnizimit të energjisë dhe instalimet, kullimi, kanalizimi i rrjeteve/ rezervuarëve, ujërave të zeza / trajtimin e ujit) kushtet e kontrolluara (mikro-klimatike, kontrollimi i cilësisë së ajrit/ ujit, lagështia, pastrimi i ujit/ ajrit, etj) duke përfshirë praktikën e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme.
	Materiale ndërtimi/ material për sigurimin e rrugëve hyrëse dhe rrjetit rrugor për kryerjen e operacioneve dhe kufizimin e zonës përreth objekteve të pranueshme.
302.3/B	<i>Pajisjet për aktivitetet e pranueshme</i>

302.3/1	Pajisje për shërbimet teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ ftohje, prodhimin e energjisë dhe furnizimi i energjisë dhe instalimet, kullimi, rrjetet e kanalizimeve / rezervuarëve, të trajtimit të ujërave të zeza / të ujit, pastrimit të ujit) dhe kushtet e kontrolluara (kushtet mikroklimatike, ajrit / kontrollimi i cilësisë së ajrit/ ujit, lagështia, etj.) duke përfshirë praktikën e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme
302.3/2	Pajisje për t'i plotësuar kërkesat higjienike dhe sanitare duke përfshirë edhe për punëtorët pajisjet higjienike dhe sanitare, si dhe për pastrimin e makinerive dhe pajisje me (CIP sistem/ stacion)*
302.3/3	Pajisje për pranimin e lëndëve të para
302.3/4	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë prodhuese për veshmbathje
302.3/5	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit të lëkurës dhe produkteve të lëkurës
302.3/6	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit dhe përpunimit të drurit
302.3/7	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit të letrës dhe produkteve të letrës
302.3/8	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit të produkteve tjera jo metalike dhe atyre minerale
302.3/9	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit të metaleve
302.3/10	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit të mobiljeve
302.3/11	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit të bizhuterive dhe produkteve të ngjashme duke përfshirë stoli imitim dhe artikuj që kanë ngjashmëri me to.
302.3/12	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit të instrumenteve muzikore
302.3/13	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit të lojërave dhe lodrave të letrës ose kartonit
302.3/14	Pajisjet, makineritë dhe instalimet për veprimtarinë e prodhimit të fshisave dhe brushave
302.3/15	Pajisjet e magazinimit (raftet, ndërtime metalike, paleta druri, pajisje ngarkimi dhe shkarkimi, pajisje pirunjë, etj.)

302.3/16	Pajisje dhe makineri për paketimin dhe etiketimin
302.3/17	Pajisje për hedhjen e mbeturinave, ruajtjen dhe trajtimin e tyre
302.3/18	Pajisje kompjuterike dhe softëare përfshirë sensorë (që kanë lidhshmëri vetëm me pajisjet e pranueshme)
302.3/19	Investimet në marketingun; - Përgatitjen dhe shtypjen e katalogëve fletëpalosje, broshura, fletushka, posterë etj., për promovimin e prodhimit, pagesat për pjesëmarrje në panairët lokale/kombëtare; - Krijimi i uebfaqes; Shpenzimet maksimale të pranueshme të marketingut janë të kufizuara në 10% të vlerës së përgjithshme të projekti
(302.)4	Nënmasa 302.4– Zhvillimi i turizmit rural
302.4	Renovim zgjerim dhe modernizimi i biznesit turistike rurale
302.4/A	<i>Renovim, zgjerim dhe modernizim (të brendëshme)</i>
302.4/11	Material ndërtimi/ për objekte për ofrimin e akomodimit shtëpiak (dhoma, apartamente), shërbime hotelierike/gastronomike (gatim dhe shërbim ushqimi), pika të shitjeve të produkteve artizanle, bujqësore , muzeume në zona rurale (që kanë rëndësi historike, natyrore, tradicionale, arsimore, etj
302.4/2	Material ndërtimi/ material për instalime/ për rregullimin e objekteve plotësuese rekreative-sportive (brenda dhe jashtë); çiklizëm/ hiking/ ngjitje, objekte për mbajtje të kuajëve, zonat për kalërim, pellgje për peshkim; objekte rekreative (breda dhe jashtë), terrene sportive; dhe instalimin e pajisjeve që kanë
302.4/3	Material ndërtimi/ për renovimin e objekteve për sigurimin e hyrjes për persona me aftësi të kufizuara si dhe sigurimin e qasjes dhe pajisjeve të veçanta sanitare
302.4/4	Material ndërtimi për renovimin e objekteve për trajnime dhe seminare
302.4/5	Materiale ndërtimi për objekte për sigurimin e kërkesave higjieno-sanitare, për sigurimin e kushteve fizike për të arritur standardet e sigurisë së ushqimit dhe për instalimin e tyre
302.4/6	Materiale ndërtimi për objekte për të arritur standardet mjedisore për menaxhimin e mbetjeve dhe për instalimin e tyre.

302.4/7	Material ndërtimi / material për instalimin e shërbimeve teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ ftohje, prodhimin e energjisë dhe furnizimit të energjisë dhe instalimet, kullimi, kanalizimi i rrjeteve/ rezervuarëve, ujërave të zeza / trajtimin e ujit) kushtet e kontrolluara (mikro-klimatike, kontrollimi i cilësisë së ajrit/ ujit, lagështia, pastrimi i ujit/ ajrit, etj.) duke përfshirë praktikën e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme
302.4/8	Materiale ndërtimi regullimi/rivendosjen e tokës / objekteve për ofrimin e vendeve në natyrë, duke përfshirë rregullimin e oborrit, shtigjet në natyrë, fontanat, dritat në natyrë, pjekje me skarë në natyrë, shtëpitë e xhamit, vendet me hije për pushim, kullat, tavolina pikniku dhe ulëse për pushim, etj.
302.4/9	Materiale ndërtimi/ material për sigurimin e rrugëve hyrëse dhe rrjetit rrugor për kryerjen e operacioneve dhe rrethimin e zonës përreth objekteve të pranueshme
302.4/B	<i>Pajisjet për aktivitetet e pranueshme</i>
302.4/1	Pajisje për shërbimet teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ ftohje, prodhimin e energjisë dhe furnizimi i energjisë dhe instalimet, kullimi, rrjetet e kanalizimeve / rezervuarëve, të trajtimit të ujërave të zeza duke përfshirë praktikën e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme
302.4/2	Pajisje për t'i plotësuar kërkesat higjienike dhe sanitare duke përfshirë edhe pajisjet higjienike dhe sanitare për punëtorët, si dhe për pastrimin, sterilizimin dhe dezinfektimin e pajisjeve dhe objekteve
302.4/3	Pajisje për dhoma akomoduese duke përfshirë produktet për zdrukhtari, qilima, TV, radio, pajisje audio, etj.
302.4/4	Pajisje për hotelieri dhe kuzhinë duke përfshirë veglat dhe produkte zdrukhtarie
302.4/5	Pajisje për zbukurimet e oborrit, shtigjet në natyrë, fontanat, dritat në natyrë, pjekje me skarë në natyrë, shtëpitë e xhamit, vendet me hije për pushim, kullat, tavolina pikniku dhe ulëse për pushim, etj.
302.4/6	Pajisje për ofrimin e aktiviteteve rekreative-sportive p.sh; për çiklizëm/ hiking/ ngjitje; kalërim, peshkim, pajisje për terren sportive jashtë si dhe pajisje për terren argëtim për fëmijë.
302.4/7	Pajisje për muzetë rural duke përfshirë produkte zdrukhtarie dhe produkte guri, mbulesa për dysheme, duke përfshirë blerjen e mjeteve të vjetra bujqësore, mobilje, sende tradicionale shtëpiake, rroba tradicionale, etj.
302.4/8	Pajisje për trajnime në objektet për mbajtjen e seminareve

302.4/9	Pajisje për qasje nga jashtë dhe brenda (përfshirë ashensorët) dhe pajisje të posaçme sanitare, dhe pajisje për akomodimin e personave me aftësi të kufizuara;
302.4/10	Pajisje për trajtimin e mbeturinave, asgjësimin, ruajtjen dhe trajtimin (përfshirë pajisjet për përpunimin e mbeturinave në nën-produkte), filtrimin e ujit/stacionet e pastrimit
302.4/11	Pajisje kompjuterike dhe softëare (që kanë të bëjnë vetëm për pajisjet e pranueshme) dhe për aktivitetet që kanë të bëjnë me turizëm rural
302.4/12	Pajisje për energji të ripërtritëshme
302.4/13	Investimet për marketing Përgatitjen dhe shtypjen e katalogëve, fletëpalosje, broshura, fletushka, posterë etj., për promovimin e prodhimit, pagesat për pjesëmarrje në panairët lokale/kombëtare; - Krijimi i uebfaqes; - Shpenzimet maksimale të pranueshme të marketingut janë të kufizuara në 10% të vlerës së përgjithshme të projektit vazhdim
A	<i>Renovim zgjërimit dhe modernizim i objekteve për akomodim në natyrë</i>
302.4/14	Material ndërtimi/për objekte për ofrimin e akomodimit në natyrë (vendqëndrime për kamping, bungalot, kampet rimorkio), dhe shërbime plotësuese hotelierike (gatim dhe shërbim të ushqimit) instalimin dhe strehimin e pajisjeve
302.4/15	Material ndërtimi/ materiale për instalim/ për përmirësimin e objekteve plotësuese rekreative-sportive (brenda dhe jashtë) p.sh; çiklizëm/ hiking/ ngjitje; kalërim, peshkim, material për terren sportive jashtë, si dhe material për terren argëtim për fëmijë.
302.4/16	Material ndërtimi/ për ndërtimin e objekteve duke përfshirë objektet ndihmëse (ruajtjen e shtrojave të kashtës, mjete për riparim, furnizim, etj.), për sigurimin e hyrjes për persona me aftësi të kufizuara, si dhe sigurimin e qasjes dhe pajisjeve të veçanta sanitare
302.4/17	Material ndërtimi/ për sigurimin e kërkesave higjienike dhe sanitare (përfshirë ruajtjen e produkteve higjienike dhe sanitare në zonat e punëtorëve), hapësirë administrative dhe për instalimin/strehim të pajisjeve të pranueshme

302.4/19	Material ndërtimi/ për ndërtimin e objekteve për të arritur standardet mjedisore për ajër/ trajtimin e ujit dhe pastrimin, menaxhimin e mbeturinave dhe për instalimin/ strehimin e drejtë të pajisjeve
302.4/20	Material ndërtimi/ pajisje për instalimin e shërbimeve teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ ftohje, prodhimin e energjisë dhe furnizimit të energjisë dhe instalimet, kullimi, kanalizimi i rrjeteve/ rezervuarëve, ujërave të zeza / trajtimin e ujit) kushtet e kontrolluara (mikro-klimatike, kontrollimi i cilësisë së ajrit/ ujit, lagështia, pastrimi i ujit/ ajrit, etj) duke përfshirë praktikën e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme
302.4/21	Material ndërtimi/ për rregullimin e / objekteve për ofrimin e vendeve në natyrë, duke përfshirë peizazhin e oborrit, stolitë në kopsht, shtigjet në natyrë, fontanat, dritat në natyrë, pjekje me skarë në natyrë, shtëpitë e xhamit, vendet me hije për pushim, kullat, tavolina pikniku dhe ulëse për pushim, etj.
302.4/22	Materiale ndërtimi/ komponente për sigurimin e rrugëve hyrëse dhe rrjetit rrugor për kryerjen e operacioneve dhe kufizimin e zonës përreth objekteve të pranueshme
<i>B</i>	<i>Pajisjet për aktivitetet e pranueshme</i>
302.4/23	Pajisje për shërbimet teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet për ngrohje/ ftohje, prodhimin e energjisë dhe furnizimin me energji, instalimet, kullimi, rrjetet e kanalizimeve/ rezervuarëve, të trajtimit të ujërave të zeza duke përfshirë praktikën e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme
302.4/24	Pajisje për t'i plotësuar kërkesat higjienike dhe sanitare duke përfshirë edhe për punëtorët pajisjet higjienike dhe sanitare, si dhe për pastrimin, sterilizimin dhe dezinfektimin e pajisjeve dhe objekteve
302.4/25	Pajisje për hotelieri dhe kuzhinë duke përfshirë edhe veglat, dhe produkte zdruktharie
302.4/26	Pajisje për rregullimin e oborrit, stolitë në kopsht, shtigjet në natyrë, fontanat, dritat në natyrë, skarë në natyrë, shtëpitë e xhamit, vendet me hije për pushim, tavolina pikniku dhe ulëse për pushim, etj.

302.4/27	Pajisje për ofrimin e aktiviteteve rekreative-sportive (brenda dhe jashtë) p.sh; çiklizëm/ hiking/ ngjitje; kalërim, peshkim, pajisje për terren sportive jashtë si dhe pajisje për terren argëtim për fëmijë.
302.4/28	Pajisje për kalërim me kalë dhe gomar
302.4/29	Pajisje për qasje dhe pajisje të posaçme sanitare, dhe pajisje për akomodimin e personave me aftësi të kufizuara;
302.4/30	Pajisje për trajtimin e mbeturinave, asgjësimin, ruajtjen dhe trajtimin (përfshirë pajisjet për përpunimin e mbeturinave nga nën-produktet), filtrimin e ujit/ stacionet e pastrimit
302.4/31	Pajisje kompjuterike dhe softëare (që kanë të bëjnë vetëm për pajisjet e pranueshme) dhe për aktivitetet që kanë të bëjnë me turizëm
302.4/32	Pajisje për energji të ripërtitëshme
302.4/33	<p>Investimet për marketing</p> <p>Përgatitjen dhe shtypjen e katalogëve, fletëpalosje, broshura, fletushka, posterë etj., për promovimin e prodhimit, pagesat për pjesëmarrje në panairët lokale/kombëtare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krijimi i uebfaqes; - Shpenzimet maksimale të pranueshme të marketingut janë të kufizuara në 10% të vlerës së përgjithshme të projektit

Të rregullohen numrat si në tabelën më lart

302.5 Akuakultura/ kultivimi i peshkut

Pajisje për fermat e akuakulturës për peshqit e ujërave të ëmbla

- Ndërtim/zgjerim/ renovim të baseneve për kultivimin e peshkut;
- Ndërtimi/zgjerim/renovim të inkubatorit për riprodhimin e peshku;
- Pajisjet për impiantet teknike (furnizimi me ujë, sistemet e ventilimit, sistemet e ngrohjes / ftohjes, gjenerimi dhe furnizimi me energji elektrike dhe instalimet e energjisë, kullimi, rrjetet e kanalizimeve / ujërat e zeza, trajtimi i ujërave të zeza / uji, pastrimi i ujit) dhe kushtet e kontrolluara (kushtet mikro- kontrollin e cilësisë së ujit, lagështia, etj.), duke përfshirë praktikatat e kursimit të energjisë dhe përdorimin e energjive të rinovueshme;
- Pajisjet për kërkesat higjienike dhe sanitare (duke përfshirë magazinimin e produkteve higjienike dhe sanitare dhe zonën e punëtorëve), pajisjet e pastrimit dhe dezinfektimit, si dhe hapësirë për magazinimin dhe ruajtjen e medikamenteve);
- Pajisje për ajrimin e ujit, oksigjenimin e ujit, pajisje për monitorimin dhe oksigjenit (injektuesit e ajrit), temperaturës, pH, pompat e kanalit kryesor, pompat e kanalit anësor;
- Pajisje për inkubatorë për mbarështim/riprodhimin e peshqve (përfshirë vaskat apo rezervuarët e larvave dhe rasadeve);
- Pajisje për klasifikimin e peshkut, dhe pompave transportuese brenda fermës;
- Pajisje për të ushqyerit e peshkut;
- Objekte për depozitimin e ushqimit;
- Pajisje për transportin e peshkut të gjallë (fuqi/rezervarë, bombola të oksigjenit dhe pajisjeve shtesë për transport);
- Pajisjet për dezinfektimin e ujit, filtrimin, pastrimin e ujit, pompat e ujit, skremimin e proteinave ose fraksionimin e shkumës (duke përfshirë valvulat, tubat dhe pajisjet etj.);
- Pajisjet për ruajtjen e peshkut të freskët, pajisje për prodhimin e akullit, rezervuarët e ftohjes (kontejnerët, paletat, rimorkiot, rimorkiot ftohëse) duke përfshirë pajisjet ndihmëse për ruajtjen e ushqimit, aditivëve dhe për manipulim, ngarkim dhe shkarkim, pirunier , paletat, sistemet e rripave të transportuesit, pajisjet e peshimit
- Pajisjet për therjen dhe pastrimin e peshkut, paketimin dhe etiketimin (duke përfshirë trajtimin, hedhjen, ruajtjen dhe trajtimin e mbeturinave).

302.6 Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish

- Ndërtimi i stallës⁷ me infrastrukturë të brendshme (rryma, uji, foletë, purtekat, etj.);
- Dhoma për ruajtjen e ushqimit, mbajtjen e inkubatorit, etj;
- Rrethoja e kullosës;
- Ujë pirëset;
- Enët e ushqimit;
- Inkubator të vegjël në përputhje me kapacitetin prodhues.

302.A LISTA E PUNËVE TË PRANUESHME PËR MASËN 302	
<i>Lista e punëve ndërtuese/rindërtuese</i>	
302.A1.1	<p>Aktivitetet që kanë të bëjnë me demolimin</p> <ul style="list-style-type: none"> - demolimi i ndërtimeve ekzistuese - transporti i materialeve në deponinë më të afërt - aktivitetet ndihmëse
302.A1.2	<p>Punët e tokës</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjurmimi i sipërfaqes humusore - gjurmimi i tokës - gjurmimi i themeleve - ndërtimi i argjinaturës - ngritjen dhe përforcimin e bazës - transporti i materialit të germuar - aktivitetet ndihmëse
302.A1.3	<p>Punët me beton</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i bazës nga betoni - vendosja e konstruksioneve të nevojshme - vendosja e armaturës
	<ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i dyshemesë së betonit dhe argjinaturat e çimentos - puna e betonimit, rregullimi i terrenit, qasjes në rrugë /lidhjen rrugore - vendosjen e elementeve të duhura të parafabrikuara - hapja e sistemit të kanaleve aktivitetet
302.A1.4	<p>Punimet me blloka/tulla</p> <ul style="list-style-type: none"> - murimi - izolimi horizontal dhe vertikal i objektit - suvatim i tavanit dhe mureve në objektit - ndërtimi i rrethojës, rregullimi i terrenit, rrugët / lidhjeve rrugore - vendosjen e elementeve të parafabrikuara - ndërtimi i elementeve të vogla brenda objektit (oxhakut, sistemit të ventilimit, etj.) <p>aktivitetet ndihmëse</p>

⁷ Dendësia maksimale në stallë: 6 pula/rosa/m² ose 2 biba/pata/m², pa e llogaritur sipërfaqen që e zënë foletë. Për çdo 7 kafshë së paku një fole në stallë.

302.A1.5	<p>Punimet nga druri</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i të gjitha elementeve që lidhen me objektin e ri apo adaptimin e objektit të vjetër - vendosja e konstruksioneve të drurit (bazës, trareve dhe ndërtimet e kulmeve) - punë ndërtuese nga druri siç janë dyshemeja, rregullimi i hapësirës, rrethojat e rrugës - vendosja e konstruksioneve të vogla nga druri aktivitetet ndihmëse
302.A1.6	<p>Punimet e izolimit dhe fasadës</p> <ul style="list-style-type: none"> - izolimi - fasada - vendosjen e elementeve të parafabrikuara - aktivitetet ndihmëse
302.A1.7	<p>Punimet e ndërtimit të kulmit</p> <ul style="list-style-type: none"> - vendosja e konstruksioneve të kulmit - mbulimi i kulmit/vendosja e tjegullave/llamarinës e materiale tjera.
302.A1.8	<p>Punimet nga llamarina</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i ulluqeve - ndërtimi i sistemit për kanalizim atmosferik - prerësit e borës - aktivitetet ndihmëse
302.A1.9	<p>Punimet nga qeramika</p> <ul style="list-style-type: none"> - përgatitja e bazës për vendosjen e pllakave të qeramikës - vendosja e pllakave të qeramikës - aktivitetet përfundimtare pas vendosjes së pllakave të qeramikës - aktivitetet ndihmëse
302.A1.1 0	<p>Punimet nga druri</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i dritareve, dyerve, rrethojës së drurit, shkallëve, etj. - ndërtimi i elementeve të brendshme dhe të jashtme të drurit - aktivitetet ndihmëse
302.A1.1 1	<p>Punimet për vendosjen e katit</p> <ul style="list-style-type: none"> - krijimin e bazës për ndërtimin e katit - ndërtimi i katit - aktivitetet përfundimtare

302.A1.1.2	Punët e lysterjes/ngjyrosjes <ul style="list-style-type: none"> - lysterja e tavaneve dhe mureve - lysterja e siperfaqeve te drurit dhe metalit - aktivitetet ndihmëse
302.A1.1.3	Punimet me metal <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i elementeve metalike - vendosja e konstruksioneve metalike - vendosja e rrethojës (së ballkonit, së shkallëve, etj.) dhe rrethimi i objektit - vendosja e elementeve të nevojshme metalike të parafabrikuara - aktivitetet ndihmëse
302.A1.1.4	Punimet nga guri <ul style="list-style-type: none"> - murimi me gurë - mveshja me gurë/ shtresa të gurëve - murime i rrethojës, rregullimi i ambientit, nga guri, qasja në rrugë / lidhjeve rrugore - vendosjen e elementeve të parafabrikuara - aktivitetet ndihmëse
302.A1.1.5	Instalimet teknike <ul style="list-style-type: none"> - instalimi i furnizimit me energji elektrike - instalimi i furnizimit me gaz - vendosjen e instalimeve të jashtme dhe të brendshme të energjisë elektrike - vendosjen e sistemit te drenazhës - instalimi i sistemit të furnizimit me ujë, vendosja e rezervuarëve të ujit, hidroforit, etj. - vendosjen e sistemit të brendshëm dhe të jashtëm të kanalizimit që lidhen me sistemin sekondar të kanalizimit apo kanalizimin e gropës septike/ rezervuar, - ndërtimi i gropës septike/ rezervuar - instalimin e pajisjeve të brendshme sanitare - instalimin e sistemeve për ngrohje, ventilim, ajër të kondicionuar dhe sistemeve të ajrit/ pastrimin e ujit (sistemet për ngrohje dhe ftohje), - instalimin e pajisjeve për trajtim të ujit dhe stacioneve te pastrimit te

302.A1.1.6	<p>Aktivitetet e tjera</p> <ul style="list-style-type: none"> - ndërtimi i parkingut dhe vendparkimeve - punimi i rrjetit rrugor - rregullimi i ambientit (duke përjashtuar bimë dekorative)
------------	---

	- aktivitetet tjera ndihmëse
302.A2	<i>Lista e shpenzimeve të pranueshme për instalimin e pajisjeve</i>
302.A2.1	Instalimi i pajisjeve dhe makinerisë së pranueshme
302.A2.3	Instalimin e pajisjeve për prodhimin e energjisë së ripërtritëshme (era, dielli, gjeotermale, bio-gazit, etj.)
302.A2.4	Instalimi i pajisjeve kompjuterike dhe programeve kompjuterike duke përfshirë sensorët
302.A2.5	Instalimi i pajisjeve kompjuterike dhe programeve kompjuterike duke përfshirë sensorë
302.B	- SHPENZIMET E PËRGJITHSHME PËR MASËN 302
302.B1	<i>Lista e shpenzimeve të përgjithshme për përgatitjen e planit të biznesit</i>
302.B1.1	Për përgatitjen e planit të biznesit apo projekt-propozimit mund të lejohen shpenzimet e pranueshme në vlerën jo më shumë se 3% të shpenzimeve të pranueshme;
302.B2	<i>Shpenzimet e përgjithshme për zbatimin e projektit</i>
302.B2.	Shpenzimet për arkitekt/ inxhinier dhe për marrjen e lejeve dhe licencave të ndryshme janë të pranueshme deri në vlerën 7% të shpenzimeve të pranueshme.
302.B4	<i>Shpenzimet e publicitetit dhe informimit në nivel të projektit</i>
302.B4.1	Dizajnimi i materialit publicitar dhe informues
302.B4.2	Shtypja e materialit publicitar dhe atij informues

20.1.10 Shtojca nr. 8 Lista e vendbanimeve (zonat kadastrale) në zonat malore ("Iloji A")

Lista (e grupuar sipas komunave (në kllapa) me radhitje alfabetike sipas vendbanimeve) përmban emrat e vendbanimeve që ndodhen në zonat kadastrale me lartësi mesatare mbidetare mbi 700m. Pasi që ka zona kadastrale pa vendbanime, por të cilat kanë përfitues potencial, atëherë këto paraqiten me font italic (me komunën përkatëse në kllapa)

Belle (Deçan)	Zgatar (Dragash)	Vërtomicë (Hani i Elezit)
Deçan (Deçan)	Zlipotok (Dragash)	Cercë (Istog)
Hulaj (Deçan)	Zym (Dragash)	Cërkolez (Istog)
Isniq (Deçan)	Burmik (Ferizaj)	Istog i Poshtëm (Istog)
Lëbushë (Deçan)	Jezerc (Ferizaj)	Istog (Istog)
Lloqan (Deçan)	Manastiricë (Ferizaj)	Kaliqan (Istog)
Pobërxhë (Deçan)	Nerodime e Epërme (Ferizaj)	Lubozhdë (Istog)
Strellc i Epërm (Deçan)	Pleshinë (Ferizaj)	Mojstir (Istog)
Voksh (Deçan)	Gërçinë (Gjakovë)	Shushicë (Istog)
Baçkë (Dragash)	Goden (Gjakovë)	Sinajë (Istog)
Bellobradë (Dragash)	Koshajë (Gjakovë)	Studenicë (Istog)
Blaç (Dragash)	Qerret (Gjakovë)	Suhogërlle (Istog)
Brezne (Dragash)	Bresalc (Gjilan)	Uçë (Istog)
Brod (Dragash)	Burincë (Gjilan)	Vrellë (Istog)
Brodosanë (Dragash)	<i>Burinicë (Gjilan)</i>	Zhakovë (Istog)
Brrut (Dragash)	Çelik (Gjilan)	Gjocaj (Junik)
Buçë (Dragash)	Dunav (Gjilan)	Jasiq (Junik)
Buzez (Dragash)	Gadish (Gjilan)	Junik (Junik)
Dikancë (Dragash)	Goden (Gjilan)	Biçec (Kaçanik)
Dragash (Dragash)	Kishnapolë (Gjilan)	Drenogllavë (Kaçanik)
Glloboçicë (Dragash)	Lipovicë (Gjilan)	Gjurgjedell (Kaçanik)
<i>Gllobošicë II (Dragash)</i>	Muçibabë (Gjilan)	Glloboçicë (Kaçanik)
Kapre (Dragash)	Ponesh (Gjilan)	Ivajë (Kaçanik)
Kërstec (Dragash)	Shurdhan (Gjilan)	Korbliq (Kaçanik)
Kosavë (Dragash)	Sllakoc i Epërm (Gjilan)	Kotlinë (Kaçanik)
Krushevë (Dragash)	Sllakoc i Poshtëm (Gjilan)	Kovaçec (Kaçanik)
Kuk (Dragash)	Sllubicë (Gjilan)	Nikoc (Kaçanik)
Kukjan (Dragash)	Stançiq (Gjilan)	Runjevë (Kaçanik)
Kuklibeg (Dragash)	Vërbicë e Zhegocit (Gjilan)	Semajë (Kaçanik)
Leshtan (Dragash)	Zhegoc (Gjilan)	Sllatinë (Kaçanik)
Lubovishtë (Dragash)	Arlat (Glllogoc)	Vatë (Kaçanik)
Mlikë (Dragash)	rusntice e Epërme	Bratillo (Kamenicë)
Orqushë (Dragash)	Gradicë (Drenas)	Busovatë (Kamenicë)
Plavë (Dragash)	Kërzharekë (Drenas)	Dazhnicë (Kamenicë)
Pllajnik (Dragash)	Negroc (Drenas)	Desivojcë (Kamenicë)
<i>Pllavë I (Dragash)</i>	Nekoc (Drenas)	Feriqevë (Kamenicë)
Radesh (Dragash)	Sankoc (Drenas)	Gjyrishec (Kamenicë)
Rapqë (Dragash)	Vuçak (Drenas)	Gmicë (Kamenicë)
Restelicë (Dragash)	Badoc (Graçanicë)	Gragjenik (Kamenicë)
Rrenc (Dragash)	Dromjak (Hani i Elezit)	Karaçevë e Epërme (Kamenicë)
<i>Sainovac II (Dragash)</i>	Kërvenik (Hani i Elezit)	Kostadincë (Kamenicë)
Shajinë (Dragash)	Neçavc (Hani i Elezit)	Kranidell (Kamenicë)
Vranishtë (Dragash)		Kremenatë I (Kamenicë)
Xërxë (Dragash)		Kremenatë II (Kamenicë)
Zaplluzhë (Dragash)		

Krilevë (Kamenicë)
 Lajçiqi (Kamenicë)
 Lisockë (Kamenicë)
 Marocë (Kamenicë)
 Meshinë (Kamenicë)
 Poliçkë (Kamenicë)
 Rahovicë (Kamenicë)
 Sedllar (Kamenicë)
 Shahiq (Kamenicë)
 Svirçë (Kamenicë)
 Tërstenë (Kamenicë)
 Tugjec (Kamenicë)
 Vaganesh (Kamenicë)
 Velegllavë e Epërme
 (Kamenicë)
 Velegllavë e Poshtme
 (Kamenicë)
 Vriçec (Kamenicë)
 Zajçec (Kamenicë)
 Zhujë (Kamenicë)
 Barë (Leposaviq)
 Bellobradë (Leposaviq)
 Berberishtë (Leposaviq)
 Bërzancë (Leposaviq)
 Bistricë e Shalës
 (Leposaviq)
 Borçan (Leposaviq)
 Cerajë (Leposaviq)
 Cërmotavë (Leposaviq)
 Crven (Leposaviq)
 Drenovë (Leposaviq)
 Dubokë (Leposaviq)
 Gërkajë (Leposaviq)
 Gnezhdanë (Leposaviq)
 Graniçan (Leposaviq)
 Guli (Leposaviq)
 Guvnishtë (Leposaviq)
 Isevë e Ulët (Leposaviq)
 Jellakcë (Leposaviq)
 Kijevçiq (Leposaviq)
 Koporiq (Leposaviq)
 Kostin Potok (Leposaviq)
 Krushçicë (Leposaviq)

Ostraq (Leposaviq)
 Pllakanicë (Leposaviq)
 Pllaninicë (Leposaviq)
 Potomilë (Leposaviq)
 Qirkoviq (Leposaviq)
 Rikovë (Leposaviq)
 Rodel (Leposaviq)
 Rucmanc (Leposaviq)
 Simiçishte (Leposaviq)
 Soçanicë (Leposaviq)
 Trebiqe (Leposaviq)
 Vraqevë (Leposaviq)
 Zabërxhë (Leposaviq)
 Zavratë (Leposaviq)
 Zemanicë (Leposaviq)
 Zërnosek (Leposaviq)
 Akllap (Lipjan)
 Baicë (Lipjan)
 Brus (Lipjan)
 Bukovicë (Lipjan)
 Çellopek (Lipjan)
 Divlakë (Lipjan)
 Gadime e Epërme
 (Lipjan)
 Hanroc (Lipjan)
 Janjevë (Lipjan)
 Kleçkë (Lipjan)
 Krojmir (Lipjan)
 Lipovicë (Lipjan)
 Mirenë (Lipjan)
 Okosnicë (Lipjan)
 Plitkoviq (Lipjan)
 Resinoc (Lipjan)
 Shalë (Lipjan)
 Shashkoc (Lipjan)
 Shisharkë (Lipjan)
 Sillovi (Lipjan)
 Teçe (Lipjan)
 Tërbufc (Lipjan)
 Vogoçicë (Lipjan)
 Vrellë (Lipjan)
 Berishë (Malishevë)
 Lladroc (Malishevë)

Senik (Malishevë)
 Tërpezë e Poshtme
 (Malishevë)
 Tërpezë (Malishevë)
 Bajgorë (Mitrovicë)
 Bare (Mitrovicë)
 Batahir (Mitrovicë)
 Broboniq (Mitrovicë)
 Dedi (Mitrovicë)
 Kaçandoll (Mitrovicë)
 Koprivë (Mitrovicë)
 Kovaçicë (Mitrovicë)
 Kutllac (Mitrovicë)
 Lisicë (Mitrovicë)
 Maxherë (Mitrovicë)
 Mazhiq (Mitrovicë)
 Melenicë (Mitrovicë)
 Ovçar (Mitrovicë)
 Rahovë (Mitrovicë)
 Rasha (Mitrovicë)
 Rejë (Mitrovicë)
 Rrezhanë (Mitrovicë)
 Selac (Mitrovicë)
 Stantërg (Mitrovicë)
 Stranë (Mitrovicë)
 Tërstenë (Mitrovicë)
 Tunel i Parë (Mitrovicë)
 Vidishiq (Mitrovicë)
 Vidomiriq (Mitrovicë)
 Vllahi (Mitrovicë)
 Zabërxhë (Mitrovicë)
 Zijaqë (Mitrovicë)
 Bolec (Novobërdë)
 Bostan (Novobërdë)
 Bushincë (Novobërdë)
 Carevc (Novobërdë)
 Dragancë (Novobërdë)
 Irzniq II (Novobërdë)
 Izvor (Novobërdë)
 Jasenovik (Novobërdë)
 Kllobukar (Novobërdë)
 Kosaç (Novobërdë)
 Kufcë e Epërme

Lloznë (Leposaviq)
Majdevë (Leposaviq)
Miokoviq (Leposaviq)
Moshnicë (Leposaviq)

Lladrovic (Malishevë)
Millanovic (Malishevë)
Ngucat (Malishevë)

(Novobërdë)
Llabjan (Novobërdë)
Makresh i Epërm
(Novobërd

Makresh i Ulët
 (Novobërdë) Manishincë
 (Novobërdë) Miganoc
 (Novobërdë) Mozgovë
 (Novobërdë) Novobërdë
 (Novobërdë) Parallovë
 (Novobërdë) Prekoc
 (Novobërdë) Strazhë
 (Novobërdë) Tërniqec
 (Novobërdë) Tirincë
 (Novobërdë) Zebincë
 (Novobërdë) Bellopaq
 (Pejë)
 Bellopojë (Pejë)
 Bogë (Pejë)
 Breg i Zi (Pejë)
 Drelaj (Pejë)
 Dugaivë (Pejë)
 Haxhaj (Pejë)
 Jabllanicë e Madhë (Pejë)
 Jabllanicë e vogël (Pejë)
 Koshutan (Pejë)
 Kuqishtë (Pejë)
 Lëvoshë (Pejë)
 Lipë (Pejë)
 Llaz-Bellopaq (Pejë)
 Lubeniç (Pejë)
 Malaj (Pejë)
 Novosellë (Pejë)
 Pejë (Pejë)
 Pepiq (Pejë)

Rekë e Allagës (Pejë)
 Shkrel (Pejë)
 Shtupeq i Madh (Pejë)
 Shtupeq i Vogël (Pejë)
 Stankaj (Pejë)
 Balloçë (Podujevë)
 Barainë (Podujevë)
 Bërvenik (Podujevë)
 Bllatë (Podujevë)
 Bradash (Podujevë)
 Brainë (Podujevë)
 Brecë (Podujevë)
 Dobërdol (Podujevë)
 Dobratin (Podujevë)

Dumnicë e Epërm
 (Podujevë)
 Dvorishtë (Podujevë)
 Dyz (Podujevë)
 Hërticë (Podujevë)
 Kalaticë (Podujevë)
 Kërpimeh (Podujevë)
 Kushevicë (Podujevë)
 Lladoc (Podujevë)
 Lupç i Epërm (Podujevë)
 Metehi (Podujevë)
 Metergoc (Podujevë)
 Muhazob (Podujevë)
 Murgull (Podujevë)
 Orllan (Podujevë)
 Pakashticë e Epërm
 (Podujevë)
 Pakashticë e Poshtme
 (Podujevë)
 Përpellac (Podujevë)
 Pollatë (Podujevë)
 Popovë (Podujevë)
 Potok (Podujevë)
 Rakinicë (Podujevë)
 Reçicë (Podujevë)
 Repë (Podujevë)
 Revuq (Podujevë)
 Shajkoc (Podujevë)
 Sllatinë (Podujevë)
 Surdull (Podujevë)
 Sylevicë (Podujevë)

Turuçicë (Podujevë)
 Velikarekë (Podujevë)
 Zhiti (Podujevë)
 Novosellë (Prishtinë)
 Ballaban (Prishtinë)
 Busi (Prishtinë)
 Dabishec (Prishtinë)
 Dragoc (Prishtinë)
 Gillogovicë (Prishtinë)
 Grashticë (Prishtinë)
 Hajkobillë (Prishtinë)
 Keçekollë (Prishtinë)
 Koliq (Prishtinë)
 Kolovicë (Prishtinë)
 Kukavicë (Prishtinë)

Llukar (Prishtinë)
 Makoc (Prishtinë)
 Marec (Prishtinë)
 Mramor (Prishtinë)
 Nishec (Prishtinë)
 Prapashticë (Prishtinë)
 Radashec (Prishtinë)
 Rimanishtë (Prishtinë)
 Sharban (Prishtinë)
 Siqevë (Prishtinë)
 Slivovë (Prishtinë)
 Sofali (Prishtinë)
 Zllash (Prishtinë)
 Zllatar (Prishtinë)
 Dojnicë (Prizren)
 Drajçiq (Prizren)
 Gërçar (Prizren)
 Gornjasellë (Prizren)
 Gorozhup (Prizren)
 Jabllanicë (Prizren)
 Jeshkovë (Prizren)
 Kabash (Prizren)
 Karashëngjergj (Prizren)
 Kushnin (Prizren)
 Kushtendill (Prizren)
 Leskovec (Prizren)
 Lez (Prizren)
 Llokvicë (Prizren)
 Lubinjë e Epërme
 (Prizren)
 Lubinjë e Poshtme

Lubiqevë (Prizren)
 Lubizhdë e Hasit
 (Prizren)
 Manastiricë (Prizren)
 Milaj (Prizren)
 Muradem (Prizren)
 Mushnikovë (Prizren)
 Nebregoshtë (Prizren)
 Novosellë (Prizren)
 Pllanejë (Prizren)
 Pllanjan (Prizren)
 Pouskë (Prizren)
 Reçan (Prizren)
 Skrobishtë (Prizren)
 Sredskë (Prizren)

Struzhë (Prizren)
 Vërbiqan (Prizren)
 Zhivinjan (Prizren)
 Zhur (Prizren)
 Zatriq (Rahovec)
 Bozhec (Ranillug)
 Rajnoc (Ranillug)
 Beroc (Shtërpcë)
Berofc II (Shtërpcë)
 Biti e Epërme (Shtërpcë)
 Biti e Poshtme (Shtërpcë)
 Brezovicë (Shtërpcë)
 Brod (Shtërpcë)
 Drekoc (Shtërpcë)
 Firajë (Shtërpcë)
 Gotovushë (Shtërpcë)
 Izhancë (Shtërpcë)
 Jazhincë (Shtërpcë)
 Kashtanevë (Shtërpcë)
 Sevcë (Shtërpcë)
 Shtërpcë (Shtërpcë)
 Sushicë (Shtërpcë)
 Vërbeshticë (Shtërpcë)
 Viqë (Shtërpcë)
 Belincë (Shtime)
 Caralevë (Shtime)
 Devetak (Shtime)
 Dugë (Shtime)
 Karaqicë (Shtime)
 Llanishtë (Shtime)
 Mollopolc (Shtime)
 Petrovë (Shtime)
 Pjetershticë (Shtime)
 Rancë (Shtime)
 Reqak (Shtime)
 Topillë (Shtime)
 Zborc (Shtime)
Krajicë (Skenderaj)
 Bajë (Skenderaj)
 Bllacë (Suharekë)
 Budakovë (Suharekë)
Bukosh II (Suharekë)
 Çadrak (Suharekë)
 Çubrel (Skenderaj)
 Delloc (Suharekë)
 Greiçec (Suharekë)

Javor (Suharekë)
 Kotorr (Skenderaj)
 Kozhicë (Skenderaj)
 Krasaliq (Skenderaj)
 Krasmiroc (Skenderaj)
 Krushicë e Epërme (Suharekë)
Krushicë e Epërme (Suharekë)
 Kuçicë (Skenderaj)
 Lluzhnicë (Suharekë)
 Lubavec (Skenderaj)
 Maqitevë (Suharekë)
 Mushtisht (Suharekë)
 Papaz (Suharekë)
 Popolan (Suharekë)
 Prelloc (Skenderaj)
 Radishevë (Skenderaj)
 Runik (Skenderaj)
 Syrganë (Skenderaj)
 Tërnavc (Skenderaj)
 Vërshec (Suharekë)
 Vitak (Skenderaj)
 Vraniq (Suharekë)
 Ballancë (Viti)
 Buzovik (Viti)
 Debelldeh (Viti)
 Goden i Madhë (Viti)
 Letnicë (Viti)
 Lubishtë (Viti)
 Mjak (Viti)
 Shashare (Viti)
 Stubëll e Epërme (Viti)
 Stubëll e Poshtme (Viti)
 Vërnakollë (Viti)
 Vërnez (Viti)
 Beçuk (Vushtrri)
 Boshlan (Vushtrri)
 Ceceli (Vushtrri)
 Duboc (Vushtrri)
 Dumnicë e Epërme (Vushtrri)
 Gracë (Vushtrri)
 Gumnishtë (Vushtrri)
 Karaçë (Vushtrri)
 Kollë (Vushtrri)
 Kunovik (Vushtrri)

Kurillovë (Vushtrri)
 Pasomë (Vushtrri)
 Shalë (Vushtrri)
 Shlivovicë (Vushtrri)
 Skoçan (Vushtrri)
 Skromë (Vushtrri)
 Sllakoc (Vushtrri)
 Strofc (Vushtrri)
 Vesekoc (Vushtrri)
 Zagorë (Vushtrri)
 Zhilivodë (Vushtrri)
 Babiq (Zubin Potok)
 Babudovicë (Zubin Potok)
 Banjë (Zubin Potok)
 Bërnjak (Zubin Potok)
 Bojnoviçe (Zubin Potok)
 Breg i Madh (Zubin Potok)
 Bube (Zubin Potok)
 Burllatë (Zubin Potok)
 Çabër (Zubin Potok)
 Çeçevë (Zubin Potok)
 Çeshanoviq (Zubin Potok)
 Çitlluk (Zubin Potok)
 Crepulë (Zubin Potok)
 Dobroshevinë (Zubin Potok)
 Dragalicë (Zubin Potok)
 Drainoviq (Zubin Potok)
 Dren (Zubin Potok)
 Gazivodë (Zubin Potok)
 Jabukë (Zubin Potok)
 Jagnjenicë (Zubin Potok)
 Jasenovik i Epërm (Zubin Potok)
 Jasenovik i Poshtëm (Zubin Potok)
 Junakë (Zubin Potok)
 Kalludër e Madhë (Zubin Potok)
 Kalludër e Vogël (Zubin Potok)
 Kërligatë (Zubin Potok)
 Kijevc (Zubin Potok)
 Kleçkë (Zubin Potok)

Kobillogllavë (Zubin Potok)
 Kopilloviq (Zubin Potok) Kovaçë (Zubin Potok) Kozarevë (Zubin Potok) Lluçkarekë (Zubin Potok)
 Megjipotok (Zubin Potok)
 Okllac (Zubin Potok) Padinë (Zubin Potok) Paruc (Zubin Potok) Prelez (Zubin Potok) Presekë
 (Zubin Potok) Prevllak (Zubin Potok) Pridvoricë (Zubin Potok) Rançiq (Zubin Potok) Rezallë
 (Zubin Potok) Rujishtë (Zubin Potok) Shipovë (Zubin Potok) Shtuoc (Zubin Potok) Stërnac i Epërm
 (Zubin Potok)
 Tushiqë (Zubin Potok) Uglar (Zubin Potok) Varragë e Epërm (Zubin Potok)
 Varragë e Poshtme (Zubin Potok) Vërbë (Zubin Potok)
 Vitakovë (Zubin Potok) Vojmisliq (Zubin Potok) Vukojeviq (Zubin Potok) Zagragjë (Zubin Potok)
 Zagul (Zubin Potok) Zeqeviç (Zubin Potok) Zharevë (Zubin Potok) Zubin Potok (Zubin Potok)
 Banovdoll (Zveçan) Grizhan (Zveçan) Izvor (Zveçan) Kamenicë (Zveçan) Kullë (Zveçan)
 Lipovicë (Zveçan) Llokvë (Zveçan) Llovac (Zveçan) Mekidoll (Zveçan)

20.1.11 Shtojca 10: Lista B - Lista e vendbanimeve në zonat malore ("lloji B")

Lista (e grupuar sipas komunave (në kllapa) me radhitje alfabetike sipas vendbanimeve) përmban emrat në shqip të vendbanimeve që ndodhen në zonat kadastrale me lartësi mesatare mbidetare mbi 600m, ku së paku 20% e sipërfaqes ka pjerrësi prej së paku 10%.

Batushë (Gjakovë)	Bistricë (Leposaviq)	(Leposaviq) Mekiniqe
Ponoshec	Borovë (Leposaviq)	(Leposaviq) Mihaliq
(Gjakovë) Popoc	Desetak (Leposaviq)	(Leposaviq)
(Gjakovë) Inatoc	Dren (Leposaviq) Jarinje	Popoc (Leposaviq)
(Gjilan) Pidiq	(Leposaviq)	Rëvatskë
(Gjilan)	Jashanicë	(Leposaviq) Seoc
Pustenik (Hani i	(Leposaviq) Kajkovë	(Leposaviq)
Elezit) Bob (Kaçanik)	(Leposaviq) Kalin	Sllatinë (Leposaviq)
Gajre (Kaçanik)	(Leposaviq)	Trikosë
Kaçanik (Kaçanik)	Kërnin i Epërm	(Leposaviq)
Llanishtë (Kaçanik)	(Leposaviq) Krushevë	Tvergjan
Hajnoc (Kamenicë)	(Leposaviq) Kutnje	(Leposaviq) Ulinje
Strezoc (Kamenicë)	(Leposaviq) Leposaviq	(Leposaviq)
	(Leposaviq) Leshak	Vitanoviq

(Leposaviq) Vuçë

(Leposaviq)

Billushë (Prizren)

Korishë (Prizren)

Kabash (Viti)

Novosellë (Viti)

Bajnjskë (Zvean)

Boletin (Zvean)

Bresnicë (Zvean)

Joshevik (Zvean)

Lipë (Zvean)

Rekë e Banjskës (Zvean)

Rudar i Madh (Zvean)

Rudar i Vogël (Zvean)

Sërboc (Zvean)

Suhadoll i Banjës (Zvean)

20.1.12 Shtojca 11: Kërkesa për Pagesë për Masën 302

Kërkesa për pagesë

KËRKESA PËR PAGESË MASA 302, Nënmasa 302. _____	
I. Të dhëna për aplikuesin	Rajoni: _____
	(Emri dhe mbiemri ose subjekti juridik)
	Komuna: _____
	Vendbanimi: _____
	Adresa: _____
	Telefoni: _____
	E-maili: _____
II. Titulli i projektit	....
III. Numri Unik i Regjistrimit (NUR) të	....
Vetëm për përdorim zyrtar (kjo pjesë plotësohet nga zyrtari rajonal): Numri unik i regjistrimit (NUR) i kërkesës për pagesë:	
Vetëm për përdorim zyrtar (kjo pjesë plotësohet nga zyrtari rajonal):	
IV. Data e	(dd/mm/vvvv)
IV. Data e	(dd/mm/vvvv)
V. Koha e dorëzimit	(ora dhe minuta, të plotësohet vetëm në rast se kërkesa për pagesë është e ..... plotë)
VI. Kërkesa për pagesë është e plotë	☐ PO ☐ JO
VII. Numri (NIF) nga regjistri i fermës:	
VIII. Për Personat Juridikë Numri regjistruar i biznesit:	

3. Kopja e letërnjoftimit valid të personit të autorizuar (në rastin kur kërkesa dorëzohet nga i autorizuari)	☐
4. Faturat origjinale që vërtetojnë shpenzimet e kryera	☐
5. Urdhërpagesa (në rastet kur pagesa është kryer në bankë në vlerë mbi 500€) / kuponi fiskal (në rastet kur pagesa është kryer me para të gatshme nën 500 €) e cila i bashkëngjitet faturës dhe tregon se përfituesi e ka kryer pagesën	☐
6. Pasqyra e llogarisë bankare që përfshin periudhën e pagesave që tregon se përfituesi i ka kryer pagesat (në rastet kur pagesat janë bërë me transfer në Vetëm në rast të projekteve të ndërtimit	☐

7. Lejen e ndërtimit lëshuar nga organi kompetent i komunës;	☐
8. Pëlqimin e komunitetit në mjedisin ku planifikohet ndërtimi i stallës dhe	☐
9. Dëshminë e vlerësimit të ndikimit mjedisor, vetëm nëse parashihet me ligj	☐
Dokumente lidhur me procedurat e prokurimit (dokumentet e ndara dhe të kompletuara për secilën procedurë të prokurimit)	
10. Lloji i blerjes dhe procedura e aplikuar.	☐
11. Kopje të ftesës për dorëzimin e një oferte (sipas shtojcës 1 të procedurave të prokurimit) me nënshkrimin e tenderuesit dhe /ose si kopje të gazetës;	☐
12. Deklarata e nënshkruar për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesave (sipas shtojcës 2 të procedurave të prokurimit);	☐
13. Deklarata e nënshkruar si tenderues serioz (sipas shtojcës 3 të procedurave të prokurimit);	☐
14. Kopjet e certifikatave të biznesit të të gjithë pjesëmarrësve në tender (përfitues dhe jopërfitues)	☐
15. Kopjet e certifikatave të numrit fiskal të të gjithë pjesëmarrësve në tender (përfitues dhe jopërfitues)	☐
16. Deklarata e nënshkruar e konfidencialitetit dhe neutralitetit (shtojca 4) - nëse kërkohet	☐
17. Vendimi i argumentuar i dhënies së tenderit (në rastin e përzgjedhjes me të paktën 3 oferta. Vendimin e merr përfituesi i grantit kurse në rastin e përzgjedhjes me prokurim publik, vendimin e merr Komisioni Përzgjedhës);	☐
18. Kontrata e nënshkruar me ofertuesit fitues dhe ofertat e ofertuesve jopërfitues.	☐

Tabela e kostove sipas kërkesës për pagesë

Numri unik i regjistrimit (NUR) të kërkesës për pagesë: .....

№	Lloji e shpenzimeve	Sasia		Çmimi për njësi pa TVSH	Çmimi për njësi me TVSH	Shuma totale pa TVSH	Shuma totale me TVSH	Numri i faturës	Data e faturës	Përkrahja e autorizuar
		Njësi	Sasia	/Euro/	/Euro/	/Euro/	/Euro/			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1					77					

2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
	Shuma totale:									

Shënim: Hapësirat e hijezuara në tabelën e mësipërme duhet të plotësohen vetëm nga zyrtarët e AZHB-së

në tabelën e mësipërme duhet të plotësohen vetëm nga zyrtarët e AZHB-së

20.1.13 Shtojca 12: Raport i vlerësimit

-Aplikuesit i dërgohet raporti i vlerësimit

20.1.14 Shtojca 13: Forma e Ankesës

Ankesë

Emri Mbiemri _____ Fshati _____
_____ Komuna _____

Ankohem ndaj: _____ nr. _____ i dt. _____, si aplikues i

- Projektet e Zhvillimit Rural: *Spektori:*
- 302.1 Bletaria prodhimi dhe përpunimi i mjaltës
  - 302.2 Përpunimi i prodhimeve bujqësore
  - 302.3 Zhvillimi i aktiviteteve artizanale
  - 302.4 Zhvillimi i turizmit rural
  - 302.5 Akuakultura/kultivimi I peshkut
  - 302.6 Rritja e shpezëve për vezë dhe për mish

- Pagesat Direkt: Grurë   Dele dhe dhi   Lopë Qumështore Bletari
  Miser Të tjera

Nr. i Aplikacionit _____

Shkaqet e ankimit:

Vërejtje: Bashkëngjit dokumentet që i konteston

20.1.15 Shtojca 14: Formulari i indikatorëve

Viti 2019

Masa 302 DIVERSIFIKIMI I FERMAVE DHE ZHVILLIMI I

BIZNESEVE Nënmasa.....

Komuna.....

Mbledhja e treguesve për

projektin.....

Aplikuesi.....

.....

Numri identifikues i fermës.....

Lloji i treguesit	Treguesit	Të dhënat e ofruara nga aplikuesi		Kontrolli nga zyrtari rajonal
Inputi	Vlera totale e ndihmës publike (euro)			☐
Output	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro)			☐
	Ndërmarrje e re	PO	JO	☐
	Fermer i ri	PO	JO	☐
	Fermer	PO	JO	☐
Rezultat i	Aktivitetet do të zgjerohen në drejtim të përpunimit të shkallës së vogël	PO	JO	☐
	Burimet shtesë për të hyrat duhet të zhvillohen	PO	JO	☐
	Marketingu duhet të përmirësohet	PO	JO	☐
	***Ekstra punë me orar të plotë (POP) të krijuar			☐
Ndikimi	**Vlera totale ekstra nga prodhimet e shitura në vitin e ardhshëm si rezultat i zbatimit të projektit (euro/vit)			☐
	***Vlera totale ekstra të punës me orar të plotë (POP) jobujqësore të krijuar vitin e ardhshëm pas zbatimit të projektit.			☐

* - Vëllimi i përgjithshëm i investimet përfshin shpenzimet e pranueshme (mjetet financiare publike dhe bashkëfinancimin privat të shpenzimeve të pranueshme

** - Të hyrat totale duhet të llogariten si vlerë ekstra e shitjes në vitin e parë pas zbatimit të projektit si rezultat direkt i investimit të kryer në projekt.

*** - Numri i total i punës me orar të plotë (POP) duhet të llogariten si ekstra vende të punës në vitin e parë pas fillimit të zbatimit të projektit, si rezultat direkt i investimit të kryer në projekt.

POP vende të punës = 225 ditë pune për vit

20.1.16 Shtojca 15: Lista me adresa të zyrave rajonale të bujqësisë

Kontaktet dhe pikat (vendet) informuese lidhur me aplikimin

MBPZHR / AZHBA Adresa RR: Migjeni 10000 Prishtinë (Ish ndërtesa e Bankës së Ljublanës) Çdo ditë pune nga ora 10:00-12:00 - 13:00-15:00				
Nga e hëna deri të premtën: nga 10:00h-12:00h; e-maili				
Zyret Regjionale të AZHB-së				
Nr.	Rajoni	Adresat	Telefoni	e-maili
1	Prishtina	Zona Industriale - Fushë Kosovë, përballë Maxi-Marketit,	038 601 169	
2	Mitrovica	"Mbretëresha Teutë" pa nr.	028 522 501	
3	Peja	Instituti Bujqësor "Fidanishtja" Pejë	039 431-276	
4	Gjakova	"Marin Barleti" nr. 2, kati III.	0390 320-992	
5	Prizreni	"Avni Rrustemi" 159	029 244-793	
6	Ferizaj	"Dëshmoret e Kombit" pa nr.	0290 324 661	
7	Gjilani	Rr: "Bulevardi i Pavarësisë" (Rr. e Ferizajt) (Soliteri kati I)	0280 326 106	

20.1.17 Shtojca 17: Lista e trashëgimisë kulturore për mbrojtje të përkohshme

20.1.18 Mund ta gjeni në uebfaqen e Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sportit www.mkrs-ks.org dhe në uebfaqen e Agjencisë për Zhvillim e Bujqësisë www.azhb-ks.net.

20.1.19 Shtojca 18: Kodi i Etikës për kompanitë këshilluese

Rekomandime për aplikues: Kodi i Etikës për kompanitë këshilluese

MBPZHR ose AZHB nuk mund të ndërhyjë në marrëdhëniet kontraktuese mes dy palëve

private. Megjithëkëtë, e konsiderojmë të rëndësishme të bëjmë disa rekomandime:

- Për përgatitjen e aplikacionit, aplikuesi nuk është i obliguar të angazhojë kompani këshilluese;
- Aplikuesi vendos vetë nëse do të marrë këshillues dhe cilin këshillues do të angazhojë;
- Në rast të projekteve më të komplikuar (p.sh. me plan të biznesit dhe ndërtim), këshillojmë aplikuesin të marrë këshilltarë të specializuar.
- Zyrtarët e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë e kanë të ndaluar të rekomandojnë këshilltarë të caktuar. Në rast se dëshmohet konflikti i interesit në mes të këshilltarit dhe Agjencisë të Pagesave, aplikacioni refuzohet si tentim mashtrimi dhe zyrtari ndëshkohet me ligjet e vendit dhe me rregullat e brendshme të AZHB-së.
- Aplikuesi nënshkruan kontratë me këshilluesin para aplikimit. Nuk mjafton marrëveshja gojore!

- Shpenzimet e këshillimit pranohen nëse projekti përzgjidhet dhe financohet nga AZHB-ja. Për këtë këshilluesi duhet të lëshojë faturë të rregullt dhe aplikuesi duhet ta paguajë atë.
- Në rast se projekti deklarohet i papranueshëm për fajin e këshilluesit, aplikuesi nuk duhet të paguajë sepse është detyrë e këshilluesit të përgatisë vetëm projekte të pranueshme.
- Nëse aplikacioni është i pranueshëm por nuk ka pikë të mjaftueshme, këshilluesi duhet të paguhet sepse ai nuk ka ndikim në përcaktimin e pikëve.
- Aplikuesi duhet të kujdeset që t'i sigurojë të gjitha dokumentet e nevojshme në kohë dhe t'ia bashkëngjies ato aplikacionit të tij. Këshilluesi duhet të kontrolloj kompletimin e aplikacionit.
- Aplikuesi mund të kërkojë ndihmë nga këshilluesi edhe në implementimin e projektit nëse këtë e kanë paraparë në kontratë.
- Aplikuesi nuk lejohet ta ndërrojë kompaninë këshilluese pas përzgjedhjes së projektit sepse pranimi i shpenzimeve të përgatitjes së projektit është i lidhur me kompaninë që ka përgatitur projektin.

20.1.20 Shtojca 19: Shërbimet këshillimore

-Lista e këshillëtarëve të licencuar nga MBPZHR-Shërbimet këshillimore e gjeni në këtë link:
<http://www.mbpzhr-ks.net/> <http://keshillabujqesore.com/sq/>

Ky dokument është përgatitur nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë në bashkëpunim me Autoritetin Menaxhues dhe shpërndahet falas

Republika e Kosovës- Republika Kosova-Republic of Kosovo
MINISTRIA E BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
MINISTARSTVO POLJOOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT
Udhëzues për aplikues

Masa 303

"ZBATIMI I STRATEGJIVE ZHVILLIMORE LOKALE - QASJA LEADER"

Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2019

Afati i aplikimit: 22 Maj - 01 Korrik 2019

Përmbajtja

1. Objektivat, prioritetet dhe masat e skemës së granteve	3
1.1 Historiku	3
1.2 Përkufizimet kyçe.....	4
1.2 Objektiva e masës 303.....	5
1.3 Objektivat specifike të masës 303.....	5
1.4 Mjetet financiare për masën 303	6
2. Intensiteti dhe lartësia e ndihmës financiare dhe aplikantët e pranueshëm	9
2.1 Intensiteti i ndihmës	9
2.2. Aplikantët e pranueshëm.....	10
2.3 Aktivitetet e pranueshme për Aktivitetin 1	10
2.4 Lista indikative e shpenzimeve të pranueshme për Aktivitetin 1	11
2.5 Aktivitetet e pranueshme për Aktivitetin 2a	11
2.6 Lista indikative e shpenzimeve të pranueshme për Aktivitetin 2a	11
2.7 Aktivitetet e pranueshme për Aktivitetin 2b.....	12
3. Procedura e aplikimit.....	12
3.1 Dorëzimi i aplikacionit dhe Afati i fundit.....	12
3.2 Afati për dorëzim të Aplikacionit	12
3.3 Dorëzimi i aplikacionit.....	12
4. Përzgjedhja, kontraktimi dhe zbatimi i veprimeve	13
4.1 Procedura e përzgjedhjes	13
4.2 Shënime të rëndësishme për aplikantët lidhur me refuzimin e aplikacioneve.....	13
5. Procedurat administrative.....	14
6. Lista e shtojcave.....	14
Shtojca 1: Lista e dokumenteve të dorëzuara	15
Shtojca 2: Formulari për Aplikim.....	17
Shtojca 3: Projekt propozimi për GLV-t e përzgjedhura dhe RrZhr të GLV-ve	20
Shtojca 4: Projekt propozimi për GLV-përzgjedhura dhe RrZhr te GLV-ve.....	24
Shtojca 5: Formulari i Kontratës	27
Shtojca 6: Formulari i Kërkesës për Pagesë për Masën 303	32
Shtojca 7: Raporti i Vlerësimit	39
Shtojca 8: Lista e Shpenzimeve të Pranueshëm.....	39
Shtojca 9: Treguesit	41

1. Objektivat, prioritetet dhe masat e skemës së granteve

1.1 Historiku

Në periudhën 2007-2009, me iniciativën e MBPZHR-së, janë themeluar 30 Grupe Lokale të Veprimit (GLV) - të cilat mbulojnë të gjithë zonën rurale të vendit - në Kosovë. GLV-të në Kosovë janë organizuar mbi bazën e komunave në këtë mënyrë secilës komunë i korrespondon një GLV. GLV-të janë regjistruar si Organizata jo-Qeveritare (OJQ) në përputhje me legjislacionin e Kosovës. Gjatë viteve të fundit GLV-të kanë zbatuar/implementuar projekte të ndryshme për të mirën e komuniteteve të tyre me mbështetje financiare nga MBPZHR, komunat dhe organizatat e tjera donatore. Në mënyrë që të lehtësohet promovimi, komunikimi dhe shpërndarja e informacionit midis GLV-ve dhe akterëve të tjerë rural është themeluar edhe Rrjeti i Zhvillimit Rural (RrZhR). RrZhR është duke funksionuar si një platformë diskutimi për projekt-ide, propozime të ndryshme dhe shkëmbim të përvojave. RrZhR ka statusin ligjor të një Organizatë Jo Qeveritare (OJQ).

Megjithëse të 30 GLV-të formalisht janë të themeluara, më pak se gjysma nga ato aktivisht bëjnë promovimin dhe zbatojnë/implementojnë projekte në zonat e tyre, ndërsa disa të tjera janë me pak ose aspak aktive.

Zbatimi i Masës LEADER dhe i nën-masave të ndërlidhura aktuale, do të jenë të rëndësishë vendimtare për të siguruar mbështetje të mëtutjeshme për ekzistimin e GLV-ve, për përmirësimin e kapaciteteve të tyre në mënyrë që të luajnë rolin e agjentit/promovuesit për zhvillimin e zonave rurale sipas principeve mirë të njohura të qasjes LEADER.

Gjatë pjesës së dytë të vitit 2014, është realizuar aktiviteti "Ndihmesa teknike për GLV-të e mundshme" në formë të thirrjes për prezantime të Strategjive Zhvillimore Lokale (SZhL). GLV-të është dashur të parashtrorin strategjitë reja zhvillimore lokale apo t'i përditësojnë/rishikojnë ato ekzistueset në mënyrë që të përzgjidhen dhe të kualifikohen për aktivitetet vijuese, të parapara në kuadër të kapitullit LEADER të PBZHR-së. Thirrja është shpallur nga autoriteti menaxhues i PBZHR-së (PBZHR-DPZHR/AM) më (6 Qershor 2014), dhe afati i fundit për dorëzimin e dokumenteve ka qenë më 2 Dhjetor 2014.

Komisioni përzgjedhës është themeluar në dhjetor të vitit 2014. Ky Komision ka qenë i përbërë nga gjithsej 5 anëtarë (3 Dhjetor 2014), duke përfshirë ekspertët nga MBPZHR - Departamenti i Politikave të Zhvillimit Rural (DPZHR), Departamenti i Shërbimeve Këshilluese (DSHK), Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë (AZHB) dhe një ekspert të pavarur që përfaqësonte shoqërinë civile.

Komisioni përzgjedhës ka bërë vlerësim të thukët të 12 SZhL-ve të parashtruara. Vlerësimi është bërë në bazë të kriterëve të pranueshmërisë dhe të përzgjedhjes, të identifikuar paraprakisht, ku Komisioni përzgjedhës gjithashtu ka hartuar edhe rekomandimet për përmirësimin e cilësisë së SZhL-ve të parashtruara. Procedura e përzgjedhjes ka përfunduar më 11 dhjetor 2014; të gjitha 12 SZhL-të janë konsideruar si të pranueshme të gjitha ato që kishin arritur më shumë pikë sesa minimumi i paraparë (60/100). Rezultati e përzgjedhjes janë përcjellë te Ministri për aprovim të strategjive të cilët janë nënshkruar me 30 Prill 2015 nga Ministri.

Nga analiza e 12 SZhL-ve të parashtruara në dhjetor të vitit 2014 (9, 10 dhe 11 Dhjetor) janë shpërfaqur një numër elementesh interesante, të paraqitura në vijim:

- Të gjitha 12 SZhL-të janë vlerësuar pozitivisht në bazë të kriterëve të pranueshmërisë dhe të përzgjedhjes të përcaktuara në dokumentin për masën që është hartuar në përputhje me Udhëzimet EU-IPARD 2014-2020. Të gjitha 12 SZhL-të kanë arritur rezultate më të larta se minimumi i kërkuar.
- Mangësitë e vogla janë analizuar, ashtu siç është cekur më poshtë (vërejtjet e cekura janë të natyrës së përgjithshme dhe nuk i referohen ndonjë SZhL-je specifike)
  - o Strategjitë zhvillimore lokale të paraqitura nuk janë plotësisht koherente dhe të ndërlidhura me PBZhr 2014-2020 (kjo ka ndodhur për shkak se PBZhr nuk ka qenë zyrtarisht e miratuar në kohën kur GLV-të kanë hartuar dhe parashtruar SZhL-të e tyre);
  - o SZhL-të e paraqitura nuk janë specifike sa duhet. Në veçanti: I) në analizën e kontekstit paraqitet specifika e territorit në kuptimin e ofrimit të të dhënave socio-demografike dhe ekonomike, por nuk theksohen problemet dhe nevojat specifike të sektorit rural sipas prioriteteve dhe II) objektivat e përzgjedhura janë të ndërlidhura vetëm pjesërisht me nevojat specifike të territorit dhe të sektorit të tij rural;
  - o SZhL-të nuk janë të përqendruara në një temë specifike, andaj: veprimet/projektet e propozuara specifike të paraqitura shpesh janë vetëm një listë e "gjërave që duhen bërë" dhe II) lidhja mes zbatimit të një veprimi apo projekti dhe arritjes së objektivave - të dalave (të gjeturave) të deklaruara nuk është e evidente, treguesit e rezultateve dhe të ndikimit mungojnë;
  - o Konsultimet e realizuara dhe kontributet e dhëna nga partnerët dhe palët me interes gjatë hartimit të SZhL-ve janë raportuar vetëm pjesërisht në dokumentet e paraqitura.

Në janar të vitit 2015, një Grup Punues (GP) i LEADER-it është themeluar përmes një nisme të DPZHR /AM dhe i aprovur nga sekretari i përhershëm. GP është e përbërë nga përfaqësuesit e GLV-ve dhe nga Rrjeti i tyre për zhvillimin rural, funksionarët e DPZHR/AM-së, punonjësit e AZHB-s, OJQ-të dhe nga ekspertët privat.

Përzgjedhja e suksesshme e grupit të parë të 12 GLV-ve pason me realizimin e dy nënmasave të para, të parapara në kuadër të Masës 303.2 Leader "Hartimi dhe zbatimi i strategjive zhvillimore lokale - qasja leader" dhe 303.1 Nënmasa "Përvetësimi i aftësive dhe Nxitja/animimi i banorëve të territorit të GLV-ve për GLV të përzgjedhura. Nënmasa e tretë 303.3 (bashkëpunimi) do të fillohet në një fazë të mëvonshme, pasi që GLV-të të jenë mirë të strukturuar, punonjësit e tyre të jenë trajnuar dhe banorët në territoret e tyre të kenë demonstruar kapacitet për të përfituar nga ato aktivitete.

1.2 Përkufizimet kyçe

Grupi Lokal i Veprimit (GLV) - është pjesë e strukturës shoqërore e zonës sipas parimit nga poshtë-lartë;

Rrjeti i Zhvillimit Rural (RrZhr) - është strukturë menaxhuese e përbërë nga përfaqësuesit e GLV-ve;

Strategjia e Zhvillimit Lokal (SZHL) - është strategjia e zhvillimit lokal të një territori të caktuar

Intensiteti i ndihmës - është pjesëmarrja (e shprehur në përqindje) e mjeteve publike në shpenzimet e pranueshme;

Aplikacion - dorëzimi i të gjitha dokumenteve të kërkuara në Agjencionin e Pagesave; Thirrja për aplikim - njoftimi publik për pranimin e aplikacioneve;

Kontrata - nënkupton kontratën që nënshkruhet në mes të aplikantit të përzgjedhur dhe Agjencionit të Pagesave, sipas modelit të paapërgatitur, shih Shtojcën nr.4

Shpenzimet apo investimet e pranueshme - janë shpenzimet apo investimet që përkrahen me mjete publike, shih Shtojcën nr.8

Grant - ndihma financiare e pakthyeshme e dhënë nga Agjencioni i Pagesave për shpenzimet e pranueshme;

Autoriteti Menaxhues - entitet publik brenda MBPZHR i organizuar si Departament me përgjegjësi kryesore në hartimin dhe monitorimin e Programit;

Masa - dokument teknik që paraqet njësinë bazë të Programit dhe pjesët kryesore të saj janë kriteret e pranueshmërisë dhe kriteret e përzgjedhjes së aplikantëve. Masa ka buxhetin e saj përmes të cilit synohet të arrihet ndikim i caktuar. Masa zbatohet përmes thirrjes për aplikim dhe procesit të vlerësimit të projekteve.

Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë është Agjenci e Pagesave (<http://azhb.rks-gov.net/>) me përgjegjësi kryesore në vlerësimin dhe kontraktimin e projekteve, si dhe pagesën e shpenzimeve sipas procedurave të parapara;

Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2019 - është dokument teknik i përbërë i cili përcakton masat e zhvillimit rural, logjikën e intervenimit dhe ndikimin e pritur të granteve;

Projekt - investimi i planifikuar i dorëzuar nga aplikanti;

Periudha e implementimit të projektit - koha prej nënshkrimit të kontratës nga të dyja palët (AZHB dhe përfituesi) deri te ekzekutimi i pagesës së fundit nga AZHB;

Përzgjedhja - përcaktimi i numrit të pikëve për aplikantët e pranueshëm, radhitja e tyre në listë sipas pikëve dhe deklarimi i tyre „i përzgjedhur për financim“ dhe shpërndarja e mjeteve financiare duke filluar nga ata në krye të listës.

1.2 Objektiva e masës 303

Qëllimi i aktiviteteve të parapara është përkrahja e ngritjes së kapaciteteve të GLV-ve të përzgjedhura, anëtarëve të GLV-ve dhe banorëve rural me qëllim të rritjes së shkathtësive të tyre në fushën e demokracisë dhe zhvillimit lokal.

1.3 Objektivat specifike të masës 303

- Funkcionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura sipas qasjes LEADER;
- Ndërtimi i kapaciteteve të GLV-ve të përzgjedhura;
- Vetëdijësimi i popullatës rurale në aktivitetet e GLV-ve të përzgjedhura;
- Shkëmbimi i përvojave në mes të GLV-ve të përzgjedhura.
- Zbatimi i SZHL-ve (projekteve)

MASA 303, LEADER përbehet nga tri aktivitete kryesore:

- Aktiviteti 1. "Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve në territoret e GLV-ve të përzgjedhura"
- Aktiviteti 2. "Hartimi dhe zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal qasja LEADER - për GLV-të e përzgjedhura dhe
- Aktiviteti 3. " Kooperimi / bashkëpunimi " i cili do të fillohet në një fazë të mëvonshme, pasi që GLV-të të jenë mirë të strukturuar, punonjësit e tyre të jenë trajnuar dhe banorët në territoret e tyre të kenë të demonstruar kapacitetet për të fituar nga ato aktivitete.

1.4 Mjetet finaciare për masën 303

- Aktiviteti 1. "Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve në territoret e GLV-ve të përzgjedhura"
- Aktiviteti 2. "Hartimi dhe zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal qasja LEADER - për GLV-të e përzgjedhura.

Buxheti për vitin 2019 është 300 000 €.

Masa 303	Buxheti %	Buxheti në €
Aktiviteti 1. "Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve në territoret e GLV-ve"	30%	Për komuna prej 10,000-50,000 banor deri në 5,000euro; Për komuna prej 50,000 -90,000 banor deri në 7,000 euro; Për komuna prej 90,000-150,000 banor deri në 9,000 euro Për Rrjetin e Zhvillimit Rural 7,000 euro
Totali		89,000 euro
Aktiviteti 2. "Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal"		
Aktiviteti 2a: "Funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura "duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre.	26%	78,480 euro
Aktiviteti 2b: Aktiviteti i dytë është "Përkrahja për zbatimin e SZhL-ve të GLV-ve"	44%	132,520 euro
Totali Buxhetit për GLV dhe RrZhR		300,000 euro

Aktiviteti 1 "Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territorit të GLV-ve për GLV-të e përzgjedhura"

Aktiviteti 1. Do të ketë tri pragje të shpenzimeve maksimale të pranueshme varësisht nga numri i banorëve të territorit që përfshinë GLV-ja e përzgjedhur.

Në bazë të raportit të Agjencisë të Statistikave të Kosovës, Vlerësimi i Popullsisë së Kosovës 2013 nëpër komuna ku GLV-të janë përzgjedhur është si vijon:

Për komuna prej 10,000 deri në 50,000 banorë, maksimumi i shpenzimeve të pranueshme për Aktivitetin 1. "Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territorit të GLV-ve për GLV të përzgjedhura shpenzimet e pranueshme janë deri në 5,000 euro:

- Deçan
- Obiliq
- Viti
- Shtime

Për komuna me mbi 50,000 deri në 90,000 banorë, maksimumi i shpenzimeve deri në 7,000 euro:

- Mitrovica
- Skenderaj;
- Rahovec
- Lipjan
- Malishevë

Për komuna me mbi 90,000 deri në 150,000 banorë, maksimumi i shpenzimeve deri 9,000 euro:

- Prizren;
- Ferizaj dhe
- Peja

Ndërsa për RrZhR-në deri në 7,000 euro.

2. Intensiteti dhe lartësia e ndihmës financiare

2.1 Intensiteti i ndihmës

Aktiviteti 1. "Përvetësimi i aftësive dhe nxitja/animimi i banorëve të territorit të GLV-ve për GLV-të e përzgjedhura".

GLV-të e përzgjedhura pas nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, 80% e të gjitha shpenzimeve të pranueshme i marrin si paradhënie.

Ndërsa pas përfundimit të projektit, përfituesi duhet të sjellë dëshmi (faturat, timesheet ose formularin e ditëve të punës të menaxherit dhe të ekspertëve, si dhe CV-në e menaxherit, CV-në e ekspertit etj., procedura si është zgjedhur menaxheri apo eksperti), si për para të marruara në avans ashtu edhe për 20% të cilat paguhen pas përfundimit të projektit (pas kontrollës së dytë në terren, përlogaritjes së faturave dhe rezultateve të investimit). Në rast të mos përmbushjes së këtij kushti, përfituesi (GLV-ja e kontraktuar) obligohet të kthej mjetet e marrura.

Vërejtje: Këtu intensiteti i ndihmës nga MBPZHR është 100% për GLV-të e përzgjedhura.

Aktiviteti 2. "Zbatimi i strategjive zhvillimore lokale"

Aktiviteti 2a është "Funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre"

Tabela 2. Shpenzimet e pranueshme për funksionalizimin e GLV-ve dhe RrZhR-së

Shpenzimet e pranueshme për funksionalizimin e GLV-ve dhe RrZhR-së 2019	Euro	Muaj	Total
Pagat e menaxherit të GLV-së dhe/ose të punonjësve të tjerë të GLV-ve; (rroga bruto)	220	12	2,640
Qiraja e zyrës dhe shpenzimet operative;	150	12	1,800
Materiali për zyrë;	10	12	120
Shërbimet (specialistët e TI-së, kontabilistët, etj.);	50	10	500
Rryma, uji dhe shërbimet e komunaleve	30	12	360
Shpenzimet e transporti	20	12	240
Shpenzimet e paparashikuara	300	1	300
Totali për funksionimin e një GLV			5,960
Totali për funksionimin e 12 GLV-ve			71,520
Shpenzimet për funksionimin e RrZhR-së			5,960
Totali për funksionimin e GLV-ve dhe RrZhR			77,480 €

GLV-të e përzgjedhura pas nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, 80% e të gjitha shpenzimeve të pranueshme i marrin si paradhënie.

Ndërsa pas përfundimit të projektit, përfituesi duhet të sjellë dëshmi (faturat, timesheet ose formularin e ditëve të punës të menaxherit dhe të ekspertëve, si dhe CV-në e menaxherit, CV-në e ekspertit etj., procedura si është zgjedhur menaxheri apo eksperti), si për para të marruara në avans ashtu edhe për 20% të cilat paguhen pas përfundimit të projektit (pas kontrollës së dytë në terren, përlogaritjes së faturave dhe rezultateve të investimit). Në rast të mos përmbushjes së këtij kushti, përfituesi (GLV-ja e kontraktuar) obligohet të kthej mjetet e marrura.

Vërejtje: Këtu intensiteti i ndihmës nga MBPZHR është 100% për GLV-të e përzgjedhura.

Aktiviteti 2. "Zbatimi i strategjive zhvillimore lokale"

Aktiviteti 2b është zbatimi i SZHL-ve të GLV-të e përzgjedhura ku promovojnë dhe zbatojnë projekte të vogla në përputhje me SZHL-të.

Përzgjedhja e projekteve nga GLV-të dhe procedura e aplikimit

GLV-të e përzgjedhura zbatojnë programin sipas qasjes prej poshtë-lartë. Vendimet lidhur me elaborimin dhe zbatimin e strategjive zhvillimore lokale duhet të merren nga bordi kryesues i GLV-së përmes shumicës së thjeshtë të votave.

GLV-ja duhet të përgatis (dhe të përzgjedhë projektin) mandej aplikacioni përcjellët në Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë (AZHB).

GLV-të e përzgjedhura pas nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, 80% e të gjitha shpenzimeve të pranueshme i marrin si paradhënie.

Ndërsa pas përfundimit të projektit, përfituesi duhet të sjell dëshmi (faturat, timesheet ose formularin e ditëve të punës të menaxherit dhe të ekspertëve, si dhe CV-në e menaxherit, CV-në e ekspertit etj., procedura si është zgjedhur menaxheri apo eksperti), si për para të marruara në avans ashtu edhe për 20% të cilat paguhen pas përfundimit të projektit (pas kontrollës së dytë në terren, përlllogaritjes së faturave dhe rezultateve të investimit). Në rast të mos përmbushjes së këtij kushti, përfituesi (GLV-ja e kontraktuar) obligohet të kthej mjetet e marrura.

Vërejtje: Këtu intensiteti i ndihmës nga MBPZHR është 80% dhe 20 % nga donatorët tjerë apo nga anëtarët e GLV-ve të përzgjedhura.

Ndihma publike nga MBPZHR (80%) jepet në dy këste: 80% si paradhënie dhe 20 % pas përfundimit të projektit.

GLV-të dhe RrZHR-ja duhet të bëjnë kërkesën për pagesë edhe për paradhënje.

2.2. Aplikantët e pranueshëm

Përfituesit përfundimtar/final të Aktivitetit 2. "Zbatimi i strategjive zhvillimore lokale" dhe Aktiviteti 1. "Përvetësimi i aftësive dhe nxitja/animimi i banorëve të territorit të GLV-ve për GLV-të e përzgjedhura" janë të gjitha GLV-të e përzgjedhura dhe RrZHR i GLV-ve.

2.3 Aktivitetet e pranueshme për:

Aktiviteti 1. "Përvetësimi i aftësive dhe nxitja/animimi i banorëve të territorit të GLV-ve për GLV-të e përzgjedhura"

- Përgatitja e studimit për zonën (psh: studime socio-ekonomike, regjionale, të marketingut, etj.);
- Trajnimi dhe shkollimi/edukim i punonjësve dhe anëtarëve të GLV-ve në bazë të temave të ndryshme:

- Temat e ndërlidhura me qasjen LEADER (psh: koncepti LEADER, qeverisja lokale, SZhL, menaxhimi i rrjeteve, avancimi i pjesëmarrjes së palëve me interes, etj.)

- Temat e ndërlidhura me menaxhimin (psh: përgatitja e planeve të biznesit, përgatitja e aplikacioneve për projekte, kontabiliteti dhe raportimi, etj.);
- Tërheqja e interesimit, organizimi i publicitetit dhe materialet e ngjarjet promovuese për anëtarët e GLV-ve dhe banorët e zonës (p.sh: seminare, punëtori, mbledhje, etj.);
- Pjesëmarrja e anëtarëve të GLV-ve në seminare, punëtori, mbledhje, vizita studimore, duke përfshirë ngjarjet e organizuara nga Rrjeti për Zhvillim Rural.

2.4 Lista indikative e shpenzimeve të pranueshme për:

Aktivitetin 1

- Shpenzimet e shërbimeve të ekspertëve me CV të verifikuar (ekspertët e zhvillimit ekonomik, rural dhe regjional, mjedisit, marketingut);
- Shpenzimet e përkthimit me shkrim dhe me gojë;
- Shpenzimet e udhëtimit brenda dhe jashtë Kosovës, duke përfshirë akomodimin dhe mëditjet (anëtarëve të GLV-ve të përzgjedhura);
- Shpenzimet lidhur me aktivitetet e nxitjes, animimit të interesimit (p.sh: trajnimet, pjesëmarrja në seminare, punëtori dhe panaire, parapagimi për publikime dhe blerja e tyre, aktivitete të tjera të zgjimit të interesimit, etj.);
- Shpenzimet e organizimit të punëtorive dhe ngjarjet informative për nxitjen/ animimin e pjesëmarrjes aktive të popullatës rurale në proceset e zhvillimit lokal;
- Shpenzimet e marrjes me qira të objekteve dhe pajisjeve për organizime të ndryshme, si dhe shërbimet hoteliere;
- Shpenzimet për përgatitjen dhe publikimin e materialeve promovuese, duke përfshirë

2.5 Aktivitetet e pranueshme për:

Aktivitetin 2a Funkcionalizimi i GLV-ve të përzgjedhuara duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre"

- Hapja e zyrës së GIV-ve, duke përfshirë pajisjet dhe mobilet e zyrës;
- Punësimi i punonjësve - menaxherit me orar të plotë ose gjysëm orari;
- Qiraja e zyrës dhe shpenzimet vjetore rrjedhëse, si: materiali për zyrë, rryma, telefoni, internet, etj;
- Caktimi i buxhetit për shërbimet e tjera të jashtme si: TI, kontabilitet, etj;
- Shpenzimet e aktiviteteve për menagjerin dhe anëtarët e bordit, si udhëtimit për takime jashtë zyrës psh me GIV-të e tjera, etj;
- Identifikimi dhe caktimi i buxhetit për projektet e vogla që të zbatohen drejtëpërdrejtë.

2.6 Lista indikative e shpenzimeve të pranueshme për Aktivitetin 2a

- Pagat e menagjerit të Glv-së dhe/ ose punonjësve tjerë të Glv-ve;
- Qiraja e zyrës dhe shpenzimet operative;
- Materiali për zyrë;

- Blerja e pajisjeve, duke përfshirë pajisjet e TI-së, mobilet;
- Shërbimet për specialistët e TI-së, kontabilistët, etj;
- Shpenzimet e paparashikueshme.

2.7 Aktivitetet e pranueshme për:

Aktivitetin 2b -Zbatimi i projekteve të vogla

GLV-të zbatojnë projekte të vogla në përputhje me SZHL-të si ngjarje kulturore (panaire, festivale, ekspozita etj), promovim i produkteve vendore (etiketim, marketing, fletëpalosje, broshura, etj), infrastrukturë të shkallës së vogël (gardh, fontana, parqe, ura të vogla, rrugë fushore, renovim të trashëgimisë kulturore, etj).

3. Procedura e aplikimit

Pas kompletimit të dokumenteve të kërkuar shih në Shtojca nr 1. Dokumentet e kërkuara për aplikacione.

Aplikimi bëhet në Agjencionin për Zhvillimin e Bujqësisë,

Rruga Migjeni

10000 Prishtinë, Kosovë

3.1 Dorëzimi i aplikacionit dhe Afati i fundit

Kur?

Thirrja për Aplikim bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë dhe njoftimi do të publikohet në faqen e internetit të MBPZHR: <http://www.mbpzhr-ks.net/> dhe në faqen e internetit të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë <http://azhb.rks-gov.net>

Ky dokument lëshohet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

3.2 Dorëzimi i aplikacionit

Aplikacionet së bashku me të gjitha dokumentet e kërkuara - duhet të dorëzohet vetëm brenda periudhës së përmendur në kuadër të shpalljes.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti obligativ, zyrtari i Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë nuk e pranon aplikacionin. Aplikanti ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që të kompletoj dokumentet.

4. Përzgjedhja, kontraktimi dhe zbatimi i veprimeve

4.1 Procedura e përzgjedhjes

Përzgjedhja e përfituesve të mundshëm bëhet sipas kritereve të pranueshmërisë dhe kritereve të kontrollës administrative të të gjitha GLV-ve të përzgjedhura dhe RrZhR-së që i plotësojnë kushtet e pranueshmërisë dhe kontrollën administrative (dokumentet e kërkuara dhe projekt propozimin sipas formës së publikuar në udhëzues) të jenë përfitues potencial.

4.2 Shënime të rëndësishme për aplikantët lidhur me refuzimin e aplikacioneve

Aplikacionet mund të refuzohen nëse nuk janë të kompletuara, nëse nuk e plotësojnë kriterin e pranueshmërisë.

Kujdes: arsyet e refuzimit duhet të paraqiten dhe sqarohen në vendim të cilën Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë ia dërgon Aplikuesit!

2. Aplikacionet e papranueshme - deklarohen të papranueshme vetëm ata të cilët nuk i plotësojnë kriteret e pranueshmërisë dhe kriteret të kontrollës administrative të cilin e bëjnë zyrtarët e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë në Prishtinë.

Kujdes: për aplikacionet e pakompletuara aplikanti njoftohet dhe brenda 5 dite prej momentit kur merr informatën duhet të plotësoj.

Mund të thirren vetëm për dokumente (si nr. i letër njoftimit, nr. xhirollogarisë, nr.fiskal). Nëse nuk plotësohen këto kushte brenda afatit të paraparë, projekti refuzohet.

5. Procedurat administrative

- GLV-te e përzgjedhura për periudhën 2014 - 2020 dhe RrZHR aplikojnë në Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë me projekt propozim apo plan-biznesi për mbulimin e kostove operative për funksionalizimin e GLV-ve dhe për ndërtimin e kapacitetve të GLV-ve.
- GLV-të e zgjedhura nënshkruajnë kontratë me AZHB-në (kontrata përcakton të drejtat dhe obligimet e një GLV-je) në përputhje me rregullat e vendosura.
- AZHB-ja kontrollon GLV-të në lidhje me obligimet që dalin nga kontrata (kontrollin administrativ dhe kontrollin në vend).

AZHB-ja ekzekuton pagesat për GLV-të në bazë të kërkesave të kontrolluara dhe të miratuara për pagesës.

6. Lista e shtojcave

1. Shtojca 1: Lista e dokumenteve të dorëzuara
2. Shtojca 2: Formulari për Aplikim
3. Shtojca 3: Projekt propozim per GLV- potenciale dhe RRZhR/ për Aktivitetin a
“ Funksionalizimi i GLV të përzgjedhura”
4. Shtojca 4: Projekt propozimi për GLV-përzgjedhura dhe RrZhR të GLV-ve/ Për
Aktivitetin 1. “Përvetësimi i aftësive dhe nxitja/animimi i banorëve të teritorit të GLV-
ve për GLV të përzgjedhura”
5. Shtojca 5: Formulari i Kontratës
6. Shtojca 6: Formulari i Kërkesës për Pagesë për Masën 303
7. Shtojca 7: Letra Informuese
8. Shtojca 8: Lista e Shpenzimeve të Pranueshëme
9. Shtojca 9: Treguesit

Shtojca 1: Lista e dokumenteve të dorëzuara

Dokumentet e kompletuara (dosja) duhet t'i ketë dokumentet e radhitura si në listën e mëposhtme dhe çdo faqe duhet të ketë të shkruar numrin me dorë. Ky numër duhet të paraqitet në listë pranë emrit të dokumentit.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti obligativ, zyrtari i AZHB-së nuk e pranon aplikacionin, por e regjistron aplikantin dhe i jep atij një kopje të kësaj shtojce duke ia rumbullakësuar dokumentet që i mungojnë aplikantit. Aplikanti ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që të kompletoj dokumentet.

Në rastet kur kërkohet vetëm kopje e dokumentit, aplikanti e shkruan me dorë në kopje „sikur në origjinal“ dhe ia sjellë origjinalin në shikim zyrtarit regjional i cili verifikon përputhshmërinë e kopjes dhe ja kthen origjinalin aplikantit

Për GLV-të e përzgjedhura

Dokumentet e bashkangjitura /ju lutem shënoni më r / / (dhe radhitni ato sipas listës së dhënë në fund të këtij aplikacioni	Obligative
Formularin për Aplikim - sipas modelit të AZHB-së preferohet të jetë i plotësuar me makinë ose kompjuter. Shih Aneksi nr. 2	L
Aplikanti/GLV e përzgjedhur duhet të paraqesë një projekt propozim) Shih Aneksi nr.3	L
Dëshminë se trupi menaxhues i GLV-së së përzgjedhur prezenton interesat e grupeve të ndryshme publike dhe private (lista e anëtarëve të trupit menaxhues)	L
Mbi 50% të anëtarëve duhet të jenë anëtarët që paraqesin partnerët ekonomik, sociale, shoqërinë civile, asociacione, shoqata të ndryshme që mbulojnë atë territor. (lista e anëtarëve dhe nga vinë institucioni, organizata, kompania private etj)	L
Jo më pak se 20% të jenë anëtarë që vinë nga institucionet publike (lista e anëtarëve)	L
Respektimi i diversitetit të moshës dhe barazia gjinore më së paku 10 % të anëtarëve të jenë femra dhe të rinjë. (lista e anëtarëve si dhe të paraqitet moshja e tyre, gjinia (data e lindjes)	L
Certifikatën e regjistrimit të GLV-së së përzgjedhur në Regjistrin e OJQ-ve, ne Ministrinë e Administratës Publike	L

Kopje e letër njoftimit të përfaqësuesit të autorizuar nga GLV-ja e përzgjedhur	L
Dëshminë e xhirrologarisë bankare në emër të përfaqësuesit të GLV-së së përzgjedhur	L
Certifakën e numrit Fiskal të GLV-së së përzgjedhur Dëshmia e kryerjes së obligimeve të antarësisë ndaj RrZhr-se	L

Për RrZhr-në

Dokumentet e bashkangjitura /ju lutem shënoni më r / / (dhe radhitni ato sipas listës së dhënë në fund të këtij aplikacioni	Obligative
Formularin për Aplikim - sipas modelit të AZHB-së preferohet të jetë i plotësuar me makinë ose kompjuter. Shih Ankesin nr.2	
Aplikanti/RrZhr duhet të paraqesë një projekt propozim Shih Aneksin nr.3	L
Certifikatën e regjistrimit të RrZhr-së në Regjistrin e OJQ-ve, ne Ministrinë e Administratës Publike	L
Dëshminë se menaxheri (udhëheqsi i RrZhr-së) ka eksperiencë në zhvillim rural/ Diploma e fakultetit dhe CV-ja	
Kopje e letër njoftimit të përfaqësuesit të autorizuar nga RrZhr-ja.	L
Dëshminë e xhirrologarisë bankare në emër të përfaqësuesit të RrZhr-së.	L
Certifakën e numrit Fiskal të RrZhr-së.	L

Shtojca 2: Formulari për Aplikim

MASA 303 : Përkrahje për GLV të përzgjedhura dhe RRZhR	
I. Emri i përfituesit	..... (Subjekti juridik dhe emri i personit kontaktues) .....
	(Komuna)
	Regjioni:
	Komuna:
	Vendbanimi:
	Nr. i rrugës:
	Fahu postar:
	Telefoni:
	Faksi:
	E-mail:
Ueb faqja:	
II. Emri i GLV -s	_____ _____
<i>Vetëm për përdorim zyrtar (të plotësohet nga zyrtari regjionali AZHB-së):</i>	
Numri unik regjistruar i projektit (NUR):	
III. Data:	_____ (dd/mm/vvvv)
IV. Koha:	_____ (ora dhe minuta, të plotësohet vetëm kur aplikacioni të jetë komplotuar)
V. Aplikacioni është kompletuar	PO ☐ JO
<i>Vetëm për përdorim zyrtar (të plotësohet nga zyrtaret t AZHB-së):</i>	

_____
_____
(nënshkrimi i aplikuesit)

(nënshkrimi i zyrtarit të AZHB)

VI. Përshkrimi i aplikantit

Për Personat (entitetet) Juridike GLV:	
Numri Regjistruar i GLV-së	<input type="text"/>
Statusi Juridik:	
Për të gjithë aplikantët:	
Banka	Emri i bankës:
	IBAN:
	Xhirrollogaria e bankës:
	Adresa:
Personi fizik apo i Autorizuar	
Emri _____ Emri i Babës _____ Mbiemri _____	Numri Personal Nr. i letërnjoftimit <input type="text"/> Email: _____
VII. Numri i projekteve të mbështetura nën këtë masë	
GLV ka marrë mbështetje në kuadër të kësajë mase	PO JO
Numri i projekteve të mbështetura më parë	
GLV-ja aplikoj për mbështetje në kuadër të kësajë mase	Për _____ kohë
IX. Përshkrimi i mbështetjes së marrë financiare	
Mbështetja e parë financiare e marrë në kuadër të kësajë mase	.....Euro Nr. i Kontratës _____ / _____ (data)
Mbështetja e dytë financiare e marrë në kuadër të kësajë mase	.....Euro Nr. i Kontratës _____ / _____ (data))
Shuma e përgjithshme e mbështetjes financiare të marrë në kuadër të kësajë mase deri më tani:	..... Euro

X. Deklaratat

Duke firmosur këtë formular për aplikim,

Unë deklaroj, se:

Të gjitha të dhënat, informatat dhe dokumentacionin, të cilin unë kam paraqitur në këtë formular për aplikim janë të vërteta.

GLV obligohet se do të:

Shfrytëzoj investimet konform projektit të dorëzuar me aplikacion (dhe të mos shes, financoj, heqë dorë nga ato);

Të bëjë kthimin e grantit të pranuar nëse nuk veproj në përputhje me kushtet e kontratës:

XII. Data / Nënshkrimi

Data – muaji – viti

...../...../.....

(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi)

Vërejtje: përfituesi plotëson vetëm fushat e bardh

Shtojca 3: Projekt propozimi për GLV-t e përzgjedhura dhe RrZhr të GLV-ve

A. Model për projekt propozim për GLV të përzgjedhura

Aktivitetin 2. - "Zbatimi i strategjive zhvillimore lokale"

Aktiviteti 2a - "Funksionalizimi i GLV të përzgjedhura"

1. Informata të përgjithshme

1.1 Grupi Lokal i Veprimit Përzgjedhur, adresa, regjistrimi dhe të dhënat për kontakt të zyrës operative

1.2 Përshkrim i shkurtër Roli i Grupit Lokal të Veprimit

1.3 Bordi menaxhues dhe trupa udhëheqëse me nominim nga personi përgjegjës.

a) Trupi menaxhues i GLV-ve të përzgjedhur duhet të jetë i përbërë në atë mënyrë që ta paraqes interesat e grupeve të ndryshme publike dhe private të popullatës në zona rurale.

1.4 Numri i anëtarëve më shumë se 50% duhet të jenë partnerët që përfaqësojnë shoqërinë civile, partnerët ekonomike, shoqatat e ndryshme që veprojnë në atë territor. (lista e anëtarëve dhe nga vinë institucioni, organizata, kompania private, etj.)

1.5 Minimumi duhet të jenë 20% e anëtarëve nga institucionet publike (më pak se 50%)

1.6 Të respektohet diversiteti dhe barazia gjinore më së paku 10% të jenë femra dhe 10 % të jenë të rinjë (të prezantohen me listë emrat gjinia dhe data e lindjes)

1.8 Aktivitetet e deritashme të realizuara dhe planet.

1.9 Të kërkohet nga GLV-të e përzgjedhuara dhe RrZhr i GLV-ve afati i implementimit të këtij aktivitet.

P.sh nëse afati i zbatimit është 12 muaj me mundësi vazhdimi edhe për 2 muaj një orar indikativ të aktiviteteve të tyre (p.sh vendosja e zyres, zgjedhja e menaxherit, blerja e pajisjeve për zyre, ndonjë aktivitet tjetër të menaxherit të parqitete në një orar).

Të gjitha aktivitetet të dokumentohen me fotografi dhe lista të pjesëmarrësve

1.10 P.sh

Aktiviteti	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3	Muaji 4	Muaji 5	Muaji 6
Vendosja E zyres						
Përzgjedhja e Menaxherit						
Blerja E pajisjeve për zyre						
Etj						

Aktiviteti 2. "Zbatimi i strategjive zhvillimore lokale"

a) Aktiviteti 2a është funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhuara dhe RrZhR duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre.

Tabela 1. Shpenzimet indikative për funksionalizimin e një GLV-je dhe RrZhR

Shpenzimet e pranueshme për funksionalizimin e GLV-ve dhe RrZhR-së	Euro	Muaj	Total
Pagat e menaxherit të GLV-së dhe/ose të punonjësve të tjerë të GLV-ve; (rroga bruto)	220	12	2,640
Qiraja e zyrës dhe shpenzimet operative;	150	12	1,800
Materiali për zyrë;	10	12	120
Shërbimet (specialistët e TI-së, kontabilistët, etj.);	50	10	500
Rryma, uji dhe shërbimet e komunaleve	30	12	360
Shpenzimet e transporti	20	12	240
Shpenzimet e paparashikuara	300	1	300
Totali për funksionimin e një GLV			5,960
Totali për funksionimin e 11 GLV-ve			65,560
Shpenzimet për funksionimin e RrZhR-së			5,960
Totali për funksionimin e GLV-ve dhe RrZhR			71,520
Funksionalizimi i GLV - Bifurkacioni Ferizaj			6,960
Totali i Buxhetit për 12 GLV dhe RrZhR			78,480€

B. Model për projekt propozim per RrZhR

Për: RRJETI I ZHVILLIMIT RURAL

1. Informata të përgjithshme

1.1 Rrjeti i Zhvillimit Rural (RrZhR) adresa, regjistrimi dhe të dhënat për kontakt të zyrës operative

1.2 Përshkrim i shkurtër / Roli të rrjetit

1.3 Bordi menaxhues dhe trupa udhëheqëse me nominim nga personi përgjegjës

1.4 Numërimi i anëtarëve

2. Aktivitetet e deritashme i RrZhR

3. Plani punës (aktivitete) e RrZhR për vitin 2019

Tabela 1. Shpenzimet indikative për funksionalizimin e RrZhR

Shpenzimet e pranueshme për funksionalizimin e GLV-ve dhe RrZhR-së	Euro	Muaj	Total
Pagat e menaxherit të GLV-së dhe/ose të punonjësve të tjerë të GLV-ve; (rroga bruto)	220	12	2,640
Qiraja e zyrës dhe shpenzimet operative;	150	12	1,800
Materiali për zyrë;	10	12	120
Shërbimet (specialistët e TI-së, kontabilistët, etj.);	50	10	500
Rryma, uji dhe shërbimet e komunaleve	30	12	360
Shpenzimet e transporti	20	12	240
Shpenzimet e paparashikuara	300	1	300
Totali për funksionimin e një GLV			5,960
Totali për funksionimin e 11 GLV-ve			65,560
Shpenzimet për funksionimin e RrZhR-së			5,960
Totali për funksionimin e GLV-ve dhe RrZhR			71,520
Funksionalizimi			6,960
i GLV - Bifurkacioni Ferizaj			
Totali i Buxhetit për 12 GLV dhe RrZhR			78,480€

p.sh nëse afati i zbatimit është 12 dhe me mundësi vazhdimi edhe 2 muaj një orar indikativ të aktiviteteve të tyre (p.sh vendosja e zyres, zgjedhja e menaxherit, blerja e pajisjeve për zyre, ndonjë aktivitet tjetër të menaxherit) të parqitetet në një orar)

Altiviteti	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3	Muaji 4	Muaji 5	Muaji 6
Vendosja e zyres						
Përzgjedhja e menaxherit						
Aktivite e RrZhr etj						

Të gjitha aktivitetet të dokumentohen me fotografi dhe lista të pjesëmarrësve

Shtojca 4. Projekt propozimi për GLV-përzgjedhura dhe RrZhr të GLV-ve

Për Aktivitetin 1. "Përvetësimi i aftësive dhe nxitja animimi i banorëve të teritorit të GLV-ve për GLV të përzgjedhura"

A. Model për projekt propozim për GLV e përzgjedhuar Për:
Grupe Lokale të Përzgjedhura

SHËNIM: Ky dokument duhet të respektohet në tërësi. Ky dokument nuk është për t'u plotësuar por është një model si të shkruhet projekt propozim.

1. Informata të përgjithshme

Grupi Lokal i Veprimit Përzgjedhur, adresa, regjistrimi dhe të dhënat për kontakt të zyrës operative.

Përshkrim i shkurtër: Roli i Grupit Lokal të Veprimit

Bordi menaxhues dhe trupa udhëheqëse me nominim nga personi përgjegjës. Trupi menaxhus i GLV-se potenciale duhet të jetë i përbërë në atë mënyrë që ta paraqes interesat grupeve te ndryshme publike dhe private te populates në zona rurale.

Numri i anëtarëve Më shumë se 50% duhet të jenë partnerërt që përfaqësojnë shoqërinë civile, partnerët ekonomik, shoqatat e ndryshme që veprojnë në atë territor.

Minimumi duhet të jenë 20% e anëtarëve nga institucionet publike. (më pak se 50%)

Të respektohet diversiteti dhe barazia gjinore më së paku 10% të jenë femra dhe 10% duhet të jenë të rinjë të paraqitet në listë me data të lindjes.

Kapacitet e ekspertëve të angazhuar për çështje të caktuar njohur për çasjen LEADER, bujqësi, ekonomi, financa, analiza të tregut, analiza të socio ekonomike të teritorit, përgatitje të projkteve, kontabilist etj. Sipas nevojës së GLV-s së përzgjedhur dhe të aprovuar nga Bordi i GLV-s së përzgjedhur (proceduart e selektimit të jenë transparente) të paraqitet së paku 3 CV të ekspertëve)

Aktivitetet e deritashme të realizuara dhe planet.

Aktivitetet e planifikuara që do t'i realizon gjatë periudhës së zbatimit të projektit Përshkrimi projektit - ju lutem përdore tabelën e mëposhtme:

Tabela 1 – numrimi i aktiviteteve të propozuara për

Aktivitete	Sasia/numri	Shpenzimet/ totale të përlllogaritura
Organizmit të takimeve me palë me interes	xxxxxx	...euro
Organizimi seminareve nivele lokale	xxxxxx	...euro
Vizitat në terren	xxxxxx	...euro
Eksperti 1	ditë/pune	...euro
Eksperti 2	ditë/pune	...euro
Transporti (bileta/karburante) bazuar në	Detajet duhet të	...euro

	Regjistrin e udhëtimit me veturë); -shpenzimet për (materialit të zyrës);	regjistrohen në libra të veçanta	
	Publikimet e ndryshme (broshura, fleteposje)		
	Aktivitete e tjera		.....euro

Përshkrimi i aktiviteteve të propozuara, shembull:

Në rast të angazhimit të ekspertëve:

- Numri optimal për ditë pune për të gjithë ekspertët 30 ditë. (nuk mund të tejkalohet)
- Shuma maksimale e pagesës ditore për ekspert 100 euro/ditë. (pagesa për ditë nuk guxon me qenë më shumë se 100 euro/ditë)
- Në rastin e kontraktimit të ekspertit, CV-ja e ekspertit dhe konfirmimi për përvojën duhet të dorëzohen në momentin e kërkesës për pagesë tek Agjencia për Zhvillimin Rural (proceduart e sekeltimit të jenë transparente) te paraqitete 3 se paku 3 CV te ekspertve)

Në rastin e propozimit për aktivitetin:

Organizmit të takimeve me palë me intres: Numri përafërsisht i pjesëmarrësve; duhet të bëhet përshkrimi përshkrimi i hapësirës (sallës) për takim (p.sh. sipërfaqja minimale m2); logjistika që duhet të sigurohet (mikrofonat dhe zërimi, video-projektori dhe laptopa, flip-chart, etj), agjenda e ditës, për materialet e shtypura ne letër etj. Këto duhet të paraqiten si vlerësim në këtë projekt propozim, ndërsa;

Të gjithë pjesëmarrësit të takimit duhet të dokumentohen me listën e pjesëmarrësve, si dhe agjenda e takimit, të cilat do të duhet të dorëzohen në kohën e kërkesës për pagesë të shumë së mbetur.

Në rastin e propozimit për aktivitetin:

Organizimi seminareve nivele lokale: Numri përafërsisht i pjesëmarrësve; duhet të bëhet përshkrimi përshkrimi i hapësirës (sallës) për takim (p.sh sipërfaqja minimale m2); logjistika që duhet te sigurohet (mikrofonat dhe zërimi, video-projektori dhe laptopa, flip-chart, etj), agjenda e ditës, për materialet e shtypura ne letër etj. Këto duhet të paraqiten vlerësim në këtë projekt propozim, ndërsa

Të gjithë pjesëmarrësit të takimit duhet të dokumentohen me listën e pjesëmarrësve, dhe agjendën, të cilat do të duhet të dorëzohen në kohën e kërkesës për pagesë të shumë së mbetur (20%).

Në rastin e propozimit për aktivitetin: Vizita në terren të bëhet një vlerësim se sa vizita në terren do të mund të realizohen.

Të gjitha vizitat në terren të duhen dokumentohen me një raport të shkurt të vizitës në terren (qëllimin e vizitës, më kë jeni takuar dhe rezultatet e takimit). Të gjitha këto duhet të dorëzohen në kohën e kërkesës për pagesë për shumë të shumë së mbetur (20%). Lista e pjesëmarrësve

Transporti (bileta/karburante) bazuar në regjistrin e udhëtimit me veturë; (për km sa paguhet 25 cent)

Shpenzimet e paparashikuara

Për të gjitha këto duhet të bëhet një vlerësim për shpenzimet e mundëshme.

Ndërsa në fund të aktivitetit/projektit duhet të dokumentohen këto shpenzime me fatura dhe ditët e punës së menaxherit. Të gjitha këto duhet të dorëzohen në kohën e kërkesës për pagesë për shumën e shumës së mbetur (20%).

- Një orar indikativ për aktivitetet e parapara

p.sh nëse afati i zbatimit është 12 muaj me mundësi vazhdimi edhe për 2 muaj një orar indikativ të aktiviteteve të tyre (p.sh vendosja e zyres, zgjedhja e menaxher, blerja e pajisjeve për zyre, ndonjë aktivitet tjetër të menaxherit të parqitete në një orar)

Aktiviteti	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3	Muaji 4	Muaji 5	Muaji 6

Etj

Lista e rezultateve të pritura dhe indikatorët e pritur.

Të gjitha aktivitetet të dokumentohen me fotografi dhe lista të pjesëmarrësve

Shtojca 5: Formulari i Kontratës

K O N T R A T Ë

PËR FINANCIMIN E GLV-ve DHE
RrZHR

Nr xxxxxxxxxxxx

E lidhur në Prishtinë, më xxxxxxxxxxxx , ndërmjet:

1. Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë-MPBZHR, të cilën e përfaqëson Kryeshefi Ekzekutiv z. xxxxxxxxxxxx, në tekstin e mëtejme autoriteti kontraktues, në njërën anë dhe.
2. XXXXXXXXX nga xxxxxxxx me numër të biznesit xxxxxxxxxxxx me numer unik i identifikimit në regjistrin e fermerëve xxxxxxxxxxxx , të cilin e përfaqëson XXXXXXXXX me numër të letënjoftimit xxxxxxxxxxxx si përfitues në anën tjetër.

Neni 1

Objektivat e

kontratës

1. Ky dokument duhet të krijojë kornizë juridike dhe operacionale për Agjencinë e Zhvillimit të Bujqësisë për financimin e kërkesës për pagesë të Përfituesit;

2. Përfituesi do të financohet sipas kushteve të parapara në kontratë, për të cilat deklaron se i njeh dhe i pranon.

3. Pjesë obliguese e kontratës janë:

a) Kërkesa për pagesë dhe shtojcat e saj;

b) Projekti dhe shtojcat e projektit të paraqitura nga përfituesi pas vlerësimit (pranimi dhe kriteret përzgjedhës për të cilat janë dhënë pikët), së bashku me të gjitha modifikimet që janë bërë gjatë vlerësimit.

4. Përfituesi është i obliguar të respektojë tërësisht këto kushte gjatë implementimit (derisa të bëhet pagesa e fundit) dhe 5 vjet pasi që të bëhet pagesa e fundit, gjatë periudhës së monitorimit.

Neni 2

Implementimi dhe vlefshmëria e kontratës

1. Implementimi i kontratës fillon prej momentit që kontrata është nënshkruar nga të dyja palët.

Vlefshmëria e kontratës përfshin periudhën kohore prej momentit të nënshkrimit të kontratës deri tek ekzekutimi i pagesës së fundit dhe 5 vjet të periudhës monitoruese e cila llogaritet nga data e ekzekutimit të pagesës së fundit.

Neni 3

Vlera e kontratës

1. Vlera totale e pranueshme e projektit të financuar xxxxxxxxxxxx Euro
Është

2. Vlera e përkrahjes publike me xxxxx % është XXXXXXXXXXXX €

Afati për kryerjen e investimeve është xxxxxx ditë dhe pasi t'i përfundoni investimet e parapara në afat prej 15 ditëve duhet të lajmëroheni në zyret të AZHB-së për të bërë kërkesën për pagesë. Nëse investimet i përfundoni para afatit të paraparë me kontratë ju mund të lajmëroheni menjëherë në zyret e AZHB-së për të bërë kërkesën për pagesë.

Neni 4

Pagesa

1. Përkrahja publike e shumës së pranuar të projektit do të behët me dy këste. Ku kësti i parë prej 80% i përkrahjes publike do të jepet si avans pas nënshkrimit të kontratës në mes përfituesit dhe AZHB-së;

2. Kësti i dytë prej 20% të përkrahjes publike bëhet pas kontrollës së dytë në terren, llogaritjes së faturave dhe kryerjes së investimeve.

3. PAGESA duhet të ekzekutohet duke u bazuar në kërkesën e pagesës së paraqitur nga përfituesi tek Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë. Autorizimet e pagesës do të bëhen në bazë të dokumentacionit të paraqitur nga përfituesi dhe rezultateve të kontrollit sipas Udhëzimeve Administrative të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë. Çdo autorizim i pagesës mund të bëhet jo valid në rast të ndonjë parregullsie të vërejtur gjatë validitetit të kontratës.

Neni 5

Kontrollimi dhe monitorimi i projektit gjatë validitetit të kontratës

1. Përfituesi është i obliguar t'i jap qasje të plotë çfarëdo kontrole të bërë nga Agjencia për

Zhvillimin e Bujqësisë, që ka lidhje me investimin e bërë, duke përfshirë të dhënat mbi punëtorët, kontabilitetin dhe taksat e paguara.

2. Në qoftë se Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë vëren se investimi publik i financuar nuk është përdorur sipas qëllimit të tyre, planit teknik të projektit dhe planit të biznesit, ose është shitur ose dhënë me qira, Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë ka të drejtë dhe obligim që të kërkojë kthimin e shpenzimeve të bëra.

3. Përfituesi është përgjegjës që të ruaj qëndrueshmërinë ekonomike të investimit dhe të demonstrojë dobishmërinë e tij publike.

Neni 6

Plotësime të kontratës

1. Përfituesi mund të kërkojë që të bëhen modifikime në kontratë, vetëm në qoftë se ato nuk ndryshojnë pranimin dhe rezultatin e projektit, dhe vetëm gjatë periudhës implementuese. Sidoqoftë këto modifikime nuk mund të kenë efekt retroaktiv. Modifikimet mund të atakojnë aspektin financiar dhe teknik, vetëm në qoftë se janë në përputhshmëri me masën, nëse nuk ndryshojnë qëllimin kryesor të projektit dhe nëse janë të limituara në maksimum 10% të totalit të shpenzimeve të pranueshme.
2. Mbështetja totale publike që është aprovuar fillimisht nuk mund të rritet në asnjë rrethanë.
3. Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë mund të miratojë ndryshime/plotësime të kontratës sipas kërkesës së Përfituesit, duke u bërë ato pjesë të Kontratës.
4. Të drejtat dhe obligimet e kontratës nuk mund të ipen nga Përfituesi palës së tretë pa ndonjë marrëveshje specifike nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë. Në këso raste Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë ka për detyrë që të mbikëqyrë në vazhdimësi mirëmbajtjen e pranimin dhe kriterëve përzgjedhës.

Neni 7

Ndërprerja e kontratës

1. Vetëm në rrethana të jashtëzakonshme dhe të justifikuara drejtë duke përfshirë „forcë madhore” në rastet që janë të krijuara dhe komunikuar nga Palët, Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë mund të vendosë që të ndërpresë kontratën pa pyetur përfituesin që të rifinancojë mbështetjen e marrë publike.
2. Palët mund të vendosin në ndërprerjen e kontratës sipas një marrëveshje të përbashkët, në këtë rast Përfituesi duhet që të kthejë të gjithë mbështetjen e marrë publike.
3. Në rast të vërejtjes së ndonjë parregullsie në ekzekutimin e kontratës, duke përfshirë rastet kur Përfituesi nuk është në gjendje që të bëjë pagesën apo ka falimentuar, ose nëse është vërejtur se dokumentet e ofruara janë të rreme/skaduara/jo të plota/nuk pasqyrojnë realitetin, atëherë Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë duhet të ndërprejë kontratën në kuptimin e njoftimit me shkrim adresuar Përfituesit, pa asnjë vonesë dhe pa asnjë formalitet tjetër dhe pa ndërhyrje të ndonjë ligji të Gjykatës. Në rast të tillë, Përfituesi duhet të kthejë tërë mbështetjen e marrë.
4. Në çdo kohë, në rast të ndonjë dyshimi Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë mund të suspendojë përkohësisht kontratën dhe pagesat, si masë paraprake deri në përfundim të hetimeve, pa ndonjë njoftim.

Neni 8

Forcë madhore

1. Sipas forcës madhore, Pala është e përjashtuar nga përgjegjësitë që parashihen me këtë kontratë.
2. Forcë madhore është përcaktuar si një ngjarje e cila është e paparashikueshme dhe e pamundur për t'u shmangur nga Palët pas nënshkrimit të kontratës dhe që mbron kontratën për t'u ekzekutuar.
3. Si forcë madhore mund të konsiderohen rastet siç janë: tërmetet, vërshimet, lufta, revolucionet, embargot, etj.
4. Çdo rast forcë madhore duhet të dëshmohet dhe pranohet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Neni 9

Komunikimi mes Palëve

1. Çdo këmbim i informatës në lidhje me këtë kontratë duhet të jetë në formë të shkruar: direkt me email ose fax.
2. Njoftimet verbale nuk do të merren parasysh në qoftë se nuk janë bërë edhe njoftime në formë të shkruar siç u përmend në nenin 9

Neni 10

Hyrja në fuqi

Kjo kontratë hyn në fuqi datën e nënshkrimit xxxxxxxxxxxxxxxx

Autoriteti kontraktues AZHB:

Ekrem Gjokaj, Kryeshef Ekzekutiv

_____
/Nënshkrimi/

Përfituesi i grantit:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

_____
/Nënshkrimi/

Shtojca 6: Formulari i Kërkesës për Pagesë për Masën 303

KËRKESA PËR PAGESË

MASA 303: Përkrahje për GLV të përzgjedhura dhe RRZhR

I. Emri i GLV-së	.... (emri i GLV - së)
Adresa e selisë së GLV- së	.... (komuna)

II. Titulli i Projektit	....
--------------------------------	-------------------------

III. Numri Unik i Regjistrimit (NUR) të projektit	....
--	----------------

vetëm për përdorim zyrtar (kjo pjesë plotësohet nga zyrtari AZHb-së I):

Numri unik i regjistrimit (NUR) i kërkesës për pagesë: .....

vetëm për përdorim zyrtar (kjo pjesë plotësohet nga zyrtari AZH-së I):

[Redacted]

IV. Data:	_____ (dd/mm/vvvv)
-----------	--------------------

V. Koha:	_____ (ora dhe minuta, të plotësohet vetëm në rast se kërkesa për pagesë është e plotë)
----------	---

VI. Kërkesa për pagesë është e plotë	☐ PO ☐ JO
--------------------------------------	---

_____
(nënshkrimi i përfituesit të GLV - së)

_____
(nënshkrimi i zyrtarit AZHB-së)

VII. Numri i Regjistrimit të GLV-së

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Numri i Regjistrimit të GLV - së

[Redacted]

VIII. Përshkrimi i përfituesit

[Redacted]

Për Subjektet Juridike:

[Redacted]

Numri i Regjistrimit të Biznesit	<input type="text"/>
Statusi ligjor	<input type="text"/>
Për të gjithë përfituesit:	
Banka	Emri i Bankës:
	Xhirrollogarija : <input type="text"/>
	Kodi BIC:
	Adresa:
Personi Fizik apo i autorizuar	<input type="text"/>
Emri .... Mbiemri	Numri i Identitetit <input type="text"/> Numri i letërnjoftimit <input type="text"/> E-maili: .....

IX. Vendndodhja e Projektit

	Rajoni:
	Komuna:
Vendndodhja e Projektit	Vendbanimi:
	Rruga Nr.:
	Kodi Zip:

XI. Deklaratat

Me nënshkrimin e kësaj kërkesë për pagesë,

Unë deklaroj se:

- 1) Të gjitha të dhënat, informatat dhe dokumentet të cilat unë i kam paraqitur me këtë kërkesë për pagesë janë të vërteta.
- 2) Investimet e përfshira në kërkesën për pagesë janë kryer me të vërtetë.
- 3) Kostot për të cilat unë dëshiroj të paguhem janë të pasqyruara në Tabelën e Kostove të kësaj kërkesë për pagesë.
- 4) GLV-ja nuk kam marrë përkrahje tjetër financiare publike për të njëjtat investime.
- 5) GLV-ja nuk kam borxhe të prapambetura në institucionet publike.
- 6) GLV-ja është dakord që Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural ta publikojë këtë informacion për projektin tim - emrin e përfituesit, vendndodhjen e investimeve, shumën e përkrahjes dhe shumën totale të kostove

XII. Data / Nënshkrimi

Dita – muaji – viti ...../...../.....	...../..... ..... (Emri, mbiemri dhe nënshkrimi) (Vula për subjektet juridike)
--	---

Shënim: Përfituesi plotëson vetëm hapësirat me ngjyrë të bardhë

Dokumentet e bashkëngjitura / Ju lutem shënoni me ^L /^L / dhe radhitini ato sipas kësaj renditjeje në fund të kërkesës për pagesë

Dokumentet e përgjithshme

1. Kopja e llogarisë së vlefshme bankare në emër të GLV-se,	L
2. Faturat origjinale që vërtetojnë shpenzimet e kryera (për pagesat në vlerë më të vogël se 500 €)	L
3. Procesin e zgjedhje së menaxherit / konkursin/ CV e menaxherit të zgjedhur	L
4. Pagest ndaj menaxherit të realizuar nga organet përgjegjës të GLV-s (bordit apo Kryetarit të GLV-s) a) Për çdo muaj ditë e punar të nënshkruar nga Kryetari i GLV-s dhe Menaxheri i GLV-s (aneksi 9) një form për plotësiminë ditëve të punës për menaxheri)	
5. Përshkrimi (specifikimi) i aktiviteteve /investimeve të kryera Një raport i përgatitur nga menaxheri i GLV-s për aktivitete të kryera si dhe orarin e kryerjes	L

së aktiviteteve.

6. Pasqyra e plotë bankare që nga data e pagesës që tregon se përfituesi e ka kryer pagesën (në rastet kur pagesa është bërë me transfer në bankë)	L

Tabela e kostove sipas kërkesës për pagesë Numri unik i regjistrimit (NUR) të kërkesës për pagesë:.....

№	Lloji e shpenzimeve	Sasia		Çmimi për njësi TVSH /Euro/	Çmimi për njësi me TVSH /Euro/	Shuma totale pa TVSH /Euro/	Shuma totale me TVSH /Euro/	Numri i faturës	Data e faturës	Përkrhja e autorizuar /Euro/
		Njësia matëse	Sasia							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
Shuma totale:										

Shënim: hapësirat e hijezuara në tabelën e mësipërme duhet të plotësohen vetëm nga zyrtarët e Agjencisë.

Shtojca 7: Raporti i Vlerësimit

Në rast të kontestimit të rezultateve, ju keni afat prej 5 ditë pune nga dita e pranimit të letrës informuese të ushtroni Ankesë në zyrën ku keni aplikuar. Ankesës duhet të i bashkangjitet letra informuese si dhe dokumentet tjera nëse i posedoni. Ankesa mund të bëhet më së voni 12 ditë pune pas ditës së shpalljes së RAPORTIT TË VLERËSIMIT në web-faqen e AZHB-së.

AZHB bënë vlerësimin e ankesave dhe publikon RAPORTIN E ANKESAVE më së largu 25 ditë pune prej përfundimit të afatit për ankesa dhe e publikon këtë Raport bashkë me RAPORTIN PËRFUNDIMTAR TË PËRZGJEDHES. Më së largu 5 ditë pas këtij publikimi aplikanti duhet të marrë një letrë informuese me rezultatet e vlerësimit dhe sqarime shtesë nërast se ankesa është refuzuar.

Shtojca 8: Lista e Shpenzimeve të Pranueshëm

↳ Masën 303 “Zbatimi i strategjive zhvillimore lokale”

a) Aktiviteti i parë është funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhuara dhe RrZhR duke i mbështetur shpenzimet operative të tyre.

- ↳ Shpenzimet për mobilim dhe pajisje për zyre, pajisjet e TI-së kompjuter, printer, telefon, projektor;
  - ↳ Shpenzimet e shërbimeve publike (rryma, uji, mbeturinat, shpenzimet e telefonit);
  - ↳ Pagat e menaxherit të GLV-së dhe ose të punonjësve të tjerë të GLV-ve;
  - ↳ Qiraja e zyrës dhe shpenzimet operative;
  - ↳ Materiali për zyrë;
  - ↳ Shërbimet (specialistët e TI-së, kontabilistët, etj.);
  - ↳ Shpenzime të transporti;
  - ↳ Shpenzimet e paparishikuara;
-
- ↳ Masën 303 “Përvetësimi i aftësive dhe nxitja/animimi i banorëve të teritorit të GLV-ve për GLV të përzgjedhura”
    - ↳ Shërbimet e ekspertëve me CV të verifikuar (ekspertët e zhvillimit ekonomik, rural dhe regjional, mjedisit, marketingut);

- ↳ Shpenzimet e studimit për zonën (psh: studime socio-ekonomike, regjionale, të marketingut, etj).
- ↳ Shpenzimet e përkthimit me shkrim dhe me gojë;
- ↳ Shpenzimet e udhëtimit brenda Kosovës, duke përfshirë akomodimin dhe mëditjet;

Shpenzimet e aktiviteteve të nxitjes animimit të interesimit të popullatës nga zonat rurale (p.sh.: trajnimet, pjesëmarrja në seminare, punëtori dhe panaire, parapagimi për publikime dhe blerja e tyre, aktivitete të tjera të zgjimit të interesimit, etj.);

- ↳ Shpenzimet e punëtorive dhe ngjarjet informative për nxitjen animimin e pjesëmarrjes aktive të popullatës rurale në procesin e zhvillimit lokal;
- ↳ Shpenzimet për marrje me qira të objekteve dhe pajisjeve për organizime të ndryshme, si dhe shërbimet hoteliere (ofrimi i ushqimit dhe pijet);
- ↳ Shpenzimet për përgatitje dhe publikimin e materialeve/publikimeve promovuese (fletëpalosje të ndryshme, promovime, etj.)
- ↳ Masa 303 “Zbatimi i strategjive zhvillimore lokale”

b) Aktiviteti i dytë që është zbatimi i SZHL të GLV-të përzgjedhura ku promovojnë dhe zbatojnë projekte të vogla në përputhje me SZHL.

- ↳ Shpenzimet për ngjarje kulturore (panaire, festivale ekspozita etj):
- ↳ Shpenzimet për organizimin e promovimeve të ndryshme të produkteve vendore (etiketim, marketing, fletëpalosje, shenjzim i rrugëve malore etj); përmirsim
- ↳ Shpenzimet për projekt të vogla të infrastrukturë të shkallës së vogël (gardh, fontana, parqe, ura të vogla, rrugë fushore, rinovim të trashigimisë kulturore, natyror, shtigje për ecje, etj).

Shtojca 9: Treguesit

Lloji i treguesit	Treguesi	Caku 2019
	303.1 - Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territoreve të GLV-ve të përzgjedhura	89,000
	303.2 - Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal për GLV-të e përzgjedhura	211,000
	Aktiviteti 1: "Funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura"	78,480
	Aktiviteti 2: "Përkrahja për zbatimin e SZHL të GLV-ve"	132,520
Inputi		300,000€
Outputi	Nr. i përgjithshëm i projekteve të përkrahura	46
Prej të cilëve	303.1 - Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territoreve të GLV-ve të përzgjedhura	12
	303.2 - Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal për GLV-të e përzgjedhura	
	a) "Funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura"	12
	b) "Përkrahja për zbatimin e SZHL-ve të GLV-ve"	22
	303.3 - Projektet e bashkëpunimit	0
	Vlera e investimeve të përgjithshme	
Prej të cilëve	303.1 - Përvetësimi i aftësive dhe nxitja e banorëve të territoreve të GLV-ve të përzgjedhura	89,000
	303.2 Zbatimi i strategjive të zhvillimit lokal "	
	Aktiviteti 1: "Funksionalizimi i GLV-ve të përzgjedhura"	78,480
	Aktiviteti 2: "Përkrahja për zbatimin e SZHL të GLV-ve"	132,520
Rezultati	Nr. i njerëzve shtesë që marrin pjesë në takimet e GLV-ve, pa anëtarët e asamblesë së përgjithshme	25%
	Nr. i GLV-ve të aftë për të prodhuar aplikacione të suksesshme	12
	Relevanca e aktiviteteve të bashkëpunimit siç vlerësohet nga pjesëmarrësit (1 - shumë e ulët, 2 - I ulët, 3 - Relevant; 4 - Shumë relevante	3,5
Impakti/n dikimi	Nr. i banorëve në territoret rurale të cilët kanë mundësi të përfitojnë nga Programi i ardhshëm i ZHR-së përmes GLV-ve	80%

Nga e Hëna deri të Premten: nga 10.00h-15.30h		e-maili	
1			
2			
3			
4			
5			
6			

Ky dokument është përgatitur nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë në bashkëpunim me Autoritetin Menaxhues dhe shpërndahet falas.

Udhëzues për Aplikues 2019

MASA PËR UJITJEN E TOKAVE BUJQËSORE

Ky dokument është përgatitur nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë në bashkëpunim me Autoritetin Menaxhues nga MBPZHR dhe shpërndahet falas.

Përmbajtja

PËRMBAJTJA

1. OBJEKTIVAT, PRIORITETET DHE MJETET FINACIARE PËR KËTË MASË.....	3
1.1 Hyrje.....	3
1.2 Objektivat e masës.....	3
1.3 Mjetet financiare	4
1.4 Përkufizimet kyçe	4
2. INTENSITETI DHE LARTËSIA E NDIHMËS FINACIARE SI DHE APLIKANTËT E.....	5
2.1 Intensiteti i ndihmës	5
2.2 Pranueshmëria e aplikantëve dhe aplikacioneve të tyre	5
3. KRITERET E PËRBASHKËTA TË PRANUESHMERISË	5
4. KRITERE TJERA TË PRANUESHMERISË.....	7
5. VLERA E INVESTIMIT DHE SHKALLA E PÛRKRAHJES FINACIARE	8
6. PROCEDURAT E APLIKIMIT	8
7. KRITERET E PËRZGJEDHJES	9
8. DORËZIMI I APLIKACIONEVE DHE AFATI I APLIKIMIT	10
9. AFATI I IMPLEMENTIMIT	10
10. RREGULLAT PËR SHPENZIMET E PRANUESHME.....	10
10.1 Shpenzimet e papranueshme.....	10
Promovimi i përkrahjes.....	11
11. PROCEDURAT E APLIKIMIT	11
11.1 Përmbajtja e aplikacionit	11
11.2 Dorëzimi i aplikacioneve dhe afati i fundit.....	12
12. PËRZGJEDHJA, KONTRAKTIMI DHE IMPLEMENTIMI.....	12
12.1 Vlerësimet dhe përzgjedhja e aplikacioneve;.....	12
12.2 Kontrollat në teren.....	12
4. Rikontrolli.....	12
12.3 Radhitja në listë.....	13
Kujdes: Në rast se përfituesi tërhiqet nga implementimi i projektit pas nënshkrimit të kontratës, ai e humb të drejtën për aplikim në vitin vijues.....	14
14.1 Kontrata mes përfituesit dhe AZHB-së, bashkë me procedurat e prokurimit.....	14
Monitorimi Ex-post	15
15. DISPOZITA TË RËNDËSISHME QE MUND TË JENË SHKAKTAR I REFUZIMIT TË APLIKACIONIT	15
Kujdes: arsyet e refuzimit duhet të paraqiten dhe sqarohen në letrën informuese të cilën Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë ia dërgon aplikuesit.....	15
16. LISTA E SHTOJCAVE - ANEKSE.....	16
16.1 SHTOJCA 1 LISTA E DOKUMENTEVE TË DORËZUARA.....	16
16.2 SHTOJCA 2: FORMULARI PËR APLIKIM.....	19
XIII. Përqindja e përkrahjes është 80%.....	21
16.3 SHTOJCA 3: PROJEKT PROPOZIMI;.....	21
16.4 SHTOJCA 4: Modeli I KONTRATËS.....	21
Neni. 1 Dispozita të përgjithshme.....	21
Neni. 2 Implementimi dhe vlefshmëria e kontratës	21
Neni. 3 Vlera e Kontratës	21
Neni. 4 Pagesa	21
Neni 5 - Kontrollimi dhe monitorimi i projektit gjatë validitetit të kontratës.....	22
Neni. 6 Plotësimet të Kontratës	22
Neni. 7 - Ndërprerja e Kontratës	22
Neni. 8 Force madhore.....	23
Neni. 9 Komunikimi mes Palëve.....	23
16.5 SHTOJCA 5: PROCEDURAT E PROKURIMIT	24
3. Përkufizimi i konfliktit të interesit	Error! Bookmark not defined.

4. Procedurat e blerjes:	25
4.2 Përzgjedhja bazuar në të paktën 3 oferta duke prej 10,000.01 euro deri në 60,000.00 euro.....	25
4.3 Prokurimi me shpallje publike (tender i hapur) - duke filluar nga 30,000.01 deri në 60,000.00 euro	25
16.6 SHTOJCA 6: LISTA E INVESTIMEVE/ SHPENZIMEVE TË PRANUESHME	26
16.7 SHTOJCA 7: FORMULARI I KËRKESËS PËR PAGESË PËR MASËN UJITJE.....	26
16.8 SHTOJCA 8 : Raporti i Vlerësimit.....	31
16.9 SHTOJCA 9: FORMULARI I INDIKATORËVE.....	31
Numeri identifikues i fermerit	31
Kontroll nga zyrtari Regjion al.....	31
16.10 SHTOJCA 10: FORMA E ANKESËS	32
Emri Mbiemri.....	32
16.11 SHTOJCA 11: LISTA ME ADRESA TË ZYREVE REGJIONALE DHE KONTAKTET	33
16.12 SHTOJCA 12: PROMOVIMI	34

1. OBJEKTIVAT, PRIORITETET DHE MJETET FINACIARE PËR KËTË MASË

1.1 Hyrje

Zhvillimi i bujqësisë së qëndrueshme është një nga prioritetet kryesore të Qeverisë së Kosovës dhe ky zhvillim nuk mund të arrihet pa shfrytëzimin racional të pasurive ujore si dhe pa vendosjen, rehabilitimin dhe zgjerimin e infrastrukturës së ujitjes. Derisa në stinët tjera të rreshurat janë të mjaftueshme, gjatë stinës së verës ato mungojnë. Prandaj imponohet nevoja e akumulimit, grumbullimit dhe strukturimit të ujërave me qëllim të shfrytëzimit të tyre gjatë verës për nevoja të ujitjes së kulturave bimore.

Gjendja teknike e një pjese të madhe të infrastrukturës së ujitjes nuk është e mirë. Pendat, rezervuarët e ujit, stacionet e ujitjes, pompat, kanalet, gypat etj., kanë nevojë për rehabilitim, për ndërtime të reja, si dhe për mirëmbajtje të rregullt. Zhvillimi i bujqësisë intenzive dhe konkurruese, në kushtet e ekonomisë së tregut të lirë, është i pamundur pa zhvillimin e sistemit të ujitjes. Kjo bëhet edhe më e rëndësishme nëse merren parasysh ndryshimet klimatike të viteve të fundit dhe parashikimet për të ardhmen.

1.2 Objektivat e masës

- Rritja e sipërfaqeve nën ujitje;
- Rehabilitimi i infrastrukturës në sistemet ekzistuese të ujitjes;
- Modernizimi i sistemeve për ujitje , duke zvogëluar humbjet dhe përdorimin më racional të ujit;
- Përmirësimin e lidhjeve të brendshme në rrjetet ekzistuese të ujitjes.

1.3 Mjetet financiare

Për këtë masë për vitin 2019 janë
ndarë gjithsej: 1.000,000 €

1.4 Përkufizimet kyçe

Intensiteti i ndihmës – është pjesëmarrja (e shprehur në përqindje) e mjeteve publike në shpenzimet e pranueshme;

Aplikantë – janë personat fizik ose personat juridik që i plotësojnë kriteret e pranueshmërisë të prezantuara në këtë dokument dhe të cilët paraqesin kërkesë për të përfituar nga grantet e zhvillimit rural;

Aplikacion – dorëzimi i të gjitha dokumenteve të kërkuara nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë;

Përfitues – personi fizik ose personi juridik i cili është deklaruar përfitues pas vlerësimit të aplikacionit dhe që ka nënshkruar kontratë me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë;

Thirrja për aplikim – njoftimi publik për pranimin e aplikacioneve;

Kontrata – nënkupton kontratën që nënshkruhet në mes të aplikantit të përzgjedhur dhe Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, sipas modelit të përgatitur, shih Shtojcën nr.4;

Shpenzimet apo investimet e pranueshme – janë shpenzimet apo investimet që përkrahen me mjete publike, shih Shtojcën nr. 6;

Periudha e monitorimit Ex-post – periudha kohore prej 5 vjetësh pas përfundimit të investimit, gjatë të cilës përfituesi duhet të ruaj qëllimin e investimit dhe të gjitha kushtet sipas të cilave ai është përzgjedhur dhe ka marrë pikë;

Grant – ndihma financiare e pakthyeshme e dhënë nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë për shpenzimet e pranueshme;

Autoriteti Menaxhues – entitet publik brenda MBPZHR-së i organizuar si Departament me përgjegjësi kryesore në hartimin dhe monitorimin e Programit;

Masa – dokument teknik që paraqet njësinë bazë të Programit dhe pjesët kryesore të saj janë kriteret e pranueshmërisë dhe kriteret e përzgjedhjes së aplikantëve. Masa ka buxhetin e saj përmes të cilit synohet të arrihet ndikim i caktuar. Masa zbatohet përmes thirrjes për aplikim dhe procesit të vlerësimit të projekteve;

Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë është Agjencia e Pagesave (<http://azhb-ks.net/>) me përgjegjësi kryesore në vlerësimin dhe kontraktimin e projekteve, si dhe pagesën e shpenzimeve sipas procedurave të parapara;

Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2019 – është dokument teknik, i cili përcakton

masat e zhvillimit rural, logjikën e intervenimit dhe ndikimin e pritur të granteve;

Projekt - investimi i planifikuar i dorëzuar nga aplikanti;

Periudha e implementimit të projektit - koha prej nënshkrimit të kontratës nga të dyja palët (AZHB dhe përfituesi) deri te ekzekutimi i pagesës së fundit nga AZHB-ja;

Përzgjedhja - përcaktimi i numrit të pikëve për aplikantët e pranueshëm, radhitja e tyre në listë sipas pikëve dhe deklarimi i tyre „i përzgjedhur për financim“ dhe shpërndarja e mjeteve financiare duke filluar nga ata në krye të listës.

2. INTENSITETI DHE LARTËSIA E NDIHMËS FINANCIARE, SI DHE APLIKANTËT E PRANUESHËM

2.1 Intensiteti i ndihmës

Ndihma publike është 80 % e shpenzimeve të pranueshme.

Kujdes: TVSH-ja është shpenzim i papranueshëm dhe atë e paguan përfituesi! Edhe shpenzimet tjera të papranueshme do të paguhen nga përfituesi.

Çdo tentim për mashtrim (p.sh. falsifikimi i faturave, manipulimi i procedurave të prokurimit, etj.) do të ndëshkohet me mospagesë të asaj pjese, që është subjekt i mashtrimit dhe ndëshkime shtesë deri në përjashtim total nga pagesa.

2.2 Pranueshmëria e aplikantëve dhe aplikacioneve të tyre

Aplikantët për këtë masë janë:

- Fermerët, sipas definicionit nga Ligji Nr. 04/L-090 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 03/1-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural;
- Shoqatat e përdorueseve të ujit;
- Kompanitë Rajonale të Ujitjes.

3. KRITERET E PËRBASHKËTA TË PRANUESHMERISË

- Pëlqimi nga kompania publike e ujitjes, në rast se aplikuesi në projektin e tij e parasheh shfrytëzimin e sistemit të ujitjes të kompanive publike;
- Dëshmia që fermerë përfitues nga Masa101 "Investimet në asetet fizike në ekonominë bujqësore", janë përfshirë në projekt, nëse ka të tillë;
- Projekte të pranueshme për financim me mjetet publike janë vetëm projektet që pas përfundimit të investimeve janë në funksion të qëllimit për të cilin është bërë investimi (janë në gjendje për të ujitur tokat bujqësore) dhe kjo duhet të dëshmohet me rastin e kontrollës së fundit në terren. Nëse projektet pas përfundimit të investimit nuk janë funksionale, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike të marrë si paradhënie. Të gjithë përfituesit e projekteve të zhvillimit rural obligohen t'i

mirëmbajnë investimet e tyre sipas projektit të miratuar gjatë tri viteve pas realizimit të projektit, aq sa zgjatë periudha monitoruese;

- Nëse nuk i mirëmban investimet, përfituesi obligohet ta kthejë shumën e financuar të përkrahjes publike gjatë periudhës monitoruese;
- Përfituesit nuk mund t'i jepet një projekt i ri nëse projektet e mëparshme nuk janë përfunduar në përputhje me kontratën e nënshkruar me AZHB;
- Në rast të projektit të ndërtimit apo rehabilitimit, aplikanti duhet të paraqes edhe: Projektin ideor (teknik) me paramasë dhe parallogari të investimeve;
- Në rast të përzgjedhjes së projektit para nënshkrimit të kontratës përfituesi duhet të dorëzoj:
  - Lejen për ndërtim nga organi kompetent;
  - Projektin e detajuar me paramasë dhe parallogari;
  - Vlerësimin e ndikimit në mjedis nëse parashihet me ligj.
- Të gjithë aplikuesit i nënshtrohen kontrollit të pranueshmërisë. Nëse konstatohet se aplikanti është i papranueshëm, aplikacioni refuzohet. Pranueshmëria e aplikantit kontrollon në bazë të dokumenteve të kërkuara dhe atyre të dorëzuara;
- Një aplikant mund të dorëzoj vetëm një projekt brenda vitit;
- Aplikantët duhet të dorëzojnë aplikacionin mbështetur me të gjitha dokumentet e kërkuara - shih Shtojcën nr. 1;
- Aplikanti duhet të nënshkruaj një deklaratë që deklaron se ai / ajo nuk do të ndryshojë qëllimin e investimit për të paktën tri vjet pas realizimit të investimit;
- Aplikuesit duhet t'i kenë të rregulluara detyrimet tatimore dhe atë, personat fizik, tatimin në pronë, kurse personat juridik tatimin në të ardhura të korporatave dhe tatimet e tjera të aplikueshme, si dhe nuk duhet të kenë obligime financiare ndaj MBPZHR-së;
- MBPZHR përkrah me mjete publike vetëm projektet, të cilat pas përfundimit të investimeve janë funksionale dhe sjellin përfitim për përfituesin.

Kujdes: është e rëndësishme që tatimet të paguhen edhe gjatë zbatimit të projektit dhe në periudhën e monitorimit Ex-post (3 vjet pas zbatimit të projektit). Përfituesit, të cilët do të gjenden me tatime të papaguara gjatë afateve të përmendura, do të jenë të detyruar ta kthejnë në tërësi vlerën e financuar të përkrahjes publike, si dhe i nënshtrohet ndëshkimeve të parapara me ligj.

4. KRITERE TJERA TË PRANUESHMËRISË

- Projekti ideor teknik i dorëzuar duhet të demonstrojë zvogëlimin e humbjeve të ujit në minimum 20%, në rastet e modernizimit të sistemeve ekzistuese të ujitjes;
- Përfituesi duhet të kontrakttojë kompani ndërtimi me përvojë të mëhershme në tri vitet e fundit në ndërtimet e sistemeve të ujitjes dhe ujerave që kërkohen në projekt dhe e cila do të garantojë për punët e ndërtimit për së paku 3 vjet pas finalizimit të punës;
- Kompania e kontraktuar duhet të respektoj kriteret e Udhëzimit Administrativ për masat dhe kriteret e përkrahjes në bujqësi dhe zhvillim rural 2019, si dhe legjislacionit të prokurimit publik në fuqi;
- Përfituesi duhet të dorëzojë deklaratë me shkrim përmes së cilës garanton se do të participojë me 20% të shumës totale të miratuar për realizimin e projektit;
- Sipërfaqja minimale e projektit nën ujitje duhet të jetë 10 ha;
- Aplikuesit duhet të dëshmojnë të drejtat pronësore të tokës së tyre dhe të gjitha tokave të fermerëve të tjerë ku do të bëhet investimi i propozuar që nënkupton tërë sipërfaqen nëpër të cilën kalon sistemi i ujitjes dhe tokat që do të ujitjen si dhe pëlqimin me shkrim (deklaratën e nënshkruar e cila përmban edhe numrin e parcelës për të cilën jepet pëlqimi) dhe të dhënat personale (kopja e letërnjoftimit) nga pronarët e tokave për investimin që do të bëhet. E drejta pronësore dëshmohet përmes certifikatës së pronës (fleta poseduese) e drejta pronësore pranohet edhe kur pronari i tokës dhe shfrytëzuesi i tokës që do të përfshihet në investimin – ujitjen janë në marrëdhënje bashkëshortore apo në vijë të drejtë të gjakut pa kufij (stërgjyshërit, gjyshërit, prindërit, fëmijët, nipërit, mbesat) dhe kjo dëshmohet përmes certifikatës së martesës, certifikatës së lindjes dhe / apo certifikatës së vdekjes.
Po ashtu, aplikuesi duhet të plotësojë Deklaratën nën betim, me të cilën dëshmon se toka me të cilën aplikon është në trashëgimi të tij;
Tokat e marra me qira së paku 10 vite e noterizuar nga viti i aplikimit;
- Në rast të fatkeqësive natyrore duhet të formohet një komision nga AZHB dhe MBPZHR dhe me raportin e komisionit konstatohet se dëmtimi i investimit është bërë si pasojë e fatkeqësisë natyrore. Në këtë rast punëkryesi nuk ka përgjegjësi për dëmin e shkaktuar;
- Kompanitë rajonale të ujitjes, shoqatat e përdoruesve të ujit ose fermeri, si person fizik mund të aplikoj vetëm me një projekt brenda një viti.

5. VLERA E INVESTIMIT DHE SHKALLA E PËRKRAHJES FINANCIARE

-Vlera minimale e investimeve të pranueshme në kuadër të kësaj mase është 10,000 euro dhe vlera maksimale e investimeve të pranueshme është 200.000 euro

Në rast se vlera e shpenzimeve të pranueshme është më e madhe se 100,000 €, pagesa bëhet në dy këste, pjesa e parë e përkrahjes publike në vlerë prej 50% bëhet në formë të paradhënies pas nënshkrimit të kontratës me përfituesin, me kusht të sigurimit të garancionit bankar, ndërsa pjesa tjetër e mbetur prej 50%, paguhet pas verifikimit të përfundimit të investimit të përgjithshëm. Ndihma maksimale publike për periudhën e zbatimit të programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020 për masën e Ujitjes së Tokave Bujqësore është 600,000 € për përfitues.

Aplikuesi mund të aplikojë me disa projekte gjatë periudhës së zbatimit të Programit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural 2014-2020, në vite të ndryshme, me kusht që projektet e mëhershme të jenë përfunduar me sukses dhe përkrahja publike të mos tejkalojë shumën e lartpërmendur.

6. PROCEDURAT E APLIKIMIT

Përmbajta e aplikacionit

Kujdes: Për të qenë i pranueshëm aplikacioni duhet të përmbajë të gjitha dokumentet e radhitura në listën e paraqitur në Shtojcën nr. 2.

Në rastet kur kërkohen kopje të dokumenteve, dokumentet në origjinal duhet t'u prezantohen zyrtarëve të Agjencisë së Zhvillimit të Bujqësisë. Aplikuesi duhet të shkruajë në kopje këtë tekst: "*si në origjinal*" dhe të nënshkruaj.

Dosja e aplikacionit dorëzohet në dy kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e kopjes fizike skanohen dhe ruhen në një CD, e cila dorëzohet bashkë me kopjet fizike. Këshillohen aplikuesit që një kopje të dosjes ta ruajnë për nevoja personale.

Këshillohen aplikuesit që të aplikojnë së paku 5 ditë para përfundimit të afatit për aplikim, që të kenë mundësi të kompletojnë dokumentacionin e tyre në raste të mungesës së ndonjë dokumenti.

7. KRITERET E PËRZGJEDHJES

Tabela 1. Kriteret e përzgjedhjes për masën e ujitjes së tokave bujqësore

Kriteri	Parametri	Nr. i pikëve
Kostot-efektive për zgjerimin e sipërfaqeve të ujitura dhe rehabilitimin e rrjeteve ekzistuese të ujitjes	Metoda e kalkulimit: Pasi të jenë vlerësuar të gjitha projektet, nga projektet e pranueshme do të krijohet një hierarki e kostove për ha, duke filluar nga më e ulëta deri tek më e larta. Projekti me koston më të ulët do të marrë numrin maksimal të pikëve, ndërsa projekti me koston më të lartë për ha do të marrë 0 (zero) pikë. Pjesa tjetër e projekteve të pranueshme do të marrë pikët (me 2 decimale) sipas këtij kriteri bazë të koston së tyre për ha, ndërsa rezultatet do të shpërndahen në mënyrë të barabartë. Kalkulimi për poentim: $15 \cdot (C_p - \max C) / (\min C - \max C)$ C_p - kosto për 1 ha shtesë të ujitur ose 1 ha të modernizuar për ujitje e projektit që vlerësohet. $\min C$ - vlera e shpenzime për 1 ha shtesë të ujitur ose 1 ha të modernizuar të ujitjes e projektit me vlerën më të vogël për hektarë. $\max C$ - vlera e shpenzime për 1 ha shtesë të ujitur ose 1 ha të modernizuar të ujitjes e projektit me vlerën më të madhe për hektarë.	Max. 15
Sipërfaqja e ujitur (ha)	≥ 10 - < 30 ha	20
	≥ 30 - < 50 ha	25
	≥ 50 - < 75 ha	35
	≥ 75ha	40
Aplikuesi është anëtar i shoqatës së përdoruesve të ujit për ujitje të tokave bujqësore Kompanitë Rajonale të Ujitjes		10
Numri i fermerëve të regjistruar në Regjistrin e Fermës që përfitojnë nga projekti	1 - 10	10
	11 - 20	15
	më shumë se 20	20
Realizimi i projektit përfshinë përfitues të Masës 101 "Investimet në asetet fizike të ekonomive bujqësore" në tri vitet e fundit	1 - 5	5
	më shumë se 5	10
Totali		100

Vërejtje: Në rastet kur aplikuesit kanë numër të njëjtë të pikëve, përparësi kanë projektet e dorëzuara më herët.

8. DORËZIMI I APLIKACIONEVE DHE AFATI I APLIKIMIT

Afati i aplikimit: 22 Maj - 01 Korrik 2019

Aplikacionet së bashku me të gjitha dokumentet e kërkuara (shih Shtojcën nr. 1) duhen të dorëzohen brenda periudhës së përmendur në shpallje. Nëse aplikacioni nuk është i kompletuar, ai refuzohet.

Aplikacionet duhet të dorëzohen në Zyret Regjionale të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë.

9. AFATI I IMPLEMENTIMIT

Afati i zbatimit të projekteve të kësaj mase është 180 ditë nga dita e nënshkrimit të kontratës me AZHB-në. Pas periudhës prej 180 ditëve, përfituesi ka edhe 15 ditë shtesë për përgatitjen e dokumentacionit dhe paraqitjen e kërkesës për pagesë. Në rastë se përfituesi nuk arrinë të përfundoj projektin në afat prej 180 ditëve të prapara me kontratë për shkak të kushteve atmosferike, AZHB mund të zgjasë afatin me aneks kontratë për një afat të caktuar;

10. RREGULLAT PËR SHPENZIMET E PRANUESHME

Paratë e grantit mund të merren vetëm pasi përfituesi ka realizuar investimin dhe ka paguar faturat në përputhje me aplikacionin e tij dhe kontratën të cilën e ka nënshkruar me Agjencinë për Zhvillimin e Bujqësisë (shih shtojca nr. 6, listën e investimeve të pranueshme).

Shpenzimet janë të pranueshme vetëm nëse ato ndodhin pas nënshkrimit të Kontratës në mes të aplikuesit dhe Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë me përjashtim të shpenzimeve administrative, të cilat mund të ndodhin para nënshkrimit të kontratës, por ato u pranohen vetëm aplikuesve të përzgjedhur.

Shpenzimet administrative siç janë: pagesat për arkitekt, inxhinierë, si dhe pagesat për konsultime, për studime fizibiliteti, për vetësim i të drejtave patentore dhe licencave. Shuma maksimale e pranueshme për këto shpenzime nuk duhet të tejkalojë 10% të shpenzimeve të pranueshme. Shpenzimet për përgatitjen e projekt-propozimeve dhe planeve të biznesit nuk duhet të tejkalojnë 3% të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se 1,000.00 euro të shpenzimeve të pranueshme.

Në rast të investimeve që parahihen skica dizajn të rëndësishëm inxhenjrik vlersim të ndikimit në mjedis shpenzimet për arkitekt dhe inxhinier leje dhe licensa të ndryshme janë të pranueshme deri në vlerën 7% , por jo më shumë se 3,000.00 euro.

Këto shpenzime janë të pranueshme në mënyrë retroaktive vetëm për përfituesit përfundimtarë.

10.1 Shpenzimet e papranueshme

Të papranueshme janë shpenzimet e paraqitura më poshtë:

- Shpenzimet e bëra para nënshkrimit të kontratës me AZHB-në, përveç shpenzimeve administrative;

- Tatimet, përfshirë TVSH-në, përpos për persona fizik dhe ndërmarrje joraportuese të TVSH-së;
- Taksat doganore dhe të importit ose ndalesat tjera;
- Blerja, marrja me qira e tokës dhe ndërtesave ekzistuese;
- Gjobat, ndëshkimet financiare dhe shpenzimet e gjyqit;
- Shpenzimet operative (shpenzimet për zhvillimin e aktivitetit);
- Pajisjet e përdorura;
- Ndalesat bankare, shpenzimet e garantimit dhe ndalesat e ngjashme;
- Shpenzimet e konvertimit, ndalesat dhe humbjet nga ndërrimi i valutës;
- Kontributet në natyrë;
- Blerja e të drejtave për prodhimtari bujqësore, kafshëve, bimëve njëvjeçare dhe mbjellja e tyre;
- Çfarëdo shpenzimi për mirëmbajtje, zhvlerësim apo qira;
- Çfarëdo shpenzimi nga administrata publike në menaxhimin dhe zbatimin e asistencës;
- Shpenzimet e sigurimit;

Shpenzimet e papranueshme janë çështje e përfituesit, prandaj ato nuk duhet të përfshihen në kërkesën për pagesë, kështu që përfituesi duhet të ketë mjete financiare vetanake për mbulimin e tyre. Për shpenzimet e papranueshme nuk është e nevojshme të respektohen procedurat e prokurimit.

Çdo tentim për mashtrim (psh. falsifikimi i faturave, manipulimi i procedurave të prokurimit, blerja e makinave apo pajisjeve të përdorura, etj.) do të ndëshkohet me mospagesë të asaj pjese që është subjekt i mashtrimit dhe ndëshkime shtesë deri në përjashtim total nga pagesa, siç parashihet me sistemin ndëshkimor që është pjesë e kontratës.

Promovimi i përkrahjes

Të gjithë përfituesit duhet t'i respektojnë rregullat e promovimit të përcaktuara nga institucioni financues. Të gjithë përfituesit e granteve nga Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, para kërkesës për pagesën e fundit, në vendin e investimit, duhet të vendosin një tabelë siç është paraqitur në Shtojcën nr. 12. Kjo tabelë duhet të vendoset në vend të dukshëm, me madhësi: 100 cm x 50 cm, e punuar nga plastikë e fortë, e shkruar me ngjyrë të qëndrueshme ndaj ndikimeve atmosferike.

11. PROCEDURAT E APLIKIMIT

11.1 Përmbajta e aplikacionit

Aplikacioni duhet të përmbajë të gjitha dokumentet, të radhitura sipas Listës së dokumenteve të paraqitur në Shtojcën nr. 1. dhe të dorëzohet në afatin për aplikim. Dosja e aplikacionit dorëzohet në dy kopje fizike dhe të gjitha dokumentet e kopjes fizike skanohen dhe ruhen në një CD, e cila dorëzohet bashkë me kopjet fizike. Këshillohen aplikuesit që një kopje të dosjes ta ruajnë për nevoja personale.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti të detyrueshëm, zyrtari i AZHB-së në Zyrë Regjionale nuk e pranon aplikacionin. Aplikuesi ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që t'i kompletojë dokumentet. Këshillohen aplikuesit që të aplikojnë së paku 5 ditë para përfundimit të afatit për aplikim, ashtu që të kenë mundësi të kompletojnë dokumentacionin e tyre në rast të mungesës së ndonjë dokumenti.

Në rastet kur kërkohen kopje të dokumenteve, dokumentet në original duhet t'u prezantohen zyrtarëve të Agjencisë së Zhvillimit të Bujqësisë. Aplikuesi duhet të shkruajë në kopje këtë tekst: "si në origjinal" dhe të nënshkruaj.

11.2 Dorëzimi i aplikacioneve dhe afati i fundit

Thirrja për Aplikim bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë dhe njoftimi do të publikohet në faqen e internetit të MBPZHR: www.mbpzhr-ks.net dhe në faqen e internetit të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë www.azhb-ks.net.

AZHB planifikon që të shpallë thirrjet për aplikim në çerekun e parë të vitit. Ftohen të interesuarit që ta vizitojnë ëeb-faqen e AZHB-së së paku një herë në javë.

Aplikacionet duhet të dorëzohen në Zyret Rajonale të Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë, (shih shtojcën nr. 11, me adresat e tyre)

12. PËRZGJEDHJA, KONTRAKTIMI DHE IMPLEMENTIMI

12.1 Vlerësimet dhe përzgjedhja e aplikacioneve;

Procedura e përzgjedhjes do të bazohet në një sistem të renditjes së kriterëve të përzgjedhjes, e cila do të zhvillohet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë, si pjesë e thirrjes publike për aplikim për përzgjedhjen e masës së ujitjes.

Vlerësimi i projekteve dhe kontrollat në terren do të bëhen nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë dhe nga departamenti i PBT së MPBRZH para dhe pas nënshkrimit të kontratës.

12.2 Kontrollat në teren

Do të kryhen së paku 3 kontrolle në terren:

1. Kontrolli i Parë (kontrolli para miratimit),
2. Kontrolli i Dytë (kontrolli pas investimit e para pagesës),
3. Ex-post Kontrolli (Monitorimi) dhe Superkontrolli,
4. Rikontrolli.

Kontrolli i Parë (kontrolli para miratimit), realizohet pas procesit të vlerësimit dhe përfshinë:

- Kontrollin e aseteve të deklaruara në Planin e Biznesit nga aplikues;
- Verifikimin e parcellave katastrale;
- Verifikimin e pikave kyçe për të cilat është poentuar aplikacioni.

Çdo mospërputhje do të regjistrohet në Raportin e Kontrollit dhe do të ndikojë në procesin e Miratimit të aplikacionit.

Kontrolli i Dytë (kontrolli pas investimit e para pagesës), realizohet pas kryerjes së investimeve sipas kontratës dhe paraqitjes së pakos së kërkesës për pagesë nga përfituesi dhe përfshinë:

- Kontrollin e secilit pozicion investues sipas tabës për investimet e parapara, Letrës së Informimit dhe kontratës së nënshkruar,
- Verifikimin e cilësisë së investimit,
- Verifikimin e realizimit të standardeve minimale nacionale.

Çdo mospërputhje do të regjistrohet në Raportin e Kontrollit të Dytë dhe do të ndikojë në procesin e Autorizimit të pagesave.

Ex-post Kontrolli (Monitorimi), është proces i monitorimit të projektit të bashkfinancuar nga MBPZHR-AZHB dhe përfituesit, sipas obligimeve të marrura me kontratë, për periudhën 5 vjeçare dhe përfshinë:

- Verifikimin e të gjitha pozicioneve investuese,
- Verifikimin e funksionalitetit të projektit dhe mirëmbajtja e investimeve.

Çdo mospërputhje do të regjistrohet në Raportin e Ex-post kontrollit dhe do t'i drejtohet zyrës ligjore për procedim të mëtutjeshëm.

Superkontrolli është kontroll i veçantë që organizohet me vendim të zyrtarëve siprorë ka për qëllim:

- Verifikimin e investimeve të kryera në teren,
- Pengimin e manipulimeve dhe mashtrimit, dhe
- Vlerësimin e punës së inspektoratit.

Rikontrolli është kontroll që organizohet vetëm në raste të caktuara dhe me kërkesë të drejtorive përkatëse (Drejtorisë së Miratimit të Projekteve dhe Drejtorisë së Autorizimit të Pagesave).

Kujdes: Kur ka kërkesë për kontroll, përfituesit janë të obliguar të lejojnë qasje të lirë dhe të menjëhershme në investimet e bëra, kjo vlen po ashtu edhe nëse kërkohet ndonjë dokument shtesë nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë. Nëse ndodh mos rrespektimi i këtij kushti duhet të bëhet kthimi i menjëhershëm i grantit dhe ndëshkimi i aplikuesit!

12.3 Radhitja në listë

Të gjitha projektet që kanë kaluar kriteret e pranueshmërisë, pas vlerësimit, duhet të radhiten në listë në bazë të pikëve të fituara dhe eventualisht kohës së aplikimit. Përzgjedhja e përfituesve bëhet duke filluar nga aplikuesi me numrin më të madh të pikëve dhe vazhdon deri sa të shpenzohet buxheti i paraparë.

13. PROCEDURAT E DHËNIES SË GRANTIT DHE NJOFTIMI I APLIKUESIT

Pas vlerësimit, AZHB përgatitë Raportin e Vlerësimit. Projektet klasifikohen në këtë raport në: 1) projekte të pranueshme dhe të vlerësuara me pikë dhe 2) projekte të papranueshme (që nuk e kanë kaluar kriterin e pranueshmërisë). Raporti preleminar nënshkruhet nga kryeshefi i AZHB-së dhe publikohet në web-faqe të AZHB-së dhe web faqe të MBPZHR-së. Të pakënaquritë kanë afat 15 ditë nga dita e publikimit që të vijnë në AZHB dhe të informohen për detajet e vlerësimit dhe marrin letrën informuese me sqarimet rreth vlerësimit ose vendimit.

Prej ditës së pranimit të Letrës Informuese, aplikuesi ka afat 15 ditë të ushtrojë ankesë në Komisionin për Shqyrtimin e Ankesave. Ankesës duhet t'i bashkëngjitet një kopje e letrës informuese dhe nëse ka edhe ndonjë dokument tjetër. Komisioni i Ankesave merr vendim brenda 30 ditësh.

Aplikantët e përzgjedhur ftohen të nënshkruajnë kontratën, sipas modelit në shtojcë, me AZHB-në në Prishtinë më së largu 20 ditë pas publikimit të Raportit Përfundimtar të Përzgjedhjes. Të gjitha postimet e rezultateve të vlerësimit në web-faqen e AZHB-së duhet të rrinë aty së paku dy vjet.

Kujdes: Në rast se përfituesi tërhiqet nga implementimi i projektit pas nënshkrimit të kontratës, ai e humb të drejtën për aplikim në vitin vijues.

Përfituesit që pas nënshkrimit të kontratës nuk e implementojnë projektin dhe nuk lajmërohen në AZHB për t'u tërhequr, humbin të drejtën e aplikimit për tri vitet e ardhme.

14. PAGESA E GRANTIT

Në rast se vlera e shpenzimeve të pranueshme është më e madhe se 100,000 €, pagesa bëhet në dy këste. Pjesa e parë e përkrahjes publike në vlerë prej 50% bëhet në formë të paradhënies pas nënshkrimit të kontratës me përfituesin, me kusht të sigurimit të garancionit bankar, ndërsa pjesa tjetër e mbetur prej 50%, paguhet pas verifikimit të përfundimit të investimit të përgjithshëm.

Të gjitha pagesat mbi shumën 500 € duhet të bëhen përmes transferit bankar.
Për pagesat më të vogla se 500 € duhet të merret fatura dhe kupon fiskal.

14.1 Kontrata mes përfituesit dhe AZHB-së, bashkë me procedurat e prokurimit

Të gjithë përfituesit do të nënshkruajnë një kontratë standarde – shih shtojcën nr 4.

Lista e përfituesve që nënshkruajnë kontratë do të publikohet nga AZHB-ja.

Plani i biznesit ose projekt propozimit së bashku me të gjitha dokumentet e paraqitura bëhet pjesë e kontratës. Kontrata mbetet në fuqi nga momenti i nënshkrimit nga të dyja palët (AZHB

dhe përfituesi) deri në përfundim të periudhës monitoruese, që është 5 vjet pas implementimit të projektit.

(Nese brenda periudhes 3 vjecare perfituesi potencial ka qene paraprakisht perfitues i ndonje projekti nga MBPZHR, duhet te behet nje kontroll para nenshkrimit te kontrates se re me AZHB ne menyre qe te behet verifikimi i projektit te meparshem a eshte funksional, kjo vjen si rrjedhoje e (Jetëgjatësia e kontratës mbetet në fuqi nga momenti i nënshkrimit nga të dyja Palët (Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë dhe përfituesi) deri në përfundimin e periudhës monitoruese që është 3 vjet pas zbatimit të projektit).

Përiudha e përfundimit të projektit nënkupton përfundimin e investimit. Kontrata e mbulon edhe përiudhen e monitorimit.

Monitorimi Ex-post

Të gjitha projektet do të monitorohen 3 vite pas Implementimit të Projektit, kontrollimi do të bëhet nga Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë. Qëllimi i investimit duhet të ruhet edhe 3 vite pas investimit. Gjithashtu, përfituesit duhet të vazhdojnë t'i respektojnë të gjitha kushtet e pranueshmërisë dhe kriteret e përzgjedhjes për të cilat Aplikuesit janë poentuar. Nëse ndodh shkelja e këtyre rregullave atëherë do të kthehet granti dhe përfituesi do të ndëshkohet me pagesë.

15. DISPOZITA TË RËNDËSISHME QE MUND TË JENË SHKAKTAR I REFUZIMIT TË APLIKACIONIT

Aplikacionet mund të refuzohen nëse nuk janë të kompletuara, nese nuk e plotesojne kriterin e pranueshmerise ose edhe kur e plotesojne kriterin e pranueshmerise mund të refuzohen për shkak të numrit të vogël të pikëve.

Kujdes: arsyet e refuzimit duhet të paraqiten dhe sqarohen në letrën informuese të cilën Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë ia dërgon aplikuesit.

- Aplikacionet e pa kompletuara refuzohen në momentin e verifikimit nga zyrtari i AZHB-së me rastin e dorëzimit të tyre. Ne rast se konstatohet më vonë se aplikacioni nuk është i kompletuar, ai po ashtu refuzohet.

- Aplikacionet e papranueshme – deklarohen të papranueshme gjatë procesit të vlerësimit, të cilin e bëjnë zyrtarët e Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësisë në Prishtinë. Projektet mund të deklarohen si të papranueshme gjatë kontrolles administrative (psh., mospërputhje me të dhënat apo vlerësime të dokumenteve ose gjatë kontrollës në terren). Projektet e papranueshme nuk i nënshtrohen procesit të dhënies së pikëve.

Kujdes: për aplikacionet e pakompletuara aplikanti njoftohet menjëherë. Aplikacionet e papranueshme dhe ato të pranueshme por me numër të vogël të pikëve janë pjesë e Raportit të Vlerësimit të cilin Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë publikon në web-faqen zyrtare (www.azhb.ks-gov.net) jo më vonë se 24 orë pasi që lista e aplikanteve është e përfunduar dhe nënshkruar nga kryeshefi i Agjencionit për Zhvillimin e Bujqësisë. Aplikantët duhet të njoftohen me shkrim me rezultatin e vlerësimit më së largu pesë ditë pas shpalljes së listës në webfaqe.

16. LISTA E SHTOJCAVE - ANEKSE

- Shtojca 1: Lista e dokumenteve të dorëzuara;
- Shtojca 2: Formulari për Aplikim;
- Shtojca 3 :Projekt Propozimi
- Shtojca 4: Formulari i Kontratës
- Shtojca 5: Procedurat e prokurimit;
- Shtojca 6: Lista e Investimeve/ Shpenzimeve të Pranueshme;
- Shtojca 7: Formulari i Kërkesës për Pagesë për Masën Ujitjes;
- Shtojca 8: Letra Informuese;
- Shtojca 9 : Formulari i Indikatorëve;
- Shtojca 10 : Forma e Ankesës;
- Shtojca 11: Lista me Adresa të Zyreve Regjionale dhe Kontakt Detalet;
- Shtojca 12: Promovimi

16.1 SHTOJCA 1 LISTA E DOKUMENTEVE TË DORËZUARA

Dokumentet e kompletuara (dosja) duhet t'i ketë dokumentet e radhitura si në listën e mëposhtme dhe çdo faqe duhet të ketë të shkruar numrin (me dorë). Ky numër duhet të paraqitet në listë pranë emrit të dokumentit.

Në rast të mungesës së ndonjë dokumenti obligativ, zyrtari i AZHB-së nuk e pranon aplikacionin, por e regjistron aplikantin dhe i jep atij një kopje të kësaj shtojce duke ja rrumbullakësuar dokumentet që i mungojnë. Aplikanti ka afat deri në përfundim të thirrjes për aplikim që të kompletoj dokumentet. Këshillohen aplikuesit që të kompletojnë dokumentacionin apo të aplikojnë 5 ditë para përfundimit të thirrjes për aplikim.

Në rastet kur kërkohet vetëm kopje e dokumentit, aplikanti e shkruan me dorë në kopje „sikur në origjinal“ dhe ja sjellë origjinalin në shikim zyrtarit regjional, i cili verifikon përputhshmërinë e kopjes dhe ja kthen origjinalin aplikantit

AZHB nuk është përgjegjës për përmbajtjen e dokumenteve të dorëzuara. Nëse aplikacioni vije i pakompletuar në zyret qendrore të AZHB-së (nëse si rezultat i ndonjë gabimi teknik në zyrën regjionale), atëherë zyrtari i AZHB-së e thërret aplikuesin në telefon ose e njofton përmes email-it dhe i jep 5 ditë kalendarike për të sjellë dokumentin e munguar.

Dokumentet për të cilat mund të thirret aplikuesi janë:

Kjo rregull nuk vlen për dokumente që shërbejnë për poentim. Dokumentet që mund të kërkohen gjatë vlerësimit.

1. Letërnjoftimi (Kopje);
2. Llogaria rrjedhëse (konfirmimi banker);
3. Certifikata e lindjes/ Ekstrati i lindjes;
4. Deklarta për vijë të drejt të gjakut;
5. Pëlqimi i Bashkëpronarëve (Deklaratë e nënshkruar, të cilës i bashkangjitet/en kopja e letërnjoftimit/eve) në rast të investimeve në pronat me më shumë pronar

Nr.	Dokumenti	Obligativ	opcional
1.	FORMULARI PËR APLIKIM Sipas modelit të AZHB-së i plotësuar me makinë ose kompjuter (nuk lejohet dorëshkrimi) Kontrolli nëse dokumentet janë të mbushura si duhet të bëhet në momentin e dorëzimit në prani të aplikantit	f. —	☐
2.	KOPJA E LETËRNJOFTIMIT të aplikuesit. Në rast të personave juridik kopja e letërnjoftimit të menaxherit, të pronarit ose të personit të autorizuar të ndërmarrjes.	f. —	
3.	CERTIFIKATA E REGJISTRIT TË FERMERIT (NIF - numri identifikues i fermerit)	f.	
4.	FORMULARI PËR INDIKATOR i plotësuar, në origjinal (nuk lejohet dorëshkrimi) Në prani të aplikantit zyrtari verifikon a është plotësuar si duhet formulari për indikatorët	f.	
.	LLOGARIA RRJEDHËSE , dokument i lëshuar dhe vulosur nga banka (në origjinal) nga një bankë që operon në Kosovë	f. —	
6.	Në rastin e personave juridik: CERTIFIKATA E NUMRIT TË BIZNESIT-kopje CERTIFIKATA E NUMRIT FISKAL - kopje	f. —	
7.	PROJEKTITEKNIK me paramasë dhe parallogari	f. —	☐
.	PROJEKT PROPOZIMI i cili përmban arsyeshmërinë ekonomike të investimit	f.	☐
9.	PËLQIMIN E KOMUNËS që dëshmon se në rast të dhënies së grantit, aplikues imund të marrë leje ndërtimi	f.	☐
0.	KOPJET E PLANIT TË NGASTRAVE , të cilat do të përfshihen në ujitje	f.	
11.	SKICË (vizatim) në të cilën janë të paraqitura të gjitha ngastrat të përfshira në ujitje me numër të ngastrës nga kopja e planit	f. —	☐
12.	LISTA E FERMERËVE që përfitojnë nga sistemi i ujitjes së propozuar që të ndërtohet/modernizohet/zgjerohet bashkëme NIF-at e tyre (nga Regjistri i Fermës)	f. —	
13.	Për personat fizik dhe juridik: VËRTETIM nga Administrata Tatimore e Kosovës që dëshmon se aplikanti nuk ka obligime të papaguara ose të rregulluara me ATK	f. —	☐

14.	AUTORIZIMI- i noterizuar, në rast se aplikimi bëhet përmes një personi të autorizuar	f.	
15.	CERTIFIKATA E PRONËSISË MBI TOKËN (kopja e planit dhe fleta poseduese ku do të kryhet investimi)	f.	
16.	Deklaratë për të kontribuar me 20% për realizimin e projektit.	f.	
17	Lista e nënshkruar, e cila përmban edhe numrin e parcelës për të cilën jepet pëlqimi) dhe të dhënat personale (kopja e letërnjoftimit) nga pronarët e tokave për investimin që do të bëhet.	f. _____	

FORMULARI PËR APLIKIM -2019	
MASA Ujitja e tokave bujqësore	
I. Emri i Aplikuesit	.... (Emri, Emri i babës, Mbiemri ose Subjekti juridik)
	Numri Personal Nr. i kartës <input type="text"/>
	Komuna:
	Vendbanimi:
	Adresa:
	Telefoni:
	E-mail:
	Ueb faqja:
	Statusi Juridik: Person fizik ☐ Subjekt juridik ☐
	II. Emri i Projektit
<i>Vetëm për përdorim zyrtar (të plotësohet nga shërbyyesi zyrtari regjional):</i>	
Numri unik regjistruar i projektit (NUR): _____	
III. Data:	(dd/mm/vvvv)
IV. Koha:	(ora dhe minuta, të plotësohet vetëm kur aplikacioni të jetë kompletuar)
V. Aplikacioni është kompletuar	☐ PO ☐ JO
VI. Numri (NIF) nga Regjistri i Fermës:	<input type="text"/>
VII. Për Personat Juridik Numri Regjistruar i Biznesit:	<input type="text"/>

VIII. Për të gjithë Aplikuesit:

Banka	Emri i bankës:
	IBAN:
	Nr. i Llogarisë rrjedhëse: <input type="text"/>
	Adresa:

IX. Në rast se aplikimi bëhet përmes një personi të autorizuar, ai pranohet vetëm përmes autorizimit të vërtetuar nga noteri, i cili dorëzohet në origjinal dhe të autorizuarit i merren të dhënat e mëposhtme

Emri	Numri Përsional	<input type="text"/>
Emri i Babës	Nr. i kartës së Identifikimit	<input type="text"/>
Mbiemri	Email:	<input type="text"/>

Numri i fermave/ fermerëve që do të përfitojnë nga sistemi i ujitjes paraparë që të modernizohet/ zgjerohet është _____, siç është paraqitur në dokumentin nr. 9 të bashkëngjitur.

XI. Zotimet

Unë do të angazhohem për të siguruar bashkëfinancimin (20% të kostove të pranueshme) dhe kostot jo të pranueshme të projektit.

Unë do të angazhohem për të mirëmbajtur/ riparuar investimin për të paktën 3 vjet pas zbatimit të projektit, duke qenë vetëdijshëm se në qoftë se dështon atëhere unë duhet të kthej përkrahjen e marrë, plus gjokat-në bazë të legjislacionit kombëtar.

Unë angazhohem të kontraktoj (sipas legjislacionin të prokurimit) një ndërtues i cili:
 -Mund të dëshmoj përvojën relevante;
 -Do të garantojë për ndërtimin e bërë për të paktën 3 vjet;

XII. Data / Nënshkrimi

Dita – muaji – viti ...../...../.....	..... / (Emri, mbiemri dhe nënshkrimi) (Vula për subjektet juridike)
--	---

XIII. Përqindja e përkrahjes është 80%.

Tabela financiare e projektit (siç është paraqitur në në projekt-propozim)

	Investimet e pranueshme (minimum 10,000 € dhe maksimum 200,000 €)	% e përkrahjes (80%)	Ndihma publike (llogaritet për qindja e përkrahjes nga Investimet e pranueshme €)	Bashkë-financim (€)
Totali				

_____
(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi i aplikuesit)

_____
(Emri)

Datë: _____

16.2 SHTOJCA 3: PROJEKT PROPOZIMI;

Përgatitja e projekt propozimit bëhet nga ana e aplikuesit;
Projekt Propozimi duhet të përmbajë arsyeshmërinë ekonomike të investimit.

16.3 SHTOJCA 4:MODELI I KONTRATËS

Masa/Nënmasa.....

Kontrata për financimin e projekteve investuese të zhvillimit rural

Nr. ....

Në mes të:

Agjencia për Zhvillim e Bujqësisë (AZHB), adresa.....,nr i telefonit..... përfaqësuar nga ..... Drejtori i Agjencisë për Zhvillim e Bujqësisë (AZHB), në njerën anë, dhe

Zotriut./Zonjës. ....,

Numri personal.....,

Numri Unik i Identifikimit në Regjistrin e Fermerëve....., si person fizik ose si përfaqësues i personit juridik .....

numri fiskal.....> ,

adresa.....,

nr i telefonit .....

si përfitues, në anën tjetër,

Në këtë dokument të ashtuquajturat „Palët” ,

Pajtohen të nënshkruajnë kontratën sipas kërkesës për pagesë<numrit të regjistrimit>, shtojcave dhe në <titullin> e projektit të paraqitur nga përfituesi dhe shtojcat e saj sipas kushteve të mëposhtme:

Neni. 1 Dispozita të përgjithshme

1.1 Ky dokument duhet të krijojë kornizë juridike dhe operacionale për AZHB për financimin e kërkesës për pagesë të përfituesit < numrin e regjistrimit

1.2 Përfituesi do të financohet sipas kushteve të parapara në kontratë, për të cilat përfituesi deklaron se i njeh dhe i pranon.

1.3 Pjesë obligative të kontratës janë:

a) Formulari i aplikimit dhe shtojcat e saj;

b) Projekti (plani i biznesit ose projekt-propozimi) dhe shtojcat e projektit të paraqitura nga përfituesi, pas vlerësimit (pranueshmëria dhe kriterët përzgjedhës për të cilat janë dhënë pikët), së bashku me të gjitha modifikimet që janë bërë gjatë vlerësimit;

Përfituesi është i obliguar të respektoj tërësisht këto kushte gjatë implementimit (deri sa të bëhet pagesa e fundit) dhe 3 vjet pasi që të bëhet pagesa e fundit, gjatë periudhës së monitorimit.

1.4 Përfituesi pranon ndihmën publike dhe do të anagazhohet për zbatimin e projektit në përgjegjësinë e vet duke respektuar dispozitat e kësaj kontrate dhe legjislacionin kombëtar.

Neni. 2 Implementimi dhe vlefshmëria e kontratës

2.1 Implementimi i kontratës fillon prej momentit që kontrata është nënshkruar nga të dyja palët. Koha e implementimit të investimit është 180 ditë, siç është paraparë në masë dhe paraqet afatin për kërkesën e fundit të pagesës.

2.2 Vlefshmëria e kontratës përfshin periudhën kohore prej momentit të nënshkrimit të kontratës deri te ekzekutimi i pagesës së fundit dhe 3 vjet të periudhës monitoruese, e cila llogaritet nga data e ekzekutimit të pagesës së fundit.

Neni. 3 Vlera e Kontratës

3.1 Vlera totale e pranueshme e Projektit të financuar është <në nr> dhe (<ne shkronja>).

3.2 Vlera totale e pranueshme e Projektit të financuar është (<në shkronja>).

3.3 Vlera totale e pranueshme e Projektit të financuar është (<në numra>).

Neni. 4 Pagesa

4.1 Pagesa në rast të projekteve më të mëdha se 100,000 Euro mund të bëhet në dy këste si shpenzime të pranueshme.

4.2 Në rastin kur Përfituesi ka të drejtë të paraqesë 2 kërkesa për pagesë, kërkesa e 1-rë duhet të jetë më e madhe se 50% e totalit të ndihmës publike. Shpenzimet e pranueshme administrative (që kanë lidhje me përpunimin teknik të projektit, planin e biznesit, inxhinieret, arkitektet etj.) mund të kërkojnë si rimbursim në përputhje me përqindjen e kështit.

4.3 PAGESA duhet të ekzekutohet duke u bazuar në kërkesën e pagesës së paraqitur nga përfituesi tek AZHB. Autorizimet e pagesës do të behën në bazë të dokumentacionit të paraqitur nga përfituesi dhe rezultateve të kontrollit sipas udhëzimeve administrative të AZHB. Çdo autorizim i pagesës mund të bëhet jo valid në rast të ndonjë parregullsie të vërejtur, gjatë validitetit të Kontratës.

Neni 5 - Kontrollimi dhe monitorimi i projektit gjatë validitetit të kontratës

5.1 Përfituesi është i obliguar t'i jap qasje të plotë çfarëdo kontrole të bërë nga AZHB-ja që ka lidhje me investimin e bërë, duke përfshirë të dhënat mbi punëtorët, kontabilitetin dhe taksat e paguara.

5.2 Në qoftë se AZHB-ja vëren se investimi publik i financuar nuk është përdorur sipas qëllimit të tyre, planit teknik të projektit dhe planit të biznesit, ose është shitur ose dhënë me qira, AZHB-ja ka të drejtë dhe obligim që të kërkojë kthimin e shpenzimeve të bëra.

5.3 Përfituesi është përgjegjës që të ruaj qëndrueshmërinë ekonomike të investimit dhe të demonstroj dobishmërinë e tij publike.

Neni. 6 Plotësime të Kontratës

6.1 Përfituesi mund të kërkojë që të bëhen modifikime në kontratë vetëm në qoftë se ato nuk ndryshojnë pranueshmërinë dhe rezultatin e projektit dhe vetëm gjatë periudhës implementuese. Sidoqoftë këto modifikime nuk mund të kenë efekt retroaktiv. Modifikimet mund të atakojnë aspektin financiar dhe teknik vetëm në qoftë se janë në përputhshmëri me masën, nëse nuk ndryshojnë qëllimin kryesor të projektit dhe nëse janë të limituara në maksimum 10% të totalit të shpenzimeve të pranueshme.

6.2 Mbështetja totale publike që është aprovuar fillimisht nuk mund të rritet në asnjë rrethanë.

6.3 AZHB mund të miratojë ndryshime/plotësime të Kontratës sipas kërkesës së përfituesit, duke u bërë ato pjesë të Kontratës.

6.4 Të drejtat dhe obligimet e kontratës nuk mund të jepen nga përfituesi palës së tretë pa ndonjë marrëveshje specifike nga AZHB. Në këso raste ADA ka për detyrë që të mbikqyrë në vazhdimësi mirëmbajtjen e pranueshmërisë dhe kritereve përzgjedhës.

Neni. 7 - Ndërprerja e Kontratës

7.1 Vetëm në rrethana të jashtëzakonshme dhe të justifikuara drejtë duke përfshirë „force majeure” në rastet që janë të krijuara dhe komunikuara nga Palët, AZHB mund të vendosë që të ndërprejë kontratën pa pyetur përfituesin që të rifinancojë mbështetjen e marrë publike.

7.2. Palët mund të vendosin në ndërprerjen e Kontratës sipas një marrëveshje të përbashkët, në këtë rast Përfituesi duhet që të kthej të gjithë mbështetjen e marrë publike.

7.3 Në rast të vërejtjes së ndonjë parregullësie në ekzekutimin e kontratës, duke përfshirë rastet kur përfituesi nuk është në gjendje që të bëj pagesën apo ka falimentuar, ose nëse është vërejtur se dokumentet e ofruara janë të rreme/skaduara/jo të plota/nuk pasqyrojnë realitetin, atëherë AZHB duhet të ndërprejë kontratën në kuptimin e njoftimit me shkrim adresuar përfituesit, pa asnjë vonesë dhe pa asnjë formalitet tjetër dhe pa ndërhyrje të ndonjë ligji të Gjykatës. Në rast të tillë përfituesi duhet të kthej tërë mbështetjen e marrë.

7.4 Në çdo kohë në rast të ndonjë dyshimi AZHB mund të suspendojë përkohësisht kontratën dhe pagesat si masë paraprake deri në përfundim të hetimeve, pa ndonjë njoftim.

Neni. 8 Force madhore

8.1 Sipas forces madhore, pala është e përjashtuar nga përgjegjësitë që parashihen me këtë kontratë.

8.2 Force madhore është përcaktuar si një ngjarje, e cila është e paparashikueshme dhe e pamundur për t'u shmangur nga Palët pas nënshkrimit të kontratës dhe që mbron kontratën për t'u ekzekutuar.

8.3 Si forcë madhore mund të konsiderohen rastet siç janë: tërmetet, vërshimet, lufta, revolucionet, embargot etj.

8.4 Çdo rast forcë madhore duhet të dëshmohet dhe pranohet nga AZHB.

Neni. 9 Komunikimi mes Palëve

9.1 Çdo këmbim i informatës në lidhje me këtë kontratë duhet të jetë në formë të shkruar: direkt, me email ose fax.

9.2 Njoftimet verbale nuk do të merren parasysh në qoftë se nuk janë bërë edhe njoftime në formë të shkruar siç u përmend në nenin 9.1.

Nënshkruar nga përfaqësuesi i AZHB-së

Nënshkruar nga Përfituesi
ose përfaqësuesi i tij ligjor

Emri dhe Mbiemri

Emri dhe Mbiemri

Nënshkrimi

Nënshkrimi

Data

Data

16.5 SHTOJCA 5: PROCEDURAT E PROKURIMIT

Pjesë e kontratës

PROCEDURAT E PROKURIMIT

(të jenë të bashkangjitura bashkë me kontratën e Agjensionit për Zhvillimin e Bujqësisë për përfituesit)

1. Dispozitat e përgjithshme të zbatueshme për të gjitha llojet e blerjeve

- Të gjithë ofertuesit/tenderuesit duhet të plotësojnë Rregullën e origjinës- për detaje shih dispozitat dhe shtojcat e tjera relevante në Udhëzuesin e Aplikuesit;
- Asnjë nënkontraktues nuk mund të krijojë marrëdhënie kontraktuale në mes të ndonjë nënkontraktuesi tjetër dhe Përfituesit;
- Blerjet duhet të respektojnë investimet që përmbushin kriteret e përshtatshmërisë të përcaktuara në kuadër të masave dhe udhëzimeve të planit të biznesit p.sh. për sa i përket kthimit të investimeve, rrjedhës së parasë etj.
- Procedurat e prokurimit vlejné vetëm për investimet e pranueshme, për investimet e papranueshme nuk janë të obligueshme procedurat e prokurimit;
- Ka 3 lloje të procedurave: blerjet e drejtpërdrejta, blerjet me së paku 3 oferta dhe përzgjedhja bazuar në prokurimin me shpallje publike (tender i hapur);
- Procedura për blerjet që do të aplikohen është në varësi të vlerës së blerjeve; Është e ndaluar ndarja e blerjeve për llojin e njëjtë të mallrave, punimeve apo shërbimeve me qëllim të shmangies së rregullave procedurale të aplikueshme për një prag më të lartë;
- Ofertuesit nuk duhet të jetë në konflikt të interesit;
- Në rastin e shtrembërimit të informacionit të kërkuar nga Përfituesi ose dështojnë për të dhënë këtë informacion, ofertuesit do të përjashtohen nga dhënia e kontratave;
- Respektimi i rregullave të prokurimit është një kusht i detyrueshëm për tu pranuar shpenzimet. Prandaj, dosja e kërkesës duhet të përmbajë dokumentet e pagesave për të provuar plotësimin e procedurave të prokurimit, shih Shtojcën 5.

2. Kriteret e dhënies së kontratës

Kontratata duhet të jepen duke u bazuar në këto kritere:

A. Në rast të furnizimit me mallra- të bazuar në çmimin më të ulët;

B. Në rastin e ndërtimit(nënkupton rezultatin e ndërtimit ose projektit të inxhinierisë që vetvetiu është e mjaftueshme të plotësojë një funksion ekonomik ose teknik dhe mbulon të dyja dizajnimin dhe ekzekutimin) - bazuar në çmimin më të ulët;

C. Në rast të shërbimeve(studime ose për ndihmë teknike) - bazuar në çmimin më të ulët;

3. Përkufizimi i konfliktit të interesit

- Ekzistimi i lidhjeve ndërmjet përfituesit dhe furnizuesit (të afërmit, apo aksionarë të përbashkët në kompanitë ofertuese) ose në mes të anetareve të Komitetit Vlerësues;
- Pronësia e përbashkët (si individ ose si aksionar) në mesin e furnizuesve të cilët dorëzojnë oferta.

4. Procedurat e blerjes:

4.1 Blerjet direkte deri në 10,000.00 euro.

Rregullat:

- Përfituesi mund të blejë drejtpërdrejt nga tregu;
- Kostoja e blerjes duhet të respektojë pragjet e vendosura në masë;
- Nuk ka nevojë për një kontratë të nënshkruar në mes të shfrytëzuesit dhe furnizuesit, përveç në rast të shpenzimeve të konsulencës;
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së Regjistrimit të Biznesit dhe kopjen e certifikatës së Numrit Fiskal të ofertuesve.

4.2 Përzgjedhja bazuar në të paktën 3 oferta duke prej 10,000.01 euro deri në 60,000.00 euro.

Rregullat:

- Blerjet mund të bëhet vetëm me së paku 3 oferta (kuotim i çmimit);
- Shpenzimet brenda ofertës duhet të respektojnë edhe pragjet e vendosura brenda masave;
- Në të gjitha rastet, duhet të nënshkruhet kontrata në mes të përfituesit dhe furnizuesit;
- Ftesat për oferta, ofertat dhe kontrata duhet të respektojnë dispozitat/detajet e të cilave janë paraqitur në kuadër të projektit teknik dhe brenda planit të biznesit;
- Përfituesi duhet të dërgojë një ftesë për oferta, duke respektuar një format standard-shih Aneksin 1;
- Furnizuesit duhet të regjistrojnë ofertën e tyre në regjistrin e hyrje/daljeve;
- Përfituesi duhet të nënshkruajë Deklaratën për respektimin e rregullave për shmangien e konfliktit të interesit-shih Shtojcën 2;
- Ofertuesit duhet të nënshkruajnë Deklaratën e tenderuesit të besueshëm-shih Shtojcën 3;
- Përfituesi do të vendosë për dhënien e kontratës ofertuesit me argumente;
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së Regjistrimit të Biznesit dhe kopjen e certifikatës së Numrit Fiskal të ofertuesve.

4.3 Prokurimi me shpallje publike (tender i hapur) - duke filluar nga 30,000.01 deri në 60,000.00 euro

Rregullat:

- Përfituesi duhet të publikojë interesin e tij për blerjen, së paku përmes një gazete të përditshme kombëtare, por në qoftë se vlera është më e lartë se 150.000 € tenderi duhet të paraqitet edhe në mediat ndërkombëtare. Përveç kësaj, përfituesi ka të drejtë të dërgoj direkt ftesat për furnizuesit e mundshëm për të siguruar një konkurrencë më të mirë në mesin e ofertave, por vetëm në të njëjtën ditë kur është shpallur tenderi;

- Përmbajtja e ftesës publike duhet të përfshijetë gjithë informacionin e paraqitur në Shtojcën 1 të kontratës.

- Afati kohor për marrjen e ofertave duhet të jetë të paktën 10 ditë;
- Përfituesi do të krijojë një komision vlerësimi; Ky komision duhet të ketë një numër të tek të anëtarëve, të paktën tre, me të gjitha kapacitetet teknike dhe administrative të nevojshme për të dhënë një opinion të vlefshëm mbi tenderët;
- Komisioni i vlerësimit duhet të lëshojë një vendim të argumentuar për dhënien e tenderit;
- Anëtarët e komisionit të vlerësimit duhet të nënshkruajnë një deklaratë të

konfidencialitetit dhe neutralitetit-shih Shtojcën 4.

- Të gjitha kërkesat për pjesëmarrje dhe tenderët që i plotësojnë kërkesat, duhet të vlerësohen dhe renditen nga komisioni i vlerësimit në bazë të kritereve të përzgjedhjes dhe dhënies së kontratës të shpallura paraprakisht;
- Përfituesi duhet të kërkojë dhe të pranojë kopjen e certifikatës së Regjistrimit të Biznesit dhe kopjen e certifikatës së Numrit Fiskal të ofertuesve.

16.7 SHTOJCA 6: LISTA E INVESTIMEVE/ SHPENZIMEVE TË PRANUESHME

- Rehabilitimi dhe zgjerimi i kanaleve dhe gypave të ujitjes;
- Ndërtimi i rezervarëve të ujit;
- Penda e ujitjes;
- Hapja e puseve me kusht që pusi të ketë ujë;
- Ndërtimi i drenazhës/kullimit;
- Pompat e ujitjes dhe pajisjet e tjera përcjellese (pajisje për matjen e ujit, për rrymë, etj);
- Rehabilitimi i pajisjeve (valvulat, lidhëset, gypat, përfshirë edhe punën);
- Punët përcjellese me ndikim në mjedis, drenazhim (tarracat, nivelimi i tokës, varësisht ngalloji i projektit).

Shpenzimet për përgatitjen e planit të biznesit apo projekt-propozimit nuk mund të tejkalojnë vlerën prej 3% të shpenzimeve të pranueshme por jo me shumë se 1,000.00 euro. Në rast të investimeve që parashohin; skica, dizajne të hollësishme inxhinjerie, vlerësim të ndikimit në mjedis janë të pranueshme deri në vlerën 7% të shpenzimeve të pranueshme, por jo më shumë se 3,000.00 euro. Të sillet projekti me dizajnim dhe paramas pasi të nëshkruhet kontrata.

16.8 SHTOJCA 7: FORMULARI I KËRKESËS PËR PAGESË PËR MASËN UJITJE

KËRKESA PËR PAGESË
Masa : Ujitja e kokave bujqësore

I. Emri dhe adresa e përfituesit	.... (Emri dhe mbiemri ose subjekti juridik)
	Rajoni:
	Komuna:
	Vendbanimi:
	Rruga Nr:
	Kodi Zip:
	Telefoni:
	Faksi:
	E-maili:
Faqja e internetit:	
II. Titulli i projektit	....
III. Numri Unik i Regjistrimit (NUR) të projektit	....
<i>Vetëm për përdorim zyrtar (kjo pjesë plotësohet nga zyrtari komunal):</i>	
Numri unik i regjistrimit (NUR) i kërkesës për pagesë:	

<i>Vetëm për përdorim zyrtar (kjo pjesë plotësohet nga zyrtari komunal):</i>	
IV. Data:	(dd/mm/vvvv)
V. Koha:	(ora dhe minuta, të plotësohet vetëm në rast se kërkesa për pagesë është e plotë)
VI. Kërkesa për pagesë është e plot	☐ PO ☐ JO

_____
(Nënshkrimi i përfituesit)

_____
(Nënshkrimi i zyrtarit komunal)

VII. Numri i Regjistrimit të Fermës		
Numri i Regjistrimit të Fermës		<input type="text"/>
VIII. Përshkrimi i përfituesit		
Për Subjektet Juridike:		
Numri i Regjistrimit të Biznesit	<input type="text"/>	
Statusi ligjor	<input type="text"/>	
Për të gjithë përfituesit:		
Banka	Emri i Bankës:	
	Kodi IBAN:	
	Numri i gjirologarisë:	<input type="text"/>
	Adresa:	
Personi fizik apo i autorizuar		
Emri	Numri i <input type="text"/>	Identitetit
.....		
.....	Numri i <input type="text"/>	letërnjoftimit
Mbiemri	E-maili:.....	
.....		
.....		
IX. Vendndodhja e Projektit		

Vendndodhja e Projektit	Rajoni:			
	Komuna:			
	Vendbanimi:			
	Rruga Nr:			
	Kodi Zip:			
X. Kërkesë për:				
X.1. Shuma totale e shpenzimit (me TVSH):	X.2 Shuma e përkrahjes		X.3 Bashkëfinancimi i përfituesit	
Euro	Euro	%	Euro	%

XI. Deklaratat

Me nënshkrimin e kësaj kërkesë për pagesë Unë deklaroj se:

Të gjitha të dhënat, informatat dhe dokumentet, të cilat unë i kam paraqitur me këtë kërkesë për pagesë janë të vërteta.

Investimet e përfshira në kërkesën për pagesë janë kryer me të vërtetë.

Kostot për të cilat unë dëshiroj të paguhem janë të pasqyruara në Tabelën e Kostove të kësaj kërkesë për pagesë.

Unë nuk kam marrë përkrahje tjetër financiare publike për të njëjtat investime. Unë nuk kam borxhe të prapambetura në institucionet publike.

Unë jam dakord që Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë ta publikojë këtë informacion për projektin tim - emrin e përfituesit, vendndodhjen e investimeve, shumën e përkrahjes dhe shumën totale të kostove

XII. Data / Nënshkrimi

Dita – muaji – viti

...../...../.....

.....
/.....

(Emri, mbiemri dhe nënshkrimi)

(Vula për subjektet juridike)

Shënim: Përfituesi plotëson vetëm hapësirat me ngjyrë të bardhë

SHTOJCA 8 : Raporti i Vlerësimit

Dërgohet Raporti i vlerësimit

Në rast të kontestimit të rezultateve, ju keni afat prej 15 ditë pune nga dita e pranimit të letrës informuese të ushtroni Ankesë në zyrën ku keni aplikuar. Ankesës duhet t'i bashkëngjitet letra informuese, si dhe dokumentet tjera nëse i posedoni. Komisioni i Ankesave merr vendim brenda 30 ditësh.

16.9 SHTOJCA 9: FORMULARI I INDIKATORËVE

Masa: Skema Nacionale e granteve per Ujitjen e tokave bujqësore - Viti 2019

Komuna.....

Mbledhja e treguesve për projektin.....

Aplikant .....

Numri identifikues i fermerit

--	--	--	--	--	--	--	--

Lloji i treguesit	Treguesi	Të dhënat e ofruara nga Aplikuesi	Kontroll inga zyrtari Regjional	
Input	Vlera totale e ndihmës publike (euro)		☐	
Output	*Vëllimi i përgjithshëm i investimit (euro)		☐	
Rezultati	Investimet do të shkojnë në rritje të sipërfaqeve të ujitura, nëse po madhësia e sipërfaqes (ha)		☐	
	Sistemi i modernizuar i ujitjes mundëson ujitje për sipërfaqen bujqësore në madhësi për (ha)		☐	
	Rritja totale e prodhimit (në tona/për vit) në sipërfaqet e ujitura si rezultat i investimit direkt, si në vijim	Drithërat		☐
		Perimet (përfshirë patatet)		☐
		Frutat		☐
Rrushi			☐	
			☐	

Ndikimi Vlera totale prodhimit bujqësor shtesë (euro/vit)

* - shpenzimet e pranueshme (mbështetja publike + bashkë-financimi privat i shpenzimeve të pranueshme) + shpenzimet e papranueshme

16.10 SHTOJCA 10: FORMA E ANKESËS

Ankesë

Emri Mbiemri _____

Fshati _____ Komuna _____

Ankohem ndaj: _____ nr. _____ i dt. _____
si aplikues i

- Projektet e Zhvillimit Rural: *Spektori*:   Nr. i Aplikacionit _____
- Pagesat Direkt: Të tjera _____ Nr. i Aplikacionit _____

Shkaqet e ankimit:

Nënshkrimi _____

Vërejtje: Bashkëngjit dokumentet që i konteston

16.11 SHTOJCA 11: LISTA ME ADRESA TË ZYREVE REGJIONALE DHE KONTAKTET

Çdo ditë pune nga ora 08:30-16:00				
Nr.	Regjioni	Adresat	Telefoni	e-maili
1	Prishtina	Zona Industriale-Fushë Kosovë, Përballë Maxi-Marketit,	038 601 169	
2	Mitrovica	Mbretëresha Teutë pa nr.	028 522 501	
3	Peja	Instituti Bujqësor i Kosovës-fidanishtja Pejë	039 431-276	
4	Gjakova	Marin Brleti nr.2,kati III.	0390 320-992	
5	Prizreni	Avni Rrustemi 159	029244-793	
6	Ferizaji	Dëshmoret e Kombit pa nr.	0290 324 661	
7	Gjilani	Rr: Bulevardi i Pavarësisë (Rr. e Ferizaj-it) (Soliterikati I)	0280 326 106	

16.12 SHTOJCA 12: PROMOVIMI

Të gjithë përfituesit e granteve nga Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, para kërkesës për pagesën e fundit, në vendin e investimit, duhet të vendosin një tabelë si më lart. Kjo tabelë duhet të vendoset në vend të dukshëm, me madhësi: 100 cm x 50 cm, e punuar nga plastikë e fortë, e shkruar me ngjyrë të qëndrueshme ndaj ndikimeve atmosferike.